

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Obory vzdělávání:

**7941K/81 Gymnázium
(osmileté gymnázium – nižší stupeň)**

**7941K/81 Gymnázium
(osmileté gymnázium – vyšší stupeň)**

**7941K/41 Gymnázium
(čtyřleté gymnázium)**

**7941K/610 Gymnázium
(šestileté dvojjazyčné gymnázium)**

**Gymnázium, Olomouc – Hejčín,
Tomkova 45, 779 00 Olomouc**

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

1.2 Vzdělávací program

1.2.1 Osmiletý vzdělávací program – nižší stupeň

7941K/81 Gymnázium

(osmileté gymnázium – nižší stupeň)

Denní forma vzdělávání

Vypracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV),
Výzkumný ústav pedagogický v Praze.

1.2.2 Osmiletý vzdělávací program – vyšší stupeň

7941K/81 Gymnázium

(osmileté gymnázium – vyšší stupeň)

Denní forma vzdělávání

Vypracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G),
Výzkumný ústav pedagogický v Praze.

1.2.3 Čtyřletý vzdělávací program

7941K/41 Gymnázium

(čtyřleté gymnázium)

Denní forma vzdělávání

Vypracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G),
Výzkumný ústav pedagogický v Praze.

1.2.4 Šestiletý vzdělávací program – dvojjazyčný (česko – anglický)

7941K/610 Gymnázium

(šestileté dvojjazyčné gymnázium)

Denní forma vzdělávání

Vypracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro dvojjazyčná gymnázia (RVP DG),
Výzkumný ústav pedagogický v Praze.

1.3 Předkladatel

Gymnázium, IZO: 000 601 799

Právnícká osoba: **Gymnázium, Olomouc - Hejčín, Tomkova 45**

Identifikátor právnické osoby: 600 016 927

IČ: 00 601 799

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Gymnázium Olomouc - Hejčín, Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc

Zástupce statutárního orgánu: RNDr. Evžen Mayer, ředitel gymnázia

Kontakty:

Telefon: 585 711 111

Fax: 585 711 170

e-mail: maibox@gytool.cz

Internetová adresa: www.gytool.cz

1.4 Zřizovatel školy

Olomoucký kraj

Sídlo: Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Kontakty:

Telefon: 585 508 856

Internetová adresa: www.kr-olomoucky.cz

1.5 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2009.

Projednáno se Školskou radou Gymnázia Olomouc – Hejčín dne 24. 6. 2009

V Olomouci dne 15. 7. 2009

Č. j.: 2897/2009

L. S.

.....
RNDr. Evžen Mayer

Obsah

1	Identifikační údaje	2
1.1	Název ŠVP	2
1.2	Vzdělávací program.....	2
1.2.1	<i>Osmiletý vzdělávací program – nižší stupeň</i>	<i>2</i>
1.2.2	<i>Osmiletý vzdělávací program – vyšší stupeň.....</i>	<i>2</i>
1.2.3	<i>Čtyřletý vzdělávací program.....</i>	<i>2</i>
1.2.4	<i>Šestiletý vzdělávací program – dvojjazyčný (česko – anglický)</i>	<i>2</i>
1.3	Předkladatel.....	2
1.4	Zřizovatel školy.....	3
1.5	Platnost dokumentu.....	3
2	Charakteristika školy.....	7
2.1	Obecná charakteristika.....	7
2.2	Přehled vzdělávacích oborů	7
2.3	Počty tříd, počty žáků	8
2.4	Prostorové podmínky, vybavení	8
2.5	Charakteristika pedagogického sboru	10
2.6	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
2.6.1	<i>Dlouhodobé projekty</i>	<i>10</i>
2.6.2	<i>Mezinárodní spolupráce.....</i>	<i>11</i>
2.6.3	<i>Spolupráce se školskou radou</i>	<i>13</i>
2.6.4	<i>Spolupráce s rodiči.....</i>	<i>13</i>
2.6.5	<i>Spolupráce s jinými subjekty.....</i>	<i>13</i>
2.7	Analýza podmínek školy.....	14
2.7.1	<i>Sledované tematické oblasti v dotazníkovém šetření</i>	<i>14</i>
2.7.2	<i>Souhrnné grafy výsledků dotazníkového šetření</i>	<i>14</i>
2.7.3	<i>SWOT analýza školy.....</i>	<i>17</i>
2.7.4	<i>Doplňující údaje</i>	<i>17</i>
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	21
3.1	Zaměření školy.....	21
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	21
3.3	Profil absolventa	24
3.3.1	<i>Profil absolventa osmiletého gymnázia.....</i>	<i>25</i>
3.3.2	<i>Profil absolventa čtyřletého gymnázia</i>	<i>25</i>
3.3.3	<i>Profil absolventa šestiletého dvojjazyčného gymnázia</i>	<i>25</i>
3.4	Organizace přijímacího řízení	25
3.5	Maturitní zkouška	26
3.5.1	<i>Maturitní zkouška – osmileté a čtyřleté gymnázium</i>	<i>26</i>
3.5.2	<i>Maturitní zkouška – šestileté dvojjazyčné gymnázium</i>	<i>26</i>
3.6	Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	27
3.6.1	<i>Zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků.....</i>	<i>27</i>
3.6.2	<i>Zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení</i>	<i>28</i>
3.6.3	<i>Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením</i>	<i>28</i>
4	Začlenění průřezových témat.....	29
4.1	Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium – nižší stupeň.....	29
4.2	Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium – vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium.....	33
4.3	Začlenění průřezových témat: šestileté dvojjazyčné gymnázium	35

5	Školní učební plán	38
5.1	Učební plán: osmileté gymnázium - nižší stupeň	38
5.2	Učební plán: osmileté gymnázium – nižší i vyšší stupeň	42
5.3	Učební plán: čtyřleté gymnázium	44
5.4	Učební plán: šestileté dvojjazyčné gymnázium	49
6	Učební osnovy	54
6.1	Učební osnovy: osmileté gymnázium – nižší stupeň	55
6.1.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	55
6.1.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	66
6.1.3	Vyučovací předmět: Německý jazyk	75
6.1.4	Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	81
6.1.5	Vyučovací předmět: Španělský jazyk	85
6.1.6	Vyučovací předmět: Ruský jazyk	89
6.1.7	Vyučovací předmět: Občanská výchova	95
6.1.8	Vyučovací předmět: Dějepis	105
6.1.9	Vyučovací předmět: Matematika	114
6.1.10	Vyučovací předmět: Fyzika	125
6.1.11	Vyučovací předmět: Chemie	135
6.1.12	Vyučovací předmět: Biologie	145
6.1.13	Vyučovací předmět: Zeměpis	155
6.1.14	Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika	174
6.1.15	Vyučovací předmět: Hudební výchova	177
6.1.16	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	183
6.1.17	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	189
6.2	Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium	212
6.2.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	212
6.2.2	Vyučovací předmět: Základy společenských věd	225
6.2.3	Vyučovací předmět: Dějepis	235
6.2.4	Vyučovací předmět: Matematika	244
6.2.5	Vyučovací předmět: Fyzika	254
6.2.6	Vyučovací předmět: Chemie	269
6.2.7	Vyučovací předmět: Biologie	280
6.2.8	Vyučovací předmět: Zeměpis	291
6.2.9	Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika	299
6.2.10	Vyučovací předmět: Hudební výchova	303
6.2.11	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	311
6.2.12	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	317
6.3	Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň	348
6.3.1	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	348
6.3.2	Vyučovací předmět: Německý jazyk	356
6.3.3	Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	365
6.3.4	Vyučovací předmět: Španělský jazyk	371
6.3.5	Vyučovací předmět: Ruský jazyk	379
6.4	Učební osnovy: čtyřleté gymnázium	385
6.4.1	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	385
6.4.2	Vyučovací předmět: Německý jazyk	393
6.4.3	Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	403
6.4.4	Vyučovací předmět: Španělský jazyk	409
6.4.5	Vyučovací předmět: Ruský jazyk	415
6.5	Učební osnovy: šestileté dvojjazyčné gymnázium	422
6.5.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	422
6.5.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	439
6.5.3	Vyučovací předmět: Německý jazyk	456
6.5.4	Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	466

6.5.5	Vyučovací předmět: Španělský jazyk	473
6.5.6	Vyučovací předmět: Ruský jazyk	480
6.5.7	Vyučovací předmět: Základy společenských věd	487
6.5.8	Vyučovací předmět: Dějepis	501
6.5.9	Vyučovací předmět: Matematika	514
6.5.10	Vyučovací předmět: Fyzika	533
6.5.11	Vyučovací předmět: Chemie	557
6.5.12	Vyučovací předmět: Biologie	576
6.5.13	Vyučovací předmět: Zeměpis	597
6.5.14	Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika	616
6.5.15	Vyučovací předmět: Hudební výchova	622
6.5.16	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	632
6.5.17	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	640
7	Hodnocení žáků a autoevaluace	681
7.1	Hodnocení žáků	681
7.1.1	Hodnocení žáka ve škole	681
7.1.2	Pravidla pro hodnocení žáka	681
7.1.3	Kritéria pro hodnocení žáka	682
7.1.4	Výstupní hodnocení žáka	685
7.1.5	Ukončování středního vzdělávání	685
7.2	Autoevaluace školy	685
7.2.1	Pravidla autoevaluace	685
7.2.2	Oblasti autoevaluace	685
7.2.3	Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace	685
7.2.4	Tabulka cílů, kritérií a nástrojů autoevaluace	687

2 Charakteristika školy

Následující údaje vycházejí z aktuálního stavu ve školním roce 2008/2009.

2.1 Obecná charakteristika

Gymnázium Olomouc – Hejčín patří se svými 1118 žáky (stav k 3. 9. 2008) k největším školám v regionu. Ve třech vzdělávacích oborech poskytuje *střední všeobecné vzdělání* ukončené maturitní zkouškou. Gymnázium se řadí mezi prestižní střední školy v regionu. Značný zájem žáků o vzdělávání na škole stále překračuje kapacitní možnosti školy a umožňuje výběr kvalitních uchazečů přijímaných ke vzdělávání.

V roce 1991 byl na gymnáziu ve spolupráci MŠMT ČR s Britskou ambasádou v Praze, Britskou radou a dalšími institucemi založen dvojjazyčný (česko-anglický) vzdělávací obor, kde se ve vyšším gymnáziu vyučuje šest předmětů v anglickém jazyce.

Areál školy tvoří tři komplexy budov, interně označené jako A, B, C. Budovy A, B jsou na adrese Tomkova 45, budova C na adrese Dolní Hejčínská 8. Komplex budov A, B je od budovy C vzdálen cca 200 m. Škola se nachází severozápadně od centra města Olomouce a je dostupná městskou hromadnou dopravou (autobus, tramvaj). Součástí školy je mimořádně rozlehlý venkovní areál o rozloze cca 2 ha. Parková úprava v okolí budov dotváří příjemné podmínky ke vzdělávání. V areálu, který je oddělen od dopravního ruchu velkoměsta, jsou umístěna také sportovní hřiště.

2.2 Přehled vzdělávacích oborů

Vzdělávací obor	Poznámka	Přehled tříd ve školním roce 2009/2010
79-41-K/81 Gymnázium (osmileté – nižší stupeň)	výuka dle ŠVP od 1. 9. 2007	I.A8, II.A8, III.A8, III.B8
79-41-K/81 Gymnázium (osmileté – vyšší stupeň)	výuka dle ŠVP od 1. 9. 2009	V.A8, V.B8
79-41-K/801 Gymnázium (osmileté – nižší stupeň)	dobíhající obor, výuka podle GUP (generalizovaných učebních plánů)	IV.A8, IV.B8
79-41-K/801 Gymnázium (osmileté – vyšší stupeň)	dobíhající obor, výuka podle GUP (generalizovaných učebních plánů)	VI.A8, VII.A8, VIII.A8
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)	výuka dle ŠVP od 1. 9. 2009	I.A, I.B, I.C
79-41-K/401 Gymnázium (čtyřleté)	dobíhající obor, výuka podle GUP (generalizovaných učebních plánů)	II.A, II.B., II.C, III.A, III.B, III.C, III.D, IV.A, IV.B, IV.C
79-41-K/610 Gymnázium (šestileté, výuka vybraných předmětů v cizím jazyce)	výuka dle ŠVP od 1. 9. 2009	I.A6, I.B6
79-41-K/610 Gymnázium - výuka vybraných předmětů v cizím jazyce (šestileté)	dobíhající obor, výuka dle dříve schválených učebních plánů	II.A6, II.B6, III.A6, III.B6, IV.A6, IV.B6, V.A6, V.B6, VI.A6, VI.B6

Do *prvních ročníků* jednotlivých vzdělávacích oborů jsou žáci přijímáni na základě přijímacího řízení, jehož součástí jsou přijímací zkoušky. Do *vyšších ročníků* mohou být žáci přijati na základě rozhodnutí o přestupu, které je vydáváno v případech, že je volná kapacita, žák (uchazeč) přestupuje ze srovnatelného studijního oboru a splňuje studijní předpoklady (má v předchozím studiu velmi dobrý prospěch a nemá kázeňské problémy).

2.3 Počty tříd, počty žáků

Vzdělávací obor	Počet tříd ve školním roce 2008/2009	Počet žáků ve školním roce 2008/2009
79-41-K/81 Gymnázium (osmileté – nižší stupeň)	3	98
79-41-K/801 Gymnázium (osmileté – nižší stupeň)	4	130
79-41-K/801 Gymnázium (osmileté – vyšší stupeň)	4	114
79-41-K/401 Gymnázium (čtyřleté)	13	414
79-41-K/610 Gymnázium - výuka vybraných předmětů v cizím jazyce (šestileté)	12	362
Celkem	36	1118

2.4 Prostorové podmínky, vybavení

Po roce 1989 byla realizována řada investičních akcí a došlo k významnému zvýšení kapacity školy. Původně byla škola umístěna pouze v budově na Tomkově ulici. K této budově přibýly další objekty. V současné době tvoří areál školy *tři komplexy budov*.

Budova A je původní budovou gymnázia na ulici Tomkova 45, která byla postavena v roce 1956.

Přístavbou v roce 1997 vznikla budova B, která je propojená spojovacím krčkem s budovou A. Přístavbou vznikly nové kmenové a odborné učebny a byl významně rozšířen vnitřní tělovýchovný areál.

Budova C byla odkoupena od města Olomouce a postupně rekonstruována (výměna oken, topení) a dále rozšířena o půdní nadstavbu.

V červenci 2009 byl dokončen stravovacího objektu (kuchyň s jídelnou), který je propojen s budovou B spojovacím krčkem. Objekt zásadní způsobem přispěje k uspokojivému řešení stravování žáků.

Přehled učeben:

Budova	Kmenové učebny	Odborné učebny	Odborné laboratoře	Kabinety	Ostatní místnosti
A	15	3	7	14	10
B	12	13	5	17	7
C	9	7	0	9	4
Celkem	36	21	12	40	21

Prostorové podmínky pro vzdělávání jsou po realizovaných úpravách výrazně lepší než v předchozích letech. Počet kmenových učeben je ale stále limitujícím faktorem pro počty otvíraných tříd.

V současné době je počet tříd 36, avšak s ohledem na využití odborných učeben je optimální stav nižší - do 32 tříd.

Odbornými učebnami je dnes uspokojivě pokryta výuka výpočetní techniky, fyziky, chemie, biologie, zeměpisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy. Učebny výpočetní techniky (3 učebny: AUP1, AUP2, AUP3) jsou cyklicky vybavovány nejmodernějšími počítači, v každé je dataprojektor propojený s učitelským počítačem, v AUP3 je síťová tiskárna/kopírka a výkonný vizualizér. Učebny fyziky, chemie, biologie, zeměpisu a hudební výchovy jsou vybaveny počítači s dataprojektory.

Jazykových učeben je celkem 11, všechny jsou vybaveny televizory s videopřehrávači a DVD přehrávači.

Multimediální učebna je zřízena pro potřeby všech předmětů, je vybavena 16 počítači s připojením na internet, interaktivní tabulí s dataprojektorem, videorekordérem, DVD rekordérem a ozvučením.

Tři učebny *hudební výchovy* jsou vybaveny profesionálním ozvučením, v jedné z nich byl instalován nový elektronický klavír profesionální kategorie (Clavinova Yamaha).

Tři učebny *výtvarné výchovy* doplňuje keramická dílna s hrnčířským kruhem a keramickou pecí.

Šest učeben (laboratoř fyziky, učebna fyziky, chemie, biologie, přírodních věd, multimediální učebna) je vybaveno špičkovou *interaktivní tabulí* Activ Board 75 s výkonným dataprojektorem. Další interaktivní tabule s diaprojektorem je umístěna na pojízdném stojanu a je použitelná v kterékoliv učebně. Instalovaný software Activ Studio umožňuje efektivní interaktivní výuku s bohatými multimediálními materiály (interaktivní obraz, zvuk).

Pro multimediální výuku se osvědčily také mobilní sady notebook - diaprojektor, jejichž počet se stále rozšiřuje v souvislosti s realizací projektů Evropské unie.

Tělovýchovný areál tvoří dvě tělocvičny, gymnastický sál, posilovna, dva venkovní tenisové kurty, venkovní hřiště na házenou, hřiště na plážový volejbal, baseballové hřiště a fotbalové hřiště s atletickým oválem a doskočištěm.

Škola má mimořádně kvalitní vybavení *výpočetní technikou*. Infrastrukturu tvoří profesionální serverové vybavení v klimatizované místnosti s profesionální topologií sítě („inteligentní“ switche Cisco) ve všech budovách. Součástí serverů je profesionální zálohování na páskové mechanice. Instalace kvalitních zařízení je zárukou mimořádné spolehlivosti těchto zařízení.

Kromě počítačů v učebnách výpočetní techniky (3 x12 PC) a v multimediální učebně (16 PC) mohou *žáci využívat počítače* i na chodbách (15 x PC), včetně dvou infokiosků s interaktivním displejem.

Průběžně probíhá instalace zařízení na pokrytí budov signálem WiFi s využitím jak pro učitele, tak pro žáky.

Žákům jsou k dispozici *tři kopírky* (dvě mincovní a jedna kartová), *dva bufety* a šest nápojových automatů. Každý žák má svou uzamykatelnou *šatní skříňku* k ukládání osobních věcí.

Všichni učitelé mají k dispozici kabinety s vyhovující výpočetní technikou a internetovým připojením.

Výhled

Počet *odborných učeben* je limitován prostorovými podmínkami. Cílem je realizovat nejméně *jednu odbornou učebnu pro každý vyučovací předmět*. V nejbližší době je třeba nově vybudovat učebnu dějepisu a učebnu společenských věd, dovybavit učebnu biologie a učebnu přírodních věd, učebnu zeměpisu zcela rekonstruovat, dovybavit jazykové učebny diaprojektory.

Interaktivními tabulemi budou postupně vybavovány všechny odborné učebny. Sbírkky fyziky, chemie a biologie je nutné doplnit novými učebními pomůckami. Výtvarná výchovy se zatím vyučuje v nouzových a prostorově nevyhovujících učebnách, proto je třeba vybudovat stavebními úpravami v prostorách po bývalé kuchyni a jídelně A nové učebny.

Vnitřní tělovýchovný areál je v uspokojivém stavu. Posilovna bude přemístěna do prostor uvolněných po bývalé jídelně B.

Venkovní tělovýchovný areál vyžaduje zásadní rekonstrukci. Fotbalové hřiště, atletickou dráhu a doskočiště je třeba nově vybudovat (drenáže, nové podkladní vrstvy, nový povrch). Havarijní stav atletické dráhy byl zatím provizorně řešen dílčí rekonstrukcí. Dva tenisové kurty a hřiště na házenou mají zcela nevyhovující asfaltový povrch, je nutné zde položit povrch nový.

V dlouhodobém výhledu je plánováno zřízení multimediální studovny – čítárny, která nahradí stávající žákovskou knihovnu.

Dlouhodobě nevyhovující podmínky pro *stravování žáků* budou definitivně vyřešeny zahájením provozu nové kuchyně a jídelny od 1. 9. 2009. S novým stravovacím provozem je plánováno také zavedení elektronických objednávek a výdeje stravy a elektronické kontroly vstupu do školních budov využitím čipových karet nové generace MiFare. Kopírovací technika pro žáky, automaty na nápoje apod. budou také postupně převáděny na technologii čipových karet. Zájemci z řad žáků mohou využít i karty ISIC s kompatibilními čipy.

Po dobudování stravovacího, výtvarného a tělovýchovného areálu by měla být definitivně dokončena parková úprava okolí školy.

Dílčími opravami je řešena nevyhovující elektroinstalace na budovách A a C a s tím související nevyhovující osvětlení v učebnách, které není dosud v souladu s hygienickými předpisy.

Na budově A bude nezbytné dokončit instalaci teplé vody na WC, na budově C proběhne generální rekonstrukce WC.

Nákup žakovského nábytku je realizován postupně, je potřeba vyměnit cca 300 žakovských lavic, cca 600 židlí a cca 500 šatních skříněk (výměna za 10 let staré, opotřeбенé).

V současné době škola nemá úplný bezbariérový přístup, ale již byl vypracován projekt na řešení bezbariérového přístupu.

Další *aktuální informace o škole jsou dostupné na aktuálních webových stránkách* školy na adrese www.gytool.cz.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří v současné době 85 učitelů. Díky generační obměně v minulých letech je v pedagogickém sboru převaha mladých učitelů. Všichni učitelé jsou *plně kvalifikovaní*. Na škole působí zpravidla 3 - 5 *zahraničních lektorů* cizích jazyků. V současnosti jsou to 2 vyučující anglického jazyka (Británie, USA), 1 vyučující španělštiny (Ekvádor) a 1 vyučující cizích jazyků a dějepisu (Švédsko).

Realizací 5 projektů SIPVZ a jedním projektem ESF („Učitel 21. století“) získala škola mimořádně kvalitní vybavení, zejména multimediální technikou. Součástí projektů bylo proškolení učitelů k práci s nejmodernější didaktickou technikou. Díky tomu je možné tuto techniku efektivně a pravidelně využívat ve vyučování. Rozvoj pokračuje realizací dalších projektů z prostředků Evropské unie, do kterých se škola zapojuje v maximálně možné míře.

Kvalita výuky je podporována nastavením náročné *autoevaluační struktury*. Pravidelným testováním je monitorována úroveň výuky ve všech ročnících všech vzdělávacích oborů. Učitelé jsou systematicky zařazováni do DVPP (Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků). Všichni učitelé byli proškoleni v kurzech SIPVZ (Státní informační politika ve vzdělávání), takže základní dovednosti obsluhy počítačů jsou u všech učitelů samozřejmostí. Naprostá většina učitelů ovládá velmi dobře aspoň jeden cizí jazyk.

Na škole jsou dva výchovní poradci, dva školní metodici prevence, jeden metodik informačních a komunikačních technologií.

Školní vzdělávací program umožňuje pedagogům rozvíjet tvořivý styl práce, zapojovat odlišné metodické postupy s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, využívat diferencovaného vyučování, kooperativních metod. Neomezuje učitele při uplatnění časových i metodických odlišností, které vycházejí z efektivních způsobů výuky. Uplatňované organizační formy jsou sestaveny tak, aby byly volně aplikovatelné v různých oborech, představují zvýšenou nabídku volitelných předmětů, podporu experimentů, seminářů, besed, soustředění a jiných forem, jako je projektové vyučování se zaměřením na nadané žáky s možností individuální práce i kooperace ve skupinách.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.6.1 Dlouhodobé projekty

V roce 2006 byly úspěšně ukončeny a vyúčtovány 3 projekty SIPVZ - „Kde se používá fyzika a chemie“, „Finanční matematika v praxi“, „Programování v NET a C#“. Jejich výstupy jsou k dispozici na www.gytool.cz. Dále byly dokončeny další dva projekty, a to „Fyzika v moderním lékařství“ a „Elektronický herbář a klíč k určování rostlin“.

V roce 2006 byl škole udělen grant z Evropského sociálního fondu (ESF) v rámci opatření 3. 1., operační program Rozvoj lidských zdrojů, na projekt „Tvorba multimediálních výukových materiálů pro gymnázia s přihlédnutím k potřebám bilingvní výuky“. Hlavním cílem projektu bylo změnit styl zavedené práce a zvýšit kvalitu pedagogické práce učitelů všech typů studia na gymnáziích a jim odpovídajících ostatních typech škol v aplikaci moderních vyučovacích metod do výuky a rozšířit používání multimediálních a interaktivních technologií jako běžné součásti učitelské praxe. To vedlo ke zlepšení dovedností učitelů a k přijetí dalšího vzdělávání jako nutné součásti učitelské praxe. Dílčím cílem prvních dvou etap projektu bylo proškolení vybrané skupiny učitelů v dovednostech potřebných k tvorbě a aplikaci nových výukových materiálů založených na moderních didaktických metodách a využívajících multimediální a interaktivní technologie. Zástupci několika předmětů, které jsou vyučovány v anglickém jazyce, absolvovali týdenní až čtrnáctidenní stáž ve Velké Británii, během

níž se zúčastnili jazykově-metodického kurzu a vytipovali potřebné chybějící materiály pro tvorbu bilingvních výukových materiálů. Dílčím cílem třetí etapy projektu bylo vlastní vytváření obsáhlého souboru výukových materiálů pro různé předměty proškolenými učiteli. Část materiálů byla provedena v angličtině nebo dvojjazyčně, aby se dala využít na bilingvním typu studia nebo jako doplňkový materiál pro běžnou výuku. K naplnění hlavního cíle sloužila také závěrečná fáze projektu, během níž byly materiály prakticky odzkoušeny ve výuce a spolu se zkušenostmi z jejich tvorby a používání byly předány dalším učitelům různých typů škol k volnému použití. Výukové materiály jsou volně ke stažení také na webových stránkách projektu. Během projektu byla vyškolená skupina SŠ učitelů, kteří jsou nyní schopni pracovat s nově získanými dovednostmi, a to jak po stránce didakticko-metodické, tak i po stránce zpracování obsahu (využití IT). Svě znalosti a dovednosti účelně využívají ve svých hodinách a své zkušenosti s tvorbou a začleněním nových technik výuky předávají dalším členům pedagogického sboru. Z dotace projektu bylo financováno částečné vybavení školy počítačovou a projekční technikou, což vytvořilo lepší podmínky pro dlouhodobé využívání multimediální techniky ve výuce na gymnáziu. S výukovými materiály, které díky projektu vznikly, byla na několika workshopech seznámena odborná veřejnost. Účastníci byli motivováni k tomu, aby tyto materiály a informační technologie začali sami ve výuce aktivně používat. Více než dvacet učitelů se projektu zúčastnilo také jako noví lektoři různých kurzů a workshopů. Někteří z nich se touto činností budou zabývat i nadále a přispějí tak k rozvoji dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a k šíření myšlenek projektu mezi pedagogickou veřejností.

Realizace výše zmíněného projektu *iniciovala vznik dalších dvou navazujících projektů* na škole.

První projekt s názvem „Studujeme moderně a dvojjazyčně“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.04/01.0007, v rámci operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ (OPVK), byl schválen v březnu 2009. Cíl projektu je zaměřen na pronikání bilingvních prvků do výuky i na běžných gymnáziích. Výstupem projektu budou materiály vypracované pro bilingvní výuku (česko-anglickou) vybraných předmětů.

Druhý projekt má za cíl přípravu studijních materiálů pro různé předměty v českém i anglickém jazyce pro učitele střední školy. V současné době je projekt přihlášen ke schválení.

Bližší informace o realizovaných projektech budou aktuálně dostupné na webových stránkách Gymnázia Olomouc-Hejčín.

Mimořádně aktivní je *Pěvecký sbor Gymnázia Olomouc - Hejčín* pod vedením sbormistryně PaedDr. Lenky Dohnalové. Pěvecký sbor dosáhl v uplynulých letech mimořádných úspěchů přesahujících hranice regionu. Věnuje se širokému spektru žánrů, od muzikálové tvorby přes barokní hudbu až k jazzu. Součástí vystoupení je i scénická výprava a choreografie.

Dlouhodobě a úspěšně na škole působí *Taneční skupina Gymnázia Olomouc - Hejčín*, vedená Mgr. Ivanem Studničkou. Svými aktivitami v oblasti folklorního tance reprezentuje školu nejenom v regionu, ale i na různých mezinárodních akcích.

2.6.2 Mezinárodní spolupráce

Pravidelně probíhá výměna studentů Gymnázia Olomouc - Hejčín a *Gymnázia Bern - Kirchenfeld* ve Švýcarsku. Ve školním roce 2008/2009 se uskutečnil už její XVIII. ročník. Hlavní myšlenkou tohoto projektu je umožnit mladým lidem z obou zemí navázat vzájemné dlouhodobé kontakty, prezentovat svá rodná města v zahraničí a pro české studenty je to také dobrá příležitost zdokonalit se v němčině. Projekt využívá finančních příspěvků z veřejných zdrojů: Statutární město Olomouc a Olomoucký kraj.

V posledních letech se každoročně realizují výměnné pobyty studentů Gymnázia Olomouc - Hejčín a *Revius Lyceum Doorn, Holandsko*, zaměřené na vzájemné poznávání přírodních a kulturních památek, životního stylu, zvyků, způsobů studia apod. Obě strany mají velký zájem o dlouhodobou spolupráci, která je přínosem zejména pro bilingvní česko-anglický typ studia na obou školách. Také tento projekt získal finanční podporu od Statutárního města Olomouc a Olomouckého kraje.

Dlouhodobé partnerství Statutárního města Olomouc s městem *Owensboro ve státě Kentucky v USA*, na kterém se podílejí i některé jiné instituce, pokračovalo tradičně návštěvou prof. Williama R. Westa, hlavního koordinátora za americkou stranu, a následně návštěvou početné skupiny amerických vysokoškolských studentů na GH. Pravidelné návštěvy hlavního koordinátora projektu jsou doplněny celodenními exkurzemi početné skupiny amerických vysokoškolských studentů a jejich vyučujících na škole. Tento pobyt je trvalou součástí jejich letního studijního programu v ČR.

Týdenní pedagogická stáž studentů z *Durham University* z *Velké Británie* se uskutečňuje pravidelně a má už svou tradici. Její náplní je projektové vyučování ve čtvrtém ročníku bilingvního studia, v roce 2007 rozšířené i na třetí ročník bilingvy.

Taneční skupina při Gymnáziu Olomouc – Hejčín (GH) se podílí na mezinárodních projektech v Německu a Lotyšsku financovaných z Fondu EU YOUTH. V červenci 2007 proběhl na naší škole mezinárodní projekt mládežnických tanečních skupin s názvem *Dancing Europe 2007*, který byl financován i z prostředků Programu Evropské unie Mládež.

V každém školním roce několik našich studentů absolvuje *roční studijní pobyty na středních školách* ve Velké Británii a USA, případně i v dalších zemích, v posledních letech např. v Německu, na *United World College* v Kostarice). Převážnou většinu těchto pobytů pokrývají mezinárodní stipendia *Open Society Fund*.

Ve školním roce 2006/2007 se škola zapojila do aktivit *občanského sdružení Berkat* pro Čečenskou republiku. V první etapě se studenti zúčastnili přednášek a debat o tomto dobročinném sdružení, v dalších etapách došlo k navázání osobních kontaktů se členy mezinárodně uznávané taneční skupiny *Maršo*, a to v průběhu jejího pobytu v České republice.

Už od r. 1994 úspěšně rozvíjí svou činnost v jazyce českém i anglickém *Debatní klub při GH*. Kromě soutěží v České republice (několikeré vítězství v České debatní lize) získali jeho členové různá významná ocenění nejen na celoevropských turnajích, např. *World Schools Debating Championships* ve Walesu, *European Schools Debating Championships* ve Stuttgartu, ale i na celosvětových mistrovstvích, např. *Youth Forum Macedonia*, *World Championship London* aj. V červenci 2007 reprezentovali nejen školu, ale i celou Českou republiku na Světovém turnaji v Soulu v Jižní Koreji, Izraeli, USA, Jihoafrické republice, Peru, Bermudách, Kanadě a v řadě dalších zemí. Debatní klub GH sám již také zorganizoval několik ročníků mezinárodního turnaje v debatování v anglickém jazyce *Heart of Europe*.

Pro ilustraci další mezinárodní spolupráce lze uvést některé významné návštěvy ze zahraničí:

- Školu navštívila skupina studentů z Francie (Toulouse), která se zapojila do interaktivní výuky se studenty bilingvního studia.
- Pan A. Robinson, administrátor 16 středních škol v USA, se zúčastnil besedy s žáky bilingvního studia o vzdělávacích systémech v ČR a USA.
- Školu navštívil pan M. Hahn, Rada pro kulturu a tisk Velvyslanectví USA v Praze a besedoval se skupinou studentů a vyučujících GH. Anglické studentské knihovně věnoval studijní literaturu o dějinách USA.
- Ve školním roce 2007/2008 navštívila školu delegace vedená velvyslancem USA v Praze, panem R. Graberem, se kterým žáci debatovali o aktuálních otázkách americké i mezinárodní politiky, současných válečných konfliktech, ale také o možnostech studia na středních a vysokých školách v USA.
- Školu navštívili členové divadélka *Miami University, Ohio, USA*.

Ve školním roce 2006/2007 získalo naše gymnázium jako jediná střední škola v regionu *Certifikát o spolupráci s University of Cambridge ESOL Examinations* při přípravě studentů k nejprestižnějším jazykovým zkouškám z anglického jazyka, tzv. *Cambridge Exams*.

Vedle českých státních jazykových zkoušek se v roce 2002 výnosem MŠMT mezi státem uznané zařadily i celosvětově uznávané zkoušky z německého jazyka, které organizují *Goethe - Institut* za Spolkovou republiku Německo a také obdobná rakouská státní instituce *Österreichisches Sprachdiplom Deutsch*. Zkoušky se skládají na několika úrovních, které jsou sladěny se *Společným evropským referenčním rámcem* pro jazykové zkoušky, čímž je zaručena porovnatelnost úrovně se zkouškami z jiných evropských jazyků. Gymnázium Olomouc - Hejčín vlastní od školního roku 2002/2003 *licenci pro provozování zkoušek Österreichisches Sprachdiplom Deutsch*, a to jako tzv. otevřené centrum, poskytující zkoušky jak pro svoje žáky, tak pro zájemce zvenčí. Zkoušky *Österreichisches Sprachdiplom Deutsch* se na naší škole konají na úrovních A1 – C2 Společného evropského referenčního rámce, a to zpravidla dvakrát ročně (v březnu a červnu).

Nabízené zkoušky:

- Grundstufe Deutsch (A1)
- Grundstufe Deutsch (A2)
- Zertifikat Deutsch (B1)
- Mittelstufe Deutsch (B2)

Oberstufe Deutsch (C1)

Wirtschaftssprache Deutsch (C2)

2.6.3 Spolupráce se školskou radou

Školská rada byla zřízena rozhodnutím zřizovatele k 1. 1. 2006, volba předsedy proběhla na zahajovací schůzi dne 24. 1. 2006. Rada je devítičlenná, tři členové byli zvoleni zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky, tři členové byli zvoleni pedagogickými pracovníky a tři členové byli jmenováni zřizovatelem. Školská rada schválila nový Školní řád a významně spolupracovala při prosazování dlouhodobého záměru realizovat nový objekt školní kuchyně a jídelny. Od 1. 1. 2009 byla zřízena Školská rada v nově zvoleném složení. Školská rada se spolupodílela na vytváření Školního vzdělávacího programu.

2.6.4 Spolupráce s rodiči

Sdružení rodičů při Gymnáziu Olomouc – Hejčín tvoří tradiční základ spolupráce s rodiči. Sdružení rodičů je mimořádně aktivní. Kromě organizace mimoškolních akcí (plesy, oslavy) zajišťuje dotace pro zájmové činnosti žáků, ve spolupráci se školou organizuje třídní schůzky a nenahraditelným způsobem zprostředkovává objektivní přenos informací mezi rodiči a školou.

2.6.5 Spolupráce s jinými subjekty

V rámci „Asociace ředitelů gymnázií České republiky“ probíhá velmi těsná *spolupráce mezi gymnázii* a přizvanými školami v regionu (Slovanské gymnázium, Gymnázium Čajkovského, Gymnázium Litovel, Gymnázium Jakuba Škody Přerov, Gymnázium Šternberk, Obchodní akademie Olomouc aj.). Pravidelné schůzky asociace mají významnou podporu zřizovatele prostřednictvím odboru školství mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Tradiční je spolupráce s *Univerzitou Palackého*, zejména s fakultou přírodovědeckou, pedagogickou a filozofickou. Ve školním roce 2006/2007 získala škola statut *fakultní školy* Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Rozvíjí se spolupráce s *Centrem jazyků přírodovědecké fakulty* v rámci fakultního projektu zaměřeného na dvojjazyčnou výuku.

Jsme partnerskou školou Gymnázia a jazykové školy Zlín. Vyučující této školy a i jiných škol se snaží v rámci současné kurikulární reformy zavádět prvky vyučování některých předmětů v anglickém jazyce (projekt „Content and Language Integrated Learning“). V této souvislosti absolvuje řada učitelů náslechy v hodinách u našich vyučujících na dvojjazyčném studiu.

Intenzivní jsou dlouhodobé kontakty s *Britským centrem Univerzity Palackého* (bývalá Britská rada) a také zastupitelstvím *Oxford University Press* v Olomouci

Spoluúčasť žáků na rozvoji školy je realizována prostřednictvím volené *Studentské rady*. Pravidla spolupráce respektují práva i povinnosti obou stran v souladu se stanovenými legislativními normami. Opakovaně jsou zástupci našich žáků voleni do Zastupitelstva mládeže Olomouckého kraje (ZMOK).

Informace o škole jsou veřejnosti předávány zejména tradičním „Dnem otevřených dveří“, prezentací na výstavě středních škol „Scholaris“, systematickou inzercí v regionálních médiích a aktuální stránkou www.gytool.cz. Na adrese mailbox@gytool.cz odpoví ředitel školy na všechny relevantní dotazy.

2.7 Analýza podmínek školy

V přípravné práci tvorby ŠVP Gymnázia Olomouc – Hejčín byla vypracována podrobná analýza výchozích podmínek školy (materiálních, technických, personálních aj.). Vzhledem k velikosti školy a rozsahu zpracovávaných dat byla analýza zadána firmě Scio, s. r. o., v rámci projektu „Mapa školy“. Kromě profesionálního zpracování je výhodou této analýzy možnost porovnání výsledků šetření v rámci srovnatelných škol v celé České republice.

Dotazníkového šetření v rámci projektu „Mapa školy“ se v zimě 2006/2007 zúčastnilo celkem 51 785 respondentů z České republiky.

Výsledky dotazníkového šetření v rámci projektu „Mapa školy“ jsou zahrnuty do struktury autoevaluace školy, která je podrobně rozpracovaná v kapitole 7.

2.7.1 Sledované tematické oblasti v dotazníkovém šetření

Dotazníkové šetření v rámci projektu „Mapa školy“ pro zjištění výchozího stavu bylo provedeno ve třech skupinách respondentů (studenti, učitelé, rodiče) zvláštními dotazníky.

Vhodnou organizací sběru dotazníků se podařilo zajistit vysokou návratnost vyplněných dotazníků ze všech skupin respondentů.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na osm tematických oblastí ze života školy, ke kterým se vyjadřovaly všechny skupiny respondentů. Sedm oblastí je společných pro všechny skupiny, osmá oblast je pro každou skupinu respondentů odlišná (studenti - S, učitelé - U, rodiče - R). Jedná se o tyto oblasti:

- SUR: Kvalita výuky (zaměření na znalosti)
- SUR: Kvalita výuky (zaměření na kompetence)
- SUR: Výchova (výchova odpovědných jedinců a formování zdravých postojů)
- SUR: Materiální vybavení školy
- SUR: Vedení školy
- SUR: Učitelé
- SUR: Studenti

S: Zdravé klima bez sociálně patologických jevů (respondenti studenti)

U: Orientace učitele na studenta (respondenti učitelé)

R: Spolupráce školy s rodiči (respondenti rodiče)

Šetření bylo provedeno nezávisle na každém typu vzdělávacího oboru zvlášť (v závorce uvedeno kódové označení firmy Scio):

- gymnázium čtyřleté (G4)
- gymnázium šestileté (G6)
- gymnázium osmileté (G8)

2.7.2 Souhrnné grafy výsledků dotazníkového šetření

Výstupy dotazníkového šetření jsou shrnuty v podrobné zprávě s textovou i grafickou částí. Rozsah této zprávy přesahuje rámec tohoto dokumentu, proto uvádíme pro každý typ vzdělávacího oboru pouze souhrnný graf („Pavouk“), zahrnující osm zmíněných tematických oblastí ze života školy. Podrobné grafické výstupy jsou k dispozici v elektronické podobě na webové stránce školy (www.gytool.cz).

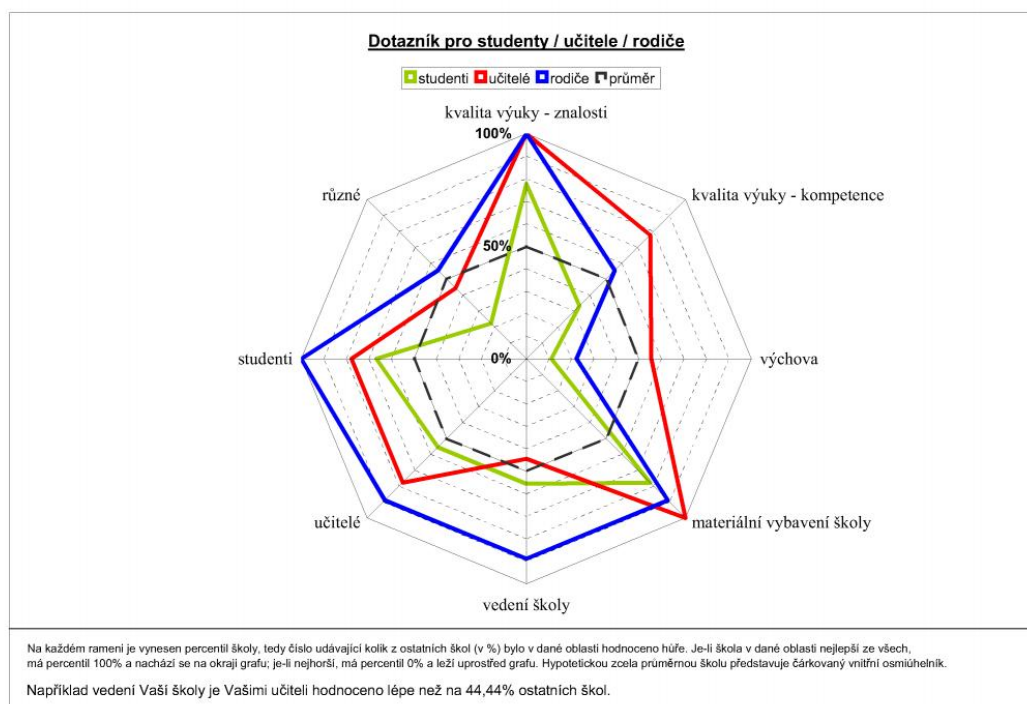
Souhrnné grafy v jednoduché podobě integrují výsledky šetření z jednotlivých tematických oblastí, každý vrchol „pavučiny“ obsahuje jednu z těchto oblastí. Pavučina je čtyřvláknová. – Čárkované vlákno označuje hypotetickou, zcela průměrnou školu, další tři vlákna zahrnují hodnocení třemi skupinami respondentů (studenti - S, učitelé - U, rodiče - R).

Gymnázium čtyřleté (G4)

AGHMV - G4

MAPAŠKOLY

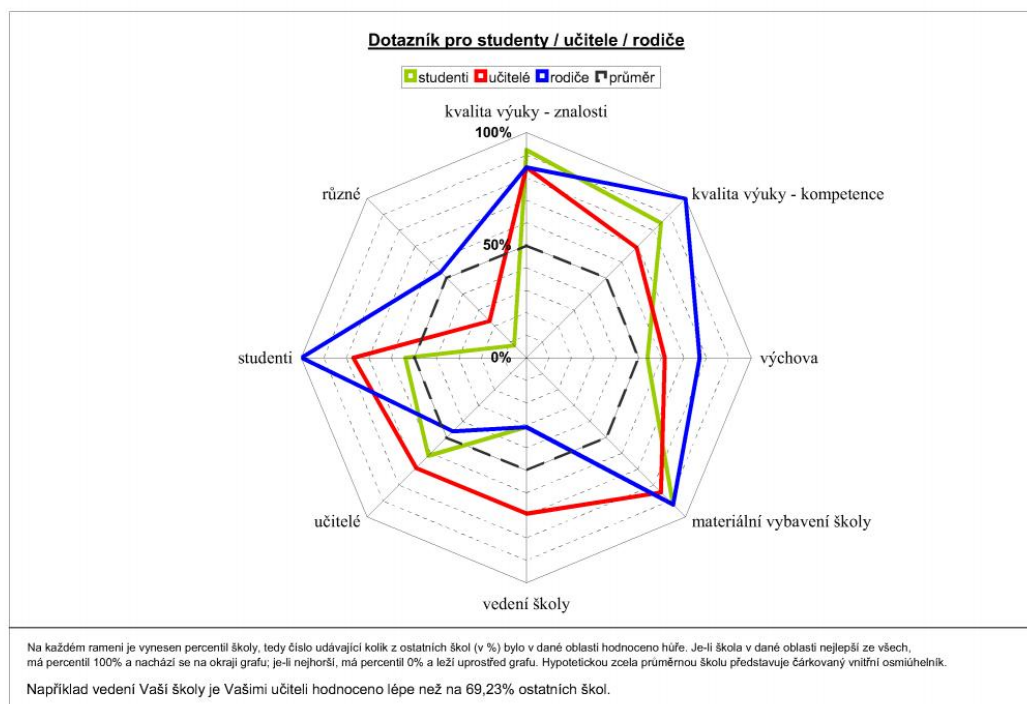
P_05

STRANA: 87

Gymnázium šestileté (G6), GV = gymnázium víceleté

AGHMV - GV

MAPAŠKOLY

P_05

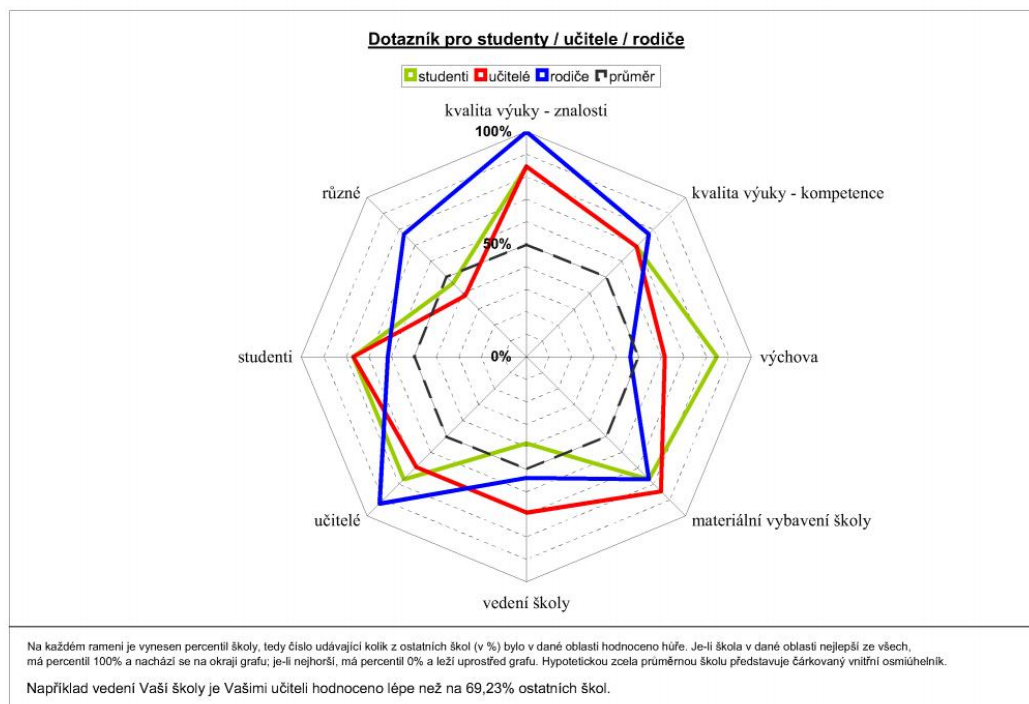
STRANA: 97

Gymnázium osmileté (G8), GV = gymnázium víceleté

AGHMV - GV

MAPAŠKOLY

P_05

STRANA: 97

2.7.3 SWOT analýza školy

Výsledky šetření v rámci projektu „Mapa školy“ byly doplněny o další vstupní data, která byla získána z jiných zdrojů (třídní schůzky, diskuse na pedagogických poradách, kontroly české školní inspekce, poznatky z hospitační činnosti aj.). Na základě toho byla vypracována SWOT analýza školy:

S – silné stránky

- atraktivní nabídka vzdělávacích oborů, zájem o gymnaziální vzdělávací obory má stále vzestupnou tendenci
- velká rozloha aktivního regionu pro nábor žáků, umístění školy ve velkém městě, nadregionální charakter školy
- vynikající pověst školy i mimo region
- mimořádně kvalitní pedagogický sbor, všechny předměty vyučovány aprobovaně
- připravenost učitelů na práci s moderními technologiemi
- zkušený tým ve vedení školy
- vynikající technické vybavení, vybavení odborných učeben, kvalitní počítačová síť
- mimořádně vstřícný přístup zřizovatele ke škole – přístup jako ke své „výkladní skříni“
- rozsáhlý areál školy umožňující další rozvoj (sportovní zázemí apod.)
- dobrý vztah žáků ke škole jako vzdělávací instituci, hrdost na dobré jméno školy
- nízká míra výskytu patologických jevů (kážeňské problémy, šikana, drogy atd.)
- častá účast školy v nejrůznějších soutěžích
- zapojení žáků do mimoškolních aktivit
- stabilní spolupráce se zahraničními školami
- smluvní spolupráce s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého Olomouc
- relativně dobrá spolupráce rodiny a školy
- zdravé klima školy ve spolupráci učitelů a žáků

W – slabé stránky

- poloha školy na okraji města, škola je hůře dostupná pro dojíždějící žáky z mimoměstských lokalit
- nedostatečné ztotožnění žáků s cíli stanovenými vedením školy, malá motivace žáků při dodržování vnitřních pravidel (školní řád apod.)

O – příležitosti

- dynamické reakce na poptávku po vzdělání v jednotlivých oborech, operativní úprava počtu otevíraných tříd, operativní úprava učebních plánů a osnov
- projekty SIPVZ, projekty ESF, NUTS2 apod.
- neomezený přístup žáků k počítačové technice ve škole (internet, e-mail)
- moderní ŠVP (školní vzdělávací program), posílení mezipředmětových vztahů (PV – přesahy a vazby)
- prezentace školy na veřejnosti (Den otevřených dveří, reklama, soutěže žáků, moderní a stále aktuální webová stránka školy)

T - hrozby

- nejasné výhledové koncepce MŠMT (vyplývá z neduhu demokracie - časté změny vlád a zásadní změny jejich priorit), nesystémové legislativní změny
- pokles populace
- stále omezenější finanční zdroje v oblasti nepřímých nákladů limitují údržbu stávajících kapacit a jejich další rozvoj

2.7.4 Doplnující údaje

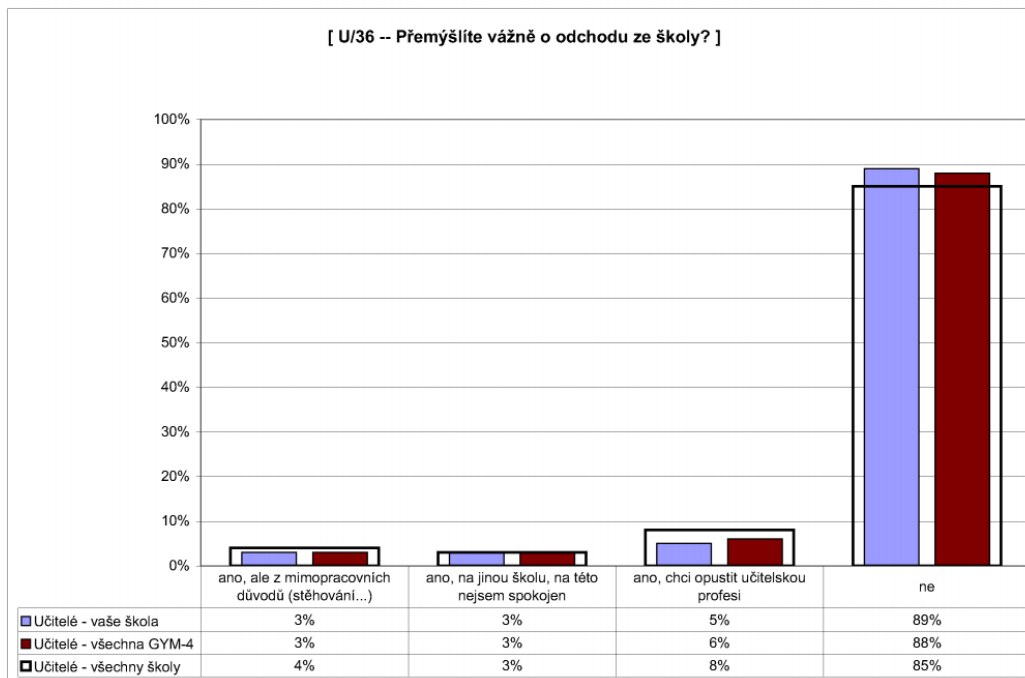
Dobrý vztah žáků ke škole jako vzdělávací instituci, hrdost na dobré jméno školy, která je uvedena ve SWOT analýze v silných stránkách, dokumentují následující grafy z „Mapy školy“.

Gymnázium čtyřleté (G4)

AGHMV - G4

11. Spokojenost se školou

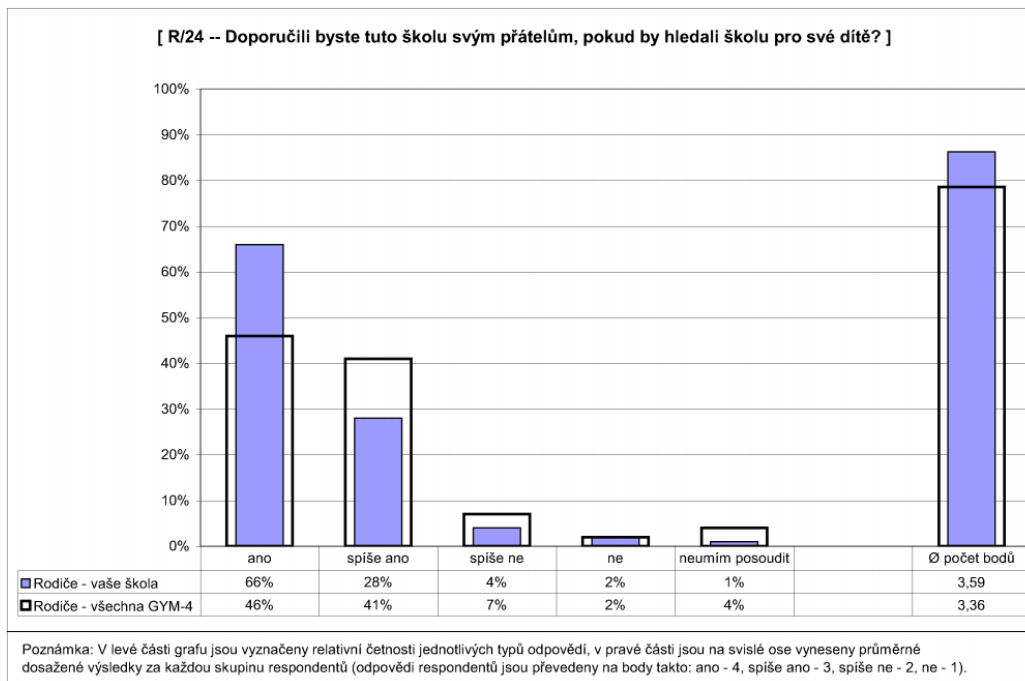
G_62

Počet respondentů: U: 64 / 234 / 3178

STRANA: 82

AGHMV - G4

11. Spokojenost se školou

G_70

Počet respondentů: R: 163 / 1503

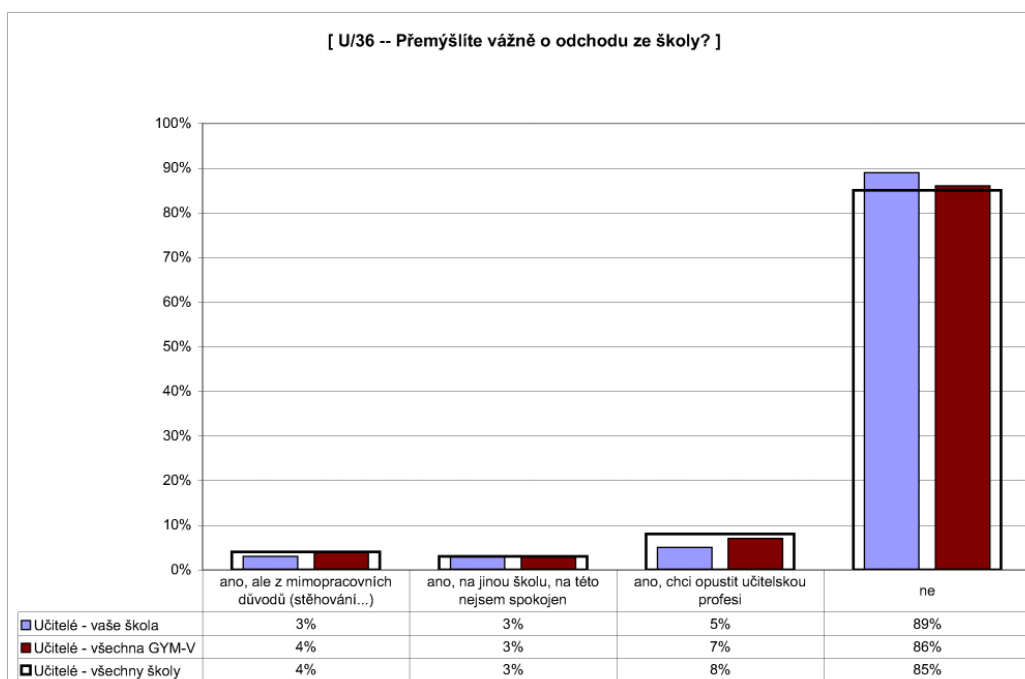
STRANA: 83

Gymnázium šestileté (G6), GV = gymnázium víceleté

AGHMV - GV

11. Spokojenost se školou

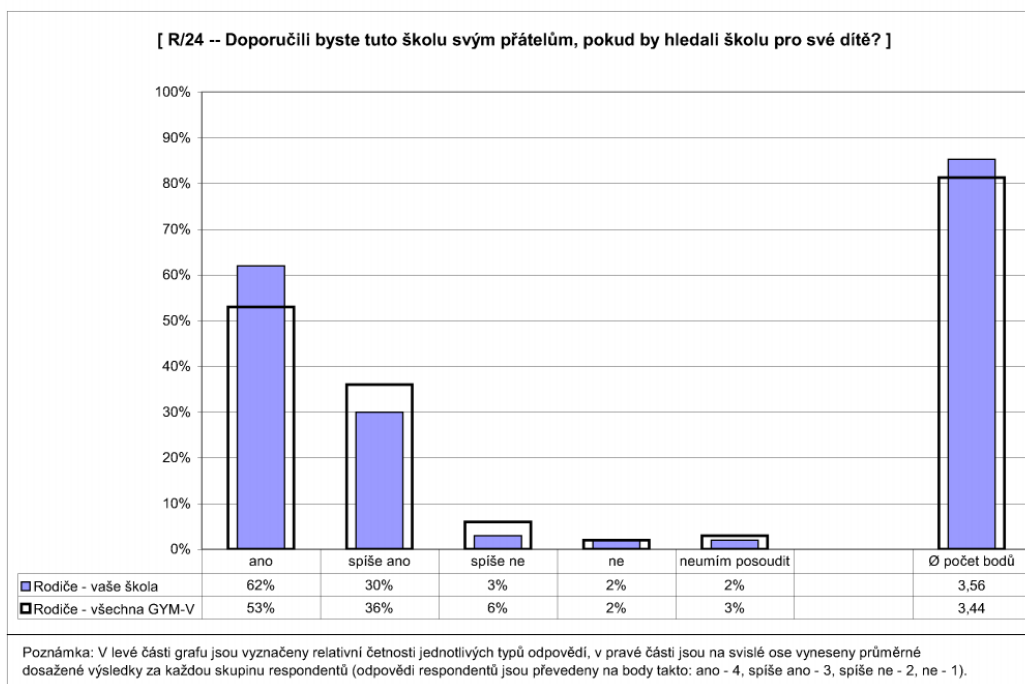
G_62

Počet respondentů: U: 64 / 377 / 3178

STRANA: 92

AGHMV - GV

11. Spokojenost se školou

G_70

Počet respondentů: R: 203 / 2072

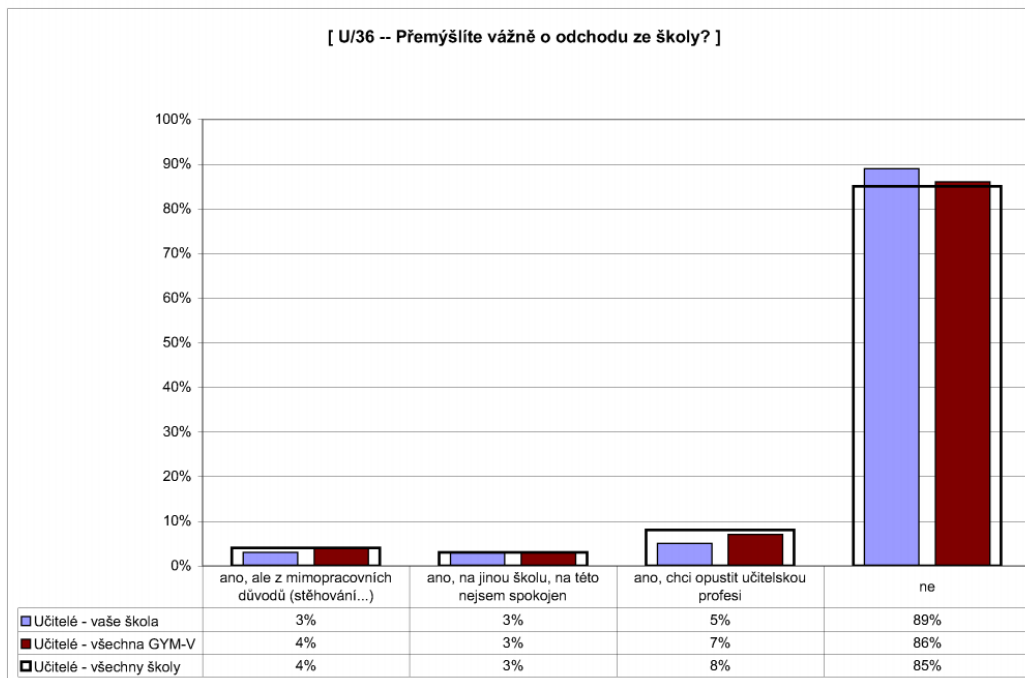
STRANA: 93

Gymnázium osmileté (G8), GV = gymnázium víceleté

AGHMV - GV

11. Spokojenost se školou

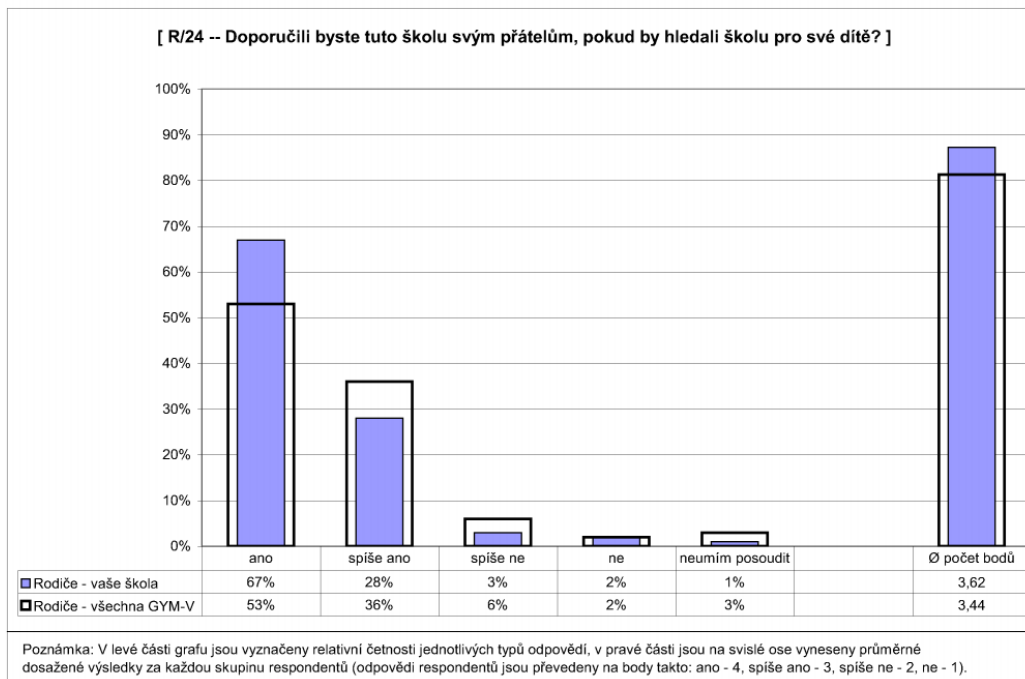
G_62

Počet respondentů: U: 64 / 377 / 3178

STRANA: 92

AGHMV - GV

11. Spokojenost se školou

G_70

Počet respondentů: R: 195 / 2072

STRANA: 93

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Moderní vzdělávací trendy dnes již opouštějí rigidní specializaci, proto je zaměření školy ve všech vzdělávacích oborech *všeobecné*.

Při všeobecném zaměření je kladen důraz na výuku:

- *cizích jazyků* (povinný první cizí jazyk je jazyk anglický, povinný druhý cizí jazyk si žák volí z nabídky: jazyk francouzský, německý, španělský a ruský)
- *českého jazyka*
- *matematiky*
- *přirodních věd (biologie, fyzika, chemie)*

Všeobecné zaměření je voleno také s ohledem na skutečnost, že žák na počátku gymnaziálního studia ještě není ve většině případů vyhraněn ve své profilaci. *Profilace žáka* se uskutečňuje až prostřednictvím *volitelných předmětů v posledních dvou ročnících*. *Harmonizací učebních plánů a osnov všech třech typů vzdělávacích oborů* bylo dosaženo prostupnosti volitelných předmětů pro všechny žáky. Výsledkem je *unikátní variabilita volby* spektra volitelných předmětů. Každý žák se může profilovat podle svého zaměření bez ohledu na zařazení do vzdělávacího oboru a třídy.

- Zaměření školy v *osmiletém gymnáziu* je specifikováno současným naplněním cílů základního a gymnaziálního vzdělávání. Cíle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) osmiletého gymnázia jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání (RVP ZV) a v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia (RVP G). Zde je také podrobně specifikován základní cíl, rozvíjení klíčových kompetencí žáka.
- Zaměření školy ve *čtyřletém gymnáziu* je specifikováno naplněním cílů gymnaziálního vzdělávání. Cíle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) čtyřletého gymnázia jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia (RVP G). Zde je také specifikován základní cíl, rozvíjení klíčových kompetencí žáka.
- Zaměření školy v *šestiletém dvojjazyčném gymnáziu* je specifikováno současným naplněním cílů základního a gymnaziálního vzdělávání. Cíle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) šestiletého gymnázia jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro dvojjazyčná gymnázia (RVP DG) s přirozeným posílením komunikativní a multikulturní složky. V RVP DG je také podrobně specifikován základní cíl, rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Povinnou výuku doplňuje výuka *nepovinných předmětů*, otevíraných podle zájmu žáků a technických možností školy.

Doplněním výchovně-vzdělávacího procesu jsou *zájmové kroužky* organizované školou.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení *klíčových kompetencí žáků*. V charakteristice ŠVP jsou vymezovány na úrovni školy s tím, že budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi učiteli.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci, případně společně pro více klíčových kompetencí. Tím škola určuje, jak zajišťuje utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u všech žáků a všemi učiteli. Výchovné a vzdělávací strategie vymezené na úrovni školy se stanou východiskem pro *výchovné a vzdělávací strategie*, které jsou vymezovány u *jednotlivých vyučovacích předmětů*.

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence k učení (strategie učení, motivace pro celoživotní učení)	Učíme žáky čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Vedeme žáky k sebehodnocení, žáci si stanovují dostupné cíle a hodnotí míru a kvalitu jejich dosažení. Hodnotí jednak sami sebe, dále i ostatní spolužáky v rámci diskuse. Učíme žáky organizovat a řídit vlastní učení a motivovat se pro další učení. Vedeme žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování. Motivujeme žáky k účasti na olympiádách a dalších soutěžích. Motivujeme žáky k samostatné práci zadáváním zajímavých domácích úkolů.
Kompetence k řešení problému (tvořivé myšlení, strategické uvažování)	Zdokonalujeme práci žáků s informacemi ze všech zdrojů (ústní, písemné, elektronické), žáci si zlepšují dovednosti ve vyhledávání, třídění a využívání informací. Žáky vedeme k orientaci v běžných životních situacích. Žáky motivujeme k veřejné prezentaci svých názorů (multimediální aplikace, debatní klub, soutěže, školní časopis). Zapojujeme žáky do všech fází činnosti (plánování, příprava, realizace, hodnocení).
Kompetence komunikativní (všestranná a efektivní komunikace)	Vychováváme žáky k efektivní komunikaci se spolužáky, učiteli, dospělými ve škole i mimo školu. Učitel směřuje žáky k využívání dostupných komunikačních prostředků (žákovská knihovna, internet, Studentská rada aj.), žáci se podílejí na zpracování dokumentů (tiskové, fotografické, elektronické – audio i videozáznamy). Podporujeme soutěživost žáků v rámci školy (školní soutěže) i mimo školu. Zapojujeme žáky do projektů v rámci ESF (Sokrates apod.). Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, výměnné pobyty).
Kompetence sociální a personální (schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)	Využíváme skupinové práce ve výuce (skupinové a projektové vyučování), zaměřujeme se na praktická cvičení v přírodovědných předmětech, v tělesné výchově, estetické výchově. Učitel rozvíjí žákovu schopnost společně tvořit a vyhodnocovat, při praktických cvičení vytváří podmínky pro práci ve skupině a pro dodržování základních pravidel skupiny, pro zvládnutí základních pravidel kooperace a týmové práce. Žák je motivován přijímat kulturní odlišnosti jiných sociálních skupin či jiných etnik (mezinárodní projekty, dobrovolnické aktivity, činnost občanského sdružení).
Kompetence občanské (žák jako svobodná a zodpovědná osobnost)	Škola stanoví pravidla chování a transformuje je do Školního řádu Gymnázia Olomouc - Hejčín. V třídních kolektivech jsou tato pravidla diskutována, jejich nezbytnost obhajována. Do tohoto procesu se zapojuje Studentská rada a třídní samospráva. Výchova je doplňována pravidly ekologické (environmentální) výchovy, pravidelnými exkurzemi do přírody (Litovelské Pomoraví) s cílem doplnit teoretické poznatky. Škola dbá na dodržování systému třídění odpadu. Ekologickou výchovu realizujeme i na školních výletech. Zapojíme žáky do mezinárodních projektů.

<p>Kompetence pracovní (žák poznává a rozvíjí své schopnosti)</p>	<p>Motivujeme žáka k aktivnímu zapojení do oblasti „Svět práce“. Učitel vede žáka k objektivnímu sebehodnocení a aktivnímu posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuka se rozšíří o pracovní exkurze. Teoretická výuka bude doplněna zařazením cvičení v laboratořích (F, Ch, Bi). Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Výuku doplníme pestrou nabídkou zájmových kroužků, všem žákům bude zpřístupněn internet i v době mimo vyučování (počítačová odpoledne).</p>
--	--

3.3 Profil absolventa

Hlavním výchovně-vzdělávacím cílem gymnázia stále zůstává příprava žáků ke studiu na vysoké škole. Všeobecné zaměření vzdělávacích oborů umožňuje žákům široké spektrum výběru vysoké školy. Posílení přírodovědné oblasti vzdělávání se odráží v žádoucím zájmu absolventů o studium vysokých škol technického, ekonomického a přírodovědného směru. Vysoká jazyková vybavenost pak usnadňuje žákům další rozvoj v daném oboru.

Požadované profilové vlastnosti absolventa lze shrnout do těchto vět:

- Má široký *vzdělanostní základ*, který mu umožňuje chápat podstatu hlavních oblastí lidského poznání a vztahy mezi vědními obory. Osvojené znalosti a dovednosti mu umožňují studium na vysoké škole.
- Je schopen se *samostatně a soustavně vzdělávat*, osvojovat si nové poznatky, vyhledávat, třídit a zpracovávat nové informace, kriticky je hodnotit a používat v nových situacích.
- Je *otevřený poznatkům a podnětům*, uplatňuje přitom vlastní úsudek a kritické myšlení. Dovede řešit problémy z různých oblastí života pomocí logického uvažování a efektivní práce s informacemi, při řešení problému dovede nacházet netradiční a *kreativní přístupy*.
- Ovládá *způsoby důkazů a argumentace*. Při poznávacích činnostech uplatňuje představivost, fantazii a tvořivost. Dovede se vyrovnat s novým prostředím a přizpůsobit se novým situacím.
- Dovede se správně, srozumitelně a přesně *vyjadřovat v mateřském jazyce*, je schopen mluvit na veřejnosti, argumentovat a obhajovat svůj vlastní názor.
- Je schopen komunikovat (rozumět a hovořit) nejméně ve *dvou cizích světových jazycích* a studovat cizojazyčnou literaturu.
- Je schopen *pracovat samostatně i týmově*, převzít zodpovědnost, organizovat svou vlastní práci a řídit práci jiných na základě osvojených základů managementu.
- *Respektuje postoje, přesvědčení a zájmy* jiných lidí, je citlivý k problémům jednotlivců a skupin. Dovede komunikovat a otevřeně vyjadřovat své názory a pocity.
- Chápe kompletnost *vztahu mezi přírodou a lidskou činností*, důležitost uchování přírodních zdrojů, vztah mezi spotřebou a ekologií, mezi lidskou činností, zaměstnáním, zdravím a životním prostředím. Rozumí principům trvale udržitelného rozvoje.
- Chápe význam a rozsah rozvoje *moderních technologií* v životě člověka a společnosti, rozumí základním technickým principům v elektrotechnice, strojírenství, stavebnictví a dalších technických oborech.
- Orientuje se ve *světě práce*.
- Orientuje se v *globálních problémech současného světa*, tj. v otázkách ekologie, využívání vědeckého pokroku ve prospěch trvale udržitelného zdroje lidstva, v otázkách multikulturního soužití mezi národnostmi, v rasových a etnických problémech, problémech zaměstnanosti, vlivu médií apod.
- Má *rozvinuté mravní vědomí*, charakter, sebeúctu a přiměřené sebevědomí, chápe smysl mravních a právních norem, dovede se v nich orientovat a přijímá je jako jeden z vnitřních regulativů vlastního jednání.
- Dovede *smyslově vnímat*, obrazně chápat a prožívat svět ve všech jeho měnících se strukturách a koncepcích. Umělecké dílo chápe jako východisko pro uvědomování si, prožívání a chápání různorodosti reality a jejího vyjádření.
- Dbá o své *zdraví a tělesnou i psychickou zdatnost*, dokáže se vyrovnat s negativními vlivy ohrožujícími zdraví a rozhodovat se ve prospěch vlastního zdraví.

Absolvováním školního vzdělávacího programu žák získá:

- základní vzdělání u nižšího stupně osmiletého gymnázia a nižšího stupně šestiletého gymnázia;
- střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou u vyššího stupně osmiletého gymnázia, vyššího stupně šestiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia.

3.3.1 Profil absolventa osmiletého gymnázia

Vzdělávací obor je určen pro mimořádně nadané žáky 5. tříd základní školy.

Počet přihlášených se nyní pohybuje v rozpětí 120 – 200 uchazečů.

Ve školním roce bývají otevírány zpravidla 1- 2 paralelní třídy.

Absolventi osmiletého gymnázia vykazují stoprocentní úspěšnost v přijímacím řízení na všechny typy vysokých škol. Ještě významnější je skutečnost, že úspěšně dokončí i nejprestižnější vysoké školy v České republice i v zahraničí.

3.3.2 Profil absolventa čtyřletého gymnázia

Vzdělávací obor je určen pro nadané žáky 9. tříd základní školy a uchazeče, kteří ukončili povinnou školní docházku.

Počet přihlášených se nyní pohybuje v rozpětí 150 – 230 uchazečů. Absolventi se výborně uplatňují ve studiu na všech typech vysokých škol.

Ve školním roce bývají otevírány zpravidla 3 - 4 paralelní třídy.

Absolventi čtyřletého gymnázia vykazují téměř stoprocentní úspěšnost v přijímacím řízení na všechny typy vysokých škol. Ještě významnější je skutečnost, že vysoké školy úspěšně dokončí. Řada absolventů studuje i na zahraničních vysokých školách.

3.3.3 Profil absolventa šestiletého dvojjazyčného gymnázia

Vzdělávací obor je určen pro nadané žáky 7. tříd základní školy a sekund osmiletých gymnázií.

Počet přihlášených se nyní pohybuje v rozpětí 70 - 80 uchazečů.

Ve školním roce bývají otevírány zpravidla 2 paralelní třídy.

Absolventi se výborně uplatňují ve studiu na všech typech vysokých škol. O dlouhodobé úspěšnosti bilingvního typu studia svědčí téměř stoprocentní úspěšnost jeho absolventů v přijímacím řízení na všechny typy vysokých škol v ČR i v zahraničí. Někteří absolventi studují paralelně i na dvou vysokých školách. Výsledkem studia je vynikající uplatnění absolventů v celé škále oborů (právo, diplomacie, zahraniční obchod, lékařství, technické a přírodovědné obory). Přínosem je výborná jazyková vybavenost.

Cílem studia na šestiletém gymnáziu je zachovat humanistickou myšlenku klasického a všeobecného vzdělání, které dovoluje pochopit základy evropské kultury, kdy není kladen důraz na pouhou znalost dat a povšechnou informovanost, ale na schopnost orientovat se v kontextu. Absolvent si uvědomuje souvislosti a je vybaven schopností kriticky myslet (tj. myslet vlastní hlavou).

3.4 Organizace přijímacího řízení

Organizace přijímacího řízení vychází z ustanovení zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhlášky č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Zákon i vyhláška jsou neustále novelizovány, proto nelze komplexně a aktuálně formulovat organizaci přijímacího řízení.

Přihlášku ke vzdělávání podává uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné vyjádření.

V roce 2009 bylo v prvním kole přijímacího řízení možné podat celkem tři přihlášky. Je zřejmé, že tento systém přijímacího řízení se neosvědčil a po jeho vyhodnocení dojde k další legislativní úpravě.

Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok jsou zveřejněna na webových stránkách školy v legislativně stanovených termínech.

Pokud se přijímací zkouška koná, je realizována testovou formou zpravidla z jednoho až tří předmětů. Zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV v příslušných ročnících. Po vyhodnocení přijímacích zkoušek je sestaveno pořadí žáků, které je zveřejněno předepsaným způsobem. Počet vydaných rozhodnutí o přijetí je limitován kapacitou oboru.

3.5 Maturitní zkouška

Podobně jako u přijímacího řízení dochází i u maturitní zkoušky k častým legislativním změnám. Vzhledem k neustálené legislativě nejsou vyloučeny změny podoby maturitní zkoušky. Proto lze uvést pouze pravděpodobné představy o podobě maturitní zkoušky.

V současné době (rok 2009) určuje podobu maturitní zkoušky novelizovaná legislativa (§ 78, § 79 zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). Provděcí vyhláška se teprve připravuje. Podle dosavadních představ MŠMT bude maturitní zkouška podle nové legislativy probíhat v náběhové fázi reformy ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011, v definitivní verzi pak od školního roku 2011/2012.

Níže uvedené předpoklady podoby maturitní zkoušky vycházejí již z definitivní verze.

Aktuální informace o maturitních zkouškách budou zveřejňovány na webových stránkách školy.

Přepokládaná podoba maturitní zkoušky je shodná na osmiletém a čtyřletém gymnáziu. Na šestiletém gymnáziu je maturitní zkouška rozdílná.

3.5.1 Maturitní zkouška – osmileté a čtyřleté gymnázium

Maturitní zkouška se dělí na společnou část a profilovou část. Podmínkou úspěšného vykonání zkoušky bude úspěšné vykonání obou částí maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

První zkouška (povinná bez možnosti výběru):

- český jazyk a literatura

Druhá zkouška (povinná):

- cizí jazyk, výběr z jazyků: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk španělský jazyk, ruský jazyk)

Třetí zkouška (volitelná):

- výběr z předmětů: matematika, občanský a společenskovední základ, informatika

Profilová část maturitní zkoušky

Žák koná 3 zkoušky, které volí z nabídky:

- český jazyk a literatura, matematika, cizí jazyk (volba z jazyků: anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk), fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, informatika, základy společenských věd, hudební výchova, výtvarná výchova.

Formu zkoušek profilové části určí ředitel školy.

Kromě těchto 3 povinných zkoušek si žák může zvolit až 4 *zkoušky nepovinné*. Nabídka těchto nepovinných zkoušek je totožná s nabídkou profilových zkoušek, navíc si může žák vybrat i z nabídky zkoušek zadávaných ministerstvem.

Výsledky nepovinných zkoušek se uvádějí na maturitní vysvědčení, do celkového výsledku maturitní zkoušky se však nezapočítávají.

3.5.2 Maturitní zkouška – šestileté dvojjazyčné gymnázium

Podoba maturitní zkoušky na šestiletém dvojjazyčném gymnáziu se liší od běžné podoby maturitní zkoušky. Je potřeba sladit dvě hlediska:

- Přizpůsobit se podobě společné části maturitní zkoušky, poněvadž většina absolventů gymnázia bude pokračovat ve vzdělávání na českých vysokých školách a zde se předpokládá zohlednění výsledku společné části maturitní zkoušky při přijímacím řízení.
- Zachovat specifika dvojjazyčného studia s ohledem na jiný model výuky anglického jazyka a jiný model zkoušek v předmětech, které probíhají v anglickém jazyce.

Až nabude účinnosti maturitní vyhláška, ředitel školy požádá MŠMT o uznání odlišnosti v ukončování vzdělávání na dvojjazyčném vzdělávacím oboru.

Maturitní zkouška se dělí na společnou část a profilovou část. Podmínkou úspěšného vykonání zkoušky bude úspěšné vykonání obou částí maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

První zkouška (povinná bez možnosti výběru):

- český jazyk

Druhá zkouška (povinná bez možnosti výběru):

- anglický jazyk

Třetí zkouška (volitelná):

- výběr z předmětů: matematika, občanský a společenskovední základ, informatika

Profilová část maturitní zkoušky

Formu zkoušek profilové části určí ředitel školy.

Žák koná povinně celkem 3 zkoušky.

První zkouška (povinná bez možnosti výběru):

- anglický jazyk

Další dvě zkoušky žák volí z nabídky:

(*Alespoň jednu z těchto dvou zkoušek vykoná žák v anglickém jazyce z předmětu, který je vyučován v anglickém jazyce.*)

- 2. cizí jazyk (francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk)
- matematika, fyzika, dějepis, zeměpis, chemie, biologie (zkouška probíhá v anglickém jazyce)
- občanský a společenskovední základ, hudební výchova, výtvarná výchova, informační a komunikační technologie (zkouška probíhá v českém jazyce)

Kromě těchto 3 povinných zkoušek si žák může zvolit až 4 *zkoušky nepovinné*. Nabídka těchto nepovinných zkoušek je totožná s nabídkou profilových zkoušek, navíc si může žák vybrat i z nabídky zkoušek zadávaných ministerstvem,

Výsledky nepovinných zkoušek se uvádějí na maturitní vysvědčení, do celkového výsledku maturitní zkoušky se však nezapočítávají.

3.6 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.6.1 Zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků je postaveno na základech individuálního přístupu učitele k žákům. Učitel motivuje žáky k dalšímu prohlubování a rozšiřování probíraného učiva. Žáci tyto nadstandardní znalosti potom prezentují v rámci běžné výuky formou referátů, esejí, případových studií apod.

Žáci s mimořádným nadáním jsou v jednotlivých předmětech motivováni k účasti v předmětových olympiádách a dalších soutěžích všech kategorií.

Žáci s výjimečným nadáním přírodovědným a technickým jsou vedeni k zapojení se do SOČ.

Výtvarně nadaní žáci jsou motivováni k účasti na výtvarných soutěžích, ke spolupráci k výzdobě školy a jejího okolí, zejména při akcích typu „Den otevřených dveří“, „Halloween“ apod. Hudebně nadaní žáci jsou získáváni pro práci v hudebních zájmových tělesech („Pěvecký sbor GH“, „Taneční kroužek GH“, „Instrumentální skupina GH“).

Pohybově nadaní žáci se účastní soutěží jak v rámci školy, tak v rámci kraje a ČR. Nominaci do těchto soutěží (individuálních i kolektivních) zajišťují příslušní vyučující TV. Současně jsou těmto žákům nabízeny příslušné zájmové sportovní kroužky.

Žáci se mohou zapojovat i do dalších aktivit, kde vynikne jejich výjimečnost, např. šachový kroužek a účast v šachových soutěžích (regionálních, krajských).

Úspěšní žáci jsou nominováni na cenu „Talent Olomouckého kraje“.

V mimoškolních aktivitách jsou žákům nabízeny oborové zájmové kroužky, je jim umožněn přístup k internetu ve škole i mimo vyučování.

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu.

Z forem a metod budou často využívány moderní vyučovací metody (problémově orientovaná výuka, projektové vyučování, samostatná práce s multimediálním zařízením).

Při výchově mimořádně nadaných žáků je třeba reflektovat i skutečnost, že někteří z těchto žáků mohou mít nadání výrazně vyhraněné, což se může projevit i negativně. Jde zejména o možnost zaostávání v jiných oblastech a dále projevem asociálního chování, sociální nepřizpůsobivosti vedoucí až k prohřeškům v chování. V těchto případech je vhodné využít spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3.6.2 Zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení

Rodiče těchto žáků jsou výchovnými poradci vyzváni ke spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Na základě vyšetření a doporučení budou třídní učitelé a příslušní předmětoví učitelé informováni o specifických potřebách těchto žáků při vyučování. V některých případech může být vypracován i individuální vzdělávací plán.

V rámci přijímacího řízení ke studiu a ukončování studia maturitní zkouškou jsou těmto žákům vytvořeny vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními potřebami se přihlídnou k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Žákům jsou zajišťovány potřebné materiálně-technické podmínky a v případě potřeby pak speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka.

3.6.3 Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením

Škola není vybavena bezbariérovým přístupem, a proto schopna zajistit vzdělávání žáků pouze s menším zdravotním postižením. V případě potřeby budou těmto žákům zajišťovány potřebné materiálně-technické podmínky, případně speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka.

4 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí *napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů*. Průřezová témata jsou novou součástí ve vzdělávání a jsou zařazena do školního vzdělávacího programu jako prvek, který prolíná vzděláváním ve všech gymnaziálních vzdělávacích oborech. Tím pozitivně přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci tak dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

V následujících kapitolách je v tabulkách přehled začlenění průřezových témat v osnovách jednotlivých předmětů.

Začlenění je možné těmito způsoby:

- jako součást vzdělávacího obsahu vzdělávacích předmětů – označeno: INT/zkratka předmětu;
- jako samostatný projekt, označeno: PRO/zkratka předmětu.

Kapitoly jsou rozděleny podle vzdělávacího oboru:

4.1 Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium - nižší stupeň

4.2 Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium - vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium

4.3 Začlenění průřezových témat: šestileté dvojjazyčné gymnázium

4.1 Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium – nižší stupeň

Tematické okruhy průřezových témat	I. ročník (prima)	II. ročník (sekunda)	III. ročník (tercie)	IV. ročník (kvarta)
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	INT/Bi INT/TV INT/VV	INT/Bi INT/TV	INT/Bi INT/TV	INT/Bi INT/M PRO/TV
Sebepoznání a sebepojetí	INT/OV INT/VV INT/TV	INT/TV INT/VV	PRO/Ch SEM/Ch INT/Bi INT/VV INT/TV	INT/Ch PRO/Ch INT/VV INT/TV
Seberegulace a sebeorganizace	INT/OV INT/F INT/HV	INT/CH INT/TV INT/F INT/HV	INT/Ch INT/TV INT/HV INT/RJ	INT/TV INT/HV INT/RJ
Psychohygiena	INT/TV			
Kreativita	INT/AJ INT/Bi PRO/Bi INT/HV INT/VV INT/TV	PRO/AJ INT/Bi PRO/Bi INT/HV INT/VV INT/TV	INT/Bi PRO/Bi INT/HV, VV PRO/TV	INT/Bi PRO/Bi INT/HV, VV INT/ČJL INT/TV

Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/RJ	INT/M INT/RJ
Mezilidské vztahy		INT/ČJL		
Komunikace	INT/Bi INT/ČJL INT/OV INT/HV INT/VV	INT/Bi INT/AJ INT/HV INT/VV	INT/Bi PRO/Z INT/AJ INT/NJ INT/RJ PRO/FrJ,ŠJ	INT/Bi PRO/Z INT/NJ INT/AJ INT/RJ PRO/FrJ, ŠJ
Kooperace a kompetice	INT/Bi INT/AJ INT/TV	INT/Bi INT/AJ INT/TV	INT/Bi INT/AJ INT/TV	INT/Bi INT/AJ INT/NJ, FrJ, ŠJ INT/TV
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/Bi PRO/Z	INT/Bi INT/AJ INT/TV	INT/Bi INT/AJ	INT/Bi INT/AJ INT/ČJL
Hodnoty, postoje, praktická etika		INT/OV	INT/OV	
2. Výchova demokratického občana (VDO)				
Občanská společnost a škola	INT/OV			INT/OV INTAJ
Občan, občanská společnost a stát	INT/OV		INT/ČJL	INT/ČJL INT/OV
Formy participace občanů v politickém životě	INT/OV		INT/D	INT/OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	INT/D INT/OV	INT/OV		INT/ČJL INT/D INT/OV
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)				
Evropa a svět nás zajímá	INT/Z INT/HV	INT/Z INT/AJ INT/ČJL INT/Ch INT/HV	INT/Z PRO/Z INT/NJ INT/RJ INT/IVT INT/F INT/Ch PRO/Ch	INT/M INT/Z INT/AJ INT/NJ INT/RJ PRO/Z

Objevujeme Evropu a svět	PRO/AJ INT/Z INT/OV	INT/Z INT/D	PRO/ČJL PRO/Z INT/Z PRO/AJ INT/FrJ, ŠJ, NJ INT/RJ	PRO/Z INT/OV INT/Z INT/FrJ, ŠJ, NJ INT/RJ
Jsme Evropané	INT/VV	INT/VV	INT/VV INT/Z PRO/Z INT/NJ INT/HV	INT/VV INT/Z INT/NJ INT/ČJL INT/HV
4. Multikulturní výchova (MKV)				
Kulturní diference	INT/OV	INT/AJ INT/OV INT/HV	INT/Z INT/AJ INT/NJ INT/RJ	INT/OV INT/AJ INT/NJ INT/RJ
Lidské vztahy	INT/TV	INT/TV	INT/Bi INT/TV INT/Ch	INT/TV INT/NJ
Etnický původ	INT/OV	INT/OV INT/D	INT/Z INT/Bi	
Multikulturalita		INT/AJ INT/OV	INT/ČJL INT/Z PRO/AJ INT/NJ INT/HV	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ, NJ INT/HV
Princip sociálního smíru a solidarity	INT/OV		INT/HV	INT/HV
5. Environmentální výchova (ENV)				
Ekosystémy	INT/Bi	INT/Bi		INT/M INT/Bi
Základní podmínky života	INT/Z INT/ČJL INT/HV	INT/Ch PRO/F-Ch-Bi		INT/Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/Z INT/F INT/TV	INT/BI INT/Ch INT/TV	INT/RJ INT/F INT/Ch INT/Z INT/TV	INT/RJ INT/BI INT/F INT/TV INT/Ch

Vztah člověka k prostředí	INT/Z INT/D INT/TV INT/VV	INT/ČJL INT/Bi INT/VV INT/TV INT/OV PRO/Ch	INT/Ch INT/VV INT/TV	INT/Bi PRO/F-Ch PRO/Ch INT/Z INT/TV
6. Mediální výchova (MEV)				
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT/F INT/ČJL INT/TV	INT/TV	INT/RJ INT/F INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/F INT/TV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			INT/M	INT/ČJL INT/NJ INT/D
Stavba mediálních sdělení			INT/ČJL	
Vnímání autora mediálních sdělení		INT/Ch		
Fungování a vliv médií ve společnosti		INT/VV	INT/VV INT/AJ	INT/OV INT/VV INT/NJ INT/ČJL
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	INT/VV INT/TV	INT/VV INT/TV PRO/HV	INT/TV INT/VV INT/IVT PRO/HV	INT/Bi INT/TV INT/VV PRO/ČJL PRO/ŠJ, FrJ INT/OV PRO/HV
Práce v realizačním týmu	INT/HV INT/VV	INT/HV INT/VV	INT/HV INT/VV	INT/ČJL INT/HV INT/VV

4.2 Začlenění průřezových témat: osmileté gymnázium – vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium

Tematické okruhy průřezových témat	I. ročník (kvinta)	II. ročník (sexta)	III. ročník (septima)	IV. ročník (oktáva)
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/ČJ INT/ZSV INT/Ch	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/RJ INT/ČJ
Sociální komunikace	INT/ČJ INT/AJ INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/ZSV INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ	INT/ČJ INT/AJ
Morálka všedního dne	INT/IVT		INT/ČJ INT/D	INT/ZSV
Spolupráce a soutěž	INT/RJ INT/Bi PRO/Z INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/Bi INT/TV	INT/RJ
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)				
Globalizační a rozvojové procesy	IVT/Z	INT/ČJ IVT/Z		
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	IVT/Z INT/Ch	INT/ZSV IVT/Z INT/Ch	INT/F INT/D	INT/AJ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce				
Žijeme v Evropě	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/D IVT/Z PRO/Z INT/VV/HV	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/ZSV INT/M	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ
Vzdělávání v Evropě a ve světě	INT/NJ INT/F	INT/FrJ, ŠJ	INT/FrJ, ŠJ	INT/ČJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ

3. Multikulturní výchova (MKV)				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	INT/D INT/VV/HV	INT/ČJ INT/ZSV INT/Z INT/VV/HV		INT/ZSV
Psychosociální aspekty interkulturality	INT/NJ	INT/NJ INT/FrJ, ŠJ	INT/NJ INT/FrJ, ŠJ	INT/NJ INT/FrJ, ŠJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/FrJ, ŠJ
4. Environmentální výchova (ENV)				
Problematika vztahů organismů a prostředí		INT/ZSV	INT/Bi	
Člověk a životní prostředí	INT/RJ IVT/Z INT/Ch INT/VV/HV	INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/ZSV INT/F INT/Ch IVT/Z INT/VV/HV	INT/ČJ INT/AJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/F/EX INT/Bi INT/Ch	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/F
Životní prostředí regionu a České republiky		IVT/Z	INT/Bi	INT/NJ
5. Mediální výchova (MEV)				
Média a mediální produkce	INT/RJ INT/IVT INT/TV	INT/ČJ INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/RJ INT/TV	INT/RJ
Mediální produkty a jejich významy	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ INT/IVT	INT/ČJ PRO/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/ZSV	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ
Uživatelé	INT/IVT	INT/ZSV	INT/M	
Účinky mediální produkce a vliv médií	INT/VV/HV	INT/ZSV		INT/ČJ
Role médií v moderních dějinách		INT/ČJ INT/ZSV INT/VV/HV	INT/D	INT/ČJ

4.3 Začlenění průřezových témat: šestileté dvojjazyčné gymnázium

Tematické okruhy průřezových témat	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)						
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	INT/AJ INT/ZSV INT/M INT/Ch INT/VV INT/TV	INT/AJ INT/M INT/Ch INT/VV INT/TV	INT/AJ INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/ČJ INT/AJ INT/ZSV INT/M INT/Ch	INT/AJ
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	INT/ZSV INT/Bi INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/Bi INT/HV INT/TV	INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/ČJ INT/AJ INT/RJ
Sociální komunikace	INT/AJ INT/Bi	INT/AJ INT/Bi	INT/ČJ INT/AJ INT/B INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/ZSV INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ	INT/ČJ INT/AJ
Morálka všedního dne	INT/ZSV	INT/D	INT/AJ INT/IVT	INT/AJ	INT/ČJ INT/AJ INT/D	INT/AJ INT/ZSV
Spolupráce a soutěž	INT/AJ INT/Bi PRO/Z INT/TV	PRO/M INT/Bi PRO/Z INT/TV	INT/AJ INT/RJ INT/Bi PRO/Z INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/RJ INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/Bi PRO/M INT/TV	PRO/M INT/RJ
2. Výchova demokratického občana (VDO)						
Občanská společnost a škola		INT/OV INTAJ				
Občan, občanská společnost a stát	INT/ČJL INT/OV	INT/ČJL INT/OV				
Formy participace občanů v politickém životě	INT/D	INT/OV				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT/ČJL INT/D INT/OV				

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)						
Globalizační a rozvojové procesy	INT/Z	INT/Z	INT/Z	INT/ČJ INT/Z		INT/Z
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	INT/F INT/Ch	INT/Ch	INT/Z INT/Ch	INT/AJ INT/ZSV INT/Z PRO/Z INT/Ch	INT/F INT/D	INT/AJ INT/Z
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			INT/AJ	INT/AJ		INT/Z
Žijeme v Evropě	INT/ČJ INT/Z INT/IVT INT/VV/HV	INT/M INT/ZSV INT/Z PRO/Z INT/VV/HV	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/D INT/VV/HV	INT/ČJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/ZSV INT/M	INT/ČJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/Z
Vzdělávání v Evropě a ve světě	INT/IVT PRO/Z	INT/AJ INT/Z	INT/NJ INT/F	INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ	INT/ČJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/Z
4. Multikulturní výchova (MKV)						
Základní problémy sociokulturních rozdílů		INT/AJ INT/ZSV	INT/D INT/VV/HV	INT/ČJ INT/AJ ZSV INT/Z INT/VV/HV	INT/AJ	INT/AJ INT/ZSV
Psychosociální aspekty interkulturality	INT/TV	INT/TV	INT/NJ	INT/NJ INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	INT/HV	INT/AJ INT/Z INT/HV	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV	INT/AJ INT/NJ INT/Z INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/VV/HV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ	INT/AJ INT/NJ INT/Z INT/FrJ, ŠJ INT/RJ

5. Environmentální výchova (ENV)						
Problematika vztahů organismů a prostředí		INT/Bi		INT/AJ INT/ZSV	INT/Bi	
Člověk a životní prostředí	INT/AJ INT/F INT/Z INT/Ch INT/VV INT/TV	INT/F INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/RJ INT/Z PRO/Z INT/Ch INT/VV	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/ZSV INT/F INT/Z INT/Ch INT/VV	INT/ČJ INT/FrJ, ŠJ INT/RJ INT/F/EX INT/Bi INT/Ch	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/F INT/Z
Životní prostředí regionu a České republiky	INT/TV	INT/AJ PRO/F-Ch INT/Z INT/TV		INT/Z	INT/Bi	INT/NJ
6. Mediální výchova (MEV)						
Média a mediální produkce	INT/F INT/VV/HV	INT/AJ INT/ZSV INT/F INT/VV/HV	INT/RJ INT/IVT INT/TV	INT/ČJ INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/AJ INT/RJ INT/TV	INT/AJ INT/RJ
Mediální produkty a jejich významy	INT/TV	INT/AJ INT/ČJ INT/M INT/ZSV INT/TV	INT/IVT	INT/ČJ PRO/ČJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ INT/ZSV	INT/AJ INT/FrJ, ŠJ	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ, ŠJ
Uživatelé		INT/ZSV	INT/IVT	INT/ZSV	INT/M	INT/M
Účinky mediální produkce a vliv médií	INT/VV	INT/ZSV INT/D INT/VV	INT/AJ INT/VV/HV	INT/ZSV	INT/AJ	INT/ČJ INT/AJ
Role médií v moderních dějinách		INT/ZSV	INT/AJ	INT/ČJ INT/ZSV INT/VV/HV	INT/D	INT/ČJ

5 Školní učební plán

Učební plány jsou rozděleny do čtyř skupin podle vzdělávacích oborů:

5.1 Učební plán: osmileté gymnázium - nižší stupeň

5.2 Učební plán: osmileté gymnázium - nižší i vyšší stupeň

5.3 Učební plán: čtyřleté gymnázium

5.4 Učební plán: šestileté dvojjazyčné gymnázium

5.1 Učební plán: osmileté gymnázium - nižší stupeň

Předmět	Počet hodin předmětu týdně				
	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Další cizí jazyk	-	-	3	4	7
Občanská výchova	2	1	1	1	5
Dějepis	2	2	2	2	8
Matematika	5	4	4	4	17
Fyzika	2	2,5	2	2,5	9
Chemie	-	2,5	2	2,5	7
Biologie	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Informatika a výpočetní technika	-	-	2	-	2
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Celkem hodin	29	29	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obor „Český jazyk a literatura“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (z 15 na 17 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení, zde jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Anglický jazyk

- Vzdělávací obor „Cizí jazyk“ z RVP ZV je celkově posílen o 11 hodin z disponibilní časové dotace (z 12 na 23 hodin), z toho cizí jazyk má dotaci 16 hodin (další cizí jazyk 7 hodin).
- Jako první cizí jazyk se vyučuje anglický jazyk.
- Ve všech vyučovacích hodinách se žáci dělí na dvě skupiny.

Další cizí jazyk

- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ z RVP ZV se realizuje v rámci předmětů: „Německý jazyk“, „Francouzský jazyk“, „Španělský jazyk“ a „Ruský jazyk“. Žák si povinně volí jeden z těchto předmětů.
- Další cizí jazyk je zařazen až od III. ročníku, aby byl dostatečný odstup od úrovně vnímání anglického jazyka.

- Další cizí jazyk má celkovou dotaci 7 hodin.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělená do dvou skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Občanská výchova, dějepis

- Vzdělávací obory „Výchova k občanství“ a „Dějepis“ a v rámci vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ z RVP ZV mají posílenou časovou dotaci v součtu o 2 hodiny týdně (z 11 hodin na 13 hodin) s ohledem na integraci vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“.
- Vzdělávací obor „Výchova k občanství“ z RVP ZV je realizován v rámci předmětu „Základy společenských věd“.
- Vzdělávací obor „Dějepis“ je realizován v rámci předmětu stejného názvu „Dějepis“.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Matematika

- Vzdělávací obor „Matematika a její aplikace“ z RVP ZV je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (z 15 na 17 hodin). Vzdělávací obor „Matematika její aplikace“ se realizuje v rámci předmětu „Matematika“.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena cvičení z matematiky a v ní jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Fyzika, chemie, biologie, zeměpis

- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Přírodopis“, „Zeměpis“ jsou v rámci vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ z RVP ZV posíleny o 11 hodin (z 21 na 32 hodin) s ohledem na integraci vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“ a zařazení většího množství průřezových témat.
- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Přírodopis“, „Zeměpis“ z RVP ZV jsou realizovány v rámci předmětů „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Zeměpis“.
- Předměty „Fyzika“ a „Chemie“ se dělí na cvičení v těch ročnících, kde je uvedena hodinová dotace 2,5 hodin týdně. Ve cvičeních jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Informatika a výpočetní technika

- Vzdělávací oblast „Informační a komunikační technologie“ z RVP ZV je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace (z 1 na 2 hodiny) s ohledem na integraci 1 hodiny vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“. Vzdělávací oblast je realizována v rámci předmětu „Informatika a výpočetní technika“.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělená do tří skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Hudební výchova, výtvarná výchova

- Vzdělávací obory „Hudební výchova“ a „Výtvarná výchova“ v rámci vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP ZV využívají předepsanou minimální časovou dotaci 10 hodin. Vzdělávací obory „se realizují v předmětech stejného názvu
- Všichni žáci mají oba předměty „Hudební výchova“ i „Výtvarná výchova“.
- V obou předmětech se třída dělí na dvě skupiny.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Tělesná výchova

- Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ z RVP ZV využívá předepsanou hodinovou dotaci 10 hodin.
- Vzdělávací obor „Tělesná výchova“ je realizován v předmětu se stejným názvem „Tělesná výchova“ v časové dotaci 8 hodin.
- Vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ je plně integrován v časové dotaci 2 hodin v předmětech, které jsou uvedeny v tabulce níže.
- Při standardním počtu žáků je třída ve všech vyučovacích hodinách rozdělená do dvou skupin (zpravidla hoši / dívky).
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“ a „Člověk a svět práce“

Předmět / Vzdělávací obor					
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Občanská výchova					
INT- Člověk a svět práce	0,25			0,25	0,50
INT- Výchova ke zdraví			0,50		0,50
Fyzika					
INT- Člověk a svět práce	0,25	0,25	0,25	0,25	1,00
Chemie					
INT- Člověk a svět práce		0,25		0,25	0,50
Biologie					
INT- Výchova ke zdraví		0,25	1,25		1,50
Informatika a výpočetní technika					
INT- Člověk a svět práce			1,00		1,00
Celkem:					
INT- Člověk a svět práce	0,50	0,50	1,25	0,75	3,00
INT- Výchova ke zdraví	0,00	0,25	1,75	0,00	2,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Výchova ke zdraví“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je *plně integrován* celkem 2 hodinami. Integrace je rozepsána 0,5 hod. do předmětu „Občanská výchova“ a 1,5 hod. do předmětu „Biologie“. Vzdělávací obor je dále integrován do předmětu „Tělesná výchova“ bez hodinové dotace v rámci sportovních kurzů.

Rozpis integrace podle jednotlivých témat vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je v následující tabulce.

Výchova ke zdraví Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Vztahy mezi lidmi a formy soužití			OV	
Změny v životě člověka a jejich reflexe			Bi	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	TV	Bi, TV	Bi, OV TV	TV
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	TV	Bi, TV	Bi, OV TV	TV
Hodnota a podpora zdraví	TV	TV	TV	TV
Osobnostní a sociální rozvoj	TV	TV-KURZ	OV TV	TV

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Člověk a svět práce“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je plně integrován 3 hodinami. Integrace je rozepsána 0,5 hod. do předmětu „Občanská výchova, 1 hodinou do předmětu „Fyzika“, 0,5 hod. do předmětu „Chemie“ a 1 hodinou do předmětu „Informační a komunikační technologie“. Do předmětu „Biologie“ je vzdělávací obor integrován bez nároku na hodinovou dotaci v rámci praktických cvičení.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je v následující tabulce.

Člověk a svět práce Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník (prima)	II. ročník (sekunda)	III. ročník (tercie)	IV. ročník (kvarta)
Svět práce	OV	Bi Ch	Ch	OV Ch
Design a konstruování				
Pěstitelské práce, chovatelství				
Práce s laboratorní technikou	F	F Ch	F Ch	F/EX Ch
Využití digitálních technologií			IVT	

Vysvětlivky k tabulkám:

PRO - integrace realizována *projektem* v předmětu uvedeném před lomítkem

KURZ - integrace realizována *kurzem* v předmětu uvedeném před lomítkem

EX - integrace realizována *exkurzí* v předmětu uvedeném před lomítkem

Předmět bez dalšího označení za lomítkem - integrace oboru (INT) do vzdělávacího obsahu daného předmětu.

5.2 Učební plán: osmileté gymnázium – nižší i vyšší stupeň

Předmět	Počet hodin předmětu týdně								
	Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Český jazyk a lit.	5	4	4	4	3	3	3	4	30
Anglický jazyk	4	4	4	4	5	5	4	4	34
Další cizí jazyk	-	-	3	4	3	4	3	4	21
Občanská výchova	2	1	1	1	-	-	-	-	5
Základy společenských věd	-	-	-	-	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	2	2	2	2	-	14
Matematika	5	4	4	4	4	4	4	4	33
Fyzika	2	2,5	2	2,5	3	2	3	3	20
Chemie	-	2,5	2	2,5	2	3	2	-	14
Biologie	2	2	2	2	2	3	2	2	17
Zeměpis	2	2	2	2	2	2	-	-	12
Informatika a výp. technika	-	-	2	-	2	-	-	-	4
Hudební výchova	1	1	1	1	2	2	-	-	14
Výtvarná výchova	2	2	1	1					
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Volitelný předmět 1	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 2	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 4	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Celkem hodin	29	29	32	32	33	33	33	33	254

Poznámky k učebnímu plánu

V nižším stupni (prima až kvarta) jsou poznámky k učebnímu plánu v jednotlivých předmětech shodné s poznámkami k učebnímu plánu osmiletého gymnázia – nižší stupeň (viz předchozí kapitola).

Ve vyšším stupni (kvinta až oktáva) jsou poznámky k učebnímu plánu v jednotlivých předmětech shodné s poznámkami k učebnímu plánu čtyřletého gymnázia (viz následující kapitola).

Vzdělávací obory „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“, „Geologie“ jsou plně integrovány v jiných předmětech. Vzdělávací obor „Informatika a informační a komunikační technologie“ je částečně vyučován jako samostatný předmět „Informační a komunikační technologie“ a částečně je integrován v jiných předmětech. Podrobný rozpis integrace vzdělávacích oborů (IVO) je popsán u učebních plánů osmiletého gymnázia – nižší stupeň (viz předchozí kapitola) a u učebních plánů čtyřletého gymnázia (viz následující kapitola). Pro celistvý pohled na integraci vzdělávacích oborů uvádíme dále souhrnnou tabulku pro osmileté gymnázium.

Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“

Předmět / Vzdělávací obor									
Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Občanská výchova									
INT- Člověk a svět práce	0,25			0,25	-	-	-	-	0,50
INT- Výchova ke zdraví			0,50		-	-	-	-	0,50
Základy společenských věd									
INT- Člověk a svět práce	-	-	-	-	1,00				1,00
INT- Výchova ke zdraví	-	-	-	-		0,60	0,40		1,00
Matematika									
INT- Člověk a svět práce								0,10	0,10
INT- Inf. a inf. a kom. technol.					0,40				0,40
Fyzika									
INT- Člověk a svět práce	0,25	0,25	0,25	0,25					1,00
INT- Výchova ke zdraví					0,25		0,25	0,25	0,75
INT- Inf. a inf. a kom. technol.					0,25	0,25	0,25	0,25	1,00
Chemie									
INT- Člověk a svět práce		0,25		0,25					0,50
INT- Výchova ke zdraví							0,10		0,10
INT- Geologie	-	-	-	-	0,10	0,10			0,20
Biologie									
INT- Výchova ke zdraví		0,25	1,25		0,25		0,50	0,50	2,75
Zeměpis									
INT- Člověk a svět práce					0,20	0,40			0,60
INT- Geologie	-	-	-	-	0,40				0,40
INT- Inf. a inf. a kom. technol.	-	-	-	-	0,10	0,50			0,60
Informatika a výpočetní technika									
INT- Člověk a svět práce			1,00						1,00
Celkem:									
INT- Člověk a svět práce	0,50	0,50	1,25	0,75	1,20	0,40	0,00	0,10	4,70
INT- Výchova ke zdraví	0,00	0,25	1,75	0,00	0,50	0,60	1,25	0,75	5,10
INT- Geologie	-	-	-	-	0,50	0,10	0,00	0,00	0,60
INT- Inf. a inf. a kom. technol.	-	-	-	-	0,75	0,75	0,25	0,25	2,00

5.3 Učební plán: čtyřleté gymnázium

Předmět	Počet hodin předmětu týdně				
	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
Anglický jazyk	5	5	4	4	18
Další cizí jazyk	3	4	3	4	14
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	-	6
Matematika	4	4	4	4	16
Fyzika	3	2	3	3	11
Chemie	2	3	2	-	7
Biologie	2	3	2	2	9
Zeměpis	2	2	-	-	4
Informatika a výpočetní technika	2	-	-	-	2
Hudební výchova / Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 2	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 4	-	-	-	2	2
Celkem hodin	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obor „Český jazyk a literatura“ z RVP GV (Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání) je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace (z 12 na 13 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení, zde jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Anglický jazyk

- Vzdělávací obor „Cizí jazyk“ z RVP GV je posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace (z 12 na 18 hodin).
- Jako první cizí jazyk se vyučuje anglický jazyk.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělena do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Další cizí jazyk

- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ z RVP GV je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (z 12 na 14 hodin).
- Další cizí jazyk si může žák volit z nabídky jazyka německého, francouzského, španělského a ruského.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělena do dvou skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Základy společenských věd, dějepis

- Vzdělávací obor „Občanský a společenskovědní základ“ z RVP GV je vyučován v rámci předmětu „Základy společenských věd“ s dotací 6 hodin.

- V předmětu „Základy společenských věd“ jsou integrovány vzdělávací obory „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“.
- Vzdělávací obor „Dějepis“ z RVP GV je vyučován v rámci předmětu „Dějepis“ s dotací 6 hodin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Matematika

- Vzdělávací oblast (obor) „Matematika a její aplikace“ z RVP GV je posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace (z 10 na 16 hodin). Vzdělávací obor „Matematika její aplikace“ se realizuje v rámci předmětu „Matematika“.
- V předmětu jsou integrovány vzdělávací obory „Člověk a svět práce“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena cvičení z matematiky a v ní jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Fyzika, chemie, biologie, zeměpis

- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Geografie“ a „Geologie“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ jsou spolu se vzdělávacími obory „Základy společenských věd“ a „Dějepis“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ dotovány v RVP GV celkovým počtem 36 hodin. Ve školním vzdělávacím programu byl počet hodin posílen o 7,6 hod. (z 36 na 43,6 hod.) s ohledem na integraci vzdělávacích oborů „Člověk a příroda“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“ v celkovém počtu 7,4 hod. (včetně integrace v matematice).
- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Geografie“ z RVP GV jsou realizovány v rámci předmětů „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Zeměpis“.
- Předměty „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“ se dělí na cvičení v těch ročnících, kde je hodinová dotace 3 hodiny týdně. Ve cvičeních jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Geologie

- Vzdělávací obor „Geologie“ je plně integrován v předmětech „Zeměpis“ a „Chemie“.

Informatika a výpočetní technika

- Vzdělávací oblast „Informatika a informační a komunikační technologie“ má přidělenou minimální časovou dotaci 4 hodiny. Z toho 2 hodiny jsou vyučovány jako samostatný předmět „Informační a komunikační technologie“ a 2 hodiny jsou integrovány ve vyučovacích předmětech „Matematika“, „Fyzika“ a „Zeměpis“.
- Ve všech vyučovacích hodinách jsou žáci rozděleni do tří skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Hudební výchova, výtvarná výchova

- Vzdělávací obory „Hudební obor“ a „Výtvarný obor“ v rámci vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP GV využívají předepsanou minimální časovou dotaci 4 hodiny. Vzdělávací obor „Hudební obor“ se realizuje v rámci předmětu „Hudební výchova“, vzdělávací obor „Výtvarný obor“ v rámci předmětu „Výtvarná výchova“.
- V obou předmětech jsou žáci rozděleni na dvě skupiny. Žáci si mohou volit předmět „Výtvarná výchova“ nebo „Hudební výchova“. Žák má 2 hodiny „Výtvarné výchovy“ nebo „Hudební výchovy“ jedenkrát týdně.
- V předmětech „Výtvarná výchova“ nebo „Hudební výchova“ je integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez nároků na hodinovou dotaci.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Tělesná výchova

- Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ z RVP GV využívá časovou dotaci 8 hodin.
- Předmět „Tělesná výchova“ využívá časovou dotaci 8 hodin. Dále je v rámci vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ integrován v počtu 3,1 hod v předmětech, které jsou uvedeny v tabulce níže.
- Vzdělávací obor „Tělesná výchova“ je realizován v předmětu se stejným názvem „Tělesná výchova“ v minimální předepsané časové dotaci počtu 8 hodin.

- V předmětu je částečně integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů (lyžařské výcvikové kurzy a sportovně turistické kurzy).
- Při standardním počtu žáků je třída ve všech vyučovacích hodinách roděná do dvou skupin (zpravidla hoši / dívky).
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Volitelné předměty

- Vzdělávací oblast „Volitelné vzdělávací aktivity“ je realizována ve volitelných předmětech ve III. a IV. ročníku.
- Volitelné předměty si žák zvolí z aktuální nabídky.
- Nabídka volitelných předmětů včetně učebních osnov bude vždy aktuálně vypracována jako příloha ŠVP: Volitelné předměty

Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“

Předmět / Vzdělávací obor					
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Základy společenských věd					
INT- Člověk a svět práce	1,00				1,00
INT- Výchova ke zdraví		0,60	0,40		1,00
Matematika					
INT- Člověk a svět práce				0,10	0,10
INT- Informatika a informační a komun. technologie	0,40				0,40
Fyzika					
INT- Výchova ke zdraví	0,25		0,25	0,25	0,75
INT- Informatika a informační a komun. technologie	0,25	0,25	0,25	0,25	1,00
Chemie					
INT- Výchova ke zdraví			0,10		0,10
INT- Geologie	0,10	0,10			0,20
Biologie					
INT- Výchova ke zdraví	0,25		0,50	0,50	1,25
Zeměpis					
INT- Člověk a svět práce	0,20	0,40			0,60
INT- Geologie	0,40				0,40
INT- Informatika a informační a komun. technologie	0,10	0,50			0,60
Celkem:					
INT- Člověk a svět práce	1,20	0,40	0,00	0,10	1,70
INT- Výchova ke zdraví	0,50	0,60	1,25	0,75	3,10
INT- Geologie	0,50	0,10	0,00	0,00	0,60
INT- Informatika a informační a komun. technologie	0,75	0,75	0,25	0,25	2,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Výchova ke zdraví“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je *plně integrován* celkem 3,10 hod.. Integrace je rozepsána 1 hodinou do předmětu „Základy společenských věd“, 0,75 hod. do předmětu „Fyzika“, 0,1 hod. do předmětu „Chemie“, 1,25 hod. do předmětu „Biologie“ a do předmětu „Výtvarná/Hudební výchova“ bez hodinové dotace.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je v následující tabulce.

Výchova ke zdraví Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník (kvinta)	II. ročník (sexta)	III. ročník (septima)	IV. ročník (oktáva)
Zdravý způsob života a péče o zdraví	Bi		Bi Ch	Bi
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	HV/VV	ZSV HV/VV	Bi	
Změny v životě člověka a jejich reflexe		ZSV HV/VV	ZSV	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Bi		F Bi	F Bi
Ochrana člověka za mimořádných událostí	F	ZSV	Bi	F Bi

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Člověk a svět práce“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je *plně integrován* celkem 1,7 hod. Integrace je rozepsána 1 hodinou do předmětu „Základy společenských věd“, 0,1 hod. do předmětu „Matematika“ a 0,6 hod. do předmětu „Zeměpis“.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je v následující tabulce.

Člověk a svět práce Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník (kvinta)	II. ročník (sexta)	III. ročník (septima)	IV. ročník (oktáva)
Trh práce a profesní volba	ZSV			
Pracovněprávní vztahy	ZSV			
Tržní ekonomika	ZSV Z	Z		
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	ZSV Z			
Finance	ZSV			M

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Geologie“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Geologie“ je plně integrován celkem 0,7 hod. Integrace je rozepsána 0,5 hod. do předmětu „Zeměpis“ a 0,2 hod. do předmětu „Chemie“. Všechna témata jsou integrována do I. a II. ročníku.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Geologie“ je v následující tabulce.

Geologie Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník (kvinta)	II. ročník (sexta)	III. ročník (septima)	IV. ročník (oktáva)
Složení, struktura a vývoj Země	Z			
Geologické procesy v litosféře	Z			
Voda	Z			
Člověk a anorganická příroda	Z Ch	Ch		

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Informatika a informační a komunikační technologie“

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti „Informatika a informační a komunikační technologie“ je částečně integrován 2 hod. Integrace je rozepsána 0,4 hod. do předmětu „Matematika“, 1 hodinou do předmětu „Fyzika“ a 0,6 hod. do předmětu „Zeměpis“.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru oblasti „Informatika a informační a komunikační technologie“ je v následující tabulce.

Informatika a informační a komunikační technologie Vzdělávací obsah / Ročník	I. ročník (kvinta)	II. ročník (sexta)	III. ročník (septima)	IV. ročník (oktáva)
Digitální technologie	F M		F	
Zdroje a vyhledávání informací, komunikace	F/PRO Z	F Z		
Zpracování a prezentace informací	F	F	F	F

Vysvětlivky k tabulkám:

PRO - integrace realizována *projektem* v předmětu uvedeném před lomítkem

KURZ - integrace realizována *kurzem* v předmětu uvedeném před lomítkem

EX - integrace realizována *exkurzí* v předmětu uvedeném před lomítkem

Předmět bez dalšího označení za lomítkem - integrace oboru (INT) do vzdělávacího obsahu daného předmětu.

5.4 Učební plán: šestileté dvojjazyčné gymnázium

Předmět	Počet hodin předmětu týdně						
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	3	3	4	3	4	21
Anglický jazyk	9	10	4	4	4	4	35
Další cizí jazyk	-	-	4	4	4	4	16
Základy společenských věd	1	1	1	1	2	2	8
Dějepis	2	2	2	2	2	-	10
Matematika	3	3	4	4	3	3	20
Fyzika	2	2,5	3	2	3	2	14,5
Chemie	2	2,5	2	3	2	-	11,5
Biologie	2	2	2	3	2	2	13
Zeměpis	1	2	2	2	-	2	9
Informatika a výp. technika	2	-	2	-	-	-	4
Hudební výchova	1	1	2	2	-	-	8
Výtvarná výchova	1	1					
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	12
Volitelný předmět 1	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 2	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3	-	-	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 4	-	-	-	-	-	2	2
Celkem hodin	32	32	33	33	33	33	196

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obor „Český jazyk a literatura“ z RVP DG je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace (z 18 na 21 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení, zde jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Anglický jazyk

- Vzdělávací obory „Jazyková příprava“ a „Cizí jazyk“ z RVP DG se realizují v jednom předmětu s jednotným názvem „Anglický jazyk“. Oba vzdělávací obory byly v součtu posíleny o 3 hodiny z disponibilní časové dotace (z 32 na 35 hodin).
- Ve všech vyučovacích hodinách „Anglického jazyka“ je třída rozdělená do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Další cizí jazyk

- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ z RVP DG je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (z 12 na 16 hodin).
- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ se realizuje v rámci předmětů: „Německý jazyk“, „Francouzský jazyk“, „Španělský jazyk“ a „Ruský jazyk“. Žák si povinně volí jeden z těchto předmětů.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělená do dvou skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Základy společenských věd, dějepis

- Vzdělávací obor „Občanský a společenskovědní základ“ z RVP DG je realizován v rámci předmětu „Základy společenských věd“.

- V předmětu „Základy společenských věd“ jsou integrovány vzdělávací obory „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“.
- Předmět „Základy společenských věd“ se ve všech ročnících vyučuje v českém jazyce.
- Vzdělávací obor „Dějepis“ je realizován v rámci předmětu stejného názvu „Dějepis“.
- Předmět „Dějepis“ se dělí ve III. ročníku na cvičení z důvodu přechodu na anglickou terminologii.
- Počínaje III. ročníkem probíhá výuka předmětu „Dějepis“ v anglickém jazyce, název předmětu je potom uváděn v anglické verzi jako „History“.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Matematika

- Vzdělávací obor „Matematika a její aplikace“ z RVP DG je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace (ze 17 na 20 hodin). Vzdělávací obor „Matematika její aplikace“ se realizuje v rámci předmětu „Matematika“.
- V předmětu je integrován vzdělávací obor „Člověk a svět práce“.
- Počínaje III. ročníkem probíhá výuka v anglickém jazyce, název předmětu je potom uváděn v anglické verzi jako „Maths“.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení z matematiky. Zde jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Fyzika, chemie, biologie, zeměpis

- Vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ jsou spolu se vzdělávací oblastí „Člověk a společnost“ dotovány v RVP DG počtem 52 hodin. Ve školním vzdělávacím programu byl celkový počet hodin posílen o 14 hodin (z 52 na 66 hodin) mimo jiné s ohledem na integraci vzdělávacích oborů „Člověk a příroda“, „Výchova ke zdraví“ a „Geologie“ v celkovém počtu hodin 10,55 (včetně integrace v matematice).
- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Geografie“ z RVP DG jsou realizovány v rámci předmětů „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Zeměpis“.
- V prvních dvou ročnících probíhá výuka v těchto předmětech v českém jazyce.
- Počínaje III. ročníkem probíhá výuka těchto předmětů v anglickém jazyce, názvy předmětů jsou potom uváděny v anglické verzi jako „Fyzika“ = „Physics“, „Chemie“ = „Chemistry“, „Biologie“ = „Biology“, „Zeměpis“ = „Geography“.
- Předmět „Fyzika“ využívá 0,5 vyučovací hodiny týdně na „Cvičení z fyziky“ ve II. ročníku.
- Předmět „Physics“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „Physics – praktice“ („Cvičení z fyziky“) ve III. a V. ročníku.
- Předmět „Chemie“ využívá 0,5 vyučovací hodiny týdně na „Cvičení z chemie“.
- Předmět „Chemistry“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „Chemistry – praktice“ („Cvičení z chemie“) ve III. a IV. ročníku.
- Předmět „Biology“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „Biology – praktice“ („Cvičení z biologie“) ve III. a IV. ročníku.
- Předmět „Geography“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „Geography – praktice“ („Cvičení ze zeměpisu“) ve III. ročníku.
- Dělení předmětů ve III. ročníku je nezbytné z důvodů přechodu na anglickou terminologii.
- Ve cvičeních je třída dělená na dvě skupiny.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Geologie

- Vzdělávací obor „Geologie“ z RVP DG je plně integrován v předmětech „Zeměpis“ resp. „Geography“ a „Chemie“ resp. „Chemistry“.

Informatika a výpočetní technika

- Vzdělávací oblast „Informatika a informační a komunikační technologie“ z RVP DG má přidělenou minimální časovou dotaci 2 hodiny. Vzdělávací oblast je realizována v rámci předmětu „Informatika a výpočetní technika“.
- Předmět „Informatika a výpočetní technika“ se ve všech ročnících vyučuje v českém jazyce.

- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělená do tří skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Hudební výchova, výtvarná výchova

- Vzdělávací obory „Hudební obor“ a „Výtvarný obor“ v rámci vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP DG využívají předepsanou minimální časovou dotaci 8 hodin. Vzdělávací obor „Hudební obor“ se realizuje v rámci předmětu „Hudební výchova“, vzdělávací obor „Výtvarný obor“ v rámci předmětu „Výtvarná výchova“.
- Předměty „Hudební výchova“ / „Výtvarná výchova“ se ve všech ročnících vyučují v českém jazyce.
- V prvních dvou ročnících mají žáci povinně oba předměty „Výtvarná výchova“ i „Hudební výchova“. Žákům se po týdnu tyto předměty střídají ve dvouhodinovém bloku.
- Počínaje III. ročníkem si žáci mohou volit předmět „Výtvarná výchova“ nebo „Hudební výchova“. Žák má dvouhodinový blok předmětu „Výtvarná výchova“ nebo „Hudební výchova“ jedenkrát týdně.
- V předmětech předmět „Výtvarná výchova“ nebo „Hudební výchova“ je integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez nároků na hodinovou dotaci.
- Ve všech vyučovaných hodinách se žáci dělí na dvě skupiny.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Tělesná výchova

- Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ z RVP DG je posílen o 5,45 hodin (z 12 na 17,45 hodin).
- Vzdělávací obor „Tělesná výchova“ je realizován v předmětu se stejným názvem „Tělesná výchova“ v minimální předepsané časové dotaci počtu 12 hodin.
- Vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ je plně integrován v počtu hodin 5,45 v předmětech, které jsou uvedeny v tabulce níže.
- Předmět „Tělesná výchova“ se ve všech ročnících vyučuje v českém jazyce
- V předmětu je částečně integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů (lyžařské výcvikové kurzy a sportovně turistické kurzy).
- Všechny vyučované hodiny jsou při standardním počtu žáků dělené na dvě skupiny (zpravidla hoši / dívky).
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitolu 4).

Volitelné předměty

- Vzdělávací oblast „Volitelné vzdělávací aktivity“ je realizována ve volitelných předmětech v V. a VI. ročníku.
- Volitelné předměty si žák zvolí z aktuální nabídky.
- Nabídka volitelných předmětů včetně učebních osnov bude vždy aktuálně vypracována jako příloha ŠVP.
- Volitelné předměty budou nabízeny s výukou v českém i anglickém jazyce. Každý žák si musí zvolit aspoň jeden volitelný předmět vyučovaný v anglickém jazyce.

Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“ a „Člověk a svět práce“, „Geologie“

Předmět / Vzdělávací obor							
Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Základy společenských věd							
INT- Člověk a svět práce		1,00	1,00				2,00
INT- Výchova ke zdraví	0,85	0,15		0,60	0,40		2,00
Matematika							
INT- Člověk a svět práce				0,10	0,10	0,30	0,50
Fyzika							
INT- Výchova ke zdraví			0,25		0,25	0,25	0,75
Chemie							
INT- Výchova ke zdraví		0,10			0,10		0,20
INT- Geologie			0,10	0,10			0,20
Biologie							
INT- Výchova ke zdraví	1,25		0,25		0,50	0,50	2,50
Zeměpis							
INT- Člověk a svět práce	0,30	0,40	0,20	0,40		0,30	1,60
INT- Geologie	0,20	0,10	0,40			0,10	0,80
Celkem:							
INT- Člověk a svět práce	0,30	1,40	1,20	0,50	0,10	0,60	4,10
INT- Výchova ke zdraví	2,10	0,25	0,50	0,60	1,25	0,75	5,45
INT- Geologie	0,20	0,10	0,50	0,10	0,00	0,10	1,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Výchova ke zdraví“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je *plně integrován* celkem 5,45 hod. Integrace je rozepsána 2 hod. do předmětu „Základy společenských věd“, 0,75 hod. do předmětu „Fyzika“, 0,2 hod. do předmětu „Chemie“, 2,5 hod. do předmětu „Biologie“. Vzdělávací obor je dále integrován do předmětu „Tělesná výchova“ bez hodinové dotace v rámci sportovních kurzů a do předmětu „Hudební/Výtvarná výchova“ bez hodinové dotace.

Rozpis integrace podle jednotlivých témat vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je v následující tabulce.

Výchova ke zdraví Vzdělávací obsah / Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Zdravý způsob života a péče o zdraví	ZSV Bi	Ch	Bi		Ch Bi	Bi
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	ZSV		HV/VV	ZSV HV/VV		
Změny v životě člověka a jejich reflexe				ZSV HV/VV	ZSV	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ZSV Bi		Bi		F Bi	F Bi
Ochrana člověka za mimořádných událostí	ZSV Bi	ZSV	F	ZSV	Bi	F Bi

Rozpis integrace vzdělávací oblasti (IVO) „Člověk a svět práce“

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ je *plně integrován* celkem 4,1 hod. Integrace je rozepsána 2 hod. do předmětu „Základy společenských věd“, 0,5 hod. do předmětu „Matematika“, 1,6 hod. do předmětu „Zeměpis“ a do předmětu „Informatika a informační a komunikační technologie“ bez hodinové dotace.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je v následující tabulce.

Člověk a svět práce Vzdělávací obsah / Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Trh práce a profesní volba		ZSV	ZSV			
Pracovněprávní vztahy		ZSV	ZSV			
Tržní ekonomika	Z	ZSV Z	ZSV Z	Z		Z
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice		ZSV Z	ZSV Z	Z	M	Z
Finance		ZSV Z	ZSV	M Z	M	M Z

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Geologie“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Geologie“ je *plně integrován* celkem 1 hodinou. Integrace je rozepsána 0,20 hod. do předmětu „Chemie“ a 0,80 hod. do předmětu „Zeměpis“.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Geologie“ je v následující tabulce.

Geologie Vzdělávací obsah / Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Složení, struktura a vývoj Země			Z			
Geologické procesy v litosféře	Z	Z	Z			Z
Voda	Z	Z	Z			
Člověk a anorganická příroda	Z	Z	Z Ch	Ch		Z

Vysvětlivky k tabulkám:

PRO - integrace realizována *projektem* v předmětu uvedeném před lomítkem

KURZ - integrace realizována *kurzem* v předmětu uvedeném před lomítkem

EX - integrace realizována *exkurzí* v předmětu uvedeném před lomítkem

Předmět bez dalšího označení za lomítkem - integrace oboru (INT) do vzdělávacího obsahu daného předmětu.

6 Učební osnovy

Učební osnovy jsou podle vzdělávacího oboru rozděleny do pěti kapitol.

6.1 Učební osnovy: osmileté gymnázium - nižší stupeň

6.2 Učební osnovy: osmileté gymnázium - vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium

(V této kapitole jsou u obou vzdělávacích oborů sloučeny všechny vyučovací předměty s výjimkou jazyků, které jsou uvedeny v následujících dvou kapitolách 6.3 a 6.4 odděleně.)

6.3 Učební osnovy: osmileté gymnázium - vyšší stupeň

6.4 Učební osnovy: čtyřleté gymnázium

6.5 Učební osnovy: šestileté dvojjazyčné gymnázium

6.1 Učební osnovy: osmileté gymnázium – nižší stupeň

6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Český jazyk a literatura“ vychází ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ v RVP ZV a vyučuje se jako samostatný předmět s 5hodinovou dotací v primě a 4hodinovou dotací v sekundě až kvartě, přičemž jedna z těchto hodin má vždy formu cvičení. Ve cvičení je třída rozdělena na dvě skupiny.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČJL má komplexní charakter, avšak pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie, zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a pochopení role v různých komunikačních situacích a získání sebedůvěry při vystupování.

Jazyková výchova je zaměřena na osvojování si spisovné češtiny, na rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu, na formulování vlastních myšlenek, názorů, pocitů, na umění diskutovat a logicky argumentovat.

V *literární výchově* je kladen důraz na práci s textem, na rozvíjení čtenářských návyků a dovedností, na vnímání literatury, filmu a divadla jako specifického zdroje poznání a prožitků, na formulování vlastního názoru na přečtené dílo, zhlédnutý film, divadelní představení nebo na televizní či rozhlasový pořad.

Ve všech třech složkách předmětu se využívá různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu aj.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět ČJL úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou dějepis, cizí jazyky, hudební, výtvarná a občanská výchova, informační a komunikační technologie.

Do předmětu ČJL jsou vřazena průřezová témata (viz tabulka v kapitole 4).

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- motivuje žáky k aktivitě ve vyučovacím procesu
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- informuje žáky o možnosti účastnit se různých jazykových, literárních a dramatických soutěží

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- vytvářejí si pozitivní vztah k učení a účastní se soutěží
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají efektivně výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- výběrem metod podněcuje žáky k tvořivému a logickému myšlení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace potřebné k řešení problému
- samostatně řeší problémy na základě získaných vědomostí
- objevují různé možnosti řešení a učí se volit nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky ke kultivovanému projevu
- učí žáky naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- učí žáky obhajovat vlastní názor a výstižně argumentovat

Žáci

- formulují své myšlenky a názory výstižně a kultivovaně
- aktivně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách - spolupráce žáků, respektování se navzájem, vzájemná pomoc
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- poskytuje žákům možnost projevit pocity a nálady
- dodává žákům sebedůvěru
- umožní žákům podílet se na sestavování pravidel hodnocení a vede je k respektování těchto pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- účastní se diskuse v malé skupině i v celé třídě, věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje práva žáků, ale vyžaduje důsledně i plnění povinností žáků
- motivuje žáky k přemýšlení o názorech odlišných od jejich vlastních
- respektuje individuální rozdíly a kulturní a náboženské odlišnosti mezi žáky
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národním i celosvětovým

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- učí se pozitivnímu vztahu k umění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení
- učí žáky pracovat podle daných kritérií, dodržovat zadání, postupy a termíny
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- motivuje žáky k poznávání různých povolání (literární ukázky, úvaha o budoucím povolání aj.)

Žáci

- využívají svých znalostí v běžné praxi
- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití - odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami 	národní jazyk a jeho rozvrstvení jazykové příručky - PČP, SSČ	PT: OSV - <i>Komunikace</i>
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova - dbá na správnou intonaci a přízvuk 	hláskosloví - spisovná výslovnost, spodobaznělosti slovní přízvuk větná melodie, důraz, tempo řeči, pauzy	
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vztah mezi větnými členy - zvládá pravopis přičestí minulého - pozná větu jednoduchou a souvětí - používá řeč přímou a nepřímou 	základní a rozvíjející větné členy věta jednoduchá a souvětí řeč přímá a nepřímá	
Nauka o slově	<ul style="list-style-type: none"> - poznatky o stavbě slova používá při psaní souhláskových skupin - poznává nejdůležitější způsoby tvoření českých slov - zvládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných 	stavba slova - kořen, předpona, přípona, koncovka tvoření slov odvozováním slova příbuzná morfologický pravopis	pravopis - průběžně po celý školní rok
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná - tvoří spisovné tvary slov a správně jich používá v jazykovém projevu 	slovní druhy mluvnické významy a tvary slov ohebných podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná, látková obecná a vlastní skloňování a stupňování přídavných jmen druhy a skloňování zájmen druhy číslovek slovesný způsob a čas	PV: <i>M, D - letopočty, zlomky</i>

Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none">- poznává jednoduché případy manipulativní komunikace- analyzuje a interpretuje fakta vyčtená z textu- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu- dokáže vytvořit výpisky- tvoří otázky a stručné poznámky, osnovu textu- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování- zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu- dokáže odlišit a použít řeč přímou a nepřímou- dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity- komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	<p>práce s informacemi klíčová slova výpisky, výtah encyklopedická hesla reklamní a propagační texty</p> <p>různé formy zpráv a oznámení</p> <p>korrespondence (vzkaz, pohled, dopis osobní a úřední, e-mail)</p> <p>vypravování popis</p>	<p>PV: <i>D, Z, Bi</i></p> <p>PT: <i>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i></p> <p>PV: <i>VV - plakát</i> <i>OV - volné psaní</i></p>
Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje vyjadřování ve verších a v próze- orientuje se v textu a podle svých schopností text volně reprodukuje- vyjádří hlavní myšlenku, charakterizuje hlavní postavu- vyjádří své pocity z přečteného textu- recituje z paměti literární texty přiměřené věku- zvládá dramatizaci jednoduchého textu- tvoří vlastní literární text na dané téma	<p>orientace v textu základy literární teorie (námět, téma, hrdina, jazykové prostředky, zvukové prostředky poezie) poezie a próza, druhy lyriky lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky...) literární žánry - pohádka, pověst, báje, mýtus, bajka řecké báje a pověsti, legenda</p>	<p>PV: <i>D - antika, Židé a křesťanství</i> <i>VV - řecké a římské umění</i> <i>HV - lidové písně</i> <i>VV - ilustrace, pohádka</i></p> <p>PT: <i>ENV - Základní podmínky života</i> <i>OSV - Poznávání lidí</i> knihovna, filmové, divadelní představení, besedy, výstavy, soutěže</p>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá morfologické pravopisné jevy - rozlišuje rod činný a trpný - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve svých jazykových projevech 	<p>psaní velkých písmen ve vlastních jménech</p> <p>ohybné slovní druhy - číslovky</p> <p>slovesný rod</p> <p>neohybné slovní druhy - příslovce, příslovečné spřežky, předložky, spojky, částice, citoslovce</p>	<p>pravopis - průběžně po celý školní rok</p> <p>PV: <i>CJ - užívání trpného rodu</i></p>
Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> - chápe přenášení pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov 	<p>význam slova</p> <p>slova jednoznačná, mnohoznačná</p> <p>synonyma, antonyma</p> <p>odborné názvy</p> <p>sousloví, přirovnání, rčení, přísloví</p> <p>tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování</p>	<p>PV: <i>F, D, Z, Bi</i></p>
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje věty podle postoje mluvčího, vnímá jejich zvukovou i grafickou stránku - rozlišuje větné členy - rozpozná věty dvojčlenné a jednočlenné - pozná větu řídicí a závislou - používá vhodné spojovací výrazy - ovládá základní pravopisné syntaktické jevy ve větě jednoduché 	<p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>větné členy - základní, rozvíjející, několikanásobné</p> <p>věty dvojčlenné a jednočlenné</p> <p>souvětí, spojovací výrazy, interpunkce</p> <p>pravopis syntaktický</p> <p>druhy vedlejších vět</p>	
Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby - dokáže popsat své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - zpracuje svůj životopis, odliší od beletristického životopisu - sestavuje žádost na základě předepsané formy - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků - formuluje vlastní názory na umělecké dílo 	<p>vypravování</p> <p>popis uměleckého díla</p> <p>subjektivní popis, líčení</p> <p>charakteristika životopis</p> <p>žádost, pozvánka</p> <p>výtah, výpisky</p>	<p>PT: <i>OSV - Poznávání lidí</i> <i>ENV - Vztah člověka k prostředí</i> <i>MEGS - Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>PV: <i>F, Bi, Z, D</i></p>

Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní literární žánry- rozlišuje základní literární druhy- orientuje se v základních literárních pojmech- provede základní analýzu literárního textu- formuluje vlastní názory na přečtený text- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text- vyhledává informace v encyklopediích a na internetu- učí se orientovat v nabídce programů rozhlasu, televize, vybírá si je a hodnotí	epika - aforismus, anekdota bajka povídka, novela, romaneto balada, romance, poema lyrika - verš, strofa, rým, rytmus lyrická báseň, sonet epigram literární, filmové a dramatické ztvárnění tématu drama - monolog, dialog, komedie, tragédie divadlo a film televizní tvorba opera a opereta	PT: <i>OSV - Mezilidské vztahy</i> PV: <i>HV - filmová a scénická hudba</i> filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže
--------------------------	--	---	---

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Skladba	<ul style="list-style-type: none">- správně určuje větné členy (druhy příslovečného určení, přívlastek volný a těsný, přístavek...)- určuje druhy vedlejších vět- určuje významové poměry- rozlišuje souvětí souřadné a podřadné, přiřazuje příslušné spojovací výrazy- ovládá syntaktické pravopisné jevy ve větě jednoduché, procvičuje interpunkci v souvětí	<p>věty podle členitosti věta jednoduchá souvětí souřadné a podřadné druhy vedlejších vět souvětí souřadné - významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními poměry mezi souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy interpunkce v souvětí souřadně spojené vedlejší věty - významový poměr</p>	<p>PV: <i>CJ - gramatické vazby, modální slovesa, různý slovosled v ČJ a CJ (NJ, AJ)</i></p> <p>pravopis – průběžně po celý školní rok</p>
Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje způsoby tvoření nových slov- správně píše a vyslovuje často užívaná cizí slova- vysvětluje význam přejatých slov pomocí Slovníku cizích slov- nahrazuje přejatá slova slovy domácími	<p>tvoření nových slov obohacování slovní zásoby</p> <p>přejímání slov z cizích jazyků</p>	<p>PV: <i>CJ - odlišnosti ve způsobech tvoření slov, srovnání ČJ a CJ</i> <i>Z, OV</i></p>
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ aj.)- určuje slovesný vid a vytváří vidové dvojice	<p>skloňování slov přejatých slovesný vid pravopis lexikální</p>	<p>PV: <i>CJ - absence slovesného vidu v germánských jazycích</i></p>
Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none">- má přehled o slovanských a světových jazycích- převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak	<p>skupiny jazyků rozdělení slovanských jazyků útvary českého jazyka jazyková kultura</p>	<p>PV: <i>CJ - práce s texty v různých jazycích</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Objevujeme Evropu a svět (PRO)</i></p>
Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none">- používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar- rozlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení- fakta ověřuje pomocí dostupných informačních zdrojů- rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky	<p>výklad, výtah charakteristika literární postavy subjektivně zbarvený popis úvaha</p>	<p>PV: <i>F, CH, Bi, IVT</i></p> <p>PT: <i>VDO - Občan, občanská společnost a stát</i></p>

	<p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj- ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu	<p>publicistika</p> <p>vlastní tvořivé psaní</p>	<p><i>MEV - Stavba mediálních sdělení</i></p>
Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve struktuře literárního textu- přiřadí literární text k literárnímu žánru- má přehled o významných autorech české a světové literatury- diskutuje o četbě, divadelním nebo filmovém představení- pracuje s různými informačními zdroji	<p>epika - epos, román</p> <p>literatura faktu</p> <p>žánry věcné literatury - přísloví, pořekadlo, rčení, pranostika, hádanka, biografie, memoáry, kronika, deník, dopis...</p> <p>drama - činohra, muzikál, melodram</p> <p>lyrika - elegie, óda, hymnus, epitaf</p>	<p>PV: <i>HV, VV, OV, D</i></p> <p>PT: <i>MKV - Multikulturalita</i></p> <p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s různými ukázkami textu literatury starší a současné- pozná nejznámější světové jazyky- chápe pojmy: jazykové rodiny, jazykové větve- získává informace o vývoji češtiny- ovládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	čeština - jazyk národní, jazyk mateřský rozdělení jazyků jazykové rodiny, jazykové větve vývoj češtiny jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka	PT: <i>MEGS - Jsme Evropané</i>
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova- vhodně používá poznatky o zvukové stránce jazyka ve svých projevech	zásady spisovné výslovnosti přízvuk, větná melodie, tempo, frázování, pauzy	PV: <i>CJ - rozdíly ve výslovnosti</i>
Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none">- vhodně používá slovní zásobu a její slohové rozvrstvení podle komunikační situace- rozpozná přenesená pojmenování- samostatně pracuje s jazykovými příručkami, různými slovníky- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	slovní zásoba a význam slova slovo a sousloví slohové rozvrstvení slovní zásoby odborné názvy synonyma, antonyma, homonyma obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření nových slov	PV: <i>M, F, Ch, Bi, Z, IVT</i>
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none">- správně třídí slovní druhy- skloňuje slova přejatá, obecná i vlastní- vhodně používá spisovné tvary slov a přejatá jména ve svých jazykových projevech	slovní druhy - ohebné, neohebné slova přejatá - skloňování a užití v jazykovém projevu pravopis tvaroslovný	
Skladba	<ul style="list-style-type: none">- rozeznává zvláštnosti větné stavby- graficky znázorní i složitější stavbu věty jednoduché- určuje druhy souvětí- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění- ovládá syntaktický pravopis	zvláštnosti větné stavby (vsuvka, samostatný větný člen, neúplná věta, oslovení) stavba věty jednoduché - větné členy souvětí - druhy vedlejších vět, významový poměr složitě souvětí pořádek slov ve větě věty podle postoje mluvčího	PV: <i>CJ - odlišnosti ve stavbě věty a souvětí v ČJ a CJ</i> pravopis – průběžně po celý školní rok

Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci- chápe roli mluvčího a posluchače- uvědomuje si možnost manipulativního působení projevu- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu- orientuje se ve funkčních stylech a slohových útvarech- přiřazuje text k funkčnímu stylu	<p>způsoby komunikace (verbální, neverbální, paralingvální) úřední písemnosti</p> <p>proslov diskuse (sdělovací prostředky) fejton, reportáž</p> <p>výstavba a členění textu</p> <p>funkční styly</p> <p>popis, charakteristika, líčení, vypravování, výklad, úvaha</p>	<p>PT: <i>VDO - Občan, občanská společnost a stát</i> <i>OSV - Kreativita. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p>PT: <i>MEV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> <i>MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti</i> <i>MEV - Tvorba mediálního sdělení</i> <i>PRO: Příspěvek do novin či časopisu</i> <i>MEV - Práce v realizačním týmu</i></p>
Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- formuluje vlastní názory na umělecké dílo- rozlišuje základní literární druhy a žánry- poznává významné autory české a světové literatury 20. st., rozlišuje a hodnotí jejich individuální styl- uvádí základní literární směry 20. st. a jejich významné představitele v české a světové literatuře- porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní- učí se orientovat v nabídce knih, časopisů, filmů a televizních pořadů- pracuje s různými informačními zdroji	<p>reprodukce a interpretace literárního textu</p> <p>žánry věcné literatury fejton, sloupek, esej, interview, reportáž</p> <p>drama - absurdní drama, autorské divadlo</p> <p>filmová, televizní a rozhlasová tvorba</p> <p>filmové druhy a žánry televizní druhy a žánry rozhlasové druhy a žánry</p> <p>lyrika - pásmo, blues, apokryf, satira</p> <p>experimentální poezie</p> <p>literatura faktu</p> <p>sci-fi literatura</p>	<p>PT: <i>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i></p> <p>PV: <i>HV, VV, D, OV</i></p> <p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **PRO** – projekt.

6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových dovedností (produktivních a receptivních) pro komunikaci v běžných životních situacích a rozšíření vědomostí o okolním světě v globálním měřítku pomocí reálií. Dále pak upevnění mezipředmětových vztahů pro lepší orientaci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Do obsahu výuky anglického jazyka jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (kreativita, komunikace, kompetence a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

Multikulturní výchova (Kulturní rozdíly, Multikulturalita)

Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou v tabulce v kapitole 4.

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD ROMy, časopisy, DVD a videem, internetem ve škole i doma při přípravě projektů a v neposlední řadě i s rodilými mluvčími v rámci mimoškolních programů.

Své znalosti si žáci ověřují v jazykových soutěžích (školní olympiáda). Mají také možnost účastnit se divadelních představení, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání, cest do Velké Británie a dalších evropských států a navštěvovat Britské centrum na UP Olomouc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- proces osvojování cizího jazyka vede žáky automaticky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem a prostředníkem kognitivní role při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace nutné pro vyřešení problému

Kompetence sociální a personální

- žáci při práci ve skupinách a ve dvojicích rozvíjí svou schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci naslouchají názorům druhých a učí se adekvátně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problému
- předkládáme náměty k řešení problémů, žáci zde mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádíme se žáky rozbor úkolu, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem

- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem, s mimoučebními texty

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na nižším gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve II. ročníku (sekundě) úrovně A1 a ve IV. ročníku (kvartě) úrovně A2. V I. ročníku, respektive v III. ročníku jsou výstupy totožné, ale s nižší obtížností.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: I.			
(Výstupy = úrovně A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, případně opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně, srozumitelně a pomalu. - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se a rozloučí - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště apod - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa „být“, „mít“ /zápor, otázka/, pravidelná a nepravidelná - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací, neurčitá - číslovky základní, řadové - podstatná jména – množ. číslo - člen neurčitý - přivlastňování pomocí „‘s“ - přítomný čas prostý, minulý čas - frekvenční příslovce - přídavná jména - vazba „there is/are“ - předložky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - každodenní věci - názvy zemí - zaměstnání - členové rodiny - abeceda - sporty - jídlo a pití - jazyky a národnosti - ceny a peníze 	<p>PT: OSV - Kreativita</p> <p>PT: OSV - Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p> <p>PT: MEGS - Objevujeme Evropu a svět (PRO: Mapa anglicky mluvících zemí)</p> <p>PV: Z, OV</p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá apod - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek – zde uvede údaje o sobě – jméno, adresa, datum narození, národnost, věk apod 	<ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu a jejich části - dům a jeho části - město - letopočty a datum narození <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělení osobních údajů, pozdravy, informace o členech rodiny a nejlepším kamarádovi, telefonování, vyplňování formuláře, oblíbené a neoblíbené věci, - sdělení času, posílání pohlednice, vyjádření žádosti (v obchodě, restauraci, na nádraží, v bance), popis města, orientace ve městě 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, cenám, číslům - rozumí jednoduchým rozhovorům 		

Čtení	<ul style="list-style-type: none">- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty apod.- odhadne významy jednoduchých slov z kontextu	Reálie <ul style="list-style-type: none">- britská měna, velkoměsta, národnosti Pravopis <ul style="list-style-type: none">psaní velkých písmen, pravidla pro psanou podobu jazyka Fonetika <ul style="list-style-type: none">- základní pravidla anglické výslovnosti	
--------------	--	--	--

Ročník: II. (Výstupy = úrovně A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - dorozumí se jedn. způsobem, komunikace závisí na pomalé, případně opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se a rozloučí - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, přítomný čas průběhový, budoucnost vyjádřená přít. časem průběhovým - modální sloveso „can/can´t“ - zájmena osobní a přivlastňovací - přivlastňování <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač a internet - jídlo a pití, jídelníček - obchody a zboží - barvy a oblečení - cestování a dopravní prostředky - země, věci kolem nás - abeceda – hláskování slov - rodina a její členové - protiklady - zaměstnání - roční období <p>Komunikativní situace</p>	<p>PT: OSV - <i>Kreativita</i> (PRO: Móda a oblékání)</p> <p>PT: OSV - <i>Sociální rozvoj: komunikace, kooperace a kompetice (dialogy žáků)</i></p> <p>PT: OSV - <i>Morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti (skupinové práce žáků)</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek – zde uvede údaje o sobě – jméno, adresa, datum narození, národnost, věk apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - víkendové a mimoškolní aktivity, prázdniny - vyplňování dotazníků - popis schopností a dovedností, žádosti a nabídky - dotazy a reakce na každodenní problémy – obvyklé fráze, preference (chci/rád bych) 	<p>PT: MEGS - <i>Evropa a svět nás zajímá (časopis Click)</i></p>
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, cenám, číslům - rozumí jednoduchým rozhovorům 	<ul style="list-style-type: none"> - v restauraci, nakupování - plány do blízké budoucnosti - prohlídka pamětihodností města - pozdravy - udání času - zdravý životní styl 	<p>PV: OV, Z</p>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/ - rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty apod. - odhadne významy jednoduchých slov z kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopení, nedorozumění, omluva <p>Realie</p> <ul style="list-style-type: none"> - restaurace rychlého občerstvení - volný čas a oblíbené aktivity 	<p>PT: MKV - <i>Kulturní diference</i></p>

Ročník: III. (Výstupy = úrovně A2 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none">- jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami- podá informace o svém běžném dni: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání- mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti- popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne- jednoduše popíše věci, které mu patří- vysvětlí, co má či nemá rád- popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou i minulou činnost.- jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci- formuluje nekomplikované otázky.- dorozumí se v jednoduchých, běžných situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech- položí otázku a odpoví, reaguje- rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně- vede jednoduché kontaktní rozhovory- účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání- vymění si názor, informace- reaguje na pozvání, sám umí pozvat- omluví se, reaguje na omluvu- vyjádří, co má rád a co ne- reaguje na návrh, sám návrh podá	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none">- vazba „there is/are“- předložky- zájmena neurčitá, ukazovací- slovesa modální, pravidelná a nepravidelná, „být“ a „mít“- minulý čas, přítomný čas- složená slova- číslovky řadové- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména- členy- vyjádření množství- komparativ a superlativ <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- nábytek- časové údaje- svátky a významné dny- cestování- vynálezy- kolokace- stravování- město a vesnice	<p>PT: <i>OSV - Sociální rozvoj: komunikace, kooperace a kompetice</i></p> <p>PT: <i>OSV - Morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p>PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět (PRO – svátky)</i></p> <p>PT: <i>MKV - Kulturní rozdíly (časopis Click)</i></p> <p><i>Multikulturalita (PRO – stravování)</i></p> <p>PT: <i>MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti (televize, internet, tisk)</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech- o osobě, své rodině, činnostech napíše souvislý text jednoduchými větami- elementárním způsobem popíše události, osobní zkušenosti- napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje nebo se omluví	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- bydlení- orientace ve městě- dovednosti a schopnosti- telefonování- životní příběhy- přání a gratulace <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none">- zdvořilá žádost a nabídka- preference- homofonní slova, hláskování	<p>PV: OV, Z</p>
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostř. jeho osoby- všeobecně porozumí hlavním tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně- rozumí jednoduchému popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod.		

Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jednoduchých písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jednoduchým osobním dopisům- odhadne jednoduchá slova z kontextu	Reálie <ul style="list-style-type: none">- typická národní jídla,- světové metropole – minulost a současnost	
--------------	--	--	--

Ročník: IV. (Výstupy = úroveň A2 dle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o svém běžném dni: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou i minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci. - formuluje nekomplikované otázky - porozumí se v jednoduchých, běžných situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležitost a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý, budoucí čas, předpřítomný čas - přivlastňování – samostatně stojící přivlast. zájmena, tázací zájmena /otázky a odpovědi/ - účelový infinitiv - přídavná jména a příslovce, jejich pozice ve větě <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakupování, sporty, počasí, vyjádření pocitů, v lékárně, na letišti, formální a neformální dopisy - práce s dvojjazyčným slovníkem, slova s více významy, kolokace <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblíbené věci - lidé - plány - návrhy - písně - dopis příteli a žádost o zaměstnání - popis prázdnin - rezervace hotelu - posílání pohlednice - psaní příběhu, e-mailu - popis země - způsoby komunikace mezi lidmi <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rým, jazykolamy <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - větné spojovací výrazy <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v anglicky mluvících zemích 	<p>PT: <i>OSV - Sociální výchova</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace a kompetice</i></p> <p>PT: <i>OSV - Morální rozvoj</i> <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (skupinové vyučování)</i></p> <p>PT: <i>VDO - Občanská společnost a škola (Anglická škola – Click)</i></p> <p>PT: <i>MEGS - Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>PT: <i>MKV - Kulturní difference</i> <i>Multikulturalita</i></p> <p>PT: <i>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o osobě, své rodině, činnostech napíše souvislý text jednoduchými větami. - elementárním způsobem popíše události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje nebo se omluví 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby. - všeobecně porozumí hlavním tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně - rozumí jednoduchému popisu cesty 		

	- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod.		
Čtení	- rozumí jednoduchým textům o známých tématech - rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy - vybere z jednoduchých písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace - rozumí jednoduchým osobním dopisům - odhadne jednoduchá slova z kontextu		

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SERR** – společný evropský referenční rámec.

6.1.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk (dále jen DCJ) a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Těžištěm *vzdělávacího obsahu* je seznámení se slovní zásobou, odlišnou větnou stavbou, základními gramatickými jevy, s rakouskými či švýcarskými odchylkami v gramatice, především však ve slovní zásobě, s reáliemi německy mluvících zemí.

Časová dotace jsou 3 hodiny týdně ve třetím ročníku a 4 hodiny týdně ve čtvrtém ročníku.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova (ekosystémy, problémy životního prostředí), Mediální výchova podle tabulky v kapitole 4.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se systematicky účastní olympiád, soutěží, výjezdů do zahraničí, projektových prací a dalších příležitostných akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - NJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty)
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě jejich chyb a diskusí o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení (projektové vyučování)
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému), volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem, s mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- používáme všechny sociální formy práce
- podporujeme roli evaluace a autoevaluace

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na nižším gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve IV. ročníku (kvartě) úrovně A1 podle SERR. Ve III. ročníku ještě nejsou zcela splnitelné, jsou zde uvedeny pouze pro stanovení cíle ve IV. ročníku. Ve zvlášť pokročilých skupinách žáků III. ročníků je možné těchto výstupů dosáhnout, ale s úměrně nižší obtížností.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: III.

(Výstupy = úroveň A1 podle **SERR**, ve III. ročníku ještě nejsou zcela splnitelné, jsou uvedeny pouze pro stanovení cíle ve IV. ročníku)

Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	Fonetika: <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek a hláskových skupin v NJ - slovní přízvuk - slovní přízvuk kompozit - větná intonace (věta oznamovací, otázka zjišťovací, otázka doplňovací) - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - větný přízvuk Gramatika: Morfologie Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - časování slabých sloves v přítentu - časování sloves v přítentu se změnou kmenové samohlásky - časování slovesa <i>sein</i> - tvary imperativu ve 3. osobě plurálu (<i>Sie</i>) - tvary slovesa <i>wissen</i> v přítentu - časování slovesa <i>haben</i> v přítentu - slovesa s odlučitelnými předponami - tvary modálního slovesa <i>möcht-</i> - časování způsobových sloves v přítentu (<i>müssen, können, wollen, dürfen</i>) - préteritum sloves <i>haben, sein, es gibt</i> Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - užití určitého a neurčitého členu v 1. a 4. pádě - tvary singuláru a plurálu v 1. a 4. pádě Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena - užití záporu <i>kein, keine, kein</i> - přivlastňovací zájmena 	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i> OSV - <i>Sociální rozvoj –</i> <i>Komunikace</i> MKV – <i>Kulturní diference</i> <i>Multikulturalita</i> PV: <i>Z – Alpské země</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, event. opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se, rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.) - požádá o něco, poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 		

Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně- napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá ap.- vyplní jednoduché formuláře, uvede údaje o sobě- napíše SMS, pohlednici	<ul style="list-style-type: none">- užití zájmena <i>man</i>- tázací zájmena <i>wer, was</i> <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none">- základní číslovky 0 – 1 000 000 <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none">- předložky <i>auf, in</i>- předložky <i>für, ohne</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- slovosled ve větě (věta oznamovací, tázací, otázka zjišťovací a doplňovací, věta rozkazovací)- užití záporu <i>nicht</i> ve větě- větný rámec (způsobové sloveso + infinitiv, sloveso s odlučitelnou předponou)- přídavné jméno jako součást přísudku	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně- rozumí čas. údajům, cenám, číslům	<p>Komunikace, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- základní obraty společenského styku (pozdravy, oslovení, poděkování, představování)- seznámení s německy mluvícími zeměmi- aktivity ve městě- orientace ve městě- schůzky, bydlení	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty ap.		

Vyučovací předmět: Německý jazyk			
Ročník: IV.			
(Výstupy = úroveň A1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	Výslovnost: <ul style="list-style-type: none"> - ei, ie, nepřízvučné e, odlučitelné a neodlučitelné předpony <i>m – n, sch, st, sp,</i> intonace 	PT: <i>OSV - Sociální rozvoj</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace a kompetice</i> <i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Jsme Evropané</i> <i>MKV – Kulturní diference</i> <i>Lidské vztahy</i> <i>Multikulturalita</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> <i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> <i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní reálie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, event. opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se, rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště apod.) - požádá o něco, poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množstvích, ceně 	Gramatika: Morfologie Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - 3. p. urč. a neurč. členu Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - komparativ, superlativ Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací zájmena - tázací zájmeno <i>welch-</i> - 3.p. osobních zájmen Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - préteritum sloves <i>haben, sein, es gibt</i> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves s odluč. a neodluč. předponou - modální slovesa <i>wollen, dürfen</i> – větný rámeček - préteritum modálních sloves – větný rámeček Předložky <ul style="list-style-type: none"> - předložky <i>für, ohne</i> – 4.p. 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá ap. - vyplní jednoduché formuláře, uvede údaje o sobě - napíše SMS, pohlednici 	<ul style="list-style-type: none"> - předložka <i>mit</i> – 3.p., <i>an, auf</i> – 3./4.p. - předložky <i>aus, bei, von, zu</i> – 3.p. Syntax <ul style="list-style-type: none"> - větný rámeček perfekta - vedlejší věty s <i>dass</i> a <i>weil</i> Témata, slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> - povolání - aktivity ve městě, v minulosti - životopis - plánování setkání - pohlednice - určování času - rezervace ubytování v hotelu - práce s prospekty 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, cenám, číslům 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ 		

	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednod. pokynům, popisu cesty ap.	<ul style="list-style-type: none">- roční období – počasí- orientace ve městě- nákup oblečení, potravin- život ve městě, na venkově- dopravní prostředky- svět práce- novinové zprávy- bydlení: dům - byt, inzeráty- rodina	
--	---	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchoost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.1.4 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií frankofonního světa, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, návštěvy výstav, besedy s rodilými mluvčími). Do předmětu jsou vkomponovány tematické okruhy průřezových témat Objevujeme Evropu a svět.

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou v tabulce v kapitole 4.

Francouzský jazyk je na nižším gymnáziu vyučován pouze ve třetím ročníku (3 hod. týdně) a čtvrtém ročníku (4 hod. týdně).

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (Evropský den, Francouzská píseň, Dny francouzské kultury) a soutěží (Olympiáda ve francouzštině).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému

- příklady, vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování projektů na dané téma (např. moje rodina, kamarádi, volný čas atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům
- samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z francouzských časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (škola, stadion, doma apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk			
Ročník: III. (SERR A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - fonetická abeceda, hláskování, intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, výslovnost (vzorová slova), koncovky adjektiv, výslovnost koncových souhlásek, výslovnost číslovek, přízvuk, problematika němého „e“ Pravopis	PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> PT: <i>OSV – Sociální rozvoj Komunikace (PRO)</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jednodušší text, s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	- porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní číslovek do 100, dnů a měsíců, problematika velkých písmen Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (<i>habiter, s'appeler, avoir, aller, aimer, être, dire, etc.</i>), zápor (<i>ne pas, oui/non/si</i>), ukazovací a přivlastňovací zájmena, množné číslo podst. a příd. jmen, určité a neurčité členy, kontrakce určitého členu, všeobecný podmět „on“, předložkové vazby <i>faire de, jouer à, être en train de</i> atd.), rozkazovací způsob pravidelných sloves, způsoby tvoření otázek, použití slovesa <i>faire</i>	
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád, jak tráví volný čas	Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, popis postavy, charakteru, rodiny, přátel, koníčků, sportů, vyjádření času, můj obyčejný i ideální den, profese, číslovky, základní navigace po městě (metro), zájmy a záliby, škola a školní pomůcky. Reálie - Francie (mapy) a francouzština + vybrané architektonické památky, francouzská rodina Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), tykání, vykání, žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat člověka, jeho vzhled i charakter, koníčky, hodinu, místo, odmítnout, poděkovat, poprosit o něco, vyjádřit neznalost a neporozumění	
Interaktivní dovednosti	- umí navázat a udržet kontakt, zeptá se na základní informace: kdo jsi, co děláš, jak se jmenuješ, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, představí se, omluví se, vyjádří vlastnictví a počet		

Ročník: IV. (SERR A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve francouzštině, distinkce podobných fonémů, vázání a navazování slov, výslovnost číslovek nad sto Pravopis - problematika elize a přízvuků (<i>accent aigu/grave/circonflexe; cédille</i>), písemný zápis samohlásek – <i>ou, au, eau, aux</i> atd. (rozšíření a příklady) - problematika souhlásek „c“, „g“ před samohláskami předními a zadními	PT: <i>OSV - Sociální rozvoj</i> <i>Spolupráce a soutěživost</i> PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	Mluvnice - předložky místa a času, dělivý člen, zájmenné příslovce <i>en, y</i> , řadové číslovky, rozkaz (doplnění o předmět), nahrazení předmětu přímého a nepřímého zájmeny, nepravidelná a modální slovesa <i>vouloir, pouvoir, devoir, partir, venir, boire, connaître</i> , ad., vazby <i>il faut, il y a</i> , minulý čas složený s <i>avoir</i> i <i>être</i> (klad i zápor), přičestí minulé končící na <i>é</i> a některá další nepravidelná přičestí minulé, blízká budoucnost, přivlastňovací zájmena, rod zeměpisných názvů zemí a jejich spojení s předložkou, tázací zájmena a příslovce	PT: <i>MKV - Multi-kulturalita</i> PT: <i>MEV – Tvorba mediálního sdělení (PRO)</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovost děje, napíše krátkou zprávu, email i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	Slovní zásoba a témata - popis města, čtvrti, obchodů a činnosti s nimi spojené (<i>acheter, voir, prendre</i>), orientace ve městě, základní způsoby dopravy, telefonický rozhovor, stravování a jídlo, víkendové a prázdninové aktivity, volný čas, vyjádření data a časové délky, popis počasí, názvy zemí Reálie - volný čas ve Francii a běžný způsob, jakým Francouzi tráví víkend, francouzská města, důležité svátky, prázdniny a významné události v životě Francouzů, francouzská kuchyně a gastronomické speciality	PV <i>OV (Komunikační dovednosti)</i> PT: <i>OSV - Sociální rozvoj – komunikace (PRO)</i> PV <i>OV - kulturní rozdíly a podobnosti evropských zemí</i>
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, datum, místo, počasí; požádá o svolení, vyjádří rozkaz; umí vykat a tykat; používá zdvořilostní fráze; umí vést rozhovor po telefonu	Komunikativní situace - zeptat se na názor, zdvořile o něco požádat, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, vyjádřit vlastnictví, objednat si jídlo v restauraci, popsat místo, situovat (se), zeptat se na cestu a také ji vysvětlit druhým	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SERR** - sjednocený evropský referenční rámec

6.1.5 Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života. Na škole se vyučuje *castellano*, tj. obecně spisovná forma španělštiny.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií hispánského světa, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat *Objevujeme Evropu a svět* či *Multikulturalita*.

Španělský jazyk je na nižším gymnáziu vyučován pouze ve třetím ročníku (3 hod. týdně) a čtvrtém ročníku (4 hod. týdně)

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (*Evropský den*, *Semana cultural española*) a soutěží (*Olympiáda ve španělštině*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování koláží na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze španělsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Španělský jazyk			
Ročník: III. (SERR - A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), přízvuk Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní řadových číslovek, psaní otazníků a vykřičníků	PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> PT: <i>OSV – Sociální rozvoj, komunikace (PRO)</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí), s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přítomném čase (<i>hacer, poder, ser, saber, ir dar, seguir, venir</i> atd.) - ukazovací a přivlastňovací zájmena - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy, předložkové vazby (<i>encima de, debajo de</i> atd.), <i>hay/estar</i> - rozkazovací způsob pravidelných sloves, použití slovesa <i>gustar</i>	
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád	Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, popis postavy, profese, číslovky základní a řadové (do 10), bydlení: místnosti, nábytek, bytové doplňky, město: instituce, obchody a zařízení, dopravní prostředky, navigace po městě (metro), jídlo a pití: v restauraci, v baru, chutě a záliby	
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se	Reálie - země Latinské Ameriky, města a autonomní oblasti Španělska (mapy) + vybrané architektonické památky, druhy bydlení (foto-inzeráty), čtvrtě velkých měst, Madrid, španělská a latinskoamerická kuchyně Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat dům, vysvětlit cestu, hodinu, místo, objednat si v restauraci, odmítnout, zaplatit, poděkovat, poprosit o něco	

Ročník: IV. (SERR - A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny Pravopis - problematika „b“ a „v“, „r“ a „rr“, „c,qu,k“ atd. (rozšíření a příklady) Mluvnice - nepravidelná slovesa a slovesa se změnou kmenové samohlásky (<i>volver, salir, juga.</i>) - zvrtná slovesa, <i>saber, preferir, gustar, parecer, quedar</i>	PT: OSV - <i>Sociální rozvoj, spolupráce a soutěživost</i> PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> PT: MKV - <i>Multikulturalita</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	- nahrazení přímého a nepřímého předmětu zájmeny, <i>tener que</i> +infinitiv, <i>estar</i> + gerundio, <i>ir a</i> + inf. - časové ukazatele a: a) předpřítomný čas, - b) minulý dokonavý čas (všechna pravidelná a některá nepravidelná slovesa) - neurčitá a záporná zájmena - komparativy, neosobní slovesa (<i>llover, nevar, doler</i>) - minulý nedokonavý čas pravidelných sloves	PV OV (kulturní rozdíly a podobnosti evropských zemí) PT: MEV – <i>Tvorba mediálního sdělení (PRO)</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovou děje, napíše krátkou zprávu i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	Slovní zásoba a témata - popis charakteru, rodina, oblečení: barvy, vzory, materiál, množství a míry, nákup potravin, aktivity pro volný čas, měsíce, typické výrazy telefonního hovoru, cestování letadlem, vyjádření nudy, údivu, zklamání, nálada, počasí a jeho předpověď, části těla, nemoci, léky Reálie - svatba ve Španělsku a v LA, tržnice a jarmarky, lidové svátky ve Španělsku a v LA, památky Andalusie, hispánské malířství, hudba LA, počasí v LA, Ciudad de México	PV OV - <i>komunikační dovednosti</i> PT: OSV - <i>Sociální rozvoj – komunikace (PRO)</i>
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, požádá o svolení, vyjádří lhostejnost, nejistotu, pravděpodobnost, navrhne alternativní řešení, možnosti	Komunikativní situace - zeptat se na názor, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, klást si podmínky, vyjádřit vlastnictví	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SERR** - sjednocený evropský referenční rámec.

6.1.6 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka na NG směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní. Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti, aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci. Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytvoření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s ruskými mluvčími osobami (prostřednictvím internetu a osobními kontakty). Zvládnutí ruštiny napomůže i lepší komunikaci s lidmi mluvícími dalšími slovanskými jazyky (slovenština, polština...).

Časová dotace je 2 hodiny týdně v tercii, 4 hodiny týdně v kvartě.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se účastní olympiád, soutěží, projektových prací a dalších příležitostných akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - RJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty, internetem)
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě svých chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení /projektové vyučování/
- provádíme se žáky rozbor úkolu /problému/, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváření komunikativních situací
- učitel simuluje situace, do nichž se mohou žáci v ruské mluvčím prostředí dostat

- pracujeme s poslechovými, čtecími texty - internetem, mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- používáme všechny sociální formy práce
- podporujeme roli evaluace a autoevaluace

Kompetence občanské

- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu. Na nižším gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci v kvartě úrovně A1 podle SERR. V tercii ještě nejsou zcela splnitelné, jsou zde uvedeny pouze pro stanovení cíle v kvartě. Ve zvlášť pokročilých skupinách žákůtercie je možné těchto výstupů dosáhnout, ale s úměrně nižší obtížností.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: III.			
(Výstupy = úroveň A1 podle SERR , ve III. ročníku ještě nejsou zcela splnitelné, jsou uvedeny pouze pro stanovení cíle ve IV. ročníku)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev Samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - učí se odlišnou výslovnost ruských hlásek - učí se přízvuky, pravidla ruské intonace - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none"> - typické zvukové rysy ruského jazyka - samohlásky, souhlásky - pohyblivý přízvuk - vázání slov, intonace 	PT: OSV – <i>Seberegulace a sebeorganizace</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, event. opakované formulaci - klade jednoduché - otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - přivítá se, rozloučí se - představí sebe i jinou osobu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.), jak se komu daří - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně - používá jednoduché časové údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka - písemné vyjádření hlásek Gramatika: Morfologie <ul style="list-style-type: none"> - 1. pád pod. jmen v oslovení - podstatná jména po číslovkách - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky 1 – 100 - I. a II. časování sloves - уметь, заниматься Syntax <ul style="list-style-type: none"> - věty typu Кто это? Это моя мама. Это не Яна а Якуб. 	PT: OSV – <i>Poznávání lidí, Komunikace</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek – zde uvede údaje o sobě: jméno, 	<ul style="list-style-type: none"> - Папа – врач. У тебя есть брат? Папа работает врачом. Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - osobní data (jméno, národnost, věk, bydliště) - členové rodiny - povolání - zájmy 	

	adresu, datum, narození, národnost, věk apod.	- tradiční svátky Komunikativní situace:	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně- rozumí časovým údajům,- cenám, číslům	<ul style="list-style-type: none">- pozdrav, představování, souhlas, nesouhlas, žádost, omluva, pozvání, telefonování	PT: <i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá</i> <i>MKV – Kulturní diference</i> <i>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne)- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednoduchým pokynům		PT: <i>MEGS – Objevujeme Evropu a svět</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: IV.			
(Výstupy = úroveň A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek - upevňuje si pravidla ruské intonace - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika: Morfologie</p>	PT: <i>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - řeší situace, jak si o něco říct a reaguje na žádost druhého - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště, zájmy, apod.) - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování pod. jmen typů магазин, школа, неделя, место, - skloňování zájmen кто, что, - číslovky 100 – 1000 - vyjádření vykání - minulý čas - časování sloves идти, ехать, помочь, взять - předložkové vazby odlišné od češtiny по, после <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - věty typu Как пройти? Кому позвонить? Где выйти? <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka a vzdělávání 	PT: <i>OSV – Poznávání lidí, Komunikace</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá ap. - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek (zde uvede údaje o sobě: jméno, adresa, datum narození, národnost, věk ap.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ve městě - Praha <p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákaz, pokyn, rada, omluva, orientace ve škole, městě 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, 		PT: <i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá</i> <i>MKV – Kulturní</i>

	cenám, číslům - rozliší v textu jednotlivé mluvčí		<i>diference</i> <i>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
Čtení	- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) - rozumí jednoduchým sdělením (pohlednice, mail) - rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty ap.		PT: <i>MEGS – Objevujeme Evropu a svět</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SERR** - sjednocený evropský referenční rámec.

6.1.7 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP ZV. Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integruje část vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ a dále integruje vzdělávací obor „Člověk a svět práce“.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata – osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální a mediální výchova. Tato témata posilují u žáků vnímání učiva v souvislosti s ostatními vyučovacími obory a předměty.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu.

Realizace výuky probíhá především formou vyučovací hodiny. Výuka je doplňována besedami a odbornými exkurzemi.

Obecným cílem předmětu Občanská výchova je pomoci žákům seznámit se se sociální realitou, osvojit si roli občana demokratického státu, vnímat citlivě a tolerantně řád a pestrost společnosti v nejširších souvislostech a osvojit si klíčové kompetence v osobnostní, morální a sociální rovině.

Při výuce učitel vychází z předpokladu, že základem pro efektivní učení v oboru je kvalitní osvojení zásad poctivé individuální i týmové práce a získání nezbytného rozsahu vědomostí ve vzdělávacích oborech.

Výuka je organizována formou frontálního vyučování a výkladu, řízené diskuze, kritické práce s texty, pomocí elektronické projekce, ale také na besedách a odborných exkurzích.

Žákům je umožněna samostatná aktivní účast na přípravě referátů, na soutěžích a projektech. Žáci mají možnost aktivně se podílet na tvorbě a realizaci programu Kroužku zážitkové pedagogiky.

Předmět Občanská výchova směřuje žáky k osvojení předpokladů nezbytných pro studium předmětu Základy společenských věd na vyšším gymnáziu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel integruje učivo ostatních předmětů a cestou práce s texty a praktických zadání vede žáky ke schopnosti obohacovat stávající kognitivní pojetí problémů, kriticky hodnotit, orientovat se v souvislostech problémů, zvládat praktické situace.
- učitel dbá na to, aby žáci získávali potřebné dovednosti pro práci s informacemi, kriticky hodnotili informace, vybrali a pojmenovali podstatné znaky problému a dokázali zobecňovat.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky především formou řízené diskuze, skupinové práce a práce s texty k přesnému pojmenování problému, ke zhodnocení jeho příčin a souvislostí. S pomocí metod kritického myšlení posiluje kompetence žáků k řešení problémů, podporuje systematický přístup a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- učitel preferuje se žáky práci ve skupinách, vede je k výstižnému vyjadřování, poukazuje na jejich komunikační dovednosti. Žák samostatně formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory, postoje ve skupině svých vrstevníků, je veden k toleranci, úctě a odpovědnosti. Žák se učí interpretovat záznamy mluveného nebo psaného slova, obrazové či symbolické materiály, zdokonaluje své vrozené dispozice ke komunikaci. Součástí je využívání moderních informačních a komunikačních prostředků, především početných multimediálních učeben školy.
- učitel klade důraz na seznámení žáků s efekty mediální komunikace.

Kompetence sociální a personální

- komunikativní dovednosti žáka učitel využije prostřednictvím spolupráce ve skupině k uvědomění si potřeby spolupráce s druhými, která mu ukazuje i jiné varianty postojů žáků ve skupině. Na jedné straně nově získané informace žák využije pro svůj osobní rozvoj, na straně druhé se dokáže podělit o výsledky své práce. Poznává hlouběji sebe sama i druhé. Tato kompetence posiluje výraznou

měrou osobnostní a sociální rozvoj. Žák je systematicky veden k respektování názoru druhého, k respektování pravidel skupiny.

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úloh, ke sledování aktuálního dění v zemi v kontextu globalizovaného světa, témata vybírá adekvátně věku (kultura, sport, manipulace s informací ze strany médií, legislativa obce, kraje). Učitel reprezentuje vždy postoj, že je možno projevit svůj názor smysluplně tehdy, je-li tento názor zdůvodněn. Žáci jsou vedeni k samostatné tvorbě postojů a názorů a zároveň k toleranci odlišností. Žáci dokáží argumentovat proti ideologizaci a dogmatismu dokáží prezentovat principy právního státu a občanské společnosti.
- Žáci jsou vedeni k osvojení znalostí a dovedností potřebných pro rozvoj participační politické kultury.
- učitel ukazuje žákům rozličné kulturní hodnoty, duchovní hodnoty a tradice, oceňuje hodnotovou a názorovou pestrost a pluralitu.

Kompetence pracovní

- učitel důslednou kontrolou a osobním vzorem přístupu k práci vede žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků. Žáci jsou vedeni k osvojení dovedností efektivní týmové spolupráce.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Občanská výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- žák vyjmenuje typy příbuzenských vztahů- uvede příklady pravidel, podle kterých se rodina řídí a porovná a zdůvodní rozdíly mezi nimi- navrhne řešení některých problémů rodiny- sestaví žebříček hodnot svůj i rodinných příslušníků	<p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- život a vztahy v rodině- hodnoty domova- komunikace v rodině- příbuzenské vztahy- člověk v běžných životních situacích- proces mezilidské komunikace	<p>PT: OSV - Osobnostní rozvoj: sebezpoznání, seberegulace <i>Sociální rozvoj: komunikace</i></p> <p>PV: ČJL (rodina a domov v četbě) A (obecné komunikační dovednosti) VV (komunikace prostřednictvím obrazového vyjádření)</p>
Kalendář a proměny roku	<ul style="list-style-type: none">- žák vyjmenuje významná výročí, svátky, formuluje jejich odkaz a význam pro život společnosti		<p><i>Téma probíhá celým cyklem výuky</i></p> <p>PV: D (významné osobnosti dějin) F (měření času) ČJL (lidová slovesnost, báje, mýty, legendy)</p>
Výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje tři základní typy moci ve státě- popíše uspořádání parlamentu a vysvětlí jeho úlohu- vysvětlí pojem národ a uvede příklady- uvede příklady rasismu a porovná s jinými formami útlaku	<p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none">- život ve společnosti- moc zákonodárná, výkonná, soudní- život menšin v ČR- život s pravidly	<p>PT: VDO - Občanská společnost a škola <i>Občan, občanská společnost a stát</i> <i>Formy participace občanů v politickém životě</i> <i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> MKV - Princip sociálního smíru a solidarity <i>Kulturní diference</i> <i>Etnický původ</i></p> <p>PV: D (starověké zákony, antická demokracie) VV (život menšin - prezentace ve veřejném prostoru) Školní řád</p>
Člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí úlohu peněz a uvede příklady různých druhů majetku- vyjmenuje základní	<p>Majetek a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none">- peníze a majetek v životě	<p>IVO (Člověk a svět práce – Svět práce)</p> <p>PV: M (základní početní úkony)</p>

	<p>položky rodinného rozpočtu</p> <ul style="list-style-type: none">- navrhne rámec rodinného rozpočtu na měsíc, porovná rozpočty jiných rodin- navrhne a zdůvodní výši kapesného	<p>člověka</p> <ul style="list-style-type: none">- životní hodnoty- osobní a rodinný rozpočet, kapesné a úspory- racionální hospodaření s časem	
Výchova k myšlení v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy obec, region, země- popíše město, v něm studuje a vybere památky a zajímavosti regionu- sestaví program pro návštěvníky regionu- nakreslí orientační plán- vyjmenuje a rozpozná hlavní památky prahy a vysvětlí jejich význam	<p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none">- obec, region, země a naše město- Praha	<p>PT: MEGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PV:</p> <p><i>D (pravěk a starověk)</i></p> <p><i>Z (práce s mapou)</i></p> <p><i>A (kulturní reálie)</i></p> <p><i>VV (město, region)</i></p>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- reaguje přiměřeně situaci		<p>PV:</p> <p><i>Z (chování při živelných pohromách)</i></p>
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše místo, kde žije a ukáže polohu na mapě- vysvětlí, co je národ a národnost- uvede příklady národů v Evropě a porovná jejich zvyky a tradice- uvede příklady menšin v ČR- uvede příklady diskriminace a navrhne způsoby jejich odstranění	<p>Kulturní rozdíly a multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none">- co vím o své zemi- národy a národnosti ČR- kulturní rozdíly- národnostní menšiny ČR, diskriminace a rasismus	<p>PT: MKV – <i>Kulturní diference</i> <i>Etnický původ</i> <i>Multikulturalita</i> PV: <i>D (počátky Českého státu, třicetiletá válka)</i></p>
Vztah člověka k životnímu prostředí	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, proč je důležitá péče o životní prostředí- uvede příklady poškozování ŽP a rozdělí je do skupin podle závažnosti- porovná život v průmyslových oblastech a na venkově- doporučí konkrétní způsoby, jak zlepšit životní prostředí- posoudí demografický vývoj a uvede příklady problémů, jimž může v důsledku demografických změn lidstvo čelit	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- vztah jedince k životnímu prostředí- péče o životní prostředí a odpovědnost člověka vůči přírodě- vliv člověka na přírodu- demografické problémy lidstva	<p>PV: <i>Z (hospodaření)</i> <i>Bi (ochrana životního prostředí)</i> PT: ENV – <i>Vztah člověka k prostředí</i></p>
Morální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady ovlivnění jedince společností- posoudí význam společnosti pro jedince- navrhne společná pravidla (kodex) slušného chování ve škole- popíše pravidla společenského chování při společenských příležitostech a zdůvodní je- vyjmenuje některá lidská práva a uvede příklady jejich porušování- předvede, jak by svá práva uplatňoval v konkrétních situacích- dá do souvislosti konkrétní normy práva a morálky- uvede příklady porušování norem	<p>Osobnostní a sociální výchova, morální rozvoj, hodnoty, postoje, rozhodování osobnosti, praktická etika a chování, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- člověk a jeho začlenění do společnosti- pravidla společenského chování- základní lidská práva- instituce hájící lidská práva- svoboda myšlení, projevu a náboženství- právo, morálka, morální dilemata- sociální deviance, kriminalita, delikvence- vybrané sociálně patologické jevy	<p>PV: <i>ČJL (povídky, balady)</i> PT: <i>OSV</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i></p>
Vzdělání a cíle výchovy	<ul style="list-style-type: none">- vyjádří vlastními slovy důležitost vzdělání- popíše vzdělávací systém ČR	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none">- cíle vzdělání- vzdělávací systém ČR	

	<ul style="list-style-type: none">- navrhne vlastní plán vzdělání- popíše a porovná vlastní postupy při učení se spolužáky- uvede obecné zásady učení	<ul style="list-style-type: none">- význam vzdělání v životě- metody a strategie učení- teambuilding a kooperace jako cesta k úspěchu	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- reaguje přiměřeně situaci		
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi	<ul style="list-style-type: none">- žák definuje a popíše skupiny, uvede příklady- vysvětlí rozdílné úrovně vztahů, porovná je a najde rozdíly- nalezne souvislosti mezi kulturními proměnami a jejich odrazem v lidských vztazích- popíše vybrané sociálně patologické jevy, rozdělí je do skupin, zhodnotí jejich příčiny, navrhne způsoby pomoci a řešení	<p>Mezilidské vztahy a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none">- charakteristika a typologie sociálních vztahů- skupiny- člověk a rodinný život- partnerství, rodičovství, předpoklady uzavření manželství, alternativy manželství- postavení a práva dítěte- sociální konflikt, mezigenerační vztahy- prevence sociálně patologických jevů	<p>IVO (<i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i>)</p> <p>PV: <i>Bi (člověk)</i></p>
Zdravý způsob života a prevence rizik	<ul style="list-style-type: none">- popíše svůj životní styl na příkladu každodenní činnosti- uvede, jak lze aplikovat zásady zdravého života ve svém životě, navrhne změny- uvede hlavní zásady psychické hygieny	<p>Hodnota zdraví, způsob života</p> <ul style="list-style-type: none">- životní styl a zdraví, životní podmínky- konfliktní a stresové situace a jejich zvládnání- psychohygiena, relaxace	<p>IVO (<i>Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>)</p> <p>PV: <i>Bi (člověk)</i></p>
Osobnostní a sociální rozvoj, výchova	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní pojmy psychologie osobnosti- vytvoří komplexní zásady efektivního učení a zdůvodní je- vysvětlí zákonitosti fungování lidské paměti, provede kritické zhodnocení vlastních učebních návyků- dle typologie rozdělí typy osobností, vlastností, motivů- vyjmenuje typy psychických konfliktů a možnosti prevence stresové situace- zorganizuje řízenou diskusi k tématu- posoudí efektivitu zvolené komunikační strategie vzhledem k tématu a situaci	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- osobnost, vlastnosti- poznání, zkušenost, paměť, učení- sebepojetí, vnitřní život, autoregulace- motivy, emoce, psychický konflikt, stres- komunikační strategie, asertivita- morální vývoj	<p>PT: <i>OSV – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</i></p> <p>PV: <i>Bi (Člověk)</i> <i>ČjL (Příklady literárních postav)</i></p>
Změny v životě člověka	<ul style="list-style-type: none">- shrne a vysvětlí pojem a zákonitosti osobnostního vývoje- nalezne rozdíly mezi stadii ontogeneze a popíše	<p>Vývoj a výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- učení a zrání, výchova- sebepojetí, úkoly dospívání	<p>PV: <i>Bi (člověk)</i> <i>ČjL (postavy z literatury, úvaha, biografie, deník)</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- sestaví časovou osu dospívání a navrhne zásadní úkoly dospívání- vysvětlí problémy dospívání dle vlastní zkušenosti		
Člověk jako občan	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní pojmy práva- roztřídí více způsoby právní obory a normy- porovná funkci jednotlivých institucí v právu- zdůvodní příčiny porušování právních norem a dá do souvislosti s některými sociálně patologickými jevy, zhodnotí následky- jednoduše aplikuje poznatky vybrané části občanského práva na konkrétní problémovou situaci	Právo a jeho úloha v životě jedince a společnosti <ul style="list-style-type: none">- občanství, druhy práva- právní ochrana, soudy, st. zástupce, advokát, notář- porušování právních norem- vybraná část z občanského práva- vlastnictví, závazky a odpovědnosti, smlouvy, pojistka- legislativní úprava sociálně patologických jevů	PT: <i>VDO – občan, občanská společnost, stát, právo</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- reaguje přiměřeně situaci		
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mediální výchova	<ul style="list-style-type: none">- žák uvede příklady komunikačního procesu a strategie- zobecní pravidla a zásady efektivní komunikace- analyzuje a porovná rozdílné přístupy a argumentace médií- roztrídí média a jejich funkce- vybere přesvědčivý prostředek komunikačního ovlivňování- argumentem podpoří či vyvrátí medializované tvrzení- zhodnotí dopad vlivu médií na společnost	<p>Sdělovací prostředky a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- komunikační proces- kritické vnímání mediálního sdělení- interpretace vztahu mediálního sdělení, reality a záměru komunikantů- fungování, vliv a hodnocení činnosti médií- tvorba mediálního sdělení	<p>PT: <i>MEV -Fungování a vliv médií ve společnosti</i> <i>Tvorba mediálních sdělení</i></p> <p>PV: <i>Jazyky (komunikační dovednosti)</i> <i>ČjL (komunikační a slohová výchova)</i></p>
Svět práce	<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy a základní znaky pracovního práva- aplikuje obecnou znalost pracovníprávního vztahu na konkrétní případ- analyzuje příčiny a rozdělí nezaměstnanost- posoudí situaci na trhu práce, porovná regionální a národní trh práce- orientuje se na úřadu práce- nakreslí a vyhodnotí jednoduchý graf s ekonomickou tematikou- navrhne zásady pro výběrové řízení na pracovní pozici, sepsání strukturovaného životopisu	<p>Člověk a pracovní život</p> <ul style="list-style-type: none">- zákoník práce- pracovní smlouva, péče o zaměstnance, pracovní podmínky mladistvých- kvalifikace, mzda, trh práce, nezaměstnanost- volba povolání	<p>IVO (Člověk a svět práce – Svět práce)</p> <p>PV: <i>Z (Ekonomika a sociální stabilita regionu)</i></p>
Národní hospodářství	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní ekonomické pojmy- vysvětlí mechanismy a funkce trhu- vyjmenuje právní podmínky podnikání- analyzuje ukazatele fungování národního hospodářství, kriticky zhodnotí státní hospodářskou politiku, rozpočet- vytvoří osobní finanční plán, rozpozná základní instrumenty finančnictví- vyjmenuje a posoudí daňové systémy- uvede příklady nemorálního chování v oblasti ekonomiky	<p>Ekonomické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské potřeby, statky, služby, vzácnost- oblasti podnikání- tržní mechanismy- členění národního hospodářství- vlastnictví, peníze, peněžní ústavy- hospodářská politika, daně, st. rozpočet- ekonomika a morálka	<p>IVO (Člověk a svět práce – Svět práce)</p> <p>PV: <i>Z (světová hospodářství), M (početní úkony, graf, tabulka)</i></p>

Výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> - popíše hlavní principy demokratického státu, vyjmenuje a vysvětlí funkce státu - rozliší a odůvodní významy a funkce politických stran - vyjádří, jak se projevuje demokratický režim v životě - analyzuje stav politické kultury v naší společnosti a v politické praxi - vytvoří návrh politického programu - kriticky zhodnotí programy parlamentních politických stran v ČR - vysvětlí hlavní ústavní principy 	Občanská společnost <ul style="list-style-type: none"> - občan, stát, škola - politická kultura - stát a právo, typy států - demokracie - formy politické participace - politické strany - principy demokratického vládnutí, ústava, dělba moci 	PT: VDO – <i>Občanská společnost a škola</i> <i>Občan, občanská společnost, stát</i> <i>Formy participace občanů v politickém životě</i> <i>Principy demokracie</i> PV: <i>D (dějiny 20. století)</i> <i>Z (správní členění)</i>
Multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní skupiny lidských práv - zdůvodní význam sociálního smíru a solidarity - argumentuje ve prospěch kulturní a názorové tolerance - porovná různé náboženské systémy a vysvětlí jejich historické kořeny 	Národnosti a etnika <ul style="list-style-type: none"> - Životní názor, náboženství - Lidská práva, sociální smír 	PT: MKV - <i>kulturní rozdíly</i> PV: <i>D (dějiny 20. století, II. sv. válka)</i> <i>Jazyky (kulturní realie)</i>
Výchova k myšlení v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> - popíše principy fungování mezinárodních organizací - charakterizuje poválečný vývoj ve světě - argumentuje ve prospěch mezinárodní spolupráce a integrace - kriticky zhodnotí aktuální postup integrace států v EU 	Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none"> - evropanství, ČR a EU - nadnárodní společenství, mezinárodní organizace - OSN, EU, Rada Evropy - svět po II. světové válce 	PT: MEGS – <i>objevujeme Evropu a svět</i> PV: <i>D (svět ve druhé polovině 20. století)</i> <i>Z (hospodářství, světová a evropská integrace)</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje přiměřeně situaci 		
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.8 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ z RVP ZV.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v prvním až čtvrtém ročníku nižšího gymnázia.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s občanskou výchovou, výtvarnou výchovou a zeměpisem, studuje vývoj náboženství, literatury, vědeckých poznatků či techniky, zabývá se obecně světovou a českou kulturou.

Podílí se významně na integraci průřezových témat obsažených v RVP ZV.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz klade zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, protože právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák by měl chápat, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci čerpají z různých zdrojů informací (učebnic, encyklopedií, map, historických pramenů, internetu...)
- vede žáky k užívání obecně rozšířených dějepisných termínů, znaků a symbolů
- učí žáky vyhledávat nejrůznější historické prameny, pracovat s nimi, třídít je
- zajímavými a přitažlivými metodami práce navozuje u žáka pozitivní vztah k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- orientuje se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytváří ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje do výuky metody podněcující aktivitu (diskuse, skupinová práce, nejrůznější metody kritického myšlení, práce s historickými dokumenty...), při kterých žáci sami nalézají závěry a řešení
- vede žáky k logickému uvažování, zkoumání historických událostí a jejich zevšeobecnění
- vede žáky k zodpovědnosti a ke schopnosti obhájit osobní přínos v rámci práce kolektivu

Žák

- aktivně se zúčastňuje vyučování, k řešení problémů vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti

- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volí ty nevhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- hledá podmínky pro optimální způsob, jak co nejvíce zapojit žáka do verbálního kontaktu s účastníky vyučovacího procesu
- vede žáky k přesnému, výstižnému a srozumitelnému vyjadřování
- předkládá žákům rozmanité typy textů, historických dokumentů a obrazových materiálů, vede je k jejich pochopení a srozumitelnému zprostředkování spolužákům
- učí mluvit a poslouchat

Žák

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy textů, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách, podle potřeby žákům účinně pomáhá
- učí žáky pravidlům diskuse v rámci skupiny i celé třídy
- svým jednáním podporuje u žáků jejich sebedůvěru a sebeúctu

Žák

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- všímá si při výuce aktuálního společenského dění
- učí žáky vážit si druhých lidí a jejich názorů
- vede žáky k chování podle společenských norem, k vnímání jejich práv a povinností
- pěstuje v nich úctu ke kulturnímu a historickému dědictví

Žák

- orientuje se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- má úctu k našim tradicím, respektuje kulturní a historické dědictví
- chápe nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá při výuce v co největší míře technické vybavení, které mu poskytuje škola
- vede žáky k plnění povinností, k samostatnému plánování a organizování učení
- přistupuje k žákům individuálně podle jejich představ o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Žák

- používá bezpečně a účinně výukovou techniku a materiál
- umí si sám plánovat a organizovat učení
- postupně se zaměřuje na určité vzdělávací oblasti v zájmu následného vlastního rozvoje

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Člověk a minulost Dějiny, dějepis a historie	<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o významu historie pro současnost - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou informace shromažďovány - orientuje se na časové přímce a v dějepisné mapě - pojmenuje a seřadí základní historická období 	<ul style="list-style-type: none"> - význam dějepisu pro pochopení současnosti - historie jako věda - historické prameny, pomocné vědy historické, význam muzeí, archívů, knihoven - orientace v historickém čase a prostoru 	PV: <i>M - práce s časovou přímkou</i> <i>Z - práce s mapou</i>
Nejstarší období lidské společnosti (Pravěk)	<ul style="list-style-type: none"> - zná různé názory na vznik člověka - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní příčiny přechodu k výrobnímu hospodářství - uvede typické znaky archeologických kultur - uvede některá arch. naleziště u nás - objasní význam zpracování kovů - vysvětlí příčinu a význam náboženských představ v životě člověka - vysvětlí úlohu umění 	<ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná - neolitická revoluce, počátky zemědělství a řemesel - umění a náboženství - zpracovatelé kovů - pravěk v českých zemích - Keltové 	PT: ENV - Vztah člověka k prostředí PV: <i>VV - kresby pravěkých lidí, keramika</i> <i>HV - rituály, tance</i> <i>Exkurze</i>
Nejstarší civilizace (Starověk)	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních státních útvarů - objasní kulturní přínos starověkých civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech - vysvětlí podstatu antické demokracie - uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - vysvětlí vznik křesťanství - srovná vývoj starověkých států a střední Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> - staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Palestina, Indie, Čína - antika: Řecko a Řím - střední Evropa v době železné, v době římské a v období stěhování národů 	PT: <i>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> PV: <i>ČJL – řecké mýty</i> <i>Z - přírodní podmínky prvních států</i> <i>OV - vznik státu a jeho úloha, první zákony</i> <i>ČJL – báje, mýty, pověsti, legendy</i>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Byzanc	<ul style="list-style-type: none">- pozná základní rysy byzantské kulturní oblasti	<ul style="list-style-type: none">- počátky a rozvoj Byzantské říše- byzantské umění a architektura	
Utváření středověkých států	<ul style="list-style-type: none">- popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku vzniku států- popíše a porovná základní rysy islámské kulturní oblasti- objasní vývoj státních útvarů na našem území	<ul style="list-style-type: none">- Francká říše- vznik islámu, arabské výboje v 8. až 10. století- státy Slovanů- Vikingové- vznik Anglie a Francie- český stát	PT: MKV - <i>Etnický původ</i> PV: OV – <i>kulturní rozdíly</i> ČJL – <i>pověsti a legendy evropských národů</i>
Křesťanství a středověká Evropa	<ul style="list-style-type: none">- popíše úlohu víry v životě lidí- vysvětlí konflikty světské a církevní moci- uvede základní znaky a příklady románské architektury	<ul style="list-style-type: none">- působení a činnost katolické církve, její uspořádání- křížové výpravy- románská kultura	
Evropská feudální společnost	<ul style="list-style-type: none">- popíše principy fungování feudálního státu a strukturu společnosti	<ul style="list-style-type: none">- struktura feudální společnosti- postavení a povinnosti jednotlivých skupin obyvatelstva- středověká kolonizace	
Vrcholný středověk	<ul style="list-style-type: none">- objasní vývoj českého státu v evropských souvislostech- uvede příklady a rozpozná znaky gotické architektury- vysvětlí podstatu snah o reformu církve	<ul style="list-style-type: none">- poslední Přemyslovci- Lucemburkové- gotická kultura- husitství- Jiří z Poděbrad a doba jagellonská	PV: ČJL – <i>nejstarší české drama</i>
Humanismus a renesance	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí renesanční obraz světa a představy o člověku	<ul style="list-style-type: none">- renesanční kultura v Itálii- zájem o nové myšlenky – vznik humanismu	PV: ČJL – <i>renesanční drama (Shakespeare)</i>
Evropa v 15. a 16. století	<ul style="list-style-type: none">- popíše příčiny a důsledky zámořských objevů- vysvětlí nespokojenost s poměry v církvi- objasní postavení českého státu v habsburské monarchii	<ul style="list-style-type: none">- zámořské objevy a jejich důsledky- vzestup Nizozemí a Anglie- reformace a její šíření- český stát jako součást habsburské monarchie- Osmanská říše a její expanze	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> PV: Z - <i>nové světadíly na mapě světa</i> OV - <i>náboženská svoboda a její omezování</i>

Třicetiletá válka v Evropě a v našich zemích	- objasní příčiny a důsledky třicetileté války pro Evropu a české země	- příčiny třicetileté války - koalice, účastníci, fáze války - armády, vojenská strategie a taktika - výsledky války	
---	--	---	--

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Evropa po třicetileté válce	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus- rozpozná projevy barokní kultury- uvede významné představitele a kulturní památky- vysvětlí postavení českého království v habsburské monarchii	<ul style="list-style-type: none">- občanská válka v Anglii- absolutismus ve Francii- evropské a české baroko- upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, situace v českých zemích	PV: <i>VV - Olomouc – barokní město</i>
Století osvětlení a revolucí	<ul style="list-style-type: none">- rozumí myšlenkám osvětlení a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. století- vysvětlí pojem osvícenský absolutismus- chápe principy ústavnosti	<ul style="list-style-type: none">- osvícenství, rozvoj vzdělanosti v 18. století- vývoj monarchií střední a východní Evropy- americká a francouzská revoluce, napoleonské války a jejich vliv na Evropu	PV: <i>OV - vznik občanské společnosti</i>
Modernizace společnosti a nové myšlenkové proudy 19. století	<ul style="list-style-type: none">- objasní pojmy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, nacionalismus- vysvětlí průběh průmyslové revoluce a její ekonomické, politické a sociální důsledky- porovnává fáze utváření novodobých evropských národů s utvářením českého národa	<ul style="list-style-type: none">- Evropa po Vídeňském kongresu- revoluce a národně osvobozenecká hnutí 19. století- revoluční rok 1848- utváření novodobého českého národa	PV: <i>ČJL - české národní obrození, lidová slovesnost</i>
Soupeření velmocí ve druhé polovině 19. století, emancipace českého národa	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v nerovnoměrném vývoji různých částí Evropy a světa v souvislosti se vznikem světových velmocí- popíše proces emancipace českého národa a jeho politické reprezentace- objasní českou politiku ve druhé polovině 19. století- chápe problematiku česko – německých vztahů	<ul style="list-style-type: none">- Velká Británie jako koloniální velmoc- USA v 19. století- sjednocení Itálie a Německa- vznik mocenských bloků- česká společnost v habsburské monarchii- pokus o rakousko -české vyrovnání- vznik českých politických stran	PT: <i>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</i>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
První světová válka	<ul style="list-style-type: none">- chápe světové války 20. století jako nejničivější v dějinách- popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války- vysvětlí cestu českého a slovenského národa k samostatné ČSR	<ul style="list-style-type: none">- první světová válka ve světě a v českých zemích- situace v Rusku, ruské revoluce- vznik ČSR	PV: <i>ČJL – Jaroslav Hašek</i>
Evropa a svět ve 20. a 30. letech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí změnám v poválečné společnosti způsobeným fašismem a komunismem- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů- vyloží pojmy nacionalismus, extrémismus, antisemitismus, rasismus- charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku ČSR, orientuje se v jejím hospodářském, sociálním a kulturním prostředí	<ul style="list-style-type: none">- nové politické uspořádání Evropy- USA jako velmoc- vývoj v SSSR- počátky fašismu, nacismu- světová hospodářská krize a její důsledky- válečné konflikty ve 30. letech- věda, technika, kultura mezi válkami- Československo 1918 – 1938- Mnichovská dohoda a její důsledky	PT: <i>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> PV: <i>ČJL, VV, HV - nové umělecké směry 20. století</i> <i>ČJL - Karel Čapek</i>
Druhá světová válka	<ul style="list-style-type: none">- chápe složitost válečného střetu fašismu, komunismu a demokracie- přehledně popíše fáze druhé světové války- uvědomuje si nelidskost holocaustu- učí se úctě k účastníkům odboje	<ul style="list-style-type: none">- druhá světová válka- situace v českých zemích a na Slovensku- domácí a zahraniční odboj- mezinárodní konference a jejich vliv na poválečné uspořádání světa	PV: <i>ČJL, VV, HV - česká společnost za okupace, zápas o svébytnost české kultury</i>
Svět ve druhé polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa- zná příklady střetávání obou bloků- rozumí pojmům dekolonizace, třetí svět- učí se chápat rozpad východního bloku a následující evropskou integraci	<ul style="list-style-type: none">- poválečné uspořádání světa a Evropy, rozdělení do vojenských bloků- studená válka, politické, ekonomické, ideologické a sociální soupeření supervelmocí- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět- krize v SSSR a zemích východního bloku	

		- evropská integrace	
Československo po roce 1945	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí poválečný vývoj ČSR a únorové události 1948- uvědomuje si existenci různé interpretace historických faktů a nezbytnost vlastního kritického přístupu- objasní postavení Československa v mezinárodních souvislostech- pojmenuje znaky totalitní společnosti v českém prostředí- rozumí pokusu o demokratizaci ČSSR v roce 1968- seznámí se s událostmi v naší republice v roce 1989 a na počátku 90. let- popíše vznik České republiky a její začlenění do evropských struktur	<ul style="list-style-type: none">- Československo 1945 – 1948- únorový převrat 1948- sovětizace ČSR, projevy totalitního režimu ve všech oblastech života- události let 1968, 1969- období normalizace- obnova demokracie po roce 1989 a vznik České republiky- integrace ČR do NATO a EU- věda, technika a kultura ve druhé polovině 20. století	<p>PT: <i>MEV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i></p> <p>PV: <i>ČJL - 60. léta jako doba nesmírného vzepjetí české literatury, divadla a filmu</i></p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.9 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět náleží do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících nižšího gymnázia, v učebním plánu je uvedena hodinová dotace. V matematice je rozvíjeno chápání kvantitativních a prostorových vztahů.

Současně matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení žáka a posiluje rozvoj jeho logického uvažování. Důležitou součástí výuky matematiky je rozvíjet u žáka schopnost pracovat s informacemi, schopnosti správně a přesně formulovat, argumentovat.

Výuka matematiky reflektuje nynější stav výpočetní techniky.

Do obsahu výuky matematiky jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (viz kapitolu 4)

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- užívání inovativních metod práce jako např. práce ve skupinách, rozhovor, samostatná činnost, řízená diskuse o problému.
- řešení problémových úloh, vést žáky k řešení různými metodami, při řešení vyžadovat slovní doprovod
- řešení úloh ve skupinách, žáci se snaží nalézt případné chyby
- důsledná matematická symbolika
- zvýšený důraz na grafickou úpravu sešitů a prací

Kompetence k řešení problému

- při probírání nového učiva postupovat induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- nabádat žáky k samostatným formulacím poznatků
- zadávat vhodné, přiměřeně obtížné úlohy a vyžadovat důkladnou matematickou analýzu problému
- učitel vyžaduje mimo jiné přesný výpočet, odhad a vyhodnocení správných výsledků
- různé způsoby řešení vyučující navozuje vhodnými předem promyšlenými otázkami

Kompetence komunikativní

- při zadávání a řešení příkladů je nutno vždy přesně formulovat problém
- důsledně užívat matematickou terminologii a symboliku
- porozumět slovním úlohám
- správně interpretovat výsledky úloh

Kompetence sociální a personální

- zvýšený důraz klást na týmovou práci
- tolerance k jiným názorům a postupům řešení úloh

Kompetence občanské

- učitel si každou vyučovací hodinu promyslí s ohledem na rozvoj občanských kompetencí, předem si připraví vyučovací metody, výuku doplní motivačními nástroji
- zadané úkoly důsledně kontroluje
- aktivitu žáků podporuje objektivním a spravedlivým hodnocením
- učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací, aby měl za každé čtvrtletí dostatečný počet známek
- žák je aktivován k domácí přípravě na vyučování, k využívání znalostí při přesazích a vazbách mezi předměty

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Matematika			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace, sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel, násobí a dělí v oboru přirozených čísel- využívá potřebnou symboliku	<ul style="list-style-type: none">- přirozená čísla- operace s přirozenými čísly- komutativní, asociativní a distributivní zákon- jednoduché rovnice v množině přirozených čísel	
Množiny	<ul style="list-style-type: none">- vyjádří množinu výčtem, charakteristickou vlastností a graficky- provádí množinové operace sjednocení a průnik, přičemž výslednou množinu vyjádří různými způsoby- vyjádří podmnožiny dané množiny	<ul style="list-style-type: none">- prvek, množina, prázdná množina- způsoby vyjádření množiny- podmnožina- průnik množin- sjednocení množin	
Celá čísla	<ul style="list-style-type: none">- provádí operace v oboru celých čísel- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností- zobrazí celá čísla na číselné ose	<ul style="list-style-type: none">- celá čísla, kladná čísla, nula, záporná čísla, opačná čísla- operace s celými čísly, komutativní, asociativní a distributivní zákon v množině celých čísel- zaokrouhlování- porovnávání a uspořádání celých čísel- číselná osa, absolutní hodnota- kartézská soustava souřadnic v rovině, grafy	PV: <i>Z – určování zeměpisné délky a šířky</i> <i>F – měření teploty (záporná čísla)</i>
Desetinná čísla	<ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace v množině desetinných čísel- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností- zobrazí desetinná čísla na číselné ose	<ul style="list-style-type: none">- desetinná čísla, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě- operace s desetinnými čísly- porovnávání desetinných čísel- jednoduché rovnice v množině desetinných čísel- slovní úlohy	
Dělitelnost přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none">- používá kritéria dělitelnosti- rozlišuje prvočísla a čísla složená, rozkládá čísla na prvočinitele, přičemž využívá znaky dělitelnosti- určuje největší společný dělitel a nejmenší společný	<ul style="list-style-type: none">- násobek, dělitel- kritéria dělitelnosti- prvočísla a čísla složená- rozklad čísla na součin prvočinitelů, soudělná a nesoudělná čísla- dělitel, největší společný	

	<ul style="list-style-type: none">násobek přirozených čísel- řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	<ul style="list-style-type: none">dělitel, násobek, nejmenší společný násobek čísel	
Bod, přímka a její části	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje, graficky znázorní a správně použije geometrické pojmy- zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, incidence, inkluze, průnik, sjednocení)	<ul style="list-style-type: none">- bod, přímka, úsečka, osa úsečky, polopřímka- vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžné různé, totožné, různoběžné), kolmost přímek- množina bodů dané vlastnosti	
Úhel	<ul style="list-style-type: none">- sestrojí úhel dané velikosti- určuje velikost úhlu měřením- provádí graficky sčítání, odčítání úhlů- provádí početně sčítání, odčítání úhlů, násobení a dělení úhlů přirozeným číslem	<ul style="list-style-type: none">- pojem úhlu, velikost úhlu (stupeň, minuta, vteřina)- měření úhlu, konstrukce úhlu dané velikosti- třídění úhlů dle velikosti (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný)- grafické operace s úhly, osa úhlu- početní operace s velikostmi úhlů- dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé)	PV: <i>Z – měření azimutu</i>
Shodná zobrazení	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná shodné útvary, rozlišuje přímo a nepřímo shodné útvary na praktických příkladech- určí osově a středově souměrné útvary- načrtne a sestrojí obraz ve středové a osově souměrnosti	<ul style="list-style-type: none">- shodnost geometrických útvarů- osová souměrnost, samodružné body a přímky, osově souměrné útvary- středová souměrnost, samodružné body a přímky, středově souměrné útvary	PV: <i>VV - souměrnosti</i>
Trojúhelníky	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje, graficky znázorní a správně použije základní geometrické pojmy související s trojúhelníkem- načrtne a sestrojí trojúhelník dle zadaných vlastností- diskutuje a obhajuje různé způsoby řešení konstrukčních úloh- užívá věty o shodnosti trojúhelníků- využívá potřebnou matematickou symboliku ke stručnému zápisu	<ul style="list-style-type: none">- trojúhelník a jeho vlastnosti, trojúhelníková nerovnost- vnitřní a vnější úhel trojúhelníku a vztahy mezi nimi- klasifikace trojúhelníků (ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý; různostranný, rovnostranný a rovnoarmenný)- střední příčky- výšky a průsečík výšek- těžnice a těžiště	

	<p>konstrukce</p> <ul style="list-style-type: none">- užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none">- kružnice vepsaná a opsaná- slovní úlohy	
Čtyřúhelníky	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje, graficky znázorní a správně použije základní geometrické pojmy související se čtyřúhelníkem- klasifikuje čtyřúhelníky- diskutuje a obhajuje různé způsoby řešení konstrukčních úloh- využívá potřebnou matematickou symboliku ke stručnému zápisu konstrukce	<ul style="list-style-type: none">- čtyřúhelníky a jejich vlastnosti, úhlopříčky, kružnice opsaná a vepsaná- klasifikace čtyřúhelníků – lichoběžníky (včetně zvláštních případů – rovnoramenný a pravouhlý lichoběžník), rovnoběžníky (kosoúhelníky - kosodélníky, kosočtverce; pravouhelníky – obdélníky, čtverce)- slovní úlohy	PV: <i>VV – výtvarné práce obsahující geometrické obrazce</i>
Obsahy a obvody trojúhelníků a čtyřúhelníků	<ul style="list-style-type: none">- odhaduje a počítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	<ul style="list-style-type: none">- obsahy a obvody základních rovinných útvarů- jednotky délky a obsahu a převody mezi nimi	<p>Každé čtvrtletí se píše předem hlášená čtvrtletní práce.</p> <p>Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek.</p>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Hranoly	<ul style="list-style-type: none">- načrtne a sestrojí obraz hranolu ve volném rovnoběžném promítání (nadhled a podhled), zobrazuje hranoly při pohledu shora, zepředu, zprava, zleva- klasifikuje hranoly- vyrábí modely těles a vytváří si o nich reálné představy- odhaduje, měří a počítá délky, obsahy a objemy těles	<ul style="list-style-type: none">- hranol, kvádr, krychle, pravidelné hranoly- zobrazení hranolů ve volném rovnoběžném promítání- síť hranolu a modely hranolů- povrch a objem hranolu	PV: <i>VV – zobrazení těles ve VV</i>
Zlomky	<ul style="list-style-type: none">- ovládá strukturu probraných číselných množin- je schopen pracovat s pojmy racionální čísla, zlomek, základní tvar zlomku, smíšené číslo, převrácená hodnota čísla, periodické číslo- porovnává libovolná racionální čísla- provádí početní operace se zlomky (krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí, dělí, zjednodušuje složený zlomek)- seznámí se s pojmy: komutativní, asociativní a distributivní zákon a prakticky je používá- pravidla práce se zlomky aplikuje ve slovních úlohách, řeší slovní úlohy s fyzikální tematikou (hustota, rychlost, dráha, ...)	<ul style="list-style-type: none">- množina racionálních čísel a její vztahy s množinami přirozených a celých čísel- krácení a rozšiřování zlomků, zlomek v základním tvaru, porovnávání zlomků- sčítání a odečítání zlomků- násobení a dělení zlomků- složené zlomky a jejich úprava na základní tvar- slovní úlohy se zlomky	PV: <i>F – úlohy s fyzikální tematikou</i>
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	<ul style="list-style-type: none">- je schopen pracovat s pojmem poměr a postupný poměr, upravuje poměr a postupný poměr- zvládá zadání přímé i nepřímé úměrnosti trojím způsobem (vzorec, tabulka, graf), rozliší přímou a nepřímou úměrnost- aplikuje znalost matematického aparátu trojčlenky do slovních úloh- pracuje s pojmem měřítko plánu, mapy- při práci s měřítkem poznává mapu Evropy (světa), rozměry zeměkoule, vzdálenosti hlavních měst, vrcholů hor atd.	<ul style="list-style-type: none">- poměr, postupný poměr- přímá, nepřímá úměrnost- trojčlenka- slovní úlohy	PV: <i>Z – měřítko mapy</i> <i>Ch – chemické výpočty</i> <i>F – grafy, závislost fyzikálních veličin</i>

Procenta	<ul style="list-style-type: none">- je schopen pracovat s pojmem procento, promile, intuitivně rozlišovat procentovou část, základ, počet procent- aplikuje znalost pravidel procentového počtu do řešení slovních úloh a do problematiky základního úrokování- řeší slovní úlohy týkající se procentuálního složení obyvatelstva procentuálního zastoupení náboženství v Evropě, složení atmosféry, procentuálního zastoupení škodlivin v atmosféře atd.	<ul style="list-style-type: none">- procento, procentová část, základ, počet procent- promile- základy finanční matematiky- slovní úlohy, jejichž téma se týká PT ENV, PT MKV, PT MEGS	PV: <i>CH – chemické výpočty</i> <i>OV – ekonomické výpočty, ekonomika rodiny</i>
Mocnina, odmocnina, Pythagorova věta	<ul style="list-style-type: none">- chápe mocninu s přirozeným exponentem jako zkrácený zápis součinu stejných činitelů- využívá znalost mocniny a odmocniny při řešení složitějších číselných výrazů- zná a rozlišuje pojmy přepona, odvěsna, řeší pravoúhlý trojúhelník a jiné geometrické úlohy s využitím Pythagorovy věty- řeší slovní úlohy	<ul style="list-style-type: none">- druhá, třetí mocnina a odmocnina- mocniny vyšších řádů- pravidla práce s mocninami- pravoúhlý trojúhelník, Pythagorova věta- slovní úlohy	PRO: <i>Referát, multimediální prezentace na téma: Pythagoras, myšlenky jeho školy</i> PV: <i>F - znázornění vektorů</i>
Kružnice, kruh, válec	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje kruh, kružnici a jejich části- vypočítá charakteristické veličiny popisující kružnici, kruh a jejich části- zná pojem Thaletova kružnice, je schopen narýsovat Thaletovu kružnici- ovládá úplnou klasifikaci vzájemných poloh přímký a kružnice, dvou kružnic či dvou kruhů v rovině- sestrojí tečnu kružnice, je schopen na problematiku tečny kružnice aplikovat znalost Thaletovy věty- je schopen definovat válec jako prostorové těleso vzniklé rotací obdélníku kolem osy, narýsuje síť válce, rozlišuje pojmy povrch válce, plášť válce, objem válce- řeší slovní úlohy s výpočty povrchu a objemu válce	<ul style="list-style-type: none">- kruh a kružnice a jejich charakteristiky (poloměr, průměr, obvod a obsah kruhu)- části kružnice a kruhu- Thaletova kružnice- vzájemná poloha přímký a kružnice- vzájemná poloha dvou kružnic- válec a jeho charakteristiky- slovní úlohy	PRO: <i>Referát, multimediální prezentace na téma: kruh, magické symboly, ornamenty v různých kulturách, architekturách, číslo π, Thalés z Milétu...</i> Každé čtvrtletí se píše předem hlášená čtvrtletní práce. Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek.

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná Výrazy	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním užívá pojem výraz, chápe pojmy konstanta a proměnná- určí hodnotu výrazu- provádí základní operace s výrazy- efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů- umocňuje jednočleny- dvojjčleny umocňuje pomocí vzorců pro druhou mocninu součtu resp. rozdílu- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců- umí zapsat slovní text pomocí výrazů s proměnnými (matematizuje reálné situace)	<ul style="list-style-type: none">- celistvý výraz a jeho hodnota, výrazy s proměnnou- operace s celistvými výrazy (součet, rozdíl, součin, dělení mnohočlenu jednočlenem)- úpravy výrazů- lomené výrazy a podmínky jejich definování- operace s lomenými výrazy (rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení)- umocňování výrazů- rozklad výrazu na součin pomocí vytýkání a pomocí vzorců	
Konstrukční úlohy	<ul style="list-style-type: none">- umí narýsovat osu úsečky, osu úhlu, kolmici, rovnoběžku, trojúhelníky dle vět sss, sus, usu, Ssu- chápe rovnoběžky, kružnici, kruh, osu úhlu, osu úsečky jako množiny bodů daných vlastností- konstrukční úlohy řeší za použití rozboru (náčrtu), postup konstrukce, konstrukce, diskuze (určení počtu řešení)	<ul style="list-style-type: none">- konstrukce základních útvarů- množiny bodů daných vlastností- konstrukční úlohy a jejich formální struktura	
Rovnice	<ul style="list-style-type: none">- rozliší rovnost a rovnici- řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku- diskutuje počet řešení rovnice- řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskusí o řešitelnosti- matematizuje jednoduchou reálnou situaci pomocí rovnice a řeší ji, chápe nutnost zkoušky správnosti řešení	<ul style="list-style-type: none">- lineární rovnice s jednou neznámou (i ve jmenovateli) a její řešení pomocí ekvivalentních úprav- vyjádření neznámé ze vzorce- slovní úlohy řešené pomocí rovnice- slovní úlohy o pohybu, o společné práci a o směsích	PV: <i>F - řešení slovních úloh s fyzikální tematikou</i> <i>Ch – vyjádření neznámé ze vzorce</i> <i>F - vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o pohybu</i> <i>Ch - úlohy o směsích</i>

Geometrie v rovině a prostoru Podobnost	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná podobné útvary v rovině, chápe rozdíl mezi pojmy shodný a podobný útvar- čte a používá symbolické zápisy týkající se podobnosti- sestrojí obrazec podobný danému- rozdělí úsečku v daném poměru- aplikuje poznatky z podobnosti při práci s plánem a mapou- rozhodne o vzájemné podobnosti trojúhelníků s použitím vět o podobnosti trojúhelníků- užívá podobnost při výpočtech a řešení slovních úloh	<ul style="list-style-type: none">- podobnost rovinných útvarů- věty o podobnosti trojúhelníků (uu, sus, Ssu)- slovní úlohy vedoucí k užití podobnosti	PV: <i>Z – práce s plány v daném měřítku</i> <i>VV – „zlatý řez“</i>
Aplikační úlohy Základy statistiky	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním používá základní pojmy ze statistiky- čte a přiměřeně interpretuje informace z tabulek a grafů- provádí jednoduchá statistická šetření- výsledky šetření zapisuje tabulkou, sloupcovým nebo kruhovým diagramem	<ul style="list-style-type: none">- základní statistické pojmy – soubor, znak, aritmetický průměr, modus, medián- jednoduchá statistická šetření- statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, grafy	PT: <i>MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> PV: <i>IVT – tvorba tabulek a grafů</i> Každé čtvrtletí se píše předem hlášená čtvrtletní práce. Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek.

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Opakování učiva tercie	<ul style="list-style-type: none">- používá vzorce na úpravu mnohočlenů- řeší lineární rovnice- umí řešit soustavy rovnic i slovní úlohy na ně vedoucí- umí aplikovat poznatky o podobnosti trojúhelníků na slovních úlohách	<ul style="list-style-type: none">- mnohočleny- lineární rovnice- soustavy rovnic- slovní úlohy- podobnost trojúhelníků a jejich užití	
Podobnost a její využití	<ul style="list-style-type: none">- řeší různé typy úloh- pomocí vhodně zvolené věty o podobnosti trojúhelníků změní úsečku v daném poměru- pro výpočty úhlů a hodnot goniometrických funkcí v pravouhlém trojúhelníku využívá kalkulátor- řeší úlohy o pravouhlém trojúhelníku s využitím funkcí sinus, kosinus, tangens nebo kotangens- používá goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku pro řešení praktických úloh	<ul style="list-style-type: none">- podobnost trojúhelníků, poměr podobnosti- funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens v pravouhlém trojúhelníku- výpočty hodnot goniometrických funkcí na kalkulátoru- řešení pravouhlého trojúhelníka- užití goniometrických funkcí v praxi	
Soustavy rovnic	<ul style="list-style-type: none">- řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých pomocí dosazovací nebo sčítací metody, posoudí vhodnost použité metody v konkrétním případě- formuluje reálné problémy a situace pomocí soustavy rovnic a řeší je	<ul style="list-style-type: none">- soustava lineárních rovnic o dvou neznámých a její řešení metodou dosazovací a sčítací- slovní úlohy řešené pomocí soustavy rovnic	
Funkce	<ul style="list-style-type: none">- zakreslí bod v PSS- chápe pojem funkce- rozlišuje různé druhy funkcí- sestaví tabulku a zakreslí graf dané	<ul style="list-style-type: none">- závislost veličin a pojem funkce- vlastnosti funkce- lineární funkce- funkce s absolutní	PT: <i>OSV – rozvoj schopností poznávání (schopnosti, čtení z grafu, jízdní řady, spotřeba benzínu)</i>

	<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none">- užívá funkční vztahy při řešení úloh	<p>hodnotou</p> <ul style="list-style-type: none">- přímá úměrnost- nepřímá úměrnost- kvadratická funkce- funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens- grafické řešení rovnic a nerovnic	
Kvadratické rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none">- řeší jednoduché typy kvadratických rovnic a nerovnic různými způsoby- umí aplikovat vzorce i na složitější příklady- řešení kvadratických rovnic a nerovnic dokáže propojit s kvadratickou funkcí	<ul style="list-style-type: none">- řešení rovnic, pojem diskriminantu- řešení nerovnic- slovní úlohy	
Objemy a povrchy těles	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivá tělesa- umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat- odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	<ul style="list-style-type: none">- hranol – opakování- válec – opakování- jehlan a komolý jehlan- kužel a komolý kužel- koule a kulová plocha- zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání- modely těles – sítě- jednoduché metrické úlohy o tělesech- aplikace goniometrických funkcí	<p>PT:</p> <p><i>OSV – rozvoj schopností poznávání (spotřeba materiálu ve stavebnictví, objem a povrch nádrže, bazénu, ...)</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Z – globus, mapy, typy zobrazení</i></p>
Základy statistiky	<ul style="list-style-type: none">- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy- zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek- využívá PC- vyhledává a vyhodnocuje jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	<ul style="list-style-type: none">- základní statistické pojmy- základní charakteristiky statistického souboru	<p>PT:</p> <p><i>ENV – ekosystémy (stav ovzduší)</i></p> <p><i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá (stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu, ...)</i></p> <p>PV:</p> <p><i>IVT- Využití tabulkového procesoru (MS Excel)</i></p>
Finanční matematika	<ul style="list-style-type: none">- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy finanční matematiky	<p>PT:</p> <p><i>OSV – rozvoj schopností a poznávání (plat, srážky, úroky, ...)</i></p>

Opakování		- písemné práce a jejich opravy	
Nestandardní matematické úlohy a problémy	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- číselné a obrázkové analogie, nestandardní úlohy - rozbor matematických soutěží	
Systematizace učiva	- vhodně aplikuje nabyté poznatky v problémových úlohách	- slovní úlohy - úlohy z matematických soutěží - fyzikální aplikace	PV: <i>F, Ch, Z, IVT</i> (<i>matematizace reálných situací</i>) Každé čtvrtletí se píše předem hlášená čtvrtletní práce. Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek.

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.10 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- vyvolávat a rozvíjet zájem o poznání světa prostřednictvím zkoumání přírodních jevů
- osvojit si základní fyzikální pojmy a zákonitosti
- rozvíjet schopnost zkoumané jevy formalizovat
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou, ve 2. a 4. ročníku také formou praktických cvičení v dělené třídě.

Do obsahu výuky fyziky jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata.

Předmět fyzika je minimálně z 50 % vyučován v učebně přírodních věd, dále dle potřeby a prostorových možností v laboratoři fyziky, v multimediální učebně nebo v audiovizuální učebně.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- fyzikální olympiáda
- archimediáda
- astronomická olympiáda
- kroužek mladých debružárů
- další aktuální aktivity

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- využít zkušeností z praktického života ve výuce
- aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat fyzikální jevy a experimenty
- řešit fyzikální příklady se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- problém rozpoznat a formulovat
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou
- porozumět různým typům textů a záznamů
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat

- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor
- akceptovat vlastní omyl

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- pracovat v malých skupinách
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- porozumět historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- dodržovat domluvená pravidla jak při práci ve škole, tak při domácí přípravě
- vnímat nebezpečí ohrožení zdraví při různých činnostech, svým chováním tato nebezpečí minimalizovat
- porozumět fyzikálním principům živelných pohrom
- kriticky hodnotit různé názory na jevy ve společnosti, především z hlediska ekologického

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů
- vytvářet vlastní pomůcky a modely
- pracovat s uvědomělým dodržováním pravidel bezpečnosti práce
- vhodně volit jejich další profesní zaměření

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Fyzika			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Látky a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojem látka a těleso v konkrétních příkladech - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí - vysvětlí některé vlastnosti látek na základě uspořádání částic - rozliší jednotlivá skupenství a jejich změny v souvislosti s chováním částic 	<p>Látka a těleso, vlastnosti látek a těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - změny skupenství látek - částicové složení látek - molekuly a atomy - uspořádání částic v látkách různého skupenství - difúze a Brownův pohyb 	<p>PV: <i>Ch – vlastnosti látek, stavba látek</i> <i>Bi – práce s mikroskopem</i></p>
Měření fyzikálních veličin	<ul style="list-style-type: none"> - změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny - používá značky některých fyzikálních veličin a jednotek - převádí násobné a dílčí jednotky na stanovenou jednotku - využívá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa se změnou teploty - využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem - změří teplotu v závislosti na čase v delším intervalu, sestaví graf 	<p>Fyzikální veličiny a jejich jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření délky, jednotky - přesnost měření, chyby měření - určení polohy, souřadnice - měření hmotnosti, jednotky - měření času, jednotky <p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlost, měření rychlosti, jednotky - výpočet průměrné rychlosti <p>Měření objemu</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky objemu <p>Roztažnost těles a látek</p> <p>Měření teploty</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplotní stupnice <p>Hustota a její měření</p> <p>Síla, účinky síly</p>	<p>PV: <i>M – souřadnice, graf, převody jednotek</i> <i>TV – měření ve sportu</i> <i>Z – časová pásma</i> <i>Bi – tělesná teplota, tep, vitální kapacita plic</i></p> <p>PT: <i>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací o historii měření a měřících přístrojů)</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce): <i>měření fyzikálních veličin, zpracování výsledků, tvorba tabulek a grafů</i></p>
Elektrické vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná zeledrované těleso - chápe nebezpečné i užitečné stránky zeledrování těles - odhadne vzájemné silové působení zeledrovaných těles - umí popsat atom, rozliší atom a iont - zná funkci elektroskopu a van de Graafova generátoru 	<p>Zeledrované těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeledrování třením - dva druhy elektrického náboje <p>Model atomu</p> <p>Ionty</p> <p>Elektroskop, zdroje elektrického náboje</p> <p>Vodiče a nevodiče</p>	<p>PV: <i>Ch – stavba atomu, ionty</i></p> <p>PT: OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace (poznávání – bezpečné zacházení s elektropotřebiči, první pomoc při</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- rozliší vodiče a izolanty- umí charakterizovat elektrické pole podle jeho účinků na tělesa- ví, kdy může dojít k elektrickému výboji, jaké má účinky, jak se před ním chránit (blesk)	Elektrické pole - tělesa v elektrickém poli Elektrický výboj	úrazu elektrickým proudem)
Elektrický obvod	<ul style="list-style-type: none">- dokáže vysvětlit vznik elektrického proudu pomocí pohybu elektronů- zná různé zdroje elektrického napětí a jejich použití- umí popsat pohybové, tepelné, světelné a chemické účinky elektrického proudu, zná jejich využití- zná některé schematické značky- podle schématu umí sestavit jednoduchý i rozvětvený elektrický obvod- rozlišuje a správně používá zapojení sériové a paralelní- dokáže vysvětlit vodivost kapalin a plynů- zná a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem- zná základní souvislost mezi elektrickými a magnetickými jevy	Elektrický proud a napětí - elektrický proud, elektrické napětí, jednotky - zdroje elektrického napětí - účinky elektrického proudu - elektrické spotřebiče Elektrický obvod, schéma - jednoduchý elektrický obvod - složitější elektrické obvody Elektrický proud v kapalinách a plynech Bezpečnost při práci s elektřinou - zkrat, pojistky Magnetické vlastnosti elektrického proudu - magnetické pole cívky, elektromagnet	PV: <i>Ch – galvanické články, akumulátory</i> PT: <i>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (likvidace nebezpečných odpadů - články a akumulátory)</i>
Magnetismus	<ul style="list-style-type: none">- umí experimentálně rozlišit látky magnetické a nemagnetické- rozliší trvalé a dočasné magnety- umí vysvětlit silové působení v magnetickém poli- zná princip kompasu- je seznámen s významem magnetického pole Země pro život	Magnet, magnetická síla - póly permanentního magnetu - látky feromagnetické a nemagnetické - magnetická indukce a magnetování - magnetické pole, indukční čáry - magnetické pole Země - kompas	PV: <i>Z – magnetické pole Země</i>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Pohyb tělesa	<ul style="list-style-type: none">- správně chápe relativnost pohybu- správně používá pojmy dráha a trajektorie- dokáže popsat složený pohyb pomocí pohybů jednoduchých- rozlišuje pojmy průměrná a okamžitá rychlost- sestrojí graf závislosti rychlosti na čase a dráhy na čase- dokáže interpretovat hotový graf- dokáže vypočítat rychlost, dráhu a dobu rovnoměrného pohybu	<p>Klid a pohyb</p> <ul style="list-style-type: none">- dráha a trajektorie- pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý- průměrná rychlost- okamžitá rychlost- měření rychlosti- pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný- grafy závislosti rychlosti na čase- dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, grafy- výpočet doby rovnoměrného pohybu <p>Laboratorní práce</p>	PV: <i>M – grafy</i>
Síly a jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none">- umí popsat deformační a pohybové účinky síly na těleso- v konkrétní situaci určí druhy sil působících na těleso- umí graficky skládat a rozkládat síly- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly- dokáže u jednoduchých těles určit nebo odhadnout polohu těžiště- vysvětlí konkrétní situace pomocí zákona setrvačnosti a zákona akce a reakce- správně používá pojmy tlak a tlaková síla- umí vysvětlit pojem tření, zná jeho praktické projevy	<p>Vzájemné působení těles</p> <p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none">- skládání rovnoběžných a různoběžných sil- tíhová síla a těžiště- setrvačnost- síla a změny pohybu- akce a reakce- otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa- tlak, tlaková síla- smykové tření- valivé tření a odpor prostředí <p>Laboratorní práce</p>	IVO: <i>(Člověk a svět práce): návrh a zhotovení jednoduchých pomůcek pro témata těžiště, akce a reakce</i> PV: <i>M – geometrické konstrukce</i> PT: <i>OSV – Seberegulace a sebeorganizace – bezpečnost silničního provozu (setrvačnost, bezpečnostní pásy)</i>
Kapaliny	<ul style="list-style-type: none">- zná základní vlastnosti kapalin a jejich povrchové vrstvy, dokáže vysvětlit reálné projevy kapalin- dokáže popsat princip kapalinového teploměru- řadu konkrétních situací umí vysvětlit pomocí kapilarity- kvalitativně i kvantitativně využívá Pascalův zákon pro řešení hydraulických zařízení- na základě Archimedova zákona popíše chování tělesa v klidné kapalině	<p>Vlastnosti kapalin, povrchové napětí</p> <p>Závislost hustoty kapaliny na teplotě</p> <p>Kapilární jevy</p> <p>Hydrostatický tlak</p> <p>Archimedův zákon, plování těles</p> <p>Pascalův zákon</p> <p>Laboratorní práce</p>	PV: <i>Bi – chování vody v půdě, zásobování rostlin vodou</i> <i>Ch – hustoměry, koncentrace roztoků</i> <i>Z – hydrosféra</i> PT: <i>ENV – PRO (F, Ch, Bi): voda</i>

Plyny	<ul style="list-style-type: none">- správně interpretuje experimenty potvrzující tlak vzduchu- zná strukturu atmosféry Země, orientuje se v základních meteorologických pojmech- dokáže popsat síly působící na těleso v atmosféře a předvídat jeho chování- dokáže navrhnout a realizovat experimenty potvrzující platnost Archimedova zákona v plynech- na základě vlastností proudícího vzduchu vysvětlí princip létání	Vlastnosti plynů <ul style="list-style-type: none">- atmosférický tlak a jeho měření- atmosféra Země- základy meteorologie Archimedův zákon pro plyny <ul style="list-style-type: none">- přetlak, podtlak, vakuum- proudění vzduchu Laboratorní práce	PV: <i>Z – atmosféra Země a děje v ní</i> <i>Ch – složení atmosféry, znečištění vzduchu</i>
Světelné jevy	<ul style="list-style-type: none">- teoretické poznatky o šíření světla je schopen použít pro popis zobrazení zrcadlem, čočkou, jednoduchou optickou soustavou- umí vysvětlit některé jevy při pozorování vesmírných těles- graficky řeší zobrazení kulovými zrcadly a čočkami- zná princip vidění, stavbu oka, základní poruchy vidění a zásady péče o zrak- sestaví model některých optických přístrojů	Světlo <ul style="list-style-type: none">- přímočaré šíření světla, rychlost světla- stín a polostín- zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce Optické zobrazení <ul style="list-style-type: none">- odraz světla na rovinném a kulovém zrcadle- lom světla- čočky- oko- optické klamy- optické přístroje Rozklad světla hranolem, barvy Laboratorní práce	PV: <i>Bi - oko</i>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Práce a energie	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním používá pojmy práce, výkon, účinnost- určí práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa- je schopen popsat různé případy přeměny energie a zná jejich praktická využití- chápe princip činnosti jednoduchých strojů- je schopen navrhnout a realizovat jednoduché experimenty	<p>Práce, výkon Energie</p> <ul style="list-style-type: none">- polohová energie- pohybová energie- přeměny energie- zákon zachování energie- perpetuum mobile- účinnost <p>Jednoduché stroje</p> <ul style="list-style-type: none">- páka jednozvrtná a dvojjzvrtná- kladka a kolo na hřídeli- nakloněná rovina a šroub	<p>PT: <i>MEV – perpetuum mobile – informace z různých zdrojů</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce): <i>práce s využitím jednoduchých strojů</i></p>
Tepelné jevy	<ul style="list-style-type: none">- správně používá pojmy vnitřní energie, teplo, teplota- umí popsat způsob změny vnitřní energie u konkrétních situací- dokáže sestavit kalorimetrickou rovnici a řešit ji- zná princip činnosti tepelných motorů- skupenské přeměny dokáže popsat v souvislosti s chováním částic v látkách- správně posoudí, za jakých podmínek dojde ke změně skupenství	<p>Vnitřní energie tělesa, teplo</p> <ul style="list-style-type: none">- změna vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou- kalorimetrická rovnice <p>Přenos tepla</p> <ul style="list-style-type: none">- vedení tepla- šíření tepla prouděním a zářením <p>Tepelné motory</p> <p>Skupenské přeměny</p> <ul style="list-style-type: none">- tání a tuhnutí- vypařování a kapalnění- var- sublimace a desublimace	<p>PV: <i>M – řešení rovnic</i> <i>Ch – měření teploty, rychlost reakce</i></p> <p>PT: MEGS – <i>Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování Země a skleníkový efekt)</i></p>
Zvukové jevy	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku- posoudí vhodnost prostředí pro šíření zvuku- kvalitativně popíše změny energie při kmitání a šíření energie při vlnění- u konkrétních zdrojů zvuku popíše mechanismus jeho vzniku- zná způsob vnímání zvuku, stavbu ucha, je si vědom nebezpečí nadměrného hluku- dokáže popsat základní způsoby záznamu a reprodukce zvuku	<p>Vlastnosti pružných těles</p> <p>Kmitavý pohyb</p> <ul style="list-style-type: none">- kmitání pružných těles <p>Vlnění</p> <ul style="list-style-type: none">- vlnění příčné a podélné <p>Zvuk</p> <ul style="list-style-type: none">- zdroje zvuku- šíření zvuku- ultrazvuk, infrazvuk- vnímání zvuku, hlasitost- záznam a reprodukce zvuku	<p>PV: <i>Bi – sluch</i> <i>HV – hudební nástroje, hudební akustika</i></p> <p>PT: ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (životní prostředí z hlediska nežádoucího hluku)</p>

Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none">- zná podstatu elektrického proudu, podmínky jeho vzniku a jeho účinky- dokáže správně měřit elektrický proud a napětí- chápe souvislost veličin v Ohmově zákonu- dokáže zakreslit obvod s více rezistory a určit celkový odpor- správně používá pojmy elektrický výkon, elektrická práce, elektrická energie- zná princip výroby elektrické energie v různých typech elektráren- odliší a posoudí zdroje obnovitelné a neobnovitelné- posoudí výrobu elektrické energie z hlediska ekonomického i ekologického	<p>Elektrický proud</p> <ul style="list-style-type: none">- elektrický náboj- elektrický proud a jeho příčiny- měření elektrického proudu <p>Elektrický odpor</p> <p>Ohmův zákon</p> <ul style="list-style-type: none">- závislost odporu na teplotě- zapojování rezistorů- reostat, potenciometr <p>Zdroje elektrického proudu</p> <ul style="list-style-type: none">- vnitřní odpor zdroje- zapojování zdrojů elektrického proudu <p>Výkon elektrického proudu</p> <p>Elektrická energie</p> <ul style="list-style-type: none">- elektrické spotřebiče- výroba elektrické energie	<p>PT: ENV – <i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výroba elektrické energie a její ekologické a ekonomické souvislosti)</i></p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (diskuse na téma výroba elektrické energie)</p> <p>IVO (Člověk a svět práce): <i>práce s elektrickými obvody, měření veličin v obvodu</i></p>
-------------------------	--	---	---

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Elektrodynamika	<ul style="list-style-type: none">- chápe souvislost elektrického a magnetického pole- posoudí v konkrétním případě, zda jsou splněny podmínky pro elektromagnetickou indukci- rozliší stejnosměrný a střídavý proud, dokáže je měřit- má základní přehled o energetické soustavě- zná princip činnosti elektromotorů, posoudí vhodnost použití jednotlivých druhů motorů- získávání elektrické energie posuzuje a analyzuje z různých hledisek- uvědoměle dodržuje zásady bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními	<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none">- působení magnetického pole na vodič s proudem- magnetická indukce- magnetické indukční čáry <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastnosti střídavého proudu- generátory elektrického proudu- transformátory a přenos elektrické energie- třífázová proudová soustava <p>Elektromagnetické kmity</p> <p>Elektromagnetické vlnění</p> <p>Elektrické motory</p> <p>Bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči</p> <p>Laboratorní práce</p>	<p>IVO: <i>(Člověk a svět práce)</i> EX: <i>tepelná nebo vodní elektrárna</i></p>
Vedení elektrického proudu v polovodičích	<ul style="list-style-type: none">- rozliší vodič, polovodič a izolant- popíše polovodič a jeho vlastnosti v souvislosti s částicovou stavbou látky- správně zapojí polovodičovou diodu- má přehled o významu polovodičů pro současnou techniku	<p>Polovodiče</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastní a příměsové polovodiče- PN přechod- diody- tranzistor <p>Využití polovodičových součástek</p> <ul style="list-style-type: none">- jak pracuje rádio a televize <p>Laboratorní práce</p>	<p>PV: <i>Ch – vazby v pevných látkách</i></p> <p>IVO <i>(Člověk a svět práce):</i> <i>sestavování elektrických obvodů s polovodičovými součástkami</i></p>
Atomy a záření	<ul style="list-style-type: none">- má základní orientaci v historii zkoumání atomů a ve vytváření jejich modelů- dokáže popsat některé děje v elektronovém obalu, které jsou zdrojem záření- zná typy radioaktivního záření, má základní přehled o možnosti jejich využití- je si vědom nebezpečí při práci se zářiči	<p>Objev atomu a jeho struktury</p> <p>Bohrův model atomu</p> <ul style="list-style-type: none">- záření z elektronového obalu <p>Jádro atomu</p> <ul style="list-style-type: none">- radioaktivita- využití radioaktivity <p>Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály</p> <p>Laboratorní práce</p>	<p>PT: <i>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (radioaktivní záření a ochrana před škodlivými účinky)</i></p> <p><i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (radioaktivita v různých souvislostech)</i></p>

Jaderná energie	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat strukturu atomového jádra- s využitím zákonů zachování zapíše rovnici jaderné reakce- je seznámen s principem činnosti jaderné elektrárny- je schopen diskutovat o výhodách a nevýhodách jaderné energetiky	Jaderné reakce <ul style="list-style-type: none">- řetězová reakce- jaderný reaktor Jaderná elektrárna Termonukleární reakce	PV: <i>Ch – stavba atomu, atomového jádra, jaderné reakce</i> <i>D – radiouhliková metoda</i> <i>Bi – radionuklidy v zemědělství a lékařství</i> <i>OV – odpovědnost člověka vůči přírodě</i> PT: ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderné elektrárny a jejich možná rizika) PT: - PRO: ENV – Vztah člověka k prostředí: <i>výroba elektrické energie a její dopady na životní prostředí (F, Ch) – debatní klub</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: společenská diskuze o jaderné energetice</i>
Vesmír	<ul style="list-style-type: none">- popíše Sluneční soustavu, je schopen přijímat aktuální poznatky- vysvětlí základní astronomické jevy – střídání dne a noci, ročních období apod.- odliší hvězdy a planety- má elementární přehled o struktuře vesmíru, jeho vzniku a vývoji	Sluneční soustava <ul style="list-style-type: none">- Slunce- kamenné planety- plynné planety- další tělesa ve Sluneční soustavě- Keplerovy zákony Hvězdný vesmír <ul style="list-style-type: none">- vznik a vývoj hvězd- zánik hvězd- galaxie- sluneční a hvězdný čas- souhvězdí	IVO: (Člověk a svět práce) EX: hvězdárna, planetárium
Shrnutí poznatků	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v MFCH tabulkách a v učebnicích- je schopen získávat informace z různých zdrojů a prezentovat je	Vývoj fyziky v historii lidského poznání Perspektivy fyziky Využívání informačních zdrojů	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.1.11 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět chemie je ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV.

Předmět je vyučován od druhého ročníku nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem.

Výuka je realizována nejčastěji formou vyučovací hodiny. Do obsahu výuky chemie jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata podle tabulky v kapitole 4.

Předmět Chemie je vyučován převážně v učebně chemie, která je vybavená audiovizuální technikou.

Ve 2. ročníku a ve 4. ročníku nižšího gymnázia je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem, výuka probíhá v chemické laboratoři.

Žáci si dále mohou zvolit předmět Cvičení z chemie – 1 hodina týdně ve 3. ročníku nižšího gymnázia.

Výuka je doplňována odbornými exkurzemi, besedami a prezentacemi žáků.

Během studia se žáci každoročně účastní soutěže Chemická olympiáda.

Ve vyučování chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě,
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení aktivně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k používání odborné literatury a periodické soustavy prvků
- žáci vyhledávají informace z různých informačních zdrojů (internet, časopisy, knihy) a formou prezentací s nimi seznamují ostatní
- na exkurzích žáci aplikují poznatky z výkladu

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává chemické úkoly a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině
- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

- žáci mohou zpracovat projekt s chemickou tematikou, který prezentují a obhajují
- žáci si komunikativnost procvičují během svých referátů a ústního zkoušení, při nichž reagují na dotazy učitele nebo spolužáků
- žáci jsou nuceni používat moderní informační technologie (prezentace, e-mail) při práci v hodině nebo při komunikaci s učitelem

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly formou skupinové práce
- žáci se vyjadřují k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- žáci si na základě výuky vytvoří povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí)

Kompetence občanské

- žák si uvědomuje environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastní se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k pečlivé a systematické práci a k odpovědnosti za dobře provedenou práci
- v hodinách praktických cvičení žáci dodržují přesné pracovní postupy, s ohledem na přesnost a bezpečnost práce.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Chemie			
Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje jednotlivé přírodní vědy a zná jejich podstatu- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost- uvádí klady a zápory, které přináší chemie pro člověka a životní prostředí- poskytne první pomoc při úrazu	charakteristika a rozdělení přírodních věd, historie chemie chemie v životě současného člověka – užití, zneužití zásady bezpečnosti práce v chemické laboratoři	IVO (<i>Člověk a svět práce</i>): práce s laboratorní technikou PT : MEV – Vnímání autora mediálních sdělení: Nobelova cena
Směsi	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje směsi a chemické látky- analyzuje vlastnosti látek na základě jednoduchých pokusů- vypočítá koncentraci roztoku a připraví roztok daného složení- navrhne a prakticky prověří oddělování různých složek směsí- rozliší různé typy vod- navrhne možné řešení čištění vody a úpravu pitné vody- seřadí jednotlivé složky vzduchu podle procentového zastoupení- na základě práce s textem vyjádří vlastními slovy získané informace o ozónu a ozónové díře- vysvětlí význam vody a vzduchu pro živé organismy- posoudí vliv znečištěné vody a vzduchu na životním prostředí a navrhne preventivní opatření	rozdělení směsí, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, oddělování složek směsí voda, vzduch	IVO (<i>Člověk a svět práce</i>): práce s laboratorní technikou PV : M – úlohy o vlastnosti látek, znečišťování vody a vzduchu Bi – rozlišení typu vod a skupenství, chemické vlastnosti vody Z, F - voda PT : ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: znečištění vody Exkurze – vodárna PV : Z – ozónová vrstva a její porušení PT : ENV – Základní podmínky života: PRO (F, Ch, Bi): voda

Složení látek	<ul style="list-style-type: none">- používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny- definuje pojmy: elektron, proton, neutron, atom, molekula, anion, kation, izotop- načrtne stavbu atomu a rozložení elementárních částic- objasňuje vznik iontů- samostatně tvoří iontové rovnice- orientuje se v periodické soustavě a usuzuje na možné vlastnosti prvků podle jejich umístění- dokáže určit typ vazby u daných sloučenin- porovnává jednotlivé vazby mezi sebou a uvede konkrétní příklad- pomocí tyčinkových modelů demonstruje násobné vazby	atomy, molekuly prvky, názvy, značky periodická soustava prvků chemické sloučeniny, chemická vazba	PV: <i>F – elektrické vlastnosti, vazby</i> IVO (Člověk a svět práce) <i>- Svět práce: práce s laboratorní technikou</i>
Významné prvky	<ul style="list-style-type: none">- analyzuje vybrané kovy a nekovy- na základě jednoduchých pokusů usuzuje na některé vlastnosti významných kovů a nekovů a diskutuje o svých poznatcích- popisuje společné a rozdílné vlastnosti kovů a nekovů- reprodukuje získané znalosti o výskytu, vlastnostech, užití vybraných kovů a nekovů- vysvětlí princip výroby významných prvků a navrhne možnou laboratorní přípravu	kovy – železo, hliník, měď, zinek, zlato, stříbro, cín, olovo, slitiny nekovy – vodík, kyslík, halogeny, síra, fosfor	IVO (Člověk a svět práce) <i>- Svět práce: práce s laboratorní technikou</i> PV: <i>Z – naleziště některých rud</i> <i>Bi – chemické vlastnosti minerálů</i> PT: MEGS – Evropa a svět nás zajímá: problémy životního prostředí při těžbě a zpracování rud
Chemické reakce a chemické názvosloví	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje znalosti chemických zákonů při určování oxidačních čísel a úpravách chemických rovnic- rozlišuje výchozí látky a produkty, ilustruje je na konkrétních příkladech- odhadne možný průběh chemické reakce a aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi- vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu z chemické rovnice- orientuje se na stupnici pH, porovnává hodnoty pH různých látek a vyjadřuje svými slovy své poznatky z měření- objasňuje vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí- odvozuje vzorce a názvy jednoduchých sloučenin- zná metody přípravy některých solí a jejich vlastnosti	základní chemické zákony a chemické reakce, oxidační číslo oxidy, kyseliny, zásady, soli neutralizace	IVO (Člověk a svět práce) <i>– Svět práce: práce s laboratorní technikou</i> PV: <i>M – výpočty</i> <i>F – převod jednotek</i> <i>Z – složení mořské vody</i> PT: ENV – Vztah člověka k prostředí: PRO: indikátory IVO (Člověk a svět práce) <i>– Svět práce</i> PT: OSV - Osobnostní rozvoj:

	<ul style="list-style-type: none">- demonstruje praktický význam solí (kamenná sůl, soda, jedlá soda, modrá skalice, vápenec, sádra, ledek)- objasní princip tvrdnutí malty a výroby stavebních pojiv- popíše výrobu skla		<i>odpovědnost při práci s kyselinami a hydroxidy, znalost poskytnutí první pomoci</i>
--	---	--	--

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Chemické reakce	<ul style="list-style-type: none">- rozliší pojmy exotermická a endotermická reakce- aplikuje zápisy termochemických reakcí rovnicemi- umí vyjádřit iontovou rovnicí zápis chemické reakce- změří samostatně teplotní změny chemické reakce v laboratoři	exotermická reakce endotermická reakce srážecí reakce	PT: <i>ENV: technicko – ekonomické aspekty, úspory energií při chemických výroбах</i> IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: práce s laboratorní technikou
Chemické výpočty	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem látkové množství, molární hmotnost- zná jednotku látkového množství, molární hmotnosti- zná jednotku molární koncentrace a vztah pro výpočet molární koncentrace- umí vyhledat relativní atomovou hmotnost prvku z periodické tabulky- dovede pracovat s matematicko – fyzikálními a chemickými tabulkami- vypočítá relativní molekulovou hmotnost sloučeniny- upraví chemickou rovnici- aplikuje základní matematické úkony (přímá a nepřímá úměrnost, procento, výpočet, vyjádření neznámé z určitého vzorce)- umí převádět jednotky	látkové množství molární hmotnost výpočty z chemických rovnic molární koncentrace roztoku	PV: <i>M – základní matematické výpočty</i> <i>F – molární veličiny, jednotky SI, měření hustoty, převody jednotek</i> IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: příprava roztoků
Rychlost chemických reakcí	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem rychlost chemické reakce- interpretuje srážkovou teorii- dokáže vysvětlit vliv změny teploty, tlaku, koncentrace a velikosti částic na rychlost chemické reakce- samostatně provádí měření vedoucí k důkazu vlivu faktoru na rychlost chemické reakce- definuje pojem katalyzátor a zná jeho praktické využití při průmyslových chemických výroбах a v praktickém životě (katalyzátory spalovacích motorů, účinek peroxidu vodíku při desinfekci)- objasní pojem biokatalyzátor a uvede příklady biokatalyzátorů při průběhu reakcí v živých organismech	srážková teorie faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí katalyzátory	PV: <i>F – srážková teorie, měření teploty, rychlosti reakce</i> IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: práce s laboratorní technikou PV: <i>Bi – biokatalyzátory</i> <i>Ekonomie: ekonomický význam použití katalyzátorů při chemických výroбах, úspory energie, času, materiálu</i>

Uhlovodíky	<ul style="list-style-type: none">- zná složení a význam ropy, zemního plynu a uhlí- pojmenuje hlavní produkty zpracování ropy a uhlí- klasifikuje paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie- zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy- zná pravidla bezpečnosti práce s hořlavými látkami- umí poskytnout první pomoc při popáleninách- zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů- zhodnotí vliv produktů spalování na životní prostředí- interpretuje znalosti ochrany člověka při havárii s únikem nebezpečných látek- definuje pojem uhlovodík- rozliší řetězec otevřený, uzavřený, větvený a nevětvený- popíše obecné vlastnosti uhlovodíků- vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$- definuje pojmy alkan, alken, alkin, aren- napíše molekulové racionální a strukturní vzorce nižších uhlovodíků- uspořádá uhlovodíky do skupin podle vazeb- zná vzorec, vlastnosti, výrobu a použití methanu, ethanu, propanu, butanu, ethenu, butadienu, ethynu, cyklohexanu, benzenu, toluenu, naftalenu a styrenu- aplikuje pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly	<p>zdroje uhlovodíků (uhlí, ropa, zemní plyn)</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí – únik nebezpečných látek</p> <p>paliva – fosilní, recentní</p> <p>alkany</p> <p>alkeny</p> <p>alkyny</p> <p>areny</p>	<p>PT: MKV - Lidské vztahy: nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí 3. světa</p> <p>IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: práce s laboratorní technikou</p> <p>PT: MEGS – Evropa a svět nás zajímá: PRO - ropa, uhlí (světová naleziště, zpracování)</p> <p>PT: MEGS – Evropa a svět nás zajímá: závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky</p> <p>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: oxid uhličitý, methan jako skleníkové plyny, oxid siřičitý jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie</p> <p>ENV – využití prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy</p> <p>OSV – osobní zodpovědnost za bezpečnost při práci s hořlavými látkami a rozpouštědly</p> <p>PV: Z – těžba uhlí, ropy a zemního plynu Bi – ochrana přírody</p>
Deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none">- aktivně používá pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek- odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků- zařadí derivát podle charakteristické skupiny- používá názvosloví derivátů- vysvětlí význam freonů a jejich	halogenderiváty uhlovodíků	<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy)</p> <p>ENV – znečištění životního prostředí</p> <p>MEGS – Evropa a svět nás</p>

	<p>označování</p> <ul style="list-style-type: none">- popíše vlastnosti a užití teflonu- popíše vlastnosti a užití chloroformu- dokáže rozlišit vzorec, význam a užití methanolu, ethanolu, glycerolu, fenolu- pozná vícesytný alkohol- uvede rozdíly: líh (ethanol) – denaturovaný líh- interpretuje podstatu alkoholového kvašení- vysvětlí princip výroby destilátů- posoudí důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka- interpretuje historii dynamitu (Alfred Nobel)- odliší vzorec, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu- srovná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu- dodržuje pravidla bezpečnosti práce s karbonylovými sloučeninami- dokáže aldehydovou skupinu- porovná vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové- aktivně používá pojmy mastné kyseliny, aminokyseliny, hydroxykyseliny, halogenkyseliny- zapíše obecné schéma neutralizace, esterifikace, dekarboxylace- rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny- zapíše obecné schéma hydrolýzy- vysvětlí pojmy sodné a draselné mýdlo- objasní princip pracích účinků mýdla	<p>hydroxyderiváty (alkoholy, fenoly)</p> <p>karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony)</p> <p>karboxylové kyseliny</p>	<p><i>zajímá: PRO - poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: práce s laboratorní technikou</p> <p>PT: OSV- Osobnostní rozvoj: poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu</p> <p>PRO: alkohol a mladá generace,</p> <p>SEM: nebezpečí drog)</p> <p>IVO (Člověk a svět práce) – Svět práce: práce s laboratorní technikou</p> <p>PT: ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: nakládání se zbytky organických rozpouštědel</p>
--	---	--	---

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní látky	<ul style="list-style-type: none">- uvede rovnici a podmínky fotosyntézy- rozdělí sacharidy do skupin (mono-, oligo-, poly-)- srovná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů- diskutuje se spolužáky o významu a výskytu daných sacharidů (glukóza, fruktóza, sacharóza, laktóza, maltóza, škrob, glykogen, celulóza)- provede důkaz glukózy a škrobu- rozliší tuky a oleje podle původu, uvede příklady z praxe- napíše schéma rovnice vzniku tuků- uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu- vysvětlí princip a význam ztužování tuků- vyjádří princip zmýdelnění- rozliší vlastnosti mýdel a saponátů a posoudí jejich vliv na životní prostředí	sacharidy tuky	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukrů a tuků PV: <i>Bi - zelené rostliny</i> <i>Z - cukrovka, cukrová třtina, bavlník</i> <i>Z - papíry v ČR</i> IVO (Člověk a svět práce) – Člověk a svět práce: práce s laboratorní technikou EX: cukrovar, pivovar PT: OSV - Osobnostní rozvoj PRO: Tuky a obezita populace PT: ENV - Vztah člověka k prostředí: znečišťování životního prostředí
	<ul style="list-style-type: none">- seřadí zdroje bílkovin podle významu pro člověka a uvede jejich význam- seznámí se s aminokyselinami a peptidovou vazbou- vysvětlí význam mezi DNA a RNA- uvede faktory poškozující bílkoviny- vyjmenuje některé z funkcí bílkovin- interpretuje význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E- uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě	bílkoviny biokatalyzátory	PT: OSV - Osobnostní rozvoj: výživa a zdraví IVO (Člověk a svět práce) – Člověk a svět práce: práce s laboratorní technikou PV: <i>Bi – nukleové kyseliny, léčiva, enzymy</i> IVO (Člověk a svět práce) – Člověk a svět práce: práce s laboratorní technikou
Člověk a chemie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitých vlastností a vlivu na životní prostředí- rozdělí plasty podle vlastností- charakterizuje běžně užívané plasty	plasty a syntetická vlákna	IVO (Člověk a svět práce) – Člověk a svět práce: práce s laboratorní technikou PT: ENV – Vztah člověka k prostředí – PRO: třídění odpadů PT: ENV – Vztah člověka k prostředí – PRO: výroba elektrické energie a její dopady na životní prostředí (debatní klub) PV: <i>Z – průmysl ČR</i>

Redoxní reakce	<ul style="list-style-type: none">- zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce- určí oxidační číslo prvku ve sloučenině- pozná redoxní reakci- uvede příklady a využití oxidačních a redukčních činidel ve výroбах, umí vysvětlit redoxní děje v živých organismech- vyčíslí rovnici redoxní reakce- vysvětlí princip koroze a způsoby ochrany kovů před korozi- popíše děje na elektrodách při elektrolýze NaCl- objasní rozdíl mezi elektrolýzou a galvanickým článkem- uvede příklady použití elektrolýzy a galvanického článku v praxi	<p>charakteristika redoxních reakcí</p> <p>oxidační a redukční činidla</p> <p>koroze kovů a ochrana před korozi</p> <p>elektrolýza</p> <p>řada napětí kovů</p> <p>galvanický článek a akumulátory</p>	<p>PT: ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana životního prostředí, recyklace odpadu</p> <p>IVO (Člověk a svět práce) – Člověk a svět práce: práce s laboratorní technikou</p> <p>EX – katedra fyzikální chemie UP</p> <p>PV:</p> <p>Z – světová naleziště rud, ocelářský průmysl</p> <p>F – galvanický článek, akumulátor</p>
-----------------------	--	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt, **SEM** – seminář, samostatná beseda.

6.1.12 Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky biologie jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4). Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně účastní soutěže Biologická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- řešením úkolů v učebnici i v pracovních sešitech se žáci učí samostatně hledat další informace, získávat je pozorováním v přírodě, poznatky prezentovat a využívat
- žáci si rozšiřují obsah důležitých pojmů, které se vztahují k základním znakům a projevům života, a tak se učí postupně chápat základní souvislosti v biosféře
- žáci se učí využívat poznatky z dalších vzdělávacích oborů (chemie, fyzika, zeměpis)
- žáci samostatně pracují s lupou a mikroskopem při praktických cvičeních, jsou schopni zhotovit preparát, pozorovat a zakreslit pozorované struktury
- k porovnávání organismů a jejich částí žáci využívají znalosti z předcházejícího učiva v nových souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- žáci aplikují teoretické poznatky k řešení praktických problémů
- žáci dokáží popsat společné a rozdílné znaky organismů a na základě těchto poznatků organismy třídít do skupin
- žáci umí řešit problémová biologická témata

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k tomu, aby se vyjadřovali samostatně, srozumitelně a souvisle
- žáci prezentují svoje projekty
- žáci využívají audiovizuálních prostředků a internetu k získávání informací o probíraném učivu
- žáci při prezentaci i ústním zkoušení reagují na dotazy jak učitele, tak ostatních žáků
- žáci jsou vedeni ke skupinové práci, k uvědomování si rozmanitých schopností jednotlivců; hodnocení této spolupráce učitelem podněcuje zájem všech žáků
- žáci využívají moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci využívají nových metod výuky (práce ve skupinách), řeší samostatně zadané úkoly
- žáci se zabývají problematikou životního prostředí, zapojují se do ekologických programů
- žáci si začínají vytvářet přehled o základních lidských hodnotách

Kompetence občanské

- odpovědný přístup každého jednotlivce k ochraně přírody, správné chování v běžném životě i v přírodě
- ohleduplnost k nemocným lidem, význam pomoci
- odmítání rasistických a xenofobních názorů
- účast na ekologických soutěžích, zapojení do ekologických aktivit

Kompetence pracovní

- pozorováním v přírodě i při praktických cvičeních si žáci vytvářejí potřebné pracovní dovednosti
- žáci dodržují pravidla bezpečnosti práce
- žáci se seznamují s různými pracovními postupy
- žáci si uvědomují nutnost systematické a pečlivé práce

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Biologie			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poznáváme přírodu	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje stavbu mikroskopu - pozoruje vybranou přírodninu okem, lupou a mikroskopem 	Poznáváme přírodu, stavba květu a květenství	PV: <i>F – práce s mikroskopem</i>
Les	<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojmy společenstvo a ekosystém - stručně charakterizuje životní funkce jednobuněčné řasy - vysvětluje rozdíly mezi autotrofní a heterotrofní výživou - rozlišuje skupinu hub na jedlé a jedovaté - objasňuje pojem symbióza - uvádí zásady první pomoci při otravě houbami - objasňuje funkci řasy a houby v těle lišejníků - srovnává životní cyklus mechů a kapradin - určuje rozdíly v rozmnožování semenných rostlin - podle charakteristických znaků rozlišuje jednoděložné a dvouděložné rostliny - pojmenovává jednotlivá lesní patra a objasňuje vzájemné vztahy mezi nimi - porovnává stavbu těla slimáka, křížáka a mravence - vysvětluje rozdíly mezi vývojem přímým a nepřímým, proměnou dokonalou a nedokonalou a uvádí konkrétní příklady - prokazuje znalosti o stavbě těla u jednotlivých tříd obratlovců - shrnuje základní poznatky z jejich způsobu života - prakticky poznává probrané zástupce žijící v lese - na základě získaných teoretických znalostí sestavuje potravní řetězce - vysvětluje význam lesa 	<p>Rostliny a houby našich lesů (řasy, houby, lišejníky, mechy, kapradiny, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny)</p> <p>Živočichové v lesích (měkkýši, členovci, obratlovci)</p>	<p>PT: OSV – Sociální rozvoj: poznávací schopnosti, komunikace</p> <p>PV: <i>ČjL – analyzuje a interpretuje vyčtená fakta z textu</i> <i>VV – vztah k prostředí</i></p> <p>PT: ENV – Ekosystémy: vztah k prostředí</p> <p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita (potravní řetězce)</p>
Voda a její okolí	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje podmínky vodního prostředí - objasňuje význam planktonu v ekosystému - zdůvodňuje podstatu tvorby vodního květu - uvádí rozdíly ve způsobu života vodních a suchozemských bezobratlých živočichů - na základě práce s textem vyjadřuje vlastními slovy informace získané o 	<p>Vlastnosti vodního prostředí</p> <p>Rostliny a živočichové rybníka</p>	

	<p>kaprovi</p> <ul style="list-style-type: none">- podle charakteristických znaků aktivně zařazuje vodní ptáky do taxonomických skupin- uvádí příklady vztahů mezi vodními organismy- prakticky poznává probrané zástupce žijící v rybníce a jeho okolí	<p>a jeho okolí</p> <p>Rybník jako celek</p>	<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita</p>
<p>Louky, pastviny, pole</p>	<ul style="list-style-type: none">- určuje rozdíly mezi pojmy louka, pastvina, pole- aktivně využívá atlas rostlin k určování lučních rostlin- seřazuje kulturní plodiny podle výskytu v daném regionu- specifikuje rozdíly mezi jednoletou a dvouletou rostlinou- diskutuje o ekologickém zemědělství- uvádí klady a zápory významu hmyzu v přírodě- odhaduje význam obratlovců v lučním ekosystému- samostatně sestavuje příklady potravních vztahů na louce- prakticky poznává probrané zástupce žijící v travních společenstvech	<p>Rostliny travních společenstev</p> <p>Rostliny polí</p> <p>Živočichové travních společenstev</p> <p>Travní společenstva jako celek</p>	<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita (potravní vztahy) Sociální rozvoj: komunikace, spolupráce, Morální rozvoj: řešení problémů</p>
<p>Příroda našeho okolí</p>	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje teoretické poznatky v praxi	<p>Příroda našeho okolí</p>	
<p>Třídění organismů</p>	<ul style="list-style-type: none">- sestavuje systematický přehled probraných organismů- určuje rostliny a živočichy podle atlasů a jednoduchého klíče	<p>Třídění organismů</p>	
<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s provozem jaderných elektráren- učí se uložit postiženého do stabilizované polohy	<p>Provoz jaderných elektráren</p> <p>První pomoc – stabilizovaná poloha</p>	
<p>Exkurze - Litovelské Pomoraví</p>	<ul style="list-style-type: none">- prakticky se seznamuje s flórou a faunou chráněného území		<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj – PRO: Litovelské Pomoraví</p>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Lidská sídla	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje nemoci způsobené viry a bakteriemi- porovnává stavbu bakterie a viru- popisuje vývojový cyklus tasemnice a škrkavky, uvádí rozdíly způsobu přenosu a možnost nákazy- poznává některé vnější cizopasníky a určuje jejich hostitele- vysvětluje pojem deratizace	Organismy provázející člověka - mikroorganismy, houby, bezobratlí, obratlovci	IVO (Výchova ke zdraví): <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> PV: <i>Ch – léčiva</i> <i>ČjL – slovní zásoba, tvoření slov</i> PT: ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí PV: <i>OV – vztah člověka k životnímu prostředí, vztahy mezi lidmi</i>
Organismy člověkem pěstované nebo chované	<ul style="list-style-type: none">- uvádí jednotlivé příklady pokojových rostlin a způsob jejich pěstování- vysvětluje pojmy zdomácňování, plemena a šlechtění	Pokojové rostliny, chování živočichové	IVO (Člověk a svět práce) <i>Svět práce: pěstování a šlechtění</i> PV: <i>Z – voda - základ života</i> <i>F – chování vody v půdě, zásobování rostlin vodou</i> <i>Ch – rozlišení různých typů vod</i> IVO (Člověk a svět práce) <i>- Svět práce: PRO (Bi, F, Ch): Voda</i>
Hospodářsky významné organismy	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje využití hospodářsky významných organismů- uvádí rozdíly mezi přirozeným a umělým ekosystémem	Houby – kvasinky, štětičkovec, žampion Hmyz - včela medonosná, bourec morušový Ryby - kapr obecný Ptáci - kur domácí, krocani, kachny, husy Savci – králík domácí, sudokopytníci, lichokopytníci Zemědělské ekosystémy	IVO (Člověk a svět práce) <i>– Svět práce: hospodářsky významné organismy</i> PV: <i>Ch – výroba piva a vína, antibiotika</i> PT: OSV – Sociální rozvoj: komunikace ENV – Ekosystémy: rozdíly mezi přirozeným a umělým ekosystémem

Cizokrajné ekosystémy	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé cizokrajné ekosystémy- zařazuje organismy do daných oblastí- uvádí užitkové rostliny tropických a subtropických oblastí- srovnává jednotlivé oblasti podle klimatických podmínek	Tropické deštné lesy Savany a stepi Vody teplých krajín Pouště a polopouště Tundry a polární oblasti Moře a oceány	PV: <i>Z – regionální zeměpis</i>
Ochrana rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">- poznává základní pojmy z ochrany přírody	Ochrana rozmanitosti přírody	PT: <i>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</i>
Jednobuněčné organismy	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje základní projevy života- popisuje a porovnává buňku rostlin, hub, živočichů a bakterií- vysvětluje funkci základních organel	Bakterie Buňka Sinice, řasy Kvasinky Prvoci	IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) – <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv bakterií, hub a prvoků na zdraví člověka</i>
Mnohobuněčné organismy	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje způsob výživy hub a jejich význam v ekosystémech- poznává zástupce jedlých a jedovatých hub- objasňuje funkci řasy a houby v těle lišejníků- na základě pozorování odvozuje uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům- vysvětluje princip základních rostlinných fyziologických procesů- porovnává vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů, vysvětluje funkci jejich orgánů- na příkladech vysvětluje jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí- hodnotí význam bezobratlých v přírodě	Řasy Houby Lišejníky Výtrusné rostliny Semenné rostliny- základní orgány, rozmnožování, život rostlin Bezobratlí	PT: <i>OSV – Sociální rozvoj: poznávací schopnosti, komunikace, kreativita, spolupráce, Morální rozvoj: řešení problémů</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s příčinami možné jaderné havárie- určuje tlakové body na těle	Možnost vzniku havárie v jaderné elektrárně První pomoc – tlakové body	
Exkurze - ZOO	<ul style="list-style-type: none">- poznává jednotlivé zástupce živočišné říše		PRO: <i>zajímavosti ze života zvířat v ZOO</i>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obratlovci	<ul style="list-style-type: none">- porovnává kostru a svalstvo u jednotlivých obratlovců- srovnává rozdíly v trávení u jednotlivých obratlovců- popisuje a jednoduše charakterizuje činnost dýchací a oběhové soustavy obratlovců- vysvětluje význam ledvin- objasňuje činnost řídicích soustav a smyslových orgánů- uvádí různé způsoby rozmnožování- aplikuje teoretické znalosti etologie na konkrétních příkladech daných obratlovců	<p>Povrch těla a tvar Základní činnosti těla: kostra a svalstvo trávicí soustava dýchací soustava cévní soustava vylučovací soustava nervová soustava smysly rozmnožovací soustava etologie</p>	<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: poznání, sebepoznání, kreativita Sociální rozvoj: komunikace, spolupráce, poznávání Morální rozvoj: řešení problémů PV: <i>ČjL - rozlišuje fakta, postupuje od názorů k hodnocení, fakta ověřuje pomocí dostupných informačních zdrojů</i></p>
Člověk	<ul style="list-style-type: none">- porovnává a učí se načrtnout stavbu jednotlivých částí kůže- poznává základní pravidla péče o kůži- vysvětluje původ lidských ras, pojem rasismus, rozlišuje charakteristické znaky jednotlivých ras- prověřuje své teoretické znalosti na modelu kostry- popisuje a prakticky předvádí postup první pomoci při zlomeninách- rozlišuje typy svalové tkáně- na obrázku určuje základní svaly- vysvětluje souvislost mezi výživou a kondicí svalů- popisuje stavbu a vysvětluje činnost trávicí soustavy- objasňuje funkci jater při procesu trávení- diskutuje o problematice správné výživy- hodnotí význam dýchací soustavy- vysvětluje princip nádechu a výdechu- poskytuje PP při zástavě dechu- interpretuje význam krve, popisuje první pomoc při zástavě krvácení- analyzuje činnost srdce	<p>Povrch těla - stavba a funkce kůže, rasy</p> <p>Lidská kostra - stavba kosti, lebka, páteř, kostra končetin, hrudník</p> <p>Svalstvo- typy svalstva, stavba, přehled kosterních svalů</p> <p>Trávicí soustava - jednotlivé oddíly TS, činnost TS, stavba a funkce jater, složení potravy</p> <p>Dýchací soustava - stavba a funkce, první pomoc při zástavě dechu</p> <p>Krev, tkáňový mok, míza</p> <p>Oběhová soustava - stavba a funkce, popis srdce a cév, zástava krvácení, resuscitace</p>	<p>IVO (Výchova ke zdraví) – <i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i></p> <p>PV: <i>Z – obyvatelstvo</i></p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj <i>MKV – Lidské vztahy, Etnický původ</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) – <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví: prevence chorob, zdravý způsob života</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- posuzuje příčiny infarktu- uvádí význam mízní soustavy- jednoduše popisuje ledvinu a objasňuje její činnost- k žlázám s vnitřní sekrecí přiřazuje jednotlivé hormony a uvádí jejich účinky- prokazuje znalost jednotlivých částí mozku a míchy, hodnotí jejich funkci- vysvětluje šíření nervového vzruchu- posuzuje stavbu a funkci jednotlivých smyslových ústrojí- specifikuje rozdíly mezi pohlavními orgány muže a ženy- poznává princip oplození a vývin jedince- vysvětluje pojem antikoncepce a plánované rodičovství- definuje pojem zdraví- dokáže se orientovat v problematice civilizačních chorob- vysvětluje negativní vliv kouření, alkoholu a drog na naše zdraví	<p>Vylučovací soustava - stavba a funkce ledviny, onemocnění ledvin, močové cesty</p> <p>Soustava žláz s vnitřní sekrecí - podvěsek mozkový, štítná žláza, příštítná tělíska, nadledviny, pankreas, pohlavní žlázy</p> <p>Soustava nervová a smyslová - stavba a činnost mozku, míchy, zrak, sluch, chuť, hmat</p> <p>Rozmnožovací soustava - stavba a funkce pohlavních orgánů, vývin jedince, antikoncepce, prevence pohlavních chorob</p> <p>Zdraví a nemoc - původci nákazy (viry, bakterie, prvoci a plísňe)</p> <p>alkohol, drogy, kouření</p>	<p>IVO (Výchova ke zdraví) – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: poskytování první pomoci, změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>PV: TV – zdravý způsob života Ch - enzymy, cukry, tuky a bílkoviny, alkohol, toxiny, biokatalyzátory</p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: negativní vliv kouření a užívání návykových látek</p> <p>PT: MKV – Lidské vztahy, Etnický původ</p>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- poznává stavbu a činnost jaderného reaktoru- prakticky se seznamuje se způsoby zástavy tepenného krvácení	<p>Jaderný reaktor, jeho funkce</p> <p>První pomoc – zástava tepenného krvácení</p>	
Praktické cvičení první pomoci	<ul style="list-style-type: none">- zdokonaluje se v technikách první pomoci		<p>PRO: praktické postupy první pomoci</p>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Genetika	<ul style="list-style-type: none">- uvádí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním- používá základní genetické pojmy na příkladech- odvozuje Mendelovy zákony- podle obrázků popisuje strukturu NK	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování Základní genetické pojmy Mendelovy zákony Struktura nukleových kyselin	PV: <i>Ch - nukleové kyseliny, přenos genetických informací</i>
Vznik a vývoj Země	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje vznik sluneční soustavy- srovnává složení jednotlivých částí Země- aktivně používá pojmy biosféra, atmosféra, hydrosféra	Vznik sluneční soustavy Stavba Země	PT: <i>ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života</i>
Evoluce	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje se spolužáky o názorech na vznik života- uvádí klady a zápory jednotlivých evolučních teorií	Názory na vznik života Evoluční teorie	PT: <i>OSV – Osobnostní rozvoj, Kreativita, Sociální rozvoj</i> PV: <i>Z - Darwin</i>
Geologické éry	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s textem vědecko-populární literatury (Burian)- sestavuje strom života- analyzuje jednotlivé geologické éry z hlediska evoluce- aktivně zařazuje uvedené skupiny rostlin a živočichů do ér- pomocí obrazů a modelu lebky demonstruje tělesné proporce u zástupců rodu Homo- charakterizuje jejich způsob života	Prekambrium, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory (vývoj člověka)	PT: <i>OSV – Osobnostní rozvoj, Kreativita, Morální rozvoj, řešení problémů</i> PV: <i>D – způsob života zástupců rodu „Homo“</i>
Mineralogie	<ul style="list-style-type: none">- na modelech minerálů popisuje a ukazuje jednotlivé prvky souměrnosti- určuje krystalové soustavy daných modelů- teoretické poznatky o vlastnostech minerálů ověřuje prakticky- probrané minerály třídí do skupin a určuje jejich názvy- zakresluje do mapy nejdůležitější naleziště minerálů v ČR	Prvky souměrnosti Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Třídění minerálů	PV: <i>Ch – anorganika, demonstrace vlastností minerálů</i> <i>Z – práce s mapou ČR, naleziště minerálů</i>
Petrologie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje vznik jednotlivých typů hornin- určuje a zařazuje uvedené horniny do skupin- zakresluje do mapy nejdůležitější naleziště hornin v ČR	Horniny vyvřelé, usazené a přeměněné	PV: <i>Z - práce s mapou ČR, naleziště hornin</i>

Pedologie	<ul style="list-style-type: none">- objasňuje vznik půdy- kategorizuje typy půd	Vznik a tvorba půd	PV: <i>Z – půda a její vliv na utváření krajiny</i>
Geologické děje	<ul style="list-style-type: none">- prokazuje znalost pojmů souvisejících s geologickými jevy- ve skupině zpracovává prezentaci na téma: sopečná činnost, zemětřesení, zlomy a vrásky, činnost vody, činnost ledovců	Vnitřní a vnější geologické děje	PT: <i>OSV – Sociální rozvoj: spolupráce, kompetice, komunikace</i> PRO – <i>geologické děje</i>
Ekologie	<ul style="list-style-type: none">- aktivně používá základní ekologické pojmy- pomocí PowerPointu nastiňuje současné ekologické problémy- uvádí klady a zápory přístupu člověka k životnímu prostředí- navrhuje řešení jednoduchého ekologického problému- diskutuje na dané ekologické téma	Základní ekologické pojmy, biotické a abiotické podmínky života, biomy, současné ekologické problémy	PV: <i>Ch - pesticidy, emise, imise</i> <i>Z - klimatologie, hospodářství, globální problémy</i> PT: <i>ENV – všechna témata</i> <i>OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita, Sociální rozvoj: spolupráce, Morální rozvoj: řešení problémů</i> <i>MEV – Tvorba mediálních sdělení: prezentace v PowerPointu</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- poznává účinky radioaktivního záření- na figuríně si prakticky ověřuje masáž srdce	Biologické účinky radioaktivního záření První pomoc – masáž srdce	
Souhrnná exkurze	<ul style="list-style-type: none">- prohlubuje si znalosti ze všech probraných biologických oborů		PRO: <i>Biologické obory</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.13 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru zeměpis (geografie) v RVP ZV. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie, český jazyk, cizí jazyky, dějepis, základy společenských věd).

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky zeměpisu jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět je vyučován v kmenových učebnách nižšího gymnázia s využitím dostupných učebních pomůcek a tomu odpovídajících metod výuky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně účastní soutěží zeměpisná olympiáda a Eurorebus.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie s cílem dosáhnout maximální efektivity procesu učení u žáků. Přitom vždy přihlíží k věkovým a psychologickým zvláštostem žáků daného věku a stupni jejich poznání, kterého dosáhli v předchozím vzdělávání v zeměpisu i ostatních předmětech, aby se dílčí poznatky propojovaly navzájem a u žáka vyvolaly komplexnější pohled na přírodní a společenskou realitu
- učitel nabízí žákům aktivní formy v učení formou zadávání dílčích úloh, referátů nebo anotací, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. učebnic, pracovních listů, map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učitel motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo výstupů dílčích úloh, referátů, ve kterých žáci propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k osvojení si správné strategie řešení problémů prostřednictvím úkolů nebo formou projektů zadávaných na zeměpisná témata učitelem - rozvíjí zejména schopnost definování problému, analýzy podmínek, které vedou ke vzniku daného problému na základě pozorování, experimentů a žákových znalostí, schopnost hledat možná řešení, ověřit a kriticky zhodnotit optimální řešení a následně argumenty podložit obhajobu vybraného optimálního řešení
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení vzhledem k řešeným problémům a na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá učitel žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k osvojení a uplatňování základních pravidel pro písemné i ústní prezentace (zejména logický sled myšlenek, jasnost a jednoznačnost formulací, čistota jazyka, schopnost pracovat s dotazy z publika)
- učitel vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskuzi s žáky a vhodnou formou upozorňuje žáky na chyby v komunikaci při jejich prezentacích a vede žáka k jejich odstraňování
- učitel umožňuje žákům prezentovat zpracované práce nebo úlohy v ústní, elektronické podobě, žáci je mohou posílat e-mailem nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

- učitel navrhuje, organizuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách, a tak se podílí spolu s ostatními učiteli v jiných předmětech na rozvoji týmové práce u žáků a přispívá k rozvoji dovedností, které uplatní v budoucím profesionálním životě (zejména se jedná o spoluodpovědnost za výsledek týmu, komunikace s členy týmu, schopnost vyjádřit vlastní názor v týmu, vytvořit konstruktivní atmosféru v týmu)
- učitel vede žáky ke kultivované diskuzi o výstupech projektů spolužáků s cílem nastolení konstruktivní a racionální polohy této diskuze

Kompetence občanské

- učitel předkládá informace z oblasti geografie obyvatelstva, demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- učitel vede žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládá žákům jednotlivé příklady jejich porušování v různých geografických oblastech
- učitel vede žáky k chápání podstaty globálních problémů lidstva a jejich řešení s orientací na strategii trvale udržitelného rozvoje a tuto problematiku předkládá žákům na vhodně zvolených geografických příkladech
- učitel rozvíjí v žácích kladný vztah k životnímu prostředí a předkládá fakta, která umožňují žákům pochopit závislost lidstva na přírodě a nutnost efektivního využívání zejména neobnovitelných přírodních zdrojů pro harmonický a dlouhodobý rozvoj lidské společnosti, předkládá žákům možné důsledky narušení vztahu člověk - příroda patrné v jednotlivých částech světa
- učitel zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy i mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku
- učitel předkládá informace a seznamuje žáky se způsobem chování a činností v době živelných katastrof, formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje učitel principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence pracovní

- učitel předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o struktuře ekonomiky světa, o způsobech měřitelnosti rozvoje ekonomik světa, o současném a budoucím vývoji hospodářství světa i České republiky, které umožní žákům vytvořit si základní představu o jejich dalším vzdělávání, případně profesi
- učitel vede žáky k osvojování si technik práce s mapovými, textovými, statistickými i obrazovými zdroji
- učitel vede žáky k získání dovednosti zpracovávat různé druhy informací a vytvářet z nich výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě použitelné pro další vzdělávání a pro život
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností rozvíjí učitel schopnost objektivního sebehodnocení žáků a vede je k pečlivé a systematické práci

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Zeměpis			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace z různých zdrojů dat (dostupných kartografických produktů, textů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů), tyto informace přiměřeně třídí, zobecňuje a interpretuje- používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, hledá pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti jejich výskytu, určuje jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost- používá měřítko mapy pro výpočet skutečné vzdálenosti- rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu- orientuje se v rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje- určuje zeměpisnou polohu	zeměpis jako vědní obor komunikační geografický a kartografický jazyk geografické informace a jejich zdroje kolem nás statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky globus a mapa obsah mapy a jeho vyjádření měřítko mapy druhy a typy map určování zeměpisné polohy	PV: <i>IVT (GIS, internet zdroj informací)</i> <i>M (tělesa, měřítko)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich probíhajících v prostorových souvislostech, pro vytváření postojů k okolnímu světu	myšlenkové (mentální) mapy	
Přírodní obraz Země	<ul style="list-style-type: none">- používá s porozuměním základní pojmy z astronomie- popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy se zvláštním zřetelem na postavení Země, srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy- popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce- na příkladech objasní vzájemné interakce v soustavě Slunce-Země-Měsíc- popíše a odle přírodního úkazu dokáže tvar Země- popíše pohyby Země a zhodnotí jejich důsledky pro praktický život lidí	Země jako vesmírné těleso a její začlenění do sluneční soustavy Měsíc tvar a rozměry Země pohyby Země a jejich důsledky - střídání dne a noci, střídání ročních období, světový a pásmový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas	PT: ENV - Základní podmínky života PV: <i>F (vesmír, časová pásma)</i>

<ul style="list-style-type: none">- popíše stavbu zemského tělesa a jeho členění na litosférické desky- chápe a používá s porozuměním základní pojmy z deskové tektoniky, aplikuje tyto poznatky na konkrétní situace v jednotlivých regionech- objasní projevy vnitřních přírodních sil působících na povrch Země (zemětřesení a sopečná činnost) a lokalizuje tyto projevy na fyzické mapě světa- zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof	stavba zemského tělesa vnitřní přírodní síly, zemětřesení a sopečná činnost	PT: ENV - Základní podmínky života PV: F (magnetické pole) Bi (minerály a horniny)
<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje a vyhledá v mapách jednotlivé oceány, vybrané ostrovy a krajinné prvky horizontální členitosti na oceánském pobřeží- znázorní hlavní jednotky oceánského dna- popíše vlastnosti mořské vody, rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody	oceány a moře	PT: MEGS - Objevujeme Evropu a svět PT: ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí PV: F (skupenství vody) Ch (chem. vlastnosti vody) Bi (voda základ života) IVT (internet zdroj informací)
<ul style="list-style-type: none">- popíše rozložení zásob vody na Zemi a mechanismus celkového oběhu vody- s porozuměním používá základní pojmy z hydrogeografie a vyhledá v mapách jejich příklady- porovná rozmístění, činnost a funkci ledovců na zemském povrchu- vyhledá v mapách největší současné pevninské a horské ledovce	vodstvo na pevnině ledovce	PT: MEGS - Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá PT: ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí PV: F (skupenství vody) Ch (chemické vlastnosti vody) Bi (voda - základ života) IVT (internet zdroj informací)
<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje složky ovzduší a porovná orientačně jejich zastoupení v atmosféře- objasní pojem počasí, pojmenuje činitele utvářející počasí a definuje jejich závislost na geografických podmínkách- objasní pojem podnebí, vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím- vymezí na mapách podnebné pásy a porovná oblasti s různým podnebím	atmosféra počasí podnebí a	PT: ENV - Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí PV: M (záporná čísla, statistická data a grafy) F (děje v atmosféře)

	<ul style="list-style-type: none">v různých částech světa- objasní vznik větru a uvede jeho základní charakteristiky- popíše vznik, charakter a působení pasátů a monzunů, vyhledá oblasti s jejich výskytem	podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře	<i>Ch (chemické složení atmosféry)</i> <i>Bi (podnebí a rostlinstvo)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- popíše vznik a složení půdy, posoudí význam humusu v půdě- rozlišuje mezi půdním druhem a typem, uvádí příklady půdních druhů a typů- rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými složkami přírodní sféry- popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí a podle druhů rostlinstva a živočišstva- pojmenuje a vyhledá v mapách jednotlivá šířková (vegetační) pásma původních přírodních krajin- vyjádří vztah rozmístění jednotlivých biotů k zeměpisné šířce a nadmořské výšce- popíše život lidí a jejich hospodářskou činnost v jednotlivých přírodních krajinách s důrazem na vzájemnou interakci člověk - prostředí	půdy typy původních přírodních krajin na zemi a jejich rozmístění v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce	PT: ENV - základní podmínky života <i>Vztah člověka k prostředí</i> PV: <i>F (vzlinavost)</i> <i>Bi (půda, edafon, typy krajin)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i>
Regiony světa	<ul style="list-style-type: none">- objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán- porovná a přiměřeně hodnotí vzájemný poměr svět. oceánu a pevniny na zemském povrchu- lokalizuje a popisuje na mapách oceány a kontinenty, světadíly, srovnává jejich polohu, rozlohu, hloubku- porovná a posoudí oceány světa podle ostatních kritérií (život v mořích, hospodářské využití, jejich význam pro ŽP, ohrožení oceánů a moří v souvislosti s činností člověka)- zhodnotí a popíše polohu, rozlohu a přírodní poměry polárních oblastí- porovná společné a odlišné znaky- posoudí význam Antarktidy pro vědecký výzkum a zhodnotí mezinárodní politické aspekty- zdůvodní význam polárních oblastí pro biosféru a objasní současné problémy ŽP těchto oblastí	Přehled světadílů a oceánů Oceány světa Polární oblasti - Arktida a Antarktida	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (chem. složení mořské vody)</i> <i>Bi (život v oceánech)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá na mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu z hlediska různých kritérií (zeměpisná síť, zemské polokoule, poloha vůči ostatním světadílům, poloha v podnebných pásech)	Austrálie a Oceánie	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i>

	<ul style="list-style-type: none">- lokalizuje a pojmenuje oblasti Oceánie – Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland- vyhledá v mapách a popíše vybrané útvary a státy Oceánie- pracuje s mapami a pojmenovává vybrané prvky horizontální členitosti Austrálie- posoudí výškovou členitost povrchu Austrálie- vyhledá a pojmenuje nejvýznamnější povrchové tvary- pracuje s tematickými mapami a porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie- určí a vyhledá v mapách nejvýznamnější australské řeky, jezera a bezodtoké oblasti- vymeze na mapě oblasti s podzemní artéskou vodou, vysvětlí její vznik a význam pro život obyvatel- pojmenuje a vyhledá na mapě vegetační pásma, popíše příklady zástupců australské a novozélandské přírody, uvede příklady ochrany přírody v Austrálii- zdůvodní zvláštnosti australské zvěřeny (endemismus, vliv přistěhovalců po kolonizaci území na faunu Austrálie)- popíše historické souvislosti objevování Austrálie, způsob osídlování světadílu, život a osud původních obyvatel Austrálie a jejich současné postavení v Austrálii- pracuje s tematickými mapami a posuzuje příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel- vyhledá s pomocí mapy administrativní členění Australského svazu (členské státy a teritoria)- pojmenuje největší města a hl. město Australského svazu- lokalizuje v mapách zdroje nejvýznamnějších nerostných surovin- posoudí vztah mezi podnebím a zaměřením zemědělské produkce- popíše úroveň a zaměření australského průmyslu, vymeze hlavní průmyslové regiony	<p>Oceánie</p> <p>Austrálie</p> <p>Australský svaz</p>	<p>PV:</p> <p><i>M (statistická data a grafy)</i></p> <p><i>F (děje v atmosféře)</i></p> <p><i>Ch (nerosty a ozónová díra, chemický průmysl)</i></p> <p><i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo, endemické druhy)</i></p> <p><i>OV (hospodářství)</i></p> <p><i>IVT (internet zdroj informací)</i></p> <p><i>AJ (realie)</i></p>
<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p>	<ul style="list-style-type: none">- určuje světové strany na mapě a v terénu- čte s porozuměním pochodové a turistické značky a vysvětlivky v mapě- aktivně pracuje s turistickou mapou, vyhledává základní údaje, provádí měření vzdáleností, pro pohyb v terénu a orientaci v mapě užívá azimut- pracuje s porozuměním s jízdními řádů v tištěné i elektronické podobě, vyhledává	<p>praxe s mapami a atlasy, orientace v krajině</p> <p>topografická a turistická mapa, azimut</p> <p>jízdní řád</p>	<p>PT: OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (PRO)</p> <p>PV:</p> <p><i>M (převod jednotek časových a měřítka)</i></p> <p><i>IVT (internet zdroj informací)</i></p>

	<p>s jejich pomocí optimální dopravní trasy a spoje</p> <ul style="list-style-type: none">- aplikuje při cvičeních v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu, reaguje svým chováním na modelové situace navozující nebezpečí ve volné přírodě a nebezpečí živelních pohrom	<p>zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<p>F (měření vzdáleností) OV (chování v krajině)</p>
--	--	--	--

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Regiony světa	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá a hodnotí geografickou polohu Afriky z hlediska různých kritérií- porovná rozlohu Afriky, porovná s ostatními světadíly, vymezí průběh důležitých rovnoběžek a poledníků- pojmenuje a vyhledá na mapách významné prvky horizontální členitosti Afriky- posoudí činitele, které se podílely na formování povrchu Afriky a vyhledá a pojmenuje na mapách nejvýraznější povrchové útvary, včetně nejvyšších pohoří- při práci s tematickými mapami porovná podnebí jednotlivých oblastí Afriky, vyvozuje závislosti chodu teplot a srážek v jednotlivých podnebných páslech- vysvětlí vliv nadmořské výšky, pasátů a mořských proudů na podnebí Afriky- určí a vyhledá v mapách úmoří, hl. toky afrických řek, bezodtokové oblasti- vyhledá a lokalizuje vybraná africká jezera a vodopády- objasní závislost rozmístění vegetačních pásů na podnebí- pojmenuje, vymezí a srovná africká šířková pásma a výškové stupně vegetace- popíše příklady výskytu afrického rostlinstva a zvířectva v příslušných vegetačních páslech- vyhledá na mapě příklady afrických národních parků, rezervací a posoudí jejich význam z hlediska ochrany ŽP a cestovního ruchu- rozliší významné přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití- určí hlavní lokality těžby vybraných nerostných surovin- vyhledá na mapách nejhustěji a řídko zalidněné oblasti a posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva Afriky- porovná jednotlivé oblasti Afriky podle zastoupení lidských ras- určí a vymezí v mapách zeměpisné oblasti Afriky: severní, střední a jižní Afriku- srovnává obyvatelstvo jednotlivých oblastí podle zastoupení lidských ras, kultury, způsobu života a náboženství- vyhledá na politické mapě vybrané státy a vybraná velká a hlavní města každé oblasti- charakterizuje jednotlivé oblasti z hlediska přírodních, hospodářských, společenských a politických kritérií- posoudí příčiny konfliktních situací a	<p>Afrika – fyzickogeografická sféra</p> <p>Afrika – obyvatelstvo a hospodářství</p>	<p>PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá (INT)</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>OV (hospodářství, mezinárodní pomoc, nezávislost)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i></p>

	<p>hospodářského zaostávání afrických států</p> <ul style="list-style-type: none">- v každé oblasti Afriky (severní, střední, jižní) – popíše z geografického hlediska dva vybrané modelové příklady států	oblasti Afriky	
	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá na mapách americký kontinent, určí jeho geografickou polohu podle různých kritérií- vymezí rozdělení amerického kontinentu – podle různých kritérií (jazykové, geografické)- porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů- pojmenuje a vyhledává v mapách významné prvky horizontální členitosti- posoudí s pomocí obecně zeměpisné mapy výškovou členitost a vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary amerického kontinentu, objasní příčiny a činitele, které je formovaly- dokáže určit a pojmenovat nejvyšší horské vrcholy Severní a Jižní Ameriky- vymezí polohu amerického kontinentu z hlediska umístění v podnebných pásech- porovná podnebí v jednotlivých pásech z hlediska chodu teplot a srážek, posoudí vliv oceánských proudů a tvarů zemského povrchu na podnebí jednotlivých oblastí- objasní vznik a územní rozsah a působení vzdušných proudů (tornád a hurikánů) na území Ameriky- určí úmoří, vybrané toky, jezera, vodopády, bezodtokové oblasti na území Ameriky- pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky šířková pásma a výškové stupně vegetace a objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva na podnebí a půdách- pojmenuje a popíše příklady amerického rostlinstva a živočišstva a přiřadí je do příslušných geografických šířkových pásem, určí endemické druhy fauny- pojmenuje a vyhledá několik příkladů národních parků a uvede předmět jejich ochrany- popíše historii osídlování Ameriky- popíše rozmístění původních amerických kultur (Mayové, Inkové, Aztékové, Eskymáci)- vyhledá v mapách nejhustěji a řídko zalidněné oblasti a posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva- lokalizuje v mapách Ameriky rozmístění lidských ras, etnických a jazykových skupin- srovnává obyvatelstvo Ameriky podle kultury, jazyka, náboženství- vyhledá na mapě vybraná velká města, objasní současné problémy světových velkoměst- vyhledá a vymezí v mapách státy oblasti (USA,	<p>Amerika – fyzickogeografická sféra</p> <p>Amerika - obyvatelstvo</p> <p>Oblasti Ameriky: Severní Amerika</p>	<p>PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>OV (hospodářství)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>D (zámořské objevy a důsledky)</i> <i>AJ (výslovnost místních geograf. pojmů a reálie)</i></p>

	<p>Kanada)</p> <ul style="list-style-type: none">- charakterizuje státy z hlediska přírodních poměrů, obyvatelstva, hospodářství, politické situace, kulturních tradic- určí v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti USA a Kanady- posoudí význam USA a Kanady na svět. politické scéně, zapojení do mezinárodních organizací- vyhledá v mapách Mexiko, charakterizuje jej z hlediska přírodních i socioekonomických poměrů- posoudí politický význam Mexika v současném světě, uvede kulturní, přírodní a jiné zajímavosti nebo vybranou realii vztahujících se k životu v Mexiku- vyhledá v mapách území pevninské a ostrovní části Střední Ameriky - pojmenuje vybrané státy obou oblastí- popíše přírodní poměry, strukturu obyvatelstva, hospodářské zaměření, kulturní tradice zhodnotí politický význam karibské oblasti ve světě- vyhledá v mapách vymezené oblasti Jižní Ameriky: Brazílie, státy při pobřeží Karibského moře, Laplatské státy, Andské státy- popíše jejich přírodní poměry, složení obyvatelstva a jazykové odlišnosti, kulturní tradice- posoudí jejich hospodářský a politický význam- vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých oblastí- vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města a popíše jejich stručnou fyzickogeografickou a socioekonomickou charakteristiku- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy daných oblastí	<p>Střední Amerika</p> <p>Jižní Amerika</p>	
	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá a popíše v mapách geografickou polohu Asie dle různých hledisek- porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů- pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější prvky horizontální členitosti Asie- posoudí výškovou členitost a pojmenuje nejvýznamnější povrchové útvary Asie, objasní činitele, které je formovaly- vyhledá v mapách oblasti s výskytem častých zemětřesení, sopečné činnosti- porovná podnebí v jednotlivých oblastech Asie, určí průběh teplot a chod srážek v jednotlivých podnebných pásích- určí v mapách Asie monzunové oblasti a	<p>Asie</p>	<p>PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i></p>

	<p>posoudí význam monzunů pro život a hospodářství dané oblasti</p> <ul style="list-style-type: none">- vyhledá v mapách a pojmenuje úmoří, jezera, významné vodní toky, bezodtokové oblasti, u vybraných jezer porovná jejich velikost, původ- pojmenuje a vyhledá v mapách šířková pásma a výškové stupně a popíše příklady typického asijského rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných podnebných pásů- lokalizuje rozmístění nejstarších asijských kultur v povodí velkých řek (Indie, Čína, Mezopotámie)- vyhledá v mapách nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva a odůvodní jejich příčiny- vymezí státy s největším počtem obyvatel světa – Čínu, Indii- určí a lokalizuje na mapách zastoupení lidských ras, etnických skupin a náboženství a posoudí jejich vliv na život obyvatel Asie- vymezí na politické mapě velké zeměpisné regiony- určí jejich geografickou polohu, přírodní poměry a přírodní zdroje jednotlivých regionů- posoudí hospodářský a politický význam oblastí v současném světě, porovná s ostatními oblastmi Asie- v dané oblasti charakterizuje obyvatelstvo, sídla, kulturní a náboženské tradice a předpoklady pro cestovní ruch- vymezí specifické lokality se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem, objasní zdroje jejich napětí- určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, významné lokality těžby nerostných surovin s důrazem na producenty ropy- lokalizuje vybrané státy v oblasti a jejich hlavní města- na modelových příkladech vybraných států uvádí vybrané reálie z jejich života	<p>Asie – obyvatelstvo a hospodářství</p> <p>Oblasti (regiony) Asie</p>	<p>OV (hospodářství – rychlý růst) IVT (internet zdroj informací) D (starověké civilizace)</p>
--	---	---	--

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Regiony světa	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá na mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu podle různých kritérií, vymezí hranice mezi Evropou a Asií- porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů- pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální členitosti- posoudí na obecně zem. mapě výškovou členitost povrchu Evropy- dokáže pojmenovat a lokalizovat v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Evropy a zhodnotí činitele, které je formovaly- vyhledá nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy- určí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebných páslech a porovná podnebí Evropy z hlediska chodu teplot, srážek a ostatních vlivů- zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy v podnebí Evropy- vyhledá v mapách úmoří, vybrané vodní toky, jezera, bezodtokové oblasti- lokalizuje polohu velkých jezerních oblastí a pojmenuje procesy, které jezera formovaly- orientuje se v mapách a dokáže znázornit, přes které státy protékají hlavní evropské veletoky- vyhledá v mapách oblasti Evropy s umělými vodními cestami a četnými průplavy- objasní závislost rozšíření rostlinstva, živočišstva a půd v Evropě na zem. šířce a podnebných faktorech- vymezí šířková vegetační pásma a výškové stupně s uvedením konkrétních příkladů zástupců evropského rostlinstva a živočišstva v jednotlivých páslech- vyhledá na politické mapě světa velké zeměpisné oblasti (regiony), vybrané státy a vybraná hlavní města- určí a vyhledá státy Evropské unie a státy, které se o vstup ucházejí	Evropa	<p>PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>OV (hospodářství, EU, státní útvary)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>D (vývoj kontinentu, památky)</i> <i>AJ (realie Velké Británie a Irska)</i> <i>NJ (alpské země a SRN – realie)</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- určí a vyhledá v mapách evropské členské státy NATO- vyhledá jednotlivé oblasti Evropy - popíše u nich geografickou polohu, přírodní poměry, zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti Evropy v současném světě, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy- lokalizuje v daných oblastech jednotlivé státy a porovnává jejich hospodářskou vyspělost- určuje v mapách jednotlivých oblastí Evropy sídelní a hospodářská centra, hlavní lokality těžby, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu- u každé oblasti charakterizuje obyvatelstvo, sídla, kulturní a náboženské tradice- podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých evropských regionů, zejména sousedních států ČR	Oblasti Evropy - střední, západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa	
	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá v mapách území Ruské federace, určí její geografickou polohu na území dvou světadílů- zhodnotí rozlohu, přírodní poměry a přírodní zdroje Ruské federace- posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě, zhodnotí s ohledem na osvojené vědomosti probíhající transformační hospodářské, společenské a politické procesy v Rusku- vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti v evropských i asijských regionech Ruska- charakterizuje obyvatelstvo, kulturní tradice, vybrané reálie ze života ruské společnosti, vybrané oblasti a sídla Ruské federace	Rusko	PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>OV (hospodářství, úloha Ruska ve světě)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>D (vývoj Ruska a památky)</i>
Společenské a hospodářské prostředí	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí vývoj počtu obyvatel Země- objasní základní pojmy z demografie (porodnost, úmrtnost, přirozená a mechanická změna obyvatelstva)- na příkladech doloží vliv přírodních a společenských faktorů na vývoj a rozmístění obyvatelstva a na demografické znaky populace v určité oblasti	obyvatelstvo – demografické charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva	PT: <i>MKV - Kulturní rozdíly</i> <i>Etnický původ</i> <i>Multikulturalita</i> PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i>

	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických socioekonomických znaků- vymezuje základní rozdíly světových náboženství, zároveň nalézá jejich společné znaky- lokalizuje v mapách světové oblasti s trvalými náboženskými konflikty- rozlišuje pojmy národ a národnost, argumentuje proti rasistickým teoriím- zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do skupin a lokalizuje je v mapách do konkrétních oblastí		PV: <i>Bi (rasy a jejich rovnost)</i> <i>M (statistická data a grafy – věkové pyramidy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>OV (národ, multikulturní spol., sociální soudržnost)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje sídla podle velikosti, uvádí typické znaky a dokládá na konkrétních příkladech z místního regionu- uvádí konkrétní příklady systémů měst v podobě aglomerace a konurbace- vysvětlí pojem míra urbanizace a objasní příčiny rozdílné míry urbanizace ve vyspělých a rozvojových státech- uvádí příklady různé funkce měst- jmenuje a lokalizuje v mapách příklady historicky cenných měst	sídla	PT: MEGS - Objevujeme Evropu a svět PV: <i>D (vývoj lidských sídel)</i> <i>OV (funkce sídel)</i> <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím- vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských podmínek- objasní pojem státní hranice, uvádí kritéria členění hranic- uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení- rozlišuje mezi unitárním a federativním státem, uvádí členění státu na menší územně správní celky- formuluje kritéria pro posouzení vyspělosti státu a na jejich základě rozděluje státy světa- objasní příčiny vzniku ohnisek napětí a vyhledá v mapách lokality tradičních konfliktů- srovná současnou politickou mapu světa s mapami starými 15 a více let, objasní příčiny vzniku nových států	politická mapa světa	PT: MEGS - Objevujeme Evropu a svět <i>Evropa a svět nás zajímá</i> PV: <i>D (kolonie)</i> <i>OV (státní formy, boj za nezávislost)</i> <i>M (práce se statistickými daty)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>

	<ul style="list-style-type: none">- uvede názvy hlavních mezinárodních politických a hospodářských organizací, jejich cíle a významné členské státy- načrtne základní strukturu OSN	ekonomická a politická integrace	PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> PV: <i>OV (integrační procesy a globalizace)</i> <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a životní prostředí a lokalizuje významné příklady poškozování krajiny nebo jejích složek- vysvětlí faktory udržitelného života, resp. rozvoje- zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti, poukáže na nerovnoměrné rozmístění zdrojů- posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí, a interakci člověk – přírodní prostředí	globální problémy	PT: <i>ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> PV: <i>OV (demokracie, diktatura, etnické čistky a terorismus)</i> <i>D (řešení problémů v minulosti)</i> <i>Ch (neefektivní využití nerostných zdrojů, ozónová díra)</i> <i>Bi (regulace porodnosti, hlad a jeho typy, ochrana proti ultrafialovému záření)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>M (práce se statistickými daty)</i>
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<ul style="list-style-type: none">- získává, porovnává, analyzuje další informace o Evropské Unii, uvědomuje si vztah ČR a EU- na základě osvojených poznatků a nově získaných informací klade otázky a vytváří závěrečný výstup z návštěvy Regionálního centra EU na dané téma, který samostatně prezentuje	práce s různými informačními zdroji návštěva Regionálního centra EU zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace	PT: <i>OSV - Komunikace (PRO)</i> PT: <i>MEGS -Objevujeme Evropu a svět (PRO)</i> <i>Evropa a svět nás zajímá (PRO)</i> <i>Jsmo Evropané (PRO)</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>OV (orgány EU)</i>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Společenské a hospodářské prostředí	<ul style="list-style-type: none">- člení hospodářství do jednotlivých sektorů (primární, sekundární, terciární, kvartérní) a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti- uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti zemí- posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva, popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy- vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci- hodnotí význam pěstování zemědělských plodin v různých částech světa- lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat, objasní kulturní a náboženské tradice chovu- zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat v různých částech světa- poukazuje na nevýhody moderních způsobů výživy a chovů dobytka- vymezuje, specifikuje (příklady lovených živočichů) a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa, uvádí je do souvislosti s jejich vazbou na šelfy a mořské proudy- uvádí faktory omezující a ohrožující rybolov- rozlišuje mezi primárním a sekundárním lesem a uvádí dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství- znázorní schematicky rozdělení průmyslu na jednotlivá odvětví a dílčí obory, uvádí kritéria, která je odlišují- rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití- zvažuje lokalizační faktory, především vazby těžebního a energetického průmyslu na surovinovou základnu a energetickou náročnost jednotlivých odvětví- srovnává surovinovou podmíněnost a závislost zpracovatelských odvětví průmyslu- uvádí příklady „vlajkových výrobků“ zpracovatelského průmyslu některých zemí světa, uvědomuje si význam výrobní tradice- objasní s porozuměním základní pojmy týkající se dopravy- rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a druhu dopravního prostředku- vysvětlí výhody a nevýhody používání jednotlivých druhů dopravy- hodnotí úroveň dopravy v různých oblastech	hospodářství – sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví (zemědělství, průmysl, doprava, služby a cestovní ruch, mezinárodní obchod)	PT: <i>MEGS - Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i> PV: <i>OV (sektory ekonomiky a trendy)</i> <i>D (průmyslová revoluce)</i> <i>M (práce se statistickými daty a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Ch (cukrová řepa a výroba cukru, ocelářský průmysl, nerosty)</i> <i>Bi (biologická podstata zemědělství)</i>

	<ul style="list-style-type: none">- světa, vymezí hlavní dopravní tahy a trasy- zhodnotí změny postavení jednotlivých druhů dopravy a popíše vývojové tendence v provozu a využívání jednotlivých druhů dopravy- chápe postavení služeb v daném státě jako průkazný ukazatel stupně rozvoje jednotlivých zemí- rozlišuje jednotlivé kategorie služeb a cestovního ruchu- hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí, vymezuje v mapách hlavní oblasti cestovního ruchu a uvádí jejich lokalizační faktory		
	<ul style="list-style-type: none">- vymezí v mapě světa oblasti s převládajícím vývozem a dovozem surovin, resp. průmyslových výrobků- hodnotí postavení České republiky v mezinárodním obchodu- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit- hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti jednotlivých regionů světa z hospodářského hlediska- analyzuje změny jádrových oblastí v minulosti a pokusí se zdůvodnit příčiny těchto změn- objasní význam pojmů jádro a periferie, vymezí jádrové a periferní oblasti v daném regionu	prostorové aspekty hospodářství	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> PV: <i>M (práce se statistickými údaji a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Bi (ochrana životního prostředí)</i>
Česká republika	<ul style="list-style-type: none">- určí absolutní a relativní polohu ČR a posoudí její aspekty, porovná základní číselné charakteristiky ČR s evropskými státy a vybranými státy světa- vymezí na fyzické mapě geomorfologickou oblast Česká vysočina a Karpaty, vyhledává hlavní pohoří těchto jednotek a uvádí geomorfologické činitele, kteří se podíleli na jejich vzniku- charakterizuje podnebí ČR, zhodnotí oceánské, resp. kontinentální vlivy a vliv činnosti člověka na podnebí a počasí- vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území ČR- zařadí území ČR k evropským úmořím, pojmenuje hlavní toky, vyhledá je v mapách- rozliší přírodní a umělé vodní nádrže na našem území a lokalizuje je- objasní původ jezer v ČR- zhodnotí hospodářské aspekty a význam lázeňství a rybníkářství u nás, lokalizuje hlavní oblast těchto činností v ČR	poloha ČR, postavení ČR ve světě přírodní poměry ČR	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i> PV: <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (minerální vody)</i> <i>M (práce se statistickými daty a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Bi (typy krajiny)</i> <i>OV (vývoj české státnosti)</i>

	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje hlavní půdní druhy a typy na území ČR, uvede jejich rozmístění a analyzuje jejich vhodnost pro zemědělské využití- popíše hlavní vývojové změny rostlinstva v ČR, charakterizuje skladbu, funkci a rozšíření základních ekosystémů (lesní společenstva, louka, vodní plocha)- rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR, uvádí a lokalizuje jejich příklady- uvádí příklady přírodních a kulturních krajín zejména v místním regionu		
	<ul style="list-style-type: none">- posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje ČR, uvede změny ve struktuře obyvatelstva a objasní jejich mechanismus- zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva ČR s přírodními a socioekonomickými podmínkami- rozděluje sídla podle velikosti, funkce a charakteru zástavby, uvádí příklady z regionu- zhodnotí strukturu surovinové základny v ČR- pojmenuje hlavní vyvážené a dovážené druhy zboží- vymezí a lokalizuje v mapách hlavní oblasti těžby surovin, objasní vztah k rozmístění sídel a průmyslových center- objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR- analyzuje význam přírodních a sociálních podmínek pro rozmístění těžkého a zpracovatelského průmyslu v ČR- popíše vztah mezi rozmístěním strojírenských závodů a zdroji surovin, energie a kvalifikovaných pracovních sil- vyhledá v mapách hlavní průmyslové oblasti, zdůvodní koncentraci některých průmyslových odvětví do určitých oblastí- doloží na příkladech návaznost potravinářského průmyslu a zemědělství, uvede výrobky vázané na místa produkce, spotřeby a výrobky bez vazby na tato místa- charakterizuje zemědělství ČR v závislosti na přírodních podmínkách- objasní pojmy: příměstské zemědělství a ekologické zemědělství- posoudí jednotlivé druhy dopravy na území ČR z hlediska rychlosti, výkonnosti, hospodářského významu a vlivu na životní	<p>Socioekonomická sféra ČR obyvatelstvo a sídla ČR</p> <p>přírodní zdroje a hospodářství ČR</p> <p>doprava ČR</p>	<p>PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i></p> <p>PV: <i>OV (hospodářství)</i> <i>D (vývoj českého hospodářství)</i> <i>M (práce se statistickými daty a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Ch (nerostné suroviny, chemický průmysl)</i> <i>Bi (zemědělské plodiny)</i></p>

	<p>prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">- vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy pozemní, vodní a letecké dopravy v ČR- popíše a zhodnotí polohu jednotlivých oblastí ČR vzhledem k dopravní síti- vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvádí specifické lokalizační faktory a hlavní atraktivity (např. památky UNESCO)	cestovní ruch v ČR	
	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje základní správní kategorie na našem území- chápe rozdíl mezi kulturním a správním regionem- komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR (kraje) podle přírodních podmínek, hospodářského potenciálu a dalších kritérií, vyhledává společné znaky a specifické prvky- vytváří a využívá mentální (myšlenkovou) mapu ČR- určuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti- srovnává a hodnotí postavení místního regionu vzhledem k sousedním oblastem i v rámci státu	oblasti-kraje ČR místní region, okolí školy, Olomouc, Olomoucký kraj	PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> <i>Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Jsme Evropané</i> PV: <i>OV (správní členění ČR)</i> <i>D (vývoj regionů)</i> <i>M (práce se statistickými daty a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací, prezentace Power Point)</i>
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá, srovnává a analyzuje další informace o daném průmyslovém odvětví- aktivně získává, třídí a systematizuje poznatky o vybraném průmyslovém odvětví, resp. výrobním procesu, vytváří závěrečný výstup z exkurze do výrobního závodu	práce s různými informačními zdroji exkurze do výrobního závodu zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace	PT: OSV - <i>komunikace (PRO)</i> PT: MEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět (PRO)</i> <i>Evropa a svět nás zajímá (PRO)</i> PV: <i>M (práce se statistickými daty)</i> <i>IVT (internet zdroj informací, prezentace Power Point)</i> <i>OV (správní členění a orgány státní správy)</i> <i>D (památky)</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.14 Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika si klade za cíl naučit žáka systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Žáci si při vyhledávání informací v prostředí internetu budou schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých dostupných zdrojů. Při tvorbě dokumentů a prezentací se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly.

Předmět je vyučován ve třetím ročníku nižšího gymnázia dvě hodiny týdně. Výuka je realizována formou vyučovací hodiny a cvičení.

Do obsahu výuky předmětu Informatika a výpočetní technika jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět Informatika a výpočetní technika je vyučován v odborných učebnách plně vybavených výpočetní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- při řešení příkladů učitel dbá na správný postup
- učitel zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- učitel ukazuje na souvislost informatiky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k využívání různých druhů studijních materiálů
- učitel vyžaduje rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- učitel podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učitel využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

- učitel dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- učitel podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor, zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

- využití práce ve dvojicích a malých skupinách
- využití praktických cvičení ke sledování a hodnocení vzájemné spolupráce žáků ve skupině
- učitel vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

- učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využití domácí přípravy žáků ve vyučovacích hodinách
- učitel kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- využití orientačního zkoušení a testů k ověření soustavné přípravy žáků na výuku
- učitel zadává referáty a projekty týkající se aktuálního dění

Kompetence pracovní

- učitel dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje učitel dodržování předepsaných postupů

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika			
Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Práce s internetem a mobilními technologiemi	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s informací v souladu se zákony o duševním vlastnictví- používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje je- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	<ul style="list-style-type: none">- vyhledávání a ověřování informací- problematika autorských práv- vývojové trendy v oblasti komunikační technologie- mobilní služby, tarify- bezdrátová technologie	<p>PT: <i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá: Informace a komunikace v cizích jazycích</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: <i>vyhledávání a ověřování informací, problematika autorských práv</i></p>
Zpracování textů	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s textovým editorem- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s textem v souladu se zákonem o duševním vlastnictví- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s textovým editorem- základní typografické poučky- pokročilejší činnost s textovým editorem	<p>PV: <i>ČJL: Textové editory</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: <i>základy typografie, psaní dopisů, žádostí</i></p>
Tvorba prezentací	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s programem na tvorbu prezentací- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické a textové formě- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s programem pro tvorbu prezentací- tvorba prezentace na zvolené téma- předvedení prezentace s komentářem	<p>PV: <i>Vazba na libovolný vyučovací předmět – prezentace na dané téma</i></p>
Základy práce s tabulkovým kalkulátorem	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem- zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek a grafů- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s programem- vzorce, funkce- grafy, tisk- samostatná práce na zadané téma	<p>PV <i>Předměty s laboratorním cvičením</i></p> <p>IVO (Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: <i>zpracování protokolu z laboratorní práce tabulkovým kalkulátorem</i></p> <p>PT <i>MEV - Tvorba mediálního</i></p>

			<i>sdělení</i>
Základy programování v LOGU	- využívá základní algoritmické přístupy a dodržuje pravidla jazyka pro řešení problémů	- základní prog. prostředky (proměnná, volání funkce, parametry, podmínky a cykly, operace přiřazení hodnoty, výraz)	PV: <i>M – jednoduché programy pro matematické výpočty</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduhost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.15 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ RVP ZV.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat komunitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelné součásti každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především pak vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny, dále prostřednictvím projektů, návštěvou hudebních představení apod.

Do obsahu výuky hudební výchovy jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět hudební výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dává učitel žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně – pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

- učitel simuluje problémové situace, upozorňuje na nesrovnalosti, a tím rozvíjí schopnost žáků

pokoušet se nalézt řešení, povzbuzuje při případném nezdaru, a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů, např. při poslechových činnostech, a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance
- učitel průběžně ověřuje schopnost žáků užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází svou pozici, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojuje dle možností žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- učitel dává žákům dostatek příležitostí ke zvládnutí základní techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře je vede k dodržování vymezených pravidel

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	- uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic pomocí imitace s nástrojovou melodickoharmonickou oporou, zpívá jednoduché dvojhlasé písně	Hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu jednohlasý zpěv vícehlasý zpěv	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace
	- předvede jednoduché rytmické etudy a hry - vytvoří rytmickou formu ronda	Rytmus řeči a hudební rytmus	
	- popíše rozdíl mezi stupnicí a tóninou, pojmenuje základní intervaly	Stupnice, intervaly	PT: OSV – Sociální rozvoj: komunikace
Hudebně pohybové činnosti	- pohybem vyjadřuje polkový, valčíkový a mazurkový krok - předvede základní taktovací schémata, vytvoří vlastní pohyb na jednoduchou píseň	Pohybový doprovod znějící hudby	
Instrumentální činnosti	- předvede jednoduché rytmické etudy na Orffovy nástroje, navrhne jednoduchý doprovod písně na Orffovy nástroje	Hra na nástroje Orffova instrumentáře, realizace jednoduchých doprovodů	
	- rozpozná jednotlivé nástroje a rozdělí je do nástrojových skupin	Symfonický orchestr	
Poslechové činnosti	- rozdělí skladby na umělé a lidové, najde mezi nimi rozdíly a předvede lidovou píseň i lidový tanec	Lidové písně, zvyky a tradice v České republice	PT: MEGS – Evropa a svět nás zajímá
	- vysvětlí základní pojmy a posoudí zhlédnuté představení	Opera, ND	
	- navrhne a předvede různé zvuky představující počasí, popíše, co slyší ve skladbě - navštíví koncert a potom o něm vypráví	Počasí, rytmus	PT: ENV – Základní podmínky života

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě- zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic, imitace s nástrojovou melodickoharmonickou oporou	Hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu jednohlasý zpěv vícehlasý zpěv	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- rytmus řeči a hudební rytmus	Předvede jednoduché rytmické etudy a hry improvizací vytvoří jednoduchou rytmickou skladbu	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita
	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná rozdíl durových a mollových písní, orientuje se v základních hudebních pojmech	Hudební pojmy, durmollový systém	
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- pantomimicky předvede jednoduchou píseň- navrhne vlastní pohybové ztvárnění jednoduché písně	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: komunikace
	<ul style="list-style-type: none">- navrhne jednoduchý doprovod písně, přede hry a dohry na Orffovy nástroje	Hra na nástroje Orffova instrumentáře, realizace jednoduchých doprovodů	
	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v zápise skladeb- převádí melodie z nezpěvných poloh do zpěvných	Partitura	
	<ul style="list-style-type: none">- Najde vlivy lidové hudby ve skladbách našich skladatelů- předvede lidovou píseň i lidový tanec	Lidové písně, zvyky a tradice v Evropě	PT: MEGS – Evropa a svět nás zajímá
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- popíše vznik naší hymny- předvede její rytmickou i intonační podobu, porovná s hymnami ostatních států		PT: MKV – Kulturní diference
	<ul style="list-style-type: none">- dá skladby do souvislosti s životním stylem hudebních epoch- uvede příklady jednotlivých hudebních forem v těchto epochách, vytvoří vlastní jednoduchou variaci		
	<ul style="list-style-type: none">- připraví mediální prezentaci jedné hudební epochy		PT: MEV – Tvorba mediálního sdělení (PRO)
	<ul style="list-style-type: none">- podle osobních dispozic vytvoří vlastní kramářskou píseň- navštíví koncert a potom o něm vypráví	Rozliší zábavní prvky ve sdělení od informativních	

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	- zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	Pěvecký a mluvní projev /hlasová hygiena Vícehlasý zpěv Mutace, jednotlivé zpěvní techniky Hudební rytmus a rytmus řeči Orientace v prostoru Intonace a vokální improvizace	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace
Instrumentální činnosti	- navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci - tvoří na základě svých schopností jednoduchá aranžmá - najde rozdíl mezi jednotlivými styly a žánry - analyzuje hudební díla jednotlivých epoch	Hra na hudební nástroje Interpretace znějící hudby Realizace hudebních doprovodů Mnohvrstevnaté vnímání díla	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita
Poslechové činnosti	- provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů - podle osobních dispozic zhudební jednoduchý text	Kořeny a zdroje evropské civilizace Folk Hudební divadlo	PT: MEGS – Jsme Evropané
	- analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům - najde a popíše rozdíly mezi artifiční a nonartifiční hudbou - dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur	Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity Prolínání hudebních žánrů Rock	PT: MKV – Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity
	- jmenuje jednotlivé kulturní epochy a rámcově se v nich orientuje	Životní styl a kultura Country a tramská píseň Kulturní epochy – klasicismus a romantismus	
	- vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení	Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení Hodnotová manipulace v showbyznysu Hudební film, filmová hudba Populární hudba Návštěva hudebního představení	PT: MEV – Tvorba mediálního sdělení (PRO)

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	- zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	Intonace a vokální improvizace Pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena Mutace, vícehlasý zpěv Jednotlivé zpěvní techniky Rytmus řeči a hudební rytmus	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace
Instrumentální činnosti	- předvede jednoduché pohybové a rytmické improvizace - porovná hudební ukázky jednotlivých epoch - tvoří na základě svých schopností jednoduché aranžmá	Hra na hudební nástroje Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Hudební styly a žánry Realizace hudebních doprovodů	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: kreativita
Poslechové činnosti	- najde rozdíly mezi jednotlivými styly a žánry - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů a doporučí je spolužákům - analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům - popíše rozdíly mezi artificiální a nonarteficiální hudbou - dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur (jazz) - popíše jednotlivé kulturní epochy a rámcově se v nich orientuje	Vnímání uměleckého díla Kořeny a zdroje evropské civilizace Hudební divadlo Jazz Prolínání hudebních žánrů Životní styl a kultura Jednotlivé kulturní epochy – renesance, baroko	PT: MEGS – Jsme Evropané PT: MKV – Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity
	- vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení	Rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem Hudební film, filmová hudba Hudba a technika Návštěva hudebního představení	PT: MEV – Tvorba mediálního sdělení (PRO)

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.16 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP ZV.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat komunitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přejímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nové vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro jeho vyjádření.

Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledat nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků jeho vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova je obor, který dává příležitost tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života

- umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa
- nalézá vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovává široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na hudební a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinuje vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjí citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- používá vizuálně obrazné prostředky
- rozvíjí celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Do obsahu výuky výtvarné výchovy jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny, dále prostřednictvím projektů, exkurzí, animačních programů galerií a muzeí.

Předmět výtvarná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách výtvarné výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu podporujeme u žáků respekt k jinému názoru a ke zkušenosti jiných lidí
- dbáme na to, aby kvalitu společné práce ovlivňovala pozitivní atmosféra
- aktivně pomáháme žákům při tvorbě, abychom podporovali jejich zdravou snahu prosadit vlastní názor v pracovním kolektivu
- zohledňujeme různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce
- při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebevědomí a sebeúcty
- do vyučování zařazujeme cestu artefaktiky, jako výchovně vzdělávací koncepci založenou na postupech povzbuzujících vlastní síly
- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, jsou vedeni k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem - návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme příležitost specifickým způsobem (neverbální-vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence občanské

- organizujeme veřejné výstavy prací žáků a podporujeme v nich zájem prezentovat školu

Kompetence pracovní

- systematicky vedeme žáky k práci tvořivé, klidné, soustředěné, uvědomělé, cílené
- vlastním příkladem vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuální činnosti
- oceňujeme zachování správného postupu a kvalitu práce

Předmět je koncipován jako výchovný. Osobnostní a sociální rozvoj žáka prolíná složkou motivační, procesem tvorby. Důležitý je rozvoj kreativity, sebepoznání, sebepojetí a praktické etiky. Na vhodných tématech a formách spolupráce se ujasňují mezilidské vztahy, vztah lidí k přírodě, kulturnímu dědictví a mediální tvorbě.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			
Ročník: I.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, vychází z vlastních zkušeností, zážitků, představ a fantazie 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy, tvary, objemy) a jejich vztahy (kontrast, rytmus, variace)</p> <p>subjektivní vyjádření fantazijních představ, pocitů, vzpomínek</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření (kresba, malba, přípravné grafické techniky, modelování)</p> <p>stylizace tvarů (znak, piktogram)</p> <p>obohacení výtvarného jazyka (pravěké, abstraktní umění)</p>	<p>PT: <i>OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj kreativity, citlivosti, originality, fantazie, sebevyjádření sebepoznání</i></p> <p>PV: <i>Č, OV, HV: prožitkové lekce, animace v galeriích video, film</i></p>
Uplatňování subjektivity	<ul style="list-style-type: none"> - osobitě stylizuje vizuální skutečnosti a dává je do souvislosti s vybranými etapami dějin umění - rozvíjí technické dovednosti při práci s jednoduchými nástroji a vhodnými materiály, dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci 	<p>zpracovávání materiálů (kartony, folie, plasty, textil) a manipulace s jednoduchými pracovními nástroji (nože, nůžky, kružítko)</p>	<p>PT: <i>MEV – Produktivní činnosti: Tvorba mediálního sdělení (rozvoj komunikačních schopností)</i></p> <p><i>ENV – Vztah člověka k prostředí: podpora aktivity, tvořivosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí</i></p>
Mediální výchova - ověřování komunikačních účinků	<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky médií ve vizuální tvorbě - využívá vlastních poznatků o formách sdělení a o technických možnostech médií - získává, třídí a uplatňuje poznatky vizuálně obrazné kultury a obohacuje o nové znaky svůj výtvarný jazyk a komunikaci - rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby a tvorby ostatních 	<p>prezentace ve veřejném prostoru (škola, třída, školní webové stránky)</p> <p>vytváření osobního portfolia</p> <p>vytváření záznamů a dokumentace akcí a výtvarných procesů pomocí dostupných digitálních médií (fotoaparát, videokamera, mobilní telefon)</p> <p>práce s uměleckým dílem</p> <p>využití metod muzejní pedagogiky (animace v muzeích, vzdělávací programy, komentované prohlídky)</p> <p>odkaz regionálního kulturněhistorického vývoje (umělecké památky regionu)</p> <p>využití médií jako zdroje informací (odborné časopisy, literatura, katalogy)</p> <p>vyjádření vlastních představ a jejich zdůvodnění, vyjádření pocitů z vlastní tvorby</p>	<p>PT: <i>OSV – Sociální rozvoj: komunikace (rozvoj schopností a dovedností, zaujímá vlastní stanoviska, toleruje názory ostatních)</i></p> <p>PV: <i>IVT – Reflexe zkušeností a zážitků</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Jsme Evropané: Vliv Evropy na regionální kulturněhistorický vývoj Vzdělávací programy, animace, práce s katalogy, zhodnocení tvorby</i></p> <p>PV: <i>OV, ČJL</i></p> <p>PT: <i>OSV – Sebepoznání, sebepojetí</i></p>

Ročník: II.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	<ul style="list-style-type: none">- vybírá a samostatně vytváří a uplatňuje vizuálně obrazné elementy- chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru- uplatňuje osobitý přístup k realitě, zobrazuje a zaznamenává vlastní vizuální zkušenost- vybírá vybrané typy vizuálně obrazných vyjádření a vnímá jejich souvislost s příslušnými směry moderního umění- nalézá vhodné vizuálně obrazné prostředky pro zachycení mimovizuálního vnímání a uplatňuje je při vlastní tvorbě	<p>vybírá a samostatně vytváří a uplatňuje vizuálně obrazné elementy</p> <p>chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru</p> <p>uplatňuje osobitý přístup k realitě, zobrazuje a zaznamenává vlastní vizuální zkušenost</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření vybraných směrů moderního a současného umění (frotáž, dekalk, fotogram, asambláž, objekt)</p> <p>vyjadřování podnětů smyslových, čichových, chuťových - výtvarný jazyk abstraktního umění</p> <p>autentické záznamy vjemů, nálad, emocí, pocitů, prožitků</p> <p>typy vizuálně obrazného vyjádření (malba – nauka o barvách, emocionální působení barev)</p> <p>možnosti odlišných interpretací - tolerance k interpretaci obsahů různými vizuálně obraznými prostředky</p>	<p>PT:</p> <p><i>OSV – Sebepoznání a sebezpojetí:</i></p> <p><i>rozvoj kreativity, citlivosti, originality, sebepoznání, sebevyjádření</i></p> <p><i>vztah člověka ke krajině</i></p> <p><i>podpora tvořivých aktivit</i></p> <p><i>ENV – Vztah člověka k prostředí:</i></p> <p><i>podpora tvořivých aktivit a ohleduplnosti k životnímu prostředí</i></p> <p><i>ochrana přírody a kulturních památek</i></p> <p><i>MEGS – Jsme Evropané: pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje - významné historické osobnosti, kulturní identita</i></p> <p><i>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>
Jazyk umění	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjí smyslovou citlivost a obohacuje vlastní výtvarný jazyk o nové znaky- osvojuje si vybrané typy vizuálně obrazných vyjádření, užívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	<p>manipulace s jednoduchými pracovními nástroji a pomůckami (grafické a modelovací nástroje, nože, špachtle)</p> <p>využívá různých materiálů k dosažení výtvarné představy</p> <p>práce s uměleckým dílem</p> <p>muzejní pedagogika – galerijní animace, komentované prohlídky, regionální kulturní hodnoty, média jako zdroj informací</p>	<p>Práce s uměleckým dílem, vlastní praktické práce</p>
Komunikační účinky	<ul style="list-style-type: none">- využívá vlastních poznatků a umí aktivně vstupovat do procesu komunikace	<p>vytváření záznamů a dokumentace akcí</p> <p>vytváření vlastního portfolia</p>	<p>Reflexe vlastní tvorby a její zhodnocení, animace v galeriích, film, video</p>

Ročník: III.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjí estetické citění, uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a zvládá je na své úrovni- osobitě stylizuje vizuálně obraznou skutečnost- experimentuje s vizuálně obraznými elementy ve vlastním výtvarném vyjádření- chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru- obohacuje vlastní výtvarný jazyk a komunikaci	<p>řešení vztahů a uspořádání prvků vizuálně obrazných vyjádření v ploše, objemu a v prostoru: výtvarný řád, stylizace, symbol, kompozice, vybrané epochy a období výtvarného umění – gotika, renesance, baroko</p> <p>reflexe a experimentování ve vlastní tvorbě</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření - užitá grafika písmo, reliéfní plocha</p> <p>experimenty s materiály (modelovací, odlévací, papírové hmoty, molitan, polystyrén, přírodní materiály, textilie, průmyslový odpad)</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření (objekt - mobil, instalace, environment), hry s proměnami (akční umění), výtvarný jazyk uměleckých směrů 20. století</p> <p>zkoumání možností a vlastností materiálů, jejich kombinování a ozvláštňování</p> <p>práce s uměleckým dílem</p> <p>metody muzejní pedagogiky</p> <p>prezentace ve veřejném prostoru</p> <p>vytváření osobního portfolia</p>	<p>PT: <i>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: sebepoznání, sebevyjádření</i> <i>Kreativita</i></p> <p><i>ENV – Vztah člověka k prostředí: vztah člověka ke krajině, podpora tvořivých aktivit, ohleduplnost ve vztahu k prostředí</i></p> <p>Instalace v prostoru i v terénu s netradičními prostředky, animace v galeriích</p>
Mediální výchova – komunikační účinky	<ul style="list-style-type: none">- ve vlastní tvorbě uplatňuje bezpečné technologie, techniky, materiály- je šetrný k životnímu prostředí- osvojuje si a pěstuje manuální zručnost a získává základní technické dovednosti- osvojuje si a uplatňuje vybrané poznatky vizuálně obrazného umění- rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby	<p>média jako zdroj informací (odborné časopisy, katalogy, internet)</p> <p>slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, komunikace nad ní, schopnost obhájit vlastní práci</p>	<p>PT: <i>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti: média jako komunikační prostředek, média jako možnost vidět věci z různých pohledů</i> <i>MEGS – Jsme Evropané: evropský pohled na kulturu a umění</i></p>

Ročník: IV.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	<ul style="list-style-type: none">- užívá širokou škálu prostředků pro vyjádření osobních zkušeností, prožitků- uplatňuje ve vlastní tvorbě prvky vizuálně obrazných vyjádření- nalézá a uplatňuje vhodná vizuálně obrazná vyjádření pro vlastní tvorbu- rozvíjí estetické cítění, rozpozná, vybaví si jemu známý fakt a včlení jej do souvislostí	<p>praktické zvládnutí dostupného spektra kreslířských, malířských a grafických typů vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>chápaní procesu stylizace a práce se znakovými standardy</p> <p>reflexe vizuálně obrazných vyjádření s ostatními druhy umění ve vlastní tvorbě (hudba, tanec, poezie, fyzické básnictví, divadlo)</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření (malba, kresba, koláž, objekt)</p> <p>výtvarný jazyk současného umění: malba, body – art, performance, happening</p> <p>práce s uměleckým dílem, vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění</p> <p>muzejní animace</p> <p>vzdělávací programy, komentované prohlídky</p> <p>kulturní hodnoty regionu</p>	<p>PT:</p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj:</i></p> <p><i>Sebepoznání a sebepojetí (uplatňuje základní dovednosti při porovnávání výsledků své tvorby a tvorby jiných)</i></p> <p>PT:</p> <p><i>MEGS – Jsme Evropané</i></p>
Mediální výchova	<ul style="list-style-type: none">- využívá vlastních poznatků o dostupných formách sdělení a technických možnostech médií- učí se používat digitální technologie- hodnotí vliv reklamy a propagačních prostředků	<p>práce s dostupnými prostředky ICT (počítač, grafický program, interaktivní tabule, video)</p> <p>technologie uplatňované v současné propagační a reklamní tvorbě, výtvarný jazyk soudobého umění, nová média</p> <p>mediální prezentace, záznamy dokumentace akcí dostupnými typy médií (foto, videokamera, webové stránky)</p> <p>prezentace ve veřejném prostoru</p> <p>vytváření osobního portfolia</p>	<p>PT:</p> <p><i>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti:</i></p> <p><i>vychází z vlastních zkušeností a zážitků, dokáže porovnat tvorbu různých subjektů a vytváří aktivně vlastní prezentaci</i></p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.1.17 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV, do kterého jsou integrována témata čtyř tematických okruhů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, autodestruktivní závislosti - doping ve sportu, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě, osobnostní a sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj). Integrace vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ v předmětu Tělesná výchova je bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je 2 hodiny týdně (je uvedena v učebním plánu s komentářem). Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky tělesné výchovy jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět tělesná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných prostorách či venkovním areálu (tělocvična ATV, BTV, gymnastický sál BGS, posilovna, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí).

Žáci se každoročně účastní sportovních soutěží (atletické soutěže – atletický čtyřboj žáků, Pohár rozhlasu, sportovní hry – házená, košíková, odbíjená, kopaná - Coca cola cup, florbal, plavání, šplh, atd.)

Součástí Tělesné výchovy je i Zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabení.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je si na základě radosti z pohybu osvojit pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Součástí výuky je lyžařský a snowboardový výcvikový kurz.

Lyžařského kurzu se zúčastní celá třída.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky s pomocí učitele či spolužáků k získávání poznatků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňovat zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- rozvíjet schopnosti žáků vyrovnat se s neúspěchem
- motivovat učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, petanque...), ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňovat žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotit žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzovat žáky ke sledování sportovních soutěží
- upozorňovat na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem
- umožňovat diskuzi o těchto informacích (nástěnky, školní časopis apod.)

- usměrňovat žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- předkládat žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech (i pomocí videokamery)
- vytvářet dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjet morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, kurzy, soutěže, turnaje, diskuze, testy, samostatné a skupinové práce

Kompetence k řešení problému

- podporovat žáky ke kreativě při utváření pohybových skladeb, volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- pomáhat žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojovat žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vést žáky k získávání informací o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, projekty, kurzy, soutěže

Kompetence komunikativní

- zapojovat žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sportovních utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky, videokamera)
- směřovat žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopisy...) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla...)
- vést žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhat žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řešit otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Formy vzdělávání: mimoškolní aktivity, kooperativní formy výuky, turnaje

Kompetence sociální a personální

- povzbuzovat u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informovat o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze)
- do hodnotového žebříčku žáků zařazovat snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vést ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhat nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- stavět žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)
- vyzvedávat přednosti každého žáka

Formy vzdělávání: projekty sdružující žáky z různých ročníků, týmová práce, výměnné sportovní pobyty

Kompetence občanské

- vést žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při

organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)

- nabízet dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a zachovat se zodpovědně při mimořádné události

Formy vzdělávání: grafické zaznamenávání výkonnostního růstu (ročníková práce), kurzy

Kompetence pracovní

- vést žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vyžadovat soustavnost a vytrvalost při plnění dohodnutých úkolů
- vést žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Formy vzdělávání: sportovní hry

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Tělesná výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu:	Učivo:	Poznámky
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pohybu - dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí učitele - změří tepovou frekvenci (TF) 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozdíly) - správné polohy při cvičení - měření TF, vliv cvičení na hodnotu TF 	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) - <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i></p>
Zdravotně orientovaná zdatnost	<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení ve spolupráci s učitelem - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotně orientovaná zdatnost, rozvoj tělesné zdatnosti - pohybové hry pro rušnou část (honičky, vybíjené...) - strečink (protážení), speciální cviky pro rozcvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimat. podmínkách 	<p>PT: OSV - <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) – <i>Hodnota a podpora zdraví</i></p>
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů zlepšuje výkony a techniku v testových disciplínách - běhu, skoku a hodů - zná pravidla atlet. disciplín - stanoví si osobní cíle a snaží se o jejich dosažení - používá startovní povely - za pomoci učitele změří a zaznamená výkony - upraví jednotlivé sektory 	<p>Testy: běh 50 m, 500 m, 1000 m- hoši (H), skok do dálky z místa, hod plným míčem</p> <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika běhu, průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, startovní povely, sprint na 60m, vytrvalostní běh na 1000 m dívky (D), na 1500 m (H) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrazová cvičení, rozběh, skok do dálky z rozběhu s odrazem z prkna (skrčmo) <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - držení míčku, rozběh, hod míčkem z místa, hod míčkem z rozběhu 	<p><u>Realizace:</u> testy - běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj – květen, nenominovaní se podílejí na organizaci.</p> <p>PT: OSV – <i>Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none"> - Platí pro všechny hry: - jedná při hře v duchu fair play - zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je 	<p>Průpravné hry: přihrávaná, vybíjená, přehazovaná</p> <p><u>Kopaná:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - utkání - HČJ: (nabíhání, uvolňování) - zpracování míče, střelba - odebírání míče 	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj</p>

	<p>ve hře</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládne základní údržbu náčiní- respektuje výroky rozhodčího- upraví hřiště a jeho okolí před utkáním i po utkání	<p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok, územní obrana <p><u>Košíková:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- utkání <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče a s míčem (driblinkem), přihrávka, stfelba, rozkok- dvojtakt- trestný hod	<p>(Coca-cola cup) HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, Turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: OSV <i>Kreativita. Kooperace a kompetice</i></p>
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti- cvičí podle slovních pokynů- z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je- zvládá poskytování záchrany a dopomoci při osvojovaných cvicích	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, přemet stranou <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu našší i nadél- skrčka přes kozu našší <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk odrazem jednož, popř. tahem- přešvih únožmo ve vzporu- podmet <p>Kladina: (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze, obraty, poskoky, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky,- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vysvětlení pojmu správné držení těla a popis cviků k jeho dosažení</p>
Rytmická gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů:</p> <ul style="list-style-type: none">- kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy, cviky se švihadlem a míčem- jednoduché pohybové skladby	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) – Hodnota a podpora zdraví: dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla</p>
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her softbal, petanque, badminton, stolní tenis, ringo, florbal, softtenis	<p>Výběr hry podle podmínek</p> <p>PT: OSV - <i>Osobnostní rozvoj: kreativita</i></p>

Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobraných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem	Průpravné úpoly: <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví: diskuse na dané téma
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví: diskuse na dané téma PV: <i>Bi - Biologie člověka</i> Realizace: při každé pohybové činnosti
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimoř. událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimoř. událostí (prohlídka rozmístění protipožárních prostř. ve škole)	IVO (Výchova ke zdraví) - Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	IVO (Výchova ke zdraví) - Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence PT: OSV – Osobnostní rozvoj: psychohygiena
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	IVO (Výchova ke zdraví) - Osobnostní a sociální rozvoj

Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín, dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- základní pravidla atletických soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- běh na 60 m (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500 m- štafetová předávka- štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky z rozběhu odrazem z prkna (skrčmo)- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod míčkem z rozběhu	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj – květen, nenominovaní se podílejí na organizaci.</p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře	<p><u>Kopaná:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- utkání 4:4 – 11:11 <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování míče- vhazování míče- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- útok- obrana- rychlý protiútok <p><u>Košíková:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- utkání 3:3, 4:4, 5:5 <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč- driblink- střelba- rožskok- dvojtakt- vhazování- trestný hod- obrana- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- základy herních systémů:	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj (Coca-cola cup)</p> <p>HS-herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p>

		<ul style="list-style-type: none">- osobní obranný systém- útočný systém „hod“ a běž“	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed, vzad, přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku, z trampolíny <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu,- skrčka přes kozu <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- vzpor jízdmo, spád vzad, vzeptění závěsem v podkolení- toč jízdmo vpřed i vzad <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- svis vznesmo- svis střemhlav- komíhání ve svisu, zákmihem seskok- houpání <p>Kladina: (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i>
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb	<p>Dívky:</p> <ul style="list-style-type: none">- technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy, cviky se švihadlem a míčem- jednoduché pohybové skladby	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, seberegulace</i> IVO (Výchova ke zdraví) - Osobnostní a sociální rozvoj
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i>

Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i> IVO (Výchova ke zdraví) - <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i>
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5 -15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i> IVO (Výchova ke zdraví) - <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>
Lyžování, Snowboarding	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřeceňuje své	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo svahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze	Realizace: LVK PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebepojetí,</i>

	<p>schopnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování- zvládá základní techniky snowboardingu	<ul style="list-style-type: none">- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný- (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem- kombinace běžeckých způsobů <p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý...- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- carvingový oblouk <p>Snowboarding:</p> <ul style="list-style-type: none">- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnicí- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykové oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů	<p><i>seberegulace a sebeorganizace, kreativita</i></p> <p><i>Sociální rozvoj: kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p>PT: MKV - Lidské vztahy</p> <p>PT: ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vztah člověka k prostředí</p> <p>PT: MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p><i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i></p> <p><i>Hodnota a podpora zdraví</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální rozvoj</i></p>
--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none">- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) – <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví: diskuze na dané téma</i> PV: <i>Bi - Biologie člověka</i> Realizace: při každé pohybové činnosti
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (činnost při vzniku požáru ve škole, evakuace, první pomoc)	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i> IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) - <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví</i> <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i>
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) - <i>Hodnota a podpora zdraví</i>
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) - <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i>

Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu:	Učivo	Poznámky
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- základní pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží Běh: <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- běh na 60 m (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500 m- štafetová předávka, štafetový běh Skok: <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký Hod: <ul style="list-style-type: none">- hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu Vrh: <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy - běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj – květen, nenominovaní se podílejí na organizaci.</p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- rozumí základním pojmům osvojovaných činností- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	<p><u>Kopaná:</u> HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení)- přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost- přihrávka hlavou, vhadzování míče- střelba- odebírání míče- činnost brankáře	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezeitřídí a meziškolní turnaj (Coca-cola cup)</p>

	<ul style="list-style-type: none">- rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	<p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- územní obrana- rychlý protiútok <p><u>Košíková:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka- přihrávka- střelba- trestný hod- rozskok- dvojtakt- obrana- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní obranný systém- útočný systém „hod a běž“- Utkání: 3-3, 4-4, 5-5- Účast na turnaji <p><u>Odbíjená</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- postoje, postavení- přesuny- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč, lob- jednoblok <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- Utkání 2-2, 3-3, 6-6	<p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: OSV – <i>Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</i> <i>Osobnostní rozvoj: kreativita</i></p>
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku, z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu- skrčka přes kozu, odbočka přes	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání</i></p>

	<p>gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla</p>	<p>bednu našť Hrazda: (po čelo) - náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok - výmyk - přešvih únožmo ve vzporu - podmet - toč jízdmo - Kruhy: - Komíhání ve svisu - svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok - houpání Kladina: (D) - různé druhy chůze - rovnovážné polohy - jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky Technika pohybů: - kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy - cviky se švihadlem a míčem</p>	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání</i></p>
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobraných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí</p>	<p>PT: OSV -rozvoj schopností poznávání</p>
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<p>Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení</p>	<p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání</i> IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví</i></p>

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5 -15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO (Výchova ke zdraví) – Zdravý způsob života a péče o zdraví Realizace: diskuze PV: <i>Bi - biologie člověka</i> Realizace: při každé pohybové činnosti

Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání IVO (Výchova ke zdraví) - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <i>Hodnota a podpora zdraví</i> <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i>
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností a poznávání IVO (Výchova ke zdraví) - Hodnota a podpora zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygienu	IVO (Výchova ke zdraví) – Osobnostní a sociální rozvoj

Ročník IV.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín, dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu, umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy, základní pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- běh na 60 m (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500 m- štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy - běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj-květen, nenominovaní se podílejí na organizaci.</p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí základním pojmům osvojovaných činností- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	<p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou - střelba</p> <p>HS: - útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p><u>Košíková:</u> - Utkání 3:3, 4:4, 5:5</p> <p>HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba</p>	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj (Coca-cola cup)</p> <p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: OSV – Sociální rozvoj: kooperace a kompetice</p>

		<ul style="list-style-type: none">- rozkok- dvojtakt- obrana- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní obranný systém- útočný systém „hod a běž“- účast na turnaji <p><u>Odbíjená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč, lob- jednoblok <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- účast na turnaji	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu- skrčka přes kozu odbočka <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- toč jízmo- toč vzad- komíhání ve visu <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vnesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání	PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání

		Kladina: 1m (převážně D) - různé druhy chůze, poskoky - jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	Dívky: Technika pohybů: <ul style="list-style-type: none">- kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i>
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Průpravné úpoly: <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i>
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i> IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) - <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví</i>
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj	PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i> IVO (<i>Výchova ke zdraví</i>) - <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>

		<p>rychlostních a vytrvalostních schopností atd.)</p> <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	<p>IVO (Výchova ke zdraví) – Zdravý způsob života a péče o zdraví: diskuze na dané téma</p> <p>PV:</p> <p><i>Bi - biologie člověka</i></p> <p><u>Realizace:</u></p> <p>při každé pohybové činnosti</p>
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti (doping ve sportu)- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	<p>PT: OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>IVO (Výchova ke zdraví)</p> <p><i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, hodnota a podpora zdraví</i></p>
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	<p>PT: OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) - Hodnota a podpora zdraví</p> <p><i>Osobnostní a sociální rozvoj</i></p>

Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	IVO (Výchova ke zdraví) – Osobnostní a sociální rozvoj
-------------------------------------	--	---	---

Ročník I. II, III, IV			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Bruslení	<ul style="list-style-type: none">- dbá na bezpečnost- při bruslení- zvládá základní techniky a dovednosti	<ul style="list-style-type: none">- jízda vpřed- jízda vzad- zastavení smykem- odšlapování vpřed- zatáčení vpřed- překládáním vpravo, vlevo- obraty (snožný, trojkový)	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročnících</p> <p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i></p> <p>PT: ENV – <i>Vztah člověka k prostředí</i></p>
Plavání	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání- zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a obrátku- změří a zaznamená základní plavecké výkony- pomůže při záchraně tonoucího- zná hygienická pravidla a dodržuje je- zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je	<ul style="list-style-type: none">- význam plavání pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti- splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m- tažení předmětů- rytmické dýchání do vody- plavání prsa, znak- šlapání vody- startovní skok z bloku- obrátka- plavání úseků do 50 m- plavání na vytrvalost do 500 m- záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci- plavání pod hladinou do 25 m- štafetové plavání- specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročnících</p> <p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání</i></p> <p>PT: ENV – <i>Vztah člověka k prostředí</i></p> <p>IVO (Výchova ke zdraví) - Hodnota a podpora zdraví</p>
Lyžování a snowboarding	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování- zvládá základní techniky	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo vahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem- kombinace běžeckých způsobů	<p><u>Realizace:</u> Podle podmínek: výběrové lyžařské kurzy v náročnějších a atraktivnějších podmínkách (Alpy) pro absolventy LVK (III. a IV. ročník, výjimečně i pro mladší vyspělé lyžaře)</p> <p>PT: OSV – <i>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace,</i></p>

	snowboardingu	<p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- carvingový oblouk <p>Snowboarding:</p> <ul style="list-style-type: none">- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnici- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykové oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky	<p><i>kreativita,</i> <i>Sociální rozvoj:</i> <i>kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p>PT: MKV - Lidské vztahy PT: ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí PT: MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení IVO (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví, osobnostní a sociální rozvoj</i></p>
--	---------------	--	---

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt.

6.2 Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium

6.2.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Český jazyk a literatura“ vychází ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ v RVP GV a vyučuje se jako samostatný předmět s tříhodinovou dotací v prvním až třetím ročníku, přičemž jedna z těchto hodin má vždy formu cvičení, a se čtyřhodinovou dotací ve čtvrtém ročníku, v němž mají formu cvičení dvě hodiny. Ve cvičení je třída rozdělena na dvě skupiny.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČJL se realizuje ve dvou složkách: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace.

Ve výuce ČJL získávají žáci přiměřené poučení o systému a normách jazyka jakožto základu ke komunikaci v různých typech komunikátů. Jazyková komunikace je zaměřena na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a pochopení role v různých komunikačních situacích, na zdokonalování písemného a ústního projevu, na kultivované vyjadřování názorů, pocitů, na umění diskutovat a logicky argumentovat.

V literární komunikaci je kladen důraz na rozvíjení čtenářských dovedností, na práci s textem, na rozbor, výklad a vlastní interpretaci textu, na vnímání literatury, filmu a divadla jako specifického zdroje poznání a prožitků, na formulování vlastního názoru na přečtené dílo, zhlédnutý film, divadelní představení nebo na televizní či rozhlasový pořad. V literární komunikaci získává žák základní přehled o vývoji literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, seznamuje se s výraznými autorskými osobnostmi české a světové literatury, rozvíjí své estetické cítění a kultivuje svůj duchovní život.

V obou složkách předmětu se využívá různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu aj.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět ČJL úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou dějepis, cizí jazyky, hudební a výtvarná výchova, základy společenských věd, informační a komunikační technologie.

Do předmětu ČJL jsou vřazena průřezová témata (viz tabulka v kapitole 4).

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- vybírá a předkládá žákům umělecké a odborné texty přiměřené obtížnosti a motivuje je k četbě, k hlubšímu studiu jazyka
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- informuje žáky o možnosti účastnit se různých jazykových, literárních a dramatických soutěží

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní lingvistickou a literárněvědnou terminologii v širší odpovídající dovednosti pracovat s uměleckým a neuměleckým textem
- účastní se soutěží a olympiády v ČJ
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají efektivně výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- výběrem metod podněcuje žáky k tvořivému a logickému myšlení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace potřebné k řešení problému
- samostatně řeší problémy na základě získaných vědomostí a dovedností
- objevují různé možnosti řešení, volí nejvhodnější způsob řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky ke kultivovanému projevu
- učí žáky naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- učí žáky obhajovat vlastní názor a výstižně argumentovat

Žáci

- formulují své myšlenky a názory výstižně a kultivovaně
- aktivně se zapojují do diskuse a věcně argumentují
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- využívají informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách
- organizuje pro žáky exkurze do kulturních institucí, návštěvy divadelních a filmových představení, výstav ap.
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, vytváří prostor pro diskusi
- poskytuje žákům možnost projevit pocity a nálady
- umožní žákům podílet se na sestavování pravidel hodnocení a vede je k respektování těchto pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině, učí se korigovat své jednání a chování, přijímat odpovědnost za svoji práci i práci ostatních
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu (vzájemná úcta, tolerance, empatie)
- účastní se diskuse v malé skupině i v celé třídě, věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje práva žáků, ale vyžaduje důsledně i plnění povinností žáků
- motivuje žáky k přemýšlení o názorech odlišných od jejich vlastních
- respektuje individuální rozdíly a kulturní a náboženské odlišnosti mezi žáky
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národním i celosvětovým

Žáci

- respektují přesvědčení a názory druhých lidí
- chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění, rozvíjejí etické, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- učí žáky pracovat podle daných kritérií, dodržovat zadání, postupy a termíny
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- motivuje žáky k dalšímu studiu a sebevzdělávání

Žáci

- získávají a kriticky vyhodnocují informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- rozhodují se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- využívají svých znalostí a dovedností v běžné praxi
- chápou podstatu a principy podnikání a zvažují jeho možná rizika

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecné poučení o jazyku a řeči	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí vztah řeči a jazyka - pozná činitele komunikačního procesu, jeho typy a funkce - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků 	jazyk a řeč jazyková komunikace jazyková kultura národní jazyk a jeho útvary čeština a slovanské jazyky	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PV: <i>Z, D</i>
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti - v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči 	systém českých hlásek zásady spisovné výslovnosti zvukové prostředky souvislé řeči	
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se v pravopisu - pracuje s PČP, SSČ 	písmo, jeho vznik a druhy základní principy českého pravopisu: psaní i, í/y, ý, psaní písmena ě, psaní předpon s(e)/z(e) a souhláskových skupin psaní zkratk a značek psaní slov přejatých	pravopis - průběžně po celý školní rok pravopisné příručky: PČP, SSČ
Nauka o slohu (Stylistika)	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a identifikuje základní pojmy a termíny funkční stylistiky - rozliší funkční styly - rozpozná dominantní slohový postup v textu - identifikuje slohový útvar - orientuje se v komunikační situaci - vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci - zvládá základní útvary prostěsdělovacího stylu 	stylistika text a styl slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace a jejich role funkce komunikátů komunikační strategie mluvenost a psanost míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace monolog a dialog, vztah otázka - odpověď funkční styly styl prostěsdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, e-mailová komunikace, SMS)	PT: <i>OSV - Sociální komunikace</i>

<p>Literární komunikace</p> <p>Základy literární vědy</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší umělecký text od neuměleckého- nachází jevy, které činí text uměleckým- objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu- na konkrétních příkladech popisuje specifické prostředky básnického jazyka a jejich funkci- rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře- rozlišuje typy promluv a vyprávěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu- získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při rozboru literárních děl autorů světové a české literatury – <u>ve všech ročnících</u>	<p>literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika</p> <p>literatura a její funkce</p> <p>interdisciplinárnost literární vědy</p> <p>metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, čtenářské kompetence</p> <p>tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...) – <u>toto učivo se připomíná cyklicky ve všech ročnících při rozboru uměleckých textů</u></p>	
<p>Literatura v proměnách času (Od nejstarších památek světového písemnictví do začátku 19. století)</p>	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s literárně-historickými reáliemi a učí se řešit interpretační a aplikační úkoly, které ze znalostí tohoto druhu vycházejí- charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás- vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku a novověku- specifikuje základní literární druhy a žánry- porovnává texty téhož literárního druhu nebo žánru- posuzuje vývojové změny v rámci literárního žánru nebo druhu- na základě textových reálií a stylových rysů odhadne přibližné dobové zasazení díla	<p>funkce periodizace literatury</p> <p>vývoj kontextu české a světové literatury</p> <p>starověká literatura</p> <p>literatura ve středověku</p> <p>renesance a humanismus</p> <p>barokní literatura</p> <p>klasicismus, osvícenství, preromantismus</p> <p>národní obrození</p> <p>tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností probíraných období</p> <p>vývoj literárních druhů a žánrů</p> <p>text a intertextovost</p>	<p>PV: <i>D, VV, HV</i></p> <p>PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i></p> <p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p> <p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Nauka o slovní zásobě a tvoření slov (Lexikologie a derivologie)	<ul style="list-style-type: none">- osvojí si pojmy týkající se slovní zásoby, jejího členění a obohacování- ujasní si vztah pojmenování a slova- ovládá rozvrstvení slovní zásoby- vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení- vysvětlí význam slov v daném kontextu a odůvodní jejich použití- v projevu písemném i mluveném používá výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu, adresátovi- ve svém projevu uplatňuje znalost slovtvorných principů českého jazyka- pracuje s vhodnými příručkami, vyhledá v nich požadované informace	<p>jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických)</p> <p>významové vztahy mezi slovy</p> <p>rozšiřování slovní zásoby</p> <p>způsoby tvoření slov</p> <p>slovníky</p>	<p>PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i></p> <p>PV: <i>CJ – frazeologismy a jejich překlad do CJ</i> <i>CJ - odlišnosti ve způsobech tvoření slov, srovnání ČJ a CJ</i></p>
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- upevňuje si znalost pravopisných pravidel- nachází a opraví pravopisnou chybu v daných jevech	<p>pravopis vyplývající ze stavby slova a z tvarosloví</p> <p>psaní velkých písmen</p> <p>interpunkce - čárka ve větě jednoduché</p> <p>hranice slov v písmu</p>	
Tvarosloví (Morfologie)	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v českém tvaroslovném systému- zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií- určí slovnědruhovou platnost slova v kontextu- zvládá mluvnické kategorie- identifikuje morfologicky chybný tvar a opraví jej- posuzuje slohovou platnost morfologických variant	<p>slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary</p>	<p>PV: <i>ČJ a CJ - srovnání tvaroslovných odlišností</i></p>
Publicistický styl	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s hlavními zpravodajskými a publicistickými žánry- objasní vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou- vyhledává informace- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů- hodnotí kvalitu informací z různých zdrojů- identifikuje a hodnotí jazykové	<p>slohová charakteristika výrazových prostředků</p> <p>zpravodajské žánry</p> <p>žánry psané a mluvené publicistiky</p> <p>jazyková etiketa</p> <p>reklama – prostředky působení na adresáta</p> <p>jazyková hra, humor,</p>	<p>PT: <i>MEV - Média a mediální produkce</i> <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i></p> <p>PRO: <i>Příspěvek do novin či časopisu</i> <i>MEV - Role médií v moderních</i></p>

	<p>prostředky typické pro reklamu</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišuje fakta od postojů a komentářů- kriticky čte a naslouchá, učí se hodnotit předkládaný text- identifikuje jazykové prostředky masmediální manipulace a získává základy obrany proti ní- napíše novinovou zprávu, analytický článek, fejeton, reportáž, recenzi (výběrově)	<p>komika</p> <p>komunikační strategie</p> <p>funkce komunikátů – apel, přesvědčování, argumentace, kontakt</p>	<p>dějínách</p>
<p>Literární komunikace Literatura 19. století – světová a česká</p>	<ul style="list-style-type: none">- na konkrétním textu doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a ukáže, jak se projeví v jiných druzích umění- identifikuje podle charakteristických rysů daný literární směr, uvede jeho představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)- samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl- v konkrétních textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu- posuzuje text vyprávění z hlediska naratologických kategorií	<p>epocha romantismu v evropských literaturách</p> <p>česká literatura 30. - 50. let 19. století</p> <p>Mácha, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček</p> <p>realismus a naturalismus – významní představitelé světové literatury</p> <p>česká literatura 2. poloviny 19. století – Neruda, Vrchlický, Sova</p> <p>počátky české literární kritiky - Šalda</p>	<p>PV: <i>D, VV, HV</i></p> <p>PT: <i>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</i></p> <p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p> <p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Skladba (Syntax)	<ul style="list-style-type: none">- provádí a zvládá větněčlenský rozbor věty a rozbor souvětí- posoudí jazykovou a stylovou vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí- nachází nedostatky a chyby ve výstavbě věty, souvětí a vybírá nejvhodnější opravu (vazby, slovosled aj.)- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení- uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	<p>základní principy větné stavby – větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy</p> <p>druhy vět podle záměru mluvčího</p> <p>aktuální členění výpovědi</p> <p>základy valenční a textové syntaxe</p> <p>základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby</p> <p>nepravidelnosti větné stavby</p> <p>narativní postupy - řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá</p> <p>výstavba dialogu</p>	<p>PV: <i>CJ - slovosled v ČJ a CJ</i></p> <p>PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i></p>
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- zvládá syntaktický pravopis	interpunkce – čárka v souvětí, ostatní interpunkční znaménka	
Odborný styl	<ul style="list-style-type: none">- posoudí a interpretuje komunikační účinky textu- svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu- pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty- dovede pracovat s odborným textem přiměřené obtížnosti- analyzuje informace obsažené v textu- volí adekvátní komunikační strategie- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet- dovede využít informací získaných v odborném textu k práci s jinými druhy textu- rozliší odborné texty různého zaměření	<p>funkce, charakteristika, útvary odborného stylu</p> <p>výklad, úvaha</p> <p>styl prakticky odborný</p> <p>komunikáty mluvené a psané</p> <p>styl příruček, návodů, testy, rejstříky</p> <p>styl učební (učební texty, školní dialog)</p> <p>styl popularizačních textů</p> <p>základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti)</p> <p>členění textu a jeho signály</p> <p>odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů</p> <p>hraniční rysy textu – předmluva, doslov; ilustrace, obálka; recenze, autorský komentář</p>	<p>PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> <i>OSV - Morálka všedního dne</i></p>

Literární komunikace Světová a česká literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování příběhu- uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a reálným světem- identifikuje v textu námět, motiv, téma- orientuje se v časoprostorových vztazích- orientuje se v principech kompoziční výstavby textu	vývoj kontextu české a světové literatury v 1. polovině 20. století vývoj literárních druhů a žánrů čtenářské kompetence analýza, výklad a vlastní interpretace textu, přeinterpretování anotace, kritika, recenze	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i>
Světová literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- uvede podstatné rysy uměleckých směrů a hnutí- přiřadí text k příslušnému literárnímu směru- uvede významné představitele uměleckých směrů, charakterizuje jejich tvorbu a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- v textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a postihne jejich funkci (tropy, figury, druhy verše, rytmus, rým...)- analyzuje výstavbu textu- posoudí text z hlediska naratologických kategorií- samostatně interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl	literatura avantgardní a literatura tradiční nové směry a tendence futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus proměny prózy umělecké dílo jako fikce, bezdějová próza, hledání nového jazyka, fragmentárnost výpovědi, internacionalizace literárního dění metoda proudu vědomí antiutopie realismus epické drama, absurdní drama literatura a válka populární literatura výrazné autorské osobnosti tohoto období – jejich tematický a výrazový přínos	PV: <i>D, ZSV, VV, HV</i> PT: <i>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Česká poezie, próza a drama 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové- na příkladech z vlastní četby objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti- přiřadí text k literárnímu druhu a žánru- porovnává texty téhož literárního druhu/žánru, posoudí vývojové změny v rámci daného literárního druhu/žánru- v konkrétním textu rozpozná specifické prostředky básnického jazyka (poetického postupu)- posoudí text z hlediska naratologických kategorií (rozliší autora, vypravěče, postavy, posoudí jejich funkci v textu,	periodizace české literatury anarchističtí buřiči, P. Bezruč ohlasy 1. světové války J. Hašek proletářské umění, Jiří Wolker poetismus, surrealismus, V. Nezval, J. Seifert, V. Vančura nové tendence v poezii, próze, dramatu, existenciální tematika J. Hora, F. Halas, V. Holan, J. Zahradníček tematická a žánrová rozmanitost české prózy meziválečného období K. Čapek, I. Olbracht, J. Havlíček	PV: <i>D, ZSV</i> PT: <i>OSV - Morálka všedního dne</i> filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže

	<p>rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog, vnitřní monolog)</p> <ul style="list-style-type: none">- posoudí výstavbu textu a identifikuje její případné nedostatky- rozpozná útvary a funkční prostředky užívané v textu (obecná čeština, dialekt ...)	<p>drama a divadlo – prolínání avantgardní a tradiční poetiky Osvobozené divadlo, V + W, Burianovo „Děčko“, K. Čapek česká literatura v době okupace</p>	<p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>
--	---	--	--

Ročník: IV. a VIII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecná jazykověda	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v lingvistické terminologii- objasní vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou	úvod do obecné jazykovědy jazyk a myšlení jazyková kultura	PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Historický vývoj češtiny	<ul style="list-style-type: none">- při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	základní vývojové tendence českého jazyka významné osobnosti české jazykovědy	PV: <i>D</i>
Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná administrativní styl a charakterizuje jej- osvojuje si náležitosti běžně užívaných administrativních písemností- v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi- zvládá napsat životopis, žádost, reklamaci	útvary administrativního stylu - kompozice, jazykové prostředky úřední písemnosti, doklady, formuláře jednání s institucemi, profesní konverzace	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>OSV - Sociální komunikace</i>
Umělecký styl	<ul style="list-style-type: none">- používá jazykové prostředky a slohové postupy vhodné pro umělecký styl- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny, volí je podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	styl umělecké literatury jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla monolog a dialog – využití v textu, druhy literárního dialogu typy kompozice téma, motiv text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze) žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát)	
Rétorika	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se se základy rérotiky- v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky- volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera, polemizuje s ním nebo se mu přizpůsobuje	komunikační situace funkce komunikátů – apel, sebevyjádření, přesvědčování aj. komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na	PT: <i>MEV - Účinky mediální produkce a vliv médií</i> <i>MEV - Role médií v moderních dějinách</i>

	<ul style="list-style-type: none">- rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit- vhodně využívá verbální i neverbální prostředky s ohledem na partnera- připravuje si a realizuje řečnické vystoupení	partnera míra připravenosti, oficiálnosti a veřejnosti komunikace řečnický styl útvary řečnických projevů (diskuse, proslov, projev)	<i>OSV - Sociální komunikace</i>
Literární komunikace Světová literatura v 2. polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí- postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí- identifikuje využití jednoho textu v jiném a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře- rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu- na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu- rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní- tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	světová literatura po 2. světové válce – mnohotvárný celek vývoj literárních druhů a žánrů tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností téma války existencialismus neorealismus beatnici, „rozhněvaní mladí muži“ magický realismus postmodernismus nový román antiutopie absurdní drama braková literatura metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, recenze, autorský komentář ...)	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> PV: <i>D, ZSV, VV, HV</i>
Česká poezie, próza a drama 2. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)- objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti- vystihne podstatné rysy	téma války a osvobození proměna literárního života po únoru 1948 – diferenciaci literární obce (literatura oficiální, umlčovaná, exilová) schematismus 50. let generace Května vývoj literárních druhů a žánrů tematická a žánrová	PV: <i>D, ZSV</i>

	<p>základních period vývoje české literatury po 2. světové válce, uvede výrazné autorské osobnosti, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <ul style="list-style-type: none">- při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech- samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl- tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje- získané vědomosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	<p>rozrůzněnost české literatury v 60. letech, experimentální poezie, malé divadelní scény poezie, próza a drama v období tzv. normalizace – oficiální, samizdatová a exilová literatura písničkáři literatura faktu postmodernismus tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností: J. Seifert, V. Holan, F. Hrubín, J. Skácel, J. Kainar, J. Kolář, M. Holub, B. Hrabal, O. Mikulášek, L. Fuks, M. Kundera, V. Havel, A. Lustig, J. Škvorecký, L. Vaculík, P. Kohout</p>	<p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p> <p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>
--	---	--	---

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **PRO** – projekt

6.2.2 Vyučovací předmět: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Základy společenských věd“ vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ – vzdělávacího oboru „Občanský a společenskovědní základ“, dále ze vzdělávacích oblastí „Člověk a svět práce“ a „Člověk a zdraví“ – oboru „Výchova ke zdraví“ RVP GV.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Hodinová dotace pro všechny ročníky je uvedena v učebním plánu.

Obecným cílem předmětu je, aby si žáci osvojili znalosti a dovednosti v rovině osobnostní, morální, sociální, aby citlivě vnímali sociální a politickou realitu a aby zaujali samostatný kritický, názorově otevřený a tolerantní lidský postoj a názor na život.

Důležitým předpokladem ke splnění tohoto obecného cíle je získání nezbytného rozsahu vědomostí v jednotlivých vědních oborech.

Výuka je realizována v základních tématech formou oddělených vyučovacích hodin. Hlubší rozbor a rozšíření témat je zájemcům umožněno formou volby volitelných seminářů v předmaturitním a maturitním ročníku. Název, vzdělávací obsah a učivo seminářů je součástí přílohy ŠVP, která se mění dle potřeby každým rokem. Především v seminářích je výuka doplňována besedami a exkurzemi.

Mezi základní pracovní postupy patří frontální vyučování, výklad, řízená diskuze, kritická práce s textem, používání elektronických prezentačních technik, beseda a odborná exkurze.

Vzhledem k nízké hodinové dotaci předmětu je výuka založena na motivaci a zvláště na vzbuzení přirozeného zájmu žáků o jednotlivé obory.

I proto mají žáci možnosti zapojovat se dle zájmu do přípravy referátů, účastnit se soutěží a seminárních prací a aktivně se podílet na výukových projektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vzdělávacím cílem je rozvoj kritického úsudku a logických dovedností, postřehu vztahů mezi pojmy, zvládnutí strategií efektivního učení a práce v týmu.
- Žáci jsou proto vedeni k samostatné práci s texty, týmové práci a zpracování výukových projektů na pozadí kulturních a společenských témat.

Kompetence k řešení problémů

- Vzdělávacím cílem je rozvoj schopnosti formulovat problém, popsat jeho strukturu, navrhnout postup řešení a opustit škodlivé stereotypy.
- Žáci jsou proto při výuce, diskusi, besedách vedeni k tomu, aby samostatně formulovali otázky, strukturovali témata i text a používali pestré formy týmové spolupráce.

Kompetence komunikativní

- Vzdělávacím cílem je rozvoj komunikačních dovedností, samostatný kritický názor a tolerantní postoj žáka.
- Žáci jsou proto vedeni formou diskuze při skupinové práci, při prezentaci prací, řečnickém cvičení a v písemném projevu k samostatnému a přesnému vyjadřování, k vystižení obsahu sdělení či názoru a schopnosti využít a interpretovat význam sdělení masové a mediální komunikace. Samozřejmostí je kritické používání zdrojů, jako jsou encyklopedie, časopisy, odborné publikace a internet.

Kompetence sociální a personální

Vzdělávacím cílem je rozvoj sebereflexe, všech osobnostních dovedností a odpovědnosti žáka.

Žáci proto diskutují, jsou vedeni k odpovědnému plnění vlastních i skupinových úkolů, k podílení se na řízení práce v týmu, spoluvytváření a respektování pravidel při všech činnostech.

Kompetence občanské

- Vzdělávacím cílem je rozvoj dovedností, sebevědomého a tolerantního postoje demokratického občana.
- Žáci proto sledují aktuální společenské dění, používají dostupné informační zdroje a k získaným informacím zauímají postoj. Zdůvodňují svůj názor.
- Učitel vždy akcentuje základní předpoklad znalosti a úcty k principům evropské kultury a civilizace, bez kterého by multikulturní výchova byla pouze prázdným heslem.

Kompetence pracovní

- Učitel důslednou kontrolou a osobním vzorem přístupu k práci vede žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Základy společenských věd			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ekonomie Mikroekonomie	<ul style="list-style-type: none">- žák se orientuje v základních pojmech- formuluje roli ekonomických subjektů a mechanismů- vysvětlí směnu, funkci trhu, tržní zákony- objasní principy tvorby cen- posoudí uplatňování pravidel hospodářské soutěže- uvede jak zahájit živnost, podnikání- posoudí formy zhodnocení peněz a finančního zabezpečení	Základní ekonomické pojmy Trh Podnikání Hospodářská soutěž investování	IVO <i>Člověk a svět práce (Tržní ekonomika)</i>
Volba povolání	<ul style="list-style-type: none">- žák posoudí vlastní pracovní předpoklady- analyzuje situaci na trhu práce- zpracuje dokumentaci pro personální řízení- aktivně řídí vlastní pracovní činnosti	Volba profese Trh práce Personální management	IVO <i>Člověk a svět práce (Trh práce a profesní volba)</i>
Makroekonomie Hospodářská politika státu	<ul style="list-style-type: none">- Žák objasní roli a funkci státu v ekonomice- uvede makroekonomické parametry- rozliší typy daní, podá daňové přiznání- vysvětlí principy sociální politiky- objasní příčiny nezaměstnanosti- a postup při ztrátě zaměstnání	Hospodářská politika státu a sociální systém	IVO <i>Člověk a svět práce (Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)</i>
Finance	<ul style="list-style-type: none">- žák použije běžné platební nástroje- rozliší a popíše principy cenového vývoje- navrhne rozpočet domácnosti- formuluje principy investování, úvěrování, pojištění- objasní roli bank	Hospodaření Peníze a banky Finanční produkty	IVO <i>Člověk a svět práce (Finance)</i>
Právní pojmy Právní řád	<ul style="list-style-type: none">- Žák objasní rozdíl mezi právní a morální normou- vymezení funkce normotvorných orgánů- rozdělení typů právních norem- rozebere prvky právního vztahu, popíše právní úkony	Právo a spravedlnost Morálka Normy a právní řád	
Právní odpovědi	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje věcná práva- rozezná postupy k zajištění práva- vymezení podmínky vzniku právních vztahů, závazků, smluv- vymezení podnikatelské subjekty- obhájí právní ochranu přirozených vazeb rodiny, vyjmenuje její priority- definuje a popíše stránky trestného činu,	Právo občanské, obchodní, rodinné, trestní, správní a finanční	

	<p>trestní postihy</p> <ul style="list-style-type: none">- formuluje pravidla soudního řízení- popíše roli správních orgánů- objasní principy tvorby státního rozpočtu a daní		
Pracovněprávní vztahy	<ul style="list-style-type: none">- popíše postavení zaměstnance a zaměstnavatele- uvede postup sjednání pracovní smlouvy a rozvázání pracovního poměru- zná svá práva a povinnosti, aplikuje zákonné a bezpečné právní postupy- vysvětlí principy BOZP	Pracovní právo Pracovněprávní vztahy	IVO Člověk a svět práce (Pracovněprávní vztahy)

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Sociologie jako věda	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše vznik sociologického myšlení, metod a přístupů	Vznik a průběh sociologického myšlení, sociologické přístupy a metody	PV ČjL (<i>Literatura 19. století</i>)
Člověk a příroda Globalizace	<ul style="list-style-type: none">- formuluje problémy spojené s globalizací- analyzuje příčiny změn- popíše vývoj vztahu mezi přírodou a společností	Globalizace a rozvojové procesy, příčiny a následky globálních problémů Populace, organismus a prostředí	PT MEGS <i>Globální problémy ENV</i> <i>Problematika vztahů organismů a prostředí</i> <i>Člověk a životní prostředí</i> PV <i>Z (Sociální prostředí, obyvatelstvo, sídla, ekonomika, globalizace)</i>
Kultura a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- objasní základní pojmy a pilíře kultury- posoudí význam multikulturalismu- zaujme tolerantní postoj k odlišnostem- vysvětlí funkci komunikace, uvede její druhy a významy- uplatní vhodné formy asertivní komunikace a navrhne řešení konfliktů- rozliší typy médií, popíše jejich funkce- objasní principy mediálního ovlivňování- tvořivě zpracuje informaci, vyhodnotí mediální sdělení	Kultura, subkultura Sociokulturní rozdíly, psychosociální aspekty multikulturality Komunikace Média a mediální produkce Média v dějinách Média a moc	PT MKV <i>Problémy sociokulturních rozdílů</i> OSV <i>Sociální komunikace</i> MEV <i>Všechna témata</i>
Mikrosociologie	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje teorie skupin- vysvětlí význam socializace a jejích defektů- analyzuje systém sociálních rolí ve své skupině- obhájí význam mechanismů sociální kontroly- posoudí nebezpečí extremistických projevů- citlivě se orientuje ve vztazích, odpovědně přistupuje k rodičovství a ke všem formám života	Skupiny, sociální útvary Status a role Teorie skupin Vztahy mezi lidmi, formy soužití Alternativy rodiny, volba partnera, formy náhradní péče	IVO <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i>

Makrosociologie	<ul style="list-style-type: none">- žák vysvětlí principy sociální stratifikace a mobility- objasní původ norem a sociálně patologického jednání- popíše teorii společenského vývoje, destruktivní změny- zaujme respektující postoj k odlišnostem	Sociální struktura Teorie sociálních nerovností Sociální problémy, život s handicapem Normy a deviantní chování	
Sociální psychologie	<ul style="list-style-type: none">- žák vymezí předmět disciplíny, zdůvodní její význam- objasní základní skupinové role- analyzuje pravidla fungování malých skupin a jejich sociometrické vyjádření- popíše základní typy sociálních interakcí a jejich význam	Skupinová dynamika Sociometrie Sociální interakce Dovednosti manažera ve skupině	
Vývojová psychologie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní pojmy související s vývojem- objasní zákonitosti vývoje jedince, roli zrání a učení- porovná úroveň vývoje ve stádiích ontogeneze a vývojové faktory- poznatky aplikuje při sebereflexi, poznání druhých, volbě profese a jednou při výchově dětí	Změny v životě a jejich reflexe Změny v období dospívání a jejich reflexe Partnerství	IVO <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i>
Ochrana za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- odpovědně se chová a reaguje v krizové situaci- aplikuje znalosti z oboru a předchází nebezpečí	Typy hrozeb, jejich signalizace a řešení První pomoc	IVO <i>Výchova ke zdraví (Ochrana za mimořádných událostí)</i>

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Psychologie Poznání a zpracování zkušeností	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje předmět, metody a disciplíny vědy, vývoj psychologických přístupů a škol- vymezí psychiku a hlavní psychické jevy- objasní zákony poznávacích procesů- popíše principy fungování paměti- porovná metody učení, uplatní zásady duševní hygieny při práci, analyzuje faktory ovlivňující učení- reflektuje složité poznávací procesy a logické operace- vymezí význam a faktory obecné inteligence a navrhne typy řešení problémů	Sebepoznání, seberozvoj Psychologie Lidská psychika a poznání Paměť a učení Řešení problémů	IVO <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě a jejich reflexe)</i> PT OSV <i>Poznávání a rozvoj osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Náročná životní situace a rozhodování	<ul style="list-style-type: none">- rozliší základní motivy, potřeby, emoce- objasní principy seberegulace a rozhodování- uvede příklady terapie emocí- rozebere příčiny vzniku stresu a krizových situací, jejich příznaky a následky- porovná strategie zvládnutí stresu a frustrace a příčiny vzniku poruch osobnosti- na příkladech ilustruje příčiny morálního rozhodování	Motivace Náročná psychická situace, psychohygiena	PT OSV <i>Poznávání a rozvoj osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Osobnost	<ul style="list-style-type: none">- objasní pojem osobnost, rys a vlastnost, struktura osobnosti, temperament, charakter- porovná různé přístupy k výkladu osobnosti a vysvětlí stereotypy při hodnocení druhých	Psychologie osobnosti	
Politologie Politická filozofie	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše vznik vědy, vyjmenuje metody- rozliší základní pojetí politiky, úrovně participace a kultury- formuluje vývoj základních ideologií- odůvodní politickou moc- porovná principy fungování historických forem vlády a politiky	Politická věda Politika Politická filozofie	PV <i>D (Komunismus, fašismus, demokracie)</i>
Politická sociologie a instituce Demokracie a právní stát	<ul style="list-style-type: none">- objasní význam státu a uvede základní typy zřízení- vymezí roli politických subjektů- rozebere volební systémy- analyzuje politický program- orientuje se v současném politickém spektru- vymezí ústavní principy a kompetence- vyloží podstatu demokratického režimu a	Volby a politické systémy Stát Ústava Demokracie a lidská práva	PV <i>D (Svět po druhé světové válce)</i>

	<p>roli občana ve státě</p> <ul style="list-style-type: none">- obhájí význam politického pluralismu- uvede základní lidská práva a příklady jejich porušování		
<p>Mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace Evropská unie</p>	<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje subjekty mezinárodní politiky- analyzuje politický vývoj ve 20. století a vznik mezinárodních organizací- uvede nástroje mezinárodní politiky- popíše historický proces evropské integrace- rozdělí kompetence orgánů Evropské unie- popíše evropské právo, politiku, možnosti vzdělání a pracovního uplatnění v Evropě	<p>Mezinárodní vztahy NATO, OSN, EU Vzdělání a trh práce v EU</p>	<p>PT <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> PV <i>D</i> <i>(Svět po druhé světové válce)</i> <i>Z</i> <i>(Regiony – politická mapa světa, Evropa)</i></p>

Ročník: IV a VIII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Filozofie a vědecké poznání	<ul style="list-style-type: none">- žák objasní podstatu filozofického tázání, porovná přístupy filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k realitě- zhodnotí význam a rizika vědeckého poznání- popíše znaky světových náboženství- rozezná znaky a projevy fundamentalismu, sektářství, extremismu	Věda a poznání Filozofické tázání Víra a náboženství Orientální filozofie	PT <i>MKV</i> <i>Základní problémy sociokulturních rozdílů</i> PV <i>D, ČjL</i> <i>(během celého roku chronologický přesah do učiva dějepisu a literatury)</i>
Antická filozofie	<ul style="list-style-type: none">- formuluje základní filozofické otázky, uvede významné filozofy- objasní základní přístupy k výkladu reality a hlavní gnozeologické přístupy- zhodnotí význam etických a politických názorů	Předsokratikové, sofisté, sokratikové Metafyzika Pohyb Skepse a relativismus Řecká morálka, demokracie	
Helénismus, křesťanství a středověká filozofie	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje helénskou a středověkou kulturu- posoudí význam této epochy pro historický vývoj evropské civilizace- nalezne pilíře evropské vzdělanosti, morálky, umění, náboženství- dobový systém vzdělání porovná s dnešním- rozebere základní principy morálky, politiky, pojetí času a dějin	Filozofie po Aristotelovi Patristika a scholastika Rozum a víra Duch a hmota Univerzálie Dvojitá moc Morální odkaz křesťanství	
Renesance a humanismus	<ul style="list-style-type: none">- popíše renesanční vidění světa, postavení jednotlivce- zdůvodní myšlenkový a kulturní vývoj a jeho význam pro dnešek- na příkladech náboženství, vědy, politiky a etiky ilustruje emancipaci jedince- zhodnotí význam reformace a její vliv na současnou morálku	Renesanční obrat k člověku a světu Humanismus, renesanční filozofie Reformace	
Barokní filozofie a osvícenství	<ul style="list-style-type: none">- objasní gnozeologický obrat- rozliší základní přístupy k poznání- popíše význam osvícenské filozofie a morálky pro odpovědné mravní rozhodování a tvorbu principů demokratického vládnutí	Racionalismus Empirismus Osvícenství, Kant	
Filozofie	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí význam klasické německé filozofie pro budoucí zrod národních	Německý idealismus	

19. století	<ul style="list-style-type: none">- států v Evropě a pro pojetí dějin- porovná racionální a iracionální přístupy k výkladu povahy reality- analyzuje historické předpoklady a jejich odraz v marxistickém pojetí dějin a společnosti- zhodnotí požadavky na úroveň vědeckého poznání	Filozofie dějin Iracionalismus, pozitivismus, marxismus	
Filozofie 20. století	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje základní směry a přístupy- formuluje požadavky na moderní vědu, pravdivou výpověď, odpovědnost vědce- porovná antropologická hlediska- rozebere moderní a relativizační etické přístupy- zhodnotí perspektivy vývoje západní kultury a civilizace- zaujme vlastní názor na člověka, svět, smysl existence, uplatní otevřený a aktivní přístup k životu	Scientismus Filozofie přirozeného jazyka, strukturalismus Fenomenologie, existencialismus, hermeneutika Pragmatismus a kritický racionismus Filozofická antropologie Postmoderna	PT OSV <i>Morálka všedního dne</i> PV ČJL <i>(Literatura 20. století, existencialismus)</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** - exkurze

6.2.3 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ v RVP GV.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v prvním až třetím ročníku čtyřletého gymnázia a s hodinovou dotací 2 hodin týdně v kvintě až septimě osmiletého gymnázia. V předmaturitním ročníku je doplněn a v maturitním ročníku pak nahrazen volitelným dvouhodinovým seminářem z dějepisu. Současně mají žáci čtyřletého a osmiletého studia možnost účastnit se seminářů světových dějin vedených v anglickém jazyce na dvojjazyčné sekci gymnázia.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s občanskou výchovou, výtvarnou výchovou a zeměpisem, studuje vývoj náboženství, literatury, vědeckých poznatků či techniky, zabývá se obecně světovou a českou kulturou.

Podílí se na integraci průřezových témat obsažených v RVP GV. Do předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz klade zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, jelikož právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák by měl chápat, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci čerpají z různých zdrojů informací (učebnic, encyklopedií, map, historických pramenů, internetu...)
- vede žáky k užívání obecně rozšířených dějepisných termínů, znaků a symbolů
- učí žáky vyhledávat nejrůznější historické prameny, pracovat s nimi, třídit je
- zajímavými a přitažlivými metodami práce navozuje u žáka pozitivní vztah k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace, prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- orientuje se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytváří ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje do výuky metody podněcující aktivitu (diskuse, skupinová práce, nejrůznější metody kritického myšlení, práce s historickými dokumenty...), při kterých žáci sami nalézají závěry a řešení

- vede žáky k logickému uvažování, zkoumání historických událostí a jejich zevšeobecnění
- vede žáky k zodpovědnosti a ke schopnosti obhájit osobní přínos v rámci práce kolektivu

Žák

- aktivně se zúčastňuje vyučování, rozpozná problém, k jeho řešení vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volí ty nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- hledá podmínky pro optimální způsob, jak co nejvíce zapojit žáka do verbálního kontaktu s účastníky vyučovacího procesu
- vede žáky k přesnému, výstižnému a srozumitelnému vyjadřování
- předkládá žákům rozmanité typy textů, historických dokumentů a obrazových materiálů, vede je k jejich pochopení a srozumitelnému zprostředkování spolužákům
- učí mluvit a poslouchat

Žák

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy textů, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se spolupráci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách, podle potřeby žákům účinně pomáhá
- učí žáky pravidlům diskuse v rámci skupiny i celé třídy
- svým jednáním podporuje u žáků jejich sebedůvěru a sebeúctu

Žák

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- všímá si při výuce aktuálního společenského dění
- učí žáky vážit si druhých lidí a jejich názorů
- vede žáky k chování podle společenských norem, k vnímání jejich práv a povinností
- pěstuje v nich úctu ke kulturnímu a historickému dědictví

Žák

- orientuje se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- má úctu k našim tradicím, respektuje kulturní a historické dědictví
- chápe nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- podněcuje a aktivně rozvíjí předpoklady, možnosti a talent žáků
- vede žáky k plnění povinností, k samostatnému rozhodování a organizování činností
- přistupuje k žákům individuálně podle jejich představ o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vede žáky ke kritickému hodnocení jejich vlastních schopností

Žák

- sám s ohledem na osobní předpoklady a potřeby rozhoduje o dalším vzdělávání
- je aktivní ve vyhledávání informací o možném budoucím pracovním zařazení
- je kritický ke svým studijním výsledkům a dle toho stanovuje své cíle
- kriticky hodnotí rizika rozhodování a je připraven tato rizika nést
- chápe podstatu, principy a rizika podnikání

Vzdělávací obsah předmětu:

Vyučovací předmět: Dějepis			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia dějepisu	<ul style="list-style-type: none">- žák chápe smysl historického poznání jako neuzavřeného a proměnlivého procesu- rozlišuje základní způsoby získávání historických informací- rozlišuje typy historických pramenů a orientuje se ve způsobech jejich interpretace- orientuje se v periodizaci dějin	<ul style="list-style-type: none">- pojetí historie a dějepisectví v minulosti, význam historického poznání pro současnost- druhy historických pramenů- práce historika- společenské instituce uchováající dědictví minulosti- vnímání historického času- periodizace dějin	
Pravěk	<ul style="list-style-type: none">- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku- charakterizuje pojem archeologická kultura- vysvětlí zásadní přelom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti- zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	<ul style="list-style-type: none">- antropologická geneze člověka- paleolit, základní vývojové formy člověka- mezolit, neolit, eneolit- doba bronzová- doba železná- archeologické kultury Čech a Moravy	PV: <i>Vv (umění pravěku)</i>
Starověk	<ul style="list-style-type: none">- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace- charakterizuje židovství, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím, vnímá další neevropské náboženské a kulturní systémy- popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověku	<ul style="list-style-type: none">- staroorientální státy, jejich charakteristika, kultura, náboženství, společnost- mezopotamské civilizace- Egypt- Indie, Čína- civilizace Předního východu- antické Řecko- antický Řím- naše země a Evropa v době římské- civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	PV: <i>Z (orientace na mapě světa)</i> <i>ČJL (literatura starověku)</i> <i>VV (výtvarné umění a architektura starověkých civilizací)</i> PT: <i>MKV- Základní problémy sociokulturních rozdílů</i>
Raný středověk	<ul style="list-style-type: none">- definuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti, jeho proměny a specifické projevy ve vybraných státních celcích v 5. – 11. století- objasní podstatu křesťanského náboženství, jeho šíření a vliv na konstituování raně středověkých	<ul style="list-style-type: none">- stěhování národů- barbarské státy- zrod feudálních principů společnosti- raně středověké hospodaření- utváření států středověké Evropy – západní, východní,	

	<p>států Evropy, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu a význam náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- rozpozná specifika islámské oblasti- vysvětlí základní rysy vývoje na našem území v 7. – 11. století- chápe důsledky tatarských nájezdů pro jižní a východní Evropu	<p>střední Evropa, byzantsko-slovanská oblast</p> <ul style="list-style-type: none">- význam křesťanství pro středověkou společnost- Arabové a islám- národy severní Evropy- první státní útvary na našem území- vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství- mongolská expanze do Evropy- románská kultura	<p>PV: <i>Vv (architektura románského období)</i></p>
Vrcholný středověk	<ul style="list-style-type: none">- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti v 11. až 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích- chápe vývoj národních dějin této doby v evropských souvislostech- objasní význam turecké expanze pro vývoj Evropy- uvědomuje si jeden z vrcholů vývoje českých dějin v době vlády Karla IV.	<ul style="list-style-type: none">- kacířství, křížové výpravy- vznik jednotných států západní Evropy, stoletá válka, Svatá říše římská- střední a východní Evropa ve 12. – 15. století- charakteristika středověké společnosti- venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace- turecká expanze, zánik Byzantské říše- český stát za přemyslovských králů- doba lucemburská- příčiny krize církve	

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vrcholný středověk	<ul style="list-style-type: none">- objasní krizi katolické církve a feudalismu v souvislosti s nástupem a průběhem husitského hnutí- charakterizuje hlavní rysy gotického období, vyjmenuje významné osobnosti umění a architektury, pojmenuje nejvýznačnější památky regionu	<ul style="list-style-type: none">- český stát a střední Evropa v době husitské,- důsledky české reformace- doba poděbradská, jagellonská, cesta ke stavovské monarchii- vzdělanost a umění středověké společnosti- gotická kultura	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PV: <i>VV (umění a architektura)</i> <i>Hv (středověký chorál)</i>
Počátky novověku	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady- vysvětlí příčiny a průběh zámořských objevů a především jejich důsledky vedoucí k podstatným hospodářským a mocensko-politickým změnám- popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj- vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů- posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry- určí hlavní znaky a význam baroka	<ul style="list-style-type: none">- renesance a humanismus- zámořské objevy, jejich důsledky pro evropskou civilizaci- reformace a protireformace, jejich šíření- evropské monarchie 16. a 17. století- rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka- absolutismus a stavovství- první buržoazní revoluce- vývoj českého státu uvnitř habsburského soustátí, stavovské povstání, české země za třicetileté války- barokní kultura, politika, náboženství	PV: <i>ČJL (významné osobnosti literatury)</i> <i>VV (výtvarné umění a architektura)</i> <i>Hv (renesanční hudba)</i> <i>Z (orientace na mapě světa)</i> PV: ČJL <i>(J.A.Komenský)</i> PV: <i>ČJL (významné osobnosti literatury)</i> <i>VV (výtvarné umění a architektura)</i> <i>HV (barokní hudba)</i>
Osvícenství - revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a jeho projevy ve vývoji Evropy- doloží na konkrétních příkladech jednotlivých států rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů a to přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení- uvede základní typy parlamentních státních systémů, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu	<ul style="list-style-type: none">- osvícenství a klasicismus- rozdílný vývoj politických a společenských systémů ve vybraných zemích západní, střední a východní Evropy v 18. století- vznik USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do konce 19. století- francouzská revoluce 1789 -1799- Evropa za	PV: <i>ČJL (literatura osvícenství a klasicismu)</i> <i>Vv (architektura klasicismu)</i> <i>Hv (hudba klasicismu)</i>

		napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - české národní obrození	
Moderní doba - nové myšlenkové proudy druhé poloviny 19. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí emancipační hnutí národů a jednotlivých společenských vrstev s důrazem na utváření českého novodobého národa, určí jeho specifické rysy v tomto procesu- chápe pojmy modernizace a industrializace, uvede jejich ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná ekologická rizika, určí základní příčiny s tím souvisejícího nerovnoměrného vývoje Evropy a světa	<ul style="list-style-type: none">- rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře- rok 1848- utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin, vývoj společnosti ve Francii- nástup Ruska jako evropské velmoci- česká společnost v habsburské monarchii v druhé polovině 19. století	<p>PV: <i>F (technické vynálezy průmyslové revoluce)</i></p> <p>PV: <i>ČJL (literatura romantismu)</i> <i>Vv (malířství romantismu)</i> <i>Hv (hudba období romantismu)</i></p> <p>PV: <i>ČJL (rozkvět české literatury)</i> <i>Vv (realistický pohled v umění)</i> <i>Hv (hudba novoromantismu)</i></p> <p>PV: <i>M, F, Ch, Bi (vědecké objevy 19. století a jejich využití)</i></p>

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba - nové myšlenkové proudy druhé poloviny 19. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí expanzivní cíle velmocí v Evropě i v mimoevropském světě- uvede nejvýznamnější střety a konflikty daného období	<ul style="list-style-type: none">- předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí- mezinárodní vztahy vedoucí k první světové válce, vznik velmocenských seskupení- mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů- životní styl, technika a kultura přelomu 19. a 20. století	
Moderní doba - situace v letech 1914 -1945	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje první světovou válku, vysvětlí její sociální, hospodářské a politické důsledky- uvede projevy nového politického a mocenského obrazu světa, který byl zapříčiněn oslabením tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku- vymezí základní znaky fašismu a komunismu, porovná je se zásadami demokracie, uvědomuje si příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnost demokratických zemí jako potenciačních obětí jí čelit- chápe podstatu světové hospodářské krize jako příčiny vyhocení politických problémů a radikalizace pravicových i levicových protidemokratických sil- popíše historický význam druhé světové války na uspořádání světa v druhé polovině 20. století a dozvuky konfliktu v současnosti- uvědomuje si statečnost a hrdinství části českého národa v boji proti fašismu	<ul style="list-style-type: none">- první světová válka, české země v době války, první odboj- revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci- Versailleský systém, jeho vnitřní rozpory- vznik Československa, vývoj státu mezi světovými válkami- Evropa a svět ve 20. - 30. letech 20. století- světová hospodářská krize ve světě i v ČSR- nástup fašismu- růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek- mnichovská krize a její důsledky- kultura první poloviny 20. století- druhá světová válka, její globální a hospodářský charakter, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust- Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj	<p>PV: ČJL, Vv, Hv (<i>umělecké proudy a výrazné osobnosti světové a české meziválečné literatury, výtvarného umění a hudby</i>)</p> <p>PV: ZSV (<i>politické ideologie</i>)</p> <p>PT: OSV - <i>Morálka všedního dne</i></p>

Moderní doba - soudobé dějiny	<ul style="list-style-type: none">- počítuje jako významnou událost v dějinách Čechů a Slováků obnovení státu po druhé světové válce- charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty- vysvětlí rozdíly ve vývoji zemí západního a východního bloku s důrazem na situaci ve střední Evropě a v Československu,- uvědomuje si rozdílnost vnitřního vývoje v USA a SSSR, popíše jejich vzájemné vztahy- porovná způsob života a chování v demokratických a nedemokratických společnostech- popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy, vysvětlí demokratické principy a lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, chápe nezbytnost existence základních institucí sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování- objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných rozvojových zemí, uvědomuje si postavení islámu, židovství a některých dalších neevropských kultur v moderním světě- snaží se pochopit základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	<ul style="list-style-type: none">- obnova československého státu- Evropa a svět po válce, vznik OSN, princip sociálního státu- východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj- SSSR jako světová velmoc- vznik RVHP a Varšavské smlouvy- euroatlantická spolupráce demokratických zemí- USA jako světová velmoc- proces dekolonizace, ohniska nových konfliktů ve světě- životní podmínky na obou stranách železné opony- vývoj v Československu v poválečném období do let 1968 – 1969- Československo v období normalizace- pád komunistických režimů a jeho důsledky- sjednocující se Evropa, její místo v globálním světě- globální problémy moderní společnosti	<p>PT: <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>PV: <i>ZSV (mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace)</i></p> <p>PV: <i>ZSV (demokracie a lidská práva) ČJL (česká literatura v období totality)</i></p> <p>PT: <i>MEV – Role médií v moderních dějinách</i></p>
--------------------------------------	--	---	---

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.4 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět náleží do vzdělávací oblasti: Matematika a její aplikace z RVP GV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících gymnázia, v učebním plánu je uvedena hodinová dotace. V matematice je rozvíjeno chápání kvantitativních a prostorových vztahů.

Současně matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení žáka a posiluje rozvoj jeho logického uvažování. Důležitou součástí výuky matematiky je rozvíjet u žáka schopnost pracovat s informacemi, schopnosti správně a přesně formulovat, argumentovat.

Výuka matematiky reflektuje nynější stav výpočetní techniky.

Do obsahu výuky matematiky jsou na gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- užívání inovativních metod práce jako např. práce ve skupinách, rozhovor, samostatná činnost, řízená diskuse o problému.
- řešení problémových úloh, vést žáky k řešení různými metodami, při řešení vyžadovat slovní doprovod
- řešení úloh ve skupinách, žáci se snaží nalézt případné chyby
- důsledná matematická symbolika
- zvýšený důraz na grafickou úpravu sešitů a prací

Kompetence k řešení problému

- při probírání nového učiva postupovat induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- nabádat žáky k samostatným formulacím poznatků
- zadávat vhodné, přiměřeně obtížné úlohy a vyžadovat důkladnou matematickou analýzu problému
- učitel vyžaduje mimo jiné přesný výpočet, odhad a vyhodnocení správných výsledků
- různé způsoby řešení vyučující navozuje vhodnými předem promyšlenými otázkami

Kompetence komunikativní

- při zadávání a řešení příkladů je nutno vždy přesně formulovat problém
- důsledně užívat matematickou terminologii a symboliku
- porozumět slovním úlohám
- správně interpretovat výsledky úloh

Kompetence sociální a personální

- zvýšený důraz klást na týmovou práci
- tolerance k jiným názorům a postupům řešení úloh

Kompetence občanské

- učitel si každou vyučovací hodinu promyslí s ohledem na rozvoj občanských kompetencí, předem si připraví vyučovací metody, výuku doplní motivačními nástroji
- zadané úkoly důsledně kontroluje
- aktivitu žáků podporuje objektivním a spravedlivým hodnocením
- učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací, aby měl za každé čtvrtletí dostatečný počet známek
- žák je aktivován k domácí přípravě na vyučování, k využívání znalostí při přesazích a vazbách mezi předměty

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Matematika			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Číselné obory	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí vztahy mezi číselnými obory- efektivně provádí numerické výpočty, uplatňuje zpětnou kontrolu na základě odhadu- účelně využívá kalkulátor- upravuje číselné výrazy a výrazy s proměnnými, operuje s mocninami a odmocninami- definuje absolutní hodnotu, chápe a využívá její geometrický význam- využívá zápis pomocí intervalu	<ul style="list-style-type: none">- obor přirozených čísel- obor celých čísel- obor racionálních čísel- obor reálných čísel- druhá a třetí odmocnina- absolutní hodnota reálného čísla- mocniny s celočíselným exponentem	
Základní poznatky z teorie množin	<ul style="list-style-type: none">- definuje a na příkladech dokumentuje základní pojmy- správně provádí operace s množinami- aplikuje pojmy průnik a sjednocení při řešení úloh- využívá zápis pomocí intervalu a sjednocení intervalů	<ul style="list-style-type: none">- pojem množiny- operace s množinami- užití průniků a sjednocení množin v řešení jednoduchých nerovnic- intervaly	PT: OSV – <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozvoj abstraktního vnímání praktických situací)</i>
Dělitelnost v oboru přirozených a celých čísel	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní pojmy- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none">- násobek, dělitel- kritéria dělitelnosti- prvočísla a čísla složená- rozklad čísla na součin prvočinitelů, soudělná a nesoudělná čísla- dělitel, největší společný dělitel, násobek, nejmenší společný násobek čísel	
Základy výrokové logiky	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem výrok, rozumí stavbě matematické věty- čte a využívá k zápisu symbolický jazyk matematiky, logické spojky a kvantifikátory- rozhoduje o pravdivostní hodnotě výroku a ověří své rozhodnutí tabulkou- za pomoci vhodné metody provádí důkazy jednoduchých matematických vět	<ul style="list-style-type: none">- pojem výroku- operace s výroky, logické spojky- tabulky pravdivostních hodnot- tautologie- implikace a implikace obměněná- důkaz přímý a nepřímý- důkaz sporem	PT: OSV – <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (ověření poznatků, argumentace, analýza a nalezení důkazu, formulace závěru)</i>

Algebraické výrazy	<ul style="list-style-type: none">- účelně upravuje výrazy s proměnnými- určuje definiční obor výrazů- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců- aplikuje úpravu výrazu pro vyjádření neznámé ze vzorce	<ul style="list-style-type: none">- mnohočleny- lomené výrazy- rozklad mnohočlenů- úpravy algebraických výrazů- vyjádření neznámé ze vzorce	PV: F, Ch – úpravy vzorců, vyjadřování požadovaných veličin
Rovnice, nerovnice a jejich soustavy	<ul style="list-style-type: none">- rozliší ekvivalentní a důsledkové úpravy- odliší, kdy je zkouška nutnou součástí řešení- aplikuje rozklady na součin při řešení rovnic a nerovnic- řeší lineární rovnice, v jednodušších případech diskutuje počet řešení resp. řešitelnost- různými metodami řeší soustavy lineárních rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost a počet řešení- graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav- aplikuje lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy při řešení matematických problémů	<ul style="list-style-type: none">- ekvivalentní a důsledkové úpravy- lineární rovnice- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli- lineární nerovnice- rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou- soustavy lineárních rovnic- různé způsoby řešení soustav rovnic- grafické řešení soustav rovnic a nerovnic	PT: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (analýza problému, posouzení kladů a záporů různých variant řešení) PV: F – fyzikální výpočty
Kvadratické rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje rozklady na součin při řešení kvadratické rovnice a nerovnice- využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty- řeší kvadratické rovnice a nerovnice, diskutuje řešitelnost a počet řešení- graficky znázorňuje řešení kvadratických rovnic a nerovnic	<ul style="list-style-type: none">- řešení obecné kvadratické rovnice- diskriminant, diskuse počtu řešení kvadratické rovnice- řešení neúplné kvadratické rovnice- vztahy mezi kořeny a koeficienty kv. rovnice- grafické řešení kv. rovnice- kvadratické nerovnice- grafické řešení kvadratické nerovnice- rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	PV: F – fyzikální výpočty
Rovnice s parametrem	<ul style="list-style-type: none">- řeší lineární a kvadratické rovnice s parametrem, diskutuje řešitelnost a počet řešení	<ul style="list-style-type: none">- řešení lineární rovnice s parametrem- řešení kvadratické rovnice s parametrem	

Planimetrie	<ul style="list-style-type: none">- určuje a správně používá základní geometrické pojmy- na základě vlastností třídí útvary, rozlišuje jejich vzájemné polohy- zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině- využívá náčrt při řešení rovinného problému- řeší konstrukční úlohy- využívá v konstrukcích množiny bodů dané vlastnosti a shodná a podobná zobrazení- řeší planimetrické problémy motivované praxí	<ul style="list-style-type: none">- základní planimetrické pojmy: bod, přímka, dvojice přímk, úhel, dvojice úhlů- mnohoúhelníky- shodnost a podobnost trojúhelníků- konstrukční úlohy- obvodové a středové úhly- pravoúhlý trojúhelník- Thaletova věta- Pythagorova věta- Euklidovy věty- shodná zobrazení- osová souměrnost- středová souměrnost- otáčení- posunutí- podobná zobrazení: stejnolehlost	<p>PT: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (analýza problému, posouzení možností řešení, řešení problému v postupných krocích)</p> <p>IVO: Digitální technologie Cabri-geometrie – planimetrické úlohy</p>
--------------------	---	--	---

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Funkce	<ul style="list-style-type: none">- načrtne grafy požadovaných funkcí, určí jejich vlastnosti- formuje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí- aplikuje vztahy mezi hodnotami funkcí a vztahy mezi funkcemi- využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	<p>Pojem funkce Definiční obor Vlastnosti funkcí Lineární funkce Kvadratická funkce Mocninné funkce s přirozeným a celým exponentem Lineární lomená funkce Exponenciální funkce Exponenciální rovnice a nerovnice Logaritmická funkce Logaritmy a jejich vlastnosti Věty o logaritmech Logaritmické rovnice a nerovnice</p>	<p>PT: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (schopnost čtení informací z grafu)</p> <p>PV: F, B, Ch – řeší odborné úlohy, ve kterých se objevují exponenciální a logaritmické funkce</p>
Goniometrie	<ul style="list-style-type: none">- sestrojí grafy goniometrických funkcí- zná základní goniometrické vzorce- užívá vzorce při řešení goniometrických rovnic- aplikuje poznatky z trigonometrie v geometrických a jiných praktických úlohách	<p>Goniometrické funkce ostrého úhlu Pojem orientovaného úhlu Definice goniometrických funkcí Grafy goniom. funkcí Vztahy mezi funkcemi Součtové vzorce Vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument Vzorce pro součet funkcí Úpravy alg. výrazů s goniometrickými funkcemi Goniometrické rovnice Řešení obecného trojúhelníka- sinová a kosinová věta Užití trigonometrie v praxi</p>	<p>PV: F-střídavý proud, kmitání, vlnění</p>
Stereometrie	<ul style="list-style-type: none">- používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geom. útvarů v prostoru- zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan- určí vzájemnou polohu útvarů v prostoru- sestrojuje a zobrazuje rovinné řezy těles- řeší polohové a metrické úlohy- řeší stereometrické úlohy motivované praxí	<p>Základní stereometrické pojmy Volné rovnoběžné promítání Polohové vlastnosti útvarů v prostoru: - vzájemná poloha 2 přímek - vzájemná poloha přímky a roviny - vzájemná poloha rovin - řezy těles Metrické úlohy: - odchylka rovin - odchylka přímky a roviny - vzdálenost bodu od přímky - vzdálenost bodu od roviny</p>	<p>PT: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>

Povrchy a objemy těles	<ul style="list-style-type: none">- počítá objemy a povrchy těles- využívá vztahy pro řešení praktických úloh	Hranoly Jehlany Válce Kužely Koule a její části	
Opakování a písemné práce			Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Komplexní čísla	<ul style="list-style-type: none">- objasní souvislost komplexních a reálných čísel- ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém i goniometrickém tvaru- objasní vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny- vysvětlí geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla- graficky sčítá a odčítá komplexní čísla- řeší kvadratické a binomické rovnice v oboru komplexních čísel	<ul style="list-style-type: none">Pojem komplexního číslaAlgebraický tvar komplexního číslaZobrazení k. čísel do Gaussovy rovinyAbsolutní hodnota komplex. číslaGoniometrický tvar komplex. číslaOperace s komplex. číslyMoivreova větaBinomické rovniceRovnice v oboru komplexních čísel	
Analytická geometrie: Základy vektorové algebry	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním užívá pojem vektor v praktických úlohách- používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách- ovládá skalární, vektorový a smíšený součin vektorů v analytické geometrii	<ul style="list-style-type: none">Soustava souřadnicPojem vektoruOperace s vektorySkalární součinVektorový součinUžití vektorového součinu k výpočtu obsahů a objemů	PV: <i>F – operace s vektorovými veličinami</i>
Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině	<ul style="list-style-type: none">- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (chápe geometrický význam jednotlivých koeficientů)	<ul style="list-style-type: none">Parametrické rovnice přímkyObecná rovnice přímkySměrnicová rovnice přímkyPolohové úlohy v roviněMetrické úlohy v rovině	
Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru	<ul style="list-style-type: none">- vyjádří parametricky přímku v prostoru, užívá parametrické a obecné vyjádření roviny- rozlišuje analytické vyjádření jednotlivých útvarů- řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v prostoru	<ul style="list-style-type: none">Parametrické vyjádření přímkyParametrické vyjádření rovinyObecná rovnice rovinyPolohové úlohy v prostoruMetrické úlohy v prostoru	
Analytická geometrie kuželoseček	<ul style="list-style-type: none">- využívá charakteristických vlastností kuželoseček k jejich analytickému vyjádření- z analytického vyjádření (ze středové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce- řeší analytické úlohy	<ul style="list-style-type: none">KružniceParabolaElipsaHyperbolaVzájemná poloha přímky a kuželosečkyTečny kuželoseček	

	<p>o vzájemné poloze přímky a kuželosečky (diskuse diskriminantu kvadratické rovnice)</p> <ul style="list-style-type: none">- využívá metody analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů		
Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	<ul style="list-style-type: none">- řeší reálné úlohy s kombinatorickým podtextem: charakterizuje dané případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin- s porozuměním používá pojmy variace, permutace, kombinace- využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly- objasní pojem náhodný, jistý a nemožný jev a jeho pravděpodobnost- čte tabulky, grafy a diagramy, diskutuje o statistických sděleních a hodnotí je- vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi na základě dat, využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat	<p>Variace</p> <p>Permutace</p> <p>Faktoriály, úpravy výrazů s faktoriálem</p> <p>Rovnice s faktoriálem</p> <p>Kombinace</p> <p>Kombinační čísla a jejich vlastnosti</p> <p>Rovnice s kombinačními čísly</p> <p>Binomická věta</p> <p>Pojem pravděpodobnosti</p> <p>Vlastnosti pravděpodobnosti</p> <p>Laplaceovo a Bernoulliovo schéma</p> <p>Základní statistické pojmy</p>	<p>PT: <i>MEV – Uživatelé</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p>PV: <i>IVT – tvorba tabulek, grafů, diagramů, popř. prezentace v powerpointu</i></p>
Opakování a písemné práce			<p>Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek</p>

Ročník: IV. a VIII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Posloupnosti a řady	<ul style="list-style-type: none">- zapíše posloupnost vztahem pro n-tý člen, rekurentně a graficky charakterizuje vlastnosti posloupnost- definuje aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí jejich vlastnosti- vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná věty o limitách posloupnosti, umí je využít při výpočtech limit posloupností- vysvětlí pojem nekonečné řady a jejího součtu- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech- aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Definice posloupnosti Matematická indukce Vlastnosti posloupnosti Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Limita posloupnosti Užití geometrických posloupností ve finanční matematice Nekonečná geometrická řada	IVO: <i>Člověk a svět práce (finance)</i> <i>Informatika a informační a komunikační technologie</i> PRO: <i>Multimediální prezentace na téma bankovní produkty určené studentům</i>
Základy diferenciálního počtu	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem limita funkce- aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech- definuje derivaci funkce a chápe její geometrický význam- užívá nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí- využívá znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce	Elementární funkce Limita a spojitost Derivace Tečna a normála grafu funkce Derivace součinu a podílu funkcí Derivace funkce složené Monotónnost a derivace Extrémy funkce Druhá derivace Průběh funkce Derivace implicitní funkce Tečna kuželosečky	PV: <i>F- rychlost, zrychlení</i>
Základy integrálního počtu	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál- užívá nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí- integruje základní funkce- popíše, jak vybudovat určitý integrál, vypočítá ho u jednodušších funkcí- aplikuje znalosti výpočtů určitého integrálu v geometrii	Primitivní funkce a neurčitý integrál Primitivní funkce základních funkcí Substituční metoda Metoda per partes Určitý integrál Výpočet obsahu obrazce Výpočet objemu rotačního tělesa	PV: <i>F- dráha, práce, energie</i>
Opakování a systematizace učiva		Základní poznatky Rovnice, nerovnice a jejich soustavy Planimetrie Funkce	

		Goniometrie a trigonometrie Stereometrie Komplexní čísla Analytická geometrie Kombinatorika a pravděpodobnost	
Písemné práce	-		Každé čtvrtletí se píše předem hlášená čtvrtletní práce Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek
Člověk a svět práce (finance)	III. r. - statistika IV. r. - posloupnosti		
Informatika a informační a komunikační technologie	IV. r. - posloupnosti		

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.5 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP GV.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- chápat přírodovědné poznání jako integrální součást lidské kultury
- vyvolávat a rozvíjet zájem o poznání světa prostřednictvím zkoumání přírodních jevů
- osvojit si základní fyzikální pojmy, zákonitosti a metody poznávání
- rozvíjet schopnost zkoumané jevy formalizovat
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů

Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyřletého a vyšších ročnících osmiletého gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou, v 1., 3. a 4. ročníku také formou praktických cvičení v dělené třídě.

Do obsahu výuky fyziky jsou vřazena průřezová témata.

Předmět fyzika je minimálně z 50 % vyučován v odborné učebně fyziky, v laboratořích fyziky a využívá také multimediální učebnu.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží:

- fyzikální olympiáda
- astronomická olympiáda
- korespondenční soutěže
- další aktuální aktivity

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využít zkušeností z praktického života ve výuce a aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat fyzikální jevy a experimenty
- efektivně pracovat s fyzikálním a technickým textem
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- řešit fyzikální úlohy se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- problém rozpoznat a formulovat, získat informace k jeho řešení
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou

- dodržovat odbornou terminologii při zachování jazykových a stylistických norem
- účastnit se aktivně diskuse ve vyučování i mimo ně
- porozumět různým typům textů a záznamů
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat
- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor
- akceptovat vlastní omyl

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat při řešení problémů v týmu
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- porozumět historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- dodržovat domluvená pravidla jak při práci ve škole, tak při domácí přípravě
- vnímat nebezpečí ohrožení zdraví při různých činnostech, svým chováním tato nebezpečí minimalizovat
- porozumět fyzikálním principům živelných pohrom
- kriticky hodnotit různé názory na jevy ve společnosti, především z hlediska ekologického

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů, měření, zpracování výsledků a vytváření vlastních pomůcek, modelů a prezentací
- pracovat s uvědomělým dodržováním pravidel bezpečnosti práce
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Fyzika			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Fyzikální veličiny a jednotky	<ul style="list-style-type: none"> - správně používá fyzikální veličiny a jejich jednotky - změří vhodnou metodou a s dostatečnou přesností délku, hmotnost a hustotu látky - zpracuje protokol o měření - rozlišuje skalární a vektorové veličiny, dokáže s nimi s porozuměním pracovat 	<p>Soustava jednotek SI</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky základní, odvozené, vedlejší - násobky a díly jednotek - převody jednotek <p>Měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody měření fyzikálních veličin - zpracování výsledků měření <p>Skalární a vektorové veličiny, operace s vektory</p> <p>Laboratorní práce: měření objemu tělesa a hustoty látek různými způsoby</p>	<p>IVO: (inf. tech.) – zpracování výsledků měření v laboratorní práci</p> <p>PV: M – mocniny s celočíselným exponentem M – operace s vektory</p>
Kinematika hmotného bodu	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy pohybu - používá základní kinematické vztahy pro řešení úloh - dokáže sestavit grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase - dokáže tyto grafy interpretovat 	<p>Základní kinematické veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajektorie, dráha - pohyby přímočaré a křivočaré - okamžitá a průměrná rychlost - zrychlení - pohyb rovnoměrný, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený - volný pád, tíhové zrychlení - skládání rychlostí - rovnoměrný pohyb po kružnici <p>Laboratorní práce: studium pohybu kuličky na nakloněné rovině</p>	<p>PV: M – funkce lineární a kvadratická</p>
Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a popíše pohybové a deformační účinky síly - dokáže graficky a ve zvláštních případech i početně určit výslednici sil působících v jednom bodě - používá Newtonovy pohybové zákony pro popis pohybu tělesa a pro řešení úloh - rozliší inerciální a neinerciální vztažnou soustavu - využívá zákon zachování hybnosti pro řešení úloh - vysvětlí jednoduché případy působení setrvačných sil - chápe pojem tření a jeho praktický význam 	<p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - smykové tření, valivý odpor - tíhová síla, tíha - hybnost a její změna - zákon zachování hybnosti <p>Vztažné soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - inerciální a neinerciální soustavy - dostředivá síla - setrvačné síly <p>Laboratorní práce: studium tření</p>	<p>PV: Z – Coriolisova síla</p>

Mechanická práce a mechanická energie	<ul style="list-style-type: none">- rozliší fyzikální smysl pojmu práce- určí práci síly výpočtem a graficky- chápe souvislost změny mechanické energie a konání práce- využívá zákon zachování mechanické energie pro řešení úloh- řeší úlohy s využitím znalostí pojmů výkon a účinnost	Práce a energie a jejich souvislost <ul style="list-style-type: none">- mechanická práce konstantní síly- kinetická energie a její změna- potenciální energie a její změna- výkon a účinnost	
Gravitační pole	<ul style="list-style-type: none">- řeší úlohy na výpočet gravitační síly- vysvětlí fyzikální význam gravitační konstanty- rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla- řeší úlohy o pohybu těles v tíhovém poli Země- řeší úlohy o pohybu těles v centrálním gravitačním poli Země- řeší úlohy použitím Keplerových zákonů- zná strukturu Sluneční soustavy a vlastnosti těles v ní	Gravitace a její projevy <ul style="list-style-type: none">- gravitační síla- Newtonův gravitační zákon- gravitační pole, veličiny popisující pole- tíhová síla, tíhové zrychlení Pohyb tělesa v silovém poli <ul style="list-style-type: none">- pohyb tělesa v homogenním tíhovém poli- pohyb tělesa v centrálním gravitačním poli Země a Slunce Sluneční soustava <ul style="list-style-type: none">- Keplerovy zákony- Sluneční soustava, vývoj názorů	PT: MEGS - význační evropští učenci období klasické fyziky PV: Z – Země jako astronomické těleso IVO: (inf. techn.) PRO – kosmický výzkum
Mechanika tuhého tělesa	<ul style="list-style-type: none">- popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa- řeší praktické úlohy na moment síly a momentovou větu- dokáže skládat a rozkládat různoběžné i rovnoběžné síly působící na tuhé těleso- dokáže popsat a použít pojmy rovnovážná poloha tělesa a stabilita tělesa- experimentálně určí polohu těžiště u plošných objektů	Kinematika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none">- tuhé těleso- pohyb posuvný a otáčivý kolem pevné osy Dynamika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none">- moment síly vzhledem k ose otáčení, momentová věta- skládání a rozklad sil působících v různých bodech tuhého tělesa- dvojice sil- těžiště tělesa- rovnovážná poloha tělesa- kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti Laboratorní práce: studium přeměn mechanické energie při pohybu tělesa po nakloněné rovině	

Mechanika tekutin	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy kapalina, tekutina, plyn, ideální a reálná tekutina- řeší úlohy použitím Pascalova a Archimedova zákona- dokáže vysvětlit princip hydraulických zařízení- zná základní vlastnosti atmosféry, měření atmosférického tlaku- řeší úlohy o proudící tekutině- umí vysvětlit základní jevy související s obtékáním těles	Hydrostatika <ul style="list-style-type: none">- vlastnosti kapalin a plynů- tlak v kapalinách a plynech- Pascalův zákon- atmosférický tlak a jeho měření- vztlková síla, Archimedův zákon Hydrodynamika <ul style="list-style-type: none">- proudění kapalin a plynů- objemový průtok, rovnice kontinuity- Bernoulliho rovnice- proudění reálné tekutiny, obtékání těles- základy fyziky letu Laboratorní práce: určení výtokové rychlosti kapaliny	IVO: (inf. tech.) PRO – dějiny letectví PRO – energie proudící vody a energie větru IVO: (výchova ke zdraví) – ochrana člověka za mimořádných situací (povodně, vichřice)
--------------------------	--	---	--

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Základní poznatky molekulové fyziky a termiky	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek- vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími látek z hlediska částicové struktury- zná příklady stavových změn a rovnovážných stavů- zná principy měření teploty a teplotních stupnic- dokáže řešit úlohy o molárních veličinách a počtu částic	<p>Teorie struktury látek</p> <ul style="list-style-type: none">- základy kinetické teorie látek- potenciální energie částic- modely struktury látek- izolovaná soustava, rovnovážný stav <p>Teplota</p> <ul style="list-style-type: none">- Celsiova stupnice a termodynamická teplota <p>Veličiny popisující soustavu z hlediska molekulové fyziky</p>	PV: <i>Ch – molární veličiny</i>
Vnitřní energie, práce, teplo	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou- interpretuje význam měrné tepelné kapacity- sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší ji- aplikuje první termodynamický zákon- zná různé způsoby přenosu tepla- experimentálně určí měrnou tepelnou kapacitu pevné látky	<p>Vnitřní energie a teplo</p> <ul style="list-style-type: none">- vnitřní energie tělesa- změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou- teplo, tepelná kapacita a měrná tepelná kapacita <p>Zákon zachování energie</p> <ul style="list-style-type: none">- kalorimetrická rovnice bez změny skupenství- první termodynamický zákon <p>Přenos vnitřní energie vedením, prouděním a zářením</p>	
Struktura a vlastnosti plynů	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky plynů z hlediska částicové struktury- dokáže aplikovat stavovou rovnici ideálního plynu- vyjádří graficky vzájemnou souvislost stavových veličin- zná praktické aplikace dějů v plynech- řeší úlohy na práci plynu při stálém tlaku- graficky určí práci plynu pro jednoduché děje- dokáže vysvětlit kruhový děj, zná jeho praktický význam především pro tepelné motory	<p>Ideální plyn</p> <ul style="list-style-type: none">- rozdělení molekul podle rychlosti- střední kvadratická rychlost- teplota a tlak plynu z hlediska molekulové fyziky <p>Děje v ideálním plynu</p> <ul style="list-style-type: none">- stavová rovnice ideálního plynu- jednoduché děje s ideálním plynem- stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska <p>Práce plynu</p> <ul style="list-style-type: none">- práce plynu při stálém a proměnném tlaku- kruhový děj- druhý termodynamický zákon- tepelné motory	IVO: (<i>inf. tech.</i>) <i>prezentace – tepelné motory, doprava</i> PT: <i>ENV doprava a životní prostředí</i>

Struktura a vlastnosti pevných látek	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje krystalické a amorfní látky- zná jednoduché příklady deformací- používá pro řešení úloh Hookův zákon- na základě tabulkových hodnot posoudí vlastnosti různých látek- dokáže poznatky o délkové a objemové roztažnosti prakticky aplikovat	Struktura pevných látek <ul style="list-style-type: none">- krystalické a amorfní látky- krystalová mřížka a její poruchy Deformace pevného tělesa <ul style="list-style-type: none">- síla pružnosti, normálové napětí, relativní prodloužení, mez pružnosti, mez pevnosti- Hookův zákon- teplotní délková a objemová roztažnost pevných látek	PV: <i>Ch – chemické vazby</i> IVO: (inf. tech.) <i>vyhledávání a vyhodnocování informací o mechanických vlastnostech látek</i>
Struktura a vlastnosti kapalin	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky kapalin- vysvětlí vlastnosti povrchové vrstvy- vysvětlí kapilární elevaci a depresi včetně praktického významu- poznatky o teplotní objemové roztažnosti aplikuje na výklad reálných dějů	Struktura kapalin <ul style="list-style-type: none">- povrchová vrstva, povrchové napětí, povrchová energie Kapilarita <ul style="list-style-type: none">- jevy na rozhraní kapaliny a pevné látky Teplotní objemová roztažnost kapalin	
Změny skupenství látek	<ul style="list-style-type: none">- dokáže vysvětlit jednotlivé skupenské změny z hlediska kinetické teorie látek- rozlišuje skupenské a chemické změny- zná význam měrného skupenského tepla- dokáže sestavit a řešit kalorimetrickou rovnici zahrnující změny skupenství- dokáže vysvětlit fázový diagram včetně praktických aplikací- zná veličiny charakterizující vodní páru v atmosféře- chápe základní meteorologické pojmy	Změny skupenství <ul style="list-style-type: none">- tání a tuhnutí, měrné skupenské teplo- sublimace a desublimace- vypařování, var, kapalnění, měrné skupenské teplo- sytá a přehřátá pára- fázový diagram Změny skupenství z hlediska energetického <ul style="list-style-type: none">- kalorimetrická rovnice pro změny skupenství Vodní pára v atmosféře	PV: <i>M - práce s grafy</i>

Kmitání mechanického oscilátoru	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady mechanického kmitání z praxe- zná vztah mezi harmonickým kmitáním a rovnoměrným pohybem po kružnici- dokáže sestavit graf závislosti okamžité výchylky na čase- dokáže tyto grafy interpretovat- aplikuje zákon zachování mechanické energie na mechanický oscilátor- experimentálně určí tuhost pružiny- vysvětlí pojem rezonance, zná praktické příklady	<p>Kinematika kmitání</p> <ul style="list-style-type: none">- periodický pohyb, kmitavý pohyb, harmonické kmitání- veličiny popisující kmitavý pohyb- znázornění harmonických kmitů časovým rozvojem a fázorovým diagramem <p>Dynamika kmitání</p> <ul style="list-style-type: none">- matematické kyvadlo- přeměny energie v mechanickém oscilátoru- vlastní a nucené kmitání, rezonance	PV: <i>M – goniometrické funkce</i>
Mechanické vlnění	<ul style="list-style-type: none">- ví, jak vzniká vlnění v látkovém prostředí- zná druhy vlnění, správně používá pojmy frekvence, perioda, vlnová délka- sestaví a interpretuje rovnici postupné vlny- vysvětlí jev interference vlnění a vznik stojatého vlnění včetně praktických příkladů- interpretuje Huygensův princip- charakterizuje zvuk, ultrazvuk, infrazvuk- řeší úlohy o rychlosti zvuku, jeho odrazu, vzniku ozvěny- zná základní charakteristiky tónu- zná zásady ochrany před nadměrným hlukem	<p>Popis mechanického vlnění</p> <ul style="list-style-type: none">- vznik a druhy mechanického vlnění- vlnová délka, frekvence, fázová rychlost- rovnice postupného vlnění <p>Šíření vlnění</p> <ul style="list-style-type: none">- interference vlnění- Huygensův princip- odraz, lom a ohyb vlnění, stojaté vlnění- chvění mechanických soustav, základní a vyšší harmonická frekvence <p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none">- zdroje, šíření a rychlost zvuku- vlastnosti zvuku- ultrazvuk a infrazvuk	PV: <i>M – goniometrické funkce</i> <i>Bi - sluch</i>

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Elektrický náboj a elektrické pole	<ul style="list-style-type: none">- popíše vlastnosti elektricky nabitých látek- dokáže charakterizovat elektrické pole pomocí zavedených veličin- řeší úlohy s využitím Coulombova zákona- popíše chování vodičů a izolantů v elektrickém poli- zná pojmy kapacita, kondenzátor, zapojení kondenzátorů, některé praktické aplikace- vysvětlí funkci některých elektrostatických zařízení	<p>Elektrostatika</p> <ul style="list-style-type: none">- elektrický náboj, elektrická síla, Coulombův zákon- elektrické pole a jeho intenzita- práce v homogenním elektrickém poli, elektrický potenciál, napětí- rozložení náboje na vodiči- vodič a izolant v elektrickém poli <p>Kapacita vodiče</p> <ul style="list-style-type: none">- kondenzátor- spojování kondenzátorů- energie kondenzátoru	<p>PT: <i>ENV ochrana životního prostředí (elektrostatický odlučovač)</i></p>
Elektrický proud v kovech	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí mechanismus vedení elektrického proudu- rozlišuje pojmy elektromotorické a svorkové napětí- nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu a tento obvod zapojí- dokáže změřit proud a napětí v obvodu- správně interpretuje Ohmův zákon a používá ho při řešení úloh- umí změřit odpor rezistoru, spotřebiče, sestavit a vysvětlit voltampérovou charakteristiku- řeší úlohy na práci a výkon- řeší jednoduché úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů- použije reostat a potenciometr k regulaci proudu a napětí- zná a dodržuje pravidla pro bezpečnou práci s elektrickými zařízeními	<p>Elektrický proud jako děj a jako veličina</p> <ul style="list-style-type: none">- vedení proudu v kovech- zdroj napětí- Ohmův zákon pro část obvodu a pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje- závislost odporu kovů na teplotě- spojování rezistorů- regulace proudu a napětí- Kirchhoffovy zákony <p>Elektrická práce, výkon, účinnost</p> <p>Laboratorní práce:</p> <ul style="list-style-type: none">- měření proudu, napětí, odporu- voltampérová charakteristika spotřebiče- zatěžovací charakteristika zdroje	<p>IVO: <i>(výchova ke zdraví) – zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem</i></p>
Elektrický proud v polovodičích	<ul style="list-style-type: none">- rozliší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů, izolantů- vysvětlí vlastní a příměsovou vodivost- vysvětlí vznik hradlové vrstvy- vysvětlí chování polovodičové diody, změří její voltampérovou charakteristiku	<p>Pojem polovodiče</p> <ul style="list-style-type: none">- termistor, fotorezistor- vlastní a příměsové polovodiče <p>Přechod PN</p> <ul style="list-style-type: none">- polovodičová dioda- fotočlánek	<p>PV:</p> <p><i>Ch – periodická soustava, vazby</i></p> <p>IVO: <i>(inf. techn.) – zpracování výsledků laboratorní práce</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- zná další polovodičové prvky, vysvětlí jejich činnost a význam	<ul style="list-style-type: none">- luminiscenční diody, fotodiody Laboratorní práce: voltampérová charakteristika polovodičové diody	
Elektrický proud v kapalinách	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách- interpretuje význam Faradayových zákonů a zná praktické použití elektrolýzy, řeší úlohy- zná princip galvanického článku a akumulátoru	Elektrolýza <ul style="list-style-type: none">- elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolýza- Faradayovy zákony pro elektrolýzu- galvanické články a akumulátory	PV: <i>Ch – elektrolytická disociace, elektrochem. potenciál</i>
Elektrický proud v plynech a ve vakuu	<ul style="list-style-type: none">- zná princip a podmínky vodivosti plynů- popíše druhy výbojů, podmínky jejich vzniku a praktické využití- vysvětlí podstatu katodového záření a jeho použití	Výboj v plynu <ul style="list-style-type: none">- nesamostatný výboj- samostatný výboj v plynu- výboj za různých tlaků- katodové záření	IVO: (<i>inf. techn.</i>) – <i>prezentace: slavná jména v historii elektřiny</i>
Stacionární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje magnetické pole jako druh silového pole- dokáže znázornit magnetické pole indukčními čarami- určí směr magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem- rozliší látky podle jejich magnetických vlastností a vhodnosti použití v praxi	Magnetické pole a jeho popis <ul style="list-style-type: none">- magnetické pole permanentního magnetu, vodiče s proudem, cívky- magnetická síla, magnetická indukce- magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem Částice s nábojem v magnetickém poli Magnetické vlastnosti látek, magnetické materiály v praxi	PV: <i>Z – magnetické pole Země</i>
Nestacio-nární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none">- zná podmínky vzniku indukovaného napětí- předvídá a vysvětlí chování vodiče v proměnném magnetickém poli- používá Faradayův a Lenzův zákon pro vysvětlení různých situací a pro řešení úloh- dokáže charakterizovat cívku pomocí veličiny indukčnost- zná jev vlastní indukce, dokáže vysvětlit přechodné jevy	Vznik nestacionárního magnetického pole <ul style="list-style-type: none">- magnetický indukční tok Elektromagnetická indukce <ul style="list-style-type: none">- Faradayův zákon elektromagnetické indukce- indukovaný proud, Lenzův zákon- indukčnost- vlastní indukce- přechodný jev	

Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none">- graficky znázorní závislost proudu a napětí na čase, grafy dokáže interpretovat- pomocí fázorového diagramu znázorní poměry v obvodech s R, L, C- řeší jednoduché úlohy o obvodech střídavého proudu- s porozuměním používá pojmy rezistance, indukance, kapacitance, rezonance- rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu proudu a napětí- řeší úlohy na výpočet práce, činného výkonu a účinnosti v obvodech střídavého proudu	<p>Vznik harmonického střídavého napětí a proudu</p> <ul style="list-style-type: none">- vztahy pro okamžité napětí a proud <p>Obvody střídavého proudu</p> <ul style="list-style-type: none">- s rezistorem- s cívkou- s kondenzátorem- rezistance, indukance, kapacitance- složený obvod střídavého proudu (RLC v sérii), impedance, fázorové diagramy <p>Výkon střídavého proudu v obvodu s impedancí</p> <p>Laboratorní práce: měření indukčnosti cívky a kapacity kondenzátoru střídavým proudem</p>	<p>PV: M – goniometrické funkce</p>
Střídavý proud v energetice	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat činnost trojfázového alternátoru, synchronního a asynchronního elektromotoru, transformátoru- zná způsob rozvodu elektrické energie ve spotřebitelské síti- rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná jejich hodnoty- uvádí příklady využití různých typů elektromotorů- zná význam transformace napětí, řeší jednoduché úlohy o transformátorech- dokáže popsat jednotlivé typy elektráren, posoudit je z různých hledisek- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením	<p>Výroba, přenos a spotřeba elektrické energie</p> <ul style="list-style-type: none">- generátor střídavého proudu- trojfázová soustava střídavého napětí- elektromotor (stejnoseměrný, střídavý, synchronní, asynchronní)- transformátor, transformační rovnice, účinnost transformátoru- přenos elektrické energie- elektrárny- bezpečnost práce s elektrickým zařízením <p>Laboratorní práce: měření účinnosti transformátoru</p>	<p>PT: ENV – EX: elektrárna - výroba elektrické energie a životní prostředí PV: Z – energetika a přírodní zdroje PT: MEGS globální problémy energetiky</p>
Fyzikální základy elektroniky	<ul style="list-style-type: none">- zná podstatu diodového jevu- zná podstatu tranzistorového jevu- vysvětlí usměrnění proudu- vysvětlí funkci jednostupňového tranzistorového zesilovače- má základní informace o dalších polovodičových součástkách	<p>Usměrňovač Tranzistorový jev, tranzistor Zesilovač Integrovaný obvod</p>	

Elektromagnetické vlnění a kmitání, přenos informací	<ul style="list-style-type: none">- popíše děj v oscilačním obvodu LC, znázorní časovým rozvojem proud a napětí- vypočítá vlastní frekvenci kmitavého obvodu- znázorní elektromagnetickou vlnu na dvou vodičovém vedení- popíše vyzáření elektromagnetické energie pomocí dipólu- zná základní vlastnosti elektromagnetického vlnění a zákonitosti jeho šíření- chápe souvislost mechanického a elektromagnetického vlnění, zná i jejich rozdíly- zná význam elektromagnetického vlnění pro přenos informací- popíše princip a činnost některých elektroakustických měničů- zná princip vysílače a přijímače, modulace elektromagnetické vlny	Elektromagnetické kmity <ul style="list-style-type: none">- elektromagnetický oscilátor- perioda a frekvence elektromagnetického oscilátoru- vlastní a nucené kmitání Elektromagnetické vlnění <ul style="list-style-type: none">- vznik elektromagnetického vlnění- postupná a stojatá elektromagnetická vlna- elektromagnetický dipól Vlastnosti elektromagnetického vlnění Šíření elektromagnetického vlnění <ul style="list-style-type: none">- přenos energie elektromagnetickým vlněním- sdělovací soustava- vysílač a přijímač- elektroakustické měniče	PT: ENV <i>ochrana před elektromagnetickým zářením</i>
---	---	--	--

Ročník: IV. a VIII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vlnová optika	<ul style="list-style-type: none">- chápe světlo jako elektromagnetické vlnění- vypočítá rychlost světla v optickém prostředí- použije Huygensův princip pro výklad odrazu a lomu světla- aplikuje úplný odraz v praxi- změří index lomu- rozezná a popíše jevy způsobené interferencí světla- vysvětlí vznik spektra na hranolu a na mřížce- zná podstatu polarizace světla a její význam	<p>Světlo jako elektromagnetické vlnění</p> <ul style="list-style-type: none">- rychlost šíření světla- frekvence, vlnová délka- index lomu- odraz a lom světla, úplný odraz- disperze světla, spektroskop- koherentní záření- interference světla- ohyb světla na hraně, na štěrbině a na optické mřížce- polarizace světla	PV: <i>Ch – spektrální analýza</i>
Optické zobrazování	<ul style="list-style-type: none">- rozliší skutečný a zdánlivý obraz- sestrojí obraz při zobrazení zrcadlem a čočkou, určí jeho vlastnosti- dokáže řešit úlohy pomocí zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a tenkou čočku- dokáže popsat oko jako optickou soustavu, zná základní typy vad vidění a jejich korekce- experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky- zná podstatu lupy, mikroskopu, dalekohledu	<p>Zobrazování optickými soustavami</p> <ul style="list-style-type: none">- zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem- zobrazování tenkou čočkou- zobrazovací rovnice- oko, konvenční zraková vzdálenost, vady vidění a jejich korekce- subjektivní optické přístroje- objektivní optické přístroje <p>Laboratorní práce:</p> <ul style="list-style-type: none">- měření indexu lomu látky- měření ohniskové vzdálenosti čočky	PV: <i>Bi - zrak</i>
Elektromagnetické záření a jeho energie	<ul style="list-style-type: none">- zná různé druhy elektromagnetického záření a jejich praktický význam- řeší jednoduché úlohy pomocí fotometrických veličin- chápe podstatu spektrální analýzy- zná zásady správného osvětlení	<p>Přehled elektromagnetického záření</p> <p>Spektra</p> <p>Přenos energie záření</p> <p>Fotometrické veličiny</p> <p>Rentgenové záření</p>	IVO: (<i>výchova ke zdraví</i>) <i>ochrana zraku</i> <i>ochrana před škodlivým zářením</i>

Speciální teorie relativity	<ul style="list-style-type: none">- zná příklady platnosti principu relativity- chápe speciální teorii relativity jako teorii zpřesňující poznatky klasické fyziky- vysvětlí pojmy relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek- aplikuje vztahy pro hmotnost, hmotnostní úbytek, energii	<p>Základní principy speciální teorie relativity a jejich důsledky</p> <ul style="list-style-type: none">- kontrakce délek a dilatace času- relativistické skládání rychlostí- základní pojmy relativistické dynamiky- vztah mezi energií a hmotností	<p>PV: <i>ZSV – nové přírodovědné poznatky mění pohled na svět</i></p>
Atomová fyzika	<ul style="list-style-type: none">- zná jevy potvrzující kvantovou hypotézu- vysvětlí vnější fotoelektrický jev- aplikuje Einsteinovu rovnici pro fotoefekt- zná vlastnosti fotonu- vysvětlí pojem vlnově – korpuskulární dualismus- objasní pojmy kvantování energie, kvantové číslo, energetická hladina- vysvětlí vztah mezi spektry látek a stavbou atomu- zná vývoj názorů na stavbu atomu- vyhledá a vysvětlí pomocí Pauliho principu elektronovou konfiguraci atomu- vysvětlí princip laseru a jeho použití	<p>Základní poznatky kvantové fyziky</p> <ul style="list-style-type: none">- fotoelektrický jev, Einsteinova rovnice- kvantová hypotéza, Planckova konstanta- foton <p>Vlnové vlastnosti částic</p> <p>Kvantování energie elektronů v atomu</p> <ul style="list-style-type: none">- vývoj názorů na stavbu atomů- kvantová čísla, Pauliho princip <p>Stimulovaná emise, laser</p>	<p>PV: <i>Ch – elektronový obal atomu, chemické vazby, periodická soustava prvků</i></p> <p>IVO: <i>(inf. tech.) význační vědci tvořící moderní fyziku</i></p>
Jaderná fyzika	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky atomového jádra- popíše vlastnosti jaderných sil- uvede typy radioaktivních přeměn- zná příklady využití radioaktivity- zná některé principy detekce jaderného záření- řeší úlohy využitím zákona radioaktivní přeměny- umí zapsat rovnici jaderné reakce- vysvětlí získání energie štěpením jader- zná princip činnosti jaderné elektrárny- zná nebezpečí spojená s využíváním jaderné energie- zná způsoby ochrany před zářením a zásady chování v krizových situacích	<p>Vlastnosti atomových jader</p> <ul style="list-style-type: none">- vazbová energie jádra- radioaktivita, záření α, β, γ, neutronové záření- zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny <p>Jaderné reakce</p> <ul style="list-style-type: none">- zákony zachování- jaderné štěpení a jaderná fúze <p>Detektory jaderného záření</p> <p>Jaderná energetika</p> <p>Využití radionuklidů</p> <p>Ochr. před zářením</p>	<p>IVO: <i>(výchova ke zdraví) – ochrana člověka za mimořádných situací (možné jaderné nebezpečí)</i></p> <p>PV: <i>M – exponenciální funkce</i></p> <p>PT: <i>ENV</i></p> <ul style="list-style-type: none">- radioaktivní záření a ochrana před ním- problémy jaderné energetiky

Shrnutí poznatků	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v MFCH tabulkách a v učebnicích- je schopen získávat informace z různých zdrojů a prezentovat je	Vývoj fyziky v historii lidského poznání Perspektivy fyziky Využívání informačních zdrojů	
-------------------------	--	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.6 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie výrazně rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků. Výuka gymnaziální chemie vede k tvůrčímu a samostatnému myšlení formou řešení úloh, vede k vnímání a pochopení dějů probíhajících v přírodě a k pochopení vztahu přírody a člověka.

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie a vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP GV.

Předmět je řazen jako povinný předmět a je vyučován v prvních třech ročnících vyššího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny a probíhá ve třídách, odborných učebnách nebo v chemické laboratoři. Ve druhém ročníku jsou do obsahu zařazena laboratorní cvičení, jejichž náplň je detailně rozpracována v tematickém plánu. Na laboratorní práce jsou třídy rozděleny na poloviny.

Do obsahu výuky chemie jsou na vyšším gymnáziu zařazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Výuka je doplňována prezentacemi žáků, odbornými exkurzemi, besedami a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže chemická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel vede žáka k plánování a organizaci svého učení a pracovní činnosti
- učitel vede žáka k používání odborné literatury a periodické soustavy prvků
- učitel vyžaduje, aby žák efektivně získával a zpracovával poznatky a informace, hledal a rozvíjel účinné postupy ve svém učení
- učitel vede žáka k tomu, aby kriticky přistupoval ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovával a využíval při studiu a praxi
- učitel vyžaduje, aby žák hledal originální způsoby řešení a různě prezentoval výsledky (ve formě písemné, grafické, počítačové)

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k rozpoznávání problémů a objasnění jejich podstaty
- učitel vede žáka, aby aplikoval dříve získané teoretické poznatky a dovednosti při řešení konkrétních životních situací
- učitel vyžaduje, aby žák navrhoval postupné kroky a zvažoval využití různých postupů při řešení
- žáci posuzují důsledky určitého jevu z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- žáci využívají při řešení problémů poznatků z dalších oborů (biologie, matematika, fyzika, zeměpis)
- žáci zdůvodňují význam nových chemických poznatků pro společnost

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáka k tomu, aby se vyjadřoval samostatně, srozumitelně a souvisle
- učitel vede žáka k tomu, aby správně formuloval dotazy
- žáci formou referátů a prezentací s chemickou tematikou seznamují spolužáky se získanými informacemi
- žáci používají moderní informační technologie
- žáci při práci ve skupinách zdokonalují své komunikační schopnosti
- žáci se aktivně zapojují do diskuzí a jsou schopni reagovat na otázky

Kompetence sociální a personální

- učitel motivuje žáka, aby aktivně spolupracoval s ním i s ostatními žáky v pracovním týmu při dosahování společných cílů
- učitel vyžaduje, aby žák projevoval zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- žáci si při spolupráci ve skupinách uvědomují základní lidské hodnoty (důvěra, pomoc..)

- žáci se vyjadřují k otázkám vztahu společnosti k přírodnímu prostředí
- žáci si uvědomují mezilidské vztahy, prohlubují toleranci

Kompetence občanské

- učitel vede žáka, aby respektoval jeho názory a názory spolužáků
- učitel vede žáka k tomu, aby se choval informovaně a zodpovědně v krizových situacích a poskytnul pomoc ostatním
- žáci na základě znalostí o lidské různorodosti odmítají xenofobní nebo rasistické názory
- žáci se seznamují s environmentálními problémy v globálním i lokálním měřítku
- žáci se účastní ekologických soutěží, zapojují se do ekologických aktivit

Kompetence pracovní

- žáci si při laboratorních cvičeních vytvářejí potřebné pracovní dovednosti
- žáci dodržují pravidla bezpečnosti práce
- žáci se seznamují s různými pracovními postupy
- žáci si uvědomují nutnost systematické a pečlivé práce

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Chemie			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje jednotlivé přírodní vědy a zná jejich podstatu- vyjmenovává dostupné a běžně používané látky- uvádí klady a zápory, které přináší chemie pro člověka a životní prostředí	<p>Úvod do studia</p> <ul style="list-style-type: none">- charakteristika a rozdělení přírodních věd- chemie v životě současného člověka – užití, zneužití	
Prvky a sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">- používá značky významných prvků v PSP- aplikuje znalosti o oxidačních číslech a odvozuje vzorce a názvy jednoduchých sloučenin- vysvětluje pojem látkové množství, molární hmotnost- zná jednotku látkového množství, molární hmotnosti- umí vyhledat relativní atomovou hmotnost prvku z periodické tabulky- vypočítá relativní molekulovou hmotnost sloučeniny	<p>Prvky a sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none">- značky a názvy prvků- vzorce a názvy sloučenin- látkové množství- molární hmotnost- molární objem	<p>PV:</p> <p><i>A (názvy prvků v angličtině)</i></p> <p><i>M (základní matematické výpočty)</i></p> <p><i>F (molární veličiny, jednotky SI, měření hustoty, převody jednotek)</i></p>
Složení a struktura atomu	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojmy: elektron, proton, neutron, atom, molekula, anion, kation, izotop, nuklid- orientuje se v zápisech protonového, neutronového a nukleonového čísla- načrtne stavbu atomu a rozložení elementárních částic- dokáže zapsat úplnou i zkrácenou elektronovou konfiguraci prvku s použitím periodické tabulky prvků	<p>Atomy</p> <ul style="list-style-type: none">- atom - jádro a obal- kvantová čísla- elektronová konfigurace	<p>PV:</p> <p><i>ZSV (atomisté)</i></p>
Periodická soustava prvků	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem periodický zákon- orientuje se v periodické soustavě a usuzuje na možné vlastnosti prvků podle jejich umístění- rozlišuje prvky podle elektronové konfigurace valenční vrstvy na prvky s, p, d, f	<p>Periodická soustava prvků</p> <ul style="list-style-type: none">- periodický zákon- periody, skupiny- prvky s, p, d, f	

Chemická vazba	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat vznik vazby- dokáže určit typ vazby u daných sloučenin- porovnává jednotlivé vazby mezi sebou a uvádí konkrétní příklady- rozlišuje vazby podle elektronegativity	Chemická vazba <ul style="list-style-type: none">- vznik vazby- vazebná energie- σ a π vazba- elektronegativita- kovalentní, polární a iontová vazba- slabé vazebné interakce	PV: <i>F (elektrické vlastnosti, vazby)</i>
Tvary molekul	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje vazebný a nevazebný elektronový pár- odvozuje tvary jednoduchých molekul	VSEPR teorie	
Chemické reakce a rovnice	<ul style="list-style-type: none">- využívá odbornou terminologii při klasifikaci, popisu a vysvětlování chemických dějů- provádí výpočty z chemických rovnic	Chemické reakce <ul style="list-style-type: none">- základní chemické zákony a chemické reakce- výpočty z chemických rovnic	
Vodík, kyslík, vzduch, voda	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje izotopy vodíku- porovnává vlastnosti O_2 a O_3- uvádí složení vzduchu, jeho vlastnosti a znečištění- popisuje vlastnosti vody a její význam- hodnotí využitelnost různých druhů vod- provádí chemické výpočty související s přípravou a ředěním roztoků	Vodík, kyslík <ul style="list-style-type: none">- vodík- kyslík- vzduch- voda- peroxid vodíku- roztoky- hmotnostní zlomek- molární koncentrace	PT: ENV – Člověk a životní prostředí: <i>znečištění vzduchu a vody</i> PV: <i>Z (atmosféra, hydrosféra)</i>
Redoxní děj	<ul style="list-style-type: none">- rozeznává pojmy oxidace, redukce- aplikuje znalosti chemických zákonů při určování oxidačních čísel a úpravách chemických rovnic	Redoxní děj <ul style="list-style-type: none">- oxidační číslo- oxidace a redukce- oxidační a redukční činidla- vyčíslování redoxních rovnic	
Acidobazické reakce	<ul style="list-style-type: none">- rozpoznává kyselinu a zásadu a určuje konjugovaný pár- rozlišuje silné, slabé kyseliny a zásady- orientuje se na stupnici pH, porovnává hodnoty pH různých látek a vyjadřuje svými slovy své poznatky z měření- vysvětluje význam indikátorů	Acidobazický děj <ul style="list-style-type: none">- teorie kyselin a zásad- neutralizace- konjugovaný pár- iontový součin vody, stupnice pH- indikátory	PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: odpovědnost při práci s kyselinami a hydroxidy, znalost poskytnutí první pomoci</i>
Termochemie	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy exotermická a endotermická reakce	Termochemie <ul style="list-style-type: none">- soustava	PT: ENV – Člověk a životní prostředí:

	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje zápisy termochemických reakcí rovnicemi- rozlišuje a zapisuje první a druhý termochemický zákon- uvede příklady reakcí s entalpií větší a menší než nula	<ul style="list-style-type: none">- stavové veličiny- entalpie- termochemické zákony- standartní slučovací a spalné teplo	<i>technicko-ekonomické aspekty, úspory energií při chemických výroбах</i>
Prvky VIII. skupiny	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem inertní prvek- popíše výskyt a použití vzácných plynů	Vzácné plyny	PV: <i>F (radioaktivita radonu)</i>
Prvky VII. skupiny	<ul style="list-style-type: none">- popisuje fyzikální a chemické vlastnosti halogenů- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků VII.A skupiny- charakterizuje použití významných sloučenin halogenů	Fluor, chlor, brom, jod a jejich sloučeniny	PV: <i>D (1. světová válka)</i> <i>Bi (výskyt halogenů v živých organismech)</i>
Prvky VI. skupiny	<ul style="list-style-type: none">- popisuje společné a rozdílné vlastnosti síry a kyslíku- vysvětluje pojem alotropie síry- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků VI.A skupiny- charakterizuje použití významných sloučenin síry- popisuje kroky výroby kyseliny sírové	Síra a její sloučeniny	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky: Znečišťování životního prostředí při chemických výroбах; kyselá dešť</i>
Prvky V. skupiny	<ul style="list-style-type: none">- popisuje společné a rozdílné vlastnosti dusíku a fosforu- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků V.A skupiny- rozlišuje modifikace fosforu- popisuje kroky výroby kyseliny dusičné- charakterizuje použití významných sloučenin dusíku a fosforu	Dusík a jeho sloučeniny Fosfor a jeho sloučeniny	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: používání hnojiv.</i> PV: <i>Bi (N, P jako biogenní prvky, hnojiva)</i>
Prvky IV. skupiny	<ul style="list-style-type: none">- rozpoznává modifikace uhlíku- rozlišuje a uvádí vlastnosti CO a CO₂- popisuje tvorbu krápníků- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků IV.A skupiny- hodnotí vlastnosti uhlíku významné pro strukturní teorii organických sloučenin- popisuje výrobu skla	Uhlík a jeho sloučeniny Křemík a jeho sloučeniny	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: skleníkový efekt, globální oteplování.</i> PV: <i>Z (naleziště některých rud, krasová činnost)</i> <i>Bi (fotosyntéza)</i>

Ochrana člověka za mimořádných událostí	diskutuje o projevech havárií a zásadách chování obyvatel	Havárie s únikem nebezpečných látek	
--	---	-------------------------------------	--

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Kovy – obecná charakteristika	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje princip kovové vazby- uvádí obecné fyzikální a chemické vlastnosti kovů- zapisuje chemickými rovnicemi obecné metody výrob kovů z rud (tepelný rozklad, chemická redukce, elektrolýza)	Kovy	PV: <i>F (magnetismus, elektrická vodivost kovů)</i>
p-kovy	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pojmem aluminotermie a amfoterní charakter hliníku- porovnává vlastnosti hliníku, cínu a olova	Významné kovy III.A a IV.A skupiny	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i>
s-kovy	<ul style="list-style-type: none">- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin alkalických kovů a kovů alkalických zemin- charakterizuje použití významných sloučenin, především Na, K, Ca	Alkalické kovy a jejich sloučeniny Kovy alkalických zemin a jejich sloučeniny	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PV: <i>Z (naleziště některých sloučenin)</i> <i>Bi (Na, K, Ca jako biogenní prvky)</i>
Přechodné kovy	<ul style="list-style-type: none">- uvádí obecné vlastnosti přechodných kovů- popisuje výrobu a vlastnosti vybraných kovů- vyjmenuje příklady použití kovů- zná složení nejběžněji používaných slitin	Přechodné kovy <ul style="list-style-type: none">- kovová vazba- výskyt a metody zpracování kovů- charakteristika přechodných kovů- železo, měď, zinek	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky: Problémy životního prostředí při těžbě a zpracování rud</i> PV: <i>Z (naleziště rud)</i>
Komplexní sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje poznatky z obecné chemie o koordinačně-kovalentní vazbě- využívá pojmy centrální atom, ligand, koordinační číslo- zná názvosloví komplexních sloučenin	Koordinačně-kovalentní vazba Komplexní sloučeniny	
Kinetika chemických reakcí	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje srážkovou teorii- uvádí faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	Chemická kinetika <ul style="list-style-type: none">- srážková teorie- rychlost chemické reakce- faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	PV: <i>F (rychlost)</i>
Chemické rovnováhy	<ul style="list-style-type: none">- odvozuje rovnovážnou konstantu- aktivně využívá znalost Le	Dynamická rovnováha <ul style="list-style-type: none">- rovnovážná konstanta- vztah mezi	

	Chatelierova principu akce a reakce	rovnovážnou konstantou a reakční rychlostí - Le Chatelierův princip akce a reakce	
Úvod do organické chemie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje princip kovalentní vazby, násobnost vazeb- rozlišuje stechiometrický, molekulový, racionální a strukturální vzorec- počítá empirický vzorec- vysvětluje pojem izomerie a uvádí jednotlivé typy- rozlišuje typy reakcí v organické chemii	Organické sloučeniny <ul style="list-style-type: none">- definice organické látky a význam organické chemie- povaha kovalentní vazby mezi atomy uhlíku- typy vzorců v organické chemii- výpočet empirického vzorce- izomerie- typy reakcí v organické chemii	
Uhlovodíky	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem uhlovodík- rozlišuje typy řetězců- vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{16}$- popisuje obecné vlastnosti uhlovodíků- definuje pojmy alkan, alken, alkyn, aren- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků, jejich vlastnosti a jejich významné zástupce- hodnotí surovinové zdroje uhlovodíků, jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí	Uhlovodíky <ul style="list-style-type: none">- alkany, cykloalkany- alkeny- alkadieny- alkyny- areny- zdroje uhlovodíků	PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – ropa, světová naleziště, využití a zneužití.</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí: neobnovitelné zdroje uhlovodíků versus alternativní zdroje energie.</i> PV: <i>Z (těžba ropy, uhlí a zemního plynu)</i> <i>Bi (ochrana přírody)</i>
Deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje pojem derivát uhlovodíku- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce halogenderivátů a dusíkatých derivátů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	Halogenderiváty Dusíkaté deriváty	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: freony</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje o účincích nebezpečných látek	Označování nebezpečných látek	

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Heterocyklické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje pojmy heterocykly a heteroatom- rozděluje heterocykly podle typu heteroatomu a podle počtu atomů v cyklu- uvede význam heterocyklů- zná výskyt a fyziologický účinek alkaloidů	Heterocyklické sloučeniny Alkaloidy	IVO: Zdravý způsob života a péče o zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence PT: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Poškození zdraví užíváním drog, nebezpečí drogové závislosti PV: Bi (léčiva a přírodní látky)
Alkoholy, fenoly, ethery	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků- rozliší alkoholy od fenolů- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce alkoholů, fenolů a etherů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	Alkoholy Fenoly Ethery	PT: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů a nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu
Karbonylové sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje karbonylové sloučeniny- rozliší aldehydy od ketonů- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce aldehydů a ketonů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	Aldehydy Ketony	
Sacharidy	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi karbonylovými sloučeninami a sacharidy- třídí sacharidy do skupin a srovnává obecné vlastnosti, zdroje a význam mono-, di-, polysacharidů- uvede rovnici a podmínky fotosyntézy ve vztahu k tvorbě glukózy- vysvětluje zjednodušeně kvasné procesy v biotechnologiích	Sacharidy	IVO: Zdravý způsob života a péče o zdraví – Výživa, nadměrný příjem cukrů v potravě. PV: Bi (zdroje cukrů, trávení cukrů v zažívacím traktu) Bi (zelené rostliny, kvašení, stavební látky rostlin, zdroj energie pro živý organismus) Exkurze –pivovar
Karboxylové kyseliny	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje karboxylové kyseliny- rozliší funkční deriváty od	Karboxylové kyseliny	

	<p>substitučních</p> <ul style="list-style-type: none">- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce karboxylových kyselin a jejich derivátů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	<p>Funkční deriváty karboxylových kyselin</p> <p>Substituční deriváty karboxylových kyselin</p>	
Lipidy	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi funkčními deriváty karboxylových kyselin a lipidy- rozliší tuky a oleje podle původu a chemického složení- uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu- vysvětlí princip a význam ztužování tuků- zná princip hydrolýzy tuků a zmýdelňování- objasní princip pracích účinků mýdla- posuzuje vliv detergentů na životní prostředí- hodnotí vztah strukturně nepodobných látek ve skupině lipidů – oleje, tuky, vosky, steroidy, terpeny- charakterizuje terpeny, steroidy a jejich biologickou funkci v živých organismech	<p>Lipidy</p> <ul style="list-style-type: none">- tuky, oleje- vosky- terpeny- steroidy	<p>IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví – Výživa, nadměrný příjem tuků v potravě.</i></p> <p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Rizika spojená s užíváním anabolických steroidů.</i></p> <p>PV: <i>Bi (zdroje tuků, trávení tuků v zažívacím traktu)</i></p>
Proteiny	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi substitučními deriváty karboxylových kyselin a proteiny- uvádí zdroje proteinů ve vztahu k jejich biologickým funkcím- vysvětluje vznik dipeptidů a polypeptidů, vznik peptidové vazby- pojmenuje strukturní úrovně bílkovin- zná faktory denaturující proteiny	<p>Proteiny</p> <ul style="list-style-type: none">- aminokyseliny- peptidová vazba- struktura proteinů- denaturace	<p>IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví, vyvážená dieta.</i></p> <p>PV: <i>Bi (stavební složky živých organismů, protilátky, rozvod kyslíku, hemoglobin, myoglobin, svalová kontrakce)</i></p>
Nukleové kyseliny	<ul style="list-style-type: none">- uvádí význam nukleových kyselin- popisuje složení nukleových kyselin- rozlišuje složení, strukturu a funkce DNA a RNA	<p>Nukleové kyseliny</p>	<p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí - Problematika GMO</i></p> <p>PV: <i>Bi (genetika)</i></p>
Enzymy	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí funkci biokatalyzátorů- interpretuje význam enzymů pro živé organismy- vysvětluje pojem aktivní místo enzymu- uvádí princip enzymové reakce- vyjádří podmínky enzymové aktivity	<p>Enzymy</p>	<p>PV: <i>Bi (trávicí enzymy)</i></p>

Syntetické makromolekulární látky	<ul style="list-style-type: none">- zná pojem polymery a uvádí princip jejich vzniku- charakterizuje běžně užívané plasty- posuzuje využívání různých polymerů v praxi vzhledem k životnímu prostředí- diskutuje o nutnosti recyklace surovin	Syntetické makromolekulární látky <ul style="list-style-type: none">- makromolekula- významné polymery	PT: ENV – Člověk a životní prostředí – ekologické aspekty syntézy polymerů PV: Z (průmysl)
Chemie životního prostředí	<ul style="list-style-type: none">- shrnuje znalosti o toxicitě chemických látek- posuzuje jejich vliv na lidský organismus a životní prostředí	Toxicita látek Koloběh látek	PT: ENV – Člověk a životní prostředí - Hlavní činitelé znečišťování životního prostředí PRO: Globální ekologické problémy PV: Bi, Z (narušení přírodních ekosystémů)
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje o znacích havárií s únikem nebezpečných látek	Šíření nebezpečných látek při haváriích	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.7 Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP VG

Předmět je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Využívá se jak teoretických, tak praktických forem výuky.

Ve druhém ročníku jsou do programu biologie zařazena praktická cvičení. Jejich náplň je vypracována v tematickém plánu.

Ve třetím a čtvrtém ročníku pro zájemce o biologii je základní výuka doplněna odbornými semináři z biologie.

Do obsahu výuky biologie jsou na vyšším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4).

Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže Biologická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají, uspořádávají, prezentují informace z různých zdrojů (internet, text, graf)
- žáci dovedou vybírat z nadbytku biologických informací podstatné
- žáci převádějí informace z jedné formy do druhé a naopak (text, graf, tabulka)
- žáci pracují s určovacími klíči přírodnin
- žáci na základě obrázků, mikrofotografií nebo schémat určují daný organismus
- žáci vysvětlují základní biologické zákony, definice a teorie
- žáci používají správnou terminologii, symboly a značení
- žáci se orientují v přirozených systémech organismů a posuzují fylogenetické vztahy

Kompetence k řešení problémů

- žáci aplikují teoretické biologické poznatky při řešení konkrétních životních situací
- žáci popisují společné a rozdílné znaky organismů a na základě těchto poznatků organismy třídí do skupin
- žáci posuzují důsledky určitého jevu z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- žáci využívají při řešení biologických problémů poznatků z dalších oborů (chemie, matematika, fyzika, zeměpis)
- žáci dovedou zdůvodnit význam nových biologických poznatků pro společnost

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k tomu, aby se vyjadřovali samostatně, srozumitelně a souvisle
- žáci formou referátů a prezentací seznamují spolužáky se získanými informacemi
- žáci používají moderní informační technologie
- žáci při práci ve skupinách zdokonalují své komunikační schopnosti
- žáci se aktivně zapojují do diskuzí a jsou schopni reagovat na otázky

Kompetence sociální a personální

- žáci v hodinách biologie pracují ve skupinách, kde si sami rozdělují role
- žáci si při spolupráci ve skupinách uvědomují základní lidské hodnoty (důvěra, pomoc...)
- žáci se vyjadřují k otázkám vztahu společnosti k přírodnímu prostředí
- žáci si uvědomují mezilidské vztahy, prohlubují toleranci

Kompetence občanské

- žáci na základě znalostí o lidské různorodosti odmítají xenofobní nebo rasistické názory
- žáci jsou ohleduplní k nemocným lidem, uvědomují si důležitost pomoci
- žáci se seznamují s environmentálními problémy v globálním i lokálním měřítku
- žáci se účastní ekologických soutěží, zapojují se do ekologických aktivit

Kompetence pracovní

- žáci při praktických cvičeních si vytvářejí potřebné pracovní dovednosti
- žáci dodržují pravidla bezpečnosti práce
- žáci se seznamují s různými pracovními postupy
- žáci si uvědomují nutnost systematické a pečlivé práce

Vzdělávací obsah předmětu:

Vyučovací předmět: Biologie			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Charakteristika života	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje základní biologické vědy- odlišuje živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností- rozlišuje jednotlivé domény	Biologické vědy Dějiny biologie Obecná charakteristika živých soustav Rozdělení živých soustav	PV: ZSV (filozofové)
Chemické složení a buněčná stavba organismů	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje význam organických a anorganických látek v buňce- rozděluje biogenní prvky na makrobiogenní, mikrobiogenní a stopové a uvádí jejich význam- objasňuje stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk- porovnává jednotlivé typy buněk a uvádí rozdíly mezi nimi	Chemické složení organismů Základní stavba buňky Buněčné povrchy Buněčné organely Rozdíly mezi prokaryotní a eukaryotní buňkou Rozdíly mezi rostlinnou, živočišnou buňkou a buňkou hub	PV: Ch (prvky)
Vznik a vývoj života	<ul style="list-style-type: none">- porovnává významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	Názory na vznik života na Zemi	
Viry	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy- objasňuje základní průběh životního cyklu viru, porovnává alternativy způsobu rozmnožování viru v hostitelské buňce- hodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby- hodnotí pozitivní a negativní význam virů	Stavba viru <ul style="list-style-type: none">- reprodukce- podvirové infekční jednotky- významná virová onemocnění	IVO: (Výchova ke zdraví) - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv virů na zdraví člověka)
Prokaryotní organismy	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje archea, bakterie a sinice a uvádí jednotlivé rozdíly v jejich stavbě- popisuje typ metabolismu a způsob rozmnožování bakterií a sinic- charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska- hodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	Archea Bakterie Sinice	IVO: (Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv bakterií na zdraví člověka)
Eukaryota	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje na příkladech prvky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežití v jednobuněčné formě života- poznává jednotlivé organely prvoků podle nákresu nebo fotografie a vysvětluje jejich	Prvoci <ul style="list-style-type: none">- charakteristika, významní zástupci	IVO: (Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o

	<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnává základní typy rozmnožování prvků- charakterizuje významné skupiny prvků- popisuje nemoci člověka způsobené prvky a uvádí možnosti ochrany proti těmto nemocem- popisuje stavbu, typy a vlastnosti jednotlivých tkání- charakterizuje typy pletiv podle jejich funkce- uvádí základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas- popisuje a rozpoznává typickou stavbu a funkci základních vegetativních orgánů a jejich přeměny- vysvětluje příjem, transport a výdej látek rostlinou- popisuje průběh fotosyntézy a dýchání- charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin- klasifikuje pohyby rostlin- uvádí rozdíly mezi jednotlivými způsoby výživy- uvádí výhody a nevýhody vnitřní a vnější kostry- porovnává společné a rozdílné vlastnosti kostry jednotlivých tříd obratlovců- charakterizuje odlišnosti pohybových soustav bezobratlých živočichů, vodních a suchozemských obratlovců- popisuje základní funkce trávicí, dýchací a oběhové soustavy živočichů- porovnává typy trávicí, dýchací a oběhové soustavy u bezobratlých a obratlovců- uvádí vývoj tělních tekutin u bezobratlých a obratlovců	<p>Vznik mnohobuněčnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- tkáně, pletiva- orgány a orgánové soustavy- srovnání stélka, cormus- kořen, stonek, list- vodní režim, fotosyntéza, dýchání- růst, vývin a pohyby rostlin- mixotrofie- heterotrofie- pohybový aparát živočichů- fylogeneze a funkce trávicí soustavy- fylogeneze a funkce tělních tekutin- fylogeneze a funkce oběhové soustavy- fylogeneze a funkce dýchací soustavy	<p><i>zdraví: vliv prvků na zdraví člověka)</i></p> <p>PT: <i>OSV- sociální komunikace, spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>Ch (metabolismus, barviva)</i></p> <p>PV: <i>Ch (proteiny, soli)</i></p> <p>PV: <i>Ch (enzymy)</i></p> <p>PV: <i>Ch (dýchací plyny)</i></p>
<p>Aplikace teoretických poznatků v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none">- porovnává na základě teoretických poznatků jednotlivé soustavy živočichů	<ul style="list-style-type: none">- fylogeneze a funkce orgánových soustav	<p>EX: ZOO Svatý Kopeček</p>

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Eukaryota	<ul style="list-style-type: none">- porovnává typy vylučovacích soustav bezobratlých a obratlovců- vysvětluje funkci jednotlivých hormonů u bezobratlých a obratlovců- charakterizuje typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů- nachází společné a rozdílné znaky smyslových orgánů bezobratlých živočichů a obratlovců- vysvětluje význam vybraných typů smyslových orgánů jako výsledek adaptace k určitému typu prostředí- charakterizuje hlavní typy chování živočichů- porovnává typy pohlavních orgánů bezobratlých a obratlovců	<p>Vznik mnohobuněčnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- fylogeneze a funkce vylučovací soustavy- fylogeneze a funkce endokrinní soustavy- fylogeneze a funkce nervové soustavy- fylogeneze a funkce smyslových orgánů- fylogeneze a funkce pohlavní soustavy	<p>PT: <i>OSV- sociální komunikace, spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>F (optika, akustika)</i></p>
Rozmnožování organismů	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu- popisuje rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy- vysvětluje vznik pohlavních buněk a zárodečných listů- porovnává výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování- porovnává vnější a vnitřní oplození a vysvětluje význam vnitřního oplození- porovnává přímý a nepřímý vývoj živočichů, proměnu dokonalou a nedokonalou- popisuje zárodečný vývoj jedince- vysvětluje význam zárodečných obalů vyšších obratlovců jako adaptaci k životu na souši- popisuje stavbu generativních orgánů rostlin- interpretuje květní vzorce a diagramy- vysvětluje rozdílnou stavbu květů v souvislosti s odlišným způsobem opylování- porovnává způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin- charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů- charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin- popisuje postupnou adaptaci rostlin k životu na souši	<p>Buněčný cyklus Mitóza Meióza Gametogeneze</p> <ul style="list-style-type: none">- vznik pohlavních buněk <p>Embryogeneze</p> <ul style="list-style-type: none">- rýhování vajíčka- vznik zárodečných listů <p>Rozmnožování živočichů</p> <ul style="list-style-type: none">- vnější a vnitřní oplození- přímý a nepřímý vývoj- zárodečný vývoj jedince- zárodečné obaly <p>Rozmnožování rostlin</p> <ul style="list-style-type: none">- stavba květu- opylování- oplození- semena, plody- metageneze- adaptace rostlin	<p>PV: <i>Ch (nukleové kyseliny)</i></p>
Aplikace teoretických poznatků v praxi	<ul style="list-style-type: none">- porovnává a zařazuje jednotlivé zástupce rostlin a živočichů	Lužní les	<p>EX: Litovelské Pomoraví</p>

Ročník: III. a VII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ekologie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje základní pojmy ekologie- popisuje příklady adaptací organismu na různé biotické faktory prostředí- uvádí příklady negativního vlivu lidské činnosti na určité organismy- charakterizuje znaky populace a faktory ovlivňující její početnost- uvádí vzájemné vztahy mezi organismy a populacemi na konkrétních případech- vysvětluje vliv abiotických faktorů na organismy- zdůvodňuje nezbytnost jednotlivých složek ekosystému- uvádí příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech- objasňuje vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému- hodnotí změny v ekosystému, uvádí příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků- vysvětluje tok energie a koloběh látek v biosféře- charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody ČR- prokazuje na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států	<p>Základní pojmy Organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">- ekologická valence <p>Biotické faktory života</p> <ul style="list-style-type: none">- populace- společenstvo- interakce <p>Abiotické faktory života</p> <ul style="list-style-type: none">- sluneční záření- teplo- vzduch- voda- půda <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none">- potravní řetězec- potravní pyramida- vývoj ekosystému <p>Biosféra</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>	<p>PT: <i>ENV - Problematika vztahů organismu a prostředí, Člověk a životní prostředí</i></p> <p>OSV- <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>Z (klimatologie, hospodářství, globální problémy)</i></p> <p>PV: <i>F (vlastnosti světla)</i> <i>Ch (voda, vzduch)</i></p>
Přehled jednotlivých ekosystémů	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje pojem biogeografie- uvádí obecnou charakteristiku lesa, biocenózu, vztahy živočichů a rostlin v lese- sestavuje potravní řetězec a potravní pyramidy- vybírá významné zástupce rostlin a živočichů- charakterizuje ekosystém stojatých a tekoucích vod- porovnává zastoupení jednotlivých organismů ve vodních ekosystémech- uvádí významné zástupce a zařazuje je do potravního řetězce- porovnává vlastnosti přírodního a umělého ekosystému- uvádí klady a zápory umělého ekosystému- vybírá významné zástupce těchto ekosystémů- hodnotí výskyt vnitřních a vnějších parazitů	<p>Obecná charakteristika biogeografie</p> <p>Základní typy prostředí</p> <p>Les</p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení- klima- fytoceenóza- zoocenóza <p>Voda a její okolí</p> <ul style="list-style-type: none">- obecná charakteristika prostředí- fytoceenóza- zoocenóza <p>Louky, pastviny, pole</p> <ul style="list-style-type: none">- umělý ekosystém <p>Sady, zahrady, parky</p> <ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <p>Lidská sídla, rumišťe</p>	<p>PT: <i>ENV - Problematika vztahů organismů a prostředí</i></p> <p>PV: <i>Z (klimatologie, hospodářství, vliv globálního oteplování na areály rostlin a živočichů, pevninský a mořský ekosystém)</i></p> <p>PV: <i>Ch (voda)</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">a sestavuje potravní řetězec- uvádí způsoby přenosu parazitů a možnosti onemocnění- vysvětluje pojem domestikace- hodnotí pozitiva pěstování okrasných a pokojových rostlin- uvádí zástupce rostlin a živočichů žijících na rumišťích- uvádí charakteristiku deštných pralesů- vyjmenuje významné zástupce a ohrožené druhy- uvádí rozdíly mezi stepí a savanou- porovnává výskyt jednotlivých zástupců- vysvětluje pojem potravní specialisté a zařazuje je do ekologické niky- určuje na mapě stepi v ČR- vymezuje polohu pouští na mapě a vysvětluje podnební podmínky- uvádí typické zástupce flóry a fauny pouští, vysvětluje jejich adaptaci na dané prostředí- analyzuje podnební podmínky během roku- porovnává podmínky mezi severním a jižním pólem- uvádí významné zástupce- charakterizuje podmínky života ve vodách teplých krajín- uvádí významné zástupce a zařazuje je do potravního řetězce- analyzuje potravní vztahy v moři- sestavuje potravní řetězce z vybraných jedinců- vybírá ze zástupců ekosystému ohrožené a hospodářsky významné druhy	<ul style="list-style-type: none">- zoocenóza- parazitický potravní řetězec- onemocnění- okrasné a pokojové rostliny- rumišťeCizokrajné ekosystémyTropický deštný les- topografické vymezení- klima- fytoocenóza, zoocenózaSavana a step- topografické vymezení- klima- fytoocenóza, zoocenózaPoušťe a polopoušťe- topografické vymezení- klima- fytoocenóza, zoocenózaTundra a polární oblasti- topografické vymezení- klima- fytoocenóza, zoocenózaVody teplých krajín- topografické vymezení- klima- fytoocenóza, zoocenózaMoře a oceány- topografické vymezení- abiotické faktory- biotické faktory- potravní vztahy- fytoocenóza, zoocenóza- význam pro člověka	
Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none">- objasňuje postavení rodu Homo v živočišné říši- orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka- charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace- popisuje stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení- popisuje v základních rysech kostru člověka a její funkce- objasňuje vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí- vysvětluje proces růstu dlouhých kostí	<p>Původ a vývoj člověka</p> <ul style="list-style-type: none">- rod Homo- fylogeneze- hominizace- sapientaceOpěrná a pohybová soustava- stavba a spojení kostí- kostra člověka- růst kostí- osifikace kostí- první pomoc při	IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za</i>

	<ul style="list-style-type: none">- prokazuje znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí- popisuje stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti- porovnává stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny- určuje polohu významných kosterních svalů- vysvětluje funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb- popisuje stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy- vysvětluje postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou- objasňuje význam vrátnicového oběhu- uvádí zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří	<p>poranění páteře a zlomeninách</p> <ul style="list-style-type: none">- stavba kosterního svalu- svalový stah- hladký, kosterní a srdeční sval- přehled svalů člověka- propojení svalů s kostrou- pohyb <p>Trávicí soustava</p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a funkce TS- trávení, vstřebávání- játra a vrátnicový oběh- zásady zdravé výživy	<p><i>mimořádných událostí)</i></p> <p>PV: D (vývoj člověka) Z (lidské rasy)</p> <p>PV: Ch (enzymy)</p> <p>PV: Ch (metabolismus, toxicita látek)</p> <p>PV: Ch (sacharidy, proteiny, lipidy)</p>
Aplikace teoretických poznatků v praxi	<ul style="list-style-type: none">- porovnává jednotlivé typy ekosystémů	Přírodní a umělý ekosystém	EX: palmový skleník

Ročník: IV. a VIII.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje složení tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy - vysvětluje vztahy mezi krví, tkáňovým mokem a mizou - charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce - vysvětluje podstatu krevních skupin - popisuje stavbu srdce a princip jeho činnosti - vysvětluje funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve - popisuje rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice - popisuje způsob měření krevního tlaku v klinické praxi a jeho vyjádření zlomkem - objasňuje význam lymfatického systému - vysvětluje rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, objasňuje vztah mezi antigenem a protilátkou, popisuje základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou - objasňuje, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám - prokazuje znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení - popisuje stavbu dýchacích cest a plic - vysvětluje, jak se v procesu dýchání uplatňuje soustava oběhová a jednotlivé tkáňové buňky - popisuje mechanismus vdechu a výdechu - objasňuje rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním - vysvětluje základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví - uvádí rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku - popisuje tvorbu hlasu a ochranu hlasivek před poškozením - prokazuje znalost účinného postupu při zahájení resuscitace s ohledem na pacienta i na osobní bezpečnost - popisuje stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy - popisuje stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpoznává jeho hlavní části - objasňuje základní princip přenosu nervového vzruchu - popisuje inervaci a řízení činností tělních orgánů - popisuje rozdíly mezi motorickým a 	<p>Oběhová soustava a imunitní systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělní tekutiny - tkáňový mok - míza - krev - stavba srdce - činnost srdce - oběh krve - stavba cév - krevní tlak - lymfatický systém - imunitní systém - očkování - první pomoc při zástavě srdce a krvácení <p>Dýchání a dýchací soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba dýchací soustavy - dýchání - vdech a výdech - vnější a vnitřní dýchání - transport kyslíku a oxidu uhličitého - tvorba hlasu - první pomoc při zástavě dechu <p>Kontrolní a řídicí systém</p> <p>Nervová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce nervové soustavy - popis neuronu - přenos vzruchu - inervace vnitřních orgánů - vegetativní a motorický systém <p>Hormonální soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - žlázové hormony - tkáňové hormony - činnost hormonů - pohlavní hormony 	<p>IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí)</i></p> <p>PV: <i>Ch (proteiny)</i></p> <p>PV: <i>Ch (dýchací plyny, heterocykly)</i></p> <p>PV: <i>F (rezonance)</i></p> <p>PV: <i>Ch (alkalické kovy)</i></p> <p>PV:</p>

	<p>vegetativním nervovým systémem</p> <ul style="list-style-type: none">- charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce- objasňuje hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů muže a ženy- vysvětluje chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí, fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy- srovnává hormonální a nervovou regulaci, popisuje jejich vzájemnou provázanost- popisuje stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů- objasňuje, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány- popisuje stavbu a funkci vylučovací soustavy- popisuje stavbu nefronu člověka a vysvětluje základní děje, které zde probíhají- objasňuje, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy- popisuje stavbu kůže a její deriváty- posuzuje některé příčiny vedoucí k produkci moče s obsahem glukózy, bílkovin, krve...- prokazuje znalost první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách- uvádí rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy- popisuje ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy- charakterizuje proces oplození vajíčka a uvádí možnosti prokázání těhotenství- popisuje průběh těhotenství a uvádí příklady působení rizikových faktorů- charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka, porovnává rozdíly mezi nimi a posuzuje faktory, které pozitivně a negativně ovlivňují prenatální i postnatální vývoj člověka- objasňuje stárnutí člověka jako opotřebování buněk a tkání, uvádí faktory, které stárnutí ovlivňují- charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a možnosti prevence- uvádí základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory	<p>Vzájemné propojení nervové soustavy a hormonální soustavy</p> <p>Smyslová soustava</p> <ul style="list-style-type: none">- chemoreceptory- mechanoreceptory- termoreceptory- fotoreceptory <p>Vylučování a vylučovací soustava, homeostáza, kůže</p> <ul style="list-style-type: none">- vylučování- stavba a funkce vylučovací soustavy- stavba nefronu- tvorba moči- homeostáza- řízení vylučování <p>Stavba a funkce kůže</p> <ul style="list-style-type: none">- kožní deriváty <p>Nemoci vylučovací soustavy</p> <p>První pomoc při poranění kůže, omrzliny, popáleniny</p> <ul style="list-style-type: none">- tělesná teplota <p>Rozmnožovací soustava a vývoj člověka</p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a funkce pohlavní soustavy muže- stavba a funkce pohlavní soustavy ženy- ovulace, menstruace- oplození- těhotenství- ontogenetický vývoj- nemoci	<p><i>Ch (proteiny, steroidy)</i></p> <p>PV: <i>F (akustika, optika)</i></p> <p>PV: <i>Ch (sloučeniny dusíku)</i></p> <p>PV: <i>Ch (kyseliny a zásady)</i></p>
Genetika	<ul style="list-style-type: none">- popisuje složení, strukturu a funkci nukleových kyselin- objasňuje podstatu genetického kódu- vysvětluje průběh replikace, transkripce, translace	<p>Molekulární základy dědičnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- nukleové kyseliny- genetický kód- exprese genu	<p>IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich</i></p>

<ul style="list-style-type: none">- odvozuje pořadí aminokyselin v peptidu s pomocí tabulky genetického kódu- charakterizuje a rozpoznává jednotlivé fáze mitózy a meiózy- objasňuje genetické důsledky mitózy a meiózy- vysvětluje podstatu a genetické důsledky crossing overu- vysvětluje Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech- vysvětluje princip a důsledky vazby genů- popisuje typy chromozomového určení pohlaví- objasňuje podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví- objasňuje podstatu klonování- charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů- uvádí příklady mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky- hodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního- uvádí příklady potenciálních mutagenů v prostředí- objasňuje genetické zákonitosti v autogamické populaci- vysvětluje podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci- řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho – Weinbergova zákona- charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci- vysvětluje nebezpečí příbuzenského křížení- uvádí základní metody výzkumu genetiky člověka- řeší příklady dědičných chorob člověka- vysvětluje význam lékařské genetiky- sestavuje a graficky znázorňuje jednoduchý rodokmen	<ul style="list-style-type: none">- proteosyntéza Genetika buňky <ul style="list-style-type: none">- mitóza, meióza- crossing – over- segregace a kombinace Genetika mnohobuněčného organismu <ul style="list-style-type: none">- Mendelovy zákony- Morganovy zákony- určení pohlaví- dědičnost znaků vázaných na pohlaví- klonování Genetická proměnlivost <ul style="list-style-type: none">- faktory podmiňující proměnlivost- mutace a jejich druhy- význam mutací Genetika populací <ul style="list-style-type: none">- autogamická populace- alogamická populace- panmiktická populace- Hardyho – Weinbergův zákon- faktory narušující rovnováhu populace- příbuzenské křížení Genetika člověka <ul style="list-style-type: none">- metody výzkumu- lékařská genetika- genetické choroby- rodokmen	<p><i>prevence</i> <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí – mutageny)</i></p> <p>PV: <i>Ch (nukleové kyseliny)</i></p> <p>PV: <i>M (pravděpodobnost)</i></p> <p>PV: <i>Ch, F (mutageny)</i></p>
--	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.8 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru zeměpis (geografie) v RVP GV zasahuje do oboru geologie v RVP GV. Zeměpis se částečně podílí na integraci oboru geologie. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie, český jazyk, cizí jazyky, dějepis, základy společenských věd).

Předmět je vyučován v prvních dvou ročnících čtyřletého gymnázia, v osmiletém gymnáziu v pátém a šestém ročníku, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia, sedmém a osmém ročníku osmiletého gymnázia je jako jeden z povinně volitelných předmětů studentům nabízen Seminář ze zeměpisu. Tento seminář si volí zejména studenti, u nichž jsou hlubší poznatky v oboru geografie a schopnost globálního a multikulturního vnímání světa profilovou částí studia na VŠ. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky zeměpisu jsou na čtyřletém gymnáziu začleněna průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět je vyučován v kmenových učebnách gymnázia a odborné učebně zeměpisu s využitím dostupných učebních pomůcek a tomu odpovídajících metod výuky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně účastní soutěží zeměpisná olympiáda a Eurorebus.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie s cílem dosáhnout maximální efektivity procesu učení u žáků. Přitom vždy přihlíží k věkovým a psychologickým zvláštnostem žáků daného věku a stupni jejich poznání, kterého dosáhli v předchozím vzdělávání v zeměpisu i ostatních předmětech, aby se dílčí poznatky propojovaly navzájem a u žáka vyvolaly komplexnější pohled na přírodní a společenskou realitu
- učitel nabízí žákům aktivní formy výuky zadáváním dílčích úloh, referátů nebo anotací, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. učebnic, pracovních listů, map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učitel motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo výstupů dílčích úloh a referátů, v nich žáci propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí a kladou důraz na aktuální domácí i zahraniční události

Kompetence k řešení problémů

- učitel prostřednictvím úkolů nebo formou projektů zadávaných na zeměpisná témata vede žáky k osvojení správné strategie řešení problémů - rozvíjí zejména schopnost definování problému, analýzy podmínek, které vedou ke vzniku daného problému, schopnost vyhledávat možná řešení na základě pozorování, experimentů a žakových znalostí, schopnost ověřit a kriticky zhodnotit optimální řešení a následně argumenty podložit obhajobu zvoleného optimálního řešení
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení vzhledem k řešeným problémům
- na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá učitel žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k osvojení a uplatňování základních pravidel pro písemné i ústní prezentace (zejména logický sled myšlenek, jasnost a jednoznačnost formulací, čistota jazyka, schopnost pracovat s dotazy z publika)
- učitel vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskuzi s žáky, vhodnou formou upozorňuje žáky na chyby v komunikaci a při prezentacích, vede žáka k jejich odstraňování

- učitel umožňuje žákům prezentovat zpracované práce nebo úlohy v ústní, písemné nebo elektronické podobě, žáci mohou v rámci využívání moderních informačních technologií pro odevzdání prací nebo komunikaci s učitelem využít e-mail

Kompetence sociální a personální

- učitel navrhuje, organizuje úlohy nebo projekty, které vyžadují práci žáků v různě velkých skupinách, podílí se tak na vytváření týmové spolupráce a přispívá k rozvoji dovedností, které žáci uplatní v budoucím profesionálním životě (zejména se jedná o spoluodpovědnost za výsledek týmu, komunikace s členy týmu, schopnost vyjádřit vlastní názor v týmu, vytvořit konstruktivní atmosféru v týmu)
- učitel vede žáky ke kultivované diskuzi o výstupech projektů spolužáků s cílem nastolení konstruktivní a racionální polohy této diskuze

Kompetence občanské

- učitel předkládá informace z oblasti geografie obyvatelstva, demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- učitel vede žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládá žákům jednotlivé příklady jejich porušování v různých geografických oblastech
- učitel vede žáky k chápání podstaty globálních problémů lidstva a nutnosti jejich řešení s orientací na strategii trvale udržitelného rozvoje a tuto problematiku předkládá žákům na vhodně zvolených geografických příkladech
- učitel rozvíjí v žácích kladný vztah k životnímu prostředí a předkládá fakta, která umožňují žákům pochopit závislost lidstva na přírodě a nutnost efektivního využívání zejména neobnovitelných přírodních zdrojů pro harmonický a dlouhodobý rozvoj lidské společnosti, předkládá žákům možné důsledky narušení vztahu člověk - příroda patrné v jednotlivých částech světa
- učitel zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy i mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku
- učitel předkládá informace a seznamuje žáky se způsobem chování a činností v době živelných katastrof, formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje učitel principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence pracovní

- učitel předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o struktuře ekonomiky světa, o způsobech měřitelnosti rozvoje ekonomik světa, o současném a budoucím vývoji hospodářství světa i České republiky, které umožní žákům vytvořit si základní představu o jejich dalším vzdělávání, případně profesi
- učitel vede žáky k osvojování si technik práce se mapovými, textovými, statistickými i obrazovými zdroji
- učitel vede žáky k získání dovednosti zpracovávat různé druhy informací a vytvářet z nich výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě použitelné pro další vzdělávání a pro život
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností rozvíjí učitel schopnost objektivního sebehodnocení žáků a vede je k pečlivé a systematické práci

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Zeměpis			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - definuje postavení Země ve vesmíru a sluneční soustavě - porovná podstatné vlastnosti vesmírných těles navzájem a se Zemí - uvede důsledky pohybů Země na utváření krajinné sféry a na život organismů - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - dokumentuje znalost mechanismu deskové tektoniky lokalizací a vysvětlením jevů na hranici litosférických desek - porovná a popíše na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní velký a malý oběh vody - rozliší jednotlivé složky hydrosféry, charakterizuje jejich vlastnosti a jejich funkci v krajině - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a jejich důsledky pro vytváření počasí, podnebí a klimatických pásů - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu (druh a typ půdy) a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - chápe a respektuje vzájemné propojení komplexu klima – vodstvo-půdy-biota jako základní přírodní zdroj a hodnotí jeho význam pro efektivní hospodaření v daném regionu 	<p>Vesmír, planety, Pohyby Země a jejich důsledky</p> <p>Fyzicko-geografická sféra</p> <p>Litosféra a georeliéf (endogenní a exogenní pochody a tvary reliéfu jimi vytvořené)</p> <p>Hydrosféra základní pojmy z potamologie, a limnologie, světový oceán a jeho využití, tvary zemského povrchu vytvořené činností vody, kras)</p> <p>Atmosféra – všeobecná cirkulace, počasí, podnebí</p> <p>Pedosféra a biosféra – základní pojmy, vzájemný vztah - klima, bio, půdy</p>	<p>PT: <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>IVO: <i>Geologie (složení, struktura a vývoj Země, geologické procesy v litosféře, voda)</i></p> <p>PV: <i>M (časová pásma výpočet časových změn, tvar Země)</i> <i>F (astronomie, Coriolisova síla, magnetismus (paleomagnetismus), fyzikální vlastnosti vzduchu, vody a půdy)</i> <i>Ch (nerosty, chemismus hornin, vlastnosti vody, pH vody, půdy)</i> <i>Bi (geologie, typologie nerostů a hornin, rostlinstvo a živočišstvo geobiomů)</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- rozliší hlavní biomy světa		
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi- analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny- na příkladech dokumentuje některá rizika a důsledky působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí- zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu- posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí- posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a možnost využití alternativních zdrojů	<p>Globální problémy lidstva (globální oteplování, desertifikace, snížení biodiverzity)</p> <p>Hospodaření s vodou</p> <p>Nerostné suroviny, energetika</p>	<p>PT: <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, ENV - Člověk a životní prostředí</i></p> <p>IVO: <i>Geologie (voda)</i></p> <p>PV: <i>Ch (skleníkové plyny, voda a její ochrana proti znečištění, čištění odpadních vod)</i> <i>Bi (vliv globálního oteplování na areály rostlin a živočichů, pouštní rostlinstvo, těžba a ŽP)</i></p>
Sociální prostředí	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit- určuje rozdíly mezi jádrovou oblastí a periférií- rozliší a porovnává státy světa podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti- lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje- zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů- lokalizuje na mapách hlavní oblasti vodní a námořní dopravy- zhodnotí význam vodní a námořní dopravy pro světové hospodářství- vyhledá na mapách hlavní světové oblasti produkce potravin včetně rybolovu, porovná jejich zaměření- zhodnotí význam zemědělství, jeho strukturu a produkci v jednotlivých oblastech světa	<p>Sociálně-geografické systémy</p> <p>Nerostné suroviny, energetika</p> <p>Námořní a vodní doprava</p> <p>Rybolov a zemědělství – pojmy, zemědělské oblasti světa (obilnice, pouště, regionalizace živočišné výroby)</p>	<p>PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i></p> <p>IVO: <i>Člověk a svět práce (tržní ekonomika, národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)</i></p> <p>IVO: <i>Geologie (člověk a anorganická příroda)</i></p> <p>PV: <i>Ch (nerostné suroviny jako základ průmyslové výroby)</i> <i>Bi (pevninský a mořský ekosystém edafon, typy krajiny)</i> <i>D (objevování oceánů, zámořské objevy)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i></p>

Regiony	<ul style="list-style-type: none">- vymezuje regiony na základě různých kritérií, při vymezení rozlišuje jednotlivé geografické dimenze- lokalizuje na mapách vybrané makroregiony světa- ve vybraném makroregionu vymezí hranice, určí jádrové a periferní oblasti a charakterizuje jeho přírodní, kulturní, politické a hospodářské rysy- porovnává rozlohu, přírodní, společenské, politické a kulturní poměry, specifika a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států- debatuje o změnách, které ve vybraných regionech nastaly, probíhají nebo jsou očekávány a zvažuje jejich příčiny	Geografická regionalizace Rusko, SNS Oceány a polární oblasti Oceánie a Austrálie Afrika (Egypt, JAR)	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i> IVO: <i>Informatika a informační a komunikační technologie (Zdroje a vyhledávání informací, komunikace)</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Ch (suroviny jako základ chemické výroby)</i> <i>Bi (život v oceánech)</i> <i>AJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i>
Geografické informace a terénní vyučování	<ul style="list-style-type: none">- vymezí objekt studia geografie- klasifikuje geografické vědy- zhodnotí význam geografie pro lidskou společnost a použitelnost pro současnou etapu rozvoje světa- používá s porozuměním vybranou geografickou a kartografickou terminologii- rozliší typy kartografických zobrazení- chápe roli geografických informačních a navigačních systémů v současném světě- orientuje se pomocí map v krajině- na základě práce s tematickou mapou vyhodnotí socioekonomickou charakteristiku regionu- čte a interpretuje grafy a tabulky- interpretuje číselné geografické údaje- za pomoci kartografických produktů a geografických zdrojů řeší geografické problémy- v krajině identifikuje jednotlivé složky přírodního a sociálního prostředí a jejich interakce	Úvod do studia kartografie (obsah mapy a jeho vyjádření, kartografická zobrazení, druhy map a jejich užití) Geografické informační a navigační systémy – GIS, DPZ, GPS Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk Geografická exkurze	PT: <i>OSV - Spolupráce a soutěž (PRO)</i> PV: <i>M (mapa a měřítko)</i> <i>IVT (internet zdroj informací, informační systémy)</i> <i>F (měření vzdáleností, astronomie – satelity)</i>

Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- na základě práce s mapou vytvoří fyzickogeografickou charakteristiku studovaného regionu- vyhodnotí typické a specifické znaky fyzicko-geografického prostředí v regionu	Regionální geografie (Asie, Amerika, Evropa, ČR, místní region)	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí- lokalizuje oblasti, ve kterých náboženství a politická situace výrazně ovlivňuje populační chování a následně hospodářství a životní prostředí- zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů	Globální problémy lidstva na příkladu studovaných regionů (znečištění životního prostředí, desertifikace) Podnebí, půdy a světové biomy jako limitující faktor zemědělství (zelená revoluce)	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>F (výroba elektrické energie)</i>
Sociální prostředí	<ul style="list-style-type: none">- popíše dynamiku vývoje světové populace, její rozložení- na příkladech dokumentuje pohyby obyvatelstva- uvede geografické a hospodářské aspekty působící na pohyb, demografické chování, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva- popíše proces stárnutí obyvatelstva a jeho možné důsledky pro světový rozvoj- rozliší a pojmenuje hlavní rasové, etnické, jazykové a náboženské skupiny, vymezí jejich geografické rozložení- uvědomuje si vliv demografických, kulturních a politických specifik na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa- pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel a jejich funkce	Obyvatelstvo a sídla (základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky, relativní přelidnění, hlad, kvalita života, demografická revoluce) Sídla	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> IVO: <i>Informatika a informační a komunikační technologie (zdroje a vyhledávání informací, komunikace)</i> IVO: <i>Člověk a svět práce (tržní ekonomika)</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Bi (rasy, etnické skupiny)</i> <i>D (vývoj sídel)</i> <i>ZSV (sociologie)</i>

	<ul style="list-style-type: none">- na příkladech popíše souvislost přírodních podmínek s funkcí sídla a aktuální tendence ve vývoji osídlení- charakterizuje strukturu vývojové tendence, složky a funkce světového hospodářství- porovná předpoklady a hlavní faktory pro rozmístění hospodářských aktivit- s pomocí map a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti současného světa a vysvětlí příčiny jejich postavení- lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál- identifikuje základní znaky a vývojové trendy globalizace- rozlišuje hospodářské, vojenské a politické integrace- porovnává státy světa a jejich zájmové integrace na základě vzájemné podobnosti nebo odlišnosti- lokalizuje na politické mapě světa změny s přihlédnutím k historickému vývoji- sleduje hlavní aktuální geopolitické problémy, lokalizuje potenciální ohniska konfliktu v jednotlivých regionech	<p>Světové hospodářství (lokalizační faktory, sektorová struktura a její důsledky)</p> <p>Ekonomický rozvoj světa, regionální nerovnosti, globalizace a integrace současného světa</p>	<p><i>stárnutí), organizace společenského života, integrační procesy světa)</i></p> <p><i>IVT (internet zdroj informací)</i></p>
Regiony	<ul style="list-style-type: none">- vymezuje regiony na základě různých kritérií, při vymezení rozlišuje jednotlivé geografické dimenze- lokalizuje na mapách vybrané makroregiony světa- ve vybraném makroregionu vymezí hranice, určí jádrové a periferní oblasti a charakterizuje jeho přírodní, kulturní, politické a hospodářské rysy- porovnává rozlohu, přírodní, společenské, politické a kulturní poměry, specifika a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států- debatuje o změnách, které ve vybraných regionech nastaly, probíhají nebo jsou očekávány a zvažuje jejich příčiny- zhodnotí a porovná polohu, přírodní poměry a zdroje- posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí- posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských	<p>Regionální geografie (Asie, Amerika, Afrika)</p> <p>Střední Asie</p> <p>Jižní Asie</p> <p>Amerika</p> <p>Blízký, střední východ a OPEC</p> <p>potenciální konfliktní oblasti ve světě</p> <p>JV a V Asie – nově industrializované země, Čína, Japonsko</p> <p>Regionální geografie (Evropa, ČR, místní region)</p>	<p>PT:</p> <p><i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě</i></p> <p>IVO:</p> <p><i>Informatika a informační a komunikační technologie (zdroje a vyhledávání informací, komunikace)</i></p> <p>PV:</p> <p><i>M (statistická data a grafy)</i></p> <p><i>Ch (suroviny jako základ chemické výroby)</i></p> <p><i>D (náboženství)</i></p> <p><i>IVT (internet, zdroj informací)</i></p> <p><i>AJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p>

	<p>technologií v daném regionu</p> <ul style="list-style-type: none">- zhodnotí hospodářský potenciál České republiky v evropském a celosvětovém kontextu- uvede příklady zapojení České republiky v mezinárodních institucích, organizacích a integracích států- přiměřeně zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům- lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika- vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě- popíše základní fyzicko-geografické a sociogeografické charakteristiky místního regionu- zhodnotí významná centra místního regionu pro další rozvoj regionu	<p>ČR jako součást evropské integrace</p> <p>Geografie místního regionu</p>	<p><i>NJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p> <p><i>Šp (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p> <p><i>Fr (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p>
<p>Geografické informace a terénní vyučování</p>	<ul style="list-style-type: none">- získává, porovnává, analyzuje další informace o Evropské Unii, vybrané zemi EU, která je cílem exkurze- na základě osvojených poznatků a nově získaných informací klade otázky a vytváří závěrečný výstup z návštěvy vybrané země EU, který samostatně prezentuje	<p>práce s různými informačními zdroji</p> <p>návštěva vybrané zemi EU</p> <p>zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace</p>	<p>PT:</p> <p><i>MEGS - Žijeme v Evropě (PRO)</i></p> <p>IVO:</p> <p><i>Informatika a informační a komunikační technologie (zdroje a vyhledávání informací, komunikace)</i></p> <p>PV:</p> <p><i>M (statistická data a grafy)</i></p> <p><i>IVT(internet, zdroj informací)</i></p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.9 Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP GV.

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie navazuje na předmět Informační a komunikační technologie v základním vzdělávání. Prohlubuje a dále rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu i v běžném životě.

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (pokročilé funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru a grafického editoru, základy algoritmizace a programování), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.

Předmět je vyučován dvě hodiny týdně v 1 ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku osmiletého studia. Výuka je realizována formou vyučovací hodiny a cvičení. Třída se dělí zpravidla na tři skupiny.

Do obsahu výuky předmětu Informatika a výpočetní technika jsou na gymnáziu vřazena průřezová témata.

Předmět Informatika a výpočetní technika je vyučován v odborných učebnách plně vybavených výpočetní technikou propojených v síti, dataprojektory a připojením na Internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet) a získané informace dokázali rozřadit a kriticky zhodnotit
- při řešení příkladů učitel dbá na správný postup
- učitel zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- učitel ukazuje na souvislost informatiky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k využívání různých druhů studijních materiálů
- učitel vyžaduje rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- učitel podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učitel využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

- učitel dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- učitel podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor, zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

- využití práce ve dvojicích a malých skupinách
- využití praktických cvičení ke sledování a hodnocení vzájemné spolupráce žáků ve skupině
- učitel vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty

Kompetence občanské

- učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů

- využití domácí přípravy žáků ve vyučovacích hodinách
- učitel kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- využití orientačního zkoušení a testů k ověření soustavné přípravy žáků na výuku
- učitel zadává referáty a projekty týkající se aktuálního dění

Kompetence pracovní

- učitel dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje učitel dodržování předepsaných postupů

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Informatika výpočetní technika			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Upevnění a utřídění učiva ze základní školy nebo nižšího gymnázia	<ul style="list-style-type: none">- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě- používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje je- zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek a grafů- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické a textové formě	<ul style="list-style-type: none">- práce s textovým editorem, typografické poučky- práce s tabulkovým procesorem, funkce, grafy- práce s programem pro tvorbu prezentací	
Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none">- využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware- řeší problémové situace na PC- dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC- využívá při práci sítě (lokální i Internet), objasní způsob přenosu informace v celosvětové síti- provádí základní operace se soubory a složkami, komprimuje a dekomprimuje soubory- důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i zneužitím- formuluje a dodržuje základní zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	<ul style="list-style-type: none">- hardware – funkce počítače a jeho částí i externích zařízení- software – operační systémy, aplikační software- informační sítě - typy sítí, topologie sítí- internet, síťové služby a protokoly- digitální svět – digitální zařízení a jejich funkce (kalkulačka, fotoaparát,...), možnosti digitálních médií- údržba a ochrana informací v počítači – správa souborů, údržba disků, komprese- počítačové viry, antivirová ochrana- ochrana dat v PC, firewall- zásady práce s elektrickými zařízeními- ochrana zdraví při práci s PC	PT: <i>MEV - Média a mediální produkce</i> <i>Mediální produkty a jejich významy</i>
Zdroje vyhledávání informací, komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace a využívá je pro komunikaci i pro potřeby vlastního vzdělávání- třídí informace a posuzuje jejich věrohodnost- využívá k vyhledávání informací internetové vyhledávače- ukládá nalezené grafické i textové informace- převede potřebné informace z tištěné podoby do digitální- využívá možnosti komunikace prostřednictvím PC	<ul style="list-style-type: none">- informace, jejich vlastnosti (relevance, hodnota, životnost, rozptyl, impaktový faktor)- zdroje informací a jejich věrohodnost- vyhledávání informací, jejich uložení z Internetu- komunikace pomocí Internetu (diskusní skupiny, e-learning, e-mail)- informační hygiena, etika a legislativa, ochrana	PT: <i>MEV - Uživatelé</i> <i>OSV - Morálka všedního dne</i>

	<ul style="list-style-type: none">- při komunikaci i získávání informací dodržuje pravidla etiky, řídí se autorskými právy a chrání data v souladu s platnými zákony	autorských práv i osobních údajů	
Zpracování a prezentace informací	<ul style="list-style-type: none">- zpracovává a prezentuje své výsledky pomocí aplikačního software- využívá pokročilých funkcí, strukturované dokumenty, tabulky, grafy a matematické vzorce- pomocí prezentačního software prezentuje své výsledky- aplikuje algoritmický přístup při práci s dokumenty- vytvoří jednoduchý HTML dokument s využitím software pro tvorbu WWW stránek	<ul style="list-style-type: none">- aplikační software pro práci s informacemi (textový editor, tabulkový kalkulátor, grafický editor, prezentační software)- grafická a typografická úprava dokumentu- HTML dokument, jeho obsah a umístění na internetu- software pro tvorbu WWW stránek, tvorba jednoduché WWW stránky	PV: <i>ČjL: Textové editory</i> <i>M: Tabulkový procesor</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.10 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP GV.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví bez zvýšené časové dotace. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 4.

Vzdělávací obsah předmětu „Hudební výchova“ tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevit jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými.

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Hudební výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na výtvarnou a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (v minimální časové dotaci za 4 roky 4 hodiny, 2 vyučovací hodiny v prvním a dvě vyučovací hodiny ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě a sextě víceletého gymnázia), dále prostřednictvím návštěvy hudebních představení a koncertů, projektů, exkurzí.

Předmět hudební výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu podporujeme u žáků respekt k jinému názoru a ke zkušenosti jiných lidí
- dbáme na to, aby kvalitu společné práce ovlivňovala pozitivní atmosféra
- aktivně pomáháme žákům při tvorbě, abychom podporovali jejich zdravou snahu prosadit vlastní názor v pracovním kolektivu
- zohledňujeme různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce
- při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebevědomí a sebeúcty
- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, jsou vedeni k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti
- učitel vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-instrumentálních vystoupeních tvořivou atmosféru ve skupině

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o umění, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem, například návštěvou koncertů
- učitel nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dává učitel žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně – pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření a upozorňujeme na nutnost vzájemné tolerance

Kompetence občanské

- organizujeme veřejná vystoupení žáků a podporujeme v nich zájem prezentovat školu
- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení obsah sdělení	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none">- kultivace hlasového projevu- intonační a rytmický výcvik, vokální improvizace- sólový a sborový <p>Orientace v grafickém zápisu vokálních kompozic</p>	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p>PV: F, Bi</p> <p>IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i></p>
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě- na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci- uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí- objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	<p>Vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality</p> <p>Dynamika chápání uměleckého procesu</p> <p>Znaková podmíněnost chápání světa</p> <ul style="list-style-type: none">- znakové systémy jednotlivých druhů umění <p>Historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění)</p> <p>Prezentace uměleckého díla</p> <p>Role subjektu v uměleckém procesu</p> <p>Předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla</p> <p>Mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla</p> <p>Tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta</p>	<p>PT: OSV – <i>Sociální komunikace</i></p> <p>PV: Č, Vv</p>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	<p>Hudební dílo</p> <ul style="list-style-type: none">- hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby	

Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Tanec jako způsob komunikace <ul style="list-style-type: none">- pohyb hudby a gesto, pohybové etudy	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> PV: <i>Tv</i>
Instrumentální a vokálně-instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ- orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Hra a tvorba instrumentálních doprovodů Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic Orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none">- charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů- románsko-gotický sloh- renesance- baroko- klasicismus	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> PV: <i>Č, D, Vv</i>
	<ul style="list-style-type: none">- popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje- interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit	Hudební skladatel a interpret <ul style="list-style-type: none">- umělecký provoz- interpretace v hudbě- popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby- zařazení díla do historického a sociálního kontextu,- hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	PT: <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>

- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Funkce hudby, hudební styly a žánry - jazz a jeho prolínání s ostatními žánry - počátky rockové hudby	PT: <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i>
- upozorní na ty znaky tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla Hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	PT: <i>MEV – Účinky mediální produkce a vliv médií</i>
- navštíví koncert a potom o něm diskutuje	Koncert	dle dispozic školy

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: II. a VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení obsah sdělení	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none">- kultivace hlasového projevu- intonační a rytmický výcvik, vokální improvizace- sólový a sborový <p>Orientace v grafickém zápisu vokálních kompozic</p>	<p>PT: <i>OSV –Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p>PV: <i>F, Bi</i></p> <p>IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i></p>
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	<p>Tanec jako způsob komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb hudby a gesto, pohybové etudy	<p>PT: <i>OSV –</i> <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i></p> <p>PV: <i>Tv</i></p>
Instrumentální a vokálně-instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ- orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	<p>Hra a tvorba instrumentálních doprovodů</p> <p>Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic</p> <p>Orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic</p>	<p>PT: <i>OSV –</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	<p>Periodizace hudebního vývoje</p> <ul style="list-style-type: none">- charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů- romantismus- impresionismu- další směry hudby 20. století- průniky, syntézy, hledání nových cest	<p>PT: <i>MEGS –</i> <i>Žijeme v Evropě</i></p> <p>PV: <i>Č, D, Vv</i></p>

		Hudební nástroje - nové technologie v hudbě - záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby	
	- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Hudební styly a žánry - rocková hudba - taneční hudba - folková hudba - scénická hudba	PT: <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i>
	- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	Hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	PT: <i>MEV – Role médií v moderních dějinách</i>
	- uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout	Hudba jako způsob identifikace - sebeprezentace a druh generační výpovědi	PT: <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> IVO: <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i>
	- upozorní na ty znaky tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla	
Umělecká tvorba a komunikace	- vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a estetických norem“ - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na	Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny Umělecká a mimoumělecká znakovost Umění jako proces tvorby nových sociálně dosud nezakotvených znaků Role umělce ve společnosti Publikum a jeho účast v uměleckém procesu Sociální	PT: <i>OSV – Sociální komunikace</i> PV: <i>Č, Vv</i>

	příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	a technologické proměny dneška a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu Subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	
	- navštíví koncert a potom o něm diskutuje	Koncert	dle dispozic školy

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduhost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.11 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP GV.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti, umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddělitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví bez zvýšené časové dotace. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 4.

Vzdělávací obsah pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Vizuálně obrazné systémy zahrnují znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů i ostatní produkty vizuální kultury.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přejímání a zapojování do procesu komunikace.

Umělecká tvorba a komunikace pomáhá pochopit principy uměleckého procesu a reflektuje umění a kulturu jako celek.

Výtvarná výchova na vyšším stupni gymnázia navazuje na nižší stupeň gymnázia a je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nové vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k uplatnění osobních pocitů a prožitků a k tomu, aby se zapojili podle svých možností a schopností do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarná výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na hudební a dramatickou výchovu přispívat k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- používat škálu vizuálně obrazných prostředků
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (v minimální časové dotaci za 4 roky 4 hodiny, 2 vyučovací hodiny v prvním a dvě vyučovací hodiny ve druhém ročníku a v kvintě a sextě osmiletého gymnázia), dále prostřednictvím projektů, exkurzí, animačních programů galerií a muzeí.

Předmět Výtvarná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách výtvarné výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Nadstavbová část: v dalších ročnících studia se předmět Výtvarná výchova nabízí jako volitelný seminář (jednoletý nebo dvouletý) a může být maturitní předmětem se státní maturitní zkouškou.

Výchovné a vzdělávací strategie

jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu podporujeme u žáků respekt k jinému názoru a ke zkušenosti jiných lidí
- dbáme na to, aby kvalitu společné práce ovlivňovala pozitivní atmosféra
- aktivně pomáháme žákům při tvorbě, abychom podporovali jejich zdravou snahu prosadit vlastní názor v pracovním kolektivu
- zohledňujeme různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce
- při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebeúcty a sebeúcty
- do vyučování zařazujeme fakultativně cestu artefaktiky, jako výchovně vzdělávací koncepci založenou na postupech povzbuzujících vlastní síly studentů
- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, jsou vedeni k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i k přímému kontaktu s uměleckým dílem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka umění
- umožňujeme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme příležitost specifickým způsobem (neverbální-vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence občanské

- vytváříme příležitosti pro mediální prezentaci vlastní tvorby i k její prezentaci ve veřejném prostoru, podporujeme v nich zájem prezentovat školu
- vedeme žáka k rozvíjení schopnosti tolerance k rozmanitým kulturním hodnotám a projevům
- vedeme žáka k aktivnímu zapojování do kulturního dění regionu, i k výchově k evropským souvislostem

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			
Ročník: I. a V.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové a znakové systémy	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje a porovnává typy VOV, používá je pro zachycení vizuálních a mimovizuálních podnětů ve vlastní tvorbě - reflektuje vlastní prožitky, postoje a zkušenosti, získané prostřednictvím standardního a experimentálního přístupu k vizuálně obrazným prostředkům tradičním i novým - chápe principy tvorby na základě vlastních prožitků a poznatků, získaných v průběhu vlastní tvorby a při kontaktu s uměleckým dílem - porovnává znakové systémy, využívá je ve vlastní tvorbě, kterou chápe jako prostředek individuálního sdělení - uplatňuje tvořivost a chápe ji jako důležitý prvek rozvoje své osobnosti důležitý prvek umělecké tvorby 	<p>prvky VOV (linie, tvar, plocha, světlo, barva) a jejich vztahy kontrast, rytmus, kompozice, řazení</p> <p>typy VOV a experimentování s nimi, tradiční techniky: malba, kresba, grafika, kombinované techniky, prostorové vytváření fotografie, nová média</p> <p>specifika znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění)</p> <p>subjektivní přístup k VOV, různá hlediska jejich vnímání (vizuální, statická, haptická a dynamická) a hlediska jejich motivace (fantazijní, smyslová, imaginativní)</p>	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>Č, HV</i></p>
Znakové systémy VU	<ul style="list-style-type: none"> - využívá pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe - dokáže vysvětlit své postoje ve vztahu k utváření komunikačního obsahu výtvarného umění - respektuje pluralitu přístupů a výsledků tvorby - objasní pozici autora a vnímatele při utváření komunikačního a obsahového účinku VOV - akceptuje tvůrčí přístupy k řešení problému formou tradičních i netradičních postupů - aktivně přistupuje k řešení problémů, zapojuje se do soutěží a projektů - porovnává typy VOV vybraných kapitol dějin vizuálního umění, chápe příčinné souvislosti umění a orientuje se v nich - vytváří si pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství minulosti i současnosti a chápe roli umění v dnešním světě i v historii 	<p>experimentování a reflexe ve vlastní tvorbě</p> <p>realizace vlastních výtvarných řešení kombinací prvků VOV</p> <p>čtení uměleckého díla prostřednictvím vlastní tvorby vlastní interpretace uměleckého díla, volný přepis skutečnosti, hledání kontextů práce s uměleckým dílem - racionální a expresivní polohy (realita, představy, pocity, emoce)</p> <p>projektové vyučování</p> <p>společenské, historické a náboženské a filozofické hledisko evropských i mimoevropských kultur od počátků dějin vizuálního výtvarného umění, přes antiku po 18. století</p> <p>znakové systémy VU</p> <p>umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka v kontextu doby</p>	<p>IVO: <i>Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití, hodnoty a postoje</i></p> <p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí MEGS - Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p>

		setkávání s originálem v galeriích, muzeích, návštěvy uměleckých památek, animační programy muzeí	PV: Č, HV, D
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání- využívá nabídku dostupných informačních médií a jejich technických možností- nalézá vhodnou formu prezentace vlastní tvorby- seznamuje se se specifickými způsoby umělecké komunikace- rozvíjí smysl pro kooperaci, týmovou práci, uvědomuje si svou roli a dodržování pravidel týmové spolupráce	slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, komunikace nad ní a schopnost jejího obhájení prezentace, záznamy a dokumentace vlastní tvorby dostupnými typy médií a jejich prezentace ve veřejném prostoru	PT: <i>MEV - Účinky mediální produkce a vliv médií</i> PV: Č, HV

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			
Ročník: II. a VI.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové znakové systémy	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje a porovnává typy VOV a používá je pro podněty ve své tvorbě- vyjádří vlastní prožitky a postoje, zkušenosti, získané prostřednictvím standardních i experimentálních přístupů k vizuálně obrazným prostředkům tradičním i novým- porovnává znakové systémy a využívá je ve vlastní tvorbě- uvažuje nad vlastní tvorbou na podkladě osobní tvůrčí a receptivní zkušenosti- uplatňuje tvořivost při vlastní tvorbě a chápe její nezbytnou roli v životě i při formování vlastní osobnosti- prostřednictvím VOV vyjadřuje své subjektivní smyslové zkušenosti- samostatně uplatňuje pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe- pro ztvárnění své vizuální zkušenosti využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a dostupných technických možností- formou netradičních přístupů respektuje pluralitu přístupů a umělecké tvorby- na základě vlastních zkušeností a zážitků z vlastní tvorby je schopen citlivě vnímat výtvarný projev druhých- uvědomuje si svou jedinečnost a individualitu v procesu vlastní tvorby- aktivně přistupuje k řešení problémů, uplatňuje tvůrčí přístupy při práci- zapojuje se do soutěží, kulturního dění regionu a projektů regionálního i evropského významu	<p>typy VOV ve vlastní tvorbě a jejich specifické vlastnosti z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku (automatická, prostorová, haptická kresba, kaligrafie, froasáž, frotáž, obrazová báseň, dripping, dekalk, grafit, aktivní a strukturální grafika, seriální techniky, koláž, roláž, proláž, asambláž, kinetický objekt, ready-made, empaketáž, performance, happening, fotogram, fotografie, video, film)</p> <p>prvky VOV a jejich vztahy VOV a ostatní druhy znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění, mluvené a psané slovo)</p> <p>individuální přístup k VOV a hlediska jeho vnímání (vizuální, haptické, statické a dynamické) a hlediska jejich motivace (fantazijní smyslové, imaginativní, intuitivní)</p> <p>vlastní výtvarná řešení kombinací prvků</p> <p>VOV, experimentování ve vlastní tvorbě</p> <p>výtvarný proces – prožitek, tvorba, reflexe</p> <p>forma projektového vyučování (řešení problému, nápad, plánování, příprava, realizace)</p> <p>prezentace žákovských výtvarných prací ve veřejném prostoru</p>	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i> <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i></p> <p>PV: Č, HV</p> <p>PT: ENV – <i>Člověk a životní prostředí</i></p> <p>MEGS - <i>Žijeme v Evropě</i></p>
Znakové systémy výtvarného umění	<ul style="list-style-type: none">- umí použít a popsat soubory základních informací o VOV- chápe příčinné souvislosti vývoje vizuálního umění a samostatně se v nich orientuje- umí porovnat typy VOV- orientuje se v estetických normách, dokáže rozlišit estetickou a uměleckou hodnotu	<p>společenská, historická, filozofická východiska vizuálně-výtvarného umění evropských a neevropských kultur od 18. století do současnosti, s důrazem na umění 20. století</p> <p>racionálně objektivní a emocionálně subjektivní umělecké přístupy ke</p>	<p>MKV – <i>Základní problémy sociokulturních rozdílů</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- chápe kontinuitu vývoje lidské civilizace a roli umění v ní- uvědomuje si bohatství kulturních a duchovních hodnot a význam kulturního dědictví pro lidstvo	skutečnosti úloha formy v uměleckém výtvarném vyjádření umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka a společnosti v kontextu doby setkání s uměleckým dílem v galeriích, vzdělávacích institucích, v divadle, ve filmu animační programy, komentované prohlídky exkurze	<i>prostředí</i> PV: Č, HV, D
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- umí rozpoznat jazyk umění jako nezbytnou součást aktuální obrazové komunikace- umí použít dostupná informační média a jejich technické možnosti k potřebám tvorby a vlastního vzdělávání- rozvíjí svou schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby- je tolerantní k tvorbě ostatních i k umělecké tvorbě- umí vhodnou formou uplatnit výsledky vlastní tvorby- umí vést dialog ve skupině a uvědomuje si svou roli v ní	zdůvodňování a ověřování osobních postojů v komunikaci reflexe vlastní tvorby, schopnost obhájení prezentace vlastní tvorby dostupnými typy médií (fotoaparát, kamera, webové stránky, tiskoviny) a její prezentace ve veřejném prostoru	PT: <i>MEV – Role médií v moderních dějinách</i> PV: Č, HV

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.2.12 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP GV, do kterého jsou integrována témata čtyř tematických okruhů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, autodestruktivní závislosti - doping ve sportu, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě, osobnostní a sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj).

Předmět je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky tělesné výchovy jsou na vyšším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Předmět tělesná výchova je převážně vyučován výhradně ve specializovaných prostorách či venkovním areálu (tělocvična ATV, BTV, gymnastický sál BGS, posilovna, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí).

Žáci každoročně účastní sportovních soutěží (atletické soutěže, sportovní hry – házená, košíková, odbíjená, kopaná, florbal, plavání, šplh, atd.).

Součástí Tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabení.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojit pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Součástí výuky je lyžařský a snowboardový výcvikový kurz a sportovně turistický kurz.

Lyžařského a sportovně turistického kurzu se zúčastní celá třída.

Prostřednictvím kurzů je integrován vzdělávací obor Výchova ke zdraví bez hodinové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- vést žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)- sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňovat zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- rozvíjet schopnosti žáků vyrovnat se s neúspěchem
- motivovat učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, petanque...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňovat žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotit žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzovat žáky ke sledování sportovních soutěží
- upozorňovat na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem
- umožňovat diskuzi o těchto informacích (nástěnky, školní časopis apod.)

- usměrňovat žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- předkládat žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech (i pomocí videokamery)
- vytvářet dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjet morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, kurzy, soutěže, turnaje, diskuze, testy, samostatné a skupinové práce

Kompetence k řešení problému:

- podporovat žáky ke kreativitě při utváření pohybových skladeb, volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- pomáhat žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojovat žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sport. akcí
- vést žáky k získávání informací o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, projekty, kurzy, soutěže

Kompetence komunikativní:

- zapojovat žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sport. utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky, videokamera)
- směřovat žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopis....) k vyhledávání novinek ve sport. odvětvích (nová pravidla...)
- vést žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhat žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řešit otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Formy vzdělávání: mimoškolní aktivity, kooperativní formy výuky, turnaje

Kompetence sociální a personální:

- povzbuzovat u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informovat o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze)
- do hodnotového žebříčku žáků zařazovat snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vést ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhat nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- stavět žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)
- vyzvedávat přednosti každého žáka

Formy vzdělávání: projekty sdružující žáky z různých ročníků, týmová práce, výměnné sportovní pobyty

Kompetence občanské:

- vést žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při

organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)

- nabízet dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a zachovat se zodpovědně při mimořádné události

Formy vzdělávání: grafické zaznamenávání výkonnostního růstu (ročníková práce), kurzy

Kompetence pracovní:

- vést žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vyžadovat soustavnost a vytrvalost při plnění dohodnutých úkolů
- vést žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Formy vzdělávání: sportovní hry

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Tělesná výchova			
Ročník: I. a V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60 m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500 m – chlapci, 1000 m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy</p> <ul style="list-style-type: none">- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj</p> <ul style="list-style-type: none">- květen <p>nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT:</p> <p>OSV</p> <p><i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- rozumí základním pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpurných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní</p>

	<p>role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p>sportovních událostí</p> <p>Pravidla</p> <p><u>Kopaná:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení)- přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost- přihrávka hlavou vhažování míče- střelba- odebrání míče- činnost brankáře <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- územní obrana- rychlý protiútok <p><u>Košíková:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka- přihrávka- střelba- trestný hod- rozskok- dvojtakt- obrana (osobní, zónová)- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní, zónový obranný systém- útočný systém „hod“ a běž“, „křížení“- Utkání: 3-3, 4-4, 5-5- Účast na turnaji <p><u>Odbíjená</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- postoje, postavení- přesuny- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč,lob- jednoblok, dvojblok <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- Utkání 2-2, 3-3, 6-6 <p><u>Házená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče, s míčem	<p>turnaj</p> <p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u></p> <p>venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p> <p>PT:</p> <p>OSV</p> <p><i>Seberegulace organizační dovednosti a efektivní řešení problémů sociální komunikace spolupráce a soutěž</i></p>
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none">- přihrávky- driblink- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- zónová obrana- utkání <u>Florbal:</u> HČJ: <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní	Akrobacie: <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy Skoky: <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku, z trampolíny Přeskok: <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu nadél- skrčka přes kozu naššíř, nadél- odbočka přes bednu naššíř Hrazda: (po čelo) <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem- seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu,- podmet Bradla:(hoši) <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu a ve vzporu- výsed roznožmo- zánožka- přednožka	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

	<p>osvojované postupy vedoucí k potřebné změně</p> <ul style="list-style-type: none">- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu,- svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání <p>Kladina: (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze- rovnovážné polohy- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů:</p> <ul style="list-style-type: none">- kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	<p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Sebeobrana</p> <p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky,- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad- pád vpřed- pád na bok- porazy	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<p>Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení</p>	<p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik- první pomoc při úrazech	

	<ul style="list-style-type: none">- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová (maximální intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního	

Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<p>prostředí.</p> <ul style="list-style-type: none">- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu.- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygienu	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Lyžování, snowboard	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování- zvládá základní techniky snowboardingu	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo svahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný- (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během,	<p><u>Realizace:</u> LVK IVO/KURZ <i>Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví</i> <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i> PT: <i>MEGS Žijeme</i></p>

		<p>bruslením, krokem</p> <ul style="list-style-type: none">- kombinace běžeckých způsobů <p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý...- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- jízda v bouřích- jízda v hlubokém sněhu- carvingový oblouk- Snowboarding:- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnicí- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykový oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky- pohybově činnosti, sportovní a turistické akce (organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace)	<p><i>v Evropě</i> <i>MEV</i> <i>Média a mediální produkce</i></p>
Plavání	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání- zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a	<ul style="list-style-type: none">- význam plavání pro zdraví- regeneraci sil a zvyšování zdatnosti- splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech</p>

	<p>obrátku</p> <ul style="list-style-type: none">- změří a zaznamená základní plavecké výkony- pomůže při záchraně tonoucího- zná hygienická pravidla a dodržuje je- zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je	<ul style="list-style-type: none">- tažení předmětů- rytmické dýchání do vody- plavání prsa, znak- šlapání vody- startovní skok z bloku- obrátka- plavání úseků do 50 m- plavání na vytrvalost do 500 m- záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci- plavání pod hladinou do 25 m- štafetové plavání- specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	<p>ročních</p> <p>PT:</p> <p>OSV</p> <p><i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
--	--	---	--

Předmět: Tělesná výchova			
Ročník II. a VI.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybové znevýhodněným, odmítání podpurných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště sálová kopaná (tělocvična) mezeitřídí a meziškolní turnaj</p> <p>HS - herní systém</p>

	<p>tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <ul style="list-style-type: none">- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p>událostí</p> <p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou - střelba</p> <p>HS: - útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p><u>Košíková:</u> - Utkání 3 :3, 4:4, 5:5</p> <p>HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba - rozskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování</p> <p>HS: - osobní, zónový, obranný systém - útočný systém „hod' a běž“, „křížení“ - utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - účast na turnaji</p> <p><u>Odbíjená:</u> HČJ: - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok</p> <p>HS: - utkání: 2-2, 3-3, 6-6 - účast na turnaji</p> <p>Házená: HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink - střelba</p> <p>HS: - postupný útok - rychlý protiútok</p>	<p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: OSV <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace</i> <i>Spolupráce a soutěž</i> <i>Sociální komunikace</i> MEV <i>Média a mediální produkce</i></p>
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none">- zónová obrana- utkání <p>Florbal:</p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojené pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojených cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolíny <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu a bednu nadél- skrčka přes kozu našíř, nadél- odbočka přes bednu našíř <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- toč jízmo- toč vzad- komíhání ve visu <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání- houpání s obraty <p>Bradla:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo	<p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>

		<ul style="list-style-type: none">- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou Kladina: 1m (D) <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	Dívky: Technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy <ul style="list-style-type: none">- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Sebeobrana Průpravné úpoly: <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohyb. činností- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

	<ul style="list-style-type: none">- duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<p>druhů cvičení</p> <ul style="list-style-type: none">- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	

	<ul style="list-style-type: none">- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	
Pěší turistika Cykloturistika Vodní turistika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy- ovládá a dodržuje pravidla silničního provozu- rozvíjí aktivní vztah k turistice a k pohybu v přírodě- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá jízdu na kole- zvládá základní techniky raftingu a kanoistiky	<ul style="list-style-type: none">- chůze- jízda na kole- jízda na raftu (kanoi)- otáčení lodi na místě na obě strany- technika přímého záběru- vlnovka- řízení lodi v přímém směru- zastavení lodi- základy orientace v terénu- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu a první pomoc- stravování a pitný režim na túře- příprava a likvidace tábořiště	Realizace: STK PT: MEV Média a mediální produkce

Ročník III. a VII.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji- chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpurných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště sálová kopaná- tělocvična mezitřídni a meziškolní turnaj HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště (tělocvična)</p>

	<p>úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <ul style="list-style-type: none">- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti-	<p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou - střelba HS: - útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p><u>Košíková:</u> - utkání 3:3, 4:4, 5:5 HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba - rozskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování HS: - osobní, zónový, obranný systém - útočný systém „hod a běž“, „křížení“ - utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - účast na turnaji</p> <p><u>Odbíjená:</u> HČJ: - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok HS: - utkání: 2-2, 3-3, 6-6 - účast na turnaji</p> <p><u>Házená:</u> HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink - střelba HS: - postupný útok - rychlý protiútok - zónová obrana</p>	<p>turnaj v rámci třídy</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i> <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>MEV</i> <i>Media a mediální produkce</i></p>
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none">- utkání <p>Florbal:</p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- kotoul vzad do zášvihů, do stoje na rukou- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- přemet vpřed- salto vpřed (chlapci)- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu a bednu nadél- skrčka přes kozu našíř, nadél- odbočka přes bednu našíř <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- vzepření jízmo- toč jízmo vpřed, vzad- toč vzad- vzepření vzklopmo- komíhání ve visu- vysoká hrazda - výmyk <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vnesmo, střemhlav, zákmihem	<p>PT:</p> <p><i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>

		<p>seskok</p> <ul style="list-style-type: none">- houpání- houpání s obraty <p>Bradla:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou <p>Kladina: 1m (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu,- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy</p> <ul style="list-style-type: none">- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Sebeobrana</p> <p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností	

cvičení	<ul style="list-style-type: none">- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít- dovede se soustředit na správné provedení pohybu- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úroveň zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	

Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	

Ročník IV. a VIII.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- připraví organizmus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodu z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj - květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště sálová kopaná (tělocvična) mezitřídní a meziškolní turnaj</p> <p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště,</p>

	<p>(gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <ul style="list-style-type: none">- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou - střelba HS: - útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p><u>Košíková:</u> Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba - rozeskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování HS: - osobní, zónový, obranný systém - útočný systém „hod“ a „běž“, „křížení“ - utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - účast na turnaji</p> <p><u>Odbíjená:</u> HČJ: - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok HS: - utkání: 2-2, 3-3, 6-6 - účast na turnaji</p> <p><u>Házená:</u> HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink - střelba HS: - postupný útok - rychlý protiútok - zónová obrana - utkání</p>	<p>tělocvična, turnaj v rámci třídy</p>
--	---	--	---

		<p><u>Florbal:</u> HČJ: - přihrávky - uvolňování bez míče, s míčem - vedení míče - střelba HS: - postupný útok - rychlý protiútok - utkání</p>	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<p>Akrobacie: - kotoul vpřed - kotoul vzad - kotoul letmo - kotoul vzad do zášvihů, do stoje na rukou - stoj na lopatkách - stoj na rukou - stoj na hlavě - přemet stranou - přemet vpřed - salto vpřed (chlapci) - volné sestavy</p> <p>Skoky: - skoky odrazem z můstku - odrazem z trampolínky</p> <p>Přeskok: - roznožka přes kozu a bednu nadél - skrčka přes kozu naššíř, nadél - odbočka přes bednu naššíř</p> <p>Hrazda: (po čelo) - náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok - výmyk - přešvih únožmo ve vzporu - podmet - vzepření jízmo - toč jízmo vpřed, vzad - toč vzad - vzepření vzklopmo - komíhání ve visu - vysoká hrazda - výmyk</p> <p>Kruhy: - komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok - houpání - houpání s obraty</p>	

		<p>Bradla:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou <p>Kladina: 1 m (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy</p> <ul style="list-style-type: none">- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Sebeobrana</p> <p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<p>Cvičení pro korekci (nápravu) oslabení</p>	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik	

	<ul style="list-style-type: none">- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při	

	<p>odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</p> <ul style="list-style-type: none">- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<p>řešení mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	

Předmět: Tělesná výchova			
Ročník I., II., III., IV. resp. V., VI., VII. VIII.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Bruslení	<ul style="list-style-type: none">- dbá na bezpečnost- při bruslení- zvládá základní techniky a dovednosti	<ul style="list-style-type: none">- jízda vpřed- jízda vzad- zastavení smykem- odšlapování vpřed- zatáčení vpřed- překládáním vpravo, vlevo- obraty (snožný, trojkový)	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročnících</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>
Plavání	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání- zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a obrátku- změří a zaznamená základní plavecké výkony- pomůže při záchraně tonoucího- zná hygienická pravidla a dodržuje je- zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je	<ul style="list-style-type: none">- význam plavání pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti- splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m- tažení předmětů- rytmické dýchání do vody- plavání prsa, znak- šlapání vody- startovní skok z bloku- obrátka- plavání úseků do 50 m- plavání na vytrvalost do 500 m- záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci- plavání pod hladinou do 25 m- štafetové plavání- specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročnících</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>
Lyžování a snowboarding	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování- zvládá základní	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo svahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem- kombinace běžeckých způsobů	<p><u>Realizace:</u> Podle podmínek: výběrové lyžařské kurzy v náročnějších a atraktivnějších podmínkách (Alpy) pro absolventy LVK (III. a IV. roč., výjimečně i pro mladší vyspělé lyžaře)</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>

	techniky snowboardingu	<p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- carvingový oblouk <p>Snowboarding:</p> <ul style="list-style-type: none">- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnici- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykový oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky	
--	------------------------	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **KURZ** – LVK,STK.

6.3 Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň

Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň a čtyřleté gymnázium jsou v předchozí kapitole 6.2 sloučeny u všech předmětů s výjimkou anglického jazyka a dalšího cizího jazyka (německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk). U těchto předmětů je provedeno rozdělení do dvou následujících kapitol: „Učební osnovy: osmileté gymnázium – vyšší stupeň“ a „Učební osnovy: čtyřleté gymnázium“.

Důvodem rozdělení je skutečnost, že:

- anglický jazyk je na nižším stupni osmiletého gymnázia vyučován již 4 roky a žáci po ukončení nižšího stupně již dosahují úrovně B1 dle SERR. Naproti tomu žáci prvních ročníků čtyřletého gymnázia dosahují úrovně většinou A2.
- další cizí jazyk je na nižším stupni osmiletého gymnázia vyučován 2 roky (tercie a kvarta) a žáci po ukončení nižšího stupně dosahují úrovně A1 dle SERR. Naproti tomu žáci prvních ročníků čtyřletého gymnázia se setkávají s dalším cizím jazykem často poprvé.

6.3.1 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových dovedností (produktivních a receptivních) pro komunikaci v běžných životních situacích a rozšíření vědomostí o okolním světě v globálním měřítku pomocí reálií. Dále pak upevnění mezipředmětových vztahů pro lepší orientaci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Do obsahu výuky anglického jazyka jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Sociální komunikace)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě)

Multikulturní výchova (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)

Environmentální výchova (Člověk a životní prostředí)

Mediální výchova (Mediální produkty a jejich významy)

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou uvedeny v tabulce v kapitole 4.

Hodinová dotace předmětu:

- 5 hodin týdně v kvintě a v sextě
- 4 hodiny týdně v septimě a v oktávě

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Žáci mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu anglické literatury rozdělenou podle úrovně jejich znalostí. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD ROMy, časopisy, DVD a videem, internetem ve škole i doma při přípravě projektů a v neposlední řadě i s rodilými mluvčími, kteří týmově vyučují s českými učiteli už v I. a II. ročníku, resp. v kvintě a sextě.

V posledních dvou ročnících si mohou žáci rozšířit své jazykové dovednosti v seminářích anglické konverzace a obchodní angličtiny.

Své znalosti si žáci ověřují v jazykových soutěžích (školní olympiáda) i při mezinárodních jazykových zkouškách typu FCE a CAE (příprava na FCE probíhá ve dvouletém semináři). Mají také možnost účastnit se divadelních představení, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání, cest do Velké Británie a dalších evropských států a navštěvovat Britské centrum na UP Olomouc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- proces osvojování cizího jazyka vede žáky automaticky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem a prostředníkem kognitivní role při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace nutné pro vyřešení problému

Kompetence sociální a personální

- žáci při práci ve skupinách a ve dvojicích rozvíjí svou schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci naslouchají názorům druhých a učí se adekvátně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- předkládáme náměty k řešení problémů a žáci zde mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádíme se žáky rozbor úkolu, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem a s mimoučebními texty

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Společném evropském referenčním rámci (SERR) přizpůsobeném výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Žáci osmiletého gymnázia dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu úrovně B1 v kvintě, B2 v sextě a septimě a úrovně C1 v oktávě. Výstupy se tudíž opakují, ale se zvýšenou obtížností.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: V.			
(Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří svůj názor - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - klade otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti, či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně a srozumitelně - zeptá se na novinky, jak se komu daří - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště, apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas (prostý, průběhový) - minulý čas (prostý, průběhový) - budoucí čas („going to, will“, přítomný čas průběhový pro budoucnost) - předpřítomný čas (v kontrastu s minulým časem) - sloveso „mít“ - otázka v angličtině - otázka se slovem „like“ - zájmena: tázací, přivlastňovací - vyjádření množství (rozlišení počitatelnosti podstatných jmen – „much/many, some/any, a little/a few/a lot of/lots of/ something/someone/somewhere) - určitý a neurčitý člen - slovesné vzorce (sloveso + infinitiv nebo slovesný tvar s „-ing“) - přídavná jména: komparativ a superlativ (as ...as) - předložky - číslovky: řadové, násobné, desetinná čísla - příslovce <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakování výrazů týkajících se každodenní reality (rodina, každodenní aktivity, zájmy, povolání, škola, jídlo, nakupování, bydlení, město a vesnice, atd.) - slovní druhy, slova s více než jedním významem, kolokace z každodenního života, synonyma a antonyma, přídavná jména s koncovkou „-ed / -ing“, příslovce <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžné denní situace (pozdrav, vyjádření pocitů, času, seznámení, nákupy, objednávání jídla, atd.) - práce s bilingvním slovníkem <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v anglicky mluvících zemích (články z časopisů Bridge a Friendship) 	<p>PT: <i>Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</i></p> <p>PT: <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT: <i>Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: <i>Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní společenskou konverzaci - napíše základní informace o sobě - kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, rozliší formální a neformální styl - napíše jednoduchý souvislý text na téma, které zná nebo které ho zajímá - ovládá členění textu na odstavce 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí hlavní myšlenky ze srozumitelně proneseného projevu 		

Čtení	rodilého mluvčího - rozumí hlavním bodům zpráv v televizi a rozhlase pokud obsahují přiměřenou slovní zásobu - přečte krátké texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - ovládá strategii práce s textem obsahujícím i neznámá slova - vyhledá požadované informace	Pravopis - psaní velkých písmen, pravidla pro psanou podobu jazyka u neformálního i formálního sdělení Fonetika - základní pravidla anglické výslovnosti, fonetické symboly - práce s intonací a přízvukem Stylistika - pravidla psaní popisu člověka a místa, životopis, email, formální a neformální dopis, pohlednice, vyplňování formuláře	
--------------	---	--	--

Ročník: VI. (Výstupy = úroveň B2 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost - položí otázku a odpoví, reaguje - podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se každodenního života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí - domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - shrnutí slovesných časů - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s předpřítomným časem prostým) - pomocná a modální slovesa („be, do, have, have to, should, must may, might, can could) - časové věty - podmínkové věty (I. a II. stupeň, nulový kondicionál) - trpný rod - člen určitý a neurčitý - podstatná jména: počitatelnost, vlastní jména, přivlastňování - přídavná jména: složeniny - předložkové vazby - číslovky: neurčité, zlomky, data, letopočty 	<p>PT:</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví formální a neformální dopis - napíše náročnější vyprávění a popis - obhájí nebo vyvrátí určitý názor - reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - frázová slovesa, tvoření slov pomocí předpon a přípon, kolokace, slovní složeniny - zdraví a nemoci, objekty ve městě, sporty, volný čas, čísla a data 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí většině autentických projevů pronesených ve spisovném jazyce - rozumí popisu cesty - odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod. - rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy 	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve městě, telefonování, vyjádření kladného i záporného postoje, omluvy, lítosti, blahopřání 	
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace - čte přiměřeně náročné autentické texty, rozumí jejich hlavním myšlenkám - přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s intonací a přízvukem ve slově a ve větě <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - články v časopisech Bridge a Friendship <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla argumentativního a kritického psaní, příprava referátu 	

Ročník: VII. (Výstupy = úroveň B2 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák vysvětlí a zdůvodní svůj názor - popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - konverzuje plynule a spontánně - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost - položí otázku a odpoví, reaguje - podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se každodenního života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí - domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas (prostý, průběhový, trpný) - minulý čas (prostý, průběhový, trpný) - budoucí čas („going to, will“, přítomný čas průběhový) - předpřítomný čas (v kontrastu s minulým časem, trpný rod) - pomocná slovesa („be, do, have“) - otázka, krátká odpověď, zápor - otázka s „like“ - modální slovesa (povinnost a svolení – „have to, can, be allowed to, should, must) - slovesné vzorce - přičestí přítomné a minulé - gerundium - předložkové vazby <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí, země a národnosti, umění a literatura, popis lidí, míst a jídel - kolokace, tvoření slov, slovní druhy, silná a slabá přídavná jména <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období, lidé a jejich vzhled a charakter, osobní údaje, charakter zemí, z kterých pocházíme, kulturní vyžití, popis literárního díla - vyjádření názoru na věc, nabídka a žádost, návrh <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláskování a pravidla výslovnosti <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země (historie, zvláštnosti, charakter) 	<p>PT:</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> <i>Sociální komunikace</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> <i>Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>Vzdělávání ve světě a v Evropě</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Environmentální výchova:</i> <i>Člověk a životní prostředí</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Mediální výchova:</i> <i>Mediální produkty a jejich významy</i></p> <p>PV:</p> <p><i>ČJ (Anglosaská a americká literatura)</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví formální a neformální dopis, žádost a objednávku - napíše náročnější vyprávění a popis - obhájí nebo vyvrátí určitý názor - reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí většině autentických projevů pronesených ve spisovném jazyce - rozumí popisu cesty - odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod. - rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace - čte přiměřeně náročné autentické texty, rozumí jejich hlavním 		

	myšlenkám - přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení	Stylistika - vyprávění, popis, argumentativní psaní - pravidla psaní žádostí – formální dopis	
--	--	---	--

Ročník: VIII. (Výstupy = úroveň C1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák pohotově reaguje v běžných komunikačních situacích - bez problémů komunikuje s rodilými mluvčími - diskutuje, obhájí a vyvrací názory - souvisle hovoří na jakékoli téma nevyžadující vysokou odbornost 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s prostým předpřítomným časem, otázky a odpovědi, vyjádření času) - předminulý čas - předbudoucí čas - podmínkové věty (I., II., III. stupeň, nulový kondicionál) - přací věty („I wish“) - časové věty - modální slovesa (pravděpodobnost – „must, could, might, can't, must have, could have, might have, can't have“) - nepřímá otázka - tázací dovětky („..., že ano?, ..., že ne?“) - nepřímá řeč - časová souslednost - vztažná zájmena a vztažné věty („defining, non-defining“) - účelové věty - vyjádření zvyku v přítomnosti a minulosti 	<p>PT: <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> <i>Sociální komunikace</i></p> <p>PT: <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> <i>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání ve světě a v Evropě</i></p> <p>PT: <i>Multikulturní výchova:</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: <i>Environmentální výchova:</i> <i>Člověk a životní prostředí</i></p> <p>PT: <i>Mediální výchova:</i> <i>Mediální produkty a jejich významy</i></p> <p>PV: <i>Z (Reálie anglicky mluvících zemí)</i> <i>D (Historie anglicky mluvících zemí)</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - píše pečlivě strukturované a tématicky náročné eseje - používá složitější spojovací výrazy - zvládá i stylisticky náročnější útvary - rozliší různé funkční styly - používá širokou slovní zásobu 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšíření slovní zásoby pro témata: rodina, vzdělání, bydlení, koníčky, kultura, cestování, životní prostředí, reálie, služby a nakupování <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vychází z témat pro ústní část maturitní zkoušky (viz slovní zásoba) - zopakování frází pro běžné společenské situace (žádost, nabídka, návrh, souhlas, nesouhlas, zdvořilé odmítnutí, vyjádření lítosti, vlastního názoru, obav, atd.) <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla výslovnosti vlastních jmen, rozdíly mezi americkou a britskou angličtinou <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země (způsob života, srovnání s vlastní zemí) <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturované psaní, krátké vzkazy, neformální styl 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí většině informací v autentických projevech včetně filmů a televizních i rozhlasových zpráv - rozliší různé mluvčí, různé regionální a sociální varianty jazyka 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se bez problémů i v náročných uměleckých a publicistických textech - rozliší různé funkční styly jazyka - využívá různé techniky čtení - vyhledá detailní informace i ve složitějších textech - efektivně pracuje s různými typy slovníků 		

6.3.2 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Těžištěm vzdělávacího obsahu je seznámení se slovní zásobou, odlišnou větnou stavbou, základními gramatickými jevy, s rakouskými či švýcarskými odchylkami v gramatice, především však ve slovní zásobě, s reáliemi německy mluvících zemí.

Časová dotace je 3 - 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (ENV), Mediální výchova (MEV) podle tabulky v kapitole 4.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se systematicky účastní olympiád, soutěží, výjezdů do zahraničí, projektových prací a dalších příležitostných akcí. Dále mají možnost složit mezinárodně platné zkoušky ÖSD, jejichž licenci škola vlastní.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - NJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty)
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě jejich chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení (projektové vyučování)
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému), volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem, s mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- používáme všechny sociální formy práce
- podporujeme roli evaluace a autoevaluace

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci v VIII. ročníku osmiletého gymnázia předepsané úrovně B1 podle SERR.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Německý jazyk			
Ročník: V.			
(Výstupy = neúplná úroveň A2 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	Fonetika: <ul style="list-style-type: none"> - redukce –er - vyjadřování emocí pomocí intonace - ráz - souhláskové skupiny Gramatika: Morfologie Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - způsobová slovesa (<i>müssen, können, wollen, dürfen</i>) - zvrtná slovesa Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací pád u vlastních jmen Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - skloňování po členu, bez členu - komparativ, superlativ Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena - dativ - přivlastňovací zájmena - dativ - neurčitá zájmena Předložky <ul style="list-style-type: none"> - se slovesy Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>weil</i> a <i>dass</i> - srovnání s <i>wie</i> a <i>als</i> - slovesa s předložkami - nepřímé otázky - vztažné věty 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní realie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednoduchých rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	Předložky <ul style="list-style-type: none"> - se slovesy Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>weil</i> a <i>dass</i> - srovnání s <i>wie</i> a <i>als</i> - slovesa s předložkami - nepřímé otázky - vztažné věty 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jedn. záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jednoduchými větami souvislý text - popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví 	Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>weil</i> a <i>dass</i> - srovnání s <i>wie</i> a <i>als</i> - slovesa s předložkami - nepřímé otázky - vztažné věty 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby 	Komunikace, slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> - jazyky, životní 	

	<ul style="list-style-type: none">- porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap.	<p>příběhy</p> <ul style="list-style-type: none">- rodina a rodinné vztahy- cestování a cestovní prostředky	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jedn. osob. dopisům	<ul style="list-style-type: none">- trávení volného času- restaurace, seznamování, společenský život- média	

Ročník: VI. (Výstupy = úroveň A2+ SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	<p>Výslovnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonace - přízvuk <p>Gramatika: Morfologie</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - genitiv - substantivizace <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - modální slovesa v préteritu - préteritum pravidel. a některých nepravid. sloves - rozdíl užití préterita a perfekta - konjunktiv pro vyjádření zdvořilosti 	<p>PT:</p> <p><i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i></p> <p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p><i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednod. rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tematech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, so má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<p>trpný rod</p> <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - s dativem - s dativem a akuzativem <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>als</i> - věty s <i>denn</i> a <i>weil</i> - podmínkové věty s <i>wenn</i> - účelové věty - vztažné věty s předložkou <p>Témata, slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve městě a na venkově - kultura, svátky, tradice - svět práce - smyslové vnímání - vynálezy 	<p>PV:</p> <p><i>Z – Alpské země</i></p> <p><i>OV - Komunikační dovednosti</i></p> <p><i>Kulturní reálie</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jedn. záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jednoduchými větami souvislý text - popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby - porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně 		

	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap.		
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jedn. osob. dopisům		

Ročník: VII. (Výstupy = úroveň A2+ - B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje jednoduchým způsobem fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle - stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce 	Výslovnost: <ul style="list-style-type: none"> - přízvuk slov - zdvořilá intonace Gramatika: Morfologie Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - zdobněliny Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - kompletní skloňování - <i>un-</i>, <i>-los</i> Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - préteritum nepravidelných sloves - konjunktiv II. modálních sloves 	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní reálie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - zapojí se bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí) 	- rozdíly užití préterita a perfekta - pasivum Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>darum, deshalb, deswegen</i> Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>während</i> - důsledková souvětí Témata, slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - problémy všedního dne - život ve městě - život ve městě a na venkově, bydlení - kultura, svátky a tradice - svět práce, vynálezy 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají - napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy 	- banka, policie - postavení muže a ženy - partnerství, spory - vyprávění příběhů	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci - rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech 		

Ročník: VIII. (Výstupy = úroveň B1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje jednoduchým způsobem fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle - stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce 	Výslovnost: <ul style="list-style-type: none"> - zdvořilá intonace - kontrastní přízvuk - frázování Gramatika: Morfologie Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - genitiv Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - v přívlastku Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - vztažná zájmena Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - konjunktiv II. /wäre, hätte, würde, könnte/ - participium I. - plusquamperfektum - konjunktiv I. Předložky <ul style="list-style-type: none"> - wegen s 2.p. Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - entweder – oder, je – desto, nicht nur – sondern auch, weder - noch Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s obwohl, seit - vztažné věty - větný rámec futura - zdvojené spojky - infinitiv s zu - nepřímá řeč pasivně - použití brauchen Témata, slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - všední den a jeho problémy - průmysl, pojištění, zaměstnání - svět práce – povolání - škola a vzdělání - životní prostředí, klima, počasí - etapy života, rodinné a mezigenerační vztahy a 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multi-lingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</i> <i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní reálie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - zapojí se bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí) 		
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají - napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci - rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech 		

		problémy - migrace, multikulturalita - Evropa, EU	
--	--	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.3.3 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií frankofonního světa, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, návštěvy výstav, besedy s rodilými mluvčími). Do předmětu jsou vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako Objevujeme Evropu a svět.

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou v tabulce v kapitole 4.

Francouzský jazyk je na vyšším gymnáziu vyučován v pátém (3 hod. týdně), šestém (4 h), sedmém (3 h) i osmém (4 h) ročníku.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (Evropský den, Francouzská píseň, Dny francouzské kultury) a soutěží (Olympiáda ve francouzštině).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému

- příklady, vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování projektů na dané téma (např. moje rodina, kamarádi, volný čas atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům
- samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z francouzských časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (škola, stadion, doma apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: francouzský jazyk			
Ročník: V. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí vyprávění v minulosti, telefonickému rozhovoru, předpovědi počasí, popisu osoby, vyjádření názoru, souhlasu či nesouhlasu, porozumí francouzské písni	Fonetika - distinkce nosovek, jejich srovnání s nenosovými samohláskami, zaokrouhlenost samohlásek (<i>i, y, u</i>) Pravopis - psaná podoba nosových hlásek (<i>in, en, an, ein, ain</i> , atd.)	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností středně těžký text, včetně publicistického a zjednodušeného literárního textu, orientuje se v logické i významové struktuře textu, dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu	Mluvnice - shoda přídělní minulého s podmětem a s předmětem přímým - tvorba a použití imparfait - passé composé x imparfait - nedávná minulost - budoucí čas prostý - spojky vyjadřující účel <i>pour, pour que, afin de, afin que</i> - komparativ a superlativ adjektiv	
Ústní, písemný projev	- umí odpovědět na anketu, vyjádřit názor a zhodnotit umělecké dílo, komentovat novinový článek, dokáže napsat krátkou recenzi (pochvalnou či negativní), umí mluvit o budoucnosti, je schopen ústně i písemně vyjádřit děje v minulosti, vyjádří jednotlivé fáze děje, má základní vzhled do systému minulých časů	Slovní zásoba a témata - časové ukazatele, podrobný popis osoby, pět smyslů, vybavení domácnosti a domácí práce, umění a kultura, reklama Reálie - důležitá data a významné osobnosti v historii Francie, francouzština ve světě, Frankofonie – cíle a instituce, francouzská píseň a literatura	
Interaktivní dovednosti	- umí vyprávět, popsat příhodu, popíše život osobnosti - umí též vyjádřit náladu, přání, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit účel	Komunikativní situace - referuje o události, která se již udála i která teprve nastane, evokuje vzpomínku, vyjádří svůj názor, záměr, hodnotící soud, provede srovnání, vyjádří nejistotu a úzkost	

Ročník: VI. (SERR B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- prozumí dialogu více osob, zprávě ze záznamníku, zachytí názory a soudy jednotlivých diskutujících	Fonetika - distinkce koncovek jednotlivých slovesných tvarů: présent, passé composé, imparfait (<i>je pense, j'ai pensé, je pensais</i>) Pravopis - psaná podoba koncovek slovesných tvarů (<i>e, é, ai, ais</i>)	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- plynule přečte i obtížnější text, správně uhaduje výslovnost zcela neznámých slov či pojmů, orientuje se v odborném i literárním textu	Mluvnice - nominalizace pomocí přípon - časové spojky a výrazy (<i>avant/que, après/que, il y a, ça fait, depuis, pendant</i>) - zápor a otázka (shrnutí) - samostatná ukazovací zájmena <i>celui, celle, ça, cela, ceci</i> , atd. - tázací zájmena <i>lequel, laquelle</i> , atd. - tvorba příslovcí příponou – <i>ment</i> + nepravidelné tvary - tvorba subjunktivu - gérondif (časová simultánnost) - plus-que-parfait - adjektiva <i>tout, même, autre, chaque</i> , atd. - pozice dvojího předmětu	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>(geografie)- výslovnost geografických jmen, reálie</i>
Ústní, písemný projev	- okomentuje grafický materiál (fotky, prospekty), rediguje dialog, vyjádří nadšení, radost, hněv, zklamání, nespokojenost, formuluje jasné své cíle a požadavky i své projekty do budoucna, vyjádří předčasnost i následnost	Slovní zásoba a témata - dopravní prostředky a cestování, domov a bydlení (dům, byt, pronájem), cestování a turistický ruch, problémy nerovnosti a diskriminace Reálie - trendy bydlení ve Francii a v ČR, technický pokrok a moderní technologie ve Francii (TGV, Airbus), atraktivní regiony Francie a jejich pozoruhodnosti, problém imigrace a rasové diskriminace Komunikativní situace	
Interaktivní dovednosti	- umí hájit svůj názor, přesvědčivě argumentuje, doptá se na názor druhých, různorodými verbálními i neverbálními prostředky vyjádří emoce, cíle, požadavky	- řešení konfliktní situace, výměna názorů, rezervace hotelového pokoje, zakoupení lístku/letenky, naplánování turistické cesty, pronájem bytu	

Ročník: VII. (SERR - B2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- porozumí různým stanoviskům na danou věc, textu v podmiňovacím způsobu, zejm. dešifruje podmínku reálnou a nereálnou	Fonetika - distinkce ostrých a tupých sykavek, hlásky „k“, „g“, skupina „gn“ Pravopis - problematika zvojevání souhlásek a změn přízvuků ve slovesech typu <i>jeter, appeler, mener</i>	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- čte bezpečně a s jistotou i delší obecné texty, u odborných porozumí globálnímu smyslu	Mluvnice - použití subjunctivu/konjunktivu - slovesné vazby (<i>servir à, profiter de, manquer, atd.</i>) - zájmeno <i>dont</i>	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	- umí napsat text v trpném rodě, správně používá a rozlišuje podmínková souvětí, dovede komunikovat po internetu, podá vysvětlující komentář či svědectví, napíše inzerát	- trpný rod - příčinné, důvodové a důsledkové spojky a spojovací výrazy (<i>parce que, puisque, comme, donc, alors, par conséquence</i>) - podmiňovací způsob – tvoření a užití - podmínková souvětí - shrnutí časů oznamovacího způsobu	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Interaktivní dovednosti	- vyjádří nutnost, povinnost, výtku, pobídku, podmínku, domněnku a pravděpodobnost, dovede se hájit a ospravedlnit, umí popsat nehodu, přivolat pomoc, zvládne líčení dojmů a zážitků, vyjádří smutek a zklamání, vyjádří příčinu a následek	Slovní zásoba a témata - škola a vzdělávání, svět médií, zdraví a nemoci, lidské tělo a smysly Reálie - školský systém ve Francii a v ČR, velké problémy současného světa, hlavní francouzská média, tj. deníky a televizní kanály (<i>Le Monde, TV5</i>), zdravý životní styl Komunikativní situace - přednesení referátu před publikem, interview, objednání lékařské prohlídky, komunikace s lékařem při vyšetření, přivolání záchrany k nehodě	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>

Ročník: VIII. (SERR - B2+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- rozumí vysvětlování a argumentům druhých, zachytí chronologii vyprávění, logické vztahy v dialogu, porozumí skupinové debatě, rozpozná jazykové rejstříky (spisovný, hovorový, lidový, slangový)	Fonetika - hlásky „r“ a „f“, francouzské polosouhlousky, lexikální homofona, jazykolamy a jiné hříčky s výslovností Pravopis - opakování a prohlubování Mluvnice - časová souslednost - přímá a nepřímá řeč	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	- přečte a s pomocí slovníku pochopí jakýkoliv text ve francouzštině odpovídající probranému učivu, v textu se orientuje, rozumí jeho členění	- passé simple Slovní zásoba a témata - oblečení a doplňky, móda a modní trendy, zaměstnání, jednotlivá pracovní odvětví Reálie - móda, modní návrháři a francouzské modní značky, pracovní podmínky Francouzů, nezaměstnanost a sociální problematika	
Ústní, písemný projev	- umí popsat módní návrh a vyjádřit svůj vkus, je schopen napsat strukturovaný CV a motivační dopis, dokáže logicky strukturovat ústní i písemný projev, umí napsat syntézu, résumé, kratší esej, porozumí a umí reprodukovat anekdotu, rozliší a rekonstruuje dva promíchané dialogy	Komunikativní situace - moderování modní přehlídky, nakupování v obchodě s oblečením, sjednání pracovní schůzky po telefonu, simulace přijímacího pohovoru do zaměstnání	
Interaktivní dovednosti	- umí zdůvodnit svou volbu či výběr, schválit rozhodnutí, vyjádří protest, stížnost, námitku, připomínku, překvapení		

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.3.4 Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v RVP GV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života. Na škole se vyučuje *castellano*, tj. obecně spisovná forma španělštiny.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií hispánského světa, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako *Žijeme v Evropě, Člověk a životní prostředí, Vzdělávání v Evropě a ve světě* atd.

Španělský jazyk je na vyšším gymnáziu vyučován v pátém (3 hod. týdně), šestém (4 h), sedmém (3 h) i osmém (4 h) ročníku.

Rozšířené studium španělštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo je uvedeno v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (*Evropský den, Semana cultural española*) a soutěží (*Olympiáda ve španělštině*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování koláží na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze španělsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Španělský jazyk			
Ročník: V. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí vyprávění v minulosti, popisu osoby, instrukcím, vyjádření názoru a souhlasu či nesouhlasu	Fonetika - intonace zejména tázacích vět, přízvuk Mluvnice - neosobní vyjádření (zájmeno <i>se</i>), <i>Hay que</i> , zájmena nepřímého předmětu, podmínkové věty - přehled minulých časů, slovesa <i>leer</i> , <i>morir</i> , <i>nacer</i> - srovnávací věty	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text a vytuší, o čem je řeč	- průběhové časy - gerundium + vazby s gerundiem - budoucí čas, <i>ser/estar</i> , sloveso <i>parecer</i> - subjektiv přítomný, rozkaz kladný y záporný - podmiňovací způsob - předminulý čas	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Ústní, písemný projev	žák umí vyjádřit možnost, podmínku, vypráví v minulosti. V písemné formě se již orientuje v základním dělení minulých časů a v zákonitostech jejich použití, tj. popíše dílčí sekvence jedné události za použití prostých a průběhových časů.	Slovní zásoba a témata - sporty a sportovní zařízení, historické události, osobní údaje, dokumenty, vlastnosti, domácí práce, vaření, recepty, cestování, noviny	
Interaktivní dovednosti	Umí vyprávět, popsat příhodu, nehodu, život osobnosti. Umí též vyjádřit náladu, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit pravděpodobnost a hypotézu	Reálie - španělština ve světě, Španělsko od smrti Franca, Hispánci v USA, architektonické památky v hisp. světě, vánoce, cestování kdysi a teď Komunikativní situace - vyprávět, spekulovat, ptát se na konkrétní události, vysvětlit cestu + zeptat se na ni, dát na vědomí ostatním, co dělat nebo nedělat, jak to dělat, proč atd.	

Ročník: VI. (SERR - B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor	Mluvnice - nepřímá řeč - posuny časů - subjunktiv - nepravidelná slovesa - předbudoucí čas - <i>cuando</i> + subjunktiv - <i>espero que</i> + subjunktiv	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se zorientuje v širším kontextu	- absolutní superlativ - nepravidelné komparativy (<i>mayor..</i>) - subjunktiv předpřítomného času - subjunktiv minulého času nedokonavého	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	převede výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost, dokáže slušně někomu něco dovolit či ne, poradí	- <i>sloveso importar</i> se subjunktivem, indicativem - podmínková souvětí (reálná, II) Slovní zásoba a témata - záliby, zdraví, cestování, dopravní prostředky, profese, pracovní prostředí, oblečení, popis postavy, rekonstrukce bytu, bytové doplňky, způsob úhrady, osobní vztahy, výchovné etapy	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Interaktivní dovednosti	umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje, subjektivně vyjádří intenzitu děje	Reálie - z argentinského tisku, životní styl, turisté, svět práce a ženy, svátky v Latinské Americe, bydlení, konzumní společnost, vzdělávací systém ve Španělsku Komunikativní situace - ověřit pochybnost, někoho identifikovat, nakoupit, řešit problémy v práci	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>(geografie)- výslovnost geografických jmen, reálie</i>

Ročník: VII. (SERR - B2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	Je schopen sledovat pořady v médiích na aktuální témata (telefonáty do redakce kulturního časopisu, pořad o nadváze, reportáž z tržiště, rozhovor s celebritou). Je schopen sledovat diskusní pořady (názory na mobilní telefony, debata o televizních programech). Rozumí vyprávění (vzpomínky na studia, životopis).	Mluvnice - <i>querer</i> + infinitiv - <i>querer que</i> + subjunktiv - <i>pensar</i> + infinitiv - <i>acaber de</i> + infinitiv - vedlejší věty - <i>aunque</i> + indikativ/subjunktiv - spojovací výrazy - souvětí - předminulý čas - kontrast minulých časů imperfecto (hablaba) x indefinido (hablé)	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	Žák je schopen přečíst přehled kulturních událostí, úryvky z novin a časopisů na aktuální témata - (nákupní centra, mobilní telefony, televizní pořady, zdravý životní styl, hispanizace USA, jak uspět při pohovoru do zaměstnání) a kratší úryvky literárních děl	- vyjadřování povinnosti - vazby sloves s předložkami - komparativ, superlativ - vztažné věty - použití slova <i>como</i> - frekvenční adverbia - infinitiv, minulý infinitiv - gerundium, minulé gerundium - časové věty Slovní zásoba a témata - volný čas - divadelní představení - zdvořilostní vazby - spojovací výrazy - tvoření slov - jazyk televizních pořadů - životopisné údaje - zdraví - město - popis osobnosti - profese - život na univerzitě	
Ústní, písemný projev	Žák umí plánovat víkend, přesně popsat události v minulosti, poskytnout životopisné údaje, popisovat město a život ve městě a na univerzitě, popsat povahové rysy člověka; je schopen nabídnout pomoc. Umí vyjádřit vlastní názor a opravit chybnou informaci. Je schopen pronést projev, ve kterém prokáže svou schopnost argumentovat. Je schopen tento projev strukturovat za použití souvětí a vhodně zvolených spojovacích výrazů. Je schopen napsat písemnou žádost.	Reálie - nákupní centra a tržiště - španělské televizní pořady - Pedro Almodóvar - Španělé v USA - každodenní život ve Španělsku a USA - univerzity ve Španělsku	
Interaktivní dovednosti	Žák je schopen aktivně se zapojit do diskuse, ovládá schopnost argumentace a protiargumentace. Je schopen použít zdvořilostní vazby, umí vyjádřit pochybnosti. Je schopen specifikovat povinnosti, dát radu a instrukci. Je schopen nakupovat na tržišti.		

		<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- nabídnout pomoc- argumentovat, protiargumentovat- plánovat víkend- aktivní účast v diskusi- zdvořilostní vazby- vyjádření pochyb- vyjádření povinnosti- dát radu, instrukci	
--	--	---	--

Ročník: VIII. (SERR - B2+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	Žák je schopen sledovat vzdělávací pořady na aktuální témata (rozhovor s psycholožkou, rozhovor o přírodní katastrofě, matky starající se o děti místo kariéry), reportáže (investigativní žurnalistika), rozhovory rozmanitého zaměření (policejní výpovědi, telefonáty do rádia, hodnocení filmových představení). V omezené míře je schopen sledovat recitaci poezie.	Mluvnice - spojení zájmen a předložek - vztažná zájmena - příčinné a účelové věty - budoucí čas - tener que/deber v minulosti - vazby s <i>lo</i> - tvoření slov - přípustkové věty - zvolací věty - podmínkové věty se srovnáním - pořadí zájmen - používání se	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	Žák je schopný číst webové stránky vzdělávacího charakteru, novinové články o aktuálních tématech (závislost na mobilech, spravedlnost), literární text (přírodní katastrofa, vztahy mezi postavami, shrnutí), válečné zpravodajství, filmovou kritiku. V omezené míře čte poezii.	- příslovečná určení místa - vyjadřování pochybnosti - kondicionál I a II - spojovací slova - pretérito plusquamperfecto subjunktivu - slovesné vazby estar+gerundio, ir+gerundio, andar+gerundio, dejar de+infinitivo, acabar de+infinitivo - předložky a, para, por - vyjadřování modality pomocí indikativu a subjunktivu	
Ústní, písemný projev	Je schopen argumentovat a svůj projev strukturovat, umí používat ironii. Je schopen detailně popsat životní plány, pocity, psychický stav, umí napsat profil osobnosti.	Slovní zásoba a témata - psychologický profil - moderní závislosti - spravedlnost - bezpečnost na silnicích - životní prostředí - přírodní katastrofy - pocity - osobnost - svět práce - domov - moderní životní styl - investigativní žurnalistika - rizika	
	Je schopen hovořit o problémech moderní společnosti (nové technologie, závislosti a jejich důsledky, životní prostředí, diskriminace). Umí řešit závažnější životní situace (je	- filmové žánry - emoce Reálie - španělská justice - bodový systém řídičských průkaz	

	schopen vypovídat na policii, umí podat protest). Je schopen napsat novinový článek vyjadřující názory a postoje, dopis do redakce časopisu, filmovou kritiku, osobní dopis, jednoduché formy poezie – akrostich, haiku.	<ul style="list-style-type: none">- humanitární pomoc- Pablo Neruda- moderní životní styl- žena a práce ve Španělsku- válečný tisk ve Španělsku- investigativní žurnalistika- španělský tisk- španělská a latinskoamerická kinematografie	
Interaktivní dovednosti	Žák je schopen vyjádřit a obhájit svůj názor na aktuální témata (používání mobilních telefonů, závislosti, životní styl), umí se aktivně zapojit do internetového fóra, umí detailně shrnout děj filmu. Používá různé stylistické roviny (ironie, zdvořilost), je schopen navrhnout, dávat rady, protestovat.	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- používání mobilních telefonů- názor na moderní závislosti- výpověď na policii, obvinění- vyjádření a obhájení názoru- vstup do internetového fóra- ironie- protest- zdvořilost- diskuse – bezdětné páry- diskuse – moderní životní styl- diskuse – časopisy, noviny- film – vyjádřit názor, shrnout děj- navrhnout, poradit	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.3.5 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk (DCJ) a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka na G směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní. Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti, aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci. Cílem výuky je rozšiřování zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Všeobecně ovládají gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Slovní zásoba je volena především na základě zájmů a potřeb žáků domluvit se v běžných situacích. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s rusky mluvícími osobami (prostřednictvím internetu a osobními kontakty). Zvládnutí ruštiny napomůže lepší komunikaci s lidmi mluvícími dalšími slovanskými jazyky (slovenština, polština, bulharština...).

Časová dotace je 3 hodiny týdně v kvintě a septimě a 4 hodiny týdně v sextě a oktávě.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se účastní olympiád, soutěží, projektových prací a dalších příležitostných akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - RJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty, internetem)
- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě svých chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení /projektové vyučování/
- žák rozpozná problém, navrhuje postupné kroky, uplatňuje při řešení problémů vhodné metody
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváření komunikativních situací
- učitel simuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat
- pracujeme s poslechovými, čtecími texty - internetem, mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

Kompetence občanské

- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě

Kompetence k podnikavosti

- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci v oktávě podle SERR úrovně B1 až B1+ v pokročilých skupinách.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: V			
(Výstupy = úroveň neúplná A1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek - upevňuje si pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná - řekne, co rád dělá, kde - bydlí, jaké je jeho povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika: Morfologie</p>	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluvili partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - řeší situace, jak si o něco říct a reaguje na žádost druhého - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště, zájmy, apod.) - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování pod. jmen typů портфель, фотография, здание - skloňování zájmen тот - řadové číslovky - minulý čas - časování sloves, купить, спросить, взять, дать, принять - předložkové vazby Syntax - věty typu Как пройти? Кому позвонить? Что купить? Где выйти? <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve městě - v obchodě 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici - umí vyplnit formuláře, obsahující osobní údaje 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve městě - v obchodě 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně 	<ul style="list-style-type: none"> - Moskva, Petrohrad <p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákaz, pokyn, rada, omluva, orientace ve městě 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) 		PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: VI			
(Výstupy = úroveň A2+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, vzdělání a povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p>	<p>PT:</p> <p>OSV – <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech - zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci dokázal sám udržet 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování přídavných jmen новый, летний, stupňování příd. jmen - neurčitá zájmena - číslovky миллион, миллиард, vyjadřování data, letopočtu - slovesa есть, пить, хотеть - slovesné vazby odlišné od češtiny 	<p>PT:</p> <p>OSV – <i>Spolupráce a soutěž</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat krátké, jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb - umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, podmínky, částice ли <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají - dokáže pochopit smysl krátkých jasných zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> - vzhled člověka, oblékání - povaha člověka - roční období, počasí - letiště, nádraží, hotel, restaurace <p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak se komu daří - pokyny, příkazy - orientace, prosba 	<p>PT:</p> <p>MEV – <i>Média a mediální produkce</i></p>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - umí číst krátké jednoduché texty - umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech 		<p>PT:</p> <p>MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i></p> <p>MKV – <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>ENV – <i>Člověk a životní prostředí</i></p>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: VII			
(Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny a cíle - umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory - umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu, knihy 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika:</p>	<p>PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - dokáže se zapojit bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá 	<p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen s kmenem на ж, щ, ш, ч, ц - skloňování přivlastňovacích a záporných zájmen 	<p>PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - - umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která zná - umí psát dopisy popisující zážitky a dojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - бежать, нести, вести, одеть, снять - rozkazovací způsob - slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - věty se spojkou чтобы <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodinné vztahy, sňatek - sport, olympiáda - péče o zdraví 	<p>PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i></p>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě - rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech 	<p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokyny, příkazy - jak se komu daří 	<p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i></p>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: VIII			
(Výstupy = úroveň B1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny a cíle - umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory na článek, diskusi, reaguje na doplňující otázky - umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu, knihy 	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí Gramatika: Morfologie	
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - realizuje připravený pohovor, ověření a potvrzení informací, ačkoliv účastník promluvy bude muset občas požádat o zopakování, pokud odpověď druhého účastníka je rychlá nebo dlouhá - dokáže se zapojit bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá 	<ul style="list-style-type: none"> - zvláštnosti skloňování některých podstatných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - přídavná jména slovesná - zájmena весь, сам, самый - slovesný vid, trpný rod, přechodník - slovesa понимать - понять, сдавать – сдать, являться 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která zná - umí psát dopisy popisující zážitky a dojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesné a - předložkové vazby odlišné od češtiny Syntax	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - studium ruského jazyka - základní informace o Rusku - mezinárodní kontakty firem, základy obchodního jednání - ochrana životního prostředí 	
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě - rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech 	Komunikativní situace: <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření potřebnosti, nutnosti, nezbytnosti 	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.4 Učební osnovy: čtyřleté gymnázium

6.4.1 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových dovedností (produktivních a receptivních) pro komunikaci v běžných životních situacích a rozšíření vědomostí o okolním světě v globálním měřítku pomocí reálií. Dále pak upevnění mezipředmětových vztahů pro lepší orientaci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Do obsahu výuky anglického jazyka jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Sociální komunikace)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě)

Multikulturní výchova (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)

Environmentální výchova (Člověk a životní prostředí)

Mediální výchova (Mediální produkty a jejich významy)

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou uvedeny v tabulce v kapitole 4.

Hodinová dotace předmětu:

- 5 hodin týdně v I. a II. ročníku
- 4 hodiny týdně ve III. a IV. ročníku

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Žáci mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu anglické literatury rozdělenou podle úrovně jejich znalostí. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD ROMy, časopisy, DVD a videem, internetem ve škole i doma při přípravě projektů a v neposlední řadě i s rodilými mluvčími, kteří týmově vyučují s českými učiteli už v I. a II. ročníku, resp. v kvintě a sextě.

V posledních dvou ročnících si mohou žáci rozšířit své jazykové dovednosti v seminářích anglické konverzace a obchodní angličtiny.

Své znalosti si žáci ověřují v jazykových soutěžích (školní olympiáda) i při mezinárodních jazykových zkouškách typu FCE a CAE (příprava na FCE probíhá ve dvouletém semináři). Mají také možnost účastnit se divadelních představení, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání, cest do Velké Británie a dalších evropských států a navštěvovat Britské centrum na UP Olomouc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- proces osvojování cizího jazyka vede žáky automaticky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem a prostředníkem kognitivní role při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace nutné pro vyřešení problému

Kompetence sociální a personální

- žáci při práci ve skupinách a ve dvojicích rozvíjí svou schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci naslouchají názorům druhých a učí se adekvátně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů

- předkládáme náměty k řešení problémů a žáci zde mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádíme se žáky rozbor úkolu, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem a s mimoučebními texty

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Společném evropském referenčním rámci (SERR) přizpůsobeném výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na čtyřletém gymnáziu dosahují žáci ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu v I. a II. ročníku úrovně B1 a v III. a IV. ročníku úrovně B2. Výstupy se tudíž opakují, ale se zvýšenou obtížností.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: I.			
(Výstupy = B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří svůj názor - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - klade otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti, či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně a srozumitelně - zeptá se na novinky, jak se komu daří - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště, apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas (prostý, průběhový) - minulý čas (prostý, průběhový) - budoucí čas („going to, will“, přítomný čas průběhový pro budoucnost) - předpřítomný čas (v kontrastu s minulým časem) - sloveso „mít“ - otázka v angličtině - otázka se slovem „like“ - zájmena: tázací, přivlastňovací - vyjádření množství (rozlišení počitatelnosti podstatných jmen – „much/many, some/any, a little/a few/a lot of/lots of/ something/ someone/ somewhere) - určitý a neurčitý člen - slovesné vzorce (sloveso + infinitiv nebo slovesný tvar s „ing“) - přídavná jména: komparativ a superlativ (as ...as) - předložky - číslovky: řadové, násobné, desetinná čísla - příslovce <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakování výrazů týkajících se každodenní reality (rodina, každodenní aktivity, zájmy, povolání, škola, jídlo, nakupování, bydlení, město a vesnice, atd.) - slovní druhy, slova s více než jedním významem, kolokace z každodenního života, synonyma a antonyma, přídavná jména s koncovkou „-ed / -ing“, příslovce 	<p>PT: <i>Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</i></p> <p>PT: <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT: <i>Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: <i>Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní společenskou konverzaci - napíše základní informace o sobě - kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, rozliší formální a neformální styl - napíše jednoduchý souvislý text na téma, které zná nebo které ho zajímá - ovládá členění textu na odstavce 	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžné denní situace (pozdrav, vyjádření pocitů, času, seznámení, nákupy, objednávání jídla, atd.) - práce s bilingvním slovníkem 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí hlavní myšlenky ze srozumitelně proneseného projevu rodilého mluvčího - rozumí hlavním bodům zpráv v televizi a 	<p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v anglicky mluvících zemích (články z časopisů Bridge a Friendship) <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní velkých písmen, pravidla pro psanou podobu jazyka u neformálního i formálního 	

Čtení	rozhlase pokud obsahují přiměřenou slovní zásobu - přečte krátké texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - ovládá strategii práce s textem obsahujícím i neznámá slova - vyhledá požadované informace	sdělení Fonetika - základní pravidla anglické výslovnosti, fonetické symboly - práce s intonací a přízvukem Stylistika - pravidla psaní popisu člověka a místa, životopis, email, formální a neformální dopis, pohlednice, vyplňování formuláře	
--------------	--	---	--

Ročník: II. (Výstupy = B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří svůj názor - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - klade otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti, či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně a srozumitelně - zeptá se na novinky, jak se komu daří - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště, apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - ovládá základní společenskou konverzaci 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - shrnutí slovesných časů - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s předpřítomným časem prostým) - pomocná a modální slovesa („be, do, have, have to, should, must may, might, can could) - časové věty - podmínkové věty (I. a II. stupeň, nulový kondicionál) - trpný rod - člen určitý a neurčitý - podstatná jména: počitatelnost, vlastní jména, přivlastňování - přídavná jména: složeniny - předložkové vazby - číslovky: neurčité, zlomky, data, letopočty <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - frázová slovesa, tvoření slov pomocí předpon a přípon, kolokace, slovní složeniny - zdraví a nemoci, objekty ve městě, sporty, volný čas, čísla a data <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve městě, telefonování, vyjádření kladného i záporného postoje, omluvy, lítosti, blahopřání <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s intonací a přízvukem ve slově a ve větě <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - články v časopisech Bridge a Friendship <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla argumentativního a kritického psaní, příprava referátu 	<p>PT:</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT:</p> <p><i>Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše základní informace o sobě - kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, rozliší formální a neformální styl - napíše jednoduchý souvislý text na téma, které zná nebo které ho zajímá 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá členění textu na odstavce - pochopí hlavní myšlenky ze srozumitelně proneseného projevu rodilého mluvčího - rozumí hlavním bodům zpráv v televizi a rozhlasu pokud obsahují přiměřenou slovní zásobu 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - přečte krátké texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - ovládá strategii práce s textem obsahujícím i neznámá slova - vyhledá požadované informace 		

Ročník: III. (Výstupy = B2 podle SERR)			
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby- podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání- mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti- vysvětlí, co má či nemá rád- popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost- položí otázku a odpoví, reaguje- podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se každodenního života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí- domluví si setkání- vymění si názor, informace- reaguje na pozvání, sám umí pozvat- omluví se, reaguje na omluvu- vyjádří, co má rád a co ne- reaguje na návrh, sám návrh podá	Gramatika <ul style="list-style-type: none">- přítomný čas (prostý, průběhový, trpný)- minulý čas (prostý, průběhový, trpný)- budoucí čas („going to, will“, přítomný čas průběhový)- předpřítomný čas (v kontrastu s minulým časem, trpný rod)- pomocná slovesa („be, do, have“)- otázka, krátká odpověď, zápor- otázka s „like“- modální slovesa (povinnost a svolení – „have to, can, be allowed to, should, must)- slovesné vzorce- přičestí přítomné a minulé- gerundium- předložkové vazby Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none">- počasí, země a národnosti, umění a literatura, popis lidí, míst a jídel- kolokace, tvoření slov, slovní druhy, silná a slabá přídavná jména Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none">- roční období, lidé a jejich vzhled a charakter, osobní údaje, charakter zemí, z kterých pocházíme, kulturní vyžití, popis literárního díla- vyjádření názoru na věc, nabídka a žádost, návrh Fonetika <ul style="list-style-type: none">- hláskování a pravidla výslovnosti Reálie <ul style="list-style-type: none">- anglicky mluvící země (historie, zvláštnosti, charakter)	PT: <i>Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</i> PT: <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Vzdělávání ve světě a v Evropě</i> PT: <i>Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>ČJ (Anglosaská a americká literatura)</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- sestaví formální a neformální dopis- napíše náročnější vyprávění a popis- obhájí nebo vyvrátí určitý názor- reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu		
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod.- rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy		
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- čte přiměřeně náročné autentické texty, rozumí jejich hlavním myšlenkám	Stylistika <ul style="list-style-type: none">- vyprávění, popis, argumentativní psaní,- pravidla psaní žádostí – formální dopis	

Ročník: IV. (Výstupy = B2 podle SERR)			
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - žák vysvětlí a zdůvodní svůj názor - popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - konverzuje plynule a spontánně - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost - podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se každodenního života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí - domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s prostým předpřítomným časem, otázky a odpovědi, vyjádření času) - předminulý čas - předbudoucí čas - podmínkové věty (I., II., III. stupeň, nulový kondicionál) - přací věty („I wish“) - časové věty - modální slovesa (pravděpodobnost – „must, could, might, can´t, must have, could have, might have, can´t have“) - nepřímá otázka - tázací dovětky („..., že ano?, ..., že ne?“) - nepřímá řeč - časová souslednost - vztažná zájmena a vztažné věty („defining, non-defining“) - účelové věty - vyjádření zvyku v přítomnosti a minulosti Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> - rozšíření slovní zásoby pro témata: rodina, vzdělání, bydlení, koníčky, kultura, cestování, životní prostředí, realie, služby a nakupování Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> - vychází z témat pro ústní část maturitní zkoušky (viz slovní zásoba) - zopakování frází pro běžné společenské situace (žádost, nabídka, návrh, souhlas, nesouhlas, zdvořilé odmítnutí, vyjádření lítosti, vlastního názoru, obav, atd.) Fonetika <ul style="list-style-type: none"> - pravidla výslovnosti vlastních jmen, rozdíly mezi americkou a britskou angličtinou Realie <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země (způsob života, srovnání s vlastní zemí) 	PT: <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> <i>Sociální komunikace</i> PT: <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> <i>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání ve světě a v Evropě</i> PT: <i>Multikulturní výchova:</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>Environmentální výchova:</i> <i>Člověk a životní prostředí</i> PT: Mediální výchova: <i>Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>Z (Realie anglicky-mluvicích zemí)</i> <i>D (Historie anglicky-mluvicích zemí)</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví formální a neformální dopis, žádost a objednávku - napíše náročnější vyprávění a popis - obhájí nebo vyvrátí určitý názor - reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí většině autentických projevů pronesených ve spisovném jazyce - odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod. - rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy 		
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace - čte přiměřeně náročné autentické texty, rozumí jejich hlavním myšlenkám 		

	<ul style="list-style-type: none">- přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení- pracuje s různými druhy slovníků	Stylistika <ul style="list-style-type: none">- strukturované psaní, krátké vzkazy, neformální styl	
--	---	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduhost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.4.2 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Těžištěm vzdělávacího obsahu je seznámení se slovní zásobou, odlišnou větnou stavbou, základními gramatickými jevy, s rakouskými či švýcarskými odchylkami v gramatice, především však ve slovní zásobě, s reáliemi německy mluvících zemí.

Časová dotace je 3-4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (ENV), Mediální výchova (MEV) podle tabulky v kapitole 4.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se systematicky účastní olympiád, soutěží, výjezdů do zahraničí, projektových prací a dalších příležitostných akcí. Dále mají možnost složit mezinárodně platné zkoušky ÖSD, jejichž licenci škola vlastní.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - NJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty)
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě jejich chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení (projektové vyučování)
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému), volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem, s mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- používáme všechny sociální formy práce
- podporujeme roli evaluace a autoevaluace

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve IV. ročníku čtyřletého a v VI. ročníku šestiletého gymnázia předepsané úrovně B1 podle SEER.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Německý jazyk			
Ročník: I.			
Výstupy = neúplná úroveň A1 podle SERR			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - popisuje místnost a umístění v prostoru 	Fonetika: <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek a hláskových skupin v NJ - slovní přízvuk - slovní přízvuk kompozit - větná intonace (věta oznamovací, otázka zjišťovací, otázka doplňovací) - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - větný přízvuk 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, event. opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se, rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.) - požádá o něco, poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množstvích, ceně - domlouvá termíny 	Gramatika: Morfologie Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - časování slabých sloves v přítomnosti - časování sloves v přítomnosti se změnou kmenové samohlásky - časování slovesa <i>sein</i> - tvary imperativu ve 3. osobě plurálu (<i>Sie</i>) - tvary slovesa <i>wissen</i> v přítomnosti - časování slovesa <i>haben</i> v přítomnosti - slovesa s odlučitelnými předponami - tvary modálního slovesa <i>möcht-</i> - časování způsobových sloves v přítomnosti (<i>müssen, können, wollen, dürfen</i>) - préteritum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves s odluč. a neodluč. předponou Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - užití určitého a neurčitého členu - tvary singuláru a plurálu Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena - užití záporu <i>kein, keine, kein</i> - přivlastňovací zájmena - neurčité zájmeno <i>man</i> - tázací zájmena <i>wer, was</i> Číslovky <ul style="list-style-type: none"> - základní číslovky 0 – 1 000 000 	PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní realie</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě jednod. 	Předložky <ul style="list-style-type: none"> - předložky <i>mit, aus, bei, von</i> 	

	<p>způsobem, kde bydlí, co dělá ap.</p> <ul style="list-style-type: none">- vyplní jednoduché formuláře – uvede údaje o sobě- napíše SMS, pohlednici	<ul style="list-style-type: none">- předložky <i>für, ohne</i>- Wechselpräpositionen <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- slovosled ve větě (věta oznamovací, tázací, otázka zjišťovací a doplňovací, věta rozkazovací)- užití záporu <i>nicht</i> ve větě	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně- rozumí čas. údajům, cenám, číslům	<ul style="list-style-type: none">- větný rámec (způsobové sloveso + infinitiv, sloveso s odlučitelnou předponou, perfektum)- přídavné jméno jako součást přísudku <p>Komunikace, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- základní obraty společenského styku (pozdravy, oslovení, poděkování, představování)- seznámení s německy mluvícími zeměmi	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty ap.	<ul style="list-style-type: none">- nákupy- jídlo a pití (restaurace, kavárna)- stolování- lidé a povolání- aktivity ve městě, v minulosti- plánování setkání- určování času- práce s prospekty- roční období, počasí- orientace ve městě- nákup oblečení, potravin- dopravní prostředky- bydlení: dům – byt, inzeráty	

Ročník: II. (Výstupy = úroveň A1+ SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovní výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	<p>Výslovnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlučitelné a neodlučitelné předpony - intonace - redukce –er - vyjadřování emocí pomocí intonace - ráz - souhláskové skupiny <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.p. urč. a neurč. členu <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - komparativ, superlativ ve srovnání <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací zájmena - tázací zájmeno <i>welch-</i> - 3.p. osobních zájmen <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - préteritum sloves <i>haben, sein, es gibt</i> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves s odluč. a neodluč. předponou - modální slovesa <i>wollen, dürfen</i> – větný rámec - préteritum modálních sloves – větný rámec - zvrtná slovesa <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky <i>für, ohne</i> - předložka <i>mit, an, auf</i> - předložky <i>aus, bei, von, zu</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - větný rámec perfekta - vedlejší věty s <i>dass a weil</i> - srovnávání s <i>wie a als</i> - slovesa s předložkami 	<p>PT:</p> <p><i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i></p> <p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p><i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Z – Alpské země</i></p> <p><i>OV - Komunikační dovednosti</i></p> <p><i>Kulturní realie</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednod. rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, so má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<ul style="list-style-type: none"> - nepřímé otázky - vztažné věty <p>Témata, slovní zásoba:</p>	
Pisemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jedn. záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech 		

	<p>napíše jednoduchými větami souvislý text</p> <ul style="list-style-type: none">- popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti- napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví	<ul style="list-style-type: none">- povolání- aktivity ve městě, v minulosti- životopis- plánování setkání- pohlednice- určování času- rezervace ubytování v hotelu	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby- porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap.	<ul style="list-style-type: none">- práce s prospekty- roční období – počasí- orientace ve městě- nákup oblečení, potravin- život ve městě, na venkově- dopravní prostředky- svět práce- novinové zprávy- bydlení: dům - byt, inzeráty	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jedn. osob. dopisům	<ul style="list-style-type: none">- rodina a rodinné vztahy- cestování- trávení volného času- restaurace- seznamování, společenský život	

Ročník: III. (Výstupy = úroveň A2+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	<p>Výslovnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přízvuk slov - zdvořilá intonace <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - nominalizace pomocí <i>zum</i> - genitiv - substantivizace <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - komparativ, superlativ - skloňování <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací zájmena <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - préteritum nepravidelných sloves - préteritum modálních sloves - konjunktiv II. modálních sloves pro vyjádření zdvořilosti – větný rámec - rozdíl užití préterita a perfekta - pasivum <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - s dativem - s dativem a akuzativem <p>Spojky</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>darum, deshalb, deswegen</i> - <i>denn, weil</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty časové s <i>als</i> - podmínkové věty s <i>wenn</i> - vztažné věty s předložkou - účelové věty - infinitiv s <i>zu</i> - důsledková souvětí 	<p>PT:</p> <p><i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i></p> <p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Z – Alpské země</i></p> <p><i>OV - Komunikační dovednosti</i></p> <p><i>Kulturní reálie</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednod. rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, so má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>denn, weil</i> 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jedn. větami souvislý text - popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby - porozumí všeobecně tématům 	<p>Témata, slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy všedního dne - život ve městě a 	

	<p>rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku	<ul style="list-style-type: none">- život ve městě a na venkově, bydlení- kultura, svátky a tradice- svět práce, vynálezy- banka, policie	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jednod. osob. dopisům	<ul style="list-style-type: none">- postavení muže a ženy- partnerství, spory- vyprávění příběhů	

Ročník: IV. (Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje jednoduchým způsobem fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle - stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce 	Výslovnost: <ul style="list-style-type: none"> - zdvořilá intonace - kontrastní přízvuk - frázování Gramatika: Morfologie Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - genitiv Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - v přívlastku Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - vztažná zájmena Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - konjunktiv II. /<i>wäre, hätte, würde, könnten/</i> - participium I. - plusquamperfektum Předložky <ul style="list-style-type: none"> - <i>wegen</i> s 2.p. Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>obwohl, seit</i> - vztažné věty 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i> <i>Životní prostředí regionu a České republiky</i> <i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní realie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - zapojí se bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí) 	Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - konjunktiv II. /<i>wäre, hätte, würde, könnten/</i> - participium I. - plusquamperfektum Předložky <ul style="list-style-type: none"> - <i>wegen</i> s 2.p. Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>obwohl, seit</i> - vztažné věty 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají - napíše osobní dopis popi-sující zážitky a dojmy 	Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - konjunktiv II. /<i>wäre, hätte, würde, könnten/</i> - participium I. - plusquamperfektum Předložky <ul style="list-style-type: none"> - <i>wegen</i> s 2.p. Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty s <i>obwohl, seit</i> - vztažné věty 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> - větný rámec futura - zdvojené spojky - infinitiv s <i>zu</i> Témata, slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - všední den a jeho problémy - průmysl, pojištění, zaměstnání - svět práce – povolání - škola a vzdělání - životní prostředí, klima, počasí - etapy života, rodinné a mezigenerační vztahy a problémy - migrace, multikulturalita - Evropa, EU 	

Čtení	- rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci - rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech		
--------------	--	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.4.3 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií frankofonního světa, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, návštěvy výstav, besedy s rodilými mluvčími). Do předmětu jsou vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako Žijeme v Evropě, Člověk a životní prostředí, Vzdělávání v Evropě a ve světě atd.

Francouzský jazyk je na čtyřletém gymnáziu vyučován v prvním (3 hod. týdně), druhém (4 h), třetím (3 h) i čtvrtém (4 h) ročníku.

Rozšířené studium francouzštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo je uvedeno v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (Evropský den, Francouzská píseň, Dny francouzské kultury) a soutěží (Olympiáda ve francouzštině).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému

- příklady, vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování projektů na dané téma (např. moje rodina, kamarádi, volný čas atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům
- samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z francouzských časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (škola, stadion, doma apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: francouzský jazyk			
Ročník: I. (SERR - A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - fonetická abeceda, hláskování, intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, výslovnost (vzorová slova), koncovky adjektiv, výslovnost koncových souhlásek, výslovnost číslovek, přízvuk, problematika němého „e“ Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní číslovek do 100, dnů a měsíců, problematika velkých písmen	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jednodušší text, s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (<i>habiter, s'appeler, avoir, aller, aimer, être, dire, etc.</i>), zápor (<i>ne pas, oui/non/si</i>), ukazovací a přivlastňovací zájmena, množné číslo podst. a příd. jmen, určité a neurčité členy, kontrakce určitého členu, všeobecný podmět „on“, předložkové vazby <i>faire de, jouer à, être en train de</i> atd.), rozkazovací způsob pravidelných sloves, způsoby tvoření otázek, použití slovesa <i>faire</i>	
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád, jak tráví volný čas	Slovní zásoba a témata	
Interaktivní dovednosti	- umí navázat a udržet kontakt, zeptá se na základní informace: kdo jsi, co děláš, jak se jmenuješ, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, představí se, omluví se, vyjádří vlastnictví a počet	- státy a národnosti, popis postavy, charakteru, rodiny, přátel, koníčků, sportů, vyjádření času, můj obyčejný i ideální den, profese, číslovky, základní navigace po městě (metro), zájmy a záliby, škola a školní pomůcky. Reálie - Francie (mapy) a francouzština + vybrané architektonické památky, francouzská rodina Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), tykání, vykání, žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat člověka, jeho vzhled i charakter, koníčky, hodinu, místo, odmítnout, poděkovat, poprosit o něco, vyjádřit neznalost a neporozumění	

Ročník: II. (SERR - A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve francouzštině, distinkce podobných fonémů, vázání a navazování slov, výslovnost číslovek nad sto Pravopis - problematika elize a přízvuků (<i>accent aigu/grave/circonflexe; cédille</i>), písemný zápis samohlásek – <i>ou, au, eau, aux</i> atd. (rozšíření a příklady) - problematika souhlásek „c“, „g“ před samohláskami předními a zadními	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	Mluvnice - předložky místa a času, dělivý člen, zájmené příslovce <i>en, y</i> , řadové číslovky, rozkaz (doplnění o předmět), nahrazení předmětu přímého a nepřímého zájmeny, nepravidelná a modální slovesa <i>vouloir, pouvoir, devoir, partir, venir, boire, connaître, ad.</i> , vazby <i>il faut, il y a</i> , minulý čas složený s <i>avoir i être</i> (klad i zápor), přičestí minulé končící na <i>é</i> a některá další nepravidelná přičestí minulé, blízká budoucnost, přivlastňovací zájmena, rod zeměpisných názvů zemí a jejich spojení s předložkou, tázací zájmena a příslovce	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovost děje, napíše krátkou zprávu, email i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	Slovní zásoba a témata - popis města, čtvrti, obchodů a činnosti s nimi spojené (<i>acheter, voir, prendre</i>), orientace ve městě, základní způsoby dopravy, telefonický rozhovor, stravování a jídlo, víkendové a prázdninové aktivity, volný čas, vyjádření data a časové délky, popis počasí, názvy zemí Reálie - volný čas ve Francii a běžný způsob, jakým Francouzi tráví víkend, francouzská města, důležité svátky, prázdniny a významné události v životě Francouzů, francouzská kuchyně a gastronomické speciality	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> PV: <i>(geografie)- výslovnost geografických jmen, reálie</i>
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, datum, místo, počasí; požádá o svolení, vyjádří rozkaz; umí vykat a tykat; používá zdvořilostní fráze; umí vést rozhovor po telefonu	Komunikativní situace - zeptat se na názor, zdvořile o něco požádat, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, vyjádřit vlastnictví, objednat si jídlo v restauraci, popsat místo, situovat (se), zeptat se na cestu a také ji vysvětlit druhým	

Ročník: III. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí vyprávění v minulosti, telefonickému rozhovoru, předpovědi počasí, popisu osoby, vyjádření názoru, souhlasu či nesouhlasu, porozumí francouzské písni	Fonetika - distinkce nosovek, jejich srovnání s nenosovými samohláskami, zaokrouhlenost samohlásek (<i>i, y, u</i>) Pravopis - psaná podoba nosových hlásek (<i>in, en, an, ein, ain, atd.</i>) Mluvnice	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností středně těžký text, včetně publicistického a zjednodušeného literárního textu, orientuje se v logické i významové struktuře textu, dokáže vystihnout hlavní myšlenku textu	- shoda přičestí minulého s podmětem a s předmětem přímým - zájmeno <i>dont</i> - trpný rod - tvorba a použití <i>imparfait</i> - <i>passé composé</i> x <i>imparfait</i> - nedávná minulost - budoucí čas prostý - podmiňovací způsob – tvoření a užití - podmínková souvětí	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Ústní, písemný projev	- umí odpovědět na anketu, vyjádřit názor a zhodnotit umělecké dílo, komentovat novinový článek, dokáže napsat krátkou recenzi (pochvalnou či negativní), umí mluvit o budoucnosti, je schopen ústně i písemně vyjádřit děje v minulosti, vyjádří jednotlivé fáze děje, má základní vhled do systému minulých časů, umí napsat text v trpném rodě, správně používá a rozlišuje podmínková souvětí	- spojky vyjadřující účel <i>pour, pour que, afin de, afin que</i> - komparativ a superlativ adjektiv Slovní zásoba a témata - časové ukazatele, podrobný popis osoby, vybavení domácnosti a domácí práce, umění a kultura, reklama, škola a vzdělávání, svět médií, zdraví a nemoci, lidské tělo a smysly. Reálie	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Interaktivní dovednosti	- umí vyprávět, popsat příhodu, popíše život osobnosti. - umí též vyjádřit náladu, přání, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit účel, nutnost, povinnost, výtku, pobídku, podmínku, domněnku a pravděpodobnost	Komunikativní situace - referuje o události, která se již udála i která teprve nastane, evokuje vzpomínku, vyjádří svůj názor, záměr, hodnotící soud, provede srovnání, vyjádří nejistotu a úzkost, umí si objednat lékařskou prohlídku, komunikovat s lékařem při vyšetření, přivolat pomoc k nehodě	

Ročník: IV. (SERR - B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- porozumí dialogu více osob, zprávě ze záznamníku, zachytí názory a soudy jednotlivých diskutujících	Fonetika - distinkce koncovek jednotlivých slovesných tvarů: présent, passé composé, imparfait (<i>je pense, j'ai pensé, je pensais</i>) Pravopis	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS -</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- plynule přečte i obtížnější text, správně uhaduje výslovnost zcela neznámých slov či pojmů, orientuje se v odborném i literárním textu	- psaná podoba koncovek slovesných tvarů (<i>e, é, ai, ais</i>) Mluvnice - nominalizace pomocí přípon - časové spojky a výrazy (<i>avant/que, après/que, il y a, ça fait, depuis, pendant</i>) - samostatná ukazovací a tázací zájmena (<i>celui, celle, ça, cela, ceci, lequel, laquelle, atd.</i>)	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT:
Ústní, písemný projev	- okomentuje grafický materiál (fotky, prospekty), rediguje dialog, formuluje jasně své cíle a požadavky i své projekty do budoucna, vyjádří předčasnost i následnost, umí popsat módní návrh a vyjádřit svůj vkus, je schopen napsat strukturovaný CV a motivační dopis	- tvorba příslovčí příponou – <i>ment</i> + nepravidelné tvary - tvorba a použití subjunktivu - gérondif (časová simultánnost) - adjektiva <i>tout, même, autre, chaque, atd.</i> - časová souslednost (<i>plus-que-parfait</i>) - přímá a nepřímá řeč Slovní zásoba a témata - dopravní prostředky a cestování, domov a bydlení (dům, byt, pronájem), cestování a turistický ruch, problémy nerovnosti a diskriminace, oblečení a doplňky, móda a módní trendy, zaměstnání, jednotlivá pracovní odvětví	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Interaktivní dovednosti	- umí hájit svůj názor, přesvědčivě argumentuje, doptá se na názor druhých, různorodými verbálními i neverbálními prostředky vyjádří emoce, cíle, požadavky	Reálie - trendy bydlení ve Francii a v ČR, technický pokrok a moderní technologie ve Francii (TGV, Airbus), sociální problémy (nezaměstnanost, imigrace, rasová diskriminace), francouzská móda Komunikativní situace - řešení konfliktní situace, rezervace hotelového pokoje, zakoupení lístku/letenky, naplánování turistické cesty, pronájem bytu, sjednání pracovní schůzky po telefonu, simulace přijímacího pohovoru do zaměstnání	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.4.4 Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života. Na škole se vyučuje *castellano*, tj. obecně spisovná forma španělštiny.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií hispánského světa, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako *Žijeme v Evropě*, *Člověk a životní prostředí*, *Vzdělávání v Evropě a ve světě* atd.

Španělský jazyk je na čtyřletém gymnáziu vyučován v prvním (3 hod. týdně), druhém (4 h), třetím (3 h) i čtvrtém (4 h) ročníku.

Rozšířené studium španělštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo je uvedeno v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (*Evropský den*, *Semana cultural española*) a soutěží (*Olympiáda ve španělštině*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování koláží na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze španělsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Španělský jazyk			
Ročník: I. (SERR - A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), přízvuk Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní řadových číslovek, psaní otazníků a vykřičníků Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (<i>hacer, poder, ser, saber, ir dar, seguir, venir</i> atd.)	<i>PT:</i> <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>PT:</i> <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>PT:</i> <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí), s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	- ukazovací a přivlastňovací zájmena - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy, předložkové vazby (<i>encima de, debajo de</i> atd.), <i>hay/estar</i> - rozkazovací způsob pravidelných sloves, použití slovesa <i>gustar</i> Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, popis postavy, profese, číslovky základní a řadové (do 10), bydlení: místnosti, nábytek, byt. doplňky, město: instituce, obchody a zařízení, dopravní prostředky, navigace po městě (metro), jídlo a pití: v restauraci, v baru, chutě a záliby	
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád	Reálie	
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se	- země Latinské Ameriky, města a autonomní oblasti Španělska (mapy) + vybrané architektonické památky, druhy bydlení (foto-inzeráty), čtvrtě velkých měst, Madrid, španělská a latinskoamerická kuchyně Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat dům, vysvětlit cestu, hodinu, místo, objednat si v restauraci, odmítnout, zaplatit, poděkovat, poprosit o něco	

Ročník: II. (SERR - A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny Pravopis - problematika „b“ a „v“, „r“ a „rr“, „c, qu, k“ atd. (rozšíření a příklady) Mluvnice - nepravidelná slovesa a slovesa se změnou kmenové samohlásky (<i>volver, salir, jugar</i>)	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	- zvrtná slovesa, <i>saber, preferir, gustar, parecer, quedar</i> - nahrazení přímého a nepřímého předmětu zájmeny, <i>tener que+infinitiv, estar + gerundio, ir a + inf.</i> - časové ukazatele a: a) předpřítomný čas, b) minulý dokonavý čas (všechna pravidelná a některá nepravidelná slovesa)	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovost děje, napíše krátkou zprávu i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	- neurčitá a záporná zájmena - komparativy, neosobní slovesa (<i>llover, nevar, doler</i>) - minulý nedokonavý čas pravidelných sloves - neosobní vyjádření (zájmeno <i>se</i>), <i>Hay que</i> , zájmena nepřímého předmětu, podmínkové věty Slovní zásoba a témata	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> PV <i>(geografie)- výslovnost geografických jmen, reálie</i>
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, požádá o svolení, vyjádří lhostejnost, nejistotu, pravděpodobnost, navrhne alternativní řešení, možnosti	- popis charakteru, rodina, oblečení: barvy, vzory, materiál, množství a míry, nákup potravin aktivity pro volný čas, měsíce, typické výrazy telefonního hovoru, cestování letadlem, vyjádření nudy, údivu, zklamání, nálada, počasí a jeho předpověď, části těla, nemoci, léky Reálie - svatba ve Španělsku a v LA, tržnice a jarmarky, lidové svátky ve Španělsku a v LA, památky Andalusie, hispánské malířství, hudba LA, počasí v LA, Ciudad de México, španělština ve světě Komunikativní situace - zeptat se na názor, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, klást si podmínky, vyjádřit vlastnictví	

Ročník: III. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí vyprávění v minulosti, popisu osoby, instrukcím, vyjádření názoru a souhlasu či nesouhlasu	Fonetika - intonace zejména tázacích vět, přízvuk Mluvnice - přehled minulých časů, slovesa <i>leer, morir, nacer</i> - srovnávací věty	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jakýkoliv text a vytuší, o čem je řeč	- průběhové časy - gerundium + vazby s gerundiem - budoucí čas, <i>ser/estar</i> , sloveso <i>parecer</i> - subjektivní přítomný, rozkaz kladný y záporný	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	- žák umí vyjádřit možnost, podmínku, vypráví v minulosti. V písemné formě se již orientuje v základním dělení minulých časů a v zákonitostech jejich použití, tj. popíše dílčí sekvence jedné události za použití prostých a průběhových časů.	- podmiňovací způsob - předminulý čas - nepřímá řeč - posuny časů Slovní zásoba a témata - sporty a sportovní zařízení, historické události, osobní údaje, dokumenty, vlastnosti, domácí práce, vaření, recepty, cestování, noviny Reálie - Španělsko od smrti Franca, Hispánci v USA, architektonické památky v hisp. světě, vánoce, cestování kdysi a teď, z argentinského tisku Komunikativní situace	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Interaktivní dovednosti	- Umí vyprávět, popsat příhodu, nehodu, život osobnosti. Umí též vyjádřit náladu, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit pravděpodobnost a hypotézu	- vyprávět, spekulovat, ptát se na konkrétní události, vysvětlit cestu+ zeptat se na ni, dát na vědomí ostatním, co dělat nebo nedělat, jak to dělat, proč atd.	

Ročník: IV. (SERR - B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor	Mluvnice - subjunktiv - nepravidelná slovesa - předbudoucí čas - <i>cuando</i> + subjunktiv - <i>espero que</i> + subjunktiv	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS -</i>
Čtení	- porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se orientuje v širším kontextu	- absolutní superlativ - nepravidelné komparativy (<i>mayor..</i>) - subjunktiv předpřítomného času - subjunktiv minulého času nedokonavého	<i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	- převede výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost, dokáže slušně někomu něco dovolit či ne, poradí	- sloveso <i>importar</i> se subjunktivem, indicativem - podmínková souvětí (reálná, II) - slovesa <i>querer</i> , <i>pensar</i> , <i>acabar de</i> - přípustkové věty (<i>aunque</i>) Slovní zásoba a témata - záliby, zdraví, cestování, dopravní prostředky, profese, pracovní prostředí, oblečení, popis postavy, rekonstrukce bytu, bytové doplňky, způsob úhrady, osobní vztahy, výchovné etapy, volný čas, zábava	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Interaktivní dovednosti	- umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje, subjektivně vyjádří intenzitu děje	Reálie - životní styl, turisté, svět práce a ženy, svátky v Latinské Americe, bydlení, konzumní společnost, vzdělávací systém ve Španělsku, velká obchodní centra - Komunikativní situace - ověřit pochybnost, někoho identifikovat, nakoupit, řešit problémy v práci	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchoost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.4.5 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka na G směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní. Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti, aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci... Cílem výuky je rozšiřování zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Slovní zásoba je volena především na základě zájmů a potřeb žáků domluvit se v běžných situacích. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s ruskými mluvčími osobami (prostřednictvím internetu a osobními kontakty). Zvládnutí ruštiny napomůže lepší komunikaci s lidmi mluvícími dalšími slovanskými jazyky (slovenština, polština, bulharština...). Časová dotace je 3 hodiny týdně v prvním a třetím ročníku a 4 hodiny týdně ve druhém a čtvrtém ročníku.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se účastní olympiád, soutěží, projektových prací a dalších příležitostných akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - RJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty, internetem)
- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě svých chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení /projektové vyučování/
- žák rozpozná problém, navrhuje postupné kroky, uplatňuje při řešení problémů vhodné metody
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváření komunikativních situací
- učitel simuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat
- pracujeme s poslechovými, čtecími texty - internetem, mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

Kompetence občanské

- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě

Kompetence k podnikavosti

- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu. Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve IV. ročníku úrovně B1 podle SERR.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: I.			
(Výstupy = úroveň neúplná A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - učí se odlišnou výslovnost ruských hlásek - učí se přízvuky, pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná 	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none"> - typické zvukové - rysy ruského jazyka - samohlásky, souhlásky - pohyblivý přízvuk - vázání slov, intonace 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - přivítá se, rozloučí se - představí sebe i jinou osobu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.), jak se komu daří - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	- porovnání zvukové a písemné podoby jazyka - písemné vyjádření hlásek Gramatika: Morfologie <ul style="list-style-type: none"> - 1. pád pod. jmen v oslovení - podstatná jména po číslovkách - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky 1 – 1000 - I. a II. časování sloves 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici - umí vyplnit formuláře, obsahující osobní údaje 	- slovesa уметь, заниматься Syntax <ul style="list-style-type: none"> - věty typu Кто это? Это моя мама. Это не Яна а Якуб. - Папа – врач. У тебя есть брат? Папа работает врачом. 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně 	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - osobní data (jméno, národnost, věk, bydliště) - členové rodiny - povolání - zájmy - tradiční svátky 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) 		PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV – Člověk a životní prostředí</i>

		Komunikativní situace: - pozdrav, představování, souhlas, nesouhlas, žádost, omluva, pozvání, telefonování	
--	--	--	--

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: II.			
(Výstupy = úroveň A1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek - upevňuje si pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika: Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování pod. jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - řeší situace, jak si o něco říct a reaguje na žádost druhého - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště, zájmy, apod.) - orientuje se v číslech, čase, údajích o množstvích, ceně 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování zájmen кто, что, vyjádření vykání - řadové číslovky v 1. a 6. pádě, vyjadřování data, letopočtu - minulý čas - časování sloves ехать, помочь, идти, взять - дать, принять - купить, спросить, хотеть 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici - umí vyplnit formuláře, obsahující osobní údaje 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - - věty typu Как пройти? Кому позвонить? Что купить? Где выйти? 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka a vzdělávání - ve městě 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) 	<ul style="list-style-type: none"> - v obchodě - Moskva, Petrohrad, Praha <p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákaz, pokyn, rada, omluva, orientace ve škole, městě 	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: III.			
(Výstupy = úroveň A2+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, vzdělání a povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p>	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech - zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci dokázal sám udržet 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování přídavných jmen новый, летний, stupňování příd. jmen - neurčitá zájmena - číslovky миллион, миллиард - slovesa есть, пить одеть, снять - slovesné vazby odlišné od češtiny <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, podmínky 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat krátké, jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb - umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, podmínky 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají - dokáže pochopit smysl krátkých jasných zpráv 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání - vzhled člověka, oblékání - povaha člověka - roční období, počasí - ochrana životního prostředí 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - umí číst krátké jednoduché texty - umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech 	<p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - letiště, nádraží, hotel, restaurace - jak se komu daří - pokyny příkazy 	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: IV.			
(Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny a cíle - umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory - umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu, knihy 	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí Gramatika: Morfologie	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - dokáže se zapojit bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá 	<ul style="list-style-type: none"> - zvláštnosti skloňování některých podstatných jmen - přídavná jména slovesná - skloňování přivlastňovacích a záporných zájmen 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která zná - umí psát dopisy popisující zážitky a dojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa понимать - понять, сдавать – сдать, являться - rozkazovací způsob 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny Syntax <ul style="list-style-type: none"> - věty se spojkou чтобы Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - studium ruského jazyka - rodinné vztahy, sňatek - sport, olympiáda - péče o zdraví - mezinárodní kontakty firem, základy obchodního jednání 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě - rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech 	Komunikativní situace: <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření potřebnosti, nutnosti, nezbytnosti 	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5 Učební osnovy: šestileté dvojjazyčné gymnázium

6.5.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Český jazyk a literatura“ vychází ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ v RVP DG a vyučuje se jako samostatný předmět se 4hodinovou dotací v prvním, čtvrtém a šestém ročníku a s 3hodinovou dotací v druhém, třetím a pátém ročníku, přičemž jedna z těchto hodin má vždy formu cvičení. Ve cvičení je třída rozdělena na dvě skupiny.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČJL se realizuje ve dvou složkách: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace. Ve výuce se vzdělávací obsah obou složek vzájemně prolíná.

Ve výuce ČJL získávají žáci přiměřené poučení o jazyku jako východisku ke komunikaci v různých typech mluvených a psaných textů, o systému a normách jazyka. Jazyková komunikace je zaměřena na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, na kultivované vyjadřování názorů, pocitů, na zdokonalování písemného a ústního projevu, na umění diskutovat a logicky argumentovat. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice.

V literární komunikaci je kladen důraz na rozvíjení čtenářských dovedností, na práci s textem, na rozbor, výklad a vlastní interpretaci textu, na vnímání literatury, filmu a divadla jako specifického zdroje poznání a prožitků, na formulování vlastního názoru na přečtené dílo, zhlédnutý film, divadelní představení nebo na televizní či rozhlasový pořad. V literární komunikaci získávají žáci základní přehled o vývoji literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, seznamují se s výraznými autorskými osobnostmi české a světové literatury, rozvíjejí své estetické citění a kultivují svůj duchovní život.

V obou složkách předmětu se využívá různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu aj.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět ČJL úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou dějepis, cizí jazyky, hudební, výtvarná výchova, základy společenských věd, informační a komunikační technologie.

Do předmětu ČJL jsou vřazena průřezová témata (viz tabulka v kapitole 4).

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- vybírá a předkládá žákům umělecké a odborné texty přiměřené obtížnosti a motivuje je k četbě a k hlubšímu studiu jazyka
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- informuje žáky o možnosti účastnit se různých jazykových, literárních a dramatických soutěží

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní lingvistickou a literárněvědnou terminologii v širší odpovídající dovednosti pracovat s uměleckým a neuměleckým textem
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- účastní se soutěží a olympiády v ČJ
- využívají efektivně výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- výběrem metod podněcuje žáky k tvořivému a logickému myšlení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace potřebné k řešení problému
- samostatně řeší problémy na základě získaných vědomostí a dovedností
- objevují různé možnosti řešení, volí nejvhodnější způsob řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky ke kultivovanému projevu
- učí žáky naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- učí žáky obhajovat vlastní názor a výstižně argumentovat

Žáci

- formulují své myšlenky a názory výstižně a kultivovaně
- aktivně se zapojují do diskuse a věcně argumentují
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- využívají informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách
- organizuje pro žáky exkurze do kulturních institucí, návštěvy divadelních a filmových představení, výstav ap.
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, vytváří prostor pro diskusi
- poskytuje žákům možnost projevit pocity a nálady
- umožní žákům podílet se na sestavování pravidel hodnocení a vede je k respektování těchto pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině, učí se korigovat své jednání a chování, přijímat odpovědnost za svoji práci i práci ostatních
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu (vzájemná úcta, tolerance, empatie)
- účastní se diskuse v malé skupině i v celé třídě, věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje práva žáků, ale vyžaduje důsledně i plnění povinností žáků
- motivuje žáky k přemýšlení o názorech odlišných od jejich vlastních
- respektuje individuální rozdíly a kulturní a náboženské odlišnosti mezi žáky
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národním i celosvětovým

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění, rozvíjejí etické, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- učí žáky pracovat podle daných kritérií, dodržovat zadání, postupy a termíny
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- motivuje žáky k dalšímu studiu a sebevzdělávání

Žáci

- získávají a kriticky vyhodnocují informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- rozhodují se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- využívají svých znalostí a dovedností v běžné praxi
- chápou podstatu a principy podnikání a zvažují jeho možná rizika

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - správně určuje větné členy (druhy příslovečného určení, přívlástek volný a těsný, přístavek) - určuje druhy vedlejších vět - určuje významové poměry - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné, přiřazuje příslušné spojovací výrazy - ovládá syntaktické pravopisné jevy ve větě jednoduché, procvičuje interpunkci v souvětí 	věty podle členitosti věta jednoduchá souvětí souřadné a podřadné druhy vedlejších vět souvětí souřadné - významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními poměry mezi souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy interpunkce v souvětí souřadně spojené vedlejší věty – významový poměr	PV: <i>AJ - gramatické vazby, modální slovesa, různý slovosled v ČJ a AJ</i>
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ aj.) - určuje slovesný vid a vytváří vidové dvojice 	skloňování slov přejatých slovesný vid pravopis lexikální	PV: <i>AJ - absence slovesného vidu v angličtině</i>
Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o slovanských a světových jazycích - převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak 	skupiny jazyků rozdělení slovanských jazyků útvary českého jazyka jazyková kultura	PV: <i>CJ - práce s texty v různých jazycích</i> PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i>
Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none"> - používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení - fakta ověřuje pomocí dostupných informačních zdrojů - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu 	výklad, výtah charakteristika literární postavy subjektivně zabarvený popis úvaha publicistika vlastní tvořivé psaní	PV: <i>F, CH, Bi, IVT</i> PT: <i>VDO - Občan, občanská společnost a stát</i>

Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve struktuře literárního textu- přiřadí literární text k literárnímu žánru- má přehled o významných autorech české a světové literatury- diskutuje o četbě, divadelním nebo filmovém představení- pracuje s různými informačními zdroji	epika - epos, román literatura faktu žánry věcné literatury - přísloví, pořekadlo, rčení, pranostika, hádanka, biografie, memoáry, kronika, deník, dopis... drama - činohra, muzikál, melodram lyrika - elegie, óda, hymnus, epitař	PV: <i>HV, VV, OV, D</i> filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže
--------------------------	--	--	---

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s různými ukázkami textu literatury starší a současné- pozná nejznámější světové jazyky- chápe pojmy: jazykové rodiny, jazykové větve- získává informace o vývoji češtiny- ovládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	čeština - jazyk národní, jazyk mateřský rozdělení jazyků jazykové rodiny, jazykové větve vývoj češtiny jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka	
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova- vhodně používá poznatky o zvukové stránce jazyka ve svých projevech	zásady spisovné výslovnosti přízvuk, větná melodie, tempo, frázování, pauzy	PV: <i>ČJ, AJ - rozdílly ve výslovnosti</i>
Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none">- vhodně používá slovní zásobu a její slohové rozvrstvení podle komunikační situace- rozpozná přenesená pojmenování- samostatně pracuje s jazykovými příručkami, různými slovníky- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	slovní zásoba a význam slova slovo a sousloví slohové rozvrstvení slovní zásoby odborné názvy synonyma, antonyma, homonyma obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření nových slov	PV: <i>M, F, Ch, Bi, Z, IVT</i>
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none">- správně třídí slovní druhy- skloňuje slova přejatá, obecná i vlastní- vhodně používá spisovné tvary slov a přejatá jména ve svých jazykových projevech	slovní druhy - ohebné, neohebné slova přejatá - skloňování a užití v jazykovém projevu pravopis tvaroslovný	
Skladba	<ul style="list-style-type: none">- rozeznává zvláštnosti větné stavby- graficky znázorní i složitější stavbu věty jednoduché- určuje druhy souvětí- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění- ovládá syntaktický pravopis	zvláštnosti větné stavby (vsuvka, samostatný větný člen, neúplná věta, oslovení) stavba věty jednoduché - větné členy souvětí - druhy vedlejších vět, významový poměr složitě souvětí pořádek slov ve větě věty podle postoje mluvčího	PV: <i>AJ - odlišnosti ve stavbě věty a souvětí v ČJ a AJ</i>

Komunikační a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci- chápe roli mluvčího a posluchače- uvědomuje si možnost manipulativního působení projevu- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu- orientuje se ve funkčních stylech a slohových útvarech- přiřazuje text k funkčnímu stylu	způsoby komunikace (verbální, neverbální, paralingvální) úřední písemnosti proslov diskuse (sdělovací prostředky) fejton, reportáž výstavba a členění textu funkční styly popis, charakteristika, líčení, vypravování výklad, úvaha	PT: <i>VDO - Občan, občanská společnost a stát</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Literární výchova	<ul style="list-style-type: none">- formuluje vlastní názory na umělecké dílo- rozlišuje základní literární druhy a žánry- poznává významné autory české a světové literatury 20. st., rozlišuje a hodnotí jejich individuální styl- uvádí základní literární směry 20. st. a jejich významné představitele v české a světové literatuře- porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní- učí se orientovat v nabídce knih, časopisů, filmů a televizních pořadů- pracuje s různými informačními zdroji	reprodukce a interpretace literárního textu žánry věcné literatury fejton, sloupek, esej, interview, reportáž drama - absurdní drama, autorské divadlo filmová, televizní a rozhlasová tvorba filmové druhy a žánry televizní druhy a žánry rozhlasové druhy a žánry lyrika - pásmo, blues, apokryf, satira experimentální poezie literatura faktu sci-fi literatura	PT: <i>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> PV: <i>HV, VV, D, OV</i> divadelní, filmové představení, televizní inscenace a hry, výstavy, besedy, soutěže

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecné poučení o jazyku a řeči	<ul style="list-style-type: none">- pochopí vztah řeči a jazyka- pozná činitele komunikačního procesu, jeho typy a funkce- odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu- objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	jazyk a řeč jazyková komunikace jazyková kultura národní jazyk a jeho útvary čeština a slovanské jazyky	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PV: Z, D
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti- v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	systém českých hlásek zásady spisovné výslovnosti zvukové prostředky souvislé řeči	
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- zdokonaluje se v pravopisu- pracuje s PČP, SSČ	písmo, jeho vznik a druhy základní principy českého pravopisu: psaní i, í/y, ý, psaní písmena ě, předpon s(e)/z(e) a souhláskových skupin psaní zkratek a značek psaní slov přejatých	pravopis - průběžně po celý školní rok pravopisné příručky: PČP, SSČ
Nauka o slohu (Stylistika)	<ul style="list-style-type: none">- vymezí a identifikuje základní pojmy a termíny funkční stylistiky- rozliší funkční styly- rozpozná dominantní slohový postup v textu- identifikuje slohový útvar- orientuje se v komunikační situaci- vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci- zvládá základní útvary prostěsdělovacího stylu	stylistika text a styl slohovorní činitele objektivní a subjektivní text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace a jejich role funkce komunikátů komunikační strategie mluvenost a psanost míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace monolog a dialog – vztah otázka-odpověď funkční styly styl prostěsdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, e-mailová komunikace, SMS)	PT: <i>OSV - Sociální komunikace</i>

<p>Literární komunikace</p> <p>Základy literární vědy</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší umělecký text od neuměleckého- nachází jevy, které činí text uměleckým- objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu- na konkrétních příkladech popisuje specifické prostředky básnického jazyka a jejich funkci- rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře- rozlišuje typy promluv a vypravěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu- získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při rozboru literárních děl autorů světové a české literatury – <u>ve všech ročnících</u>	<p>literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika</p> <p>literatura a její funkce</p> <p>interdisciplinárnost literární vědy</p> <p>metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, čtenářské kompetence</p> <p>tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...) – <u>toto učivo se připomíná cyklicky ve všech ročnících při rozboru uměleckých textů</u></p>	
<p>Literatura v proměnách času</p> <p>(Od nejstarších památek světového písemnictví do začátku 19. st.)</p>	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s literárně-historickými reáliemi a učí se řešit interpretační a aplikační úkoly, které ze znalostí tohoto druhu vycházejí- charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás- vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku a novověku- specifikuje základní literární druhy a žánry- porovnává texty téhož literárního druhu nebo žánru- posuzuje vývojové změny v rámci literárního žánru nebo druhu- na základě textových reálií a stylových rysů odhadne přibližné dobové zasazení díla	<p>funkce periodizace literatury</p> <p>vývoj kontextu české a světové literatury</p> <p>starověká literatura</p> <p>literatura ve středověku</p> <p>renesance a humanismus</p> <p>barokní literatura</p> <p>klasicismus, osvícenství, preromantismus</p> <p>národní obrození</p> <p>tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností probíraných období</p> <p>vývoj literárních druhů a žánrů</p> <p>text a intertextovost</p>	<p>PV: <i>D, VV, HV</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p> <p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Nauka o slovní zásobě a tvoření slov (Lexikologie a derivologie)	<ul style="list-style-type: none">- osvojí si pojmy týkající se slovní zásoby, jejího členění a obohacování- ujasní si vztah pojmenování a slova- ovládá rozvrstvení slovní zásoby- vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení- vysvětlí význam slov v daném kontextu a odůvodní jejich použití- v projevu písemném i mluveném používá výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu, adresátovi- ve svém projevu uplatňuje znalost slohotvorných principů českého jazyka- pracuje s vhodnými příručkami, vyhledá v nich požadované informace	jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) významové vztahy mezi slovy rozšiřování slovní zásoby způsoby tvoření slov slovníky	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i> PV: <i>CJ – frazeologismy a jejich překlad do CJ</i> <i>CJ - odlišnosti ve způsobech tvoření slov, srovnání ČJ a CJ</i>
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- upevňuje si znalost pravopisných pravidel- nachází a opraví pravopisnou chybu v daných jevech	<ul style="list-style-type: none">- pravopis vyplývající ze stavby slova a z tvarosloví- psaní velkých písmen- interpunkce - čárka ve větě jednoduché- hranice slov v písmu	
Tvarosloví (Morfologie)	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v českém tvaroslovném systému- zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií- určí slovnědruhovou platnost slova v daném kontextu- zvládá mluvnické kategorie- identifikuje morfologicky chybný tvar a opraví jej- posuzuje slohovou platnost morfologických variant	<ul style="list-style-type: none">- slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	PV: <i>ČJ a CJ - srovnání tvaroslovných odlišností</i>
Publicistický styl	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s hlavními zpravodajskými a publicistickými žánry- objasní vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou- vyhledává informace- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů- hodnotí kvalitu informací	slohová charakteristika výrazových prostředků zpravodajské žánry psané a mluvené publicistiky jazyková etiketa reklama – prostředky působení na adresáta	PT: <i>MEV - Média a mediální produkce</i> <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>

	<ul style="list-style-type: none">z různých zdrojů- identifikuje a hodnotí jazykové prostředky typické pro reklamu- rozlišuje fakta od postojů a komentářů- kriticky čte a naslouchá, učí se hodnotit předkládaný text- identifikuje jazykové prostředky masmediální manipulace a získává základy obrany proti ní- napíše novinovou zprávu, analytický článek, fejeton, reportáž, recenzi (výběrově)	jazyková hra, humor, komika komunikační strategie funkce komunikátů – apel, přesvědčování, argumentace, kontakt	PRO: <i>Příspěvek do novin či časopisu</i> <i>MEV - Role médií v moderních dějinách</i>
Literární komunikace Literatura 19. století – světová a česká	<ul style="list-style-type: none">- na konkrétním textu doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a ukáže, jak se projeví v jiných druzích umění- identifikuje podle charakteristických rysů daný literární směr, uvede jeho představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)- samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl- v konkrétních textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu- posuzuje text vyprávění z hlediska naratologických kategorií	<ul style="list-style-type: none">- epocha romantismu v evropských literaturách- česká literatura 30. – 50. let 19. století- Máchá, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček- realismus a naturalismus – významní představitelé světové literatury- česká literatura 2. poloviny 19. století – Neruda, Vrchlický, Sova- počátky české literární kritiky - Šalda	PV: <i>D, VV, HV, ZSV</i> PT: <i>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</i> filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Skladba (Syntax)	<ul style="list-style-type: none">- provádí a zvládá větněčlenský rozbor věty a rozbor souvětí- posoudí jazykovou a stylovou vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí- nachází nedostatky a chyby ve výstavbě věty, souvětí a vybírá nejvhodnější opravu (vazby, slovosled aj.)- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení- uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	<p>základní principy větné stavby – větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy</p> <p>druhy vět podle záměru mluvčího</p> <p>aktuální členění výpovědi</p> <p>základy valenční a textové syntaxe</p> <p>základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby</p> <p>nepravidelnosti větné stavby</p> <p>narativní postupy - řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá</p> <p>výstavba dialogu</p>	<p>PV: <i>CJ - slovosled v ČJ a CJ</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p>
Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- zvládá syntaktický pravopis	interpunkce – čárka v souvětí, ostatní interpunkční znaménka	
Odborný styl	<ul style="list-style-type: none">- posoudí a interpretuje komunikační účinky textu- svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu- pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty- dovede pracovat s odborným textem přiměřené obtížnosti- analyzuje informace obsažené v textu- volí adekvátní komunikační strategie- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet- dovede využít informací získaných v odborném textu k práci s jinými druhy textu- rozliší odborné texty různého zaměření	<p>funkce, charakteristika, útvary odborného stylu</p> <p>výklad, úvaha</p> <p>styl prakticky odborný</p> <p>komunikáty mluvené a psané</p> <p>styl příruček, návodů, testy, rejstříky</p> <p>styl učební (učební texty, školní dialog)</p> <p>styl popularizačních textů</p> <p>základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti)</p> <p>členění textu a jeho signály</p> <p>odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů</p> <p>hraniční rysy textu – předmluva, doslov; ilustrace, obálka; recenze, autorský komentář</p>	<p>PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> <i>OSV - Morálka všedního dne</i></p>

Literární komunikace Světová a česká literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování příběhu- uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a reálným světem- identifikuje v textu námět, motiv, téma- orientuje se v časoprostorových vztazích- orientuje se v principech kompoziční výstavby textu	vývoj kontextu české a světové literatury v 1. polovině 20. století vývoj literárních druhů a žánrů čtenářské kompetence analýza, výklad a vlastní interpretace textu, přeinterpretování anotace, kritika, recenze	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i>
Světová literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- uvede podstatné rysy uměleckých směrů a hnutí- přiřadí text k příslušnému literárnímu směru- uvede významné představitele uměleckých směrů, charakterizuje jejich tvorbu a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- v textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a postihne jejich funkci (tropy, figury, druhy verše, rytmus, rým...)- analyzuje výstavbu textu- posoudí text z hlediska naratologických kategorií- samostatně interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl	literatura avantgardní a literatura tradiční nové směry a tendence futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus proměny prózy umělecké dílo jako fikce, bezdějová próza, hledání nového jazyka, fragmentárnost výpovědi, internacionalizace literárního dění metoda proudu vědomí antiutopie realismus epické drama, absurdní drama literatura a válka populární literatura výrazné autorské osobnosti tohoto období – jejich tematický a výrazový přínos	PV: <i>D, ZSV, VV, HV</i> PT: <i>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Česká poezie, próza a drama 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové- na příkladech z vlastní četby objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti- přiřadí text k literárnímu druhu a žánru- porovnává texty téhož literárního druhu/žánru, posoudí vývojové změny v rámci daného literárního druhu/žánru- v konkrétním textu rozpozná specifické prostředky básnického jazyka (poetického postupu)- posoudí text z hlediska	periodizace české literatury anarchističtí buřiči, P. Bezruč ohlasy 1. světové války J. Hašek proletářské umění, Jiří Wolker poetismus, surrealismus, Nezval, Seifert, Vančura nové tendence v poezii, próze, dramatu, existenciální tematika Hora, Halas, Holan, Zahradníček tematická a žánrová rozmanitost české prózy meziválečného období K. Čapek, I. Olbracht, J. Havlíček	PV: <i>D, ZSV</i> PT: <i>OSV - Morálka všedního dne</i>

	<p>naratologických kategorií (rozliší autora, vypravěče, postavy, posoudí jejich funkci v textu, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog, vnitřní monolog)</p> <ul style="list-style-type: none">- posoudí výstavbu textu a identifikuje její případné nedostatky- rozpozná útvary a funkční prostředky užívané v textu (obecná čeština, dialekt ...)	<p>drama a divadlo – prolínání avantgardní a tradiční poetiky</p> <p>Osvobozené divadlo, V + W, Burianovo „Děčko“, K. Čapek</p> <p>česká literatura v době okupace</p>	<p>filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže</p> <p>účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní</p>
--	---	--	---

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecná jazykověda	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v lingvistické terminologii- objasní vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou	úvod do obecné jazykovědy jazyk a myšlení jazyková kultura	PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Historický vývoj češtiny	<ul style="list-style-type: none">- při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	základní vývojové tendence českého jazyka významné osobnosti české jazykovědy	PV: <i>D</i>
Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná administrativní styl a charakterizuje jej- osvojuje si náležitosti běžně užívaných administrativních písemností- v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi- zvládá napsat životopis, žádost, reklamaci	útvary administrativního stylu - kompozice, jazykové prostředky úřední písemnosti, doklady, formuláře jednání s institucemi, profesní konverzace	PT: <i>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>OSV - Sociální komunikace</i>
Umělecký styl	<ul style="list-style-type: none">- používá jazykové prostředky a slohové postupy vhodné pro umělecký styl- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny, volí je podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	styl umělecké literatury jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla monolog a dialog – využití v textu, druhy literárního dialogu typy kompozice téma, motiv text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze) žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát)	

Rétorika	<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se se základy rérotiky- v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky- volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera, polemizuje s ním nebo se mu přizpůsobuje- rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit- vhodně využívá verbální i neverbální prostředky s ohledem na partnera- připravuje si a realizuje řečnické vystoupení	komunikační situace funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování aj. komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera míra připravenosti, oficiálnosti a veřejnosti komunikace řečnický styl útvary řečnických projevů (diskuse, proslov, projev)	PT: <i>MEV - Účinky mediální produkce a vliv médií</i> <i>MEV - Role médií v moderních dějinách</i> <i>OSV - Sociální komunikace</i>
Literární komunikace Světová literatura v 2. polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí- postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí- identifikuje využití jednoho textu v jiném a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře- rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu- na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu- rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní- tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	světová literatura po 2. světové válce – mnohotvárný celek vývoj literárních druhů a žánrů tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností téma války existencialismus neorealismus beatnici, „rozhněvaní mladí muži“ magický realismus postmodernismus nový román antiutopie absurdní drama braková literatura metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, recenze, autorský komentář ...)	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PV: <i>D, ZSV, VV, HV</i>

Česká poezie, próza a drama 2. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)- objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti- vystihne podstatné rysy základních period vývoje české literatury po 2. světové válce, uvede výrazné autorské osobnosti, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech- samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl- tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje- získané vědomosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	téma války a osvobození proměna literárního života po únoru 1948 – diferenciace literární obce (literatura oficiální, umlčovaná, exilová) schematismus 50. let generace Května vývoj literárních druhů a žánrů tematická a žánrová rozrůzněnost české literatury v 60. letech, experimentální poezie, malé divadelní scény poezie, próza a drama v období tzv. normalizace – oficiální, samizdatová a exilová literatura písničkáři literatura faktu postmodernismus tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – Seifert, Holan, Hrubín, Skácel, Kainar, Kolář, Holub, Hrabal, Fuks, Mikulášek, Kundera, Havel, Lustig, Kohout, Škvorecký, Vaculík	PV: D, ZSV filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní
--	---	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **PRO** – projekt.

6.5.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

„Anglický jazyk“ je jednotným názvem vyučovacího předmětu, který vychází ze vzdělávacích oborů „Jazyková příprava“ (1. a 2. ročník) a „Cizí jazyk“ (3. a 6. ročník) v rámci vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ RVP DG.

Cílem vyučovacího předmět „Anglický jazyk“ v prvních dvou ročnících je připravit žáky na vzdělávání v cizím jazyce a směřovat k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR).

Jazyková příprava vede žáky k prohlubování komunikačních schopností, znalostí a dovedností, které jsou nezbytným předpokladem pro studium šesti vyučovacích předmětů v angličtině. Mezipředmětové vazby mezi jednotlivými vyučovacími předměty a jazykovou přípravou jsou zdůrazňovány především ve druhém pololetí druhého ročníku, kde se vzájemná spolupráce a integrace výuky jazyka a obsahu uskutečňuje formou projektů a vhodných aktivit.

Mezi hlavní jazykové cíle tohoto dvouletého období patří:

- prohlubovat znalosti a kompetence žáků v oblasti poslechu, mluvení, čtení a psaní v angličtině
- rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, které mohou využít v různých kontextech a pro různé komunikativní funkce
- budovat a rozšiřovat aktivní slovní zásobu žáků
- rozvíjet dovednost čtení prostřednictvím zjednodušených literárních textů a motivovat žáky k četbě
- budovat aktivní kompetence žáků v oblasti jazykových jevů a funkcí v rámci komunikativního přístupu
- rozvíjet dovednost psaní ve vybraných typech útvarů
- zaměřit se na rozvoj různých druhů strategií v oblasti čtení a psaní, které žákům pomohou upevnit studijní dovednosti napříč vyučovacími předměty

Do obsahu jazykové přípravy jsou zařazena průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova* (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Spolupráce a soutěž)
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (Vzdělávání v Evropě a ve světě)
- *Multikulturní výchova* (Základní problémy sociokulturních rozdílů; Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí)
- *Environmentální výchova* (Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky)
- *Mediální výchova* (Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich význam)

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou uvedeny tabulce v kapitole 4.

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 16 studentů) s využitím klasických, jazykových a multimediálních učeben. Studenti mohou využívat dobře vybavenou anglickou knihovnu. Kromě učebnic jsou ve výuce využívány rovněž doplňkové materiály, zjednodušená četba (readers), CD ROMy, časopisy, DVD, video a internet ve škole i doma. Přirozenou součástí bilingvního prostředí na škole je pravidelný kontakt studentů s rodilými mluvčími v rámci školních i mimoškolních programů.

Ve druhém ročníku je do výuky zařazena tzv. Reading Scheme (rozšiřující četba). Žáci se seznamují s různými díly krásné literatury a literatury faktu, zpočátku zkrácenými a upravenými. Pravidelný kontakt s těmito texty zvyšuje jejich čtenářské sebevědomí a jazykovou kompetenci. Program se skládá ze dvou částí: Individual Library Reading (individuální četba) a Class Reading (skupinová četba s analýzou textu). V hodinách individuální četby si žáci podle svých schopností vybírají upravená i neupravená díla, pracují s čtenářskými kartami a deníky. Při skupinové četbě žáci čtou a pracují s textem převážně doma. Ve třídě se učitel zaměřuje na interpretaci textu s důrazem na vybrané aspekty obsahu a formy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- proces osvojování cizího jazyka vede žáky automaticky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žáci se učí využívat různé strategie učení k získávání a zpracování nových poznatků, hledají a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace a tvořivě je zpracovávat při řešení problému
- žáci kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a z vlastních úspěchů i chyb čerpají poučení pro další práci
- žáci si osvojují základy odborné terminologie, která přispěje k rozvoji jejich schopnosti studia odborných předmětů v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí rozpoznat a pojmenovat problém, objasnit jeho podstatu a formulovat své stanovisko k němu
- žáci využívají kritické myšlení a představivost při samostatném uvažování o řešení problému
- žáci se učí nahlížet na problém z různých stran

Kompetence komunikativní

- žáci se učí používat jazyk a jeho prostředky verbální i neverbální pro účelnou a efektivní komunikaci
- žáci se učí vyjadřovat se jasně, srozumitelně a přiměřeně v souvislosti se záměrem, situací a s ohledem k účastníkům
- žáci pracují s různými typy slovníků a učí se využívat fonetické symboly a transkripci výslovnosti slov
- žáci rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech
- žáci si osvojují základy prezentačních dovedností a procvičují je v rámci své studijní skupiny
- v rámci skupinové práce si žáci osvojují dovednost věcné argumentace při objasňování stanovisek a hledání vhodného řešení

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupinách a ve dvojicích žáci rozvíjí schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci se učí naslouchat názorům ostatních a porozumět pocitům partnerů v komunikaci a adekvátně reagovat s ohledem na situaci

Kompetence občanské

- žáci se v rámci vzdělávacích aktivit seznamují s různorodostí hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- žáci se učí oceňovat kulturní dědictví a tradice své země i zemí jiných
- žáci jsou motivováni ke sledování veřejného života a událostí a učí se vyjadřovat své názory a postoje k nim
- žáci kultivují svůj vztah k životnímu prostředí v rámci vhodných aktivit, které integrují jazykové a obsahové prvky této problematiky

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům, nutnosti systematické práce a úspěšného dokončení úkolu
- osobní iniciativa, tvořivost a aktivita žáků je podporována a oceňována
- žáci se učí kriticky hodnotit své výsledky a korigovat svou další činnost s ohledem na stanovený cíl

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří svůj názor, své preference, souhlas a nesouhlas. - Vyjádří pozvání. - Poskytne radu. - Reaguje vhodným způsobem v základních společenských situacích. - Popíše činnosti každodenního života. - Diskutuje na jednoduchá témata (ve dvojicích/ skupinách). - Dorozumí se v obchodě při nakupování. - Popíše předmět/ osobu/ místo. - Domluví se, jak trávit společný volný čas. - Požádá o svolení. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present Simple/Continuous (přítomný čas prostý/ průběhový) - Present Perfect (předpřítomný čas) - Past Simple/Continuous (minulý čas prostý/ průběhový) - Articles (členy) - Modal verbs (základní použití způsobových sloves) - Present/Past Passive (trpný rod přítomný/ minulý) - Indefinite Pronouns (zájmena neurčitá) - Countable/Uncountable nouns (vyjádření množství, počitatelnost/ nepočitatelnost) - Adjective forms (tvary přídavných jmen) - Future forms (vyjádření budoucnosti) - Comparison (stupňování přídavných jmen) - Conditionals (vedlejší věty podmínkové) - Time clauses (vedlejší věty časové) - Relative clauses (vedlejší věty vztažné) - Prepositions of time and place (časové, místní předložky) - Question tags (dovětky) 	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p>PT: OSV – <i>Sociální komunikace</i></p> <p>PT: OSV – <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PT: ENV – <i>Člověk a životní prostředí</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - Napíše osobní dopis. - Napíše jednoduchý příběh. - Napíše krátkou zprávu. - Popíše události v minulosti. - Popíše osobu/ místo/ věc/ událost. - Zapiše si poznámky. - Strukturuje správně text. - Propojuje text vhodnými spojovacími prostředky. 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jobs (zaměstnání) - Lifestyle (životní styl) - TV programmes (televizní programy) - Describing a person (popis osoby - vzhled, vlastnosti) - Shopping and Money (nakupování a peníze) - Leisure time (volný čas) - Celebration (oslavy) - The Internet (svět internetu) - The Environment (životní prostředí) - Art (umění) - Clothing (oblékání) - Describing a house (bydlení) - Antonyms (antonyma) 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým rozhovorům/ monologům/ rozhlasovým pořadům/ popisům. 	<ul style="list-style-type: none"> - Collocations (kolokace, ustálená slovní spojení) - Phrasal verbs (frázová slovesa) - Word formation (problematika tvorby slov) 	

	<ul style="list-style-type: none">- Odhadne téma vyslechnutého textu.- Rozpozná konkrétní informaci a zaznamená ji.- Rozumí pokynům.- Soustředí se na klíčová slova.- Reaguje správně a adekvátně na otázky k poslechu.- Ohodnotí vlastní poslechové dovednosti.	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- Talking about oneself (sdělení osobních údajů)- Greetings (pozdravy)- Language of shopping (vyjádření žádosti v obchodě)- Proposals (vyjádření návrhu)- Telephoning (telefonování)- Asking for permission (žádost o svolení)- Directions (popis cesty) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none">- Famous people and Celebrities (významné osobnosti)	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Přečte krátké a jednoduché texty/ články z časopisů/ osobní dopis/ úryvek z brožury.- Přečte a porozumí krátkým zjednodušeným literárním textům.- Orientuje se na anglických webových stránkách.- Odhadne významy jednoduchých slov z kontextu.- Vybere základní myšlenku textu.- Porozumí textu a odpoví na kontrolní otázky.- Používá anglicko-anglický slovník pro lepší porozumění textu.	<ul style="list-style-type: none">- English-speaking countries (anglicky mluvící země)- Life in Great Britain (vybrané aspekty života ve Velké Británii)- Festivals in GB and US (svátky ve Velké Británii a Spojených Státech) <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none">- Capitalisation (psaní velkých písmen)- Punctuation (interpunkce)- Spelling (pravidla pro psanou podobu jazyka) <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none">- Pronunciation (základní pravidla anglické výslovnosti)- Phonetic transcription (fonetická transkripce)- Stress (větný a slovní přízvuk)- Intonation (intonace)- Pronunciation focus on difficult sounds (výslovnost problematických hlásek) <p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none">- Literature Spots (krátké literární texty anglicky píšících autorů)	

Ročník: II.			
Výstupy = úroveň B1 podle SERR			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - Zjistí informace o jiné osobě pomocí otázek. - Komunikuje na dané téma ve dvojici a ve skupině. - Dokáže vyjádřit svůj názor k danému tématu. - Reprodukuje obsah textu přiměřené úrovně. - Dorozumí se na veřejných místech (letišť, nádraží). - Prezentuje vlastní myšlenky a názory na běžná témata. - Zapojí se do diskuse na běžné téma bez předchozí přípravy. - Vyjádří návrh, souhlas, nesouhlas. - Jednoduše a souvisle popíše své okolí. - Popíše a spekuluje o situaci na obrázku, fotografii. - Pohovoří na dané téma v požadovaném rozsahu, zejména na témata z oblasti každodenního života. - Komunikuje s rodilým mluvčím na běžné a známé téma. - Reaguje adekvátně při jednoduchém pohovoru jako uchazeč o práci. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present Simple/ Continuous (přítomný čas prostý a průběhový) - State/ Activity verbs (dynamická/ nedynamická slovesa) - The Past (vyjádření minulosti pomocí used to/ would) - Have /Get something done (použití vazby have/get sth. done) - Present Perfect Simple/ Continuous (předpřítomný čas prostý a průběhový) - The Passive (trpný rod) - Articles (členy) - The Future (vyjádření budoucnosti) - Modals for speculation (způsobová slovesa – vyjádření pravděpodobnosti) - Conditional clauses (vedlejší věty podmínkové) - Wish clauses (vedlejší věty přací) - Pronouns (zájmena) - Reported requests/ Orders (vyjádření nepřímé žádosti, nařízení) - Reported questions (nepřímé otázky) - Reported speech (nepřímá řeč) - Verbs followed by –ing form or infinitive (slovesné vazby) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Travelling, Holidays (cestování, prázdniny) - Extreme Sports (extrémní sporty) - Film and cinema (film, kino) - Transport (doprava) - The airport and railway station (letišť, nádraží) - TV programmes, newspapers and magazines (TV programy, noviny a časopisy) - Physical appearance (vzhled člověka) - Personality adjectives (popis osobnosti člověka) - Adverbs (příslovce) - Adjectives (přídavná jména) - Phrasal verbs (frázová slovesa) - School (škola) - Jobs, career areas (zaměstnání, oblasti profesního uplatnění) - Food (jídlo) - Famous places (známá místa) - Collocations (ustálená slovní spojení) 	<p>PT: <i>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Vzdělávání v Evropě a ve světě</i></p> <p>PT: <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: <i>ENV – Životní prostředí regionu a České republiky MEV – Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - Napíše osobní dopis na běžné téma. - Sestaví příběh (např. dobrodružný, milostný) 		

	<ul style="list-style-type: none">- Napíše zprávu.- Napíše formální dopis do novin.- Popíše osobu.- Popíše své okolí a činnosti s ním související.- Vytvoří osnovu textu.- Uspořádá text do odstavců.- Používá vhodné spojovací výrazy.	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- Personal preferences (vyjádření názoru, preference)- Showing interest (projevení zájmu při komunikaci s jiným mluvčím)- Travel situations (orientace a domluva při cestování)- Discussing suggestions (vyjádření návrhu a reakce na návrh někoho jiného)- Agreements/ Disagreements (projevení souhlasu/ nesouhlasu)- Interrupting people (zdvořilé přerušování rozhovoru)	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- Chápe obsah vyslechnutého, méně náročného autentického textu – monologu, dialogu, rozhlasového pořadu.- Reprodukuje obsah vyslechnutého projevu.- Při poslechu si zaznamenává požadované informace.- Odpoví na otázky týkající se poslechu.	<ul style="list-style-type: none">- Describing people, pictures (popis osoby, obrázku)- Asking for information (získávání nových informací)- Job interview (pohovor při žádosti o práci)- Short speech (samostatný krátký projev na dané téma)- Being polite (zdvořilost)- Communication with a native speaker (komunikace s rodilým mluvčím) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none">- English-speaking countries (anglicky mluvící země)- Life in Great Britain (společensko-kulturní aspekty života v různých částech Velké Británie)	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Čte přiměřeně dlouhé texty z časopisů, novin, webových stránek, brožur.- Rozumí zjednodušeným literárním textům a porozumí i delšímu autentickému článku.- Orientuje se v textu.- Dokáže odhadnout význam určitých slov dle kontextu.- Odpoví na otázky k textu.- Využívá různé techniky čtení.- Používá anglicko-anglický slovník.	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none">- Capitalisation (psaní velkých písmen)- Punctuation (interpunkce)- Spelling (pravidla pro psanou podobu jazyka) <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none">- Pronunciation focus on difficult sounds (výslovnost problémových hlásek)- Contractions (stažené tvary)- Intonation (intonace)- Pronunciation of consonant / vowel sounds (výslovnost souhlásek, samohlásek)- Stress (slovní a větný přízvuk)- Phonetic transcription (fonetická transkripce) <p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none">- Literature spots (krátké literární texty anglicky píšících autorů)	

Od třetího ročníku vyučovací předmět „Anglický jazyk“ vychází ze vzdělávacího oboru „Cizí jazyk“ v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu „Anglický jazyk“ ve 3. ročníku navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni B1 podle SERR, které žáci získali v rámci předmětu „Anglický jazyk“ v prvních dvou ročnících. V navazujících čtyřech letech studia tento předmět jejich znalosti a kompetence dále rozvíjí. Vzdělávání v předmětu „Anglický jazyk“ směřuje k dosažení úrovně C1 podle SERR, která žákům umožní používat psaný i mluvený jazyk na pokročilé úrovni a jazykově je vybaví pro jejich budoucí studijní a profesní potřeby v multikulturní Evropě a ve světě. Jazyková úroveň v závěru studia umožní žákům absolvovat mezinárodní jazykové zkoušky na úrovni C1 (např. CAE, IELTS).

Mezi hlavní jazykové cíle tohoto čtyřletého období patří:

- konsolidovat a dále rozvíjet poslechové a mluvní kompetence žáků prostřednictvím různých druhů aktivit
- upevňovat a rozvíjet schopnost a dovednost žáků používat správně a vhodně gramatické vazby, struktury a lexikální a frazeologická spojení na pokročilejší úrovni
- rozvíjet žakovu schopnost vyjadřovat se písemně vhodným a správným jazykem, používat různé styly a útvary pro různé typy komunikace
- rozšiřovat čtenářskou zkušenost studentů prostřednictvím studia vybraných textů anglicky píšících autorů v originále a různých druhů literárních a faktografických textů
- budovat lingvistickou a socio-kulturní kompetenci žáků prostřednictvím relevantních materiálů týkajících se života a kultury Velké Británie, Spojených Států a jiných zemí včetně České republiky, a rozvíjet jejich zkušenost a vědomí vlastní identity

Do obsahu předmětu jsou zařazena průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova* (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž)
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě)
- *Multikulturní výchova* (Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality; Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí)
- *Environmentální výchova* (Člověk a životní prostředí)
- *Mediální výchova* (Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich význam, Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách)

Podrobnosti o zařazení průřezových témat jsou uvedeny v tabulce v kapitole 4.

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 16 studentů) s využitím klasických, jazykových a multimediálních učeben. Studenti mohou využívat dobře vybavenou anglickou knihovnu. Kromě učebnic pracují žáci rovněž s literárními texty v originále, mediálními produkty, doplňkovými materiály, CD ROMy, DVD, videem a internetem. Přirozenou součástí bilingvního prostředí na škole je pravidelný kontakt studentů s rodilými mluvčími v rámci školních i mimoškolních programů.

Svou jazykovou pokročilost mohou žáci zúročit v rámci exkurzí a výměnných pobytů v zahraničí, při výběrovém řízení pro udělení stipendia, při studiu na středních školách v zahraničí nebo prostřednictvím mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek (například FCE a CAE).

Od třetího ročníku začínají žáci studovat vybrané texty anglicky píšících autorů v neupravené a nezkrácené formě. Jedná se o útvary a žánry: román, divadelní hra, povídka, poezie. Studium těchto textů je v některých případech účelně doplněno použitím filmu, videa a audionahrávek. Studium a četba textů probíhá ve škole i doma. Při analýze děl se klade důraz na charakteristiku postav, motivaci jejich jednání, formu a strukturu díla, použití dialogu, narativních technik, básnického jazyka apod. Reflexe přečteného díla probíhá formou diskuse, ústních prezentací nebo formou písemnou (např. coursework).

Rozvoj psaní navazuje na znalosti a dovednosti osvojené v prvních dvou letech Jazykové přípravy. Zaměřuje se na rozvoj dovedností jako je schopnost strukturovat psaný text, logicky a srozumitelně prezentovat myšlenky, účelně rozčlenit text do odstavců, používat adekvátní spojovací výrazy,

rozlišovat různé typy útvarů podle účelu sdělení a typu adresáta. Procvičované útvary zahrnují eseje úvahové, argumentativní a srovnávací, formální a neformální dopisy, zprávy, recenze, žádosti apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- žáci vnímají cizí jazyk jako prostředek k pochopení jevů a souvislostí týkajících se dalších šesti vzdělávacích oborů
- žáci upevňují různé strategie učení k získávání a zpracování nových poznatků, identifikují účinné postupy ve svém učení
- žáci samostatně vyhledávají informace, pracují s různými zdroji informací, hodnotí je a tvořivě je zpracovávají při řešení problému
- žáci kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a z vlastních úspěchů i chyb čerpají poučení pro další práci
- žáci si upevňují schopnost sebereflexe a autokorekce jazykových nepřesností

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozpoznají a pojmenují problém, objasní jeho podstatu a formulují své stanovisko k němu
- žáci využívají kritické myšlení a představivost při samostatném uvažování o řešení problému
- žáci nahlíží na problém z různých stran a identifikují se s některým ze stanovisek
- při skupinové práci se žáci snaží najít optimální řešení problému, zvažují řešení a dospívají k podloženým závěrům

Kompetence komunikativní

- žáci používají jazyk a jeho prostředky verbální i neverbální pro účelnou a efektivní komunikaci
- žáci upevňují svou dovednost vyjadřovat se jasně, srozumitelně a přiměřeně v souvislosti se záměrem, situací a s ohledem na účastníky
- žáci vyjádří svůj názor a podpoří jej důkazy a argumenty
- v rámci skupinové práce si žáci osvojují dovednost věcné argumentace při objasňování stanovisek a hledání vhodného řešení
- žáci pracují s různými typy slovníků, využívají fonetické symboly a transkripci výslovnosti
- žáci rozvíjí své schopnosti vyjadřovat se srozumitelně a účelně v psaných projevech
- žáci upevňují své prezentační dovednosti

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupinách a ve dvojicích žáci rozvíjí schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci jsou vedeni k respektování názorů ostatních, naslouchání a k adekvátní reakci s ohledem na situaci
- žáci se učí formulovat své stanovisko k různým společenským jevům, řídit se vlastním úsudkem a odolávat mediálními tlakům

Kompetence občanské

- žáci se v rámci vzdělávacích aktivit seznamují s různorodostí hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- žáci se učí oceňovat kulturní dědictví a tradice své země i zemí jiných
- žáci jsou motivováni ke sledování veřejného života a událostí a vyjadřují své názory a postoje k nim

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům, nutnosti systematické práce a úspěšnému dokončení úkolu
- žáci se učí kriticky hodnotit své výsledky a korigovat svou další činnost s ohledem na stanovený cíl

- žáci si mohou ověřit svou jazykovou připravenost v rámci výběrového řízení pro udělení stipendia, při studiu na zahraniční střední škole nebo prostřednictvím mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek
- žáci používají psaný i mluvený jazyk v různých typech situací na pokročilé úrovni, která jim umožní např. studovat na vysokých školách v zahraničí a nadále studijně a profesionálně růst

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - Detailně popíše vzhled člověka a charakterizuje jeho osobnost. - Popíše funkci složitého zařízení, a pohovoří o pokrocích ve vědě a technice. - Používá vhodné strategie při přípravě ústního projevu a jeho prezentace. - V rámci diskuse či rozhovoru reaguje na projev jiných osob, vyjadřuje souhlas či nesouhlas, svůj názor, dokáže argumentovat. - Dokáže vést běžný rozhovor s rodilým mluvčím. - Provede rozbor literárního textu, popíše a analyzuje děj, vysvětlí motivaci postav a uvede ji do souvislosti s dějem knihy, popřípadě identifikuje paralely mezi dějem a skutečnými historickými událostmi. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revision of tenses (opakování časů) - Past Tenses - Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous (minulé časy) - Simple vs continuous tenses (rozdíl mezi prostými a průběhovými časy) - Verbs make, have, get (slovesa <i>make, have, get</i>) - Relative and participle clauses (vztažné věty) - The passive (trpný rod) - Future Tenses - Future Perfect, Future Continuous (budoucí časy) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personality adjectives (přídavná jména popisující charakter člověka) - Word building (slovo tvorba) - Multi-part verbs (frázová slovesa) - Vague expressions, language fillers (vágní výrazy) - Laughter words and expressions (výrazy popisující smích) - Linking words (spojovací výrazy) - Opinion adjectives (hodnotící přídavná jména) 	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Morálka všedního dne</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PT: MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT: MKV – <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: MEV – <i>Účinky mediální produkce a vliv médií</i> <i>Role médií v moderních dějinách</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje stylistický rozdíl mezi formálním a neformálním dopisem. - Napíše příběh ze života, v němž používá škálu časů, která přesně vystihuje chronologii děje. - Na odpovídající stylistické a lexikální úrovni popíše osoby a místa, kde žijí. - Napíše recenzi filmu či publicisticky laděný článek o tématech nebo událostech, které jej zajímají. - Napíše esej analyzující literární dílo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Idiomatic language (idiomatický jazyk) - Scientific words and terminology (odborná slovní zásoba – věda a technika) - Compound words (složeniny) <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expressing preferences (vyjádření preference) - Giving opinions: agreeing and disagreeing (vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu) - Social interaction – telling jokes (Společenské situace – vyprávění vtipů) - Taking turns in group discussions (řízená diskuse, výměna názorů) - Planning an event (organizování a plánování činnosti) 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám. - Sleduje názorovou výměnu 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contractions (stažené tvary) 	

	<p>v rámci rozhovoru.</p> <ul style="list-style-type: none">- Rozumí telefonickým dotazům do rozhlasového pořadu.- Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se běžných témat.- Rozumí populárně naučným rozhlasovým pořadům na téma, o které se zajímá.	<ul style="list-style-type: none">- Emphasis (důraz)- Word stress (slovní přízvuk)- Intonation (intonace)- Similar sounds and differences in the meaning (podobné hlásky a rozdíly ve významu) <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none">- Colloquial language (hovorový jazyk)- Linking words (spojovací výrazy)- Speaking strategies (strategie mluveného projevu)	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Čte a rozumí tematicky poměrně široké škále textů psaných spisovným jazykem.- Rozumí obsahu novinových článků vztahujících se ke každodenním událostem.- Rozeznává základní stylistické prostředky poezie.- Čte literární dílo v originále v nezkrácené, nezjednodušené podobě, analyzuje děj a chápe motivaci postav.	<ul style="list-style-type: none">- Language of presentations (jazyk prezentací)- Modifiers (výrazy modifikující výjádření)- Rhetorical questions (řečnické otázky) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none">- Famous people in English-speaking countries (známé postavy kultury anglicky mluvících zem)- National identity (národní identita)- The History of English (vývoj angličtiny)- English around the world (angličtina ve světě) <p>Literature</p> <ul style="list-style-type: none">- Literární dílo anglicky píšícího autora	

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none">- Samostatně formuluje vlastní názor na dané téma.- Obhájí své stanovisko pomocí relevantních argumentů pro a proti danému tématu.- Uvažuje v souvislostech.- Zdvořile požádá o radu a je schopen zdvořile poradit pomocí širší škály výrazů k tomu vhodných.- Ovládá škálu prostředků pro zdvořilé žádosti, vyhovění, či zamítnutí těchto žádostí.- Používá širokou škálu výrazů, jejichž volbu přizpůsobí tématu.- Vyjádří svůj názor na fotografii, umělecké dílo, text, báseň.- Podává návrhy na řešení složitějších situací. Pomocí vhodných argumentů se snaží přesvědčit oponenta o správnosti svého názoru.- Ovládá škálu výrazů použitelných při výměně názorů.	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none">- Conditional sentences, mixed conditionals, linking words except, provided that, as long as (podmínkové věty, jejich různé tvary, uvozovací výrazy)- Modal verbs of probability, obligation, speculation, permission and ability in present and past (modální slovesa, užití v přítomnosti a minulosti)- Verb patterns, different meanings of try, stop, regret, remember, forget, go on (slovesa následovaná infinitivem nebo gerundiem)- Be used to, get used to, used to (významový rozdíl mezi vazbami <i>be used to, get used to, used to</i>)- Indirect speech, various introductory expressions (nepřímá řeč, různé způsoby užití)- Reported speech and the shift of tenses (sousednost časů)- Complex sentences (souvěti)- Persuasion, Emphasis (zvláštní typy souvěti) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- Synonyms (synonyma)- Prefixes and suffixes (odvozování pomocí předpon a přípon)	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Morálka všedního dne</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PT: MEGS – <i>Globální problémy jejich příčiny a důsledky</i> <i>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</i></p> <p>PT: MKV – <i>Základní otázky sociokulturních rozdílů</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PT: ENV- <i>Problematika vztahů organismů a prostředí</i> <i>Člověk a životní prostředí</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- Napíše argumentativní esej uvádějící oba úhly pohledu na dané téma.- Dokáže obhájit svůj názor a podpořit ho relevantními argumenty.- Napíše formální dopis se všemi náležitostmi a vhodnými výrazy.- Napíše žádost o zaměstnání a strukturovaný životopis.- Napíše úvahu o obecných problémech ve společnosti.- Správně formuluje žádost a stížnost v adekvátní situaci.	<ul style="list-style-type: none">- Idioms and collocations (idiomy a kolokace – ustálená slovní spojení)- Multi-part verbs (frázová slovesa)- Linking words (spojovací výrazy)- Expressing your opinion (výrazy vhodné pro vyjádření a obhájení vlastního názoru)- Everyday English (hovorové výrazy)- Polite expressions (zdvořilé výrazy pro rady, prosby, omezení)- Human body and its functions (lidské tělo a jeho funkce)- Travelling, popular destinations (cestování, atraktivní turistické destinace)- Global issues (globalizace a globální problémy)	

Poslech	<ul style="list-style-type: none">- Doplní v rámci poslechu daný text.- Rozliší typ pořadu.- Orientuje se při poslechu diskuze na pokročilé téma.- Identifikuje různé komunikativní situace a postoje mluvčích.- Zapisuje si poznámky během poslechu přednášky.- Rozliší náladu mluvčího.- Po poslechu zodpoví různé typy otázek.	<ul style="list-style-type: none">- Society (společnost a společenské otázky, problémy civilizace a možnosti řešení) Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none">- Asking for and giving advice (prosba o radu, udílení rad)- Expressing opinions on global issues (vyjádření názoru na současné globální problémy)- Job interview žádost o zaměstnání)- Ways and means of communication (způsoby komunikace mezi lidmi)- Problem solving (řešení problémů)- Telephone conversations (telefonní hovory)	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Rozumí nezjednodušenému textu z médií.- Rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků, tematicky se vztahujícím i mimo jeho obor a zájmy.- Rychle přehledně dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat.- Rozumí nezjednodušenému literárnímu dílu a dokáže adekvátně reagovat na otázky souvisejícími s tímto dílem, zároveň však chápe širší souvislosti a vztahy s civilizací současnosti.	Fonetika <ul style="list-style-type: none">- Rhymes, tongue twister (rýmy, jazykolamy)- Accents and dialects (přízvuky a dialekty) Stylistika <ul style="list-style-type: none">- Polite expressions (zdvořilé výrazy)- Formal style (formální styl)- Colloquial Language (hovorový jazyk)- Linking Devices (spojovací výrazy) Reálie <ul style="list-style-type: none">- English Speaking Countries (život v anglicky mluvících zemích)- Global issues (globální témata)- Society (člověk a společnost) Literature <ul style="list-style-type: none">- literární dílo anglicky píšícího autora	

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřuje se plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů i na abstraktní témata. - Jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu nebo události. - Používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy. - Formuluje své myšlenky a názory a navazuje na příspěvky ostatních mluvčích. - Zapojí se do diskuse s rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky pohotově a přirozeně. - Klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací. - Velmi dobře argumentuje a dokládá své argumenty příklady. - Přednese prezentaci na různá témata, zvládá poznámky či otázky, reaguje spontánně. - Reaguje účinně ve společenských situacích. - Zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata. - Podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy. 	<p>Gramatika</p> <p>Konsolidace a rozšíření znalostí všech gramatických jevů v dané úrovni obtížnosti. Zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Review of tenses (přehled časů) - Gerunds and infinitives (gerundiální a infinitivní vazby) - Relative clauses (vztažné věty) - Future forms (vyjádření budoucnosti) - Past tenses (vyjádření minulosti) - Direct and indirect speech (přímá a nepřímá řeč) - Modals (modální slovesa) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Word formation (slovotvorba) - Customs and traditions (Tradice a zvyky) - Character adjectives (popis osobnosti) - Health matters (zdraví) - Wildlife (život v přírodě) - Easily confused words (slova, která se často pletou) - Verbs of moving and looking (slovesa vyjadřující způsob pohybu a pohledu) - Expressions connected with age (výrazy spojené s věkem člověka) - Expressions with animals (ustálená spojení s názvy zvířat) - Expressions with <i>luck</i> (výrazy s <i>luck</i>) - Expressions with <i>right</i> and <i>left</i> (výrazy s <i>right</i> a <i>left</i>) - Phrasal verbs with <i>up</i> and <i>down</i> (frázová slovesa s <i>up</i> a <i>down</i>) <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describing a character (popis charakterových vlastností) - Comparing and contrasting 	<p>PT: OSV - <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace, Morálka všedního dne</i></p> <p>PT: MEGS - <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i></p> <p>PT: MKV - <i>Základní otázky sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - Stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (např. formální dopis, návrh, příspěvek, esej, recenze) ve stylu vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny. - Rozvíjí konkrétní body, dobře uspořádá text, vysvětlí svá stanoviska, text zakončí vhodným závěrem. - Dokáže aplikovat různé typy esejů na rozbor literárních děl a vyjádření názorů na složitější témata. - V neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma. - Vyhledá a shrne informace a argumenty z rozmanitých zdrojů. 		

Poslech	<ul style="list-style-type: none">- Rozumí obsahově a jazykově složitějším projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí studia a vzdělání a různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu.- Bez větší námahy rozumí televizním pořadům a filmům.- Rozumí interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitějších témat. Rozpozná hlavní argumenty diskuze a její závěr.- Identifikuje a interpretuje kontext promluvy.- Rozumí většímu spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se.	<ul style="list-style-type: none">ceremonies (srovnávání obřadů)- Future ambitions (cíle pro budoucnost)- Importance of animals in people's lives (role zvířat v životě lidí)- Making decisions and giving reasons (rozhodnutí a jeho zdůvodnění) Fonetika <ul style="list-style-type: none">- Word stress (slovní přízvuk)- Intonation (intonace)- Accents and dialects (přízvuk a dialekt) Stylistika	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků.- V oblasti beletrie dokáže číst s porozuměním povídky, romány, divadelní hry a poezii.- Rozezná a popíše základní specifika různých autorských stylů.- Používá různé typy čtení pro vyhledávání konkrétní informace a pro pochopení smyslu textu.- Při čtení používá vhodné druhy výkladových a odborných slovníků.- Je schopen prokázat porozumění textu v různých typech testových cvičení zkoušek CAE (multiple choice, gapped text, themed texts)	<ul style="list-style-type: none">- Relative clauses (vztažné věty)- Linking words and expressions (spojky a spojovací výrazy) Reálie <ul style="list-style-type: none">- Education in the CR and the English-speaking countries, similarities and differences (systém vzdělávání v CR a v anglicky mluvících zemích, podobnosti a rozdíly)- Entrance procedures to universities in the English-speaking countries (přijímací řízení na VŠ v anglicky mluvících zemích)- The Great Depression in the 1930s in the USA (Velká hospodářská krize ve 30. letech 20. století ve Spojených státech)- The Second World War and post-war profiteering in the USA (Druhá světová válka a krize morálních hodnot po válce ve Spojených státech) Literature <ul style="list-style-type: none">- Vybraná literární díla anglicky píšících autorů, útvary – román, divadelní hra, poezie)	

Ročník: VI. Výstupy = úroveň C1 podle SERR			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk používá pružně a efektivně - má široký repertoár slovní zásoby, ojediněle chybějící výrazy nahrazuje opisy. - Reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata. - Zapojí se do diskuse s rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně. - Přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích. - Přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky, reaguje spontánně. - Přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty vhodnými příklady. - Pohotově reaguje ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky a vtip adekvátně k tématu, náladě a společenskému postavení zúčastněných. - Podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost, apod. a uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí. 	<p>Gramatika</p> <p>Konsolidace a rozšíření znalostí všech gramatických jevů v dané úrovni obtížnosti. Zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participle clauses (participiální konstrukce) - Conditionals (podmínkové věty) - Passives (trpný rod) - Mixed conditionals and wishes (podmínkové a přací věty) - Comparatives and superlatives (komparativy a superlativy) - Word formation (slovotvorba) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phrasal verbs with <i>off, in, out</i> and <i>over</i> (frázová slovesa s <i>off, in, out</i> a <i>over</i>) - Three-part phrasal verbs (frázová slovesa se třemi částmi) - Issues (problémy současného světa) - Expressions with <i>end</i> (výrazy s <i>end</i>) - Crime and punishment (Zločin a trest) - Expressions with <i>business</i> and words connected with <i>shopping</i> (výrazy s <i>business</i> a slova spojená se <i>shopping</i>) - Easily confused words (slova, která se často pletou) - Art and entertainment (umění a zábava) - Expressions with <i>earth, world</i> and <i>ground</i> (výrazy s <i>earth, world</i> a <i>ground</i>) 	<p>PT:</p> <p><i>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sebe-regulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne</i></p> <p>PT:</p> <p><i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>PT:</p> <p><i>MKV - Základní otázky socio-kulturních problémů; Psycho-sociální aspekty inter-kulturality; Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí</i></p> <p>PT:</p> <p><i>ENV - Člověk a životní prostředí</i></p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - Podrobně, srozumitelně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (např. článek do časopisu, zprávu, recenzi, návrh). - Jasně a přesně formuluje myšlenky, rozvíjí konkrétní body, dobře uspořádá text, vysvětlí svá stanoviska a text zakončí vhodným závěrem. - Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen. - Představí strukturovaně ucelené téma, začlení do něj vedlejší témata, rozvede konkrétní myšlenky a vyzdvihne nejdůležitější aspekty. - Podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady. 		
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a jsou vyjádřeny pouze v náznacích. - Bez větší námahy rozumí televizním 	<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Learning about the past (učení se o minulosti) - Making decisions 	

	<p>pořadům a filmům.</p> <ul style="list-style-type: none">- Rozumí interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat.- Rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu.- Identifikuje a interpretuje kontext promluvy.- Sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů.	<p>(rozhodování)</p> <ul style="list-style-type: none">- Rules and regulations (pravidla a nařízení)- Advertising (reklama)- Entertainment (zábava) <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none">- Sociolingvistické varianty výslovnosti <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none">- Participle clauses (participiální konstrukce)- Emphasis (důraz) <p>Reálie</p>	<p>PT: <i>MEV - Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich význam, Účinky mediální produkce a vliv médií</i></p>
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- Používá různé typy čtení pro vyhledávání konkrétní informace a pro pochopení smyslu textu.- Rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků, postřehne posun stylu.- Při čtení používá vhodné druhy výkladových a odborných slovníků.- Rychle se zorientuje v dlouhých, složitých textech, včetně novinových článků a rozhodne, zda je podrobněji studovat.- Rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů.- Čte a interpretuje delší, náročné beletristické a faktografické texty.	<ul style="list-style-type: none">- Ethnic minorities (etnické menšiny)- Immigration (imigrace)- Racism (rasová nesnášenlivost)- Media (cenzura a obrana před mediální manipulací)- English as a world language (angličtina jako světový jazyk)- Moral issues and dilemmas (kontroverzní otázky a dilemata moderní civilizace) <p>Literature</p> <ul style="list-style-type: none">- Vybraná literární díla anglicky píšících autorů	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět „Německý jazyk“ vychází ze vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG.

Těžištěm vzdělávacího obsahu je seznámení se slovní zásobou, odlišnou větnou stavbou, základními gramatickými jevy, s rakouskými či švýcarskými odchylkami v gramatice, především však ve slovní zásobě, s reáliemi německy mluvících zemí.

Časová dotace je 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (ENV), Mediální výchova (MEV) podle tabulky v kapitole 4.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se systematicky účastní olympiád, soutěží, výjezdů do zahraničí, projektových prací a dalších příležitostných akcí. Dále mají možnost složit mezinárodně platné zkoušky ÖSD, jejichž licenci škola vlastní.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - NJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty)
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě jejich chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení (projektové vyučování)
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému), volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváříme komunikativní situace
- pracujeme se slovníkem
- rozvíjíme psaní
- nacvičujeme poslech
- pracujeme s internetem, s mimoučebními texty
- Kompetence sociální a personální
- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- používáme všechny sociální formy práce
- podporujeme roli evaluace a autoevaluace

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci v VI. ročníku šestiletého gymnázia předepsané úrovně B1 podle SERR.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Německý jazyk			
Ročník: III.			
(Výstupy = neúplná úroveň A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - popisuje místnost a umístění v prostoru 	Fonetika: <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek a hláskových skupin v NJ - slovní přízvuk - slovní přízvuk kompozit - větná intonace (věta oznamovací, otázka zjišťovací, otázka doplňovací) - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - větný přízvuk 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní realie</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, event. opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá se, rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.) - požádá o něco, poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně - domlouvá termíny 	Gramatika: Morfologie Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - časování slabých sloves v přítomnosti - časování sloves v přítomnosti se změnou kmenové samohlásky - časování slovesa <i>sein</i> - tvary imperativu ve 3. osobě plurálu (<i>Sie</i>) - tvary slovesa <i>wissen</i> v přítomnosti - časování slovesa <i>haben</i> v přítomnosti - slovesa s odlučitelnými předponami - tvary modálního slovesa <i>möcht-</i> - časování způsobových sloves v přítomnosti (<i>müssen, können, wollen, dürfen</i>) - préteritum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves s odluč. a neodluč. předponou Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - užití určitého a neurčitého členu - tvary singuláru a plurálu Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena - užití záporu <i>kein, keine, kein</i> - přivlastňovací zájmena - neurčité zájmeno <i>man</i> - tázací zájmena <i>wer, was</i> 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napíše o sobě 	Číslovky <ul style="list-style-type: none"> - základní číslovky 0 – 1 000 000 Předložky	

	<p>jednod. způsobem, kde bydlí, co dělá ap.</p> <ul style="list-style-type: none">- vyplní jednoduché formuláře – uvede údaje o sobě- napíše SMS, pohlednici	<ul style="list-style-type: none">- předložky <i>mit, aus, bei, von</i>- předložky <i>für, ohne</i>- Wechselpräpositionen <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- slovosled ve větě (věta oznamovací, tázací, otázka zjišťovací a doplňovací, věta rozkazovací)	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně- rozumí čas. údajům, cenám, číslům	<ul style="list-style-type: none">- užití záporu <i>nicht</i> ve větě- větný rámec (způsobové sloveso + infinitiv, sloveso s odlučitelnou předponou, perfektum)- přídavné jméno jako součást přísudku <p>Komunikace, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- základní obraty společenského styku (pozdravy, oslovení, poděkování, představování)- seznámení s německy mluvícími zeměmi- nákupy- jídlo a pití (restaurace, kavárna)- stolování- lidé a povolání- aktivity ve městě, v minulosti- plánování setkání- určování času- práce s prospekty- roční období, počasí- orientace ve městě- nákup oblečení, potravin- dopravní prostředky- bydlení: dům – byt, inzeráty	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/- rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, mail/- rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty ap.		

Ročník: IV. (Výstupy = úroveň A1+ SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	<p>Výslovnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlučitelné a neodlučitelné předpony - intonace - redukce –er - vyjadřování emocí pomocí intonace - ráz - souhláskové skupiny <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3. p. urč. a neurč. členu <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - komparativ, superlativ ve srovnání <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací zájmena - tázací zájmeno <i>welch-</i> - 3.p. osobních zájmen <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - préteritum sloves <i>haben, sein, es gibt</i> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - perfektum sloves s odluč. a neodluč. předponou - modální slovesa <i>wollen, dürfen</i> – větný rámeček - préteritum modálních sloves – větný rámeček - zvrtná slovesa <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky <i>für, ohne</i> - předložka <i>mit, an, auf</i> - předložky <i>aus, bei, von, zu</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - větný rámeček perfekta - vedlejší věty s <i>dass a weil</i> - srovnávání s <i>wie a als</i> - slovesa s předložkami - nepřímé otázky - vztahné věty 	<p>PT:</p> <p><i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i></p> <p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p><i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Z – Alpské země</i></p> <p><i>OV - Komunikační dovednosti</i></p> <p><i>Kulturní realie</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednod. rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, so má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<ul style="list-style-type: none"> - perfektum sloves <i>haben, sein</i> - modální slovesa <i>wollen, dürfen</i> – větný rámeček - préteritum modálních sloves – větný rámeček - zvrtná slovesa - předložky <i>für, ohne</i> - předložka <i>mit, an, auf</i> - předložky <i>aus, bei, von, zu</i> - větný rámeček perfekta - vedlejší věty s <i>dass a weil</i> - srovnávání s <i>wie a als</i> - slovesa s předložkami - nepřímé otázky - vztahné věty 	

Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- napíše krátké, jedn. záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech,- o sobě, své rodině, činnostech napíše jedn. větami souvislý text- popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti- napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví	Témata, slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none">- povolání- aktivity ve městě, v minulosti- životopis- plánování setkání- pohlednice- určování času- rezervace ubytování v hotelu- práce s prospekty- roční období – počasí- orientace ve městě- nákup oblečení, potravin- život ve městě, na venkově- dopravní prostředky- svět práce- novinové zprávy- bydlení: dům - byt, inzeráty- rodina a rodinné vztahy- cestování- trávení volného času- restaurace- seznamování, společenský život	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby- porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap.		
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jedn. osob. dopisům		

Ročník: V. (Výstupy = úroveň A2+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky 	<p>Výslovnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přízvuk slov - zdvořilá intonace <p>Gramatika:</p> <p>Morfologie</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - nominalizace pomoci <i>zum</i> - genitiv - substantivizace <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - komparativ, superlativ - skloňování <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňovací zájmena <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - préteritum nepravidelných sloves - préteritum modálních sloves - konjunktiv II. modálních sloves pro vyjádření zdvořilosti – větný rámec - rozdíl užití préterita a perfekta - pasivum <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - s dativem - s dativem a akuzativem <p>Spojky</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>darum, deshalb, deswegen</i> - <i>denn, weil</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty časové, s <i>als</i> - podmínkové věty s <i>wenn</i> - vztahné věty s předložkou - účelové věty - infinitiv s <i>zu</i> - důsledková souvětí 	<p>PT:</p> <p><i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p><i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i></p> <p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Z – Alpské země</i></p> <p><i>OV - Komunikační dovednosti</i></p> <p><i>Kulturní realie</i></p>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v jednod. rutinních situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, so má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdílení užití préterita a perfekta - pasivum - s dativem - s dativem a akuzativem 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jedn. větami souvislý text - popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se 		

	omluví	Témata, slovní zásoba:	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby- porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně- rozumí jedn. popisu cesty- odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku	<ul style="list-style-type: none">- problémy všedního dne- život ve městě- život ve městě a na venkově, bydlení- kultura, svátky a tradice- svět práce, vynálezy- banka, policie- postavení muže a ženy- partnerství, spory- vyprávění příběhů	
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- rozumí jedn. textům o známých tématech- rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy- vybere z jedn. písem. materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace- rozumí jednoduch. osob. dopisům		

Ročník: VI. (Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje jednoduchým způsobem fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle - stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce 	Výslovnost: <ul style="list-style-type: none"> - zdvořilá intonace - kontrastní přízvuk - frázování Gramatika: Morfologie Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - genitiv Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - v přívlastku Zájmena <ul style="list-style-type: none"> - vztažná zájmena Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - konjunktiv II. /wäre, hätte, würde, könnten/ - participium I. - plusquamperfektum Předložky <ul style="list-style-type: none"> - wegen s 2.p. Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> 	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> <i>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</i> <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i> <i>Životní prostředí regionu a České republiky</i> <i>MEV – Mediální produkty a jejich významy</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - zapojí se bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí) 	Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají - napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy 	Příslovce <ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce Spojky <ul style="list-style-type: none"> - <i>entweder – oder, je – desto,</i> - <i>nicht nur – sondern auch,</i> - <i>weder - noch</i> 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	Syntax <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty <i>s obwohl, seit</i> - vztažné věty - větný rámeček futura - zdvojené spojky - infinitiv <i>s zu</i> Témata, slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - všední den a jeho problémy - průmysl, pojištění, zaměstnání - svět práce – povolání - škola a vzdělání - životní prostředí, klima, počasí - etapy života, rodinné a mezigenerační vztahy a problémy - migrace, multikulturalita - Evropa, EU 	
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci 		PV: <i>Z – Alpské země</i> <i>OV - Komunikační dovednosti</i> <i>Kulturní realie</i>

	- rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech		
--	---	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.4 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií frankofonního světa, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, návštěvy výstav, besedy s rodilými mluvčími). Do předmětu jsou vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako Objevujeme Evropu a svět, Interkulturalita, Člověk a životní prostředí či Multikulturalita.

Francouzský jazyk na šestiletém gymnáziu vyučován ve třetím, čtvrtém, pátém a šestém ročníku, vždy po čtyřech hodinách týdně.

Rozšířené studium francouzštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo je uvedeno v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (Evropský den, Francouzská píseň, Dny francouzské kultury) a soutěží (Olympiáda ve francouzštině).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému

- příklady, vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování projektů na dané téma (např. moje rodina, kamarádi, volný čas atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům
- samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z francouzských časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (škola, stadion, doma apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka

- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk			
Ročník: III. (SERR - A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - fonetická abeceda, hláskování, intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, výslovnost (vzorová slova), koncovky adjektiv, výslovnost koncových souhlásek, výslovnost číslovek, přízvuk, problematika němeého „e“ Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní číslovek do 100, dnů a měsíců, problematika velkých písmen	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MKV - Vztah k multi-lingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jednodušší text, s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (<i>habiter, s'appeler, avoir, aller, aimer, être, dire, etc.</i>), zápor (<i>ne pas, oui/non/si</i>), ukazovací a přivlastňovací zájmena, množné číslo podst. a příd. jmen, určité a neurčité členy, kontrakce určitého členu, všeobecný podmět „on“, předložkové vazby <i>faire de, jouer à, être en train de</i> atd.), rozkazovací způsob pravidelných sloves, způsoby tvoření otázek, použití slovesa <i>faire, penser, espérer</i> , vazby se slovesem <i>avoir (avoir faim, soif, envie, froid...)</i>	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád, jak tráví volný čas	Slovní zásoba a témata	
Interaktivní dovednosti	- umí navázat a udržet kontakt, zeptá se na základní informace: kdo jsi, co děláš, jak se jmenuješ, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, představí se, omluví se, vyjádří vlastnictví a počet	- státy a národnosti, popis postavy, charakteru, rodiny, přátel, koníčků, sportů, vyjádření času, můj obyčejný i ideální den, profese, číslovky, základní navigace po městě (metro), zájmy a záliby, škola a školní pomůcky, televize a pořady. Reálie - Francie (mapy) a francouzština, vybrané architektonické památky, francouzská rodina, koníčky mladých ve Francii Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), tykání, vykání, žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat člověka, jeho vzhled i charakter, koníčky, hodinu, místo, odmítnout, poděkovat, poprosit o něco, vyjádřit neznalost a neporozumění	

Ročník: IV. (SERR - A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve francouzštině, distinkce podobných fonémů, vázání a navazování slov, výslovnost číslovek nad sto Pravopis - problematika elize a přízvuků (<i>accent aigu/grave/circonflexe; cédille</i>), písemný zápis samohlásek – <i>ou, au, eau, aux</i> atd. (rozšíření a příklady) - problematika souhlásek „c“, „g“ před samohláskami předními a zadními	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	Mluvnice - předložky místa a času, dělivý člen, zájmené příslovce <i>en, y</i> , řadové číslovky, rozkaz (doplnění o předmět), nahrazení předmětu přímého a nepřímého zájmeny, nepravidelná a modální slovesa <i>vouloir, pouvoir, devoir, partir, venir, boire, connaître</i> , ad., <i>vazby il faut, il y a</i> , minulý čas složený s <i>avoir i être</i> (klad i zápor), přičestí minulé končící na <i>é</i> a některá další nepravidelná přičestí minulé, blízká budoucnost, přivlastňovací zájmena, rod zeměpisných názvů zemí a jejich spojení s předložkou, tázací zájmena a příslovce Slovní zásoba a témata - popis města, čtvrti, obchodů a činnosti s nimi spojené (<i>acheter, voir, prendre</i>), orientace ve městě, základní způsoby dopravy, telefonický rozhovor, stravování a jídlo, víkendové a prázdninové aktivity, volný čas, vyjádření data a časové délky, popis počasí, názvy zemí Reálie - volný čas ve Francii a běžný způsob, jakým Francouzi tráví víkend, francouzská města, důležité svátky, prázdniny a významné události v životě Francouzů, francouzská kuchyně a gastronomické speciality	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovost děje, napíše krátkou zprávu, email i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	Komunikativní situace - zeptat se na názor, zdvořile o něco požádat, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, vyjádřit vlastnictví, objednat si jídlo v restauraci, popsat místo, situovat (se), zeptat se na cestu a také ji vysvětlit druhým	
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, datum, místo, počasí; požádá o svolení, vyjádří rozkaz; umí vykat a tykat; používá zdvořilostní fráze; umí vést rozhovor po telefonu		

Ročník: V. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí vyprávění v minulosti, telefonickému rozhovoru, předpovědi počasí, popisu osoby, vyjádření názoru, souhlasu či nesouhlasu, porozumí francouzské písni	Fonetika - distinkce nosovek, jejich srovnání s nenosovými samohláskami, zaokrouhlenost samohlásek (<i>i, y, u</i>) Pravopis - psaná podoba nosových hlásek (<i>in, en, an, ein, ain, atd.</i>) Mluvnice	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností středně těžký text, včetně publicistického a zjednodušeného literárního textu, orientuje se v logické i významové struktuře textu, dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu	- shoda přičestí minulého s podmětem a s předmětem přímým - zájmeno <i>dont</i> - samostatná ukazovací a tázací zájmena (<i>celui, celle, ça, cela, ceci, lequiel, laquelle, atd.</i>) - trpný rod - tvorba a použití <i>imparfait</i> - <i>passé composé</i> x <i>imparfait</i> - nedávná minulost	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Ústní, písemný projev	- umí odpovědět na anketu, vyjádřit názor a rozhodnout umělecké dílo, komentovat novinový článek, dokáže napsat krátkou recenzi (pochvalnou či negativní), umí mluvit o budoucnosti, je schopen ústně i písemně vyjádřit děje v minulosti, vyjádří jednotlivé fáze děje, má základní vhled do systému minulých časů, umí napsat text v trpném rodě, správně používá a rozlišuje podmínková souvětí	- budoucí čas prostý - podmínovací způsob – tvoření a užití - podmínková souvětí - spojky vyjadřující účel <i>pour, pour que, afin de, afin que</i> - komparativ a superlativ adjektiv Slovní zásoba a témata - časové ukazatele, podrobný popis osoby, domov a bydlení (dům, byt, pronájem), vybavení domácnosti a domácí práce, umění a kultura, reklama, škola a vzdělávání, svět médií, zdraví a nemoci, lidské tělo a smysly. Reálie - důležitá data a významné osobnosti v historii Francie, francouzština ve	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>

Interaktivní dovednosti	- umí vyprávět, popsat příhodu, popíše život osobnosti. Umí též vyjádřit náladu, přání, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit účel, nutnost, povinnost, výtku, pobídku, podmínku, domněnku a pravděpodobnost	světě, Frankofonie – cíle a instituce, francouzská píseň a literatura, trendy bydlení ve Francii a v ČR, školský systém ve Francii a v ČR, hlavní francouzská média, tj. deníky a televizní kanály (<i>Le Monde</i> , <i>TV5...</i>), zdravý životní styl Komunikativní situace - referuje o události, která se již udála i která teprve nastane, evokuje vzpomínku, vyjádří svůj názor, záměr, hodnotící soud, provede srovnání, vyjádří nejistotu a úzkost, problematika inzerce nemovitosti (prodej/koupě/pronájem), umí si objednat lékařskou prohlídku, komunikovat s lékařem při vyšetření, přivolat pomoc k nehodě	
--------------------------------	--	---	--

Ročník: VI. (SERR - B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- porozumí dialogu více osob, zprávě ze záznamníku, zachytí názory a soudy jednotlivých diskutujících	Fonetika - distinkce koncovek jednotlivých slovesných tvarů: présent, passé composé, imparfait (<i>je pense, j'ai pensé, je pensais</i>) Pravopis	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS -</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- plynule přečte i obtížnější text, správně uhaduje výslovnost zcela neznámých slov či pojmů, orientuje se v odborném i literárním textu	- psaná podoba koncovek slovesných tvarů (<i>e, é, ai, ais</i>) Mluvnice - nominalizace pomocí přípon - časové spojky a výrazy (<i>avant/que, après/que, il y a, ça fait, depuis, pendant</i>) - tvorba příslovcí příponou – <i>ment</i> + nepravidelné tvary	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	- okomentuje grafický materiál (fotky, prospekty), rediguje dialog, formuluje jasně své cíle a požadavky i své projekty do budoucna, vyjádří předčasnost i následnost i popsat módní návrh a vyjádřit svůj vkus, je schopen napsat strukturovaný CV a motivační dopis	- tvorba a použití subjunktivu - gérondif (časová simultánnost) - adjektiva <i>tout, même, autre, chaque</i> , atd. - časová souslednost (<i>plus-que-parfait</i>) - přímá a nepřímá řeč Slovní zásoba a témata - dopravní prostředky a cestování, cestování a turistický ruch, problémy nerovnosti a diskriminace, oblečení a doplňky, móda a módní trendy, zaměstnání, jednotlivá pracovní odvětví	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Interaktivní dovednosti	- umí hájit svůj názor, přesvědčivě argumentuje, doptá se na názor druhých, různorodými verbálními i neverbálními prostředky vyjádří emoce, cíle, požadavky	Reálie - technický pokrok a moderní technologie ve Francii (TGV, Airbus), sociální problémy (nezaměstnanost, imigrace, rasová diskriminace), francouzská móda Komunikativní situace - řešení konfliktní situace, rezervace hotelového pokoje, zakoupení lístku/letenky, naplánování turistické cesty, sjednání pracovní schůzky po telefonu, simulace přijímacího pohovoru do zaměstnání	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> <i>PV (geografie) - výslovnost geografických jmen, reálie</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geografie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.5 Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v RVP DG.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života. Na škole se vyučuje *castellano*, tj. obecně spisovná forma španělštiny.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií hispánského světa, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako *Objevujeme Evropu a svět*, *Interkulturalita*, *Člověk a životní prostředí* či *Multikulturalita*.

Španělský jazyk je na šestiletém gymnáziu vyučován ve třetím, čtvrtém, pátém a šestém ročníku, vždy po čtyřech hodinách týdně.

Rozšířené studium španělštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo je uvedeno v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších prezentací (*Evropský den*, *Semana cultural española*) a soutěží (*Olympiáda ve španělštině*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- skupinové i samostatné vypracování koláží na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které se potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatné vyhledávání potřebných informací v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze španělsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikace s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- práce se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- vytváření zájmu o literaturu
- motivace k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: III. (SERR - A1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Fonetika - intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), přízvuk Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní řadových číslovek, psaní otazníků a vykřičníků	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí), s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	- problematika „b“ a „v“, „r“ a „rr“, „c,qu,k“ atd. (rozšíření a příklady) Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (hacer, poder, ser, saber, ir dar, seguir, venir atd.) - ukazovací a přivlastňovací zájmena - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy, předložkové vazby (encima de, debajo de atd.), hay/estar	PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Ústní, písemný projev	- popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád	- rozkazovací způsob pravidelných sloves, použití slovesa gustar - nepravidelná slovesa a slovesa se změnou kmenové samohlásky (volver, salir, jugar..)	
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se	- zvrtná slovesa, saber, preferir, parecer, quedar - nahrazení přímého a nepřímého předmětu zájmeny, tener que+infinitiv, estar + gerundio, ir a + inf. Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, popis postavy, profese, číslovky základní a řadové (do 10), bydlení: místnosti, nábytek, byt. doplňky, město: instituce, obchody a zařízení, dopravní prostředky, navigace po městě (metro), jídlo a pití: v restauraci, v baru, chutě a záliby, popis charakteru, rodina, oblečení: barvy, vzory, materiál, množství a míry, nákup potravin aktivity pro volný čas, měsíce Reálie - země Latinské Ameriky, města a autonomní oblasti Španělska (mapy) + vybrané architektonické památky, druhy bydlení (foto-inzeráty), čtvrtě velkých měst, Madrid, španělská a latinskoamerická kuchyně, svatba ve Španělsku a v LA, tržnice a jarmarky, lidové svátky ve Španělsku a v LA,	

		<p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none">- pozdravy a představování (formální a neformální), žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství, popsat dům, vysvětlit cestu, hodinu, místo, objednat si v restauraci, odmítnout, zaplatit, poděkovat, poprosit o něco	
--	--	--	--

Ročník: IV. (SERR - A2)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd.	Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny Mluvnice - časové ukazatele a: a) předpřítomný čas b) minulý dokonavý čas (všechna pravidelná a některá nepravidelná slovesa) - neurčitá a záporná zájmena	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Čtení	- po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	- komparativy, neosobní slovesa (<i>llover, nevar, doler</i>) - minulý nedokonavý čas pravidelných sloves - neosobní vyjádření (zájmeno se), Hay - que, zájmena nepřímého předmětu, - podmínkové věty - přehled minulých časů, slovesa leer, morir, nacer	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Ústní, písemný projev	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovitost děje, napíše krátkou zprávu i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá	Slovní zásoba a témata - typické výrazy telefonního hovoru, cestování letadlem, vyjádření nudy, údivu, zklamání, nálada, počasí a jeho předpověď, části těla, nemoci, léky, sporty a sportovní zařízení, historické události Reálie - památky Andalusie, hispánské malířství, hudba LA, počasí v LA, Ciudad de México, španělština ve světě, Španělsko od smrti Franca	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>
Interaktivní dovednosti	- zeptá se na věk, požádá o svolení, vyjádří lhostejnost, nejistotu, pravděpodobnost, navrhne alternativní řešení, možnosti	Komunikativní situace - zeptat se na názor, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, klást si podmínky, vyjádřit vlastnictví	

Ročník: V. (SERR - B1)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí vyprávění v minulosti, popisu osoby, instrukcím, vyjádření názoru a souhlasu či nesouhlasu	Fonetika - intonace zejména tázacích vět, přízvuk Mluvnice - průběhové časy - gerundium + vazby s gerundiem - budoucí čas, ser/estar, sloveso parecer	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i> PT: <i>MEGS -</i> <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Čtení	- přečte se správnou výslovností jakýkoliv text a vytuší, o čem je řeč	- subjunktiv přítomný, rozkaz kladný y záporný - podmiňovací způsob - předminulý čas - nepřímá řeč - posuny časů	PT: <i>MKV -</i> <i>Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Ústní, písemný projev	- žák umí vyjádřit možnost, podmínku, vypráví v minulosti. V písemné formě se již orientuje v základním dělení minulých časů a v zákonitostech jejich použití, tj. popíše dílčí sekvence jedné události za použití prostých a průběhových časů.	- subjunktiv - nepravidelná slovesa - předbudoucí čas - cuando+ subjunktiv - espero que+ subjunktiv - absolutní superlativ Slovní zásoba a témata - osobní údaje, dokumenty, vlastnosti, domácí práce, vaření, recepty, cestování, noviny, záliby, zdraví, cestování, dopravní prostředky, profese, pracovní prostředí	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
Interaktivní dovednosti	- Umí vyprávět, popsat příhodu, nehodu, život osobnosti. Umí též vyjádřit náladu, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit pravděpodobnost a hypotézu	Reálie - Hispánci v USA, architektonické památky v hisp. světě, vánoce, cestování kdysi a teď, z argentinského tisku, životní styl, turisté, svět práce a ženy Komunikativní situace - vyprávět, spekulovat, ptát se na konkrétní události, vysvětlit cestu+ zeptat se na ni, dát na vědomí ostatním, co dělat nebo nedělat, jak to dělat, proč atd.	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i>

Ročník: VI. (SERR B1+)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor	Mluvnice - nepravdivé komparativy (mayor.) - subjektiv předpřítomného času - subjektiv minulého času nedokonavého	PT: <i>MEGS - Žijeme v Evropě</i>
Čtení	- porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se orientuje v širším kontextu	- sloveso importar se subjektivem, indicativem - podmínková souvětí (reálná, II) - slovesa querer, pensar, acabar de - přípustkové věty (aunque)	PT: <i>MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě</i>
Ústní, písemný projev	- převede výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost, dokáže slušně někomu něco dovolit či ne, poradí	- přehled souvětí - přehled minulých časů Slovní zásoba a témata - oblečení, popis postavy, rekonstrukce bytu, bytové doplňky, způsob úhrady, osobní vztahy, výchovné etapy, volný čas, zábava, moderní jazyk, televize, životopis	PT: <i>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Interaktivní dovednosti	- umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje, subjektivně vyjádří intenzitu děje	Reálie - svátky v Latinské Americe, bydlení, konzumní společnost, vzdělávací systém ve Španělsku, velká obchodní centra, televizní programy ve Španělsku, Gabriel García Márquez Komunikativní situace - ověřit pochybnost, někoho identifikovat, nakoupit, řešit problémy v práci	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> PT: <i>MEV - Mediální produkty a jejich významy</i> <i>PV (geografie) - výslovnost geografických jmen, reálie</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.6 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka na DG směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní. Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti, aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci... Cílem výuky je rozšiřování zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Všeobecně ovládají gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Slovní zásoba je volena především na základě zájmů a potřeb žáků domluvit se v běžných situacích. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s ruskými mluvčími osobami (prostřednictvím internetu a osobními kontakty). Zvládnutí ruštiny napomůže lepší komunikaci s lidmi mluvícími dalšími slovanskými jazyky (slovenština, polština, bulharština...).

Časová dotace je 4 hodiny týdně ve třetím až šestém ročníku.

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici knihovnu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Využívá převážně vyučovací hodinu, ve které se realizuje: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály). Součástí výuky jsou dále hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Žáci se účastní olympiád, soutěží, projektových prací a dalších příležitostných akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu DCJ - RJ jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáháme nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, vysvětlujeme nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s časopisy, autentickými texty, internetem)
- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- vedeme žáky ke kritice vlastních výsledků učení, k opravě svých chyb a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení /projektové vyučování/
- žák rozpozná problém, navrhuje postupné kroky, uplatňuje při řešení problémů vhodné metody
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, vytváření komunikativních situací
- učitel simuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat
- pracujeme s poslechovými, čtecími texty - internetem, mimoučebními texty

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogem na vytváření pravidel práce
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

Kompetence občanské

- učíme oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě

Kompetence k podnikavosti

- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- vedeme k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- motivujeme k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve IV. ročníku úroveň B1 podle SERR.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: III.			
(Výstupy = úroveň neúplná A1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - učí se odlišnou výslovnost ruských hlásek - učí se přízvuky, pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná 	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none"> - typické zvukové rysy ruského jazyka - samohlásky, souhlásky - pohyblivý přízvuk - vázání slov, intonace 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - přivítá se, rozloučí se - představí sebe i jinou osobu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.), jak se komu daří - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně 	- porovnání zvukové a písemné podoby jazyka - písemné vyjádření hlásek Gramatika: Morfologie <ul style="list-style-type: none"> - 1. pád pod. jmen v oslovení - podstatná jména po číslovkách - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky 1 – 1000 - I. a II. časování sloves 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici - umí vyplnit formuláře, obsahující osobní údaje 	- slovesa <i>уметь, заниматься</i> Syntax <ul style="list-style-type: none"> - věty typu <i>Кто это? Это моя мама. Это не Яна а Якуб.</i> - <i>Папа – врач. У тебя есть брат? Папа работает врачом.</i> Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - osobní data (jméno, národnost, věk, bydliště) - členové rodiny - povolání - zájmy - tradiční svátky 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně 		PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) 		PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

		Komunikativní situace: - pozdrav, představování, souhlas, nesouhlas, žádost, omluva, pozvání, telefonování	
--	--	--	--

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: IV.			
(Výstupy = úroveň A1+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek - upevňuje si pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika: Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování pod. jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, srozumitelně a pomalu - řeší situace, jak si o něco říct a reaguje na žádost druhého - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě (jméno, bydliště, zájmy, apod.) - orientuje se v číslech, čase, údajích o množstvích, ceně 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování zájmen кто, что, vyjádření vykání - řadové číslovky v 1. a 6. pádě, vyjadřování data, letopočtu - minulý čas - časování sloves ехать, помочь, идти, взять, дать, принять, купить, спросить, хотеть - předložkové vazby odlišné od češtiny по, после <p>Syntax</p>	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou - umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici - umí vyplnit formuláře, obsahující osobní údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - věty typu Как пройти? Кому позвонить? Что купить? Где выйти? <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka a vzdělávání - ve městě 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně 	<ul style="list-style-type: none"> - v obchodě - Moskva, Petrohrad, Praha <p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákaz, pokyn, rada, omluva, orientace ve škole, městě 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne) 		PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: V.			
(Výstup = úroveň A2+ podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none">- umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, vzdělání a povolání	Fonetika, pravopis: <ul style="list-style-type: none">- upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků- intonace souvětí Gramatika: Morfologie	<i>PT:</i> <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none">- umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech- zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci dokázal sám udržet	<ul style="list-style-type: none">- skloňování přídavných jmen новый, летний, stupňování příd. jmen- neurčitá zájmena- číslovky миллион, миллиард- slovesa есть, пить одеть, снять	<i>PT:</i> <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- umí napsat krátké, jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb- umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis	<ul style="list-style-type: none">- slovesné vazby odlišné od češtiny Syntax <ul style="list-style-type: none">- vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, podmínky	
Poslech	<ul style="list-style-type: none">- rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají- dokáže pochopit smysl krátkých jasných zpráv	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none">- setkání- vzhled člověka, oblékání- povaha člověka- roční období, počasí- ochrana životního prostředí	<i>PT:</i> <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none">- umí číst krátké jednoduché texty- umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech	Komunikativní situace: <ul style="list-style-type: none">- jak se komu daří- pokyny příkazy	<i>PT:</i> <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vyučovací předmět: Ruský jazyk			
Ročník: VI.			
(Výstupy = úroveň B1 podle SERR)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev samostatné mluvení = monolog	<ul style="list-style-type: none"> - umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny a cíle - umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory - umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu, knihy 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí <p>Gramatika: Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvláštnosti skloňování některých podstatných jmen 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Ústní projev interakce = dialog	<ul style="list-style-type: none"> - umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - dokáže se zapojit bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá 	<ul style="list-style-type: none"> - přídavná jména slovesná - skloňování přivlastňovacích a záporných zájmen - slovesa понимать - понять, сдавать – сдать, являться 	PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž</i>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která zná - umí psát dopisy popisující zážitky a dojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozkazovací způsob - slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny 	
Poslech	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - věty se spojkou чтобы <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studium ruského jazyka - rodinné vztahy, sňatek - sport, olympiáda - péče o zdraví - mezinárodní kontakty firem, základy obchodního jednání 	PT: <i>MEV – Média a mediální produkce</i>
Čtení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě - rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech 	<p>Komunikativní situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření potřebnosti, nutnosti, nezbytnosti 	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.7 Vyučovací předmět: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Základy společenských věd“ vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost – vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, dále ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví – oboru Výchova ke zdraví RVP DG.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Výchova demokratického občana.

Hodinová dotace pro všechny ročníky je uvedena v učebním plánu.

Obecným cílem předmětu je, aby si žáci osvojili znalosti a dovednosti v rovině osobnostní, morální, sociální, aby citlivě vnímali sociální a politickou realitu a aby zaujali samostatný kritický, názorově otevřený a tolerantní lidský postoj a názor na život.

Důležitým předpokladem ke splnění tohoto obecného cíle je získání nezbytného rozsahu vědomostí v jednotlivých vědních oborech.

Výuka je realizována v základních tématech formou oddělených vyučovacích hodin. Hlubší rozbor a rozšíření témat je zájemcům umožněno formou volby volitelných seminářů v předmaturitním a maturitním ročníku. Název, vzdělávací obsah a učivo seminářů je součástí přílohy ŠVP, která se mění dle potřeby každým rokem. Především v seminářích je výuka doplňována besedami a exkurzemi.

Mezi základní pracovní postupy patří frontální vyučování, výklad, řízená diskuze, kritická práce s textem, používání elektronických prezentačních technik, beseda a odborná exkurze.

Vzhledem k nízké hodinové dotaci předmětu je výuka založena na motivaci a zvláště na vzbuzení přirozeného zájmu žáků o jednotlivé obory.

I proto mají žáci možnosti zapojovat se dle zájmu do přípravy referátů, účastnit se soutěží a seminárních prací a aktivně se podílet na výukových projektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vzdělávacím cílem je rozvoj kritického úsudku a logických dovedností, postřehu vztahů mezi pojmy, zvládnutí strategií efektivního učení a práce v týmu.
- Žáci jsou proto vedeni k samostatné práci s texty, týmové práci a zpracování výukových projektů na pozadí kulturních a společenských témat.

Kompetence k řešení problémů

- Vzdělávacím cílem je rozvoj schopnosti formulovat problém, popsat jeho strukturu, navrhnout postup řešení a opustit škodlivé stereotypy.
- Žáci jsou proto při výuce, diskusi, besedách vedeni k tomu, aby samostatně formulovali otázky, strukturovali témata i text a používali pestré formy týmové spolupráce.

Kompetence komunikativní

- Vzdělávacím cílem je rozvoj komunikačních dovedností, samostatný kritický názor a tolerantní postoj žáka.
- Žáci jsou proto vedeni formou diskuze při skupinové práci, při prezentaci prací, řečnickém cvičení a v písemném projevu k samostatnému a přesnému vyjadřování, k vystižení obsahu sdělení či názoru a schopnosti využít a interpretovat význam sdělení masové a mediální komunikace. Samozřejmostí je kritické používání zdrojů, jako jsou encyklopedie, časopisy, odborné publikace a internet.

Kompetence sociální a personální

- Vzdělávacím cílem je rozvoj sebereflexe, všech osobnostních dovedností a odpovědnosti žáka.
- Žáci proto diskutují, jsou vedeni k odpovědnému plnění vlastních i skupinových úkolů, k podílení se na řízení práce v týmu, spoluvytváření a respektování pravidel při všech činnostech.

Kompetence občanské

- Vzdělávacím cílem je rozvoj dovedností, sebevědomého a tolerantního postoje demokratického občana.
- Žáci proto sledují aktuální společenské dění, používají dostupné informační zdroje a k získaným informacím zaujímají postoj. Zdůvodňují svůj názor.
- Učitel vždy akcentuje základní předpoklad znalosti a úcty k principům evropské kultury a civilizace, bez kterého by multikulturní výchova byla pouze prázdným heslem.

Kompetence pracovní

- Učitel důslednou kontrolou a osobním vzorem přístupu k práci vede žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Základy společenských věd – nižší stupeň			
Ročník I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi	<ul style="list-style-type: none"> - žák definuje a popíše skupiny, uvede příklady - vysvětlí rozdílné úrovně vztahů, porovná je a najde rozdíly - nalezne souvislosti mezi kulturními proměnami a jejich odrazem v lidských vztazích - popíše vybrané sociálně patologické jevy, rozdělí je do skupin, zhodnotí jejich příčiny, navrhne způsoby pomoci a řešení 	<p>Mezilidské vztahy a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a typologie sociálních vztahů - skupiny - člověk a rodinný život - partnerství, rodičovství, předpoklady uzavření manželství, alternativy manželství - postavení a práva dítěte - sociální konflikt, mezigenerační vztahy - prevence sociálně patologických jevů 	<p>IVO (<i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i>) PV <i>Bi (člověk)</i></p>
Zdravý způsob života a prevence rizik	<ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj životní styl na příkladu každodenní činnosti - uvede, jak lze aplikovat zásady zdravého života ve svém životě, navrhne změny - uvede hlavní zásady psychické hygieny 	<p>Hodnota zdraví, způsob života</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl a zdraví, životní podmínky - konfliktní a stresové situace a jejich zvládnutí - psychohygiena, relaxace 	<p>IVO (<i>Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>) PV <i>Bi (člověk)</i></p>
Osobnostní a sociální rozvoj, výchova	<ul style="list-style-type: none"> - definuje základní pojmy psychologie osobnosti - vytvoří komplexní zásady efektivního učení a zdůvodní je - vysvětlí zákonitosti fungování lidské paměti, provede kritické zhodnocení vlastních učebních návyků - dle typologie rozdělí typy osobností, vlastností, motivů - vyjmenuje typy psychických konfliktů a možnosti prevence stresové situace - zorganizuje řízenou diskusi k tématu - posoudí efektivitu zvolené komunikační strategie vzhledem k tématu a situaci 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnost, vlastnosti - poznání, zkušenost, paměť, učení - sebepojetí, vnitřní život, autoregulace - motivy, emoce, psychický konflikt, stres - komunikační strategie, asertivita - morální vývoj 	<p>PT OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Seberegulace</i> ... <i>Morálka všedního dne</i> PV <i>Bi (Člověk)</i> <i>ČjL (Příklady literárních postav)</i></p>

Změny v životě člověka	<ul style="list-style-type: none">- shrne a vysvětlí pojem a zákonitosti osobnostního vývoje- nalezne rozdíly mezi stadii ontogeneze a popíše- sestaví časovou osu dospívání a navrhne zásadní úkoly dospívání- vysvětlí problémy dospívání dle vlastní zkušenosti	Vývoj a výchova <ul style="list-style-type: none">- učení a zrání, výchova- sebepojetí, úkoly dospívání	PV <i>Bi (člověk)</i> <i>Čjl (postavy z literatury, úvaha, biografie, deník)</i> PT OSV- <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Člověk jako občan	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní pojmy práva- roztřídí více způsoby právní obory a normy- porovná funkci jednotlivých institucí v právu- zdůvodní příčiny porušování právních norem a dá je do souvislosti s některými sociálně patologickými jevy, zhodnotí následky- jednoduše aplikuje poznatky vybrané části občanského práva na konkrétní problémovou situaci	Právo a jeho úloha v životě jedince a společnosti <ul style="list-style-type: none">- občanství, druhy práva- právní ochrana, soudy, st. zástupce, advokát, notář- porušování právních norem- vybraná část z občanského práva- vlastnictví, závazky a odpovědnosti, smlouvy, pojistka- legislativní úprava sociálně patologických jevů	PT <i>VDO – občan, občanská společnost, stát, právo</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- reaguje přiměřeně situaci		IVO <i>(Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí)</i>
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mediální výchova	<ul style="list-style-type: none">- žák uvede příklady komunikačního procesu a strategie- zobecní pravidla a zásady efektivní komunikace- analyzuje a porovná rozdílné přístupy a argumentace médií- roztřídí média a jejich funkce- vybere přesvědčivý prostředek komunikačního ovlivňování- argumentem podpoří či vyvrátí medializované tvrzení- zhodnotí dopad vlivu médií na společnost	<p>Sdělovací prostředky a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- komunikační proces- kritické vnímání mediálního sdělení- interpretace vztahu mediálního sdělení, reality a záměru komunikantů- fungování, vliv a hodnocení činnosti médií- tvorba mediálního sdělení	<p>PT <i>MEV –</i> <i>Všechna témata</i></p> <p>PV <i>Jazyky (komunikační dovednosti)</i> <i>ČjL (komunikační a slohová výchova)</i></p>
Svět práce	<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy a základní znaky pracovního práva- aplikuje obecnou znalost pracovněprávního vztahu na konkrétní případ- analyzuje příčiny a rozdělí nezaměstnanost- posoudí situaci na trhu práce, porovná regionální a národní trh práce- orientuje se na úřadu práce- nakreslí a vyhodnotí jednoduchý graf s ekonomickou tematikou- navrhne zásady pro výběrové řízení na pracovní pozici, sepsání strukturovaného životopisu	<p>Člověk a pracovní život</p> <ul style="list-style-type: none">- zákoník práce- pracovní smlouva, péče o zaměstnance, pracovní podmínky mladistvých- kvalifikace, mzda, trh práce, nezaměstnanost- volba povolání	<p>IVO (Člověk a svět práce – <i>Trh práce a profesní volba</i> <i>Pracovněprávní vztahy)</i></p> <p>PV <i>Z (Ekonomika a sociální stabilita regionu)</i></p>
Národní hospodářství	<ul style="list-style-type: none">- definuje základní ekonomické pojmy- vysvětlí mechanismy a funkce trhu- vyjmenuje právní podmínky podnikání- analyzuje ukazatele fungování národního hospodářství, kriticky zhodnotí státní hospodářskou politiku, rozpočet- vytvoří osobní finanční plán, rozpozná základní instrumenty finančnictví- vyjmenuje a posoudí daňové systémy- uvede příklady nemorálního chování v oblasti ekonomiky	<p>Ekonomické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské potřeby, statky, služby, vzácnost- oblasti podnikání- tržní mechanismy- členění národního hospodářství- vlastnictví, peníze, peněžní ústavy- hospodářská politika, daně, st. rozpočet- ekonomika a morálka	<p>IVO <i>(Člověk a svět práce –</i> <i>Tržní ekonomika</i> <i>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</i> <i>Finance</i></p> <p>PV <i>Z (světová hospodářství), M (početní úkony, graf, tabulka)</i> <i>D (vývoj po roce 1989)</i></p>

Výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none">- popíše hlavní principy demokratického státu, vyjmenuje a vysvětlí funkce státu- rozliší a odůvodní významy a funkce politických stran- vyjádří, jak se projevuje demokratický režim v životě- analyzuje stav politické kultury v naší společnosti a v politické praxi- vytvoří návrh politického programu- kriticky zhodnotí programy parlamentních polit. stran v ČR- vysvětlí hlavní ústavní principy	Občanská společnost <ul style="list-style-type: none">- občan, stát, škola- politická kultura- stát a právo, typy států- demokracie- formy politické participace- politické strany- principy demokratického vládnutí, ústava, dělba moci	PT <i>VDO – Občanská společnost a škola</i> <i>Občan, občanská společnost, stát</i> <i>Formy participace občanů v politickém životě</i> <i>Principy demokracie</i> PV <i>D (dějiny 20. století)</i> <i>Z (Regiony ČR - správní členění)</i>
Multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje základní skupiny lidských práv- zdůvodní význam sociálního smíru a solidarity- argumentuje ve prospěch kulturní a názorové tolerance- porovná různé náboženské systémy a vysvětlí jejich historické kořeny	Národnosti a etnika <ul style="list-style-type: none">- Životní názor, náboženství Lidská práva, sociální smír	PT <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i> PV <i>D (dějiny 20. století, II. sv. válka)</i> <i>Jazyky (kulturní realie)</i>
Výchova k myšlení v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none">- popíše principy fungování mezinárodních organizací- charakterizuje poválečný vývoj ve světě- argumentuje ve prospěch mezinárodní spolupráce a integrace- kriticky zhodnotí aktuální postup integrace států v EU	Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none">- evropanství, ČR a EU- nadnárodní společenství, mezinárodní organizace- OSN, EU, Rada Evropy- svět po II. světové válce	PT <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> PV <i>D (svět ve druhé polovině 20. století)</i> <i>Z (hospodářství, světová a evropská integrace)</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- reaguje přiměřeně situaci		IVO <i>(Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí)</i>
Vybrané ročníkové téma		Projektový den	Možnost uspořádat soutěž

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ekonomie Mikroekonomie	<ul style="list-style-type: none">- žák se orientuje v základních pojmech- formuluje roli ekonomických subjektů a mechanismů- vysvětlí směnu, funkci trhu, tržní zákony- objasní principy tvorby cen- posoudí uplatňování pravidel hospodářské soutěže- uvede jak zahájit živnost, podnikání- posoudí formy zhodnocení peněz a finančního zabezpečení	Základní ekonomické pojmy Trh Podnikání Hospodářská soutěž Investování	IVO <i>Člověk a svět práce (Tržní ekonomika)</i>
Volba povolání	<ul style="list-style-type: none">- žák posoudí vlastní pracovní předpoklady- analyzuje situaci na trhu práce- zpracuje dokumentaci pro personální řízení- aktivně řídí vlastní pracovní činnosti	Volba profese Trh práce Personální management	IVO <i>Člověk a svět práce (Trh práce a profesní volba)</i>
Makroekonomie Hospodářská politika státu	<ul style="list-style-type: none">- žák objasní roli a funkci státu v ekonomice- uvede makroekonomické parametry- rozliší typy daní, podá daňové přiznání- vysvětlí principy sociální politiky- objasní příčiny nezaměstnanosti a postup při ztrátě zaměstnání	Hospodářská politika státu a sociální systém	IVO <i>Člověk a svět práce (Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)</i>
Finance	<ul style="list-style-type: none">- žák použije běžné platební nástroje- rozliší a popíše principy cenového vývoje- navrhne rozpočet domácnosti- formuluje principy investování, úvěrování, pojištění- objasní roli bank	Hospodaření Peníze a banky Finanční produkty	IVO <i>Člověk a svět práce (Finance)</i>
Právní pojmy Právní řád	<ul style="list-style-type: none">- žák objasní rozdíl mezi právní a morální normou- vymezí funkci normotvorných orgánů- rozdělí typy právních norem- rozebere prvky právního vztahu, popíše právní úkony	Právo a spravedlnost Morálka Normy a právní řád	
Právní odvětví	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje věcná práva- rozezná postupy k zajištění práva- vymezí podmínky vzniku právních vztahů, závazků, smluv- vymezí podnikatelské subjekty- obhájí právní ochranu přirozených vazeb rodiny, vyjmenuje její priority- definuje a popíše stránky trestného činu,	Právo občanské, obchodní, rodinné, trestní, správní a finanční	

	<p>trestní postihy</p> <ul style="list-style-type: none">- formuluje pravidla soudního řízení- popíše roli správních orgánů- objasní principy tvorby státního rozpočtu a daní		
Pracovněprávní vztahy	<ul style="list-style-type: none">- popíše postavení zaměstnance a zaměstnavatele- uvede postup sjednání pracovní smlouvy a rozvázání pracovního poměru- zná svá práva a povinnosti, aplikuje zákonné a bezpečné právní postupy- vysvětlí principy BOZP	Pracovní právo Pracovněprávní vztahy	IVO <i>Člověk a svět práce</i> <i>(Pracovněprávní vztahy)</i>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Sociologie jako věda	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše vznik sociologického myšlení, metod a přístupů	Vznik a průběh sociologického myšlení, sociologické přístupy a metody	PV <i>ČjL (Literatura 19. století)</i>
Člověk a příroda Globalizace	<ul style="list-style-type: none">- formuluje problémy spojené s globalizací- analyzuje příčiny změn- popíše vývoj vztahu mezi přírodou a společností	Globalizace a rozvojové procesy, příčiny a následky globálních problémů Populace, organismus a prostředí	PT <i>MEGS</i> <i>Globální problémy</i> <i>ENV</i> <i>Problematika vztahu organismů a prostředí</i> <i>Člověk a životní prostředí</i> PV <i>Z (Sociální prostředí, obyvatelstvo, sídla, ekonomika, globalizace)</i>
Kultura a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- objasní základní pojmy a pilíře kultury- posoudí význam multikulturalismu- zaujme tolerantní postoj k odlišnostem- vysvětlí funkci komunikace, uvede její druhy a významy- uplatní vhodné formy asertivní komunikace a navrhne řešení konfliktů- rozliší typy médií, popíše jejich funkce- objasní principy mediálního ovlivňování- tvořivě zpracuje informaci, vyhodnotí mediální sdělení	Kultura, subkultura Sociokulturní rozdíly, psychosociální aspekty multikulturality Komunikace Média a mediální produkce Média v dějinách Média a moc	PT <i>MKV</i> <i>Problémy sociokulturních rozdílů</i> <i>OSV</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>MEV</i> <i>Všechna témata</i>
Mikrosociologie	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje teorie skupin- vysvětlí význam socializace a jejích defektů- analyzuje systém sociálních rolí ve své skupině- obhájí význam mechanismů sociální kontroly- posoudí nebezpečí extremistických projevů- citlivě se orientuje ve vztazích, odpovědně přistupuje k rodičovství a ke všem formám života	Skupiny, sociální útvary Status a role Teorie skupin Vztahy mezi lidmi, formy soužití Alternativy rodiny, volba partnera, formy náhradní péče	IVO <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i>

Makrosociologie	<ul style="list-style-type: none">- žák vysvětlí principy sociální stratifikace a mobility- objasní původ norem a sociálně patologického jednání- popíše teorii společenského vývoje, destruktivní změny- zaujme respektující postoj k odlišnostem	Sociální struktura Teorie sociálních nerovností Sociální problémy, život s handicapem Normy a deviantní chování	
Sociální psychologie	<ul style="list-style-type: none">- žák vymezí předmět disciplíny, zdůvodní její význam- objasní základní skupinové role- analyzuje pravidla fungování malých skupin a jejich sociometrické vyjádření- popíše základní typy sociálních interakcí a jejich význam	Skupinová dynamika Sociometrie Sociální interakce Dovednosti manažera ve skupině	
Vývojová psychologie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní pojmy související s vývojem- objasní zákonitosti vývoje jedince, roli zrání a učení- porovná úroveň vývoje ve stádiích ontogeneze a vývojové faktory- poznatky aplikuje při sebereflexi, poznání druhých, volbě profese a jednou při výchově dětí	Změny v životě a jejich reflexe Změny v období dospívání a jejich reflexe Partnerství	IVO <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i>
Ochrana za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- odpovědně se chová a reaguje v krizové situaci- aplikuje znalosti z oboru a předchází nebezpečí	Typy hrozeb, jejich signalizace a řešení První pomoc	IVO <i>Výchova ke zdraví (Ochrana za mimořádných událostí)</i>

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Psychologie Poznání a zpracování zkušeností	<ul style="list-style-type: none">- žák formuluje předmět, metody a disciplíny vědy, vývoj psychologických přístupů a škol- vymezí psychiku a hlavní psychické jevy- objasní zákony poznávacích procesů- popíše principy fungování paměti- porovná metody učení, uplatní zásady duševní hygieny při práci, analyzuje faktory ovlivňující učení- reflektuje složité poznávací procesy a logické operace- vymezí význam a faktory obecné inteligence a navrhne typy řešení problémů	Sebepoznání, seberozvoj Psychologie Lidská psychika a poznání Paměť a učení Řešení problémů	IVO <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě a jejich reflexe)</i> PT OSV <i>Poznávání a rozvoj osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Náročné životní situace a rozhodování	<ul style="list-style-type: none">- rozliší základní motivy, potřeby, emoce- objasní principy seberegulace a rozhodování- uvede příklady terapie emocí- rozebere příčiny vzniku stresu a krizových situací, jejich příznaky a následky- porovná strategie zvládnutí stresu a frustrace a příčiny vzniku poruch osobnosti- na příkladech ilustruje příčiny morálního rozhodování	Motivace Náročné psychické situace, psychohygiena	PT OSV <i>Poznávání a rozvoj osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>
Osobnost	<ul style="list-style-type: none">- objasní pojem osobnost, rys a vlastnost, struktura osobnosti, temperament, charakter- porovná různé přístupy k výkladu osobnosti a vysvětlí stereotypy při hodnocení druhých	Psychologie osobnosti	
Politologie Politická filozofie	<ul style="list-style-type: none">- žák popíše vznik vědy, vyjmenuje metody- rozliší základní pojetí politiky, úrovně participace a kultury- formuluje vývoj základních ideologií- odůvodní politickou moc- porovná principy fungování historických forem vlády a politiky	Politická věda Politika Politická filozofie	PV <i>D (Komunismus, fašismus, demokracie)</i>
Politická sociologie a instituce Demokracie a právní stát	<ul style="list-style-type: none">- objasní význam státu a uvede základní typy zřízení- vymezí roli politických subjektů- rozebere volební systémy- analyzuje politický program- orientuje se v současném politickém	Volby a politické systémy Stát Ústava Demokracie a lidská práva	PV <i>D (Svět po druhé světové válce)</i>

	<p>spektru</p> <ul style="list-style-type: none">- vymezí ústavní principy a kompetence- vyloží podstatu demokratického režimu a roli občana ve státě- obhájí význam politického pluralismu- uvede základní lidská práva a příklady jejich porušování		
<p>Mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace Evropská unie</p>	<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje subjekty mezinárodní politiky- analyzuje politický vývoj ve 20. století a vznik mezinárodních organizací- uvede nástroje mezinárodní politiky- popíše historický proces evropské integrace- rozdělí kompetence orgánů Evropské unie- popíše evropské právo, politiku, možnosti vzdělání a pracovního uplatnění v Evropě	<p>Mezinárodní vztahy NATO, OSN, EU Vzdělání a trh práce v EU</p>	<p>PT <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p>PV <i>D</i> <i>(Svět po druhé světové válce)</i> <i>Z</i> <i>(Regiony – politická mapa světa, Evropa)</i></p>

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Filozofie a vědecké poznání	<ul style="list-style-type: none">- žák objasní podstatu filozofického tázání, porovná přístupy filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k realitě- zhodnotí význam a rizika vědeckého poznání- popíše znaky světových náboženství- rozezná znaky a projevy fundamentalismu, sektářství, extremismu	Věda a poznání Filozofické tázání Víra a náboženství Orientální filozofie	PT <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i> PV <i>D, ČJL (během celého roku chronologický přesah do učiva dějepisu a literatury)</i>
Antická filozofie	<ul style="list-style-type: none">- formuluje základní filozofické otázky, uvede významné filozofy- objasní základní přístupy k výkladu reality a hlavní gnozeologické přístupy- zhodnotí význam etických a politických názorů	Předsokratikové, sofisté, sokratikové Metafyzika Pohyb Skepse a relativismus Řecká morálka, demokracie	
Helénismus, křesťanství a středověká filozofie	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje helénskou a středověkou kulturu- posoudí význam této epochy pro historický vývoj evropské civilizace- nalezne pilíře evropské vzdělanosti, morálky, umění, náboženství- dobový systém vzdělání porovná s dnešním- rozebere základní principy morálky, politiky, pojetí času a dějin	Filozofie po Aristotelovi Patristika a scholastika Rozum a víra Duch a hmota Univerzálie Dvojí moc Morální odkaz křesťanství	
Renesance a humanismus	<ul style="list-style-type: none">- popíše renesanční vidění světa, postavení jednotlivce- zdůvodní myšlenkový a kulturní vývoj a jeho význam pro dnešek- na příkladech náboženství, vědy, politiky a etiky ilustruje emancipaci jedince- zhodnotí význam reformace a její vliv na současnou morálku	Renesanční obrat k člověku a světu Humanismus, renesanční filozofie Reformace	
Barokní filozofie a osvícenství	<ul style="list-style-type: none">- objasní gnozeologický obrat- rozliší základní přístupy k poznání- popíše význam osvícenské filozofie a morálky pro odpovědné mravní rozhodování a tvorbu principů demokratického vládnutí	Racionalismus Empirismus Osvícenství, Kant	

Filozofie 19. století	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí význam klasické německé filozofie pro budoucí zrod národních států v Evropě a pro pojetí dějin- porovná racionální a iracionální přístupy k výkladu povahy reality- analyzuje historické předpoklady a jejich odraz v marxistickém pojetí dějin a společnosti- zhodnotí požadavky na úroveň vědeckého poznání	Německý idealismus Filozofie dějin Iracionalismus, pozitivismus, marxismus	
Filozofie 20. století	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje základní směry a přístupy- formuluje požadavky na moderní vědu, pravdivou výpověď, odpovědnost vědce- porovná antropologická hlediska- rozebere moderní a relativizační etické přístupy- zhodnotí perspektivy vývoje západní kultury a civilizace- zaujme vlastní názor na člověka, svět, smysl existence, uplatní otevřený a aktivní přístup k životu	Scientismus Filozofie přirozeného jazyka, strukturalismus Fenomenologie, existencialismus, hermeneutika Pragmatismus a kritický racionalismus Filozofická antropologie Postmoderna	PT OSV <i>Morálka všedního dne</i> PV ČjL <i>(Literatura 20 století, existencialismus)</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.8 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ v RVP DG.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v prvním až pátém ročníku, ve třetím ročníku se zpravidla jedna hodina dělí na cvičení. Tematické celky z obecných dějin jsou vyučovány v anglickém jazyce, národní dějiny v českém jazyce. V předmaturitním ročníku je doplněn a v maturitním ročníku nahrazen dvouhodinovým seminářem z dějepisu v českém a anglickém jazyce. Současně mají žáci čtyřletého a osmiletého studia možnost účastnit se seminářů světových dějin vedených v anglickém jazyce na dvojjazyčné sekci gymnázia.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s občanskou výchovou, výtvarnou výchovou a zeměpisem, studuje vývoj náboženství, literatury, vědeckých poznatků či techniky, zabývá se obecně světovou a českou kulturou.

Podílí se na integraci průřezových témat obsažených v RVP DG. Do předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz klade zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, jelikož právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák by měl chápat, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci čerpají z různých zdrojů informací (učebnic, encyklopedií, map, historických pramenů, internetu...)
- vede žáky k užívání obecně rozšířených dějepisných termínů, znaků a symbolů
- učí žáky vyhledávat nejrůznější historické prameny, třídít je a pracovat s nimi
- zajímavými a přitažlivými metodami práce navozuje u žáka pozitivní vztah k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace,
- prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- orientuje se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytváří ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje do výuky metody podněcující aktivitu (diskuse, skupinová práce, nejrůznější metody kritického myšlení, práce s historickými dokumenty...), při kterých žáci sami nalézají závěry a řešení
- vede žáky k logickému uvažování, zkoumání historických událostí a jejich zevšeobecnění
- vede žáky k zodpovědnosti a ke schopnosti obhájit osobní přínos v rámci práce kolektivu

Žák

- aktivně se zúčastňuje vyučování, rozpozná problém, k jeho řešení vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volí ty nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- hledá podmínky pro optimální způsob, jak co nejvíce zapojit žáka do verbálního kontaktu s účastníky vyučovacího procesu
- vede žáky k přesnému, výstižnému a srozumitelnému vyjadřování v českém i anglickém jazyce
- předkládá žákům rozmanité typy textů, historických dokumentů a obrazových materiálů, vede je k jejich pochopení a srozumitelnému zprostředkování spolužákům
- učí mluvit a poslouchat

Žák

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu v českém i anglickém jazyce
- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy textů, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách, podle potřeby žákům účinně pomáhá
- učí žáky pravidlům diskuse v rámci skupiny i celé třídy
- svým jednáním podporuje u žáků jejich sebedůvěru a sebeúctu

Žák

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- všímá si při výuce aktuálního společenského dění
- učí žáky vážit si druhých lidí a jejich názorů
- vede žáky k chování podle společenských norem, k vnímání jejich práv a povinností
- pěstuje v nich úctu ke kulturnímu a historickému dědictví

Žák

- orientuje se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- má úctu k našim tradicím, respektuje kulturní a historické dědictví
- chápe nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- podněcuje a aktivně rozvíjí předpoklady, možnosti a talent žáků
- vede žáky k plnění povinností, k samostatnému rozhodování a organizování činností
- přistupuje k žákům individuálně podle jejich představ o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vede žáky ke kritickému hodnocení jejich vlastních schopností

Žák

- sám s ohledem na osobní předpoklady a potřeby rozhoduje o dalším vzdělávání
- je aktivní ve vyhledávání informací o možném budoucím pracovním zařazení
- je kritický ke svým studijním výsledkům a dle toho stanovuje své cíle
- kriticky hodnotí rizika rozhodování a je připraven tato rizika nést
- chápe podstatu, principy a rizika podnikání

Vzdělávací obsah předmětu:

Vyučovací předmět: Dějepis			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Evropa po třicetileté válce	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus- rozpozná projevy barokní kultury- uvede významné představitele a kulturní památky- vysvětlí postavení českého království v habsburské monarchii	<ul style="list-style-type: none">- občanská válka v Anglii- absolutismus ve Francii- evropské a české baroko- upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, situace v českých zemích	PV: <i>Vv (Olomouc – barokní město)</i>
Století osvícenství a revolucí	<ul style="list-style-type: none">- rozumí myšlenkám osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. století- vysvětlí pojem osvícenský absolutismus- chápe principy ústavnosti	<ul style="list-style-type: none">- osvícenství, rozvoj vzdělanosti v 18. století- vývoj monarchií střední a východní Evropy- americká a francouzská revoluce, napoleonské války a jejich vliv na Evropu	
Modernizace společnosti a nové myšlenkové proudy 19. století	<ul style="list-style-type: none">- objasní pojmy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, nacionalismus- vysvětlí průběh průmyslové revoluce a její ekonomické, politické a sociální důsledky- porovnává fáze utváření novodobých evropských národů s utvářením českého národa	<ul style="list-style-type: none">- Evropa po Vídeňském kongresu- revoluce a národně osvobozené hnutí 19. století- revoluční rok 1848- průmyslová revoluce- utváření novodobého českého národa	PV: <i>F (technické vynálezy průmyslové revoluce)</i>
Soupeření velmocí v druhé polovině 19. století, emancipace českého národa	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v nerovnoměrném vývoji různých částí Evropy a světa v souvislosti se vznikem světových velmocí- popíše proces emancipace českého národa a jeho politické reprezentace, objasní českou politiku ve druhé polovině 19. století- chápe problematiku česko – německých vztahů	<ul style="list-style-type: none">- Velká Británie jako koloniální velmoc- USA v 19. století- sjednocení Itálie a Německa- vznik mocenských bloků- česká společnost v habsburské monarchii- pokus o rakousko -české vyrovnání- vznik českých politických stran	PT: <i>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</i>
První světová válka	<ul style="list-style-type: none">- chápe světové války 20. století jako nejničivější v dějinách- popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války- vysvětlí cestu českého a slovenského národa k samostatné ČSR	<ul style="list-style-type: none">- první světová válka ve světě a v českých zemích- situace v Rusku, ruské revoluce- vznik ČSR	

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století	<ul style="list-style-type: none">- rozumí změnám v poválečné společnosti způsobeným fašismem a komunismem- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů- vyloží pojmy nacionalismus, extremismus, antisemitismus, rasismus- charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku ČSR, orientuje se v jejím hospodářském, sociálním a kulturním prostředí	<ul style="list-style-type: none">- nové politické uspořádání Evropy- USA jako velmoc- vývoj v SSSR- počátky fašismu, nacismu- světová hospodářská krize a její důsledky- válečné konflikty ve 30. letech- věda, technika, kultura mezi válkami- Československo 1918 – 1938- Mnichovská dohoda a její důsledky	PV: <i>ČJL, Vv, Hv</i> <i>(nové umělecké směry 20. století)</i> PT: <i>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>
Druhá světová válka	<ul style="list-style-type: none">- chápe složitost válečného střetu fašismu, komunismu a demokracie- přehledně popíše fáze druhé světové války- uvědomuje si nelidskost holocaustu- učí se úctě k účastníkům odboje	<ul style="list-style-type: none">- druhá světová válka- situace v českých zemích a na Slovensku- domácí a zahraniční odboj- mezinárodní konference a jejich vliv na poválečné uspořádání světa	PT: <i>OSV - Morálka všedního dne</i>
Svět ve druhé polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa- zná příklady střetávání obou bloků- rozumí pojmům dekolonizace, třetí svět- učí se chápat rozpad východního bloku a následující evropskou integraci	<ul style="list-style-type: none">- poválečné uspořádání světa a Evropy, rozdělení do vojenských bloků, studená válka,- politické, ekonomické, ideologické a sociální soupeření supervelmocí- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět- krize v SSSR a zemích východního bloku- evropská integrace	
Československo po roce 1945	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí poválečný vývoj ČSR a únorové události 1948- uvědomuje si existenci různé interpretace historických faktů a nezbytnost vlastního kritického přístupu- objasní postavení Československa v mezinárodních souvislostech- pojmenuje znaky totalitní společnosti v českém prostředí- rozumí pokusu o demokratizaci ČSSR v roce 1968- seznámí se s událostmi v naší	<ul style="list-style-type: none">- Československo 1945 – 1948- únorový převrat 1948- sovětizace ČSR, projevy totalitního režimu ve všech oblastech života- události let 1968, 1969- období normalizace- obnova demokracie po roce 1989 a vznik České republiky- Integrace ČR do NATO a	PT: <i>MEV - Účinky mediální produkce a vliv médií</i>

	republice v roce 1989 a na počátku 90. let - popíše vznik České republiky a její začlenění do evropských struktur	EU - věda, technika a kultura ve druhé polovině 20. století	PV: ZSV (<i>tržní hospodářství</i>)
Příprava na studium dějepisu v anglickém jazyce	- orientačně se seznamuje s metodickými a didaktickými postupy výuky dějepisu v angličtině	- obecná problematika studia dějepisu	

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia dějepisu	<ul style="list-style-type: none">- žák chápe smysl historického poznání jako neuzavřeného a proměnlivého procesu- orientuje se v periodizaci dějin- rozlišuje základní způsoby získávání historických informací- rozlišuje typy historických pramenů- orientuje se ve způsobech interpretace pramenů	<ul style="list-style-type: none">- pojetí historie a dějepisectví v minulosti, jejich význam pro současnost <i>History and its relevance for the present day.</i>- vnímání historického času, periodizace dějin - práce historika <i>The Study Skills, Past, Present and Future</i>- společenské instituce uchovávající dědictví minulosti <i>Archives, Museums, Libraries</i>- druhy historických pramenů, práce s prameny <i>The Learning Skills, Interpreting Evidence, Sources</i>	
Pravěk	<ul style="list-style-type: none">- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku- charakterizuje pojem archeologická kultura- vysvětlí zásadní přelom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti- zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	<ul style="list-style-type: none">- antropologická geneze člověka <i>The Origins of Humankind</i>- paleolit, základní vývojové formy člověka- mezolit, neolit, eneolit <i>The Neolithic Revolution</i>- doba bronzová- doba železná,- archeologické kultury Čech a Moravy	PV: Vv (umění pravěku)
Starověk	<ul style="list-style-type: none">- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace- charakterizuje židovství, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím, vnímá další neevropské náboženské a kulturní systémy- popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověku	<ul style="list-style-type: none">- staroorientální státy jejich charakteristika- mezopotamské civilizace- Egypt- civilizace Předního východu- Indie, Čína <i>The Ancient Civilisations (Sumeria, Egypt, Babylon, India, China, The Middle East</i>- antické Řecko <i>Ancient Greece</i>- antický Řím <i>Ancient Rome</i>- naše země a Evropa v době římské- civilizovanost a barbarství, limes	PV: Z (orientace na mapě světa) ČJL (literatura starověku) VV (výtvarné umění a architektura starověkých civilizací) PT: MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

		romanus jako civilizační hranice <i>The Heritage of the Ancient Civilisations</i>	
Raný středověk	<ul style="list-style-type: none">- objasní podstatu křesťanského náboženství, jeho šíření a vliv na konstituování raně středověkých států Evropy, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu a význam náboženství a církve ve středověké společnosti- definuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti, jeho proměny a specifické projevy ve vybraných státních celcích v 5. – 11. století- vysvětlí základní rysy vývoje na našem území v 7. – 11. století- rozpozná specifika islámské oblasti- chápe důsledky tatarských nájezdů pro jižní a východní Evropu	<ul style="list-style-type: none">- stěhování národů a barbarské státy <i>The Great Migration of Peoples and their States</i>- zrod feudálních principů společnosti <i>The Development of the Feudal System and Society</i>- raně středověké hospodaření- utváření států středověké Evropy – západní, východní, střední Evropa, byzantsko -slovanská oblast <i>The Rise of European States</i>- význam křesťanství pro středověkou společnost- vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství <i>The Role of Christianity and the Power of Church in the Medieval World</i>- první státní útvary na našem území- románská kultura <i>The Romanesque Culture</i>- Arabové a islám <i>The World of Islam</i>- národy severní Evropy <i>The Viking Invasions and Discoveries</i>- mongolská expanze do Evropy <i>The Mongol Expansion</i>	PV: Vv (architektura románského období)
Vrcholný středověk	<ul style="list-style-type: none">- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti v 11. – 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích- chápe vývoj národních dějin této doby v evropských souvislostech- objasní význam tureckých nájezdů pro vývoj Evropy- uvědomuje si jeden z vrcholů vývoje českých dějin v době vlády Karla IV.	<ul style="list-style-type: none">- kacířství, křížové výpravy <i>The Crusades and Heresies</i>- vznik jednotných států západní Evropy, stoletá válka, Svatá říše římská <i>The Rise of European Kingdoms and their Controversies</i>- střední a východní Evropa ve 12. – 15. století <i>Central and Eastern Europe</i>- charakteristika středověké společnosti- venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace <i>Towns, Villages, Manors, Agriculture, Crafts, Trade, New Settlements</i>- turecká expanze, zánik Byzantské	

		<p>říše</p> <p><i>The Rise of the Ottoman Empire and the Fall of Constantinople</i></p> <ul style="list-style-type: none">- český stát za přemyslovských králů- doba lucemburská- příčiny krize církve	
--	--	--	--

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vrcholný středověk	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí krizi katolické církve a feudalismu v souvislosti s nástupem a průběhem husitského hnutí- charakterizuje hlavní rysy gotického období, vyjmenuje významné osobnosti umění a architektury, pojmenuje nejvýznačnější památky regionu	<ul style="list-style-type: none">- český stát a střední Evropa v době husitské- důsledky české reformace- doba poděbradská, jagellonská, cesta ke stavovské monarchii- vzdělanost a umění středověké společnosti- gotická kultura <i>The Medieval Worldview, Education, Art, Gothic Culture</i>	PT: <i>MEGS: - Žijeme v Evropě</i> PV: <i>VV (umění a architektura)</i> <i>Hv (středověký chorál)</i>
Počátky novověku	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady- vysvětlí příčiny a průběh zámožských objevů a především jejich důsledky vedoucí k podstatným hospodářským a mocensko-politickým změnám- popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj- vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů- posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry- určí hlavní charakteristické znaky a význam baroka	<ul style="list-style-type: none">- renesance a humanismus <i>The Renaissance and Humanism</i>- zámožské objevy, jejich důsledky pro evropskou civilizaci <i>The Voyages of Discovery, Causes, Course and Consequences</i>- reformace a protireformace, jejich šíření <i>The Reformation and The Counter Reformation</i>- evropské monarchie 16. a 17. století- absolutismus a stavovství <i>European Absolutism</i>- první buržoazní revoluce <i>Tudors and Stuarts, the Civil War in England, Parliament and the King</i>- rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku- třicetiletá válka <i>The Great Powers of Europe and the Thirty Years War</i>- vývoj českého státu uvnitř habsburského soustátí, stavovské povstání, české země za třicetileté války- barokní kultura, politika, náboženství <i>The Baroque Art and Architecture</i>	PV: <i>ČJL (významné osobnosti literatury)</i> <i>VV (výtvarné umění a architektura)</i> <i>Hv (renesanční hudba)</i> <i>Z (orientace na mapě světa)</i> PV: <i>ČJL (J. A. Komenský)</i> PV: <i>ČJL (významné osobnosti literatury)</i> <i>VV (výtvarné umění a architektura)</i> <i>HV (barokní hudba)</i>

Osvícenství - revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a jeho projevy ve vývoji Evropy- doloží na konkrétních příkladech jednotlivých států rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů a to přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení- uvede základní typy parlamentních státních systémů, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu	<ul style="list-style-type: none">- osvícenství a klasicismus <i>Enlightenment, Reforms and Philosophes</i>- rozdílný vývoj politických a společenských systémů ve vybraných zemích západní, střední a východní Evropy v 18. století <i>Europe in the 18 century, politics and society</i>- vznik USA <i>The American Revolution</i>- francouzská revoluce 1789 - 1799 <i>The French Revolution</i>- Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu <i>Napoleon and Europe after the Congress of Vienna</i>- české národní obrození	PV: <i>ČJL (literatura osvícenství a klasicismu)</i> <i>Vv (architektura klasicismu)</i> <i>Hv (hudba klasicismu)</i>
Moderní doba - nové myšlenkové proudy druhé poloviny 19. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí emancipační hnutí národů a jednotlivých společenských vrstev s důrazem na utváření českého novodobého národa, určí jeho specifické rysy v tomto procesu- chápe pojmy modernizace a industrializace, uvede jejich ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná ekologická rizika, určí základní příčiny s tím souvisejícího nerovnoměrného vývoje Evropy a světa	<ul style="list-style-type: none">- rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře <i>The Industrial Revolution</i>- rok 1848- utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin- vývoj společnosti ve Francii- nástup Ruska jako evropské velmoci <i>The Rise of Liberalism, Nationalism and Nation-Building</i>- USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do konce 19. století <i>The USA as a New Power, The Civil War</i>- česká společnost v habsburské monarchii v druhé polovině 19. století	PV: <i>F (technické vynálezy průmyslové revoluce)</i> PV: <i>ČJL (literatura romantismu)</i> <i>Vv, Hv (malířství a hudba období romantismu)</i> PV: <i>ČJL (rozkvět české literatury)</i> <i>Vv (realistický pohled v umění)</i> <i>Hv (hudba novoromantismu)</i> PV: <i>M, F, Ch, Bi (vědecké objevy 19. století a jejich využití)</i>

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba - nové myšlenkové proudy druhé poloviny 19. století	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí expanzivní cíle velmocí v Evropě a mimoevropském světě- uvede nejvýznamnější střety a konflikty daného období	<ul style="list-style-type: none">- životní styl, technika a kultura přelomu 19. a 20. století <i>The Modern Lifestyle, Technology and Culture</i>- předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí- mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů <i>The New Colonialism and Imperialism</i>- mezinárodní vztahy vedoucí k první světové válce, vznik velmocenských seskupení <i>The International Relations, Alliances, Lead up to the War</i>	
Moderní doba - situace v letech 1914 -1945	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje první světovou válku, vysvětlí její sociální, hospodářské a politické důsledky- uvede projevy nového politického a mocenského obrazu světa, který byl zapříčiněn oslabením tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku- vymezí základní znaky fašismu a komunismu, porovná je se zásadami demokracie, uvědomuje si příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnost demokratických zemí jako potenciačních obětí jí čelit- chápe podstatu světové hospodářské krize jako příčiny vyhocení politických problémů a radikalizace pravicových i levicových protidemokratických sil- popíše historický význam druhé světové války na uspořádání světa v druhé polovině 20. století a dozvuky tohoto konfliktu v současnosti- uvědomuje si statečnost a hrdinství části českého národa v boji proti fašismu	<ul style="list-style-type: none">- první světová válka, české země v době války, první odboj <i>The First World War</i>- revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci <i>Russian Revolutions, Communist Russia</i>- Versailleský systém, jeho vnitřní rozpory <i>The Paris Peace Conference and its Consequences</i>- vznik Československa, vývoj státu mezi světovými válkami- Evropa a svět ve 20.- 30. letech 20. století <i>The Western Civilisation in the 20s and 30s</i>- světová hospodářská krize ve světě i v ČSR <i>The Great Depression</i>- nástup fašismu <i>Right Wing Dictatorships</i>- růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek <i>Lead up to the Second World War</i>- mnichovská krize a její důsledky- kultura první poloviny 20. století <i>Art and Culture of the 20s and 30s</i>- druhá světová válka, její globální a hospodářský charakter, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust <i>The Second World War</i>	<p>PV: ČJL, Vv, Hv (umělecké proudy a výrazné osobnosti světové a české meziválečné literatury, výtvarného umění a hudby)</p> <p>PV: ZSV (politické ideologie)</p> <p>PT: OSV - Morálka všedního dne</p>

		- Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj	
Moderní doba – soudobé dějiny	<ul style="list-style-type: none"> - obnovení státu po druhé světové válce považuje jako významnou událost v dějinách Čechů a Slováků - charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí rozdíly ve vývoji zemí západního a východního bloku s důrazem na situaci ve střední Evropě a v Československu, - uvědomuje si rozdílnost vnitřního vývoje v USA a SSSR, popíše jejich vzájemné vztahy - porovná způsob života a chování v demokratických a nedemokratických společnostech - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy, vysvětlí demokratické principy a lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, chápe nezbytnost existence základních institucí sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných rozvojových zemí, uvědomuje si postavení islámu, židovství a některých dalších neevropských kultur v moderním světě - snaží se pochopit základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po válce, vznik OSN, princip sociálního státu <i>Post War World, Cooperation and Conflicts, United Nations</i> - obnova československého státu - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj - SSSR jako světová velmoc - vznik RVHP a Varšavské smlouvy - euroatlantická spolupráce demokratických zemí - USA jako světová velmoc <i>The Superpower Blocs, The Communist Bloc, USA, The Cold War</i> - proces dekolonizace, ohniska nových konfliktů ve světě <i>The Third World, Decolonisation, Conflict Areas</i> - životní podmínky na obou stranách železné opony - vývoj v Československu v poválečném období do let 1968 – 1969 - Československo v období normalizace - pád komunistických režimů a jeho důsledky <i>The Collapse of the Communist Bloc</i> - sjednocující se Evropa, její místo v globálním světě <i>The European Integration</i> - globální problémy moderní společnosti <i>Global Issues of Modern Society</i> 	<p>PT: <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>PV: <i>ZSV (mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace)</i></p> <p>PV: <i>ZSV (demokracie a lidská práva)</i></p> <p>PV: <i>ČJL(česká literatura v období totality)</i></p> <p>PT: <i>MEV - Role médií v moderních dějinách</i></p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.9 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět náleží do vzdělávací oblasti: Matematika a její aplikace z RVP DG. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících šestiletého gymnázia. Předmět je vyučován v prvních dvou ročnících dvojjazyčného česko-anglického gymnázia v jazyce českém, ve druhém ročníku se vytvářejí předpoklady pro hladký přechod na výuku v anglickém jazyce, zejména vytvářením odborné slovní zásoby v jazyce anglickém a jejím aktivním a správným využitím. Třetí až šestý ročník má výuku v jazyce anglickém. V pátém a šestém ročníku je studentům nabízen Seminář z matematiky jako povinně volitelný předmět. Tento seminář je doporučen zejména těm studentům, kteří mají hlubší zájem o matematiku a kteří ji budou potřebovat v dalším studiu na VŠ. V každém ročníku je zařazena dělená hodina, kde se třída dělí na dvě menší skupiny. V této hodině mají žáci větší příležitost rozvíjet všechny klíčové kompetence. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu.

V matematice je rozvíjeno a prohlubováno chápání kvantitativních a prostorových vztahů. Současně matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení žáka a posiluje rozvoj jeho logického uvažování. Důležitou součástí výuky matematiky je rozvíjet u žáka schopnost pracovat s informacemi, schopnosti správně a přesně formulovat, argumentovat. Žáci jsou vedeni k osvojení schopnosti formulace problému a navržení strategie jeho řešení, k aktivnímu využívání matematických nástrojů a dovedností, k schopnosti aplikace. Výuka matematiky reflektuje nynější stav výpočetní techniky.

Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (fyzika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie)

Do obsahu výuky matematiky jsou vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- užívání inovativních metod práce jako např. práce ve skupinách, rozhovor, samostatná činnost, řízená diskuse o problému.
- řešení problémových úloh, vést žáky k řešení různými metodami, při řešení vyžadovat slovní doprovod
- řešení úloh ve skupinách, žáci se snaží nalézt případné chyby
- důsledná matematická symbolika
- zvýšený důraz na grafickou úpravu sešitů a prací

Kompetence k řešení problému

- při probírání nového učiva postupovat induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- nabádat žáky k samostatným formulacím poznatků
- zadávat vhodné, přiměřeně obtížné úlohy a vyžadovat důkladnou matematickou analýzu problému
- učitel vyžaduje mimo jiné přesný výpočet, odhad a vyhodnocení správných výsledků
- různé způsoby řešení vyučující navozuje vhodnými předem promyšlenými otázkami

Kompetence komunikativní

- při zadávání a řešení příkladů je nutno vždy přesně formulovat problém v jazyce českém i anglickém
- důsledně užívat matematickou terminologii a symboliku v jazyce českém i anglickém
- porozumět slovním úlohám v jazyce českém i anglickém
- správně interpretovat výsledky úloh v jazyce českém a anglickém

Kompetence sociální a personální

- zvýšený důraz klást na týmovou práci
- tolerance k jiným názorům a postupům řešení úloh

Kompetence občanské

- učitel si každou vyučovací hodinu promyslí s ohledem na rozvoj občanských kompetencí, předem si připraví vyučovací metody, výuku doplní motivačními nástroji
- zadané úkoly důsledně kontroluje
- aktivitu žáků podporuje objektivním a spravedlivým hodnocením
- učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací, aby měl za každé čtvrtletí dostatečný počet známek
- žák je aktivován k domácí přípravě na vyučování, k využívání znalostí při přesazích a vazbách mezi předměty

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Matematika			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Opakování učiva ze ZŠ	<ul style="list-style-type: none">- Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel- Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností- řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel- Řeší úlohy vyjádřené poměrem- Řeší aplikační úlohy na procenta- Rozliší mezi přímou a nepřímou úměrností, zvládá zadání přímé a nepřímé úměrnosti trojím způsobem (vzorec, tabulka, graf)- Rozpozná shodné útvary- Užívá věty o shodnosti trojúhelníků- Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti- Určuje velikost úhlu měření a výpočtem, třídí úhly podle velikosti- Charakterizuje a třídí trojúhelníky a čtyřúhelníky- Pojmenuje, graficky znázorní a správně použije základní geometrické pojmy související s trojúhelníkem a čtyřúhelníkem- Zvládá jednoduché konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků- Používá náčrtek a potřebnou matematickou symboliku ke stručnému zápisu konstrukce	<p>Celá čísla, desetinná čísla, zlomky Dělitelnost přirozených čísel Poměr Procenta Přímá a nepřímá úměrnost Slovní úlohy</p> <p>Shodnost a shodná zobrazení (osová a středová souměrnost)</p> <p>Úhel</p> <p>Trojúhelníky Čtyřúhelníky Konstrukční úlohy</p>	<p>Opakování vede ke sjednocení a upevnění poznatků žáků z různých ZŠ</p> <p>PV: <i>Z - určování zeměpisné šířky a délky</i> <i>Z - měřítka map a plánů</i> <i>F - úlohy s fyzikální tematikou</i> <i>F-grafy, závislosti</i> <i>VV-využití geometrických obrazců ve výtvarných pracích</i> <i>Bi - souměrnost na příkladech rostlin, živočichů, dělení buňky</i> <i>Ch - chemické výpočty</i></p>
Mocniny	<ul style="list-style-type: none">- Chápe mocninu s přirozeným exponentem jako zkrácenou formu zápisu součinu stejných činitelů- Využívá znalost mocniny a odmocniny při řešení složitějších číselných výrazů- Dokáže použít pravidla pro počítání s mocninami- Umí pracovat s přirozeným mocnitelem, mocnitelem nula a záporným mocnitelem- Umí zapsat číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$- Zná a rozlišuje pojmy přepona, odvěsna, řeší pravoúhlý trojúhelník a jiné geometrické úlohy s využitím Pythagorovy věty- Řeší slovní úlohy	<p>Druhá a třetí mocnina a odmocnina</p> <p>Mocniny vyšších řádů</p> <p>Pravidla práce s mocninami</p> <p>Pravoúhlý trojúhelník, Pythagorova věta</p> <p>Slovní úlohy</p>	<p>PRO: <i>Referát, multimediální prezentace na téma: Pythagoras, myšlenky jeho školy</i></p>

Výrazy	<ul style="list-style-type: none">- chápe pojmy konstanta a proměnná, s porozuměním užívá pojem výraz- Určí hodnotu výrazu- Provádí základní početní operace s výrazy- Efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů- Dvočleny umocňuje pomocí vzorců pro druhou mocninu součtu, resp. Rozdílu- Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců- Umí zapsat slovní text pomocí výrazů s proměnnými (matematizace reálné situace)	<p>Celistvý výraz a jeho hodnota</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Operace s celistvými výrazy (součet, rozdíl, součin a dělení mnohočlenu jednočlenem)</p> <p>Úpravy výrazů</p> <p>Lomené výrazy a podmínky jejich definování</p> <p>Operace s lomenými výrazy (rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení a dělení)</p> <p>Umocňování výrazů</p> <p>Rozklad výrazů na součin pomocí vytýkání a vzorců</p>	
Rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none">- Rozliší rovnost a rovnici- Řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku- Diskutuje počet řešení rovnice- Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskuzí o podmínkách řešitelnosti- Matematizuje jednoduchou reálnou situaci pomocí rovnice a řeší ji, chápe nutnost zkoušky správnosti řešení- Chápe zápis nerovnice, umí ji vyřešit početně i graficky s použitím číselné osy	<p>Lineární rovnice s jednou neznámou</p> <p>Řešení lineární rovnice s jednou neznámou (i ve jmenovateli) pomocí ekvivalentních úprav</p> <p>Vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>Slovní úlohy řešené pomocí rovnic (o pohybu, směsích a společné práci)</p> <p>Řešení jednoduchých lineárních nerovnic</p>	PV: <i>F – řešení slovních úloh s fyzikální tematikou</i> <i>Ch – vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o směsích</i> <i>F - vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o pohybu</i>
Konstrukční úlohy	<ul style="list-style-type: none">- Umí narýsovat osu úsečky, osu úhlu, kolmici a rovnoběžku trojúhelníky podle vět <i>sss, sus, usu, Ssu</i>- Diskutuje a obhajuje různé způsoby řešení konstrukčních úloh- Chápe rovnoběžky, kružnici, kruh, osu úhlu a osu úsečky jako množiny bodů daných vlastností- Rozlišuje kruh, kružnici a jejich části- Zná pojem Thaletova kružnice a umí ji narýsovat- Ovládá úplnou klasifikaci vzájemných poloh přímky a kružnice, dvou kružnic či kruhů v rovině- Sestrojí tečnu kružnice, je schopen	<p>Konstrukce základních rovinných útvarů</p> <p>Konstrukční úlohy a jejich formální struktura</p> <p>Množiny bodů daných vlastností</p> <p>Thaletova kružnice</p> <p>Vzájemná poloha přímky a kružnice</p>	

	<p>na problematiku tečny kružnice aplikovat znalost Thaletovy věty</p> <ul style="list-style-type: none">- Konstrukční úlohy řeší za použití náčrtu, rozboru, postupu konstrukce a diskuze- Využívá potřebnou matematickou symboliku k zestručnění zápisu konstrukce		
Podobnost	<ul style="list-style-type: none">- Rozpozná podobné útvary v rovině, chápe rozdíl mezi pojmy shodný a podobný útvar- Čte a používá symbolické zápisy týkající se podobnosti- Sestrojí obrazec podobný danému- Rozdělí úsečku v daném poměru- Aplikuje poznatky z podobnosti v práci s mapou a plánem- Rozhodne o vzájemné podobnosti trojúhelníků s použitím vět o podobnosti trojúhelníků- Užívá podobnost při výpočtech a řešení slovních úloh	<p>Podobnost rovinných útvarů</p> <p>Věty o podobnosti trojúhelníků (uu, sus, Ssu)</p> <p>Slovní úlohy vedoucí k užití podobnosti</p>	<p>PT: <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (podobnost v reálném životě)</i></p> <p>PV: <i>Z – práce s plány v daném měřítku</i> <i>Vv – „zlatý řez“</i></p>
Obsah a obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a kruhu	<ul style="list-style-type: none">- Vypočítává charakteristické veličiny popisující kružnici, kruh a jejich části- Odhaduje a počítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	<p>Části kružnice a kruhu</p> <p>Jednotky délky a obsahu a převody mezi nimi</p> <p>Obsahy a obvody základních rovinných útvarů</p> <p>Slovní úlohy</p>	<p>PT: <i>OSV – rozvoj schopností poznávání (spotřeba materiálu v průmyslu)</i></p> <p>PRO: <i>Referát multimediální prezentace na téma kruh, magické symboly, ornamenty v různých kulturách a architektuře, číslo π, Thales z Milétu</i></p> <p>PV: <i>VV – výtvarné práce obsahující geometrické obrazce</i></p>
Opakování a písemné práce			<p>Učitel dbá na přiměřenou frekv. zkoušení a pís. práci tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměř. počet známek</p>

Ročník: II.			
<i>V průběhu vyučování budou vytvářeny předpoklady pro výuku matematiky v jazyce anglickém pro následující ročníky, bude kladen důraz zejména na odbornou slovní zásobu a její aktivní osvojení a správné použití při rozvíjení zejména komunikačních dovedností.</i>			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Opakování učiva 1. ročníku	<ul style="list-style-type: none">- Upravuje výrazy pomocí základních operací, umocňuje jednočleny a dvojkleny a rozkládá je na součin- Umí řešit lineární rovnice a nerovnice- Řeší slovní úlohy vedoucí k využití podobnosti trojúhelníků	Výrazy Lineární rovnice a nerovnice Podobnost trojúhelníků	PV: <i>F - řešení slovních úloh s fyzikální tematikou; vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o pohybu Ch – vyjádření neznámé ze vzorce; úlohy o směsích</i>
Podobnost a její využití	<ul style="list-style-type: none">- Pro výpočty úhlů a hodnot goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku využívá kalkulátor- Řeší úlohy o pravoúhlém trojúhelníku s využitím funkcí sinus, kosinus, tangens nebo kotangens- Používá goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku pro řešení praktických úloh	Funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens v pravoúhlém trojúhelníku Výpočty hodnot goniometrických funkcí na kalkulátoru Řešení pravoúhlého trojúhelníka Užití goniometrických funkcí v praxi	PT: <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (stavebnictví, geodetické práce)</i> PV: <i>F-nakloněná rovina</i>
Soustavy rovnic	<ul style="list-style-type: none">- Řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých pomocí dosazovací nebo sčítací metody, posoudí vhodnost použité metody v konkrétním případě- Formuluje reálné problémy a situace pomocí soustavy rovnic a řeší je	Soustava lineárních rovnic o dvou neznámých a její řešení metodou dosazovací a sčítací Slovní úlohy řešené pomocí soustavy rovnic	
Funkce	<ul style="list-style-type: none">- Zakreslí bod v PSS- Chápe pojem funkce- Rozlišuje různé druhy funkcí- Sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce- Užívá funkční vztahy při řešení úloh	Závislost veličin a pojem funkce Vlastnosti funkce Lineární funkce Funkce s absolutní hodnotou Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Kvadratická funkce Funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens Grafické řešení rovnic a nerovnic	PT: <i>OSV – rozvoj schopností poznávání (schopnosti čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu)</i> PV: <i>F-úlohy s fyzikální tematikou, grafy, závislosti Z-práce s grafy</i>

Kvadratické rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none">- Řeší jednoduché typy kvadratických rovnic a nerovnic různými způsoby- Umí aplikovat vzorce i na složitější příklady- Řešení kvadratických rovnic a nerovnic dokáže propojit s kvadratickou funkcí	Řešení rovnic, pojem diskriminantu Řešení nerovnic Slovní úlohy	
Objemy a povrchy těles	<ul style="list-style-type: none">- Charakterizuje jednotlivá tělesa- Umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat- Odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	Hranol Válec Jehlan a komolý jehlan Kužel a komolý kužel Koule a kulová plocha Zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání Modely těles – síť Jednoduché metrické úlohy o tělesech Aplikace goniometrických funkcí	PT: <i>OSV – rozvoj schopností poznávání (spotřeba materiálu ve stavebnictví, objem a povrch nádrže, bazénu, apod.)</i> PV: <i>Z – globus, mapy, typy zobrazení</i>
Základy statistiky	<ul style="list-style-type: none">- Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy- Provádí jednoduchá statistická šetření- Zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek a diagramů (sloupcových nebo kruhových)- Využívá PC- Vyhledává a vyhodnocuje jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Základní statistické pojmy (soubor, znak, aritmetický průměr, modus, medián) Základní charakteristiky statistického souboru Jednoduchá statistická šetření Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, grafy Použití v praxi, sběr dat na území ČR	PT: <i>MEV – Mediální produkty a jejich významy (statistická sdělení a jejich interpretace)</i> <i>MEGS – Žijeme v Evropě (stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu, ...)</i> <i>OSV - Spolupráce a soutěž (PRO)</i> PV: <i>IVT – Využití MS Excelu pro tvorbu tabulek a grafů</i> <i>Z-práce se statistickými daty</i> PRO: <i>Statistický projekt</i>
Opakování a písemné práce			Učitel dbá na přiměřenou frekv. zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Opakování učiva <i>Revision</i>	<ul style="list-style-type: none">- Účelně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů- Rozkládá výrazy na součin vytýkáním a užitím vzorců- Řeší lineární rovnice, diskutuje počet řešení, resp. řešitelnost- Různými metodami řeší soustavy lineárních rovnic- Aplikuje lineární rovnice a jejich soustavy při řešení matematických problémů- Umí vyjádřit neznámou ze vzorce- Aplikuje rozklady na součin při řešení kvadratické rovnice, využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty- Řeší kvadratické rovnice, diskutuje řešitelnost a počet řešení- Graficky řeší lineární i kvadratické rovnice	<p>Algebraické výrazy <i>Algebraic expressions</i></p> <p>Lineární rovnice <i>Linear equations</i></p> <p>Soustavy rovnic <i>Simultaneous equations</i></p> <p>Kvadratické rovnice <i>Quadratic equations</i></p>	<p>PV: <i>F, Ch -řeší odborné úlohy, ve kterých využívá znalost rovnic a vyjádření neznámé ze vzorce</i></p> <p>PT: <i>OSV-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (analýza problému, posouzení kladů a záporů různých variant řešení)</i></p>
Číselné obory <i>Number sets</i>	<ul style="list-style-type: none">- Vysvětlí vztahy mezi číselnými obory- Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor- Definuje absolutní hodnotu, chápe a využívá její geometrický význam- Definuje základní pojmy- Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	<p>Obor přirozených čísel <i>Natural numbers</i></p> <p>Obor celých čísel <i>Integers</i></p> <p>Obor racionálních čísel <i>Rational numbers</i></p> <p>Obor reálných čísel <i>Real numbers</i></p> <p>Absolutní hodnota reálného čísla <i>Modulus of a real number</i></p> <p>Násobek, dělitel <i>Multiple, divisor</i></p> <p>Prvočísla a čísla složená <i>Prime numbers, composite numbers</i></p> <p>Rozklad čísla na součin prvočinitelů, soudělná a nesoudělná čísla <i>Composite number as a product of prime numbers, commensurable and coprime numbers.</i></p>	

Základní poznatky z teorie množin Set theory	<ul style="list-style-type: none">- Definiuje a na příkladech dokumentuje základní pojmy, správně provádí operace s množinami- Aplikuje pojmy průnik a sjednocení při řešení úloh- Operuje s intervaly	Pojem množina <i>Set</i> Operace s množinami <i>Set operations</i> Intervaly <i>Intervals</i>	
Lineární a kvadratické nerovnice Linear and quadratic inequalities	<ul style="list-style-type: none">- Aplikuje rozklady na součin při řešení nerovnic- Řeší lineární a kvadratické nerovnice a množinu řešení vyznačuje pomocí intervalů- Aplikuje lineární a kvadratické nerovnice a jejich soustavy při řešení matematických problémů- Využívá nabytých dovedností k řešení rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou	Lineární nerovnice <i>Linear inequalities</i> Nerovnice v součinném a podílovém tvaru <i>Inequalities in the form of product and fraction</i> Kvadratické nerovnice <i>Quadratic inequalities</i> Nerovnice s neznámou ve jmenovateli <i>Rational inequalities</i> Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou <i>Equations and inequalities with modulus</i>	PT: <i>OSV-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (analýza problému, posouzení kladů a záporů různých variant řešení)</i>
Mocniny a odmocniny Indices and Surds	<ul style="list-style-type: none">- Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy a výrazy s proměnnou- Rozliší ekvivalentní a důsledkové úpravy rovnic- Odliší, kdy je zkouška nutnou součástí řešení rovnic- Řeší rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	Mocniny s celým exponentem Mocniny s racionálním exponentem <i>Indices with whole and rational exponents</i> Odmocniny <i>Surds</i> Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou <i>Equations and inequalities with unknown in the surd</i>	
Funkce Functions	<ul style="list-style-type: none">- Načrtne grafy požadovaných funkcí a určí jejich vlastnosti- Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí- Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic- Graficky řeší rovnice a nerovnice- Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích- Rozumí vztahům mezi funkcí a inverzní funkcí	Pojem funkce <i>Definition of a function</i> Definiční obor a obor hodnot funkce <i>Domain and range of a function</i> Graf funkce <i>Graph of a function</i> Vlastnosti funkcí <i>Properties of a function</i> Lineární funkce <i>Linear function</i> Kvadratická funkce <i>Quadratic function</i> Funkce absolutní hodnota	PT: <i>OSV-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (aplikace obecných vlastností funkce na jednotlivé typy funkcí)</i>

		<i>Function with modulus</i> Lineární lomená funkce <i>Quotient function</i> Mocninné funkce <i>Power function</i> Inverzní funkce <i>Inverse function</i>	
Planimetrie Geometry in Plane	<ul style="list-style-type: none">- Správně používá geometrické pojmy- Zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary- Určuje vzájemnou polohu útvarů- Využívá náčrt při řešení rovinného problému- Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím bodů dané vlastnosti, pomocí shodných a podobných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu- V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů	Základní planimetrické pojmy Basic terminology Rovinné útvary a jejich klasifikace Plane shapes and their classification Obvody a obsahy <i>Area, perimeter</i> Shodnost a podobnost trojúhelníků <i>Congruence and similarity of triangles</i> Pythagorova věta a věty Euklidovy <i>Pythagoras and Euclidean theorems</i> Množiny bodů dané vlastnosti <i>Locus of a point</i> Úhly v kružnici <i>Angles in a circle</i> Shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) <i>Isometries (reflection in a line and point, translation, rotation)</i> Stejnolehlost <i>Homotethy</i> Konstrukční úlohy <i>Constructive tasks</i>	PT: <i>OSV-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (analýza problému, posouzení možností řešení, řešení problému v postupných krocích)</i> INT: <i>digitální technologie</i> <i>Cabrigéometrie-planimetrické úlohy</i>
Opakování a písemné práce			Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Opakování Revision	<ul style="list-style-type: none">- účelně upravuje výrazy s proměnnými, operuje s mocninami a odmocninami- určuje definiční obor výrazů- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců- aplikuje úpravu výrazu pro vyjádření neznámé ze vzorce- načrtne grafy požadovaných funkcí, určí jejich vlastnosti- formuje a zdůvodňuje vlastnosti funkcí- aplikuje vztahy mezi hodnotami funkcí a vztahy mezi funkcemi- využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic	Algebraických výrazy <i>Algebraic expressions</i> Mocniny, odmocniny <i>Indices and surds</i> Funkce <i>Functions</i>	
Základy výrokové logiky Logic and Proofs	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem výrok, rozumí stavbě matematické věty- čte a využívá k zápisu symbolický jazyk matematiky, logické spojky a kvantifikátory- rozhoduje o pravdivostní hodnotě výroku, resp. výrokové formule a ověří své rozhodnutí tabulkou- za pomoci vhodné metody provádí důkazy jednoduchých matematických vět	Pojem výroku <i>Statement</i> Výroková forma <i>Statement forms</i> Logické spojky <i>Statement connectives</i> Pravdivostní tabulky <i>Truth -tables</i> Tautologie <i>Tautology</i> Implikace, obměněná implikace <i>Implication</i> Důkaz přímý a nepřímý <i>Direct and indirect proofs</i> Důkaz sporem <i>Proof by contradiction</i>	PT: <i>OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (ověření poznatků, argumentace, analýza a nalezení důkazu, formulace závěru)</i>
Goniometrie Trigonometric functions	<ul style="list-style-type: none">- načrtne grafy požadovaných funkcí, určí jejich vlastnosti- formuje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí- aplikuje vztahy mezi hodnotami funkcí	Goniometrické funkce ostrého úhlu <i>Trigonometric functions of an acute angle</i> Pojem orientovaného úhlu <i>Direction angle</i> Definice goniometrických funkcí	PV: <i>F-střídavý proud, kmitání, vlnění</i>

	<ul style="list-style-type: none">a vztahy mezi funkcemi- využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic- aplikuje poznatky z trigonometrie v geometrických a jiných praktických úlohách	<p>Grafy goniometrických funkcí <i>Definition and graphs of trigonometric functions</i></p> <p>Vztahy mezi funkcemi <i>Trigonometric identities</i></p> <p>Úpravy alg. výrazů s goniometrickými funkcemi <i>Expressions which involve trigonometric functions</i></p> <p>Součtové vzorce <i>Addition formulae</i></p> <p>Vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument <i>Double and half-angle formulae</i></p> <p>Vzorce pro součet funkcí <i>Factor formulae</i></p> <p>Goniometrické rovnice <i>Trigonometric equations</i></p> <p>Řešení obecného trojúhelníka- sinová a kosinová věta <i>Sine and Cosine rules</i></p> <p>Užití trigonometrie v praxi <i>Application tasks</i></p>	
Exponenciální a logaritmická funkce <i>Exponential and logarithmic functions</i>	<ul style="list-style-type: none">- načrtne grafy požadovaných funkcí, určí jejich vlastnosti- formuje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí- aplikuje vztahy mezi hodnotami funkcí a vztahy mezi funkcemi- využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	<p>Exponenciální funkce <i>Exponential function</i></p> <p>Exponenciální rovnice a nerovnice <i>Exponential equations and inequalities</i></p> <p>Logaritmická funkce <i>Logarithmic function</i></p> <p>Logaritmy a jejich vlastnosti <i>Logarithms, rules about logarithms</i></p> <p>Logaritmické rovnice a nerovnice <i>Logarithmic equations and inequalities</i></p>	<p>PT: <i>OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (schopnost čtení informací z grafu)</i></p> <p>PV: <i>F, Ch – řeší odborné úlohy, ve kterých se objevují exponenciální a logaritmické funkce</i> <i>Z – růst obyvatelstva</i></p>
Stereometrie <i>Geometry in space</i>	<ul style="list-style-type: none">- používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru- zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan- určí vzájemnou polohu útvarů v prostoru- sestrojí a zobrazuje	<p>Základní stereometrické pojmy <i>Terminology</i></p> <p>Volné rovnoběžné promítání <i>Parallel projection</i></p> <p>Polohové vlastnosti útvarů v prostoru: <i>Mutual positions of:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- vzájemná poloha 2 přímk <i>two lines</i>- vzájemná poloha přímky	<p>PT: <i>OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (stavebnictví)</i></p> <p>PV: <i>F - optika</i></p>

	<p>rovinné řezy těles</p> <ul style="list-style-type: none">- řeší polohové a metrické úlohy- řeší stereometrické úlohy motivované praxí	<p>a roviny</p> <p><i>a line and a plane</i></p> <ul style="list-style-type: none">- vzájemná poloha rovin <i>planes</i>- řezy těles <i>section of solids</i> <p>Metrické úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none">- odchylka rovin <i>angle between planes</i>- odchylka přímky a roviny <i>angle between line and plane</i>- vzdálenost bodu od přímky <i>distance from a point to the line</i>- vzdálenost bodu od roviny <i>distance from a point to the plane</i>	
<p>Povrchy a objemy těles Surfaces and volumes of solids</p>	<ul style="list-style-type: none">- počítá objemy a povrchy těles- využívá vztahy pro řešení praktických úloh	<p>Hranoly <i>Prisms</i></p> <p>Jehlany <i>Pyramids</i></p> <p>Válce <i>Cylinders</i></p> <p>Kužely <i>Cones</i></p> <p>Koule a její části <i>Sphere and its parts</i></p>	<p>PT: OSV – rozvoj schopností poznávání (spotřeba materiálu v průmyslu, objem a povrch nádrže, bazénu,...)</p> <p>INT: Člověk a svět práce (Finance – ceny materiálů a jejich vliv na růst/pokles cen hotových výrobků, spotřeba balících materiálů...)</p>
<p>Opakování a písemné práce Revision and tests</p>			<p>Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušek a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek</p>

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Komplexní čísla Complex numbers	<ul style="list-style-type: none">- objasní souvislost komplexních a reálných čísel- ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém i goniometrickém tvaru- objasní vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny- vysvětlí geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla- graficky sčítá a odčítá komplexní čísla- řeší kvadratické a binomické rovnice v oboru komplexních čísel	Pojem komplexního čísla <i>Complex number</i> Algebraický tvar komplexního čísla <i>Algebraic form of complex number</i> Zobrazení komplexních čísel do Gaussovy roviny <i>Complex numbers in the Gaussian plane</i> Absolutní hodnota komplexního čísla <i>Modulus of complex number</i> Goniometrický tvar komplexního čísla <i>Modulus-argument form of complex numbers</i> Operace s komplexními čísly <i>Operations with complex numbers</i> Moivreova věta <i>Moivre's Theorem</i> Binomické rovnice <i>Binomial equations</i> Rovnice v oboru komplexních čísel <i>Equations in the set of complex numbers</i>	
Analytická geometrie: Základy vektorové algebry Vector geometry	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním užívá pojem vektor v praktických úlohách- používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách- ovládá skalární, vektorový a smíšený součin vektorů v analytické geometrii	Soustava souřadnic <i>Cartesian system of co-ordinates</i> Pojem vektoru <i>Vector</i> Operace s vektory <i>Vector operations</i> Skalární součin <i>Scalar product</i> Vektorový součin <i>Vector product</i> Užití vektorového součinu k výpočtu obsahů a objemů <i>Areas and volumes calculated by vector product</i>	PV: <i>F – operace s vektorovými veličinami</i>
Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině Vector geometry in plane	<ul style="list-style-type: none">- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (chápe geometrický význam jednotlivých koeficientů)	Parametrické rovnice přímky <i>Vector equation of a line</i> Obecná rovnice přímky <i>Cartesian equation of a line</i> Směrnicová rovnice přímky <i>Gradient equation of a line</i>	PV: <i>Z – azimut, trasa přesunu</i>

		<p>Polohové úlohy v rovině <i>Position tasks</i></p> <p>Metrické úlohy v rovině <i>Angles and distances</i></p>	
<p>Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru <i>Vector geometry in space</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří parametricky přímku v prostoru, užívá parametrické a obecné vyjádření roviny - rozlišuje analytické vyjádření jednotlivých útvarů - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v prostoru 	<p>Parametrické vyjádření přímky <i>Vector equation of a line</i></p> <p>Parametrické vyjádření roviny <i>Vector equation of a plane</i></p> <p>Obecná rovnice roviny <i>Cartesian equation of a plane</i></p> <p>Polohové úlohy v prostoru <i>Position tasks</i></p> <p>Metrické úlohy v prostoru <i>Angles and distances</i></p>	<p>PT: <i>OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
<p>Analytická geometrie kuželoseček <i>Conic sections</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá charakteristických vlastností kuželoseček k jejich analytickému vyjádření - z analytického vyjádření (ze středové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice) - využívá metody analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů 	<p>Kružnice <i>Circle</i></p> <p>Parabola <i>Parabola</i></p> <p>Elipsa <i>Ellipse</i></p> <p>Hyperbola <i>Hyperbola</i></p> <p>Vzájemná poloha přímky a kuželosečky <i>Mutual position of a line and a conic section</i></p> <p>Tečny kuželoseček <i>Tangents to the conic sections</i></p>	
<p>Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika <i>Combinatorics, probability and statistics</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší reálné úlohy s kombinatorickým podtextem: charakterizuje dané případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin - s porozuměním používá pojmy variace, permutace, kombinace - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - objasní pojem náhodný, jistý a nemožný jev 	<p>Variace <i>Variations</i></p> <p>Permutace <i>Permutations</i></p> <p>Faktoriály, úpravy výrazů s faktoriálem <i>Factorials, operations with factorials</i></p> <p>Rovnice s faktoriálem <i>Equations with factorial</i></p> <p>Kombinace <i>Combinations</i></p> <p>Kombinační čísla a jejich vlastnosti</p>	<p>PT: <i>MEV – Uživatelé</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p> <p>INT: <i>Člověk a svět práce (Finance-práce se statistickými daty z oblasti bankovníctví, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice-</i></p>

	<p>a jeho pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none">- čte tabulky, grafy a diagramy, diskutuje o statistických sděleních a hodnotí je- vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi na základě dat, využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat	<p><i>Binomial coefficients and their properties</i> Rovnice s kombinačními čísly <i>Equations with binomial coefficients</i> Binomická věta <i>Binomial Theorem</i> Pojem pravděpodobnosti <i>Probability</i> Vlastnosti pravděpodobnosti <i>Properties of probability</i> Laplaceovo a Bernoulliho schéma <i>Laplace and Bernoulli Schemes</i> Základní statistické pojmy <i>Basic terminology about statistics</i></p>	<p><i>práce se statistickými daty z ekonomiky)</i> PV: <i>IVT – tvorba tabulek, grafů, diagramů, popř. prezentace v powerpointu</i> <i>Bi - genetika</i></p>
Opakování a písemné práce			<p>Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek</p>

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Posloupnosti a řady Sequences and series	<ul style="list-style-type: none">- zapíše posloupnost vztahem pro n-tý člen, rekurentně a graficky charakterizuje vlastnosti posloupnost- definuje aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí jejich vlastnosti- vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná věty o limitách posloupnosti, umí je využít při výpočtech limit posloupností- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech- aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice- vysvětlí pojem nekonečné řady a její součet	<p>Definice posloupnosti <i>Sequence</i></p> <p>Matematická indukce <i>Mathematical induction</i></p> <p>Vlastnosti posloupnosti <i>Properties of sequences</i></p> <p>Aritmetická posloupnost <i>Arithmetical progression</i></p> <p>Geometrická posloupnost <i>Geometrical progression</i></p> <p>Limita posloupnosti <i>Limit of a sequence</i></p> <p>Užití geometrických posloupností a finanční matematika <i>Application of geometrical progressions, financial mathematics</i></p> <p>Nekonečná geometrická řada <i>Infinite series</i></p>	<p>PT: <i>Spolupráce a soutěž (team work) (PRO)</i></p> <p>INT: <i>Člověk a svět práce (finance)</i> <i>Informatika a informační technologie</i></p> <p>PRO: <i>Multimediální prezentace na téma bankovní produkty určené studentům</i></p> <p>PV: <i>ZSV-ekonomika</i> <i>IVT-zpracování powerpoint prezentace</i></p>
Základy diferenciálního počtu Differentiation	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem limita funkce- aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech- definuje derivaci funkce a chápe její geometrický význam- užívá nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí- využívá znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce	<p>Elementární funkce <i>Elementary functions</i></p> <p>Limita a spojitost <i>Limit and continuity</i></p> <p>Derivace <i>Derivative</i></p> <p>Tečna a normála grafu funkce <i>Tangent and normal to the graph of a function</i></p> <p>Derivace součinu a podílu funkcí <i>Differentiation rules (product and quotient rules)</i></p> <p>Derivace funkce složené <i>Differentiation of composite function (chain rule)</i></p> <p>Monotónnost a derivace <i>Monotonic functions</i></p> <p>Extrémy funkce <i>Extremes</i></p> <p>Druhá derivace <i>Second derivative</i></p> <p>Průběh funkce <i>Curve sketching</i></p>	<p>PV: <i>F- rychlost, zrychlení</i></p>

		Derivace implicitní funkce <i>Implicit differentiation</i> Tečna kuželosečky <i>Tangent to the conic</i>	
Základy integrálního počtu <i>Integration</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál- užívá nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí- integruje základní funkce- popíše, jak vybudovat určitý integrál, vypočítá ho u jednodušších funkcí- aplikuje znalosti výpočtů určitého integrálu v geometrii	Primitivní funkce a neurčitý integrál <i>Primitive function and indefinite integral</i> Primitivní funkce základních funkcí <i>Primitive functions of elementary functions</i> Substituční metoda <i>Integration by substitution</i> Metoda per partes <i>Integration by parts</i> Určitý integrál <i>Definite integral</i> Výpočet obsahu obrazce <i>Area under the curve</i> Výpočet objemu rotačního tělesa <i>Volume of solids generated by revolution</i>	PV: <i>F- dráha, práce, energie</i>
Opakování a systematizace učiva		Základní poznatky <i>Algebra and number theory, logic and proofs</i> Rovnice, nerovnice a jejich soustavy <i>Equations, inequalities and their systems</i> Planimetrie <i>Geometry in plane</i> Funkce <i>Functions</i> Goniometrie a trigonometrie <i>Trigonometry, trigonometric functions</i> Stereometrie <i>Geometry in space</i> Komplexní čísla <i>Complex numbers</i> Analytická geometrie <i>Vector geometry</i> Kombinatorika a pravděpodobnost <i>Combinatorics and probability</i>	

Písemné práce			Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí přiměřený počet známek
----------------------	--	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchoost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.10 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP DG.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- vyvolávat a rozvíjet zájem o poznání světa prostřednictvím zkoumání přírodních jevů
- osvojit si základní fyzikální pojmy a zákonitosti
- rozvíjet schopnost zkoumané jevy formalizovat
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů

Předmět je vyučován ve všech ročnících šestiletého studia. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou, ve druhém, třetím a pátém ročníku také formou praktických cvičení v dělené třídě. První dva roky probíhá výuka v českém jazyce. Výuku v druhém ročníku je možno doplnit o shrnutí případně rozšiřující učivo v anglickém jazyce. Od třetího do šestého ročníku probíhá výuka v anglickém jazyce. Pojem tíhová síla a téma fotometrie bude probráno v českém jazyce.

Do obsahu výuky fyziky jsou zapracována průřezová témata.

Předmět fyzika je minimálně z 50 % vyučován v učebně fyziky, dále dle potřeby a prostorových možností v laboratoři fyziky, v multimediální učebně nebo v audiovizuální učebně.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- fyzikální olympiáda
- archimediáda
- astronomická olympiáda
- kroužek mladých debružárů
- další aktuální aktivity

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- využít zkušeností z praktického života ve výuce
- aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat v češtině i angličtině fyzikální jevy a experimenty
- řešit fyzikální příklady se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace v českém i anglickém jazyce z různých zdrojů (pracovní listy, učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- problém rozpoznat a formulovat
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou a to v českém i anglickém jazyce
- porozumět různým typům textů a záznamů v českém i anglickém jazyce
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat
- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor v českém i anglickém jazyce
- akceptovat vlastní omyl

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- pracovat v malých skupinách
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- porozumět historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- dodržovat domluvená pravidla jak při práci ve škole, tak při domácí přípravě
- vnímat nebezpečí ohrožení zdraví při různých činnostech, svým chováním tato nebezpečí minimalizovat
- porozumět fyzikálním principům živelných pohrom
- kriticky hodnotit různé názory na jevy ve společnosti, především z hlediska ekologického

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů
- vytvářet vlastní pomůcky a modely
- pracovat s uvědomělým dodržováním pravidel bezpečnosti práce
- vhodně volit jejich další profesní zaměření

Vzdělávací obsah předmětu

Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Práce a energie	<ul style="list-style-type: none">- s porozuměním používá pojmy práce, výkon, účinnost- určí práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa- je schopen popsat různé případy přeměny energie a zná jejich praktická využití- chápe princip činnosti jednoduchých strojů- je schopen navrhnout a realizovat jednoduché experimenty	<p>Práce Výkon, účinnost Energie</p> <ul style="list-style-type: none">- polohová energie- pohybová energie- přeměny energie- zákon zachování energie- perpetuum mobile <p>Jednoduché stroje</p> <ul style="list-style-type: none">- páka jednozvrtná a dvojjzvrtná- kladka a kolo na hřídeli- nakloněná rovina a šroub	<p>PT: <i>MEV – perpetuum mobile – informace z různých zdrojů</i></p> <p>IVO: <i>(člověk a svět práce): práce s využitím jednoduchých strojů</i></p>
Tepelné jevy	<ul style="list-style-type: none">- správně používá pojmy vnitřní energie, teplo, teplota- umí popsat způsob změny vnitřní energie u konkrétních situací- dokáže sestavit kalorimetrickou rovnici a řešit ji- zná princip činnosti tepelných motorů- skupenské přeměny dokáže popsat v souvislosti s chováním částic v látkách- správně posoudí, za jakých podmínek dojde ke změně skupenství	<p>Vnitřní energie tělesa, teplo</p> <ul style="list-style-type: none">- změna vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou- kalorimetrická rovnice <p>Přenos tepla</p> <ul style="list-style-type: none">- vedení tepla- šíření tepla prouděním- přenos tepla zářením <p>Tepelné motory Skupenské přeměny</p> <ul style="list-style-type: none">- tání a tuhnutí- vypařování a kapalnění- var- sublimace a desublimace	<p>PV: <i>M – řešení rovnic Ch – měření teploty, rychlost reakce</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování Země a skleníkový efekt)</i></p>
Zvukové jevy	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku- posoudí vhodnost prostředí pro šíření zvuku- kvalitativně popíše změny energie při kmitání a šíření energie při vlnění- u konkrétních zdrojů zvuku popíše mechanismus jeho vzniku- zná způsob vnímání zvuku, stavbu ucha, je si vědom nebezpečí nadměrného hluku- dokáže popsat základní způsoby záznamu a reprodukce zvuku	<p>Vlastnosti pružných těles Kmitavý pohyb</p> <ul style="list-style-type: none">- kmitání pružných těles <p>Vlnění</p> <ul style="list-style-type: none">- vlnění příčné a podélné <p>Zvuk</p> <ul style="list-style-type: none">- zdroje zvuku- šíření zvuku- ultrazvuk, infrazvuk- vnímání zvuku, hlasitost- záznam a reprodukce zvuku	<p>PV: <i>Bi – sluch HV – hudební nástroje, hudební akustika</i></p> <p>PT: <i>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (životní prostředí z hlediska nežádoucího hluku)</i></p>

Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none">- zná podstatu elektrického proudu, podmínky jeho vzniku a jeho účinky- dokáže správně měřit elektrický proud a napětí- chápe souvislost veličin v Ohmově zákonu- dokáže zakreslit obvod s více rezistory a určit celkový odpor- správně používá pojmy elektrický výkon, elektrická práce, elektrická energie- zná princip výroby elektrické energie v různých typech elektráren- odliší a posoudí zdroje obnovitelné a neobnovitelné- posoudí výrobu elektrické energie z hlediska ekonomického i ekologického	Elektrický náboj Elektrický proud <ul style="list-style-type: none">- vznik elektrického proudu- měření elektrického proudu Ohmův zákon <ul style="list-style-type: none">- elektrický odpor- závislost odporu na teplotě- zapojování rezistorů- reostat, potenciometr Zdroje napětí a proudu <ul style="list-style-type: none">- vnitřní odpor zdroje- zapojování zdrojů elektrického proudu Výkon elektrického proudu <ul style="list-style-type: none">- elektrická energie- elektrické spotřebiče- výroba elektrické energie	PT: <i>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (výroba elektrické energie a její ekologické a ekonomické souvislosti)</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (diskuse na téma výroba elektrické energie)</i> IVO: <i>(člověk a svět práce): práce s elektrickými obvody, měření veličin v obvodu</i>
-------------------------	--	--	---

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Elektrodynamika	<ul style="list-style-type: none">- chápe souvislost elektrického a magnetického pole- posoudí v konkrétním případě, zda jsou splněny podmínky pro elektromagnetickou indukci- rozliší stejnosměrný a střídavý proud, dokáže je měřit- má základní přehled o energetické soustavě- zná princip činnosti elektromotorů, posoudí vhodnost použití jednotlivých druhů motorů- získávání elektrické energie posuzuje a analyzuje z různých hledisek- uvědoměle dodržuje zásady bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními	<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none">- působení magnetického pole na vodič s proudem- magnetická indukce- magnetické indukční čáry- elektromagnetická indukce <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastnosti střídavého proudu- generátory elektrického proudu- transformátory a přenos elektrické energie- třífázová proudová soustava <p>Elektromagnetické kmity</p> <p>Elektromagnetické vlnění</p> <p>Elektrické motory</p> <p>Bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči</p> <p>Laboratorní práce</p>	<p>IVO:</p> <p><i>(Člověk a svět práce) EX: tepelná nebo vodní elektrárna</i></p>
Vedení elektrického proudu v polovodičích	<ul style="list-style-type: none">- rozliší vodič, polovodič a izolant- popíše polovodič a jeho vlastnosti v souvislosti s částicovou stavbou látky- správně zapojí polovodičovou diodu- má přehled o významu polovodičů pro současnou techniku	<p>Polovodiče</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastní a příměsový polovodič- PN přechod- diody- tranzistor- využití polovodičových součástek- jak pracuje rádio a televize <p>Laboratorní práce</p>	<p>PV:</p> <p><i>Ch – vazby v pevných látkách</i></p> <p>IVO:</p> <p><i>(Člověk a svět práce): sestavování elektrických obvodů s polovodičovými součástkami</i></p>
Atomy a záření	<ul style="list-style-type: none">- má základní orientaci v historii zkoumání atomů a ve vytváření jejich modelů- dokáže popsat některé děje v elektronovém obalu, které jsou zdrojem záření- zná typy radioaktivního záření, má základní přehled o možnosti jejich využití- je si vědom nebezpečí při práci se zářiči	<p>Objev atomu a jeho struktury</p> <ul style="list-style-type: none">- Bohrovův model atomu- záření z elektronového obalu <p>Jádro atomu</p> <ul style="list-style-type: none">- radioaktivita- využití radioaktivity <p>Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály</p> <p>Laboratorní práce</p>	<p>PT:</p> <p><i>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (radioaktivní záření a ochrana před škodlivými účinky)</i></p> <p><i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (radioaktivita v různých souvislostech)</i></p>

Jaderná energie	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat strukturu atomového jádra- s využitím zákonů zachování zapíše rovnici jaderné reakce- je seznámen s principem činnosti jaderné elektrárny- je schopen diskutovat o výhodách a nevýhodách jaderné energetiky	Jaderné reakce <ul style="list-style-type: none">- řetězová reakce- termonukleární reakce Jaderná elektrárna <ul style="list-style-type: none">- jaderný reaktor	PV: <i>Ch – stavba atomu, atomového jádra, jaderné reakce</i> <i>D – radiouhlíková metoda</i> <i>Bi – radionuklidy v zemědělství a lékařství</i> <i>OV – odpovědnost člověka vůči přírodě</i> PT: <i>ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderné elektrárny a jejich možná rizika)</i> PT – PRO: <i>ENV – Vztah člověka k prostředí: výroba elektrické energie a její dopady na životní prostředí (F, Ch) – debatní klub</i> <i>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: společenská diskuze o jaderné energetice</i>
Vesmír	<ul style="list-style-type: none">- popíše Sluneční soustavu, je schopen přijímat aktuální poznatky- vysvětlí základní astronomické jevy – střídání dne a noci, ročních období apod.- odliší hvězdy a planety- má elementární přehled o struktuře vesmíru a jeho vzniku a vývoji	Sluneční soustava <ul style="list-style-type: none">- Slunce- kamenné planety- plynné planety- další tělesa ve Sluneční soustavě- Keplerovy zákony Hvězdný vesmír <ul style="list-style-type: none">- vznik a vývoj hvězd- zánik hvězd- galaxie- sluneční a hvězdný čas- souhvězdí	IVO: <i>(Člověk a svět práce)</i> EX: <i>hvězdárna, planetárium</i>
Shrnutí poznatků	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v MFCH tabulkách a v učebnicích- je schopen získávat informace z různých zdrojů a prezentovat je	Vývoj fyziky v historii lidského poznání Perspektivy fyziky Využívání informačních zdrojů	

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Fyzikální veličiny a jednotky <i>Physical quantities and units</i>	<ul style="list-style-type: none">- správně používá fyzikální veličiny a jejich jednotky- změří vhodnou metodou a s dostatečnou přesností délku, hmotnost a hustotu látky- zpracuje protokol o měření- rozlišuje skalární a vektorové veličiny, dokáže s nimi s porozuměním pracovat	<p>Soustava jednotek SI <i>SI system of units</i></p> <ul style="list-style-type: none">- jednotky základní, odvozené, vedlejší, násobky a díly jednotek <i>basic, derived and supplementary units, their multiples and submultiples</i> <p>Měření fyzikálních veličin <i>Physical measurements</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování výsledků měření <i>data processing</i> <p>Skalární a vektorové veličiny, operace s vektory <i>Scalar and vector physical quantities, adding and resolving vectors</i></p> <p>Laboratorní práce: měření objemu tělesa a hustoty látek různými způsoby Practicals: <i>measurement of volume and density using different methods</i></p>	<p>IVO: <i>(inf. tech.) – zpracování výsledků měření v laboratorní práci</i></p> <p>PV: <i>M – mocniny s celočíselným exponentem</i> <i>M – operace s vektory</i></p>
Kinematika <i>Kinematics</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší různé druhy pohybu- používá základní kinematické vztahy pro řešení úloh- dokáže sestavit grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase- dokáže tyto grafy interpretovat	<p>Základní kinematické veličiny <i>Basic quantities</i></p> <ul style="list-style-type: none">- trajektorie, dráha, posunutí, rychlost <i>trajectory, distance, displacement, speed and velocity</i>- dělení pohybů podle trajektorie a rychlosti <i>motion according to trajectory or speed</i>- okamžitá a průměrná rychlost <i>(instantaneous) velocity and average speed</i>- zrychlení <i>acceleration</i>- pohyb rovnoměrný <i>steady motion</i>- pohyb rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený <i>steadily accelerated and decelerated motion</i>- volný pád, tíhové zrychlení <i>free fall, acceleration due to gravity</i>- skládání rychlostí <i>adding velocities</i>- rovnoměrný pohyb po kružnici <i>steady circular motion</i> <p>Laboratorní práce: studium pohybu kuličky na nakloněné rovině Practicals: <i>motion of a bullet on an inclined plane</i></p>	<p>PV: <i>M – funkce lineární a kvadratická</i></p>

Dynamika Dynamics	<ul style="list-style-type: none">- rozliší a popíše pohybové a deformační účinky síly- dokáže graficky a ve zvláštních případech i početně určit výslednici sil působících v jednom bodě- používá Newtonovy pohybové zákony pro popis pohybu tělesa a pro řešení úloh- rozliší inerciální a neinerciální vztažnou soustavu- využívá zákon zachování hybnosti pro řešení úloh- vysvětlí jednoduché případy působení setrvačných sil- chápe pojem tření a jeho praktický význam	<p>Síla <i>Force</i></p> <ul style="list-style-type: none">- skládání a rozklad sil <i>adding and resolving forces</i>- Newtonovy pohybové zákony <i>Newton's Laws of Motion</i>- smykové tření <i>friction</i>- tíhová síla, tíha- hybnost <i>momentum</i>- zákon zachování hybnosti <i>the law of conservation of momentum</i> <p>Vztažné soustavy <i>Frames of reference</i></p> <ul style="list-style-type: none">- inerciální a neinerciální soustavy <i>inertial frames of reference</i>- dostředivá síla <i>centripetal force</i>- setrvačné síly <i>inertia</i> <p>Laboratorní práce: tření Practicals: <i>friction</i></p>	<p>PV: <i>Z – Coriolisova síla</i></p> <p>Pojem tíhová síla a tíha bude vyučován v českém jazyce.</p>
Mechanická práce a mechanická energie Mechanical work and mechanical energy	<ul style="list-style-type: none">- rozliší fyzikální smysl pojmu práce- určí práci síly výpočtem a graficky- chápe souvislost změny mechanické energie a konání práce- využívá zákon zachování mechanické energie pro řešení úloh- řeší úlohy s využitím znalostí pojmů výkon a účinnost	<p>Práce a energie jejich souvislost <i>Work, energy and their relation</i></p> <ul style="list-style-type: none">- mechanická práce <i>mechanical work</i>- kinetická energie a její změna <i>kinetic energy and its changes</i>- potenciální energie a její změna <i>potential energy and its changes</i>- výkon a účinnost <i>power and efficiency</i>	

Gravitační pole Gravitational field	<ul style="list-style-type: none">- řeší úlohy na výpočet gravitační síly- vysvětlí fyzikální význam gravitační konstanty- rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla- řeší úlohy o pohybu těles v tíhovém poli Země- řeší úlohy o pohybu těles v centrálním gravitačním poli Země- řeší úlohy použitím Keplerových zákonů- zná strukturu Sluneční soustavy a vlastnosti těles v ní	<p>Gravitace a její projevy <i>Gravitation and its consequences</i></p> <ul style="list-style-type: none">- gravitační síla, Newtonův gravitační zákon <i>force of gravity, Newton's Law of Universal Gravitation</i>- gravitační pole a jeho modely <i>models of gravitational field</i>- veličiny popisující pole <i>physical quantities that describe gravitational field</i>- tíhová síla, tíhové zrychlení <p>Pohyb tělesa v gravitačním poli <i>Motion in the gravitational field</i></p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb tělesa v homogenním tíhovém poli <i>motion in the uniform gravitational field</i>- pohyb tělesa v centrálním gravitačním poli Země a Slunce <i>motion in the central gravitational field of the Earth and the Sun</i> <p>Keplerovy zákony <i>Kepler's Laws</i></p> <p>Sluneční soustava <i>The Solar System</i></p>	<p>PT: <i>MEGS - významní evropští učenci období klasické fyziky</i></p> <p>PV: <i>Z – Země jako astronomické těleso</i></p> <p>IVO: <i>(inf. tech)</i></p> <p>PRO: <i>kosmický výzkum</i></p> <p>Tíhová síla a tíhové zrychlení bude vyučováno v českém jazyce</p>
Mechanika tuhého tělesa Mechanics of solids	<ul style="list-style-type: none">- popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa- řeší praktické úlohy na moment síly a momentovou větu- dokáže skládat a rozkládat různoběžné i rovnoběžné síly působící na tuhé těleso- dokáže popsat a použít pojmy rovnovážná poloha tělesa a stabilita tělesa- experimentálně určí polohu těžiště u plošných objektů	<p>Kinematika tuhého tělesa <i>Kinematic of solids</i></p> <ul style="list-style-type: none">- tuhé těleso <i>solid objects</i>- pohyb posuvný a otáčivý <i>translation and rotation</i> <p>Dynamika tuhého tělesa <i>Dynamics of solids</i></p> <ul style="list-style-type: none">- moment síly, momentová věta <i>moment of a force, resultant moment of more forces</i>- skládání a rozklad sil působících v různých bodech tuhého tělesa <i>adding and resolving forces having different points of action</i>- dvojice sil <i>a couple of forces</i>- těžiště tělesa <i>centre of mass</i>- rovnovážná poloha tělesa <i>equilibria</i>- kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti <i>kinetic energy of rotating objects, moment of inertia</i>	

		Laboratorní práce: studium přeměn energie při pohybu tělesa po nakloněné rovině Practicals: <i>energy conversion during the motion of a body on an inclined plane</i>	
Mechanika tekutin Mechanics of fluids	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy kapalina, tekutina, plyn, ideální a reálná tekutina- řeší úlohy použitím Pascalova a Archimédova zákona, plování těles- dokáže vysvětlit princip hydraulických zařízení- zná základní vlastnosti atmosféry, měření atmosférického tlaku- řeší úlohy o proudící tekutině- umí vysvětlit základní jevy související s obtékáním těles- chápe rozdíly mezi Newtonovou a Stokesovou rovnicí pro odporovou sílu při obtékání tělesa a umí hodnotit vhodnost jejich použití při řešení úloh	<p>Hydrostatika <i>Fluids at rest</i></p> <ul style="list-style-type: none">- ideální a reálné tekutiny, kapaliny a plyny <i>ideal and real fluids, liquids and gases</i>- tlak v kapalinách a plynech <i>pressure in liquids and gases</i>- Pascalův zákon <i>Pascals' principle</i>- hydrostatický tlak, atmosférický tlak, měření tlaku <i>pressure due to a liquid column, atmospheric pressure, measurement of pressure</i>- vztlková síla, Archimédův zákon, chování ponořených těles <i>upthrust, Archimedes' principle, behaviour of immersed bodies</i> <p>Hydrodynamika <i>Fluids in motion</i></p> <ul style="list-style-type: none">- proudění tekutin <i>fluids in motion</i>- rovnice kontinuity <i>equation of continuity,</i>- Bernoulliho rovnice a její aplikace <i>Bernoulli's equation and its applications</i>- proudění reálné tekutiny (Newtonova a Stokesova rovnice) <i>motion in a real fluid (Newton's and Stokes' equation)</i> <p>Laboratorní práce: určení výtokové rychlosti kapaliny Practicals: <i>speed of a liquid leaving the container</i></p>	<p>IVO: <i>(inf. tech.)</i></p> <p>PRO: <i>dějiny letectví</i></p> <p>PRO: <i>energie proudící vody a energie větru</i></p> <p>IVO: <i>(výchova ke zdraví) – ochrana člověka za mimořádných situací (povodně, vichřice)</i></p>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Základní poznatky molekulové fyziky a termiky <i>Kinetic theory and thermodynamics</i>	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek- vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími látek z hlediska částicové struktury- zná příklady stavových změn a rovnovážných stavů- zná principy měření teploty a teplotních stupnic- dokáže řešit úlohy o molárních veličinách a počtu částic	<p>Kinetická teorie látek <i>Kinetic theory</i></p> <ul style="list-style-type: none">- modely struktury látek <i>models of substances in different states of matter</i>- typy vazeb <i>types of bonds</i> <p>Teplota <i>Temperature</i></p> <ul style="list-style-type: none">- teplotní stupnice, měření teploty <i>temperature scales, temperature measurement</i> <p>Izolovaná soustava, veličiny popisující termodynamickou soustavu <i>Isolated system, quantities that describe the thermodynamic system</i></p>	PV: <i>Ch – molární veličiny, vazby</i>
Vnitřní energie, práce, teplo <i>Internal energy, heat and work</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou- zná různé způsoby přenosu tepla- interpretuje význam měrné tepelné kapacity- sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší ji- experimentálně určí měrnou tepelnou kapacitu pevné látky	<p>Vnitřní energie <i>Internal energy</i></p> <ul style="list-style-type: none">- změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou <i>change in internal energy because of the work done and heat exchanged</i>- výměna tepla vedením, prouděním a zářením <i>conduction, convection and radiation of heat</i>- teplo, tepelná kapacita a měrná tepelná kapacita <i>heat, heat capacity, specific heat capacity</i> <p>Zákon zachování energie <i>The Law of Conservation of Energy</i></p> <ul style="list-style-type: none">- kalorimetrická rovnice bez změny skupenství <i>calorimetric equation without changes in state of matter</i>	
Struktura a vlastnosti plynů <i>Structure and properties of gases</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky plynů z hlediska částicové struktury- dokáže aplikovat stavovou rovnici ideálního plynu- vyjádří graficky vzájemnou souvislost stavových veličin	<p>Ideální plyn <i>Ideal gas</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rozdělení molekul podle rychlosti, střední kvadratická rychlost <i>ideal gas, distribution of molecules according to their speed, root-mean-square speed</i>- teplota a tlak plynu <i>temperature and pressure of a gas</i>	IVO: <i>(inf. tech.) prezentace – tepelné motory, doprava</i> PT: <i>ENV - doprava a životní prostředí</i>

	<ul style="list-style-type: none">- zná praktické aplikace dějů v plynech- řeší úlohy na práci plynu při stálém tlaku- graficky určí práci plynu pro jednoduché děje- aplikuje první termodynamický zákon- dokáže vysvětlit kruhový děj, zná jeho praktický význam především pro tepelné motory	<p>Děje v ideálním plynu <i>Processes with an ideal gas</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavová rovnice ideálního plynu <i>equation of state</i>- jednoduché děje s ideálním plynem <i>processes with an ideal gas</i>- první termodynamický zákon <i>the First Law of Thermodynamics</i>- stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska <i>1st Law of Thermodynamics and the processes with an ideal gas</i> <p>Práce plynu <i>Work done by a gas</i></p> <ul style="list-style-type: none">- kruhový děj <i>cycle with an ideal gas</i>- druhý termodynamický zákon <i>the Second Law of Thermodynamics</i>- tepelné motory <i>heat engines</i>	
Struktura a vlastnosti pevných látek Structure and properties of solids	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje krystalické a amorfní látky- zná jednoduché příklady deformací- používá pro řešení úloh Hookův zákon- na základě tabulkových hodnot posoudí vlastnosti různých látek- dokáže poznatky o délkové a objemové roztažnosti prakticky aplikovat	<p>Krystalické a amorfní látky <i>Crystalline and amorphous solids</i></p> <ul style="list-style-type: none">- krystalová mřížka a její poruchy <i>dislocations</i> <p>Deformace pevného tělesa <i>Deformation of a solid</i></p> <ul style="list-style-type: none">- normálové napětí, relativní prodloužení <i>stress, strain</i>- křivka deformace <i>the curve of deformation</i>- Hookův zákon <i>Hooke's law</i>- teplotní délková a objemová roztažnost pevných látek <i>linear and volume expansion of solids</i>	PV: <i>Ch – chemické vazby</i> IVO: <i>(inf. techn.) vyhledávání a vyhodnocování informací o mechanických vlastnostech látek</i>
Struktura a vlastnosti kapalin Structure and properties of liquids	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky kapalin- vysvětlí vlastnosti povrchové vrstvy- vysvětlí kapilární elevaci a depresi včetně praktického významu- poznatky o teplotní obj. roztažnosti aplikuje na výklad reálných dějů	<p>Povrchové napětí jako jev a fyzikální veličina <i>Surface tension as a phenomenon and physical quantity</i></p> <ul style="list-style-type: none">- tvar povrchu kapaliny, kapilarita <i>shape of liquid surfaces, capillarity</i> <p>Teplotní objemová roztažnost kapalin <i>Volume expansion of liquids</i></p>	

Změny skupenství látek <i>Changes in states of matter</i>	<ul style="list-style-type: none">- dokáže vysvětlit jednotlivé skupenské změny z hlediska kinetické teorie látek- rozlišuje skupenské změny- zná význam měrného skupenského tepla- dokáže sestavit a řešit kalorimetrickou rovnici zahrnující změny skupenství- dokáže vysvětlit stavový diagram včetně praktických aplikací- zná veličiny charakterizující vodní páru v atmosféře	Změny skupenství <i>Changes in states of matter</i> <ul style="list-style-type: none">- tání a tuhnutí, měrné skupenské teplo <i>melting and solidifying, specific latent heat of fusion</i>- sublimace a desublimace <i>sublimation and desublimation</i>- vypařování, var, kapalnění, měrné skupenské teplo <i>vaporisation, evaporation, boiling, condensation, specific latent heat of vaporisation/condensation</i>- fázový diagram <i>phase diagram</i> Kalorimetrická rovnice pro změny skupenství <i>Calorimetric equation including changes in states of matter</i> Vodní pára v atmosféře <i>Water vapour in atmosphere</i>	PV: <i>M - práce s grafy</i>
Kmitání mechanického o oscilátoru <i>Simple harmonic motion</i>	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady mechanického kmitání z praxe- zná vztah mezi harmonickým kmitáním a rovnoměrným pohybem po kružnici- dokáže sestavit graf závislosti okamžité výchylky na čase- dokáže tyto grafy interpretovat- aplikuje zákon zachování mechanické energie na mechanický oscilátor- experimentálně určí tuhost pružiny- vysvětlí pojem rezonance, zná praktické příklady	Kinematika kmitání <i>Kinematics of simple harmonic motion</i> <ul style="list-style-type: none">- periodický pohyb, harmonické kmitání <i>periodic motion, simple harmonic motion</i>- veličiny popisující harmonické kmitání <i>quantities that describe simple harmonic motion</i>- znázornění harmonických kmitů časovým rozvojem a fázorovým diagramem <i>y-t, v-t and a-t graphs, phasor diagram</i>- matematické kyvadlo <i>simple pendulum</i>- mechanický oscilátor <i>mass on a spring</i> Dynamika kmitání <i>Dynamics of s.h.m.</i> <ul style="list-style-type: none">- vlastní, tlumené a nucené kmitání, rezonance <i>free, damped and forced oscillations, resonance</i>	PV: <i>M – goniometrické funkce</i>

<p>Mechanické vlnění Mechanical waves</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozumí vzniku vlnění v látkovém prostředí- zná druhy vlnění, správně používá pojmy frekvence, perioda, vlnová délka- sestaví a interpretuje rovnici postupné vlny- vysvětlí jev interference vlnění a vznik stojatého vlnění včetně praktických příkladů- interpretuje Huygensův princip- charakterizuje zvuk, ultrazvuk, infrazvuk- řeší úlohy o rychlosti zvuku, jeho odrazu, vzniku ozvěny- zná základní charakteristiky tónu- zná zásady ochrany před nadměrným hlukem- zná základní principy záznamu zvuku	<p>Popis mechanického vlnění <i>Mechanical waves</i></p> <ul style="list-style-type: none">- druhy mechanického vlnění a jejich zdroje <i>types of mechanical waves and their sources</i>- vlnová délka, frekvence, fázová rychlost <i>wavelength, frequency, speed of the wave</i>- rovnice postupného vlnění <i>progressive wave equation</i> <p>Šíření vlnění <i>Transmission of mechanical waves</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Huygensův princip, odraz, lom a ohyb vlnění <i>Huygens' construction, reflection, refraction and diffraction of waves</i>- interference <i>interference</i>- stojaté vlnění <i>standing wave</i>- chvění mechanických soustav – struna, píšťaly, základní a vyšší harmonické frekvence <i>strings and pipes, harmonics</i> <p>Akustika <i>Sound</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zdroje, šíření a detektory zvuku <i>sources, transmission and detection of sound</i>- vlastnosti zvuku <i>sound properties</i>- ultrazvuk a infrazvuk <i>ultrasound and infrasound</i>- záznam zvuku <i>sound recording</i>	<p>PV: <i>M – goniometrické funkce</i> <i>Bi - sluch</i></p>
---	--	--	---

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Elektrický náboj a elektrické pole <i>Electric charge and electric field</i>	<ul style="list-style-type: none">- popíše vlastnosti elektricky nabitých látek- dokáže charakterizovat elektrické pole pomocí zavedených veličin- řeší úlohy s využitím Coulombova zákona- popíše chování vodičů a izolantů v elektrickém poli- zná pojmy kapacita, kondenzátor, zapojení kondenzátorů, některé praktické aplikace- vysvětlí funkci některých elektrostatických zařízení	<p>Elektrostatika</p> <p><i>Electric charge and electric field</i></p> <ul style="list-style-type: none">- elektrický náboj, elektrická síla, Coulombův zákon <i>electric charge, electric force, Coulomb's Law</i>- elektrické pole a jeho modely <i>electric field and its models</i>- intenzita elektrického pole <i>electric field strength</i>- práce v homogenním elektrickém poli, elektrický potenciál, napětí <i>work in uniform electric field, electric potential, voltage</i>- rozložení náboje na vodiči <i>distribution of charge</i>- vodič a izolant v elektrickém poli <i>conductor and insulator in electric field</i> <p>Kapacita vodiče</p> <p><i>Capacitance</i></p> <ul style="list-style-type: none">- kapacita, kondenzátor, spojování kondenzátorů <i>capacitance, capacitors, capacitor networks</i>- energie kondenzátoru <i>energy stored on capacitors</i>	PT: <i>ENV - ochrana životního prostředí (elektrostatický odlučovač)</i>
Elektrický proud v kovech <i>Electric current in metals</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí mechanismus vedení elektrického proudu- rozlišuje pojmy elektromotorické a svorkové napětí- nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu a tento obvod zapojí- dokáže změřit proud a napětí v obvodu- správně interpretuje Ohmův zákon a používá ho při řešení úloh- umí změřit odpor rezistoru, spotřebiče, sestavit a vysvětlit	<p>Elektrický proud jako děj jako veličina</p> <p><i>Electric current as a phenomenon and physical quantity</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zdroje napětí <i>sources of electric current</i>- Ohmův zákon pro část obvodu <i>Ohm's Law for a part of a circuit</i>- vedení proudu v kovech <i>conduction in metals</i>- spojování rezistorů <i>resistor networks</i>- elektromotorické napětí, vnitřní odpor, Ohmův zákon	IVO: <i>(výchova ke zdraví) zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem</i>

	<p>voltampérovou charakteristiku</p> <ul style="list-style-type: none">- řeší úlohy na práci a výkon- řeší jednoduché úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů- použije reostat a potenciometr k regulaci proudu a napětí- zná a dodržuje pravidla pro bezpečnou práci s elektrickými zařízeními	<p>pro celý obvod <i>electromotive force, internal resistance, Ohm's Law for the whole circuit</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zapojení potenciometru, ampérmetru a voltmetru <i>connection of potentiometer, ammeter and voltmeter</i>- Kirchhoffovy zákony <i>Kirchhoff's laws</i> <p>Elektrická práce, výkon, účinnost <i>Electric work, power, efficiency</i></p> <p>Laboratorní práce: Practicals:</p> <ul style="list-style-type: none">- měření proudu, napětí, odporu <i>measurement of current, voltage, resistance</i>- voltampérová charakteristika spotřebiče <i>characteristics of the appliance</i>- zatěžovací charakteristika zdroje <i>characteristics of the source</i>	
<p>Elektrický proud v polovodičích <i>Electric current in semiconductors</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů, izolantů- vysvětlí vlastní a příměsovou vodivost- vysvětlí vznik hradlové vrstvy- vysvětlí chování polovodičové diody, změří její voltampérovou charakteristiku- zná další polovodičové prvky, vysvětlí jejich činnost a význam	<p>Pojem polovodiče <i>Semiconductor</i></p> <ul style="list-style-type: none">- termistor, fotorezistor <i>thermistor, photoresistor</i>- vlastní a příměsové polovodiče <i>pure and extrinsic semiconductors</i> <p>Přechod PN <i>PN junction</i></p> <ul style="list-style-type: none">- polovodičová dioda, typy diod <i>different types of diodes</i> <p>Laboratorní práce: voltampérová charakteristika polovodičové diody</p> <p>Practicals: <i>Characteristics of the diode</i></p>	<p>PV: <i>Ch – periodická soustava, vazby</i></p> <p>IVO: <i>(inf. tech.) zpracování výsledků laboratorní práce</i></p>

Elektrický proud v kapalinách <i>Electric current in liquids</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách- interpretuje význam Faradayových zákonů a zná praktické použití elektrolýzy, řeší úlohy- zná princip galvanického článku a akumulátoru	Elektrolýza <i>Electrolysis</i> <ul style="list-style-type: none">- elektrolyt <i>electolyte</i>- Faradayovy zákony pro elektrolýzu <i>Faraday's laws of electrolysis</i>- galvanické články a akumulátory <i>simple cells and accumulators</i>	PV: <i>Ch – elektrolytická disociace, elektrochem. potenciál</i>
Elektrický proud v plynech a ve vakuu <i>Electric current in gases nad in vacuum</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná princip a podmínky vodivosti plynů- popíše druhy výbojů, podmínky jejich vzniku a praktické využití- vysvětlí podstatu katodového záření a jeho použití	Výboj v plynu <i>Gas discharge</i> <ul style="list-style-type: none">- nesamostatný a samostatný výboj v plynu <i>self-sustaining and initiated gas discharge</i>- výboj za různých tlaků <i>gas discharge at different pressure</i>- katodové záření <i>cathode rays</i>	IVO: <i>(inf. tech.) prezentace: slavná jména v historii elektřiny</i>
Magnetické pole <i>Magnetic field</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje magnetické pole jako druh silového pole- dokáže znázornit magnetické pole indukčními čarami- určí směr magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem- rozliší látky podle jejich magnetických vlastností a vhodnosti použití v praxi	Magnetické pole a jeho popis <i>Magnetic field and its description</i> <ul style="list-style-type: none">- magnetické pole permanentního magnetu, vodiče s proudem, cívky <i>magnetic field of a permanent magnet, current carrying conductor, coil</i>- magnetická síla, magnetická indukce <i>magnetic force, magnetic flux density</i>- magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem <i>magnetic field of parallel conductors</i> Částice s nábojem v magnetickém poli <i>Charged particle in a magnetic field</i> Magnetické vlastnosti látek a jejich použití <i>Magnetic properties of materials and their uses</i>	PV: <i>Z – magnetické pole Země</i>

Elektromagnetická indukce <i>Electromagnetic induction</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná podmínky vzniku indukovaného napětí- předvídá a vysvětlí chování vodiče v proměnném magnetickém poli- používá Faradayův a Lenzův zákon pro vysvětlení různých situací a pro řešení úloh- dokáže charakterizovat cívku pomocí veličiny indukčnost- zná jev vlastní indukce, dokáže vysvětlit přechodné jevy	Nestacionární magnetické pole <i>Changing magnetic field</i> <ul style="list-style-type: none">- magnetický indukční tok <i>magnetic flux</i> Elektromagnetická indukce <i>Electromagnetic induction</i> <ul style="list-style-type: none">- Faradayův zákon elektromagnetické indukce <i>Faraday's Law of Electromagnetic Induction</i>- Lenzův zákon <i>Lenz's law</i>- indukčnost <i>inductance</i>- vlastní indukce <i>self-inductance</i>	
Střídavý proud <i>Alternating current</i>	<ul style="list-style-type: none">- graficky znázorní závislost proudu a napětí na čase, grafy dokáže interpretovat- pomocí fázorového diagramu znázorní poměry v obvodech s R, L, C- řeší jednoduché úlohy o obvodech střídavého proudu- s porozuměním používá pojmy rezistance, induktance, kapacitance, rezonance- rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu proudu a napětí- řeší úlohy na výpočet práce, činného výkonu a účinnosti v obvodech střídavého proudu	Střídavé napětí a proud, definice, rovnice <i>Alternating voltage and current – definition, equations</i> Obvody střídavého proudu s rezistorem, cívku, kondenzátorem <i>Resistor, inductor and capacitor in alternating current circuits</i> <ul style="list-style-type: none">- induktance, kapacitance <i>inductive and capacitive reactance</i>- RLC v sérii, impedance, fázorové diagramy <i>RLC in series, impedance, phasor diagrams</i> Výkon střídavého proudu <i>Power in alternating current circuits</i> Laboratorní práce: měření indukčnosti cívky a kapacity kondenzátoru střídavým proudem Practicals: <i>measurement of inductance of a coil and capacitance of a capacitor</i>	PV: <i>M – goniometrické funkce</i>
Využití střídavého proudu <i>Uses of alternating current</i>	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat činnost trojfázového alternátoru, synchronního a asynchronního elektromotoru, transformátoru	Výroba, přenos a spotřeba elektrické energie <i>Production, transmission and uses of electricity</i> <ul style="list-style-type: none">- jednoduché střídavé a stejnosměrné generátory a	PT: <i>ENV EX: elektrárna – výroba elektrické energie a životní prostředí</i>

	<ul style="list-style-type: none">- zná způsob rozvodu elektrické energie ve spotřebitelské síti- rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná jejich hodnoty- uvádí příklady využití různých typů elektromotorů- zná význam transformace napětí, řeší jednoduché úlohy o transformátorech- dokáže popsat jednotlivé typy elektráren, posoudit je z různých hledisek- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením	<p>motory <i>simple a.c. and d.c. generators and motors</i></p> <ul style="list-style-type: none">- třífázový generátor a motor <i>three phase generator and motor</i>- transformátor a jeho účinnost <i>transformer and its efficiency</i>- přenos elektrické energie <i>energy transmission</i>- elektrárny <i>power stations</i>- bezpečnost práce s elektrickým zařízením <i>safety</i> <p>Laboratorní práce: Měření účinnosti transformátoru Practicals: <i>Measurement of the efficiency of a transformer</i></p>	<p>PV: <i>Z – energetika a přírodní zdroje</i></p> <p>PT: <i>MEGS globální problémy energetiky</i></p>
<p>Fyzikální základy elektroniky <i>Electronics</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- zná podstatu a výhody jednocestného a dvoucestného usměrnění- vyhlazování proudu- zná podstatu tranzistorového jevu- vysvětlí funkci jednostupňového tranzistorového zesilovače- má základní informace o dalších polovodičových součástkách	<p>Usměrňovače <i>Rectifiers</i></p> <p>Vyhlazovací obvody <i>Smoothing circuits</i></p> <p>Tranzistorový jev, tranzistor <i>Transistor phenomenon, transistors</i></p> <p>Zesilovač <i>Amplifier</i></p> <p>Integrovaný obvod <i>Integrated circuit</i></p>	
<p>Elektromagnetické vlnění a kmitání, přenos informací <i>Electromagnetic oscillations and waves, data transmission</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- popíše děj v oscilačním obvodu LC, znázorní časovým rozvojem proud a napětí- vypočítá vlastní frekvenci kmitavého obvodu- znázorní elektromagnetickou vlnu na dvou vodičovém vedení- popíše vyzáření elektromagnetické	<p>Elektromagnetické kmity <i>Electromagnetic oscillations</i></p> <ul style="list-style-type: none">- elektromagnetický oscilátor <i>LC oscillatory circuit</i>- perioda a frekvence elektromagnetického oscilátoru <i>period and frequency of LC oscillator</i>- vlastní a nucené kmitání <i>natural and forced oscillations</i> <p>Elektromagnetické vlnění <i>Electromagnetic wave</i></p>	<p>PT: <i>ENV - ochrana před elektromagnetickým zářením</i></p>

	<p>energie pomocí dipólu</p> <ul style="list-style-type: none">- zná základní vlastnosti elektromagnetického vlnění a zákonitosti jeho šíření- chápe souvislost mechanického a elektromagnetického vlnění, zná i jejich rozdíly- zná význam elektromagnetického vlnění pro přenos informací- popíše princip a činnost některých elektroakustických měničů- zná princip vysílače a přijímače, modulace elektromagnetické vlny	<ul style="list-style-type: none">- postupná a stojatá elektromagnetická vlna <i>progressive and standing electromagnetic wave</i>- elektromagnetický dipól <i>dipole</i> <p>Vlastnosti a šíření elektromagnetického vlnění <i>Properties and transmission of electromagnetic wave</i></p> <ul style="list-style-type: none">- přenos informací pomocí elektromagnetického vlnění <i>data transmission by means of electromagnetic wave</i>	
--	--	--	--

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vlnová optika <i>Wave optics</i>	<ul style="list-style-type: none">- chápe světlo jako elektromagnetické vlnění- vypočítá rychlost světla v optickém prostředí- použije Huygensův princip pro výklad odrazu a lomu světla- aplikuje úplný odraz v praxi- změří index lomu- rozezná a popíše jevy způsobené interferencí světla- vysvětlí vznik spektra na hranolu a na mřížce- zná podstatu polarizace světla a její význam	<p>Světlo jako elektromagnetické vlnění <i>Light as a kind of electromagnetic wave</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rychlost šíření světla, frekvence, vlnová délka, index lomu <i>speed of light, frequency, wavelength, absolute refractive index</i>- odraz a lom světla, úplný odraz <i>reflection, refraction, total internal reflection</i>- disperze světla, spektroskop <i>dispersion of light, spectroscopy</i>- koherentní záření <i>coherent light</i>- interference světla <i>interference of light</i>- ohyb světla na hraně, na štěrbině a na optické mřížce <i>diffraction on a straight edge, single slit and grating</i>- polarizace světla <i>polarisation of light</i>	PV: <i>Ch – spektrální analýza</i>
Optické zobrazování <i>Geometrical optics</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší skutečný a zdánlivý obraz- sestrojí obraz při zobrazení zrcadlem a čočkou, určí jeho vlastnosti- dokáže řešit úlohy pomocí zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a tenkou čočku- dokáže popsat oko jako optickou soustavu- řeší úlohy na korekci krátkozrakosti a dalekozrakosti- experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky- zná podstatu lupy, mikroskopu, dalekohledu	<p>Zobrazování optickými soustavami <i>Geometrical optics and optical instruments</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rovinná a kulová zrcadla <i>plane and curved mirrors</i>- zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo, zvětšení <i>curved mirror equation, magnification</i>- tenké čočky <i>thin lenses</i>- zobrazovací rovnice tenké čočky, zvětšení <i>thin lens equation, magnification</i>- oko, konvenční zraková vzdálenost, krátkozrakost a dalekozrakost a jejich korekce <i>the eye, distance of most distinct vision, short sight and long sight and their correction</i>- subjektivní optické přístroje <i>subjective optical instruments</i>	PV: <i>Bi - zrak</i>

		- objektivní optické přístroje <i>objective optical instruments</i>	
Elektromagnetické záření a jeho energie <i>Electromagnetic radiation</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná různé druhy elektromagnetického záření a jejich praktický význam- umí definovat černé těleso a popsat křivku jeho vyzařování- řeší jednoduché úlohy pomocí fotometrických veličin- chápe podstatu spektrální analýzy- zná zásady správného osvětlení	Přehled elektromagnetického záření <i>Types of electromagnetic radiation</i> <ul style="list-style-type: none">- spektra <i>spectra</i>- záření černého tělesa <i>black body radiation</i>- přenos energie zářením, fotometrické veličiny- rentgenové záření <i>X-rays</i>	IVO: (výchova ke zdraví) - ochrana zraku - ochrana před škodlivým zářením Přenos energie zářením a fotometrické veličiny bude vyučováno v českém jazyce.
Speciální teorie relativity <i>Special theory of relativity</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná příklady platnosti principu relativity- chápe speciální teorii relativity jako teorii zpřesňující poznatky klasické fyziky- vysvětlí pojmy relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek- aplikuje vztahy pro hmotnost, hmotnostní úbytek, energii	Základní principy speciální teorie relativity <i>Basic postulates of STR</i> <ul style="list-style-type: none">- dilatace času a kontrakce délky <i>time dilation and length contraction</i>- relativistické skládání rychlostí <i>relativistic adding speeds</i>- relativistická hmotnost a hybnost <i>relativistic mass and momentum</i>- vztah mezi energií a hmotností <i>relation between mass and energy</i>	PV: ZSV – nové přírodovědné poznatky mění pohled na svět
Atomová fyzika <i>Atomic physics</i>	<ul style="list-style-type: none">- zná jevy potvrzující kvantovou hypotézu- objasní pojmy kvantování energie, kvantové číslo, energetická hladina- vysvětlí vztah mezi spektry látek a stavbou atomu- zná vývoj názorů na stavbu atomu- vyhledá a vysvětlí pomocí Pauliho principu elektronovou konfiguraci atomu- vysvětlí vnější fotoelektrický jev	Základní poznatky kvantové fyziky <i>Basic ideas of quantum theory</i> <ul style="list-style-type: none">- kvantová hypotéza, Planckova konstanta <i>quantum theory, Planck constant</i>- foton <i>photon</i>- katodové záření, objev elektronu <i>cathode rays, discovery of electron</i>- modely atomů a jejich vývoj <i>models of atom and their development</i>- kvantování energie elektronů v atomu <i>quantized energy of electron</i>	PV: Ch – elektronový obal atomu, chemické vazby, periodická soustava prvků IVO: (inf. tech.) význační vědci tvořící moderní fyziku

	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje Einsteinovu rovnici pro fotoefekt- zná vlastnosti fotonu- vysvětlí pojem vlnově – korpuskulární dualismus- vysvětlí princip laseru a jeho použití	<ul style="list-style-type: none">- kvantová čísla, Pauliho princip <i>quantum numbers, Pauli's exclusion principle</i>- tepelná emise a fotoelektrický jev, Einsteinova rovnice <i>thermionic emission and photoemission, Einsteins' equation</i> <p>Vlnově-korpuskulární dualismus - vlnové vlastnosti částic, částicové vlastnosti vlnění <i>Wave-particle duality of matter – wave properties of particles, particle properties of waves</i></p> <p>Stimulovaná emise, laser <i>Stimulated emission, lasers</i></p>	
Jaderná fyzika Nuclear physics	<ul style="list-style-type: none">- zná základní charakteristiky atomového jádra- popíše vlastnosti jaderných sil- zná rozdíly mezi základními typy jaderných reakcí- uvede typy radioaktivních přeměn- řeší úlohy využitím zákona radioaktivní přeměny- zná principy detekce jaderného záření- umí zapsat rovnici jaderné reakce- vysvětlí získání energie štěpením jader- zná princip činnosti jaderné elektrárny- zná příklady využití radioaktivity- zná nebezpečí spojená s využíváním jaderné energie- zná způsoby ochrany před zářením a zásady chování v krizových situacích	<p>Vlastnosti atomových jader <i>Properties of nuclei</i></p> <ul style="list-style-type: none">- vazbová energie jádra <i>bonding energy of the nucleus</i> <p>Jaderné reakce <i>Nuclear reactions</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rozpad, štěpení, fúze, zákony zachování <i>decay, fission, fusion, laws of conservation</i> <p>Radioaktivita <i>Radioactivity</i></p> <ul style="list-style-type: none">- záření α, β, γ, neutronové záření <i>α, β, γ radiation and neutron radiation</i>- zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny <i>decay law, half-life</i> <p>Detektory jaderného záření <i>Detection of radiation</i></p> <p>Jaderná energetika <i>Nuclear energy</i></p> <p>Využití radionuklidů <i>Uses of radionuclides</i></p> <p>Ochrana před zářením <i>Protection from radiation</i></p>	<p>IVO: (výchova ke zdraví) – ochrana člověka za mimořádných situací (možné jaderné nebezpečí)</p> <p>PV: M – exponenciální funkce</p> <p>PT: ENV - radioaktivní záření a ochrana před ním - problémy jaderné energetiky</p>

Shrnutí poznatků Summary	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v MFCH tabulkách a v učebnicích- je schopen získávat informace z různých zdrojů a prezentovat je	Vývoj fyziky v historii lidského poznání <i>Evolution of physics and its importance</i> Perspektivy fyziky <i>Future of physics</i> Využívání informačních zdrojů <i>Uses of different information resources</i>	
---	--	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.11 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie výrazně rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků. Výuka gymnaziální chemie vede k tvůrčímu a samostatnému myšlení formou řešení úloh, vede k vnímání a pochopení dějů probíhajících v přírodě a k pochopení vztahu přírody a člověka.

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie a vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP DG.

Předmět je řazen jako povinný předmět a je vyučován v prvních pěti ročnících šestiletého studia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny a probíhá ve třídách, odborných učebnách nebo v chemické laboratoři. Ve druhém a čtvrtém ročníku jsou do obsahu zařazena laboratorní cvičení, jejichž náplň je detailně rozpracována v tematickém plánu. Na laboratorní práce jsou třídy rozděleny na poloviny. První dva roky probíhá výuka v českém jazyce. Výuku v druhém ročníku je možno doplnit o shrnutí případně rozšiřující učivo v anglickém jazyce. Od třetího do pátého ročníku probíhá výuka v anglickém jazyce.

Témata Názvosloví komplexních sloučenin a Ochrana člověka za mimořádných událostí budou probrána v českém jazyce

Do obsahu výuky chemie jsou na DG zařazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Výuka je doplňována prezentacemi žáků, odbornými exkurzemi, besedami a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže chemická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel vede žáka k plánování a organizaci svého učení a pracovní činnosti
- učitel vede žáka k používání odborné literatury a periodické soustavy prvků
- učitel vyžaduje, aby žák efektivně získával a zpracovával poznatky a informace, hledal a rozvíjel účinné postupy ve svém učení
- učitel vede žáka k tomu, aby kriticky přistupoval ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovával a využíval při studiu a praxi
- učitel vyžaduje, aby žák hledal originální způsoby řešení a různě prezentoval výsledky (ve formě písemné, grafické, počítačové)

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k rozpoznávání problémů a objasnění jejich podstaty
- učitel vede žáka, aby aplikoval dříve získané teoretické poznatky a dovednosti při řešení konkrétních životních situací
- učitel vyžaduje, aby žák navrhoval postupné kroky a zvažoval využití různých postupů při řešení
- žáci posuzují důsledky určitého jevu z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- žáci využívají při řešení problémů poznatků z dalších oborů (biologie, matematika, fyzika, zeměpis)
- žáci dovedou zdůvodnit význam nových chemických poznatků pro společnost

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáka k tomu, aby se vyjadřoval samostatně, srozumitelně a souvisle
- učitel vede žáka k tomu, aby správně formuloval dotazy
- žáci formou referátů a prezentací s chemickou tematikou seznamují spolužáky se získanými informacemi
- žáci používají moderní informační technologie
- žáci při práci ve skupinách zdokonalují své komunikační schopnosti
- žáci se aktivně zapojují do diskuzí a jsou schopni reagovat na otázky

Kompetence sociální a personální

učitel motivuje žáka, aby aktivně spolupracoval s ním i s ostatními žáky v pracovním týmu při dosahování společných cílů

učitel vyžaduje, aby žák projevoval zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých

žáci si při spolupráci ve skupinách uvědomují základní lidské hodnoty (důvěra, pomoc..)

žáci se vyjadřují k otázkám vztahu společnosti k přírodnímu prostředí

žáci si uvědomují mezilidské vztahy, prohlubují toleranci

Kompetence občanské

- učitel vede žáka, aby respektoval jeho názory a názory spolužáků

- učitel vede žáka k tomu, aby se choval informovaně a zodpovědně v krizových situacích a poskytnul pomoc ostatním

- žáci na základě znalostí o lidské různorodosti odmítají xenofobní nebo rasistické názory

- žáci se seznamují s environmentálními problémy v globálním i lokálním měřítku

- žáci se účastní ekologických soutěží, zapojují se do ekologických aktivit

Kompetence pracovní

- žáci si při laboratorních cvičeních vytvářejí potřebné pracovní dovednosti

- žáci dodržují pravidla bezpečnosti práce

- žáci se seznamují s různými pracovními postupy

- žáci si uvědomují nutnost systematické a pečlivé práce

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Chemie			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia	<ul style="list-style-type: none">- chápe předmět studia chemie i význam chemie jako přírodní vědy- používá pozorování a experimentu k určení vlastnosti látky- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	<p>Úvod do studia</p> <ul style="list-style-type: none">- chemie v životě současného člověka- pozorování a experiment jako formy získávání poznatků <p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none">- skupenství, rozpustnost, nebezpečnost	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: znalost a respektování výstražných symbolů</i></p> <p>PV: <i>F (fyzikální veličiny)</i></p>
Směsi	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje směsi a chemické látky- navrhuje metody oddělování různých složek směsí	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none">- rozdělení směsí- hmotnostní zlomek roztoků- oddělování složek směsí	<p>PV: <i>M (úlohy o w)</i> <i>Exkurze v ČOV</i></p>
Částicové složení látek	<ul style="list-style-type: none">- načrtne stavbu atomu a rozložení elementárních částic, určuje valenční elektrony- orientuje se v periodické soustavě prvků, odvozuje uspořádání elektronů podle umístění prvku v PSP- určuje, je-li prvek kov, nekov nebo polokov na základě jeho postavení v PSP a jeho vlastností- dokáže určit typ vazby u daných sloučenin- vysvětluje vznik iontů a vlastnosti iontových sloučenin- chápe rozdíl mezi dějem chemickým a fyzikálním- zapisuje jednoduché chemické reakce chemickou rovnicí, používá zákon zachování hmoty	<p>Atom a jeho složení</p> <p>Prvky, názvy, značky</p> <p>Periodická soustava prvků</p> <p>Prvky</p> <ul style="list-style-type: none">- kovy- nekovy- polokovy <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none">- chemická vazba- chemické vzorce- molekuly- ionty- chemická reakce- chemická rovnice	<p>PV: <i>F (elektrické vlastnosti, vazby, struktura látek)</i> <i>D (národní obrození – české názvy prvků)</i> <i>Z (ionosféra)</i></p>
Vzduch	<ul style="list-style-type: none">- popisuje složení vzduchu a chápe význam jednotlivých jeho složek	<p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none">- složení vzduchu- vlastnosti a	<p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: Lidské aktivity a</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si nutnost ochrany ovzduší	<p>význam jednotlivých složek vzduchu</p> <ul style="list-style-type: none">- poškozování atmosféry (skleníkový efekt, ozónová díra, kyselá dešť)	<p><i>problémy životního prostředí: skleníkový efekt, ozónová díra, kyselá dešť</i></p> <p>PV: <i>Z (atmosféra)</i></p>
Vodík a halogeny	<ul style="list-style-type: none">- na základě jednoduchých pokusů usuzuje na některé vlastnosti vodíku a halogenů- reprodukuje získané znalosti o výskytu, vlastnostech, užití vodíku a halogenů	<p>Vlastnosti, příprava a význam vodíku a halogenů</p>	<p>PV: <i>F (vodík jako palivo hvězd)</i> <i>D (zneužití chloru v 1. svět. válce)</i> <i>Bi (význam jódu pro činnost štítné žlázy)</i></p>
Kyseliny a zásady	<ul style="list-style-type: none">- porovnává vlastnosti a použití vybraných kyselin a zásad a posuzuje vliv zástupců těchto látek na životní prostředí- vysvětluje vznik kyselých dešťů, uvádí jejich vliv na životní prostředí- orientuje se na stupnici pH a uvede využití neutralizačních reakcí v praxi	<p>Kyseliny a zásady</p> <ul style="list-style-type: none">- definice kyselin, vlastnosti nejvýznamnějších kyselin – HCl, H₂SO₄, HNO₃, H₂CO₃- definice zásad, vlastnosti nejvýznamnějších hydroxidů – NaOH, Ca(OH)₂, amoniak- indikátory, stupnice pH	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: odpovědnost při práci s kyselinami a hydroxidy, znalost poskytnutí první pomoci</i></p> <p>PV: <i>Bi (HCl v žaludečních šťávách)</i></p>
Uhlovodíky	<ul style="list-style-type: none">- zná složení a význam ropy, zemního plynu a uhlí- popisuje obecné vlastnosti uhlovodíků- vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C₁ – C₁₀- definuje pojmy alkan, alken, alkyn, aren- zapisuje molekulové racionální a strukturní vzorce nižších uhlovodíků- uspořádá uhlovodíky do skupin podle vazeb- zná vzorec, vlastnosti a použití methanu, ethanu, ethenu, ethynu, benzenu, toluenu, naftalenu a styrenu- zhodnotí vliv produktů spalování paliv na životní prostředí	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none">- formy uhlíku- uhlí, zemní plyn jako zdroje energie- alkany, alkeny, alkyny, areny- pohonné hmoty	<p>PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – ropa, světová naleziště, využití a zneužití, závislost světového hospodářství na těžbě ropy</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, význam obnovitelných zdrojů energie</i> <i>ENV – využití prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy</i></p> <p>PRO - ropa</p> <p><i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: osobní zodpovědnost za bezpečnost při práci s hořlavými látkami a rozpouštědly</i></p>

			PV: <i>Z (těžba uhlí, ropy a zemního plynu)</i> <i>Bi (ochrana přírody)</i>
Polokovy a kovy	<ul style="list-style-type: none">- popisuje různorodé použití křemíku a jeho sloučenin- na základě jednoduchých pokusů usuzuje na některé vlastnosti významných kovů- reprodukuje získané znalosti o výskytu, vlastnostech, užití vybraných kovů	Polokovy a kovy <ul style="list-style-type: none">- křemík- alkalické kovy, kovy alkalických zemin- hliník, železo, měď	PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – problémy životního prostředí při těžbě a zpracování rud</i> PV: <i>Z (naleziště některých rud)</i> <i>Bi (chemické vlastnosti minerálů)</i>
Halogenidy, oxidy, sulfidy	<ul style="list-style-type: none">- osvojí si použití koncovek oxidačních čísel- porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů a sulfidů	Oxidační číslo Názvosloví a použití významných halogenidů, oxidů a sulfidů	PV: <i>Z (znečištění atmosféry oxidem siřičitým, tepelné elektrárny, uhelné doly v ČR)</i>
Deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none">- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití- aktivně používá pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek- zařadí derivát podle charakteristické skupiny- dokáže rozlišit vzorec, význam a užití methanolu, ethanolu, glycerolu, fenolu- interpretuje podstatu alkoholového kvašení a výroby destilátů- posoudí důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka- odliší vzorec, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu- porovná vzorec, význam a užití kyseliny mravenčí a kyseliny octové	Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none">- halogenderiváty- alkoholy, fenol- formaldehyd, aceton- karboxylové kyseliny a jejich deriváty	PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy)</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: znečištění životního prostředí</i> PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva</i> PT: <i>OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: nakládání se zbytky organických rozpouštědel</i>
Soli	<ul style="list-style-type: none">- odvozuje vzorce a názvy solí- zná metody přípravy některých solí, jejich vlastnosti a praktický význam	Soli <ul style="list-style-type: none">- názvosloví kyselin a solí- výskyt a použití nejběžnějších solí	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: dusičnany, fosforečnany - problém eutrofizace</i>

Ochrana člověka za mimořádných událostí	- diskutuje o projevech havárií a zásadách chování obyvatel	Zásady chování obyvatel při haváriích s únikem nebezpečných látek	
--	---	---	--

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní látky	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování – bílkovin, tuků a sacharidů- uvádí příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů	Lipidy Sacharidy Bílkoviny	IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukrů a tuků</i> PV: <i>Bi (zelené rostliny)</i>
Plasty a syntetická vlákna	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitých vlastností a vlivu na životní prostředí- rozděluje plasty podle vlastností- charakterizuje běžně užívané plasty	Plasty a syntetická vlákna	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: PRO - plasty a třídění odpadů</i> <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – ropa není pouze palivo</i> PV: <i>Z (průmysl ČR)</i>
Chemické vzorce	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje pojem látkové množství, molární hmotnost- zná jednotku látkového množství, molární hmotnosti- umí vyhledat relativní atomovou hmotnost prvku z periodické tabulky- dovede pracovat s matematicko – fyzikálními a chemickými tabulkami- vypočítá relativní molekulovou hmotnost sloučeniny	Chemické vzorce molární hmotnost látkové množství výpočty ze vzorců	PV: <i>M (základní matematické výpočty)</i> <i>F (molární veličiny, jednotky SI, měření hustoty, převody jednotek)</i>
Chemické reakce	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy exotermická a endotermická reakce- definuje pojem rychlost chemické reakce- dokáže vysvětlit vliv vnějších faktorů na rychlost chemické reakce- definuje pojem katalyzátor a zná jeho využití v praktickém životě (katalyzátory spalovacích motorů, účinek peroxidu vodíku při desinfekci)	Chemická reakce <ul style="list-style-type: none">- exotermická reakce- endotermická reakce- enzymy, katalyzátory- srážková teorie, koncentrace- rychlost reakce	PV: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: ekonomický význam použití katalyzátorů při chemických výrobcích, úspory energie, času, materiálu</i> PV: <i>F (srážková teorie, měření teploty, rychlosti reakce)</i>

	- rozumí pojmu biokatalyzátor		<i>Bi (biokatalyzátory)</i>
Redoxní reakce	<ul style="list-style-type: none">- zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce- určuje oxidační číslo prvku ve sloučenině- pozná redoxní reakci- uvádí příklady a využití oxidačních a redukčních činidel ve výroбах, umí vysvětlit redoxní děje v živých organismech- vyčísluje rovnici redoxní reakce- vysvětluje princip koroze a způsoby ochrany kovů před korozi- popisuje děje na elektrodách při elektrolýze- objasňuje rozdíl mezi elektrolýzou a galvanickým článkem- uvádí příklady použití elektrolýzy a galvanického článku v praxi	Redoxní děj <ul style="list-style-type: none">- charakteristika redoxních reakcí- oxidační a redukční činidla- řada napětí kovů- galvanický článek a akumulátory- elektrolýza- výroby kovů- koroze kovů a ochrana před korozi- vyčíslování rovnic redoxních reakcí	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: ochrana životního prostředí, recyklace odpadu</i> PV: <i>Z (světová naleziště rud, ocelářský průmysl)</i> <i>F (galvanický článek, akumulátor)</i>
Chemické výpočty	<ul style="list-style-type: none">- upravuje chemické rovnice- aplikuje základní matematické úkony (přímá a nepřímá úměrnost, procento, výpočet, vyjádření neznámé z určitého vzorce)- umí převádět jednotky	Výpočty z chemických rovnic	PV: <i>M (základní matematické výpočty)</i> <i>F (molární veličiny, jednotky SI, měření hustoty, převody jednotek)</i>
Chemie ve službách člověka	<ul style="list-style-type: none">- zpracuje téma formou projektu	Vitamíny, hormony, drogy, doping, hnojiva a pesticidy, léčiva, plasty	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: vliv chemie na životní prostředí</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje o projevech havárií a zásadách chování obyvatel	Zásady chování obyvatel při haváriích s únikem nebezpečných látek	

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia <i>Introduction</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje jednotlivé přírodní vědy a zná jejich podstatu- vyjmenovává dostupné a běžně používané látky- uvádí klady a zápory, které přináší chemie pro člověka a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- charakteristika a rozdělení přírodních věd <i>natural sciences</i>- chemie v životě současného člověka – užití, zneužití <i>chemistry around us</i>	
Prvky a sloučeniny <i>Elements and compounds</i>	<ul style="list-style-type: none">- používá značky významných prvků v PSP- aplikuje znalosti o oxidačních číslech a odvozuje vzorce a názvy jednoduchých sloučenin- vysvětluje pojem látkové množství, molární hmotnost- zná jednotku látkového množství, molární hmotnosti- umí vyhledat relativní atomovou hmotnost prvku z periodické tabulky- vypočítá relativní molekulovou hmotnost sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">- značky a názvy prvků <i>elements</i>- vzorce a názvy sloučenin <i>inorganic nomenclature</i>- látkové množství <i>amount of substance</i>- molární hmotnost <i>molar mass</i>- molární objem <i>molar volume</i>	PV: <i>M (základní matematické výpočty)</i> <i>F (molární veličiny, jednotky SI, měření hustoty, převody jednotek)</i>
Složení a struktura atomu <i>Atomic structure</i>	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojmy: elektron, proton, neutron, atom, molekula, anion, kation, izotop, nuklid- orientuje se v zápisech protonového, neutronového a nukleonového čísla- načrtne stavbu atomu a rozložení elementárních částic- dokáže zapsat úplnou i zkrácenou elektronovou konfiguraci prvku s použitím periodické tabulky prvků	<ul style="list-style-type: none">- atom - jádro a obal <i>nuclear atom</i>- kvantová čísla <i>quantum numbers</i>- elektronová konfigurace <i>electron configuration</i>	PV: <i>ZSV (atomisté)</i>
Periodická soustava prvků <i>Periodic system of elements</i>	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem periodický zákon- orientuje se v periodické soustavě a usuzuje na možné vlastnosti prvků podle jejich umístění- rozlišuje prvky podle elektronové konfigurace valenční vrstvy na prvky s, p, d, f	<ul style="list-style-type: none">- periodický zákon <i>periodic law</i>- periody, skupiny <i>periods, groups</i>- prvky s, p, d, f <i>s, p, d, f - elements</i>	

Chemická vazba Chemical bonding	<ul style="list-style-type: none">- dokáže popsat vznik vazby- dokáže určit typ vazby u daných sloučenin- porovnává jednotlivé vazby mezi sebou a uvádí konkrétní příklady- rozlišuje vazby podle elektronegativity	<ul style="list-style-type: none">- vznik vazby <i>chemical bond formation</i>- vazebná energie <i>bonding energy</i>- σ a π vazba <i>σ a π bonds</i>- elektronegativita <i>electronegativity</i>- kovalentní, polární a iontová vazba <i>covalent, polar and ionic bonds</i>- slabé vazebné interakce <i>intermolecular interactions</i>	PV: <i>F (elektrické vlastnosti, vazby)</i>
Tvary molekul Shapes of molecules	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje vazebný a nevazebný elektronový pár- odvozuje tvary jednoduchých molekul	<ul style="list-style-type: none">- VSEPR teorie <i>VSEPR theory</i>	
Chemické reakce a rovnice Chemical reactions and equations	<ul style="list-style-type: none">- využívá odbornou terminologii při klasifikaci, popisu a vysvětlování chemických dějů- provádí výpočty z chemických rovnic	<ul style="list-style-type: none">- základní chemické zákony a chemické reakce <i>chemical laws and reactions</i>- výpočty z chemických rovnic <i>chemical equation calculations</i>	
Vodík, kyslík, vzduch, voda Hydrogen, oxygen, air, water	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje izotopy vodíku- porovnává vlastnosti O_2 a O_3- uvádí složení vzduchu, jeho vlastnosti a znečištění- popisuje vlastnosti vody a její význam- hodnotí využitelnost různých druhů vod- provádí chemické výpočty související s přípravou a ředěním roztoků	<ul style="list-style-type: none">- vodík <i>hydrogen</i>- kyslík <i>oxygen</i>- vzduch <i>air</i>- voda <i>water</i>- peroxid vodíku <i>hydrogen peroxide</i>- roztoky <i>solutions</i>- hmotnostní zlomek <i>mass percentage</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: znečištění vzduchu a vody</i> PV: <i>Z (atmosféra, hydrosféra)</i>

		<ul style="list-style-type: none">- molární koncentrace <i>molar concentration</i>	
Redoxní děj Redox reactions	<ul style="list-style-type: none">- rozeznává pojmy oxidace, redukce- aplikuje znalosti chemických zákonů při určování oxidačních čísel a úpravách chemických rovnic	<ul style="list-style-type: none">- oxidační číslo <i>oxidation number</i>- oxidace a redukce <i>oxidation and reduction</i>- oxidační a redukční činidla <i>oxidising and reducing agents</i>- vyčíslování redoxních rovnic <i>redox equations balancing</i>	
Acidobazické reakce Acid - base reactions	<ul style="list-style-type: none">- rozpoznává kyselinu a zásadu a určuje konjugovaný pár- rozlišuje silné, slabé kyseliny a zásady- orientuje se na stupnici pH, porovnává hodnoty pH různých látek a vyjadřuje svými slovy své poznatky z měření- vysvětluje význam indikátorů	<ul style="list-style-type: none">- teorie kyselin a zásad <i>acid – base theories</i>- neutralizace <i>neutralisation</i>- konjugovaný pár <i>conjugate pair</i>- iontový součin vody, stupnice pH <i>ionic product of water, pH scale</i>- indikátory <i>indicators</i>	PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: odpovědnost při práci s kyselinami a hydroxidy, znalost poskytnutí první pomoci</i>
Kinetika chemických reakcí Chemical kinetics	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje srážkovou teorii- uvádí faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	<ul style="list-style-type: none">- srážková teorie <i>collision theory</i>- rychlost chemické reakce <i>rates of reactions</i>- faktory ovlivňující rychlost chemické reakce <i>rates and conditions</i>	PV: <i>F (rychlost)</i>
Chemické rovnováhy Chemical equilibria	<ul style="list-style-type: none">- odvozuje rovnovážnou konstantu- aktivně využívá znalost Le Chatelierova principu akce a reakce	<ul style="list-style-type: none">- rovnovážná konstanta <i>equilibrium constant</i>- vztah mezi rovnovážnou konstantou a reakční rychlostí <i>Guldberg-Waag's expression</i>- Le Chatelierův princip akce a reakce	

		<i>factors affecting equilibria – Le Chatelier's principle</i>	
Prvky VIII. Skupiny <i>Noble gases</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem inertní prvek- popíše výskyt a použití vzácných plynů	<ul style="list-style-type: none">- vzácné plyny <i>noble gases</i>	PV: <i>F (radioaktivita radonu)</i>
Prvky VII. Skupiny <i>Group VII elements</i>	<ul style="list-style-type: none">- popisuje fyzikální a chemické vlastnosti halogenů- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků VII.A skupiny- charakterizuje použití významných sloučenin halogenů	<ul style="list-style-type: none">- fluor, chlor, brom, jod a jejich sloučeniny <i>fluorine, chlorine, bromine, iodine and their compounds</i>	PV: <i>D (1. světová válka)</i> <i>Bi (výskyt halogenů v živých organismech)</i>
Prvky VI. Skupiny <i>Group VI elements</i>	<ul style="list-style-type: none">- popisuje společné a rozdílné vlastnosti síry a kyslíku- vysvětluje pojem alotropie síry- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků VI.A skupiny- charakterizuje použití významných sloučenin síry- popisuje kroky výroby kyseliny sírové	<ul style="list-style-type: none">- síra a její sloučeniny <i>sulphur and its compounds</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky: Znečišťování životního prostředí při chemických výrobcích; kyselá dešť</i>
Prvky V. skupiny <i>Group V elements</i>	<ul style="list-style-type: none">- popisuje společné a rozdílné vlastnosti dusíku a fosforu- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků V.A skupiny- rozlišuje modifikace fosforu- popisuje kroky výroby kyseliny dusičné- charakterizuje použití významných sloučenin dusíku a fosforu	<ul style="list-style-type: none">- dusík a jeho sloučeniny <i>nitrogen and its compounds</i>- fosfor a jeho sloučeniny <i>phosphorus and its compounds</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: používání hnojiv.</i> PV: <i>Bi (N, P jako biogenní prvky, hnojiva)</i>
Prvky IV. Skupiny <i>Group IV elements</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozpoznává modifikace uhlíku- rozlišuje a uvádí vlastnosti CO a CO₂- popisuje tvorbu krápníků- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin prvků IV.A skupiny- hodnotí vlastnosti uhlíku významné pro strukturní teorii organických sloučenin- popisuje výrobu skla	<ul style="list-style-type: none">- uhlík a jeho sloučeniny <i>carbon and its compounds</i>- křemík a jeho sloučeniny <i>silicon and its compounds</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: skleníkový efekt, globální oteplování.</i> PV: <i>Z (naleziště některých rud, krasová činnost)</i> <i>Bi (fotosyntéza)</i>

Ochrana člověka za mimořádných událostí	- diskutuje o projevech havárií a zásadách chování obyvatel	Havárie s únikem nebezpečných látek	
--	---	-------------------------------------	--

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Kovy – obecná charakteristika Metals – general characteristics	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje princip kovové vazby- uvádí obecné fyzikální a chemické vlastnosti kovů- zapisuje chemickými rovnicemi obecné metody výrob kovů z rud (tepelný rozklad, chemická redukce, elektrolyza)	<ul style="list-style-type: none">- kovy <i>metals</i>	PV: <i>F (magnetismus, elektrická vodivost kovů)</i>
p-kovy p- block metals	<ul style="list-style-type: none">- rozumí pojům aluminotermie a amfoterní charakter hliníku- porovnává vlastnosti hliníku, cínu a olova	<ul style="list-style-type: none">- významné kovy III.A a IV.A skupiny <i>important metals of group III and IV</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i>
s-kovy s- block metals	<ul style="list-style-type: none">- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin alkalických kovů a kovů alkalických zemin- charakterizuje použití významných sloučenin, především Na, K, Ca	<ul style="list-style-type: none">- alkalické kovy a jejich sloučeniny <i>alkali metals and their compounds</i>- kovy alkalických zemin a jejich sloučeniny <i>alkaline earth metals and their compounds</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PV: <i>Z (naleziště některých sloučenin)</i> <i>Bi (Na, K, Ca jako biogenní prvky)</i>
Přechodné kovy d- block metals	<ul style="list-style-type: none">- uvádí obecné vlastnosti přechodných kovů- popisuje výrobu a vlastnosti vybraných kovů- vyjmenuje příklady použití kovů- zná složení nejběžněji používaných slitin	<ul style="list-style-type: none">- kovová vazba <i>metallic bond</i>- výskyt a metody zpracování kovů <i>occurrence and methods of manufacture of metals</i>- charakteristika přechodných kovů <i>transition metals</i>- železo, měď, zinek <i>iron, copper, zinc</i>	IVO: <i>Geologie – Člověk a anorganická příroda</i> PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky: Problémy životního prostředí při těžbě a zpracování rud</i> PV: <i>Z (naleziště rud)</i>
Komplexní sloučeniny Complex compounds	<ul style="list-style-type: none">- aplikuje poznatky z obecné chemie o koordinačně-kovalentní vazbě- využívá pojmy centrální atom, ligand, koordinační číslo- zná názvosloví komplexních sloučenin	<ul style="list-style-type: none">- koordinačně-kovalentní vazba <i>dative bond</i>- komplexní sloučeniny <i>complex compounds</i>	
Termochemie Thermo-chemistry	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje pojmy exotermická a endotermická reakce- aplikuje zápisy termochemických reakcí rovnicemi- rozlišuje a zapisuje první a druhý termochemický zákon	<ul style="list-style-type: none">- soustava <i>system</i>- stavové veličiny <i>state quantities</i>- entalpie <i>enthalpy changes</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: technicko – ekonomické aspekty, úspory energií při chemických výrobcích</i>

	<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady reakcí s entalpií větší a menší než nula	<ul style="list-style-type: none">- termochemické zákony <i>the first and second law of thermochemistry</i>- standartní slučovací a spalné teplo <i>enthalpy change of formation and combustion</i>	
Úvod do organické chemie <i>Introduction to organic chemistry</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje princip kovalentní vazby, násobnost vazeb- rozlišuje stechiometrický, molekulový, racionální a strukturní vzorec- počítá empirický vzorec- vysvětluje pojem izomerie a uvádí jednotlivé typy- rozlišuje typy reakcí v organické chemii	<ul style="list-style-type: none">- definice organické látky a význam organické chemie <i>organic compounds and importance of organic chemistry</i>- povaha kovalentní vazby mezi atomy uhlíku <i>chemical bonds between carbon atoms</i>- typy vzorců v organické chemii <i>types of formulae in organic chemistry</i>- výpočet empirického vzorce <i>empirical formula</i>- izomerie <i>isomerism</i>- typy reakcí v organické chemii <i>types of reactions in organic chemistry</i>	
Uhlovodíky <i>Hydrocarbons</i>	<ul style="list-style-type: none">- definuje pojem uhlovodík- rozlišuje typy řetězců- vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C₁ – C₁₆- popisuje obecné vlastnosti uhlovodíků- definuje pojmy alkan, alken, alkyn, aren- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků, jejich vlastnosti a jejich významné zástupce- hodnotí surovinové zdroje uhlovodíků, jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- alkan, cykloalkany <i>alkanes, cycloalkanes</i>- alkeny <i>alkenes</i>- alkadieny <i>alkadienes</i>- alkyny <i>alkynes</i>- areny <i>arenes</i>- zdroje uhlovodíků <i>sources of hydrocarbons</i>	PT: <i>MEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – ropa, světová naleziště, využití a zneužití.</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí: neobnovitelné zdroje uhlovodíků versus alternativní zdroje energie.</i> PV: <i>Z (těžba ropy, uhlí a zemního plynu)</i> <i>Bi (ochrana přírody)</i>

Deriváty uhlovodíků <i>Hydrocarbon derivatives</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje pojem derivát uhlovodíku- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce halogenderivátů a dusíkatých derivátů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none">- halogenderiváty <i>organic halogen compounds</i>- dusíkaté deriváty <i>organic nitrogen compounds</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí: freony</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje o účincích nebezpečných látek	Označování nebezpečných látek	

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Heterocyklické sloučeniny <i>Heterocyclic compounds</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje pojmy heterocykly a heteroatom- rozděluje heterocykly podle typu heteroatomu a podle počtu atomů v cyklu- uvede význam heterocyklů- zná výskyt a fyziologický účinek alkaloidů	<ul style="list-style-type: none">- heterocyklické sloučeniny <i>heterocyclic compounds</i>- alkaloidy <i>alkaloids</i>	IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Poškození zdraví užíváním drog, nebezpečí drogové závislosti</i> PV: <i>Bi (léčiva a přírodní látky)</i>
Alkoholy, fenoly, ethery <i>Alcohols, phenols, ethers</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků- rozliší alkoholy od fenolů- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce alkoholů, fenolů a etherů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none">- alkoholy <i>alcohols</i>- fenoly <i>phenols</i>- ethery <i>ethers</i>	PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů a nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu</i>
Karboxylové sloučeniny <i>Carboxylic compounds</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje karboxylové sloučeniny- rozliší aldehydy od ketonů- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce aldehydů a ketonů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none">- aldehydy <i>aldehydes</i>- ketony <i>ketones</i>	
Sacharidy <i>Saccharides</i>	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi karboxylovými sloučeninami a sacharidy- třídí sacharidy do skupin a srovnává obecné vlastnosti, zdroje a význam mono-, di-, polysacharidů- uvede rovnici a podmínky fotosyntézy ve vztahu k tvorbě glukózy- vysvětluje zjednodušeně kvasné procesy v biotechnologiích	<ul style="list-style-type: none">- sacharidy <i>saccharides</i>	IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví – Výživa, nadměrný příjem cukrů v potravě.</i> PV: <i>Bi (zdroje cukrů, trávení cukrů v zažívacím traktu)</i> <i>Bi (zelené rostliny, kvašení, stavební látky rostlin, zdroj energie pro živý organismus)</i>

			EX: <i>Exkurze – pivovar</i>
Karboxylové kyseliny Carboxylic acids	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje karboxylové kyseliny- rozliší funkční deriváty od substitučních- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů- uvádí zástupce karboxylových kyselin a jejich derivátů, jejich přípravu, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none">- karboxylové kyseliny <i>carboxylic acids</i>- funkční deriváty karboxylových kyselin <i>functional derivatives</i>- substituční deriváty karboxylových kyselin <i>substitutional derivatives</i>	
Lipidy Lipids	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi funkčními deriváty karboxylových kyselin a lipidy- rozliší tuky a oleje podle původu a chemického složení- uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu- vysvětlí princip a význam ztužování tuků- zná princip hydrolyzy tuků a zmydelňování- objasní princip pracích účinků mýdla- posuzuje vliv detergentů na životní prostředí- hodnotí vztah strukturně nepodobných látek ve skupině lipidů – oleje, tuky, vosky, steroidy, terpeny- charakterizuje terpeny, steroidy a jejich biologickou funkci v živých organismech	<ul style="list-style-type: none">- tuky, oleje <i>fats and oils</i>- vosky <i>waxes</i>- terpeny <i>terpenes</i>- steroidy <i>steroids</i>	IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví – Výživa, nadměrný příjem tuků v potravě.</i> PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: Rizika spojená s užíváním anabolických steroidů.</i> PV: <i>Bi (zdroje tuků, trávení tuků v zažívacím traktu)</i>
Proteiny Proteins	<ul style="list-style-type: none">- uvádí vztah mezi substitučními deriváty karboxylových kyselin a proteiny- uvádí zdroje proteinů ve vztahu k jejich biologickým funkcím- vysvětluje vznik dipeptidů a polypeptidů, vznik peptidové vazby- pojmenuje strukturní úroveň bílkovin- zná faktory denaturující proteiny	<ul style="list-style-type: none">- aminokyseliny <i>aminoacids</i>- peptidová vazba <i>peptide link</i>- struktura proteinů <i>structure of proteins</i>- denaturace <i>denaturing</i>	IVO: <i>Zdravý způsob života a péče o zdraví, vyvážená dieta.</i> PV: <i>Bi (stavební složky živých organismů, protilátky, rozvod kyslíku, hemoglobin, myoglobin, svalová kontrakce)</i>
Nukleové kyseliny	<ul style="list-style-type: none">- uvádí význam nukleových kyselin	<ul style="list-style-type: none">- nukleové kyseliny <i>nucleic acids</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní</i>

Nucleic acids	<ul style="list-style-type: none">- popisuje složení nukleových kyselin- rozlišuje složení, strukturu a funkce DNA a RNA		<i>prostředí - Problematika GMO</i> PV: <i>Bi (genetika)</i>
Enzymy Enzymes	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí funkci biokatalyzátorů- interpretuje význam enzymů pro živé organismy- vysvětluje pojem aktivní místo enzymu- uvádí princip enzymové reakce- vyjádřuje podmínky enzymové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- enzymy <i>enzymes</i>	PV: <i>Bi (trávicí enzymy)</i>
Syntetické makromolekulární látky Synthetic macromolecular compounds	<ul style="list-style-type: none">- zná pojem polymery a uvádí princip jejich vzniku- charakterizuje běžně užívané plasty- posuzuje využívání různých polymerů v praxi vzhledem k životnímu prostředí- diskutuje o nutnosti recyklace surovin	<ul style="list-style-type: none">- makromolekula <i>macromolecule</i>- významné polymery <i>important polymers</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí – ekologické aspekty syntézy polymerů</i> PV: <i>Z (průmysl)</i>
Chemie životního prostředí Environmental chemistry	<ul style="list-style-type: none">- shrnuje znalosti o toxicitě chemických látek- posuzuje jejich vliv na lidský organismus a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">- toxicita látek <i>substance toxicity</i>- koloběh látek <i>nutrient cycles</i>	PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí - Hlavní činitelé znečišťování životního prostředí</i> PRO: <i>Globální ekologické problémy</i> PV: <i>Bi, Z (narušení přírodních ekosystémů)</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje o znacích havárií s únikem nebezpečných látek	Šíření nebezpečných látek při haváriích	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.5.12 Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP DG

Předmět je vyučován ve všech ročnících šestiletého gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Využívá se jak teoretických, tak praktických forem výuky.

Ve čtvrtém ročníku jsou do programu biologie zařazena praktická cvičení. Jejich náplň je vypracována v tematickém plánu. První dva roky probíhá výuka v českém jazyce. Výuku v druhém ročníku je možno doplnit o shrnutí případně rozšiřující učivo v anglickém jazyce. Od třetího do šestého ročníku probíhá výuka v anglickém jazyce.

Témata „Aplikace teoretických poznatků v praxi“ a „Zásady první pomoci“ budou probírána v českém jazyce.

V pátém a šestém ročníku pro zájemce o biologii je základní výuka doplněna odbornými semináři z biologie.

Do obsahu výuky biologie jsou na vyšším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4).

Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže Biologická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají, uspořádávají, prezentují informace z různých zdrojů (internet, text, graf)
- žáci dovedou vybírat z nadbytku biologických informací podstatné
- žáci převádějí informace z jedné formy do druhé a naopak (text, graf, tabulka)
- žáci pracují s určovacími klíči přírodnin
- žáci na základě obrázků, mikrofotografií nebo schémat určují daný organismus
- žáci vysvětlují základní biologické zákony, definice a teorie
- žáci používají správnou terminologii, symboly a značení
- žáci se orientují v přirozených systémech organismů a posuzují fylogenetické vztahy

Kompetence k řešení problémů

- žáci aplikují teoretické biologické poznatky při řešení konkrétních životních situací
- žáci popisují společné a rozdílné znaky organismů a na základě těchto poznatků organismy třídí do skupin
- žáci posuzují důsledky určitého jevu z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- žáci využívají při řešení biologických problémů poznatků z dalších oborů (chemie, matematika, fyzika, zeměpis)
- žáci dovedou zdůvodnit význam nových biologických poznatků pro společnost

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k tomu, aby se vyjadřovali samostatně, srozumitelně a souvisle
- žáci formou referátů a prezentací seznamují spolužáky se získanými informacemi
- žáci používají moderní informační technologie
- žáci při práci ve skupinách zdokonalují své komunikační schopnosti
- žáci se aktivně zapojují do diskuzí a jsou schopni reagovat na otázky

Kompetence sociální a personální

- žáci v hodinách biologie pracují ve skupinách, kde si sami rozdělují role
- žáci si při spolupráci ve skupinách uvědomují základní lidské hodnoty (důvěra, pomoc...)
- žáci se vyjadřují k otázkám vztahu společnosti k přírodnímu prostředí

- žáci si uvědomují mezilidské vztahy, prohlubují toleranci

Kompetence občanské

- žáci na základě znalostí o lidské různorodosti odmítají xenofobní nebo rasistické názory
- žáci jsou ohleduplní k nemocným lidem, uvědomují si důležitost pomoci
- žáci se seznamují s environmentálními problémy v globálním i lokálním měřítku
- žáci se účastní ekologických soutěží, zapojují se do ekologických aktivit

Kompetence pracovní

- žáci při praktických cvičeních si vytvářejí potřebné pracovní dovednosti
- žáci dodržují pravidla bezpečnosti práce
- žáci se seznamují s různými pracovními postupy
- žáci si uvědomují nutnost systematické a pečlivé práce

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací předmět: Biologie			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obratlovci	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává kostru a svalstvo u jednotlivých obratlovců - srovnává rozdíly v trávení u jednotlivých obratlovců - popisuje a jednoduše charakterizuje činnost dýchací a oběhové soustavy obratlovců - vysvětluje význam ledvin - objasňuje činnost řídicích soustav a smyslových orgánů - uvádí různé způsoby rozmnožování - aplikuje teoretické znalosti etologie na konkrétních příkladech daných obratlovců 	Povrch těla a tvar Základní činnosti těla: <ul style="list-style-type: none"> - kostra a svalstvo - trávicí soustava - dýchací soustava - cévní soustava - vylučovací soustava - nervová soustava - smysly - rozmnožovací soustava - etologie 	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</i> PV: <i>ČjL (rozlišuje fakta, postupuje od názorů k hodnocení, fakta ověřuje pomocí dostupných informačních zdrojů)</i>
Člověk	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a učí se načrtnout stavbu jednotlivých částí kůže - poznává základní pravidla péče o kůži - vysvětluje původ lidských ras, pojem rasismus, rozlišuje charakteristické znaky jednotlivých ras - prověřuje své teoretické znalosti na modelu kostry - popisuje a prakticky předvádí postup první pomoci při zlomeninách - rozlišuje typy svalové tkáně - na obrázku určuje základní svaly - vysvětluje souvislost mezi výživou a kondicí svalů - popisuje stavbu a vysvětluje činnost trávicí soustavy - objasňuje funkci jater při procesu trávení - diskutuje o problematice správné výživy - hodnotí význam dýchací soustavy - vysvětluje princip nádechu a 	Povrch těla - stavba a funkce Kůže, rasy Lidská kostra - stavba kosti, lebka, páteř, kostra končetin, hrudník Svalstvo - typy svalstva, stavba, přehled kosterních svalů Trávicí soustava - jednotlivé oddíly TS, činnost TS, stavba a funkce jater, složení potravy Dýchací soustava - stavba a funkce, první pomoc při zástavě dechu Krev, tkáňový mok, míza	IVO: <i>(Výchova ke zdraví) – Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</i> PV: <i>Z (obyvatelstvo)</i> IVO: <i>(Výchova ke zdraví) – Zdravý způsob života a péče o zdraví: prevence chorob, zdravý způsob života</i>

	<ul style="list-style-type: none">výdechu- poskytuje PP při zástavě dechu- interpretuje význam krve, popisuje první pomoc při zástavě krvácení- analyzuje činnost srdce- posuzuje příčiny infarktu- uvádí význam mízní soustavy- jednoduše popisuje ledvinu a objasňuje její činnost- k žlázám s vnitřní sekrecí přiřazuje jednotlivé hormony a uvádí jejich účinky- prokazuje znalost jednotlivých částí mozku a míchy, hodnotí jejich funkci- vysvětluje šíření nervového vzruchu- posuzuje stavbu a funkci jednotlivých smyslových ústrojí- specifikuje rozdíly mezi pohlavními orgány muže a ženy- poznává princip oplození a vývin jedince- vysvětluje pojem antikoncepce a plánované rodičovství- definuje pojem zdraví- dokáže se orientovat v problematice civilizačních chorob- vysvětluje negativní vliv kouření, alkoholu a drog na naše zdraví	<p>Oběhová soustava - stavba a funkce, popis srdce a cév, zástava krvácení, resuscitace</p> <p>Vylučovací soustava - stavba a funkce ledviny, onemocnění ledvin, močové cesty</p> <p>Soustava žláz s vnitřní sekrecí - podvěsek mozkový, štítná žláza, příštítná tělíska, nadledviny, pankreas, pohlavní žlázy</p> <p>Soustava nervová a smyslová - stavba a činnost mozku, míchy, zrak, sluch, chuť, hmat</p> <p>Rozmnožovací soustava - stavba a funkce pohlavních orgánů, vývin jedince, antikoncepce, prevence pohlavních chorob</p> <p>Zdraví a nemoc - původci nákazy (viry, bakterie, prvoci a plísňe)</p> <p>alkohol, drogy, kouření</p>	<p>IVO: (Výchova ke zdraví) – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: poskytování první pomoci</p> <p>PV: TV (zdravý způsob života) Ch (enzymy, cukry, tuky a bílkoviny, alkohol, toxiny, biokatalyzátory)</p> <p>IVO: (Výchova ke zdraví) – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: negativní vliv kouření a užívání návykových látek</p>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- poznává stavbu a činnost jaderného reaktoru- prakticky se seznamuje se způsoby zástavy tepenného krvácení	Jaderný reaktor, jeho funkce První pomoc – zástava tepenného krvácení	
Praktické cvičení první pomoci	<ul style="list-style-type: none">- zdokonaluje se v technikách první pomoci		PRO: praktické postupy první pomoci

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Genetika	<ul style="list-style-type: none">- uvádí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním- používá základní genetické pojmy na příkladech- odvozuje Mendelovy zákony- podle obrázků popisuje strukturu NK	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování Základní genetické pojmy Mendelovy zákony Struktura nukleových kyselin	PV: <i>Ch (nukleové kyseliny, přenos genetických informací)</i>
Vznik a vývoj Země	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje vznik sluneční soustavy- srovnává složení jednotlivých částí Země- aktivně používá pojmy biosféra, atmosféra, hydrosféra	Vznik sluneční soustavy Stavba Země	PT: <i>ENV – Problematika vztahů organismů a prostředí, Základní podmínky života</i>
Evoluce	<ul style="list-style-type: none">- diskutuje se spolužáky o názorech na vznik života- uvádí klady a zápory jednotlivých evolučních teorií	Názory na vznik života Evoluční teorie	PT: <i>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</i> PV: <i>Z (Darwin)</i>
Geologické éry	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s textem vědecko-populární literatury (Burian)- sestavuje strom života- analyzuje jednotlivé geologické éry z hlediska evoluce- aktivně zařazuje uvedené skupiny rostlin a živočichů do ér- pomocí obrazů a modelu lebky demonstruje tělesné proporce u zástupců rodu <i>Homo</i>- charakterizuje jejich způsob života	Prekambrium, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory (vývoj člověka)	PV: <i>D (způsob života zástupců rodu „Homo“)</i>
Mineralogie	<ul style="list-style-type: none">- na modelech minerálů popisuje a ukazuje jednotlivé prvky souměrnosti- určuje krystalové soustavy daných modelů- teoretické poznatky o vlastnostech minerálů ověřuje prakticky- probrané minerály třídí do skupin a určuje jejich názvy	Prvky souměrnosti Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Třídění minerálů	PV: <i>Ch (anorganika, demonstrace vlastností minerálů)</i> <i>Z (práce s mapou ČR, naleziště minerálů)</i>

	<ul style="list-style-type: none">- zakresluje do mapy nejdůležitější naleziště minerálů v ČR		
Petrologie	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje vznik jednotlivých typů hornin- určuje a zařazuje uvedené horniny do skupin- zakresluje do mapy nejdůležitější naleziště hornin v ČR	Horniny vyvřelé, usazené a přeměněné	PV: <i>Z (práce s mapou ČR, naleziště hornin)</i>
Pedologie	<ul style="list-style-type: none">- objasňuje vznik půdy- kategorizuje typy půd	Vznik a tvorba půd	PV: <i>Z (půda a její vliv na utváření krajiny)</i>
Geologické děje	<ul style="list-style-type: none">- prokazuje znalost pojmů souvisejících s geologickými jevy- ve skupině zpracovává prezentaci na téma: sopečná činnost, zemětřesení, zlomy a vrásy, činnost vody, činnost ledovců	Vnitřní a vnější geologické děje	PT: OSV PRO <i>geologické děje</i>
Ekologie	<ul style="list-style-type: none">- aktivně používá základní ekologické pojmy- pomocí PowerPointu nastiňuje současné ekologické problémy- uvádí klady a zápory přístupu člověka k životnímu prostředí- navrhuje řešení jednoduchého ekologického problému- diskutuje na dané ekologické téma	Základní ekologické pojmy, biotické a abiotické podmínky života, biomy, současné ekologické problémy	PV: <i>Ch (pesticidy, emise, imise)</i> <i>Z (klimatologie, hospodářství, globální problémy)</i> PT: <i>ENV – Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí</i> OSV – <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</i>
Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- poznává účinky radioaktivního záření- na figuríně si prakticky ověřuje masáž srdce	Biologické účinky radioaktivního záření První pomoc – masáž srdce	
Souhrnná exkurze	<ul style="list-style-type: none">- prohlubuje si znalosti ze všech probraných biologických oborů		PRO: <i>Biologické obory</i>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Charakteristika života <i>Studying living things</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje základní biologické vědy- odlišuje živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností- rozlišuje jednotlivé domény	Biologické vědy <i>Biology as a science</i> Dějiny biologie <i>History of biology</i> Obecná charakteristika živých soustav <i>Characteristics of living systems</i> Rozdělení živých soustav <i>Classification of living systems</i>	PV: <i>ZSV (filozofové)</i>
Chemické složení a buněčná stavba organismů <i>Chemical constituents of organisms</i>	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje význam organických a anorganických látek v buňce- rozděluje biogenní prvky na makrobiogenní, mikrobiogenní a stopové a uvádí jejich význam- objasňuje stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk- porovnává jednotlivé typy buněk a uvádí rozdíly mezi nimi	Chemické složení organismů <i>Chemicals of life</i> Základní stavba buňky <i>Cell structure</i> Buněčné povrchy <i>Cell membranes</i> Buněčné organely <i>Cell organelles</i> Rozdíly mezi prokaryotní a eukaryotní buňkou <i>Prokaryotic vs. eukaryotic cell</i> Rozdíly mezi rostlinnou, živočišnou buňkou a buňkou hub <i>Animal, plant, fungal cells</i>	PV: <i>Ch (prvky)</i>
Vznik a vývoj života <i>Origin of life</i>	<ul style="list-style-type: none">- porovnává významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	Názory na vznik života na Zemi <i>Origin and evolution of life - theories</i>	
Viry <i>Viruses</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy- objasňuje základní průběh životního cyklu viru, porovnává alternativy způsobu rozmnožování viru v hostitelské buňce- hodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby- hodnotí pozitivní a negativní význam virů	Stavba viru <i>Virus - structure</i> - reprodukce <i>reproduction</i> - podvirové infekční jednotky <i>other infectious particles</i> - významná virová onemocnění <i>significant viral diseases</i>	IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv virů na zdraví člověka)</i>
Prokaryotní organismy <i>Prokaryotic organisms</i>	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje archea, bakterie a sinice a uvádí jednotlivé rozdíly v jejich stavbě- popisuje typ metabolismu a způsob rozmnožování bakterií a sinic	Archea <i>Archae - extremophiles</i>	IVO <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv bakterií na</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - hodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby 	<p>Bakterie <i>Bacteria</i></p> <p>Sinice <i>Cyanobacteria</i></p>	zdraví člověka)
<p>Eukaryota</p> <p>Eukaryotic organisms</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje na příkladech prvky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežití v jednobuněčné formě života - poznává jednotlivé orgány prvků podle nákresu nebo fotografie a vysvětluje jejich funkce - porovnává základní typy rozmnožování prvků - charakterizuje významné skupiny prvků - popisuje nemoci člověka způsobené prvky a uvádí možnosti ochrany proti těmto nemocem - popisuje stavbu, typy a vlastnosti jednotlivých tkání - charakterizuje typy pletiv podle jejich funkce - uvádí základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas - popisuje a rozpoznává typickou stavbu a funkci základních vegetativních orgánů a jejich přeměny - vysvětluje příjem, transport a výdej látek rostlinou - popisuje průběh fotosyntézy a dýchání - charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin - klasifikuje pohyby rostlin - uvádí rozdíly mezi jednotlivými způsoby výživy - uvádí výhody a nevýhody vnitřní a vnější kostry - porovnává společné a rozdílné vlastnosti kostry jednotlivých tříd obratlovců - charakterizuje odlišnosti pohybových soustav 	<p>Prvoci- charakteristika, významní zástupci</p> <p><i>Protozoans – characteristics, important representatives</i></p> <p>Vznik mnohobuněčnosti</p> <p><i>Origin of multicellularity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tkáně, pletiva <i>animal and plant tissues</i> - orgány a orgánové soustavy <i>organs and organ systems</i> - srovnání stélka, cornus <i>Thallus and plant body - comparison</i> - kořen, stonek, list <i>root, stem, leaf</i> - vodní režim, fotosyntéza, dýchání <i>transport of water in plants, photosynthesis, respiration</i> - růst, vývin a pohyby rostlin <i>growth, development and movement of plants</i> - mixotrofie <i>mixotrophy</i> - heterotrofie <i>heterotrophy</i> - pohybový aparát živočichů <i>types of movement in animals</i> - fylogeneze a funkce trávicí soustavy <i>phylogeny and functions of digestive system</i> 	<p>IVO:</p> <p><i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví: vliv prvků na zdraví člověka)</i></p> <p>PT:</p> <p><i>OSV- sociální komunikace, spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Ch (metabolismus, barviva)</i></p> <p>PV:</p> <p><i>Ch (proteiny, soli)</i></p>

	<p>bezobratlých živočichů, vodních a suchozemských obratlovců</p> <ul style="list-style-type: none">- popisuje základní funkce trávicí, dýchací a oběhové soustavy živočichů- porovnává typy trávicí, dýchací a oběhové soustavy u bezobratlých a obratlovců- uvádí vývoj tělních tekutin u bezobratlých a obratlovců	<ul style="list-style-type: none">- fylogeneze a funkce tělních tekutin <i>phylogeny and functions of body fluids</i>- fylogeneze a funkce oběhové soustavy <i>phylogeny and functions of circulatory system</i>- fylogeneze a funkce dýchací soustavy <i>phylogeny and functions of gas exchange system</i>	<p>PV: <i>Ch (enzymy)</i></p> <p>PV: <i>Ch (dýchací plyny)</i></p>
<p>Aplikace teoretických poznatků v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none">- porovnává na základě teoretických poznatků jednotlivé soustavy živočichů	<ul style="list-style-type: none">- fylogeneze a funkce orgánových soustav	<p>EX: <i>ZOO Svatý Kopeček</i></p>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Eukaryota Eukaryotic organisms	<ul style="list-style-type: none">- porovnává typy vylučovacích soustav bezobratlých a obratlovců- vysvětluje funkci jednotlivých hormonů u bezobratlých a obratlovců- charakterizuje typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů- nachází společné a rozdílné znaky smyslových orgánů bezobratlých živočichů a obratlovců- vysvětluje význam vybraných typů smyslových orgánů jako výsledek adaptace k určitému typu prostředí- charakterizuje hlavní typy chování živočichů- porovnává typy pohlavních orgánů bezobratlých a obratlovců	<p>Vznik mnohobuněčnosti <i>Origin of multicellularity</i></p> <ul style="list-style-type: none">- fylogeneze a funkce vylučovací soustavy <i>phylogeny and functions of excretory system</i>- fylogeneze a funkce endokrinní soustavy <i>phylogeny and functions of endocrine system</i>- fylogeneze a funkce nervové soustavy <i>phylogeny and functions of nervous system</i>- fylogeneze a funkce smyslových orgánů <i>phylogeny and functions of receptors</i>- fylogeneze a funkce pohlavní soustavy <i>phylogeny and functions of reproductive system</i>	<p>PT: <i>OSV- sociální komunikace, spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>F (optika, akustika)</i></p>
Rozmnožování organismů Reproduction, growth and development	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu- popisuje rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy- vysvětluje vznik pohlavních buněk a zárodečných listů- porovnává výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování- porovnává vnější a vnitřní oplození a vysvětluje význam vnitřního oplození- porovnává přímý a nepřímý vývoj živočichů, proměnu dokonalou a nedokonalou- popisuje zárodečný vývoj jedince- vysvětluje význam zárodečných obalů vyšších obratlovců jako adaptaci k životu na souši- popisuje stavbu generativních orgánů rostlin- interpretuje květní vzorce a diagramy- vysvětluje rozdílnou stavbu	<p>Buněčný cyklus Cell cycle</p> <p>Mitóza, meióza Mitosis, meiosis</p> <p>Gametogeneze Gametogenesis</p> <p>Embryogeneze Embryogenesis</p> <ul style="list-style-type: none">- rýhování vajíčka <i>zygote cleavage</i>- vznik zárodečných listů <i>embryonic body layers</i> <p>Rozmnožování živočichů Reproduction of animals</p> <ul style="list-style-type: none">- vnější a vnitřní oplození <i>external and internal fertilisation</i>- přímý a nepřímý vývoj <i>direct and indirect development</i>- zárodečný vývoj jedince <i>foetal growth and development</i>- zárodečné obaly <i>embryonic cavities and</i>	<p>PV: <i>Ch (nukleové kyseliny)</i></p>

	<p>květů v souvislosti s odlišným způsobem opylování</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnává způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin- charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů- charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin- popisuje postupnou adaptaci rostlin k životu na souši	<p><i>membranes</i> Rozmnožování rostlin Sexual reproduction in flowering plants</p> <ul style="list-style-type: none">- stavba květu <i>flower structure</i>- opylování - pollination- oplození <i>fertilisation</i>- semena, plody <i>seeds, fruits</i>- metageneze <i>alternation of generations</i>- adaptace rostlin <i>„life on land“ adaptations</i>	
Aplikace teoretických poznatků v praxi	<ul style="list-style-type: none">- porovnává a zařazuje jednotlivé zástupce rostlin a živočichů	Lužní les	EX: <i>Litovelské Pomoraví</i>

Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ekologie Ecology	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje základní pojmy ekologie- popisuje příklady adaptací organismu na různé biotické faktory prostředí- uvádí příklady negativního vlivu lidské činnosti na určité organismy- charakterizuje znaky populace a faktory ovlivňující její početnost- uvádí vzájemné vztahy mezi organismy a populacemi na konkrétních případech- vysvětluje vliv abiotických faktorů na organismy- zdůvodňuje nezbytnost jednotlivých složek ekosystému- uvádí příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech- objasňuje vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému- hodnotí změny v ekosystému, uvádí příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků- vysvětluje tok energie a koloběh látek v biosféře- charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody ČR- prokazuje na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států	<p>Základní pojmy <i>Basic terms</i></p> <p>Organismy a prostředí <i>Organisms and environment</i></p> <ul style="list-style-type: none">- ekologická valence <i>range of tolerance</i> <p>Biotické faktory života <i>Biotic factors of life</i></p> <ul style="list-style-type: none">- populace <i>population</i>- společenstvo <i>community</i>- interakce <i>interactions</i> <p>Abiotické faktory života <i>Abiotic factors of life</i></p> <ul style="list-style-type: none">- sluneční záření <i>light</i>- teplo <i>temperature</i>- vzduch <i>oxygen availability</i>- voda <i>water availability</i>- půda <i>edaphic factors</i> <p>Ekosystémy <i>Ecosystems</i></p> <ul style="list-style-type: none">- potravní řetězec <i>food chain</i>- potravní pyramida <i>food pyramid</i>- vývoj ekosystému <i>succession</i> <p>Biosféra <i>Biosphere</i></p> <p>Ochrana životního prostředí <i>Protection of the environment</i></p>	<p>PT: <i>ENV- Problematika vztahů organismu a prostředí, Člověk a životní prostředí</i></p> <p>OSV- Spolupráce a soutěž</p> <p>PV: <i>Z (klimatologie, hospodářství, globální problémy)</i></p> <p>PV: <i>F (vlastnosti světla) Ch (voda, vzduch)</i></p>
Přehled jednotlivých ekosystémů Various ecosystems	<ul style="list-style-type: none">- vysvětluje pojem biogeografie- uvádí obecnou charakteristiku lesa, biocenózu, vztahy živočichů a rostlin v lese	<p>Obecná charakteristika biogeografie <i>Biogeography – general characteristics</i></p> <p>Základní typy prostředí</p>	<p>PT: <i>ENV- Problematika vztahů organismů a prostředí</i></p>

<ul style="list-style-type: none">- sestavuje potravní řetězec a potravní pyramidy- vybírá významné zástupce rostlin a živočichů- charakterizuje ekosystém stojatých a tekoucích vod- porovnává zastoupení jednotlivých organismů ve vodních ekosystémech- uvádí významné zástupce a zařazuje je do potravního řetězce- porovnává vlastnosti přírodního a umělého ekosystému- uvádí klady a zápory umělého ekosystému- vybírá významné zástupce těchto ekosystémů- hodnotí výskyt vnitřních a vnějších parazitů a sestavuje potravní řetězec- uvádí způsoby přenosu parazitů a možnosti onemocnění- vysvětluje pojem domestikace- hodnotí pozitiva pěstování okrasných a pokojových rostlin- uvádí zástupce rostlin a živočichů žijících na rumišťích- uvádí charakteristiku deštných pralesů- vyjmenuje významné zástupce a ohrožené druhy- uvádí rozdíly mezi stepí a savanou- porovnává výskyt jednotlivých zástupců- vysvětluje pojem potravní specialisté a zařazuje je do ekologické niky- určuje na mapě stepi v ČR- vymezuje polohu pouští na mapě a vysvětluje podnební podmínky- uvádí typické zástupce flóry a fauny pouští, vysvětluje jejich adaptaci na dané prostředí- analyzuje podnební	<p>Les <i>Forest</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i>- fytoocenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Voda a její okolí <i>Water and its surroundings</i></p> <ul style="list-style-type: none">- obecná charakteristika prostředí <i>general characteristics</i>- fytoocenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Louky, pastviny, pole <i>Meadows, pastures, fields</i></p> <ul style="list-style-type: none">- umělý ekosystém <i>artificial ecosystem</i> <p>Sady, zahrady, parky <i>Orchards, gardens, parks</i></p> <ul style="list-style-type: none">- fytoocenóza <i>phytocoenosis</i> <p>Lidská sídla, rumišťe <i>Settlements, weedery</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zoocenóza <i>zoocoenosis</i>- parazitický potravní řetězec <i>parasitic food chain</i>- onemocnění <i>diseases</i>- okrasné a pokojové rostliny <i>decorative and house plants</i>- rumišťe <i>weedery</i> <p>Cizokrajné ekosystémy <i>Exotic ecosystems</i></p> <p>Tropický deštný les <i>Tropical rain forest</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i>	<p>PV: <i>Z (klimatologie, hospodářství, vliv globálního oteplování na areály rostlin a živočichů, pevninský a mořský ekosystém</i> <i>Ch (voda)</i></p>
---	---	---

	<p>podmínky během roku</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnává podmínky mezi severním a jižním pólem- uvádí významné zástupce- charakterizuje podmínky života ve vodách teplých krajín- uvádí významné zástupce a zařazuje je do potravního řetězce- analyzuje potravní vztahy v moři- sestavuje potravní řetězce z vybraných jedinců- vybírá ze zástupců ekosystému ohrožené a hospodářsky významné druhy	<ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Savana a step <i>Savanna and temperate grassland</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i> <ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Pouště a polopouště <i>Desert and semidesert</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i> <ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Tundra a polární oblasti <i>Tundra and polar regions</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i> <ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Vody teplých krajín <i>Waters in tropical zones</i></p> <ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- klima <i>climate</i> <ul style="list-style-type: none">- fytoceenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i> <p>Moře a oceány <i>Seas and oceans</i></p>	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- topografické vymezení <i>topographic specification</i>- abiotické faktory <i>abiotic factors</i>- biotické faktory <i>biotic factors</i>- potravní vztahy <i>trophic relationships</i>- fytoocenóza <i>phytocoenosis</i>- zoocenóza <i>zoocoenosis</i>- význam pro člověka <i>importance for humans</i>	
Biologie člověka Human biology	<ul style="list-style-type: none">- objasňuje postavení rodu Homo v živočišné říši- orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka- charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace- popisuje stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení- popisuje v základních rysech kostru člověka a její funkce- objasňuje vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí- vysvětluje proces růstu dlouhých kostí- prokazuje znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí- popisuje stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti- porovnává stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny- určuje polohu významných kosterních svalů- vysvětluje funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb- popisuje stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy- vysvětluje postup trávení a vstřebávání sacharidů,	<p>Původ a vývoj člověka <i>Human evolution</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rod <i>Homo</i> <i>genus Homo</i>- fylogeneze <i>phylogeny</i>- hominizace <i>hominisation</i>- sapientace <i>sapientation</i> <p>Opěrná a pohybová soustava <i>Support system and movement</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a spojení kostí <i>bone structure and arthroses</i>- kostra člověka <i>human skeleton</i>- růst kostí <i>bone growth</i>- osifikace kostí <i>ossification</i>- první pomoc při poranění páteře a zlomeninách- stavba kosterního svalu <i>skeletal muscles</i>- svalový stah <i>muscle contraction</i>- hladký, kosterní a srdeční sval <i>smooth, skeletal and cardiac muscle</i>- přehled svalů člověka <i>human muscular system</i>- propojení svalů s kostrou- pohyb	<p>IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí)</i></p> <p>PV: <i>D (vývoj člověka)</i> <i>Z (lidské rasy)</i></p>

	<p>bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou</p> <ul style="list-style-type: none">- objasňuje význam vrátnicového oběhu- uvádí zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří	<p><i>locomotion</i></p> <p>Trávicí soustava <i>Digestive system</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a funkce TS <i>organisation and functions of digestive system</i>- trávení, vstřebávání <i>digestion and absorption</i>- játra a vrátnicový oběh <i>liver and hepatic portal circulation</i>- zásady zdravé výživy <i>healthy diet</i>	<p>PV: <i>Ch (enzymy)</i></p> <p>PV: <i>Ch (metabolismus toxicita látek, sacharidy, proteiny, lipidy)</i></p>
<p>Aplikace teoretických poznatků v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none">- porovnává jednotlivé typy ekosystémů	<p>Přírodní a umělý ekosystém</p>	<p>EX: <i>palmový skleník</i></p>

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Biologie člověka Human biology	<ul style="list-style-type: none">- objasňuje složení tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy- vysvětluje vztahy mezi krví, tkáňovým mokem a mizou- charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce- vysvětluje podstatu krevních skupin- popisuje stavbu srdce a princip jeho činnosti- vysvětluje funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve- popisuje rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice- popisuje způsob měření krevního tlaku v klinické praxi a jeho vyjádření zlomkem- objasňuje význam lymfatického systému- vysvětluje rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, objasňuje vztah mezi antigenem a protilátkou, popisuje základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou- objasňuje, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám- prokazuje znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení- popisuje stavbu dýchacích cest a plic- vysvětluje, jak se v procesu dýchání uplatňuje soustava oběhová a jednotlivé tkáňové buňky- popisuje mechanismus vdechu a výdechu- objasňuje rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním- vysvětluje základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví- uvádí rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku	<p>Oběhová soustava a imunitní systém</p> <ul style="list-style-type: none">- tělní tekutiny <i>body fluids</i>- tkáňový mok <i>tissue fluid</i>- míza <i>lymph</i>- krev <i>blood</i>- stavba srdce <i>heart anatomy</i>- činnost srdce <i>heart function</i>- oběh krve <i>blood circulation</i>- stavba cév <i>blood vessels</i>- krevní tlak <i>blood pressure</i>- lymfatický systém <i>lymphatic system</i>- imunitní systém <i>immune system</i>- očkování <i>vaccination</i>- první pomoc při zástavě srdce a krvácení <p>Dýchací soustava</p> <p><i>Gas exchange system</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavba dýchací soustavy <i>respiratory system - anatomy</i>- dýchání <i>breathing</i>- vdech a výdech <i>inhalation and exhalation</i>- vnější a vnitřní dýchání <i>breathing and cellular respiration</i>- transport kyslíku a oxidu uhličitého <i>transport of oxygen and carbon dioxide</i>- tvorba hlasu <i>voice</i>- první pomoc při zástavě dechu <p>Kontrolní a řídicí systém</p>	<p>IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí)</i></p> <p>PV: <i>Ch (proteiny)</i></p> <p>PV: <i>Ch (dýchací plyny, heterocykly)</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- popisuje tvorbu hlasu a ochranu hlasivek před poškozením- prokazuje znalost účinného postupu při zahájení resuscitace s ohledem na pacienta i na osobní bezpečnost- popisuje stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy- popisuje stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpoznává jeho hlavní části- objasňuje základní princip přenosu nervového vzruchu- popisuje inervaci a řízení činností tělních orgánů- popisuje rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem- charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce- objasňuje hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů muže a ženy- vysvětluje chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí, fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy- srovnává hormonální a nervovou regulaci, popisuje jejich vzájemnou provázanost- popisuje stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů- objasňuje, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány- popisuje stavbu a funkci vylučovací soustavy- popisuje stavbu nefronu člověka a vysvětluje základní děje, které zde probíhají- objasňuje, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy- popisuje stavbu kůže a její	<p><i>Control and coordination</i> Nervová soustava <i>Nervous system</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a funkce nervové soustavy <i>nervous system – organisation and functions</i>- popis neuronu <i>neurons</i>- přenos vzruchu <i>impulse transmission</i>- inervace vnitřních orgánů <i>innervation of inner organs</i>- vegetativní a motorický systém <i>somatic and autonomic system</i> <p>Hormonální soustava <i>Endocrine system</i></p> <ul style="list-style-type: none">- žlázné hormony <i>endocrine hormones</i>- tkáňové hormony <i>tissue hormones</i>- činnost hormonů <i>action of hormones</i>- pohlavní hormony <i>sex hormones</i> <p>Vzájemné propojení nervové soustavy a hormonální soustavy <i>Effect of hormones and nerves</i></p> <p>Smyslová soustava <i>Receptors</i></p> <ul style="list-style-type: none">- chemoreceptory <i>chemoreceptors</i>- mechanoreceptory <i>mechanoreceptors</i>- termoreceptory <i>thermoreceptors</i>- fotoreceptory <i>photoreceptors</i> <p>Vylučování a vylučovací soustava, homeostáza, kůže</p> <p>Regulation of body fluids, homeostasis, skin</p> <ul style="list-style-type: none">- vylučování <i>excretion</i>- stavba a funkce vylučovací soustavy <i>excretory system – anatomy and functions</i>- stavba nefronu	<p>PV: <i>F (rezonance)</i></p> <p>PV: <i>Ch (alkalické kovy)</i></p> <p>PV: <i>Ch (proteiny, steroidy)</i></p> <p>PV: <i>F (akustika, optika)</i></p> <p>PV: <i>Ch (sloučeniny)</i></p>
--	--	--	---

	<p>deriváty</p> <ul style="list-style-type: none">- posuzuje některé příčiny vedoucí k produkci moče s obsahem glukózy, bílkovin, krve...- prokazuje znalost první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách- uvádí rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy- popisuje ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy- charakterizuje proces oplození vajíčka a uvádí možnosti prokázání těhotenství- popisuje průběh těhotenství a uvádí příklady působení rizikových faktorů- charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka, porovnává rozdíly mezi nimi a posuzuje faktory, které pozitivně a negativně ovlivňují prenatální i postnatální vývoj člověka- objasňuje stárnutí člověka jako opotřebování buněk a tkání, uvádí faktory, které stárnutí ovlivňují- charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a možnosti prevence- uvádí základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory	<p><i>nephron</i></p> <ul style="list-style-type: none">- tvorba moči <i>urine formation</i>- homeostáza <i>homeostasis</i>- řízení vylučování <i>control of excretion</i>- stavba a funkce kůže- kožní deriváty <i>skin outgrowths</i>- nemoci vylučovací soustavy <i>excretory system - illnesses</i>- první pomoc při poranění kůže, omrzliny, popáleniny- tělesná teplota <i>body temperature</i> <p>Rozmnožovací soustava a vývoj člověka</p> <p><i>Human reproductive system</i></p> <ul style="list-style-type: none">- stavba a funkce pohlavní soustavy muže <i>male reproductive system</i>- stavba a funkce pohlavní soustavy ženy <i>female reproductive system</i>- ovulace, menstruace <i>ovulation, menstruation</i>- oplození <i>fertilisation</i>- těhotenství <i>pregnancy</i>- ontogenetický vývoj <i>human ontogeny</i>- nemoci <i>illnesses</i>	<p>dusíku)</p> <p>PV: <i>Ch (kyseliny a zásady)</i></p>
<p>Genetika Genetics</p>	<ul style="list-style-type: none">- popisuje složení, strukturu a funkci nukleových kyselin- objasňuje podstatu genetického kódu- vysvětluje průběh replikace, transkripce, translace- odvozuje pořadí aminokyselin v peptidu s pomocí tabulky genetického kódu- charakterizuje a rozpoznává jednotlivé fáze mitózy a meiózy- objasňuje genetické důsledky	<p>Molekulární základy dědičnosti</p> <p><i>Molecular genetics</i></p> <ul style="list-style-type: none">- nukleové kyseliny <i>nucleic acids</i>- genetický kód <i>genetic code</i>- exprese genu <i>gene expression</i>- proteosyntéza <i>protein synthesis</i> <p>Genetika buňky</p> <p><i>Cell genetics</i></p>	<p>IVO: <i>(Výchova ke zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí: mutageny)</i></p> <p>PV: <i>Ch (nukleové kyseliny)</i></p>

	<p>mitózy a meiózy</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvětluje podstatu a genetické důsledky crossing overu- vysvětluje Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech- vysvětluje princip a důsledky vazby genů- popisuje typy chromozomového určení pohlaví- objasňuje podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví- objasňuje podstatu klonování- charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů- uvádí příklady mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky- hodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního- uvádí příklady potenciálních mutagenů v prostředí- objasňuje genetické zákonitosti v autogamické populaci- vysvětluje podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci- řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho – Weinbergova zákona- charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci- vysvětluje nebezpečí příbuzenského křížení- uvádí základní metody výzkumu genetiky člověka- řeší příklady dědičných chorob člověka- vysvětluje význam lékařské genetiky- sestavuje a graficky znázorňuje jednoduchý rodokmen	<ul style="list-style-type: none">- mitóza, meióza <i>mitosis, meiosis</i>- crossing – over <i>crossing over</i>- segregace a kombinace <i>segregation and combination</i> <p>Genetika mnohobuněčného organismu <i>Inheritance</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Mendelovy zákony <i>Mendels' laws</i>- Morganovy zákony <i>Morgans' laws</i>- určení pohlaví <i>sex determination</i>- dědičnost znaků vázaných na pohlaví <i>sex linkage</i>- klonování <i>cloning</i> <p>Genetická proměnlivost <i>Genetic variability</i></p> <ul style="list-style-type: none">- faktory podmiňující proměnlivost <i>factors affecting variability</i>- mutace a jejich druhy <i>various mutations</i>- význam mutací <i>significance of mutations</i> <p>Genetika populací <i>Population genetics</i></p> <ul style="list-style-type: none">- autogamická populace <i>autogamic population</i>- alogamická populace <i>alogamic population</i>- panmiktická populace <i>panmictic population</i>- Hardyho – Weinbergův zákon <i>Hardy-Weinberg principle of equilibrium populations</i>- faktory narušující rovnováhu populace <i>factors affecting population equilibrium</i>- příbuzenské křížení <i>relational crosses</i> <p>Genetika člověka <i>Human genetics</i></p>	<p>PV: <i>M (pravdě- podobnost)</i></p> <p>PV: <i>Ch, F (mutageny)</i></p>
--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- metody výzkumu <i>methods of research</i>- lékařská genetika <i>medicinal genetics</i>- genetické choroby <i>genetic diseases</i>- rodokmen <i>pedigree</i>	
--	--	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduhost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.13 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru zeměpis (geografie) v RVP DG a oboru geologie v RVP DG. Zeměpis se částečně podílí na integraci oboru geologie. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie, český jazyk, cizí jazyky, dějepis, základy společenských věd).

Předmět je vyučován v prvních dvou ročnících dvojjazyčného česko-anglického gymnázia v jazyce českém s tím, že ve druhém ročníku se vytvářejí předpoklady pro hladký přechod na výuku v anglickém jazyce ve třetím, čtvrtém a šestém ročníku. Ve třetím ročníku se jedna hodina půl (třída se rozděluje na dvě skupiny), aby bylo dosaženo hladšího přechodu do výuky v jazyce anglickém, studenti se snadněji adaptovali na nový vyučovací jazyk a vytvořili si tak nezbytné předpoklady pro naplnění všech kompetencí, zejména komunikativních. V pátém a šestém ročníku je studentům nabízen také Seminář ze zeměpisu jako povinně volitelný předmět v obou jazycích. Tento seminář si volí zejména studenti, kteří potřebují hlubší poznatky v tomto oboru pro jejich další studium na VŠ. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky zeměpisu jsou na šestiletém dvojjazyčném gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4).

Předmět je vyučován zejména v kmenových učebnách dvojjazyčného gymnázia a v odborné učebně zeměpisu s využitím dostupných učebních pomůcek a tomu odpovídajících metod výuky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se žáci každoročně účastní soutěží zeměpisná olympiáda a Eurorebus.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie s cílem dosáhnout maximální efektivity procesu učení u žáků. Přitom vždy přihlíží k věkovým a psychologickým zvláštěnostem žáků daného věku a stupni jejich poznání, kterého dosáhli v předchozím vzdělávání v zeměpisu i ostatních předmětech, aby se dílčí poznatky propojovaly navzájem a u žáka vyvolaly komplexnější pohled na přírodní a společenskou realitu
- učitel nabízí žákům aktivní formy výuky zadáváním dílčích úloh, referátů nebo anotací, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. učebnic, pracovních listů, map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učitel motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo výstupů dílčích úloh a referátů, v nich žáci propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí a kladou důraz na aktuální domácí i zahraniční události

Kompetence k řešení problémů

- učitel prostřednictvím úkolů nebo formou projektů zadávaných na zeměpisná témata vede žáky k osvojení správné strategie řešení problémů - rozvíjí zejména schopnost definování problému, analýzy podmínek, které vedou ke vzniku daného problému, schopnost vyhledávat možná řešení na základě pozorování, experimentů a žákových znalostí, schopnost ověřit a kriticky zhodnotit optimální řešení a následně argumenty podložit obhajobu zvoleného optimálního řešení
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení vzhledem k řešeným problémům
- na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá učitel žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k osvojení a uplatňování základních pravidel pro písemné i ústní prezentace v jazyce českém a anglickém (zejména logický sled myšlenek, jasnost a jednoznačnost formulací, čistota jazyka, schopnost pracovat s dotazy z publika)

- učitel vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata v jazyce českém a anglickém, vede nebo moderuje diskuzi s žáky v jazyce českém a anglickém, vhodnou formou upozorňuje žáky na chyby v komunikaci a při prezentacích, vede žáka k jejich odstraňování
- učitel umožňuje žákům prezentovat zpracované práce nebo úlohy v ústní, písemné nebo elektronické podobě v jazyce českém a anglickém, žáci mohou v rámci využívání moderních informačních technologií pro odevzdání prací nebo komunikaci s učitelem využít e-mail

Kompetence sociální a personální

- učitel navrhuje, organizuje úlohy nebo projekty, které vyžadují práci žáků v různě velkých skupinách, podílí se tak na vytváření týmové spolupráce a přispívá k rozvoji dovedností, které žáci uplatní v budoucím profesionálním životě (zejména se jedná o spoluodpovědnost za výsledek týmu, komunikace s členy týmu, schopnost vyjádřit vlastní názor v týmu, vytvořit konstruktivní atmosféru v týmu)
- učitel vede žáky ke kultivované diskuzi o výstupech projektů spolužáků s cílem nastolení konstruktivní a racionální polohy této diskuze

Kompetence občanské

- učitel předkládá informace z oblasti geografie obyvatelstva, demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- učitel vede žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládá žákům jednotlivé příklady jejich porušování v různých geografických oblastech
- učitel vede žáky k chápání podstaty globálních problémů lidstva a nutnosti jejich řešení s orientací na strategii trvale udržitelného rozvoje a tuto problematiku předkládá žákům na vhodně zvolených geografických příkladech
- učitel rozvíjí v žácích kladný vztah k životnímu prostředí a předkládá fakta, která umožňují žákům pochopit závislost lidstva na přírodě a nutnost efektivního využívání zejména neobnovitelných přírodních zdrojů pro harmonický a dlouhodobý rozvoj lidské společnosti, předkládá žákům možné důsledky narušení vztahu člověk - příroda patrné v jednotlivých částech světa
- učitel zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy i mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku
- učitel předkládá informace a seznamuje žáky se způsobem chování a činností v době živelných katastrof, formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje učitel principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence pracovní

- učitel předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o struktuře ekonomiky světa, o způsobech měřitelnosti rozvoje ekonomik světa, o současném a budoucím vývoji hospodářství světa i České republiky, které umožní žákům vytvořit si základní představu o jejich dalším vzdělávání, případně profesi
- učitel vede žáky k osvojování si technik práce s mapovými, textovými, statistickými i obrazovými zdroji
- učitel vede žáky k získání dovednosti zpracovávat různé druhy informací a vytvářet z nich výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě použitelné pro další vzdělávání a pro život
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností rozvíjí učitel schopnost objektivního sebehodnocení žáků a vede je k pečlivé a systematické práci

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Zeměpis			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Regiony	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi- vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům- pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím- vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských podmínek- uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení- rozlišuje mezi unitárním a federativním státem, uvádí členění státu na menší územně správní celky- formuluje kritéria pro posouzení vyspělosti státu a na jejich základě rozděluje státy světa- objasní příčiny vzniku ohnisek napětí a vyhledá v mapách lokality tradičních konfliktů- srovná současnou politickou mapu světa s mapami starými 15 a více let, objasní příčiny vzniku nových států- vyhledá na mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu podle různých kritérií, vymezí hranice mezi Evropou a Asií- porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů- pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální členitosti- pojmenuje a lokalizuje hlavní geologická vrásnění, které formovaly Evropu- posoudí na obecně zeměpisné mapě výškovou členitost povrchu Evropy- pojmenuje a lokalizuje v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Evropy a zhodnotí činitele, které je formovaly- vyhledá nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy- určí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebných páslech a porovná	<p>Politická mapa světa</p> <p>Evropa</p> <p>- poloha</p> <p>- geologie a povrch</p> <p>- podnebí</p>	<p>PT: <i>MEGS – Globalizační a rozvojové procesy</i></p> <p>PV: <i>D (kolonie)</i> <i>OV (státní formy, boj za nezávislost)</i> <i>M (práce se statistickými daty)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>IVO: <i>Geologie (Geologické procesy v litosféře. Voda. Člověk a anorganická příroda)</i></p>

	<p>podnebí Evropy z hlediska chodu teplot, srážek a ostatních vlivů</p> <ul style="list-style-type: none">- zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy v podnebí Evropy- vyhledá v mapách úmoří, vybrané vodní toky, jezera, bezodtokové oblasti- lokalizuje polohu velkých jezerních oblastí a pojmenuje procesy, které jezera formovaly- orientuje se v mapách a dokáže znázornit, přes které státy protékají hlavní evropské veletoky- vyhledá v mapách oblasti Evropy s umělými vodními cestami a četnými průplavy- objasní závislost rozšíření rostlinstva, živočišstva a půd v Evropě na zeměpisné šířce a podnebných faktorech- vymezí šířková vegetační pásma a výškové stupně s uvedením konkrétních příkladů zástupců evropského rostlinstva a živočišstva v jednotlivých pásech- popíše velikost a strukturu obyvatelstva Evropy- na mapě lokalizuje hlavní evropské sídelní oblasti a sídla- hodnotí postavení Evropy ve světě- objasní důvody a průběh evropského integračního procesu a jeho perspektivy a formy- určí a vyhledá státy Evropské unie a státy, které se o vstup ucházejí- určí a vyhledá v mapách evropské členské státy NATO- chápe strukturu evropského hospodářství, jeho vývoj a strukturální změny, kterým prochází- lokalizuje na mapě hlavní zemědělské oblasti a hlavní obory zemědělské výroby- chápe hlavní principy Společné zemědělské politiky EU- lokalizuje hlavní evropská průmyslová střediska, střediska terciárního, kvartérního a kvintérního sektoru- vyhledá na politické mapě světa velké zeměpisné oblasti (regiony), vybrané státy a vybraná hlavní města- vyhledá jednotlivé oblasti Evropy - popíše u nich geografickou polohu, přírodní poměry, zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti Evropy v současném světě, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy	<ul style="list-style-type: none">- vodstvo- půdy, rostlinstvo a živočišstvo- obyvatelstvo a sídla- evropský integrační proces- hospodářství- zemědělství- průmysl a služby <p>Oblasti Evropy (střední, západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa)</p>	<p>IVO: <i>Člověk a svět práce – (Tržní hospodářství)</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>OV (hospodářství EU, státní útvary)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>D (vývoj kontinentu, památky)</i> <i>AJ (realie Velké Británie a Irska)</i></p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none">- lokalizuje v daných oblastech jednotlivé státy a porovnává jejich hospodářskou vyspělost- určuje v mapách jednotlivých oblastí Evropy sídelní a hospodářská centra, hlavní lokality těžby, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu- u každé oblasti charakterizuje obyvatelstvo, sídla, kulturní a náboženské tradice- podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých evropských regionů, zejména sousedních států ČR		
Geografické informace a terénní vyučování	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje předmět studia zeměpisu- objasní pojem krajinná sféra, její složky- chápe základní vztahy mezi složkami krajinné sféry- pojmenuje základní složky dílčích zeměpisných disciplín- chápe význam zeměpisu pro současný svět- získává, porovnává, analyzuje další informace o Evropské Unii, uvědomuje si vztah ČR a EU- na základě osvojených poznatků a nově získaných informací klade otázky a vytváří závěrečný výstup z návštěvy Regionálního centra EU nebo organizace, realizující projekt podpořený strukturálními fondy EU, který samostatně prezentuje	<p>Úvod do studia – zeměpis jako věda</p> <p>Práce s různými informačními zdroji</p> <ul style="list-style-type: none">- návštěva Regionálního centra EU- zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace	<p>PT: <i>OSV – Spolupráce a soutěž (PRO)</i> <i>MEGS – Žijeme v Evropě (PRO)</i> <i>Vzdělání ve světě a v Evropě (PRO)</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>OV (orgány EU)</i></p>

<ul style="list-style-type: none">- lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat, objasní kulturní a náboženské tradice chovu- zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat v různých částech světa- poukazuje na nevýhody moderních způsobů výživy a chovů dobytka- vymezuje, specifikuje (příklady lovených živočichů) a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa, uvádí je do souvislosti s jejich vazbou na šelfy a mořské proudy- uvádí faktory omezující a ohrožující rybolov- rozlišuje mezi primárním a sekundárním lesem a uvádí dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství- znázorní schematicky rozdělení průmyslu na jednotlivá odvětví a dílčí obory, uvádí kritéria, která je odlišují- rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití- zvažuje lokalizační faktory, především vazby těžebního a energetického průmyslu na surovinovou základnu a energetickou náročnost jednotlivých odvětví- srovnává surovinovou podmíněnost a závislost zpracovatelských odvětví průmyslu- uvádí příklady „vlajkových výrobků“ zpracovatelského průmyslu některých zemí světa, uvědomuje si význam výrobní tradice- objasní s porozuměním základní pojmy týkající se dopravy- rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a druhu dopravního prostředku- vysvětlí výhody a nevýhody používání jednotlivých druhů dopravy- hodnotí úroveň dopravy v různých oblastech světa, vymezení hlavní dopravní tahy a trasy- zhodnotí změny postavení jednotlivých druhů dopravy a popíše vývojové tendence v provozu a využívání jednotlivých druhů dopravy- chápe postavení služeb v daném státě jako průkazný ukazatel stupně rozvoje jednotlivých zemí- rozlišuje jednotlivé kategorie služeb a cestovního ruchu- hodnotí a srovnává význam cestovního		<p>PV: <i>OV (sektory ekonomiky)</i> <i>D (průmyslová revoluce)</i> <i>M (práce se statistickými daty a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Ch (cukrová řepa a výroba cukru, ocelářský průmysl, nerosty)</i> <i>Bi (biologická podstata zemědělství)</i></p>
--	--	---

	<p>rchu pro hospodářství jednotlivých zemí, vymezuje v mapách hlavní oblasti cestovního ruchu a uvádí jejich lokalizační faktory</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit- hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti jednotlivých regionů světa z hospodářského hlediska- analyzuje změny jádrových oblastí v minulosti a pokusí se zdůvodnit příčiny těchto změn- objasní význam pojmů jádro a periferie, vymezí jádrové a periferní oblasti v daném regionu	Prostorové aspekty hospodářství	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i> PV: <i>M (práce se statistickými údaji a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i> <i>Bi (ochrana životního prostředí)</i>
Regiony	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí absolutní a relativní polohu ČR a posoudí její aspekty, porovná základní číselné charakteristiky ČR s evropskými státy a vybranými státy světa- zhodnotí hospodářské a politické postavení ČR ve světě a význam členství zejména v EU a NATO- vymezí na fyzické mapě geomorfologickou oblast Česká vysočina a Karpaty, vyhledává hlavní pohorí těchto jednotek a uvádí geomorfologické činitele, kteří se podíleli na jejich vzniku- charakterizuje podnebí ČR, zhodnotí oceánské, resp. kontinentální vlivy a vliv činnosti člověka na podnebí a počasí- vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území ČR- zařadí území ČR k evropským úmořím, pojmenuje hlavní toky, vyhledá je v mapách- rozliší přírodní a umělé vodní nádrže na našem území a lokalizuje je- objasní původ jezer v ČR- zhodnotí hospodářské aspekty a význam lázeňství a rybníkářství u nás, lokalizuje hlavní oblast těchto činností v ČR- pojmenuje hlavní půdní druhy a typy na území ČR, uvede jejich rozmístění a analyzuje jejich vhodnost pro zemědělské využití- zhodnotí vazbu rostlinstva a živočišstva na podnebí a nadmořskou výšku- rozlišuje velkoplošná a maloplošná	Česká republika <ul style="list-style-type: none">- poloha a postavení ČR ve světě <ul style="list-style-type: none">- přírodní poměry ČR	PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i> <i>ENV – Životní prostředí regionu a České republiky</i> <i>MEGS – Žijeme v Evropě (PRO)</i> IVO: <i>Geologie (geologické procesy v litosféře, voda, člověk a anorganická příroda)</i> IVO: <i>Člověk a svět práce (národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)</i> PV: <i>D (vývoj lidských sídel)</i> <i>OV (funkce sídel)</i> <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>

	<p>chráněná území v ČR, uvádí a lokalizuje jejich příklady</p> <ul style="list-style-type: none">- uvádí příklady přírodních a kulturních krajín zejména v místním regionu- posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje ČR, uvede změny ve struktuře obyvatelstva a objasní jejich mechanismus- zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva ČR s přírodními a socioekonomickými podmínkami- rozděluje sídla podle velikosti, funkce a charakteru zástavby, uvádí příklady z regionu- zhodnotí strukturu surovinové základny v ČR- pojmenuje hlavní vyvážené a dovážené druhy zboží- posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí- posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu- vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu- vymezí a lokalizuje v mapách hlavní oblasti těžby surovin, objasní vztah k rozmístění sídel a průmyslových center- objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR- analyzuje význam přírodních a sociálních podmínek pro rozmístění těžkého a zpracovatelského průmyslu v ČR- popíše vztah mezi rozmístěním strojírenských závodů a zdroji surovin, energie a kvalifikovaných pracovních sil- vyhledá v mapách hlavní průmyslové oblasti, zdůvodní koncentraci některých průmyslových odvětví do určitých oblastí- doloží na příkladech návaznost potravinářského průmyslu a zemědělství, uvede výrobky vázané na místa produkce, spotřeby a výrobky bez vazby na tato místa- charakterizuje zemědělství ČR v závislosti na přírodních podmínkách- objasní pojmy: příměstské zemědělství a ekologické zemědělství	<p>Socioekonomická sféra ČR</p> <ul style="list-style-type: none">- obyvatelstvo a sídla ČR <p>- přírodní zdroje a hospodářství ČR</p> <p>- průmysl ČR</p> <p>- zemědělství ČR</p>	
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">- chápe výhody a nevýhody společné zemědělské politiky EU pro české zemědělství- posoudí jednotlivé druhy dopravy na území ČR z hlediska rychlosti, výkonnosti, hospodářského významu a vlivu na životní prostředí- vymeze a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy pozemní, vodní a letecké dopravy v ČR- popíše a zhodnotí polohu jednotlivých oblastí ČR vzhledem k dopravní síti- vymeze hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvádí specifické lokalizační faktory a hlavní atraktivity (např. památky UNESCO)- rozlišuje základní správní kategorie na našem území- chápe rozdíl mezi kulturním a správním regionem- komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR (kraje) podle přírodních podmínek, hospodářského potenciálu a dalších kritérií, vyhledává společné znaky a specifické prvky- určuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti- hodnotí a srovnává životní prostředí místního regionu a ČR- srovnává a hodnotí postavení místního regionu vzhledem k sousedním oblastem i v rámci státu- vymezuje možnosti rozvoje mikroregionu a chápe význam strategického a územního plánování	<ul style="list-style-type: none">- doprava ČR- cestovní ruch v ČR- oblasti-kraje ČR <p>místní region, okolí školy, Olomouc, Olomoucký kraj</p>	
Geografické informace a terénní vyučování	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá, srovnává a analyzuje další informace o daném průmyslovém odvětví- aktivně získává, třídí a systematizuje poznatky o vybraném průmyslovém odvětví, resp. výrobním procesu, vytváří závěrečný výstup z exkurze do výrobního závodu	<p>Práce s různými informačními zdroji Exkurze do výrobního závodu</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace	<p>PT: OSV – Spolupráce a soutěž (PRO)</p> <p>PT: MEGS – Žijeme v Evropě (PRO)</p> <p>PV: M (práce se statistickými daty) IVT (internet zdroj informací, prezentace Power Point) OV (správní členění a orgány státní správy) D (památky)</p>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí Natural Environment	<ul style="list-style-type: none"> - definuje postavení Země ve vesmíru a sluneční soustavě - porovná podstatné vlastnosti vesmírných těles navzájem a se Zemí - uvede důsledky pohybů Země na utváření krajinné sféry a na život organismů - rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - dokumentuje znalost mechanismu deskové tektoniky lokalizací a vysvětlením jevů na hranici litosférických desek - porovná a popíše na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní velký a malý oběh vody - rozliší jednotlivé složky hydrosféry, charakterizuje jejich vlastnosti a jejich funkci v krajině - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a jejich důsledky pro vytváření počasí, podnebí a klimatických pásů - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu (druh a typ půdy) určí a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - chápe a respektuje vzájemné propojení komplexu klima – vodstvo-půdy-biota jako základní přírodní zdroj a hodnotí jeho význam pro efektivní hospodaření v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa 	<p>Vesmír, planety, Pohyby Země a jejich důsledky</p> <p><i>Universe, planets. Movements of the Earth and their main consequences</i></p> <p>Fyzická geografie</p> <p><i>Physical geography</i></p> <p>Litosféra a georeliéf (endogenní a exogenní pochody a tvary reliéfu jimi vytvořené)</p> <p><i>Lithosphere and relief(internal and external processes and forms of landscape produced by them)</i></p> <p>Hydrosféra (základní pojmy z potamologie, a limnologie, světový oceán a jeho využití, tvary zemského povrchu vytvořené činností vody, kras)</p> <p><i>Hydrosphere (rivers and features produced by them; lakes; oceans and its value; karsts)</i></p> <p>Atmosféra (všeobecná cirkulace, počasí, podnebí)</p> <p><i>Atmosphere (general circulation of atmosphere; weather and climate)</i></p> <p>Pedosféra a biosféra (základní pojmy, vzájemný vztah - klima, bio, půdy)</p> <p><i>Pedosphere and Biosphere (biomes, climatic and basic soil characteristics)</i></p>	<p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>IVO: <i>Geologie (složení, struktura a vývoj Země geologické procesy v litosféře člověk a anorganická příroda)</i></p> <p>PV: <i>M (časová pásma výpočet časových změn, tvar Země)</i> <i>F (astronomie, Coriolisova síla, magnetismus (paleomagnetismus), fyzikální vlastnosti vzduchu, vody a půdy)</i> <i>Ch (nerosty, chemismus hornin, vlastnosti vody, pH vody, půdy)</i> <i>Bi (geologie, typologie nerostů a hornin, rostlinstvo a živočišstvo geobiomů)</i></p>

Životní prostředí Enviromental Issues	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi- analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny- na příkladech dokumentuje některá rizika a důsledky působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí- zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu- posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí- posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a možnost využití alternativních zdrojů	Globální problémy lidstva (globální oteplování, desertifikace, snížení biodiverzity) <i>Global problems (global warming, desertification, decline in biodiversity)</i> Hospodaření s vodou <i>Water management</i> Nerostné suroviny, energetika <i>Natural resources, Energy</i>	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> PV: <i>Ch (skleníkové plyny, voda j její ochrana proti znečištění, čištění odpadních vod)</i> <i>Bi (vliv globálního oteplování na areály rostlin a živočichů, pouštní rostlinstvo, těžba a ŽP)</i>
Sociální prostředí Social Activities	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit- chápe rozdíly mezi jádrovou oblastí a periferií- rozliší a porovnává státy světa podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti- lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje- zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů- posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu- vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu- lokalizuje na mapách hlavní oblasti vodní a námořní dopravy- zhodnotí význam vodní a námořní dopravy pro světové hospodářství- vyhledá na mapách hlavní světové oblasti produkce potravin včetně rybolovu, porovná jejich zaměření	Světová ekonomika <i>World Economy</i> - nerostné suroviny, energetika <i>Natural resources, Energy</i> - námořní a vodní doprava <i>Ship transport</i> - rybolov <i>Fishing</i>	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i> IVO: <i>Člověk a svět práce (tržní ekonomika, národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)</i> PV: <i>Ch (nerostné suroviny základ průmyslové výroby)</i> <i>Bi (pevninský a mořský ekosystém edafon, typy krajiny)</i> <i>D (objevování oceánů, zámořské objevy)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i>

Regiony Regions	<ul style="list-style-type: none">- vymezuje regiony na základě různých kritérií, při vymezení rozlišuje jednotlivé geografické dimenze- lokalizuje na mapách vybrané makroregiony světa- ve vybraném makroregionu vymezí hranice, určí jádrové a periferní oblasti a charakterizuje jeho přírodní, kulturní, politické a hospodářské rysy- porovnává rozlohu, přírodní, společenské, politické a kulturní poměry, specifika a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států- debatuje o změnách, které ve vybraných regionech nastaly, probíhají nebo jsou očekávány a zvažuje jejich příčiny	Geografické regiony <i>Geographical Regions</i> <ul style="list-style-type: none">- Rusko, SNS <i>Russia, CIS</i>- Oceány a polární oblasti <i>Oceans and polar regions</i>- Oceánie a Austrálie <i>Oceania and Australia</i>	PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Ch (suroviny jako základ chem. výroby)</i> <i>Bi (život v oceánech)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i>
Geografické informace a terénní vyučování Geographical information and Field Trips	<ul style="list-style-type: none">- používá s porozuměním vybranou geografickou a kartografickou terminologii- rozliší typy kartografických zobrazení- orientuje se pomocí map v krajině- chápe roli geografických informačních a navigačních systémů v soudobém světě- na základě práce s tematickou mapou vyhodnotí fyzikogeografickou a socioekonomickou charakteristiku regionu- čte a interpretuje grafy a tabulky- interpretuje číselné geografické údaje- za pomoci kartografických produktů a geografických zdrojů řeší geografické problémy- v krajině identifikuje jednotlivé složky přírodního a sociálního prostředí a jejich interakce- při návštěvě zdroje čisté energie (např. hydroelektrárna Dlouhé Stráně a jiné) vyhodnotí význam a možnosti využívání těchto zdrojů a sleduje soulad mezi přírodním a socioekonomickým systémem	Kartografie (obsah mapy a jeho vyjádření, kartografická zobrazení, druhy map a jejich užití) <i>Cartography (map elements and symbols, map projections, map scale, map types and ways of application)</i> Geografické informační a navigační systémy (GIS, DPZ, GPS) <i>Geographic information and navigation systems (GIS, Satellite Imagery and Remote Sensing, GPS)</i> Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk <i>(Appropriate geographical and cartographical terminology)</i> Geografická exkurze <i>Field trip</i>	PT: <i>OSV - Spolupráce a soutěž (PRO)</i> <i>ENV – Člověk a životní prostředí (PRO)</i> PV: <i>M (mapa a měřítko)</i> <i>IVT (internet zdroj informací, informační systémy)</i> <i>F (měření vzdáleností, astronomie – satelity)</i>

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí <i>Natural Environment</i>	<ul style="list-style-type: none">- na základě práce s mapou vytvoří fyzickogeografickou charakteristiku studovaného regionu- vyhodnotí typické a specifické znaky fyzicko-geografického prostředí v regionu	Regionální geografie (rozmanitost přírodních podmínek na příkladech Afriky, Asie, Ameriky) <i>Geography of Regions (diversity of natural environment on the particular regional examples of Africa, Asia and America)</i>	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
Životní prostředí <i>Environmental Issues</i>	<ul style="list-style-type: none">- uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí- lokalizuje oblasti, ve kterých náboženství a politická situace výrazně ovlivňuje populační chování a následně hospodářství a životní prostředí- zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů	Globální problémy lidstva na příkladu studovaných regionů (znečištění životního prostředí, desertifikace) <i>Global problems on the particular examples of studied regions (pollution, desertification)</i> Podnebí, půdy a světové biomy jako limitující faktor zemědělství (zelená revoluce) <i>Climate, soils and bioms in the world as the limit of agriculture (Green Revolution)</i>	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí</i> <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
Sociální prostředí <i>Social activities</i>	<ul style="list-style-type: none">- popíše dynamiku vývoje světové populace, její rozložení- na příkladech dokumentuje pohyby obyvatelstva- uvede geografické a hospodářské aspekty působící na pohyb, demografické chování, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva- popíše proces stárnutí obyvatelstva a jeho možné důsledky pro světový rozvoj- rozliší a pojmenuje hlavní rasové, etnické, jazykové a náboženské skupiny, vymezí jejich geografické rozložení- uvědomuje si vliv	Obyvatelstvo a sídla (základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky, relativní přelidnění, hlad, kvalita života, demografická revoluce) <i>Population (basic geographical, demographical, ethnic, economic features, relative overpopulation, hunger, quality of life, demographical revolution)</i>	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> IVO: <i>Člověk a svět práce (Tržní ekonomika,</i>

	<p>demografických, kulturních a politických specifik na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel a funkce- na příkladech popíše souvislost přírodních podmínek s funkcí sídla a aktuální tendence ve vývoji osídlení- charakterizuje strukturu vývojové tendence, složky a funkce světového hospodářství- porovná předpoklady a hlavní faktory pro rozmístění hospodářských aktivit- s pomocí map a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti současného světa a vysvětlí příčiny jejich postavení- lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál- identifikuje základní znaky a vývojové trendy globalizace- rozlišuje hospodářské, vojenské a politické integrace- porovnává státy světa a jejich zájmové integrace na základě vzájemné podobnosti nebo odlišnosti- lokalizuje na politické mapě světa změny s přihlédnutím k historickému vývoji- sleduje hlavní aktuální geopolitické problémy, lokalizuje potenciální ohniska konfliktu v jednotlivých regionech	<p>Sídla <i>Settlement</i></p> <p>Světové hospodářství (lokalizační faktory, sektorová struktura a její důsledky) <i>World Economy (factors of localisation, sectors and their consequences in industry)</i></p> <p>Ekonomický rozvoj světa, regionální nerovnosti) <i>World Economic Development (regional inequalities)</i></p>	<p><i>národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, finance)</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Bi (rasy, etnické skupiny)</i> <i>D (vývoj sídel)</i> <i>ZSV (sociologie (stárnutí), integrační procesy světa)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i></p>
<p>Regiony Regions</p>	<ul style="list-style-type: none">- vymezuje regiony na základě různých kritérií, při vymezení rozlišuje jednotlivé geografické dimenze- lokalizuje na mapách vybrané makroregiony světa- ve vybraném makroregionu vymezí hranice, určí jádrové a periferní oblasti a charakterizuje jeho přírodní, kulturní, politické a hospodářské rysy- porovnává rozlohu, přírodní, společenské, politické a kulturní poměry, specifika a podobnosti	<p>Regionální geografie Afrika Střední Asie Jižní Asie Amerika Blízký, střední východ a OPEC potenciální konfliktní oblasti ve světě JV a V Asie – nově industrializované země, Čína, Japonsko <i>World regional</i></p>	<p>PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy,</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Ch (suroviny jako základ chemické výroby)</i> <i>D(náboženství)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i></p>

	<p>jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států</p> <ul style="list-style-type: none">- debatuje o změnách, které ve vybraných regionech nastaly, probíhají nebo jsou očekávány a zvažuje jejich příčiny	<p><i>Africa</i> <i>Central Asia</i> <i>South Asia</i> <i>America</i> <i>Near and Middle East and OPEC</i> <i>Flashpoints in the world</i> <i>Southeast and East Asia – NICs, China and Japan</i></p>	<p><i>AJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p>
<p>Geografické informace a terénní vyučování <i>Geographical information and Field Trips</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- získává, porovnává, analyzuje další informace o světové ekonomice, potencionálních konfliktech ve světě a jejich příčinách- na základě osvojených poznatků a nově získaných informací klade otázky a vytváří závěrečný výstup z návštěvy vybrané země EU, který samostatně prezentuje	<p>práce s různými informačními zdroji beseda, přednáška s odborníky zpracování získaných informací do krátké informační zprávy a její prezentace <i>Different information resources and their application in geography</i> <i>Lectures of experts concerning world's economy and possible conflicts in the world and their consequences</i> <i>Students' presentation of visited EU country</i></p>	<p>PT: <i>MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (PRO)</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i></p>

Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí <i>Natural Environment</i>	<ul style="list-style-type: none">- na základě práce s mapou zhodnotí fyzicko-geografickou, sociogeografickou a politickou polohu Evropy- na základě práce s mapou vytvoří fyzickogeografickou charakteristiku studovaného regionu- vyhodnotí typické a specifické znaky fyzicko-geografického prostředí v regionu	Evropa (poloha, povrch, geologie, vodstvo, podnebí, půda a vegetace) <i>Europe (location, landscape, geology, rivers, lakes, soils and vegetaion)</i>	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí, MEGS – Žijeme v Evropě</i> IVO: <i>Geologie (geologické procesy v litosféře, člověk a anorganická příroda)</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>F (děje v atmosféře)</i> <i>Ch (nerosty, chemický průmysl)</i> <i>Bi (rostlinstvo a živočišstvo)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
Životní prostředí <i>Enviromental Issues</i>	<ul style="list-style-type: none">- uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí- lokalizuje oblasti, ve kterých činnost člověka výrazně ovlivňuje kvalitu životního prostředí v Evropě	Zmenšující se svět - ŽP evropských regionů (znečištění, skleníkový efekt) <i>Shrinking World Enviromental Issues of European Regions (pollution, greenhouse effect)</i>	PT: <i>ENV - Člověk a životní prostředí, MEGS – Žijeme v Evropě</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i>
Sociální prostředí <i>Social Activities</i>	<ul style="list-style-type: none">- popíše dynamiku vývoje evropské, její rozložení- na příkladech dokumentuje pohyby obyvatelstva v Evropě- uvede geografické a hospodářské aspekty působící na pohyb, demografické chování, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva- popíše proces stárnutí obyvatelstva a jeho možné důsledky pro světový rozvoj- uvědomuje si vliv demografických, kulturních a politických specifik na způsob života a životní úroveň v různých regionech Evropy- pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel a funkce- na příkladech popíše souvislost	Obyvatelstvo Evropy <i>Population in Europe</i> Sídla Evropy <i>Settlement in Europe</i>	PT: <i>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě</i> IVO: <i>Člověk a svět práce (Tržní ekonomika, národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, finance)</i> PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Bi (rasy, etnické skupiny)</i>

	<p>přírodních podmínek s funkcí sídla a aktuální tendence ve vývoji osídlení</p> <ul style="list-style-type: none">- charakterizuje strukturu vývojové tendence, složky a funkce evropského hospodářství- charakterizuje základní cíle Evropské Unie, její rozpočet, účel strukturálních fondů- chápe strategii rozvoje evropské integrace v hlavních oblastech hospodářství- porovná předpoklady a hlavní faktory pro rozmístění hospodářských aktivit- s pomocí map a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti současného světa a vysvětlí příčiny jejich postavení- lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu v Evropě, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál- identifikuje základní znaky a vývojové trendy globalizace- rozlišuje hospodářské, vojenské a politické integrace- uvědomuje si význam mezinárodních organizací v době globalizace- identifikuje hlavní globální problémy světa (hlad a bezpečná voda, zelená revoluce, industrializace, rozvoj globalizačních trendů)- lokalizuje na politické mapě světa změny s přihlédnutím k historickému vývoji- sleduje hlavní aktuální geopolitické problémy, lokalizuje potenciální ohniska konfliktu v jednotlivých regionech	<p>Evropská ekonomika <i>European Economy</i></p> <p>Zmenšující se svět (globalizace, globální problémy lidstva, mezinárodní organizace, rozvoj světa) <i>Shrinking World (globalisation, global problems, international organisations, development in the world</i></p>	<p><i>D (vývoj sídel)</i> <i>ZSV (sociologie (stárnutí), integrační procesy světa)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i></p> <p>PT: <i>MEGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Bi (zemědělské plodiny, výživa)</i> <i>D (vývoj světa)</i> <i>ZSV (integrační procesy světa)</i> <i>IVT (internet zdroj informací)</i></p>
<p>Regiony Regions</p>	<ul style="list-style-type: none">- vymezuje evropské regiony na základě různých kritérií, při vymezení rozlišuje jednotlivé geografické dimenze- lokalizuje na mapách vybrané evropské regiony (Alpské země, Severské země, Britské ostrovy, Benelux, Francie a SRN, Jižní Evropa, nové členské země EU, kandidátské země, JV a V Evropa)- ve vybraném regionu vymezí	<p>Evropské regiony <i>European Regions</i></p>	<p>PT: <i>MEGS - Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě</i></p> <p>IVO: <i>Člověk a svět práce (tržní ekonomika, národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, finance)</i></p>

	<p>hranice, určí jádrové a periferní oblasti a charakterizuje jeho přírodní, kulturní, politické a hospodářské rysy</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnává rozlohu, přírodní, společenské, politické a kulturní poměry, specifika a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných (modelových) států- debatuje o změnách, které ve vybraných regionech nastaly, probíhají nebo jsou očekávány a zvažuje jejich příčiny	<p>PV: <i>M (statistická data a grafy)</i> <i>Ch (suroviny jako základ chemické výroby)</i> <i>ZSV (EU)</i> <i>D (historie Evropy)</i> <i>IVT (internet, zdroj informací)</i> <i>AJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i> <i>NJ (výslovnost geografických jmen, reálie)</i> <i>Šp (výslovnost geografických jmen, reálie)</i> <i>F (výslovnost geografických jmen, reálie)</i></p>
--	--	---

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

6.5.14 Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP DV.

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (pokročilé funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru a grafického editoru, základy algoritmizace a programování), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.

Předmět je vyučován dvě hodiny týdně v I. a III. ročníku šestiletého studia. Výuka je realizována formou vyučovací hodiny a cvičení.

Do obsahu výuky předmětu Informatika a výpočetní technika jsou na gymnáziu vřazena průřezová témata.

Předmět Informatika a výpočetní technika je vyučován v odborných učebnách plně vybavených výpočetní technikou propojených v síti, dataprojektory a připojením na Internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- při řešení příkladů učitel dbá na správný postup
- učitel zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- učitel ukazuje na souvislost informatiky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k využívání různých druhů studijních materiálů
- učitel vyžaduje rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- učitel podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učitel využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

- učitel dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- učitel podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor, zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

- využití práce ve dvojicích a malých skupinách
- využití praktických cvičení ke sledování a hodnocení vzájemné spolupráce žáků ve skupině
- učitel vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty

Kompetence občanské

- učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využití domácí přípravy žáků ve vyučovacích hodinách
- učitel kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- využití orientačního zkoušení a testů k ověření soustavné přípravy žáků na výuku
- učitel zadává referáty a projekty týkající se aktuálního dění

Kompetence pracovní

- učitel dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje učitel dodržování předepsaných postupů

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Práce s internetem a mobilními technologiemi	<ul style="list-style-type: none">- pracuje s informací v souladu se zákony o duševním vlastnictví- používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje je- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	<ul style="list-style-type: none">- vyhledávání a ověřování informací- problematika autorských práv- vývojové trendy v oblasti komunikační technologie- mobilní služby, tarify- bezdrátová technologie	PT: <i>MEGS – žijeme v Evropě vzdělání v Evropě a ve světě</i> IVO <i>(Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: vyhledávání a ověřování informací, problematika autorských práv</i>
Zpracování textů	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s textovým editorem- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s textem v souladu se zákonem o duševním vlastnictví- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s textovým editorem- základní typografické poučky- pokročilejší činnost s textovým editorem	PV: <i>ČjL: Textové editory</i> IVO <i>(Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: základy typografie, psaní dopisů, žádostí</i>
Tvorba prezentací	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s programem na tvorbu prezentací- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické a textové formě- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s programem pro tvorbu prezentací- tvorba prezentace na zvolené téma- předvedení prezentace s komentářem	PV: <i>Vazba na libovolný vyučovací předmět – prezentace na dané téma</i>
Základy práce s tabulkovým kalkulátorem	<ul style="list-style-type: none">- ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem- zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek a grafů- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">- základy práce s programem- vzorce, funkce- grafy, tisk- samostatná práce na zadané téma	PV <i>Předměty s laboratorním cvičením</i> IVO <i>(Člověk a svět práce) - Využití digitálních technologií: zpracování protokolu z laboratorní práce tabulkovým kalkulátorem</i>

Základy programování v LOGU	- využívá základní algoritmické přístupy a dodržuje pravidla jazyka pro řešení problémů	- základní prog. prostředky (proměnná, volání funkce, parametry, podmínky a cykly, operace přiřazení hodnoty, výraz)	PV: <i>M – jednoduché programy pro matematické výpočty</i>
------------------------------------	---	--	--

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Upevnění a utřídění učiva ze základní školy nebo nižšího gymnázia	<ul style="list-style-type: none">- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě- používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje je- zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek a grafů- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické a textové formě	<ul style="list-style-type: none">- práce s textovým editorem, typografické poučky- práce s tabulkovým procesorem, funkce, grafy- práce s programem pro tvorbu prezentací	
Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none">- využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware- řeší problémové situace na PC- dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC- využívá při práci sítě (lokální i Internet), objasní způsob přenosu informace v celosvětové síti- provádí základní operace se soubory a složkami, komprimuje a dekomprimuje soubory- důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i zneužitím- formuluje a dodržuje základní zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	<ul style="list-style-type: none">- hardware – funkce počítače a jeho částí i externích zařízení- software – operační systémy, aplikační software- informační sítě - typy sítí, topologie sítí- internet, síťové služby a protokoly- digitální svět – digitální zařízení a jejich funkce (kalkulačka, fotoaparát,...), možnosti digitálních médií- údržba a ochrana informací v počítači – správa souborů, údržba disků, komprese- počítačové viry, antivirová ochrana- ochrana dat v PC, firewall- zásady práce s elektrickými zařízeními- ochrana zdraví při práci s PC	PT: <i>MEV - Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</i>
Zdroje vyhledávání informací, komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace a využívá je pro komunikaci i pro potřeby vlastního vzdělávání- třídí informace a posuzuje jejich věrohodnost- využívá k vyhledávání informací internetové vyhledávače- ukládá nalezené grafické i textové informace- převede potřebné informace z tištěné podoby do digitální- využívá možnosti komunikace prostřednictvím PC- při komunikaci i získávání informací dodržuje pravidla etiky, řídí se autorskými právy a	<ul style="list-style-type: none">- informace, jejich vlastnosti (relevance, hodnota, životnost, rozptyl, impaktový faktor)- zdroje informací a jejich věrohodnost- vyhledávání informací, jejich uložení z Internetu- komunikace pomocí Internetu (diskusní skupiny, e-learning, e-mail)- informační hygiena, etika a legislativa, ochrana autorských práv i osobních údajů	PT: <i>MEV Uživatelé OSV Morálka všedního dne</i>

	chrání data v souladu s platnými zákony		
Zpracování a prezentace informací	<ul style="list-style-type: none">- zpracovává a prezentuje své výsledky pomocí aplikačního software- využívá pokročilých funkcí, strukturované dokumenty, tabulky, grafy a matematické vzorce- pomocí prezentačního software prezentuje své výsledky- aplikuje algoritmický přístup při práci s dokumenty- vytvoří jednoduchý HTML dokument s využitím software pro tvorbu WWW stránek	<ul style="list-style-type: none">- aplikační software pro práci s informacemi (textový editor, tabulkový kalkulátor, grafický editor, prezentační software)- grafická a typografická úprava dokumentu- HTML dokument, jeho obsah a umístění na internetu- software pro tvorbu WWW stránek, tvorba jednoduché WWW stránky	PV: <i>ČJL: Textové editory</i> <i>M: Tabulkový procesor</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.15 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP DG.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví - Vztahy mezi lidmi a formy soužití (3. a 4. ročník) a Změny v životě člověka a jejich reflexe (4. ročník) bez časové dotace.

Vzdělávací obsah předmětu „Hudební výchova“ tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými.

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost, znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určení stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Hudební výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na výtvarnou a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (v minimální časové dotaci za 4 roky 4 hodiny, po 2 vyučovacích hodinách ve třetím a čtvrtém ročníku), dále prostřednictvím návštěvy hudebních představení a koncertů, projektů, exkurzí.

Předmět hudební výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu podporujeme u žáků respekt k jinému názoru a ke zkušenosti jiných lidí
- dbáme na to, aby kvalitu společné práce ovlivňovala pozitivní atmosféra
- aktivně pomáháme žákům při tvorbě, abychom podporovali jejich zdravou snahu prosadit vlastní názor v pracovním kolektivu
- zohledňujeme různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce
- při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebedůvěry a sebeúcty
- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, jsou vedeni k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti
- učitel vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně – instrumentálních vystoupeních tvořivou atmosféru ve skupině

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o umění, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem, například návštěvou koncertů
- učitel nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dává učitel žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídít, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření při poslechových činnostech, a upozorňujeme na nutnost vzájemné tolerance

Kompetence občanské

- organizujeme veřejná vystoupení žáků a podporujeme v nich zájem prezentovat školu
- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv 	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - vícehlasý zpěv - mutace, jednotlivé zpěvní techniky - hudební rytmus a rytmus řeči - orientace v prostoru - intonace a vokální improvizace 	<p>PT: OSV – <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> PV: F, Bi</p>
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci - tvoří na základě svých schopností jednoduchá aranžmá - najde rozdíl mezi jednotlivými styly a žánry - analyzuje hudební díla jednotlivých epoch 	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizace hudebních doprovodů <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - mnohovrstevnaté vnímání díla 	
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů - podle osobních dispozic zhudební jednoduchý text - analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům - najde a popíše rozdíly mezi artifiální a nonartifiální hudbou - dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur - jmenuje jednotlivé kulturní epochy a rámcově se v nich orientuje 	<p>Kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - princip sociálního smíru a solidarity <p>Prolínání hudebních žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - folk - hudební divadlo - rock - country a trampská píseň - hudební film - populární hudba <p>Kulturní epochy</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasicismus - romantismus <p>Životní styl a kultura</p>	<p>PT: MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i> PT: MKV – <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení 	<p>Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</p> <p>Hodnotová manipulace v showbiznysu</p> <p>Návštěva hudebního představení</p>	<p>PT: MEV – <i>Média a mediální produkce</i></p>

Ročník: II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none">- intonace a vokální improvizace- pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena- mutace, vícehlasý zpěv- jednotlivé zpěvní techniky- rytmus řeči a hudební rytmus	<p>PT: OSV – <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i></p> <p>PV: F, Bi</p>
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- předvede jednoduché pohybové a rytmické improvizace- porovná hudební ukázky jednotlivých epoch- tvoří na základě svých schopností jednoduché aranžmá	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none">- realizace hudebních doprovodů <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <p>Hudební styly a žánry</p>	
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- najde rozdíly mezi jednotlivými styly a žánry- provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů a doporučí je spolužákům- analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům- popíše rozdíly mezi artifiální a nonartefiální hudbou- dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur (jazz)- popíše jednotlivé kulturní epochy a rámcově se v nich orientuje	<p>Vnímání uměleckého díla</p> <p>Kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <ul style="list-style-type: none">- hudební divadlo- jazz- hudební film- filmová hudba <p>Prolínání hudebních žánrů</p> <p>Životní styl a kultura</p> <p>Kulturní epochy</p> <ul style="list-style-type: none">- renesance- baroko	<p>PT MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i></p> <p>PT MKV – <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p>
	<ul style="list-style-type: none">- vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch- vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení	<p>Rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem</p> <p>Hudba a technika</p> <p>Návštěva hudebního představení</p>	<p>PT: MEV – <i>Média a mediální produkce</i></p>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální Činnosti	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení obsah sdělení	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none">- kultivace hlasového projevu- intonační a rytmický výcvik, vokální improvizace- sólový a sborový <p>Orientace v grafickém zápisu vokálních kompozic</p>	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p>PV: F, Bi</p> <p>IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i></p>
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě- na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci- uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí- objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	<p>Vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality</p> <p>Dynamika chápání uměleckého procesu</p> <p>Znaková podmíněnost chápání světa</p> <ul style="list-style-type: none">- znakové systémy jednotlivých druhů umění <p>Historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění)</p> <p>Prezentace uměleckého díla</p> <p>Role subjektu v uměleckém procesu</p> <p>Předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla</p> <p>Mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla</p> <p>Tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta</p>	<p>PT: OSV – <i>Sociální komunikace</i></p> <p>PV: Č, Vv</p>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	<p>Hudební dílo</p> <ul style="list-style-type: none">- hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby	
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá	<p>Tanec jako způsob komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb hudby a gesto, pohybové etudy	<p>PT: OSV – <i>Seberegulace, organizační</i></p>

	k vyjádření vlastních představ a pocitů		<i>dovednosti a efektivní řešení problémů</i> PV: Tv
Instrumentální a vokálně-instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ- orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Hra a tvorba instrumentálních doprovodů Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic Orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic	PT: OSV – <i>Spolupráce a soutěž</i>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none">- charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů- románsko-gotický sloh- renesance- baroko- klasicismus	PT: MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i> PV: Č, D, Vv
	<ul style="list-style-type: none">- popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje- interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit	Hudební skladatel a interpret <ul style="list-style-type: none">- umělecký provoz- interpretace v hudbě- popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby- zařazení díla do historického a sociálního kontextu- hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	PT: MKV – <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>
	<ul style="list-style-type: none">- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Funkce hudby, hudební styly a žánry <ul style="list-style-type: none">- jazz a jeho prolínání s ostatními žánry- počátky rockové hudby	PT: MKV – <i>Základní problémy sociokulturních rozdílů</i>

	- upozorní na ty znaky tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla Hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	PT: <i>MEV – Účinky mediální produkce a vliv médií</i>
	- navštíví koncert a potom o něm diskutuje	Koncert	dle dispozic školy

Ročník: IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení obsah sdělení	<p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none">- kultivace hlasového projevu- intonační a rytmický výcvik, vokální improvizace- sólový a sborový <p>Orientace v grafickém zápisu vokálních kompozic</p>	<p>PT: OSV – <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> PV: F, Bi IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i></p>
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	<p>Tanec jako způsob komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb hudby a gesto, pohybové etudy	<p>PT: OSV – <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> PV: Tv</p>
Instrumentální a vokálně-instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none">- využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ- orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	<p>Hra a tvorba instrumentálních doprovodů</p> <p>Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic</p> <p>Orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic</p>	<p>PT: OSV – <i>Spolupráce a soutěž</i></p>
Hudebně teoretické činnosti	<ul style="list-style-type: none">- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	<p>Periodizace hudebního vývoje</p> <ul style="list-style-type: none">- charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů- romantismus- impresionismus- další směry hudby 20. století- průniky, syntézy, hledání nových cest <p>Hudební nástroje</p>	<p>PT: MEGS – <i>Žijeme v Evropě</i> PV: Č, D, Vv</p>

		<ul style="list-style-type: none">- nové technologie v hudbě- záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby	
	<ul style="list-style-type: none">- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Hudební styly a žánry <ul style="list-style-type: none">- rocková hudba- taneční hudba- folková hudba- scénická hudba	PT: <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i>
	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	Hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	PT: <i>MEV – Role médií v moderních dějinách</i>
	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout	Hudba jako způsob identifikace <ul style="list-style-type: none">- sebeprezentace a druh generační výpovědi	PT: <i>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> IVO: <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i>
	<ul style="list-style-type: none">- upozorní na ty znaky tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla	
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti- objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a estetických norem“- dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést	Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny umělecká a mimoumělecká znakovost Umění jako proces tvorby nových sociálně dosud nezakotvených znaků Role umělce ve společnosti publikum a jeho účast v uměleckém procesu Sociální a technologické proměny dneška a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu Subjektivní chápání uměleckých hodnot ve	PT: <i>OSV – Sociální komunikace</i> PV: <i>Č, Vv</i>

	jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	
	- navštíví koncert a potom o něm diskutuje	Koncert	dle dispozic školy

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec

6.5.16 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP DG.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti, umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví - Vztahy mezi lidmi a formy soužití (3. a 4. ročník) a Změny v životě člověka a jejich reflexe (4. ročník) bez časové dotace.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Vizuálně obrazné systémy zahrnují znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů i ostatní produkty vizuální kultury.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přejímání a zapojování do procesu komunikace.

Umělecká tvorba a komunikace pomáhá pochopit principy uměleckého procesu a reflektuje umění a kulturu jako celek.

Výtvarná výchova na vyšším stupni gymnázia navazuje na nižší stupeň gymnázia a je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nové vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k uplatnění osobních pocitů a prožitků a k tomu, aby se zapojili podle svých možností a schopností do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarná výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na hudební a dramatickou výchovu přispívat k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- používat škálu vizuálně obrazných prostředků
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin, dále prostřednictvím projektů, exkurzí, animačních programů galerií a muzeí.

Předmět výtvarná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách výtvarné výchovy. Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Nadstavbová část: v dalších ročnících studia se vzdělávací předmět Výtvarná výchova nabízí jako volitelný předmět (jednoletý nebo dvouletý) a může být maturitní předmětem.

Výchovné a vzdělávací strategie

jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu podporujeme u žáků respekt k jinému názoru a ke zkušenosti jiných lidí
- dbáme na to, aby kvalitu společné práce ovlivňovala pozitivní atmosféra
- aktivně pomáháme žákům při tvorbě, abychom podporovali jejich zdravou snahu prosadit vlastní názor v pracovním kolektivu
- zohledňujeme různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce
- při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebeúcty a sebeúcty
- do vyučování zařazujeme fakultativně cestu artefaktiky, jako výchovně vzdělávací koncepci založenou na na postupech povzbuzujících vlastní síly studentů
- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, jsou vedeni k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i k přímému kontaktu s uměleckým dílem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka umění
- umožňujeme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme příležitost specifickým způsobem (neverbální-vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence občanské

- vytváříme příležitosti pro mediální prezentaci vlastní tvorby i k její prezentaci ve veřejném prostoru, podporujeme v nich zájem prezentovat školu
- vedeme žáka k rozvíjení schopnosti tolerance k rozmanitým kulturním hodnotám a projevům
- vedeme žáka k aktivnímu zapojování do kulturního dění regionu, i k výchově k evropským souvislostem

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjí estetické citění- uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a zvládá je na své úrovni- osobitě stylizuje vizuálně obraznou skutečnost- experimentuje s vizuálně obraznými elementy ve vlastním výtvarném vyjádření- chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru- obohacuje vlastní výtvarný jazyk a komunikaci	<p>Řešení vztahů a uspořádání prvků vizuálně obrazných</p> <p>Vyjádření v ploše, objemu a v prostoru.</p> <p>Výtvarný řád, stylizace, symbol, kompozice.</p> <p>Vybrané epochy a období výtvarného umění: gotika, renesance, baroko.</p> <p>Reflexe a experimentování ve vlastní tvorbě.</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - užitá grafika, písmo, reliéfní plocha.</p> <p>Experimenty s materiály (modelovací, odlévací, papírové hmoty, molitan, polystyren, přírodní materiály, textilie, průmyslový odpad).</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (objekt - mobil, instalace, environment)</p> <p>Hry s proměnami (akční umění), výtvarný jazyk uměleckých směrů 20. století.</p> <p>Zkoumání možnosti a vlastnosti materiálů, jejich kombinování a ozvláštňování.</p> <p>Práce s uměleckým dílem, metody muzejní pedagogiky, prezentace ve veřejném prostoru, vytváření osobního portfolia.</p>	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p><i>ENV – Člověk a životní prostředí</i></p>
Mediální výchova – komunikační účinky	<ul style="list-style-type: none">- ve vlastní tvorbě uplatňuje bezpečné technologie, techniky, materiály- je šetrný k životnímu prostředí- osvojuje si a pěstuje manuální zručnost a získává základní technické dovednosti- osvojuje si a uplatňuje vybrané poznatky vizuálně obrazného umění- rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušenosti a zážitků z vlastní tvorby	<p>Média jako zdroj informací (odborné časopisy, katalogy, internet).</p> <p>Slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, komunikace nad ní, schopnost obhájit vlastní práci.</p>	<p>PT: <i>MEV – Média a mediální produkce a vliv médií</i></p>

Ročník: II.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové a znakové systémy Znakové systémy VU	<ul style="list-style-type: none">- užívá širokou škálu prostředků pro vyjádření osobních zkušeností, prožitků- uplatňuje ve vlastní tvorbě prvky vizuálně obrazných vyjádření- nalézá a uplatňuje vhodná vizuálně obrazná vyjádření pro vlastní tvorbu- rozvíjí estetické cítění, rozpozná, vybaví si jemu známý fakt a včlení jej do souvislostí	<p>Praktické zvládnutí dostupného spektra kreslířských, malířských a grafických typů vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Chápání procesu stylizace a práce se znakovými standardy.</p> <p>Reflexe vizuálně obrazných vyjádření s ostatními druhy umění ve vlastní tvorbě (hudba, tanec, poezie, fyzické básnictví, divadlo).</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (malba, kresba, koláž, objekt).</p> <p>Výtvarný jazyk současného umění: malba, body – art, performance, happening.</p> <p>Práce s uměleckým dílem, vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění.</p> <p>Muzejní animace.</p> <p>Vzdělávací programy, komentované prohlídky.</p> <p>Kulturní hodnoty regionu.</p>	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p> <p>PT: <i>MEGS – Žijeme v Evropě</i></p>
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- využívá vlastních poznatků o dostupných formách sdělení a technických možnostech médií- učí se používat digitální technologie- hodnotí vliv reklamy a propagačních prostředků	<p>Práce s dostupnými prostředky ICT (počítač, grafický program, interaktivní tabule, video).</p> <p>Technologie uplatňované v současné propagační a reklamní tvorbě, výtvarný jazyk soudobého umění, nová média.</p> <p>Mediální prezentace, záznamy dokumentace akcí dostupnými typy médií (foto, videokamera, webové stránky).</p> <p>Prezentace ve veřejném prostoru, vytváření osobního portfolia.</p>	<p>PT: <i>MEV – Média a mediální produkce a účinky mediální produkce a vliv médií</i></p>

Ročník: III.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové a znakové systémy	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje a porovnává typy VOV, používá je pro zachycení vizuálních a mimovizuálních podnětů ve vlastní tvorbě- reflektuje vlastní prožitky, postoje a zkušenosti, získané prostřednictvím standardního a experimentálního přístupu k vizuálně obrazným prostředkům tradičním i novým- chápe principy tvorby na základě vlastních prožitků a poznatků, získaných v průběhu vlastní tvorby při kontaktu s uměleckým dílem- porovnává znakové systémy, využívá je ve vlastní tvorbě, kterou chápe jako prostředek individuálního sdělení- uplatňuje tvořivost a chápe ji jako důležitý prvek rozvoje své osobnosti, důležitý prvek umělecké tvorby	<p>Prvky VOV (linie, tvar, plocha, světlo, barva) a jejich vztahy.</p> <p>Kontrast, rytmus, kompozice, řazení</p> <p>Typy VOV a experimentování s nimi.</p> <p>Tradiční techniky: malba, kresba, grafika.</p> <p>Kombinované techniky: prostorové vytváření, fotografie, nová média.</p> <p>Specifika znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění).</p> <p>Subjektivní přístup k VOV, různá hlediska jejich vnímání (vizuální, statická, haptická a dynamická) a hlediska jejich motivace (fantazijní, smyslová, imaginativní).</p>	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</i></p> <p>PV: <i>Č, HV</i></p>
Znakové systémy VU	<ul style="list-style-type: none">- využívá pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe- dokáže vysvětlit své postoje ve vztahu k utváření komunikačního obsahu výtvarného umění- respektuje pluralitu přístupů a výsledků tvorby- objasní pozici autora a vnímatele při utváření komunikačního a obsahového účinku VOV- akceptuje tvůrčí přístupy k řešení problému formou tradičních i netradičních postupů- aktivně přistupuje k řešení problémů, zapojuje se do soutěží a projektů- porovnává typy VOV vybraných kapitol dějin vizuálního umění, chápe příčinné souvislosti umění a orientuje se v nich- vytváří si pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství minulosti i současnosti a chápe roli umění v dnešním světě i v historii	<p>Experimentování a reflexe ve vlastní tvorbě.</p> <p>Realizace vlastních výtvarných řešení kombinací prvků VOV.</p> <p>Čtení „uměleckého díla prostřednictvím vlastní tvorby.</p> <p>Vlastní interpretace uměleckého díla, volný přepis skutečnosti, hledání kontextů.</p> <p>Práce s uměleckým dílem - racionální a expresivní polohy (realita, představy, pocity).</p> <p>Projektové vyučování.</p> <p>Společenské, historické a náboženské a filozofické hledisko evropských i mimoevropských kultur od počátků dějin vizuálního výtvarného umění, přes antiku po 18. století</p> <p>Znakové systémy VU umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka v kontextu doby.</p> <p>Setkávání s originálem v galeriích, muzeích, návštěvy uměleckých památek, animační programy muzeí.</p>	<p>IVO: <i>Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití, hodnoty a postoje</i></p> <p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí MEGS - Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy socio-kulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PV: <i>Č, HV, D</i></p>

Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání- využívá nabídku dostupných informačních médií a jejich technických možností- nalézá vhodnou formu prezentace vlastní tvorby- seznamuje se specifickými způsoby umělecké komunikace- rozvíjí smysl pro kooperaci, týmovou práci, uvědomuje si svou roli a dodržování pravidel týmové spolupráce	Slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, komunikace nad ní a schopnost jejího obhájení. Prezentace, záznamy a dokumentace vlastní tvorby dostupnými typy médií a jejich prezentace ve veřejném prostoru.	PT: <i>MEV - Účinky mediální produkce a vliv médií</i> PV: <i>Č, HV</i>
-------------------------------------	---	--	--

Ročník: IV.			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové znakové systémy	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje a porovnává typy VOV a používá je pro podněty ve své tvorbě - vyjádří vlastní prožitky a postoje, zkušenosti, získané prostřednictvím standardních i experimentálních přístupů k vizuálně-obrazným prostředkům tradičním i novým - porovnává znakové systémy a využívá je ve vlastní tvorbě - uvažuje nad vlastní tvorbou na podkladě osobní tvůrčí a receptivní zkušenosti - uplatňuje tvořivost při vlastní tvorbě a chápe její nezbytnou roli v životě i při formování vlastní osobnosti - prostřednictvím VOV vyjadřuje své subjektivní smyslové zkušenosti - samostatně uplatňuje pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe - pro ztvárnění své vizuální zkušenosti využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a dostupných technických možností - formou netradičních přístupů respektuje pluralitu přístupů a umělecké tvorby - na základě vlastních zkušeností a zážitků z vlastní tvorby je schopen citlivě vnímat výtvarný projev druhých - uvědomuje si svou jedinečnost a individualitu v procesu vlastní tvorby - aktivně přistupuje k řešení problémů, uplatňuje tvůrčí přístupy při práci - zapojuje se do soutěží, kulturního dění regionu a projektů regionálního i evropského významu 	<p>Typy VOV ve vlastní tvorbě a jejich specifické vlastnosti z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku (automatická, prostorová, haptická kresba, kaligrafie, froasáž, frotáž, obrazová báseň, dripping, dekalk, grafit, aktivní a strukturální grafika, seriální techniky, koláž, roláž, proláž, asambláž, kinetický objekt, ready-made, empaketáž, performance, happening, fotogram, fotografie, video, film).</p> <p>Prvky VOV a jejich vztahy. VOV a ostatní druhy znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění, mluvené a psané slovo). Individuální přístup k VOV a hlediska jeho vnímání (vizuální, haptické, statické a dynamické) a hlediska jejich motivace (fantazijní smyslové, imaginativní, intuitivní).</p> <p>Vlastní výtvarná řešení kombinací prvků. VOV, experimentování ve vlastní tvorbě. Výtvarný proces: prožitek, tvorba, reflexe.</p> <p>Forma projektového vyučování (řešení problému, nápad, plánování, příprava, realizace).</p> <p>Prezentace žákovských výtvarných prací ve veřejném prostoru.</p>	<p>PT: <i>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p> <p>IVO: <i>Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)</i> <i>Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe)</i></p> <p>PV: Č, HV</p> <p>PT: <i>ENV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p><i>MEGS - Žijeme v Evropě</i></p>
Znakové systémy výtvarného umění	<ul style="list-style-type: none"> - umí použít a popsat soubory základních informací o VOV - chápe příčinné souvislosti vývoje vizuálního umění a samostatně se v nich orientuje 	<p>Společenská, historická, filozofická východiska vizuálně-výtvarného umění evropských a neevropských kultur od 18. století do</p>	<p>PT: <i>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- umí porovnat typy VOV- orientuje se v estetických normách, dokáže rozlišit estetickou a uměleckou hodnotu- chápe kontinuitu vývoje lidské civilizace a roli umění v ní- uvědomuje si bohatství kulturních a duchovních hodnot a význam kulturního dědictví pro lidstvo	<p>současnosti, s důrazem na umění 20. století.</p> <p>Racionálně objektivní a emocionálně subjektivní umělecké přístupy ke skutečnosti.</p> <p>Úloha formy v uměleckém výtvarném vyjádření.</p> <p>Umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka a společnosti v kontextu doby.</p> <p>Setkání s uměleckým dílem v galeriích, vzdělávacích institucích, v divadle, ve filmu.</p> <p>Animační programy, komentované prohlídky, exkurze.</p>	<p><i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i></p> <p>PV: Č, HV, D</p>
Umělecká tvorba a komunikace	<ul style="list-style-type: none">- umí rozpoznat jazyk umění jako nezbytnou součást aktuální obrazové komunikace- umí použít dostupná informační média a jejich technické možnosti k potřebám tvorby a vlastního vzdělávání- rozvíjí svou schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby- je tolerantní k tvorbě ostatních i k umělecké tvorbě- umí vhodnou formou uplatnit výsledky vlastní tvorby- umí vést dialog ve skupině a uvědomuje si svou roli v ní	<p>Zdůvodňování a ověřování osobních postojů v komunikaci.</p> <p>Reflexe vlastní tvorby, schopnost obhájení.</p> <p>Prezentace vlastní tvorby dostupnými typy médií (fotoaparát, kamera, webové stránky, tiskoviny) a její prezentace ve veřejném prostoru.</p>	<p>PT: <i>MEV – Role médií v moderních dějinách</i></p> <p>PV: Č, HV</p>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze.

6.5.17 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP DG, do kterého jsou integrována témata čtyř tematických okruhů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, autodestruktivní závislosti (doping ve sportu), dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě, osobnostní a sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj).

Předmět je vyučován ve všech ročnících dvojjazyčného gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky tělesné výchovy jsou na dvojjazyčném gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.)

Předmět tělesná výchova je převážně vyučován výhradně ve specializovaných prostorách či venkovním areálu (tělocvična ATV, BTV, gymnastický sál BGS, posilovna, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí).

Žáci každoročně účastní sportovních soutěží (atletické soutěže, sportovní hry – házená, košíková, odbíjená, kopaná, florbal, plavání, šplh, atd.).

Součástí Tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabení.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojit pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Součástí výuky je lyžařský a snowboardový výcvikový kurz a sportovně turistický kurz.

Lyžařského kurzu a sportovně turistického kurzu se zúčastní celá třída.

Prostřednictvím kurzů je integrován vzdělávací obor Výchova ke zdraví bez hodinové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- vést žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)- sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňovat zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- rozvíjet schopnosti žáků vyrovnat se s neúspěchem
- motivovat učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, petanque...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňovat žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotit žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzovat žáky ke sledování sportovních soutěží
- upozorňovat na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem
- umožňovat diskuzi o těchto informacích (nástěnky, školní časopis apod.)
- usměrňovat žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady

- předkládat žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech (i pomocí videokamery)
- vytvářet dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjet morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, kurzy, soutěže, turnaje, diskuze, testy, samostatné a skupinové práce

Kompetence k řešení problému:

- podporovat žáky ke kreativitě při utváření pohybových skladeb, volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- pomáhat žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojovat žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sport. akcí
- vést žáky k získávání informací o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, projekty, kurzy, soutěže

Kompetence komunikativní:

- zapojovat žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sportovní utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky, videokamera)
- směřovat žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopis...) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla...)
- vést žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhat žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řešit otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Formy vzdělávání: mimoškolní aktivity, kooperativní formy výuky, turnaje

Kompetence sociální a personální:

- povzbuzovat u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informovat o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze
- do hodnotového žebříčku žáků zařazovat snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vést ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhat nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- stavět žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)
- vyzvedávat přednosti každého žáka

Formy vzdělávání: projekty sdružující žáky z různých ročníků, týmová práce, výměnné sportovní pobyty

Kompetence občanské:

- vést žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)

- nabízet dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a zachovat se zodpovědně při mimořádné události

Formy vzdělávání: grafické zaznamenávání výkonnostního růstu (ročníková práce), kurzy

Kompetence pracovní:

- vést žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vyžadovat soustavnost a vytrvalost při plnění dohodnutých úkolů
- vést žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Formy vzdělávání: sportovní hry

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět: Tělesná výchova			
Ročník: I.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplin- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy,- základní pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplin- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- běh na 60 m (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 3kg, chlapci do 5 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> MEV <i>Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- rozumí základním pojmům osvojovaných činností- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	<p><u>Kopaná</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení)- přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost- přihrávka hlavou vhažování míče- střelba- odebrání míče- činnost brankáře <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- územní obrana- rychlý protiútok <p><u>Košíková:</u></p> <p>HČJ:</p>	<p>PT: OSV <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Spolupráce a soutěž</i> HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a</p>

		<ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka- přihrávka- střelba- trestný hod- rozskok- dvojtakt- obrana- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní obranný systém- útočný systém „hod“ a běž“ <p>Utkání: 3-3, 4-4, 5-5</p> <p>Účast na turnaji</p> <p><u>Odbíjená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- postoje, postavení- přesuny- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč, lob- jednoblok <p>HS:</p> <p>Utkání 2-2, 3-3, 6-6</p> <p><u>Házená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče, s míčem- přihrávky- driblink- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- zónová obrana- utkání <p><u>Florbal:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	meziškolní turnaj (Coca-cola cup) HS - herní systém <u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy
--	--	---	--

Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojené pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojených cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku, z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu- skrčka přes kozu odbočka přes bednu naššíř <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu,- podmet- toč jízdmo <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- Komihání ve svisu,- svis vnesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání <p>Kladina: (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze- rovnovážné polohy- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	<p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů:</p> <ul style="list-style-type: none">- kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem	<p>PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky,- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí	

Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla- (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	PT: OSV <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PT: <i>MKV Psycho-sociální aspekty inter-kulturality</i>

Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	PT: <i>ENV Člověk a životní prostředí</i>
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	PT: <i>ENV Životní prostředí regionu a České republiky</i>
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

Ročník II.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín, dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu, umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy, základní pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží Běh: <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- běh na 60 m (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m- štafetový běh Skok: <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký Hod: <ul style="list-style-type: none">- hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu Vrh: <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 3kg, chlapci do 5 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj - květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>MEV Mediální produkty a jejich významy</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí základním pojmům osvojovaných činností- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	<p><u>Kopaná:</u> HČJ:<ul style="list-style-type: none">- zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou- střelbaHS:<ul style="list-style-type: none">- útok- obrana- rychlý protiútok<u>Košíková:</u> Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ:<ul style="list-style-type: none">- uvolňování- přihrávka- střelba- rozskok- dvojtakt- obrana</p>	<p>PT: <i>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p>

		<ul style="list-style-type: none">- doskakování HS: <ul style="list-style-type: none">- osobní obranný systém- útočný systém „hod“ a běž“ Účast na turnaji <u>Odbíjená:</u> HČJ: <ul style="list-style-type: none">- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč, lob- jednoblok HS: Účast na turnaji <u>Házená:</u> HČJ: <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče, s míčem- přihrávky- driblink- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- zónová obrana- utkání <u>Florbal:</u> HČJ: <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	HČJ - herní činnosti jednotlivce <u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kovaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj (Coca-cola cup) HS - herní systém <u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je	Akrobacie: <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

	<ul style="list-style-type: none">- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	<p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu- skrčka přes kozu odbočka <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- toč jízdmo- toč vzad- komíhání ve visu <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vzesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání <p>Kladina: 1m (převážně D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu,- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy</p> <ul style="list-style-type: none">- cviky se švihadlem a míčem	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu	<ul style="list-style-type: none">- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PT: <i>MKV Psychosociální aspekty interkulturality</i>
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí, (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	PT: <i>ENV Člověk a životní prostředí</i>

Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	PT: <i>ENV Životní prostředí regionu a České republiky</i>
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

Ročník: III.			
Téma	Výstup předmětu:	Učivo	Poznámky
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodu z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy,- pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojených disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- rozumí základním pojmům osvojených činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pravidlům,	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí- pravidla	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezinárodní a meziškolní turnaj</p> <p>HS - herní systém</p>

	<p>ovládá základy rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none">- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení) - přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost - přihrávka hlavou vhazování míče - střelba - odebírání míče - činnost brankáře HS: - postupný útok - územní obrana - rychlý protiútok <u>Košíková:</u> HČJ: - uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka - přihrávka - střelba - trestný hod - rozskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování HS: - osobní, zónový obranný systém - útočný systém „hod“ a „běž“, „křížení“ - Utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - Účast na turnaji Odbíjená HČJ: - postoje, postavení - přesuny - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok HS: - Utkání 2-2, 3-3, 6-6 <u>Házená:</u> HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink</p>	<p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště (tělocvična) turnaj v rámci třídy PT: OSV <i>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Spolupráce a soutěž</i></p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none">- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- zónová obrana <ul style="list-style-type: none">- utkání Florbal: HČJ: <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení <p>posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové,</p>	Akrobacie: <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy Skoky: <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku, z trampolínky Přeskok: <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu nadél- skrčka přes kozu našíř, nadél- odbočka přes bednu našíř Hrazda: (po čelo) <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu,- podmet Bradla: (hoši) <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu a ve vzporu- výsed roznožmo- zánožka- přednožka Kruhy: <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu,- svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>

	pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- houpání Kladina: (D) - různé druhy chůze - rovnovážné polohy - jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči	
Rytmická a kondiční gymnastika	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - chápe estetické funkce pohybu - rozlišuje estetický a neestetický pohyb - ovládá dva tance z osvojených skupin	Dívky: Technika pohybů: - kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy - cviky se švihadlem a míčem - aerobic	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Úpoly	- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem - zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Sebeobrana Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky, - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí - pád vzad - pád vpřed, - pád na bok - porazy	
Zdravotní tělesná výchova	- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Cvičení pro korekci (nápravu)-oslabení	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	- chápe účinky různých cvičení - ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje - zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - dovede se soustředit na správné provedení pohybu - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	- zdravotně orientovaná zdatnost - svalová nerovnováha - zdravotně zaměřená cvičení - organizmus a pohybová zátěž - individuální pohybový režim - hygiena činností a prostředí - rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností - zásady chování v různém prostředí - úprava činností dle možných rizik - 1. pomoc při úrazech - základní názvosloví - základní význam jednotlivých druhů cvičení - správné držení těla (při práci vsedě,	

	<ul style="list-style-type: none">- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<p>ve stoje, při zvedání břemen)</p> <ul style="list-style-type: none">- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Ochrana člověka za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při	

Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<p>řešení mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none">- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygienu	PT: <i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
Lyžování, snowboard	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování- zvládá základní techniky snowboardingu	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo svahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem- kombinace běžeckých způsobů <p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými	<p><u>Realizace:</u> LVK IVO/KURZ <i>Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví</i> <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>Hodnota a podpora zdraví</i> <i>Osobnostní a sociální rozvoj</i></p> <p>PT: <i>MEGS</i> <i>Žijeme v Evropě</i></p>

		<p>dovednostmi, výstrojí a výzbrojí</p> <ul style="list-style-type: none">- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý...- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- jízda v boulicích- jízda v hlubokém sněhu- carvingový oblouk <p>Snowboarding:</p> <ul style="list-style-type: none">- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnici- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykové oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky- pohybově činnosti, sportovní a turistické akce (organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace)	<p>MEV Média a mediální produkce</p>
Plavání	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání- zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a obrátku- změří a zaznamená základní plavecké výkony- pomůže při záchraně	<ul style="list-style-type: none">- význam plavání pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti- splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m- tažení předmětů- rytmické dýchání do vody- plavání prsa, znak- šlapání vody- startovní skok z bloku	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročních</p>

	<p>tonoucího</p> <ul style="list-style-type: none">- zná hygienická pravidla a dodržuje je- zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je	<ul style="list-style-type: none">- obrátka- plavání úseků do 50 m- plavání na vytrvalost do 500 m- záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci- plavání pod hladinou do 25 m- štafetové plavání- specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	<p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
--	---	---	--

Ročník IV.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo:	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje základní pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojených disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka- štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojených činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží- volí a používá osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj</p> <p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p>

	<p>vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva</p> <ul style="list-style-type: none">- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p>Kopaná: HČJ: - zpracování míče - přihrávka po zemi - přihrávka hlavou - střelba - HS: útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p>Košíková: - Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba - rožskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování</p> <p>HS: - osobní, zónový, obranný systém - útočný systém „hod“ a „běž“, „křížení“ - utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - účast na turnaji</p> <p>Odbíjená: HČJ: - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok</p> <p>HS: - utkání: 2-2, 3-3, 6-6 - účast na turnaji</p> <p>Házená: HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink - střelba</p> <p>HS: - postupný útok - rychlý protiútok</p>	<p>PT: <i>OSV Sebe-regulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace</i> <i>Spolupráce a soutěž</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>MEV</i> <i>Média a mediální produkce</i></p>
--	---	---	---

		<ul style="list-style-type: none">- zónová obrana- utkání <p><u>Florbal:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- stoj na lopatkách- stoj na ruce- stoj na hlavě- přemet stranou- volné sestavy <p>Skoky:</p> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu a bednu nadél- skrčka přes kozu našíř, nadél- odbočka přes bednu našíř <p>Hrazda: (po čelo)</p> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- toč jízdmo- toč vzad- komíhání ve visu <p>Kruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání- houpání s obraty	<p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>

		<p>Bradla:</p> <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo,- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou <p>Kladina: 1m (D)</p> <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze- poskoky- jednoduchá sestava <p>Šplh: na laně, na tyči</p>	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu,- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	<p>Dívky:</p> <p>Technika pohybů:</p> <ul style="list-style-type: none">- kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	<p>Sebeobrana</p> <p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objektům zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	<p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení pohybu- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových	<p>PT:</p> <p><i>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i></p>

	<ul style="list-style-type: none">- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<p>činností</p> <ul style="list-style-type: none">- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele)	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne,	

	jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví - informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	

Ročník V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- připraví organizmus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka- štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy- běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p> <p>PT: OSV Spolupráce a soutěž</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpurných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí <p><u>Kopaná:</u> HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- zpracování míče- přihrávka po zemi	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, sálová kopaná (tělocvična), mezitřídní a meziškolní turnaj</p> <p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p>

	<p>ošetřuje</p> <ul style="list-style-type: none">- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<ul style="list-style-type: none">- přihrávka hlavou- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- útok- obrana- rychlý protiútok <p><u>Košiková:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování- přihrávka- střelba- rozskok- dvojtakt- obrana (osobní, zónová)- doskakování <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní, zónový, obranný systém- útočný systém „hod“ a běž“, „křížení“- utkání: 3-3, 4-4, 5-5- účast na turnaji <p><u>Odbíjená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- odbití obouruč vrchem- odbití obouruč spodem- podání spodní, vrchní- přihrávka, nahrávka- smeč, lob- jednoblok, dvojblok <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- utkání: 2-2, 3-3, 6-6- účast na turnaji <p><u>Házená:</u></p> <p>HČJ:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvolňování bez míče, s míčem- přihrávky- driblink- střelba <p>HS:</p> <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- zónová obrana- utkání	<p>PT:</p> <p><i>OSV Spolupráce a soutěž Seberegulace , organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MEV Media a mediální produkce</i></p>
--	---	--	---

		Florbal: HČJ: <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba HS: <ul style="list-style-type: none">- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Akrobacie: <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- kotoul vzad do zášvihů, do stoje na rukou- stoj na lopatkách- stoj na rukou- stoj na hlavě- přemet stranou- přemet vpřed- salto vpřed (chlapci)- volné sestavy Skoky: <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky Přeskok: <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu a bednu nadél- skrčka přes kozu našší, nadél- odbočka přes bednu našší Hrazda: (po čelo) <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- vzepržení jízmo- toč jízmo vpřed, vzad- toč vzad- vzepržení vzklopmo- komíhání ve visu- vysoká hrazda - výmyk Kruhy: <ul style="list-style-type: none">- komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav,	PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i>

		<ul style="list-style-type: none">zákmihem seskok- houpání- houpání s obraty Bradla: <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo,- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou Kladina: 1m (D) <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu,- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	Dívky: <ul style="list-style-type: none">- technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Sebeobrana Průpravné úpoly: <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností	

	<ul style="list-style-type: none">- dovede se soustředit na správné provedení pohybu- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úroveň zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- zásady chování v různém prostředí- úprava činností dle možných rizik- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
--	--	--	--

Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Pěší turistika Cykloturistika Vodní turistika	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy- ovládá a dodržuje pravidla silničního provozu- rozvíjí aktivní vztah k turistice a k pohybu v přírodě- volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti- zvládá jízdu na kole- zvládá základní techniky raftingu a kanoistiky	<ul style="list-style-type: none">- chůze- jízda na kole- jízda na raftu (kanoi)- otáčení lodi na místě na obě strany- technika přímého záběru- vlnovka- řízení lodi v přímém směru- zastavení lodi- základy orientace v terénu- zásady bezp. při pohybu v nezn. terénu a první pomoc- stravování a pitný režim na túře- příprava a likvidace tábořiště	Realizace: STK PT: <i>MEV Média a mediální produkce</i>

Ročník VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky:
Atletika	<ul style="list-style-type: none">- připraví organizmus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení- ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín- dodržuje pravidla bezpečnosti- samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti- rozumí a reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály- zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách- zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze- je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu- umí upravit doskočiště- zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku- zvládá techniku hodu z individuálního stupňovaného rozběhu- zvládá techniku spojení sunu a vrhu	<ul style="list-style-type: none">- základní pojmy- pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní- pravidla atletických soutěží- základy techniky osvojovaných disciplín- základy organizace soutěží <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none">- běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení- sprint na 100 m- chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start)- vytrvalý běh na dráze 1500m – chlapci, 1000m – dívky- běh v terénu- štafetová předávka, štafetový běh <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none">- skok do dálky- skok vysoký <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none">- hod granátem z rozběhu <p>Vrh:</p> <ul style="list-style-type: none">- vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	<p><u>Realizace:</u> testy - běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní</p> <p><u>Realizace:</u> atletický víceboj- květen, nenominovaní se podílejí na organizaci</p>
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none">- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play- rozumí pojmům osvojovaných činností- zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře- rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví	<ul style="list-style-type: none">- vzájemná komunikace a spolupráce- sportovní výzbroj a výstroj- sportovní role- olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	<p>HČJ - herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště Sálová kopaná- tělocvična Mezitřídní a meziškolní turnaj</p>

	<p>(gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <ul style="list-style-type: none">- volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<p><u>Kopaná:</u> HČJ: - zpracování míče přihrávka po zemi přihrávka hlavou - střelba HS: - útok - obrana - rychlý protiútok</p> <p><u>Košíková:</u> - Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ: - uvolňování - přihrávka - střelba - rozskok - dvojtakt - obrana (osobní, zónová) - doskakování HS: - osobní, zónový, obranný systém - útočný systém „hod a běž“, „křížení“ - utkání: 3-3, 4-4, 5-5 - účast na turnaji</p> <p><u>Odbíjená:</u> HČJ: - odbití obouruč vrchem - odbití obouruč spodem - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč, lob - jednoblok, dvojblok HS: - utkání: 2-2, 3-3, 6-6 - účast na turnaji</p> <p><u>Házená:</u> HČJ: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávky - driblink - střelba HS: - postupný útok - rychlý protiútok - zónová obrana - utkání</p>	<p>HS - herní systém</p> <p><u>Realizace:</u> venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy</p>
--	---	---	---

		<u>Florbal:</u> HČJ: <ul style="list-style-type: none">- přihrávky- uvolňování bez míče, s míčem- vedení míče- střelba- HS:- postupný útok- rychlý protiútok- utkání	
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení- umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích- dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je- zvládá rozběh a odraz- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatku a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	<u>Akrobacie:</u> <ul style="list-style-type: none">- kotoul vpřed- kotoul vzad- kotoul letmo- kotoul vzad do zášvihů, do stoje na ruku- stoj na lopatkách- stoj na ruku- stoj na hlavě- přemet stranou- přemet vpřed- salto vpřed (chlapci)- volné sestavy <u>Skoky:</u> <ul style="list-style-type: none">- skoky odrazem z můstku- odrazem z trampolínky <u>Přeskok:</u> <ul style="list-style-type: none">- roznožka přes kozu a bednu nadél- skrčka přes kozu našíf, nadél- odbočka přes bednu našíf <u>Hrazda: (po čelo)</u> <ul style="list-style-type: none">- náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok- výmyk- přešvih únožmo ve vzporu- podmet- vzepření jízmo- toč jízmo vpřed, vzad- toč vzad- vzepření vzklopmo- komihání ve visu- vysoká hrazda - výmyk <u>Kruhy:</u> <ul style="list-style-type: none">- komihání ve svisu, svis vzesmo, střemhlav, zákmihem seskok- houpání	

		<ul style="list-style-type: none">- houpání s obraty Bradla: <ul style="list-style-type: none">- komíhání v podporu, ve vzporu- výsed roznožmo,- zánožka, přednožka- kotoul vpřed- stoj na ramenou Kladina: 1m (D) <ul style="list-style-type: none">- různé druhy chůze poskoky- jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none">- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla- chápe estetické funkce pohybu,- rozlišuje estetický a neestetický pohyb- ovládá základní cvičení s náčiním- ovládá dva tance z osvojených skupin	Dívky: <ul style="list-style-type: none">- technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy- cviky se švihadlem a míčem- aerobic	
Úpoly	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem- zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Sebeobrana Průpravné úpoly: <ul style="list-style-type: none">- přetahy, přetlaky- obrana proti objetí zepředu- obrana proti strčení- obrana proti úchopům v zápěstí- pád vzad, vpřed na bok- porazy	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none">- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení- uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	<ul style="list-style-type: none">- cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	<ul style="list-style-type: none">- chápe účinky různých cvičení- ví o svých přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje- zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví- dovede se soustředit na správné provedení	<ul style="list-style-type: none">- zdravotně orientovaná zdatnost- svalová nerovnováha- zdravotně zaměřená cvičení- organizmus a pohybová zátěž- individuální pohybový režim- hygiena činností a prostředí- rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností- zásady chování v různém prostředí	

	<ul style="list-style-type: none">- pohybu- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,- vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití- ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy- organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none">- úprava činností dle možných rizik- 1. pomoc při úrazech- základní názvosloví- základní význam jednotlivých druhů cvičení- správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen)- význam soustředění při cvičení, prožívání cviku- příprava organismu pro různé pohybové činnosti- konkrétní účinky jednotlivých cvičení- základní technika jednotlivých cviků- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) <p>Cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none">- strečinková- rychlostně silová- (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.)- vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)- pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti- dechová- kompenzační- pro správné držení těla- vyrovnávací (korektivní)- psychomotorická- (spojená s rozvojem rychlosti)- motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím- všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	<ul style="list-style-type: none">- tělesné, duševní a sociální zdraví- tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví- informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech- projevuje odpovědné chování při mimořádných	<ul style="list-style-type: none">- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události- živelné pohromy- únik nebezpečných látek do životního prostředí- jiné mimořádné události	

prevence	<ul style="list-style-type: none">událostech- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	<ul style="list-style-type: none">- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí- autodestruktivní závislosti – doping ve sportu- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví- ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavadla)	
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none">- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví- podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce- využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none">- programy podpory zdraví- kompenzační a relaxační techniky- podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace činností a chování- psychohygiena	

Předmět: Tělesná výchova			
Ročník I, II, III, IV, V, VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Bruslení	<ul style="list-style-type: none">- dbá na bezpečnost při bruslení- zvládá základní techniky a dovednosti	<ul style="list-style-type: none">- jízda vpřed- jízda vzad- zastavení smykem- odšlapování vpřed- zatáčení vpřed- překládáním vpravo- vlevo- obraty (snožný, trojkový)	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročních</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>
Plavání	<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání- zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a obrátku- změří a zaznamená základní plavecké výkony- pomůže při záchraně tonoucího- zná hygienická pravidla a dodržuje je- zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je	<ul style="list-style-type: none">- význam plavání pro zdraví- regeneraci sil a zvyšování- zdatnosti- splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m- tažení předmětů- rytmické dýchání do vody- plavání prsa, znak- šlapání vody- startovní skok z bloku- obrátka- plavání úseků do 50 m- plavání na vytrvalost do 500 m- záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci- plavání pod hladinou do 25 m- štafetové plavání- specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	<p><u>Realizace:</u> Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti žáků ve všech ročních</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>
Lyžování a snowboarding	<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti- rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích- volí správně terén a nepřečnuje své schopnosti- zvládá základní běžecké techniky a dovednosti- zvládá techniky a dovednosti sjezdového	<ul style="list-style-type: none">- chůze- odšlapování ke svahu- jízda přímo a šikmo svahem- přejíždění nerovností- jízda s odpichem soupaž- zrychlená chůze- chůze skluzem- brzdění pluhem, smykem- změny směru odšlapováním- bruslení z mírného svahu- běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý)- běh soupažný- (jednodobý, dvoudobý)- výstupy – stoupavým během, bruslením,	<p><u>Realizace:</u> Podle podmínek: výběrové lyžařské kurzy v náročnějších a atraktivnějších podmínkách (Alpy) pro absolventy LVK (III. a IV. roč.), výjimečně i pro mladší vyspělé lyžaře)</p> <p>PT: <i>OSV Spolupráce a soutěž</i></p>

	<p>lyžování</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládá základní techniky snowboardingu	<p>krokem</p> <ul style="list-style-type: none">- kombinace běžeckých způsobů <p>Sjezd:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí- zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS- péče o výstroj a výzbroj- stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře- obraty přednožením, zanožením- odšlapování ke a od svahu- přejíždění nerovností- brzdění pluhem, smykem- základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý- modifikované oblouky- jízda na vleku, lanovce- jízda na sjezdovce, v brankách- carvingový oblouk <p>Snowboarding:</p> <ul style="list-style-type: none">- základní prvky – základní postoj, padání a vstávání- rovnováha- koloběžka- jízda po spádnici- sesouvání- sesouvání šikmo svahem- jízda šikmo svahem- jízda na vleku- smykový oblouky smýkané, driftové- smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů- řezané oblouky- terénní nerovnosti a skoky	
--	--	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce: **PV** – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze, **SERR** – Společný evropský referenční rámec.

7 Hodnocení žáků a autoevaluace

7.1 Hodnocení žáků

7.1.1 Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, díky které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak umí zacházet se získanými vědomostmi, v čem má přednosti a v čem má ještě nedostatky.

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze žakovu činnost poměřovat, měřit. Na tomto základě může také žák sám hodnotit svou práci. Hodnocení žáka postihuje především očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech, případně ve vyučovacích předmětech. Zároveň hodnotí zvládnutí klíčových kompetencí.

Při hodnocení nesmí docházet ke zjednodušenému rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Hodnocení může porovnávat žáky, ale musí se primárně soustředit na individuální pokrok každého žáka.

Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je hodnocení chování a projevů.

Hodnocení žáka bude prováděno klasifikací, přičemž chování je hodnoceno zvlášť, odděleně od ostatních vyučovacích předmětů.

Jednou z doplňkových možností hodnocení práce žáků je žakovské portfolio. Tím se rozumí shromažďování různých materiálů, které dokumentují dovednosti a vědomosti žáka. Jedná se nejen o písemné dokumenty, ale také o výrobky žáka, elektronické záznamy apod. S vědomím a souhlasem žáka se takto shromažďují i osobní záznamy, fotografie, záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Výhodou portfolio je, že do něj nejsou zařazovány žakovy nezdary, a to přispívá k udržení jeho vnitřní motivace učení.

7.1.2 Pravidla pro hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je rozhodnutím ředitele školy v souladu s § 69 odst. 2 školského zákona vyjádřeno klasifikací.

Klasifikace je průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci I. a II. pololetí. Klasifikace průběžná i celková využívá stupně prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Pro potřebu klasifikace se vyučovací předměty rozdělují podle charakteru na:

- *předměty s převahou teoretického zaměření* (jazykové, společenskovední, přírodovědné a matematika, občanská výchova);
- *předměty s převahou výchovného zaměření* (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova).

Pravidla pro klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech *s převahou teoretického zaměření* se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost je vyjádřit;
- v předmětech, jejichž součástí jsou praktické činnosti (laboratorní práce, praktická cvičení), kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost využívat a zobecňovat poznatky získané při praktických činnostech;
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí;

- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost;
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim;
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činnosti;
- úroveň osvojení účinných metod samostatného studia.

Pravidla pro klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace;
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- kvalita projevu žáka (hudebního, výtvarného nebo sportovního);
- kvalita vztahu žáka k činnostem a úroveň zájmu žáka o tyto činnosti;
- v hudební a výtvarné výchově: estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní reality;
- v tělesné výchově (s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka): všeobecná zdatnost, výkonnost, úroveň snahy a volního nasazení při plnění úkolů.

7.1.3 Kritéria pro hodnocení žáka

Kritéria pro klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků se stanovují stupně prospěchu podle stupnice:

- **Stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **Stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má méně nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **Stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **Stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Kritéria pro klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci výsledků se stanovují stupně prospěchu podle stupnice:

- **Stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.
- **Stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Svě schopnosti v individuálním a kolektivním projevu využívá s drobnými nedostatky. Jeho projev je působivý, ale dopouští se v něm drobných chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají menší mezery, ale při jejich aplikaci nepotřebuje pomoc učitele. Má zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.
- **Stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech málo aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm drobných chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje občasnou pomoc učitele. Má malý zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.
- **Stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.
- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech zcela pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Vědomosti a dovednosti není schopen aplikovat bez pomoci učitele. Neprojevuje snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Získávání podkladů pro určení stupně prospěchu při průběžné klasifikaci

K získávání podkladů pro určení stupně prospěchu při *průběžné klasifikaci* jsou vyučujícími příslušného předmětu využívány následující metody a prostředky:

- soustavné diagnostické pozorování žáka;
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- různé diagnostické metody (zkoušky písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy, autoevaluační testy);
- analýza výsledků činnosti žáka;
- hodnocení samostatných prací žáka;
- konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami;
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Průběžná klasifikace využívá zejména tyto formy:

- písemné zkoušky stanovené učebními osnovami;
- kontrolní písemné zkoušky;
- další práce žáků;
- ústní zkoušky před třídou;
- další ústní zkoušky.

Písemné zkoušky (písemné práce, praktické zkoušky a další) stanovené učebními osnovami příslušných vyučovacích předmětů nebo předmětovými komisemi (zpravidla český jazyk, cizí jazyky, matematika, deskriptivní geometrie) jsou povinné v předepsaném počtu za pololetí. Délka této zkoušky je stanovena na dobu nejméně jedné vyučovací hodiny včetně doby potřebné k zadání zkoušky. Výsledek hodnocení této zkoušky sdělí vyučující předmětu žákovi nejpozději do 14 dnů ode dne konání zkoušky a je povinen předložit žákovi jeho opravenou písemnou práci k nahlédnutí. Vyučující příslušných předmětů koordinují tyto zkoušky prostřednictvím třídního učitele tak, aby v jednom dni vykonal žák jen jednu písemnou zkoušku. Termín písemné zkoušky stanovuje vyučující zápisem do poznámky v třídní knize nejméně s týdenním předstihem. Písemné materiály z těchto písemných zkoušek za příslušný školní rok odevzdá vyučující předmětu uspořádané ve složce v kanceláři zástupce ředitele nejpozději poslední den školního roku.

Kontrolní písemné zkoušky (kontrolní písemné práce, diagnostické testy, diktáty a další) určuje vyučující daného předmětu podle potřeby tak, aby byly rovnoměrně rozloženy na celé klasifikační období. Počet těchto zkoušek není omezen. V jednom dni může žák konat více těchto zkoušek v různých vyučovacích předmětech. Tyto zkoušky je možno realizovat také prostřednictvím elektronických zařízení (testovací elektronická zařízení, počítačové programy apod.). Délka kontrolních písemných zkoušek zpravidla nedosahuje délky celé vyučovací hodiny. Hodnocení zkoušky sdělí vyučující předmětu žákovi nejpozději do 14 dnů ode dne konání zkoušky. Zápisy z těchto kontrolních zkoušek, případně výstupy z elektronického zpracování, je vyučující předmětu povinen zachovat nejméně do třetího dne po ukončení pololetí. Tyto materiály může vyučující také svěřit prokazatelnou formou k uložení žákům, kteří je na požádání předají zpět vyučujícímu.

Další práce žáků (laboratorní práce, grafické práce, výtvarné práce, literární práce, praktické zkoušky, pohybové zkoušky apod.) může žák realizovat ve škole i mimo školu, samostatně i pod dozorem.

Ústní zkoušky před třídou jsou v předmětech s převahou teoretického zaměření nezastupitelné. Vedou žáky ke zvyšování kvality samostatného ústního projevu. Po ústní zkoušce oznamuje vyučující žákovi výsledek klasifikace okamžitě po skončení zkoušky se zdůvodněním, v němž poukáže konkrétně na klady a nedostatky žákova projevu.

Další ústní zkoušky (orientační otázky a odpovědi, referáty, skupinové zkoušky, konverzační zkoušky apod.) mají zpravidla menší váhu než ústní zkoušky před třídou. Po této zkoušce oznamuje vyučující žákovi výsledek klasifikace okamžitě po skončení zkoušky a s krátkým zdůvodněním.

Ředitel školy může stanovit v rámci autoevaluace další zkoušky v libovolných předmětech. Rozpis zkoušek v příslušných předmětech a ročnících stanoví zpravidla zástupce ředitele. Vztahuje-li se zkouška k obsahu učiva klasifikačního období, může vyučující příslušného předmětu hodnocení těchto zkoušek zařadit do průběžné klasifikace.

Stanovení celkové klasifikace v předmětu

Stupeň prospěchu při **celkové klasifikaci** stanovuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacím předmětu. Ve vyučovacím předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí stupeň prospěchu při celkové klasifikaci po vzájemné dohodě. Způsob výpočtu celkové klasifikace stanoví vyučující předmětu s přihlédnutím k váze jednotlivých zkoušek. Stupeň prospěchu při celkové klasifikaci není dán prostým průměrem stupňů prospěchu průběžné klasifikace ve vyučovacím předmětu.

Stanovení klasifikace žáka z chování

Klasifikaci žáka z chování za pololetí navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Při klasifikaci 2. a 3. stupněm projedná třídní učitel klasifikaci s ředitelem školy a následně s ostatními učiteli na pedagogické radě a zapíše zdůvodnění do poznámky k žákovi v třídním výkazu. Kritéria pro klasifikaci z chování vycházejí z úrovně dodržování školského zákona a školního řádu žákem v průběhu klasifikačního období. Přitom se přihlíží k věku a k morální a rozumové vyspělosti žáka. Rozhodující pro klasifikaci je objektivní hodnocení chování žáka během vyučování včetně akcí v rámci vyučování. Pouze v závažných případech, a jedná-li se o případy, jejichž projednávání se škola přímo účastní, lze přihlídnout i k chování mimo vyučování.

Pro klasifikaci z chování jsou doporučena tato kritéria:

- Stupeň 1 (velmi dobré): Žák dodržuje obecná pravidla chování, pravidla chování uvedená ve školském zákoně a školním řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Během pololetí je žákovi z možných výchovných opatření udělena nanejvýš důtka třídního učitele, a to i opakovaně.
- Stupeň 2 (uspokojivé): Žák se dopustí jednorázově závažnějšího přestupku vůči obecným pravidlům chování, pravidlům chování uvedeným ve školském zákoně a školním řádu, případně se dopouští častěji méně závažných přestupků. Závažných zaviněných porušení povinností stanovených školským zákonem se nedopouští. Během pololetí je žákovi z výchovných opatření udělena ředitelská důtka. Kázeňské opatření žákovi uděleno nebylo (podmíněné vyloučení ze školy).
- Stupeň 3 (neuspokojivé): Žák se dopustí závažných zaviněných porušení povinností stanovených školským zákonem nebo opakovaně poruší závažným způsobem školní řád. Během pololetí je žákovi z výchovných opatření udělena opakovaně ředitelská důtka. Zpravidla bylo žákovi uděleno kázeňské opatření (podmíněné vyloučení ze školy).

7.1.4 Výstupní hodnocení žáka

Škola vydá výstupní hodnocení žáka v posledním roce plnění povinné školní docházky. Výstupní hodnocení ve strukturované podobě podává informace o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona.

7.1.5 Ukončování středního vzdělávání

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou v souladu s platnými předpisy. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

7.2 Autoevaluace školy

7.2.1 Pravidla autoevaluace

Rámcová struktura autoevaluace bude stanovena na dva školní roky. Hodnocení bude zpracováno vždy do 31. října druhého roku.

Na přípravě a realizaci autoevaluace se bude podílet pracovní tým sestavený z vedoucích pracovníků a vedoucích předmětových komisí.

7.2.2 Oblasti autoevaluace

Autoevaluací školy jsou vymezeny zejména tyto oblasti:

- soulad realizovaného ŠVP s příslušným RVP;
- individuální vzdělávací potřeby žáků;
- spolupráce s rodiči;
- výuka, její efektivita, zvládnutí klíčových kompetencí;
- vyučovací a školní klima, kvalita prostředí, motivující prvky;
- hodnocení žáků, validita stanovených pravidel a kritérií pro hodnocení žáků;
- práce učitelů, efektivita, kvalita;
- práce vedení školy, objektivita hodnocení, efektivita při nakládání s hmotnými i nehmotnými statky;
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky.

7.2.3 Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace

Škola má dobré výchozí podmínky ke vzdělávání. Cílem je i v dlouhodobém výhledu udržet stávající úroveň. Těmito podmínkami se rozumí zejména:

- prostorové podmínky pro umístění kmenových a odborných učeben. Zájem o studium dlouhodobě překračuje kapacitní možnosti, je třeba regulovat počet otevřených tříd v jednotlivých oborech vzdělávání (osmileté, šestileté, čtyřleté gymnázium);
- materiální podmínky vybavení kmenových a odborných učeben. Využitím dotací na žákovský nábytek (lavice, židle) byly kmenové učebny povětšinou vybaveny solidním nábytkem, byly obměněny

nevyhovující tabule. Využitím dotací z pěti realizovaných projektů SIPVZ, dále projektu ESF a OPVK bylo dosaženo nadstandardního vybavení kmenových i odborných učeben interaktivními tabulemi (učebna multimediální, učebna fyziky, učebna chemie, učebna přírodních věd, učebna biologie), vznikla multimediální učebna využitelná pro výuku dělených hodin, odborné učebny byly vybaveny počítači s datovými projektory. Dlouhodobým cílem je i nadále udržet krok s rozvojem techniky;

- vybavení sbírek učebními pomůckami se liší podle jednotlivých předmětů a závisí na požadavcích příslušných správců. V současnosti je spíše jen na standardní úrovni. Cílem je vybavení sbírek výrazně zlepšit;
- vybavení ICT v učebnách i kabinetech. Topologie sítě (servery, aktivní prvky – switche, rozvody) je na špičkové technologické úrovni. Tři počítačové učebny a další odborné učebny jsou vybaveny kvalitními počítači, v každém kabinetě učitelů je dostupný počítač se síťovým připojením. Počítačová síť je propojena se síťovými tiskárnami, které jsou zatím pouze v některých kabinetech. Ve většině kabinetů je zatím k dispozici analogová kopírovací technika. Cílem je zachovat moderní topologii sítě a dovybavit všechny kabinety digitální technikou;
- učebnicový fond pro žáky, kteří plní povinnou školní docházku, je standardně vybaven tak, aby měli všichni žáci k dispozici základní učebnice pro všechny předměty. Tyto učebnice stanovuje příslušná předmětová komise. Žákovská knihovna je vybavována periodickým obměňováním titulů. Ústřední učitelská knihovna je v současné době rozdělována do jednotlivých předmětových komisí. Zde jsou nakupovány učebnice pro potřeby učitelů. Cílem je udržet stávající uspokojivý stav;
- realizace projektů (grantů) SIPVZ, ESF RLZ, OPVK apod.

Kvalita výchovně-vzdělávacího procesu

Cílem je minimálně udržet stávající kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, která je v současné době nesporná a je dokumentována vynikajícími výsledky v řadě srovnávacích testů. K zásadním cílům v této oblasti patří:

- personální podmínky, které jsou dány zajištěním kvalifikovaných učitelů pro výuku. V současné době má škola vesměs vynikající odborníky s plnou kvalifikací a vysokými pedagogickými i odbornými kvalitami. Tento trend je třeba bezpodmínečně udržet;
- odborný růst učitelů prostřednictvím dalšího vzdělávání;
- strategie získávání nadaných žáků ke vzdělávání na GH, zachovat možnost výběru z více uchazečů, s tím souvisí strategie volby vzdělávacích oborů, optimální skladba učebních plánů, případně ŠVP, sledování statistických údajů o žácích;
- žákovské soutěže a dalších studijních mimoškolních aktivity žáků;
- podpora studia v zahraničí.

7.2.4 Tabulka cílů, kritérií a nástrojů autoevaluace

Sledované cíle	Rozpis sledovaných cílů	Kritéria autoevaluace	Evaluační nástroje	Časové rozvržení
Materiální podmínky	Prostorové podmínky – kmenové učebny	Počet učeben ve vztahu k počtu tříd	Porovnání požadovaného stavu s počtem tříd	Duben: upřesnění počtu tříd ve vztahu k dlouhodobému výhledu na základě výsledků přijímacího řízení
	Prostorové podmínky – odborné učebny	Počet odborných učeben ve vztahu k předmětům	Porovnání požadovaného stavu z dotazníkových šetření z předmětových komisí se skutečným stavem	1x ročně dotazníkové šetření (přehled požadavků) u předmětových komisí
	Vybavení kmenových a odborných učeben	Úroveň vybavení	Kvalita nábytkového vybavení, počty instalovaných technologických zařízení (interaktivní tabule, počítače, projektory apod.)	1x ročně dotazníkové šetření, operativní úpravy v souvislosti s realizací projektů
	Vybavení předmětových sbírek	Úroveň vybavení	Kontrola úrovně vybavení	Září
	Vybavení ICT	ICT plán	Kontrola plnění ICT plánu	Září
	Vybavení učebnicového fondu	Učebnicové tituly a požadované počty	Kontrola titulů a počtů ze strany předmětových komisí	Září
	Realizace projektů	Splnění cílového stavu (SIPVZ, ESF RLZ, ESF)	Kontrola plnění cílového stavu	Průběžně: definitivní zhodnocení až při ukončení jednotlivých projektů
Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	Personální podmínky	Porovnání požadovaných předmětových aprobací vyplývajících z učebních plánů se stávajícím personálním obsazením	Kontrola výuky jednotlivých předmětů	Průběžné hospitace ze strany vedení školy a předmětových komisí, vyhodnocení zpráv z třídních schůzek Prosinec: dotazníkové šetření „Mapa školy“

	Odborný růst učitelů	Plnění požadavků vzdělávání v rámci ICT, proškolení učitelů v rámci DVPP v požadovaných oblastech (odborný rozvoj v předmětech, zavedení nových úprav ve vzdělávání – státní maturita, využívání nových vyučovacích metod apod.)	Kontrola plnění plánu DVPP a vzdělávání v rámci ICT	Podle plánu DVPP a ICT
	Získávání nadaných žáků	Naplnění kapacit vzdělávacích oborů kvalitními žáky	Srovnávací testy ve třídách – kontrola kvality žáků	Podle termínů: testy Cermat, Scio (Vektor apod.), PISA aj.
	Žakovské soutěže	Obsazení soutěží v příslušných oblastech a kategoriích (olympiády, SOČ, sportovní soutěže, Talent Olomouckého kraje	Sledování výsledků v soutěžích	Podle termínů soutěží
	Studium v zahraničí	Využití nabídek studia v zahraničí, nabídky stipendií od zřizovatele a jiných subjektů	Sledování počtů žáků studujících v zahraničí	Září
Další podmínky výchovně-vzdělávacího procesu	Organizace a řízení školy	Kvalita sestavení úvazků učitelů s ohledem na aprobovanou a kvalitní výuku, stanovení kritérií motivačních faktorů (nenárokové složky mzdy)	Zpětná vazba z pedagogických porad, schůzí předmětových komisí, dotazníková šetření	Termíny pedagogických porad, schůzí předmětových komisí Prosinec: dotazníkové šetření „Mapa školy“

	Sociální klima školy	Příjemná pracovní atmosféra ve škole, vzájemná důvěra, spolupráce s odborovou organizací	Dotazníková šetření, zpětná vazba ze schránky pro připomínky učitelů, vyhodnocení klasické a mailové pošty	Prosinec: dotazníkové šetření „Mapa školy“ Leden: úprava „Kolektivní smlouvy“
	Spolupráce s rodiči	Spokojenost rodičů, vzájemná důvěra a spolupráce	Dotazníková šetření, zprávy z třídních schůzek	Prosinec: dotazníkové šetření „Mapa školy“ Termíny třídních schůzek
	Spolupráce se žáky	Spokojenost žáků, vzájemná důvěra a spolupráce	Dotazníková šetření, vyhodnocení spolupráce se „Studentskou radou“ na schůzkách	Prosinec: dotazníkové šetření: „Mapa školy“ Termíny schůzek „Studentské rady“
	Spolupráce s veřejností	Prestiž školy na veřejnosti, splnění požadovaných cílů, spolupráce s Univerzitou Palackého a dalšími institucemi	Vyhodnocení zpětné vazby z klasické i mailové pošty, telefonických připomínek, ohlasů v médiích „Den otevřených dveří“, prezentace SŠ „Scholaris“	Průběžně Prosinec: „Den otevřených dveří“, „Scholaris“, dotazníková šetření

Autorský kolektiv:

Koordinátor ŠVP:

- RNDr. Evžen Mayer

Koordinátor ŠVP šestiletého dvojjazyčného studia:

- Mgr. Júlia Faberová

Projektový tím ŠVP a autoři učebních osnov:

Český jazyk a literatura – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- PhDr. Irena Šádková

Anglický jazyk – osmileté a čtyřleté gymnázium:

- Mgr. Alice Abrahámová

Anglický jazyk – šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Hana Švecová

Německý jazyk – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Miroslava Kousalová

Francouzský a Španělský jazyk – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Martin Stánek

Občanská výchova – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. František Ondrák

Dějepis – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Jiří Glos

Dějepis – šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- PhDr. Alena Adamíková

Matematika – osmileté a čtyřleté gymnázium:

- RNDr. Ludmila Kleislová

Matematika – šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Ivana Krčová

Fyzika – osmileté a čtyřleté gymnázium:

- Mgr. Petr Ferenc

Fyzika – šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- RNDr. Iva Stránská

Chemie – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. František Brauner, PhD.

Biologie – osmileté a čtyřleté gymnázium:

- RNDr. Pavlína Hartmannová

Biologie – šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. František Brauner, PhD.

Zeměpis – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- RNDr. Karel Pohaněl

Informační a komunikační technologie – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Alexandra Severová

Hudební výchova a Výtvarná výchova – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr., Ing. Hana Vacková

Tělesná výchova – osmileté, čtyřleté a šestileté dvojjazyčné gymnázium:

- Mgr. Jaroslav Teplý